

1057

Sup. Pag. 51

1057

Petrus Reginaldus
1, 2, 3, 4

Nec citato per Ham.

Inc.
1191

Im Anthon

Speculum finalis retributionis.

G. y. g. g.

Im Anthon

Sancti Anthon

Ceteris pbitates quosdam etiā in sacris codicibus inscriptos varie effe-
 rerūt putes pmedabiles: q̄q̄ ad falsa deusus erro: abduerit plimos: p̄tu-
 tis tñ nomē bñres: bonoz tñ exēpla isēq̄ licet. Quosdā em̄ ornat syncera fi-
 des ac hospitalitatis amor. Abrahā q̄ppe p̄im⁹ suo tpe deū coluit. patriā
 p̄pter deū dereliquit. ad vitandū fratris sui scādaliū iurī suo cessit. angelos
 hospites suscepit. filiū immolare disposuit: et sic in tēptatione inuent⁹ est si-
 delis. Allos vero insignis fecit preclare vite mūdicia: vt p̄z in iosepb: q̄ 3e
 lum colēdo dei sue āgustie tpe custodiuit mādātū: et int̄m sublimat honorē:
 vt fieret dñs egypti. q̄ si de regib⁹ habēdus est fmo. Dauid occurrit qui in
 sua misericordia p̄secut⁹ est sedē regni in secula. p̄ter hos ali⁹ amore legis
 multa p̄pessi sibi nomē eternū vēdicarūt. Alij rēpublicā bene regētes: cha-
 ritate q̄dē nō deserētes: pijs insistentes opibus corde puro deo vero famu-
 lantes. Alij arte et industria viuētes bonā et suis opib⁹ famā p̄ vniuersum
 mūdū inde ferētes: quoz noīa et nūcerū h̄ inserere p̄p̄ eoz multitudinē p̄-
 termitto. **O**mn̄s etiā pbilosophātū quosdā vt litterarū studio sc̄i-
 re amātes liberius vacaret: vbiū frequētā relinq̄sse: vbi mltē sunt oculo:z
 s̄nriūz illeceb: e: ne p̄ seculi h̄ū r̄ rerū tpallū nimā abūdantiā animi for-
 tūdo mollesceret: r̄ ne mūdū hui⁹ impudētia stupraref. Inde p̄tator: sc̄i-
 cō: fortis hui⁹ seculi neq̄ deserētes in desertis habitabāt locis. Etā platonē
 cī r̄ stoicī in tēploz portib⁹ versabant: vt honesto:is habitaculi sanctitate
 p̄moniti nil aliud q̄ de p̄turb⁹ cogitarēt. **Q**z vt de ceteris tacuerim optime
 fecisse videt egregius sacre tbeologie docto: magister Petr⁹ reginaldē or-
 dīnis fratrū minor: cui⁹ mēre diuina sapientia ita fecūdas arbitro: mirabi-
 li ac ineffabili modo ineb: iasse: vt nihil terrenū nihilq̄ mūdānū eo: cī allū
 ceter: sed toto mētē sue conatu intuitu r̄ affectu futurā opoz bonoz maloz
 vt retributionē p̄tēplaref: de q̄ in symbolo Athanasī⁹ ait. Qui bōa egerūt
 sbūt in vitā eternā. Qui p̄o mala in ignē eternū. Un̄ r̄ tāq̄ de bulusmōi nō
 ignar⁹ libellū hūc: quē si ceteris placet Speculū finalis retributionis appel-
 lo. nō sine magno labore magnaq̄ diligētia cōposuit: stilo grato et fecūdo:
 celsaq̄ sentētia: atq̄ ordine decētissimo ad finē vsq̄ p̄ducēdo. Eius⁹ vtilita-
 tes frequētissime cogitās ego frater Buiilberm⁹ totius sacri ordinis fratrū
 p̄dicatoz hūilis docto: r̄ lecto: insignis ecclie p̄māz galliarū sc̄i Jobānis
 Zugō. memo: p̄to:is charitatz patz vostroz dñici. sc̄i. sc̄i. patriarce n̄ri
 v̄ri vsq̄ aplici: ac gloriosissimi confessoris Francisci seraphici sacri ordinis
 minor fundatoris egregij q̄ ad huc mortales Virgic sacratissima dei matre
 p̄curate corā deoz r̄ xpo Iesu mirabiliter coype: affectu r̄ effectū cōcuerūt in
 vnū charitatis āplerib⁹ post v̄sionē mirabilē seiuicē osculātes r̄ dicētes:
 q̄ sil p̄gem: ad idē conabimur: nostri quoz verū p̄ter successores. Cātuz q̄
 ac tā vtile op⁹ ad gloriā p̄fati sacri ordinis minor in lucē oib⁹ p̄bere volēs
 quo salus pluriū valeat parari: et exēplari nō modicuz viciato studij quo
 adpotū verū exēplar p̄ficere: de min⁹ hūi corect⁹ veniā petēs cū orationū
 suffragijs. de his vero q̄ sana: vtilia: r̄ nō in aliquo viciata aut incorrecta le-
 gētes reperiet gratias deoz et laudes actorū bonis referre laboret.

Quia de' teste ps. lxi. Reddet vni-
 culq; iuxta opa sua. Expediens & vtile
 valde videtur dicere aliquid de gaudijs
 paradisi: & de penis inferni: fm qd intel-
 ligē valeam de his duob' ex sacra scri-
 ptura: & dictis sanctorū & doctorū. Utile
 in q̄. ppter tria: videlicet propter concupi-
 scentia fugiendas. Propter p̄niam pa-
 gendam. Et ppter vitā iustā p̄seruan-
 dam. Dies enī mali sunt: ino vident
 nūc bī dies esse de quib' ait xps. Abū-
 dabit iniquitas: refrigescet caritas
 multorū. Mat. xxiiij. Quapropter sicut
 mater oñdit filio pomū vt ad eā veni-
 at: et rex patibulū boī ne furtū faciat:
 & rector scholāz virgas discipulo vt le-
 ctiones addiscat. Sic dñs ieiuna tan q̄
 mater nobis infinuauit multa de gau-
 dijs paradisi: vt illū seq̄mur: & multa de
 penis inferni vt pctm̄ caueam'. Et vir-
 gas q̄bus in p̄petuū puniētur dānat:
 vt bene agere discam'. P̄mo igitur di-
 cendū est de penis inferni. Secūdo de
 gaudijs paradisi. Iuxta illud ps. Trāsi-
 uimus per ignē & aquā: & eduxisti nos
 in refrigerius. **¶** Thema igitur sit istud

Conuertantur

in infernū om̄s gētes q̄
 obliuiscuntur deus. ps. lx.
 Cōsiderem' igitur charissi-
 mi & attendam' diligēter quorū & quā-
 ti dolores sunt in inferno: & sic peccat'
 nostris resiliem'. & si nō amore des: sal-
 tem penarū timore: qz timorē expellit
 pctm̄. Eccl. i. Un̄ in libro de oculis mor-
 tali. Hic aspectus. s. penarū inferni vti-
 lis est: & vt culpa vitet: & vt pena p̄ns
 facilis reputet. Un̄ dicit Ihd̄. i. solū
 quorū. P̄pone tibi aduersus carnis
 ardores futuri supplicij ignes. Demo-
 nstra ardores gebēne: ardorē extinguit lu-
 turie. Videm'. q̄ qū dicit' est adult'

applicat ad ignes vt minor calor: possit
 extrahi p̄ maiorē: sic & pctōe inflāmar'
 igne pcti si p̄ cōsiderationē applicet se
 igni infernali minor calor extrahi pos-
 terit a maiore. Eccl. viij. Mōrare nō
 ussima tua & in eternū non peccabis.
 Facit secūdo vt pena p̄ns facilis re-
 putetur. Un̄ dicebat d̄erū. Vigilijs tē-
 mes & ieiunia manūq; labores: sed
 beatus sunt flāmas p̄petuas medi-
 tanti. Narrat Beda in gestis anglo-ū
 q̄ tpe cōstantini minoris imperatoris:
 quidāz paterfamilias cū decessisset in
 angliā: quia eterni iudicij ante tri-
 bunal' adducta: vbi tandē obtinuit
 des genitricis intercessionib' vt prius
 inspectis penis infernalib' post. hęc re-
 dret ad corpus. Resurrexit igitur q̄ erat
 mortu': et enarratis de penis inferni
 mirabilib' & reb' suis erogatis. paup̄-
 bus p̄fectis est ad quādāz insulā vt
 lingua simul & ope ostēderet q̄ta tor-
 mēta vidisset: & in maxima byeme se
 mergebat in flumen. & cū sup hoc
 amica argueret & norit' fūd̄it. Sumite
 mētam maiorā vidit re. Sunt enī ibi
 tot & tante miserie q̄ si bō eas cogno-
 sceret & aliquā experientia nullā pos-
 set in hoc mūdo cogitare infernā quā
 nō pot' sustineret q̄ illas penas sup-
 ferre veller. Dicam' igitur hic de trib'.
 P̄mo de loco infernali & eius qualitate.
 Secūdo de dānatoz pena corporali &
 eius multiplicitate.
 Tertio de pena spūali & eius varietate.
¶ P̄mo igitur de loco infer-
 nali & eius qualitate. Un̄ dicit Ihd̄ bar-
 dus: & tenet quāsi om̄s doctores: q̄ in
 fernus est in medio terre: qz iste loc'
 est remotissim' a celo: qz centrū sum-
 me distat a circūferētia. Nam sicut de'
 ordiat corpa i suis locis fm extēctā

nota
 & p̄
 familia

nota qu'
 in medio

acheron. ab a qd est sine et cheron gaudium quasi sine gaudio. Alijsq; nominibus appellatur: de quibus pertransio. Sunt enim hec nomina scilicet strigeton: lethe: cocobitus: que a quibusdam discuntur fluminibus infernalis. Patet igitur quod locus sit infernalis habitatio et qualis: sed adhuc magis patebit in sequentibus.

Secundo videndum est de damnatorum pena corporali et eius multiplicitate. Et est sine valde plures pene. Decem tamen incedo ad presens declarare. **Quarum**

Prima est ignis ardentissimus. Secunda est frigoris acutissimus. Tertia magnus clamor: doloris absque cessatione.

Quarta inferni fumus absque evacuatioe. Quinta odor: fetidus et multum horribilis. Sexta visio demonum valde terribilis. Septima fames crudeliter affligens. Octava fitis similiter conflixens. Nona verecundia et confusio.

Decima in tactu maxima afflictio.

Prima igitur

pena est ignis ardentissimus. **Mathei. xxv. c.** Ite maledicti in ignem eternum. Ignis autem iste differt ab igne huius mundi in quatuor. Primo in acerbitate. Unde secundum beati Augustini. Ignis iste sensibilis ita se habet ad ignem gebennalem: sicut ignis depictus ad ignem verum. Considera igitur quanta sit differentia in ardore inter ignem pictum et ignem verum: et consequenter considera si potes pati ardorem ignis infernalis qui tamen excedit ardorem ignis huius. **Quam** passionem sustines res si per bonos stares siue teneres digitum tuum in igne: et maiorem si totam manum: et adhuc maiorem si totum brachium: et adhuc meliorem si totum corpus. Quartus igitur

erit ardo: ignis gebennalis? Eredo quod nec aliquis visus cogitare aut dicere sufficiat. **Esa. xxxij.** Quis erit vobis poterit habitare cum igne devorante. **Ite** in ps. In igne devorabis eos. **Ite** ponet eos ut cisbanum ignis: et devorabit eos ignis. sicut ferrum in fornace totum fit ignis. per ignem igitur scriptura sacra acumen doloris inuit. Sed quod magnitudinem pene eterne exprimeret non poterit nisi et multiplicando de rebus temporalibus et ignis pene trabsit et acris est elementum: magis acutum ceteris elementis. Ideo scriptura ut potest acerbitate pene inferni inuit sepius vocando illi pene acerrimum doloris: **Ite** ignis. **min** tamen dices et plures signis. **Secundo** differt ignis inferni a nostro in duratione: quod noster poterit extinguere: ille autem non. **Esa. xl.** Ignis eorum non extinguetur. **Ite** deus. **xxxij.** Ignis successus est in furore meo et ardebit usque ad inferni novissima. **Ite** quidam paradisus et infernus durabit. **Ite** in perpetuum. **Quo** ardo: interminabilis. devorabitque terram cum germine suo. **Ite** terrenorum amatores comburet. **Ite** totaliter vret. **Ite** ignis non continuatur lignis aut alta materia: sed dei voluntate. **Ille** locus inferni tali igne repletus est qui nunquam extinguetur: sic quod si totum mare in eo verneretur non erit hoc extinguere. **Ter**tio differt iste ignis perpetuus a nostro igne in luce. nam iste, ignis mundi alius in se lucem includit: sed ignis inferni quous sit abundans in ardore: tamen secundum ordinem divine sustitit carere luce. **Unde** bunt tamen damnati se invicem non ut inde consolentur: sed ut magis torqueant. **Unde** Bregio. Quous illis. **Ite** damnatis ignis ad consolationes non luceat: tamen ad aliquid ut. **Ite** magis torqueant lucet. **Eos** prope quos reprobi nunc in ordinate distigunt secum tunc in tormentis videbunt: ut

non quod magnitudinem pene trabsit devorabit ignis

nota quod ignis inferni non extinguetur

nota quod ignis inferni non fructus dicitur sicut dualis

penā pprie punitōis exaggeret carna
 lls cognatio auctori pposita pati ante
 oculos vltimē dānata. Tūc 7 Iud. I. g.
 nls gelēne incebit miser? ad miserte
 augmentū: vt videat vñ doleat: nō ad
 pfolatōne vt videat vñ gaudeat. vnde
 bāt etiā demones vt dicef supra. Itē
 dñs pena. li. i. di. l. p. clusione pma. ii.
 art. i. ait. Ignis est in triplici dña. Est
 em̄ ignis pur? vt est in ppria materia.
 Et ignis incorporat? vt est in materia
 aliena: vt in terravel aere. Et ignis nō
 tñ incorporat?: s; etiā pmisser?: vt sit sul
 pbire? 7 fumosus. Primus est lux 7 pu
 re et abundanter. Secundus est ignis
 carbo 7 flāma: hic etiā in aere tenebrā
 expellit. Tertius est ignis fumosus: 7 ta
 lis est tenebrosus: 7 iste erit i inferno.
 ps. Posuerūt me i rilaclu infero: i in te
 nebrosus 7 vmbra mortis. Quarto dif
 fert hic ignis ab illo in psumptōne: qz
 hic pōt oia psumere: ille autē nō consu
 met sed pburet corpora in eo manēta
 Tūc Aug. xxi. de ciu. sicut declarat Frā
 ciscus de maronis dicit qz sicut corpo
 ra aiabus dolorē faciūt p organa: qz tñ
 nō id mortūtur: ita pōt ignis inferna
 lls corporib? inferre dolorē nō inferen
 do mortē. 7 hoc declarat quarto exem
 ple pmo de salamādra qz in ignib?
 vniūt. Secūdo de montibus Sicille qz
 ab ignib? pburūtur 7 nō consumūtur.
 Tertio de carnib? pauonis qz plus qz p
 annū conseruant mortue a putredine
 vt ipe dicit se fuisse expertus. Quarto
 de paleis qz pira maturāt: 7 niuē pser
 uant. Nec ille. Tunc em̄ corpora erunt
 incōsumptibilia: ideo semp manebūt
 in illo igne sine cōsumptione. Tūc tunc
 verificabit illud Apoc. i. In diebus
 illis querēt homines mortē 7 nō inue
 nēt eam: 7 desiderabūt mortē: 7 fugiet
 mors ab eis. Et de hac pena dī eodes

libro. ca. xxi. Timidis autē incredulis:
 7 execratis: 7 homicidis: 7 fornicatorib?
 bus: 7 veneficis: 7 ydolaris: et oibus
 mendacib? ps illoz erit sit stagno ar
 dēt igne. Expositio timidis. s. qz timo
 re penarū fidē accipe fingūt vel acce
 ptam relinquunt. Tuce. viij. Ad tēpus
 credunt: 7 in tpe septationis recedūt.
 Et incredulis qz s. bona futura minime
 credūt. Iere. v. Populo huic factus est
 cor: incredulū. Et Esa. lvi. Expādi ma
 nus meas ad pplm incredulū. Et ere
 cratis qui manifeste moie ecclesiasti
 co excōcāntur Richardus: vel fm Hy
 monē. Incredulis id est paganis vel
 iudeis: et execratis. i. falsis xpianis qz
 sunt execrāti a deo. i. abominabiles.
 Tūc ps. Utrū sanguinū 7 dolosus abbo
 minabitur dñs. Et homicidis qz s. vel
 voluntatis pautate vel sermonis p
 suasione vel operis ppetrate alique
 occidūt. i. Job. iij. Ois homicida non
 habz vltā eternā. Et fornicatoribus. i.
 fornicantibus imūdicie carnis. i. Ez. vi.
 Neqz fornicarij regnū dei possidebūt.
 Et veneficis qz malicie venenū verbo
 vel exemplo effundūt crudeliter. Hic
 Richardus. Venenū aspidū sub labijs
 eorum. Hic ppba. Et idolatris quales
 sunt qz relicto vero diuinitatis cultu p
 ydolatriā demonib? se subdūt. i. Cor.
 x. Neqz ydolatre efficiami. Et oib? mē
 dacibus quales sunt qz relicto verita
 tis tramite pimos fraudulenter fal
 liunt. Eccl. viij. Noli velle mētiri omne
 mendaciū. pars illoz erit in qz in sta
 gno ardēt. i. in psonda inferni dāna
 tione: in qz est ignis qz est mors scda. i.
 corporis 7 aie. Prima mors fuit in aia
 p pccātū ait Aug. eius. de quo stagno dicit
 ca. xviij. 7. xix. eiusdē Apoc. Pars. s. pu
 nitionis: qz multe sunt alse dānatoz
 pene. Logitem? charissimi qz tunc tre?

22. 2. 2.

ra nplinz
 p puz 19

ra qz ignis
 nō tñ
 nō aliqz

ra hrr
 mox 22m

22. 2.

mor: et timor erit bis quibus dices per
 sententiam diffinitam et irremocabilem
 a summo iudice. Item maledicti in igne
 eternum. Mathei. xxv. Quid tremore
 habereimus si per iudicem temporalem con
 demnaremur ad carceres toto tpe vite
 nostre: et maior e tremore habereimus si
 condemnemur ad mortem. Quid igitur si
 condemnemur ad carcerem inferni et mor
 tem perpetuam cum acerbitate et ardo: e ig
 nis arderet huius? Sed diceret quis. Que
 causa erit huius? Inie tamen mirabilis: Re
 spondet tbema in secunda parte sui cum di.
 Ques gētes q̄ oblitiscuntur deū. q̄si di
 ceret. ppbera. Hec est causa dānatis
 vestre. s. q̄ oblitiscitis deū. ps: nam iu
 det commemorabit opa mie a reprobis
 nō sibi facta: s; reprobis quasi se excusa
 tes r̄sidebunt et interrogabūt q̄n bec
 sibi nō fecerunt. Verū t̄ ait Raban⁹.
 Et si se excusare saragūt t̄si des̄i fallē
 re nō p̄nt. An r̄sidebit illis dicēs. Quā
 diu nō fecistis vni de mō: s; b; bis: nec
 mibi fecistis. An Aug. Ebrist⁹ ē caput
 ecclie: corp⁹ ei⁹ ecclia. In nostro corpo
 re caput sursum est: pedes in terra. in
 aliqua p̄stipatiōe boium q̄n aliq̄s tibi
 pedē calcas: nonne dicit caput: calcas
 me? Quōd ē lingua quas nemo tangit
 dicit calcas me? Sic t̄ps caput quez ne
 mo tangit dicit. Esuriui et nō dedistis
 mibi māducare etc. Ubi et Ebrist⁹. Uide
 q̄lter leuia insūgit. Non dicit. In car
 cere erā et nō eripulstis me. infirm⁹: et
 nō curastis me: sed nō visitastis et non
 venistis ad me. In esuriendo etiā nō
 p̄ciosam petit mēsam: sed necessariū.
 Unde Ebrist⁹. Et hoc loco sciendum est
 q̄ nō t̄m p̄ eo q̄ peccauerunt homines
 codēnati sunt: sed etiā p̄ eo q̄ nō bene
 faciūt. Si autē p̄ eo q̄ nō bene faciūt:
 sic p̄denantur: purga q̄les penas et ol
 uent. p̄ eo q̄ peccant: Et notandum q̄

potius sit disceptatio de opibus mie
 q̄ de opibus iusticie: cū t̄m magis tene
 amur ad opa iusticie. s; q̄ opa mie. fa
 ctio: a sum: q̄ natura ad hoc inclināt
 supple magis: et ideo magis arguēda
 vbi deficiūt: et m̄n remuneranda vbi
 assunt. et q̄ si ista remunerant: et alia.
 Itē potius arguit de omisiōe q̄ de cō
 missiōe: cū t̄m maioris criminis sit cō
 missiō: et ideo magis arguēdo et puniē
 do q̄d m̄n est inuit amplius punire de
 maioribus. Itē magis arguit de peccatis
 in primū q̄ in deū: q̄ si peccā in primū
 p̄denantur: multo magis peccā in deū:
 vt blasphemia et ydolatria etc. de q̄b;
 dicitur in aucto: itate. Apoca. Itē cū
 sit mia corporalis et spūalis potius arguit
 defectū corporaliū q̄ spūalium: q̄ opa
 corporalia sunt euidentia: vel p̄ bec etiā
 signantur illa. Ecce igitur cāni quare di
 cerur reprobis q̄ a sinistris ei⁹ erūt. i.
 q̄ sinistra. i. tēporalia q̄ diu vixerūt. ar
 denter amauerūt: discedite a me. o in
 felix discretio: o dura separatō: o misē
 rabilis p̄ditio: discedite a me fonte vi
 te indigentis: lumie glie beatificā
 tis: torēte voluptatis inundatis: ple
 nitudine vbertatis inebriantis. disce
 dite a me maledicti. P̄io maledictio
 ne culpe. ps. Maledicti q̄ decli. a. m. t.
 Secūdo maledictione pene. ideo sub
 iungit. In ignem eternum. Hoc ē igitur
 q̄d dicit tbema p̄positum. Eouer
 rantur in infernum oēs gentes etc. Et
 sic de p̄ma corporis pena: p̄pter quas
 custandam sugere debem⁹ q̄d citi pec
 catum et auaricie ardo: em: facere pe
 nitentiam: et viuere s̄m iusticiam.

Secunda pena

est frigus acutissimi.
 Mathei. xviii. c. Ibi erit
 flet⁹ et strido: dētus. s. c. x
 a liij

no
fa

nom en
parati
neq̄ ist

noy
rio
red
mū
p̄ram
s; d q̄
no bon
ugi m̄

no fa

frigore vehemētissimo. **Bl.** Stridor
 dentū de frigore solet excitari: quib
 trāsibūt ab aquis nūmū ad calozes nū
 mū. **Job. xxiij.** Nō inquit Albert^{us} ma
 gnis in lib. de sacramētis q̄ sit. transi
 tus de loco ad locū: s̄ q̄ tū ad sensum.
 sicut febricitans p̄sus torquet frigo
 re: postea calozē in eodem loco et in eo
 dem tempore: sic dānati s̄m corp^{us} q̄n
 s̄ patient ardētissimū ignis dolozes:
 et trāsibūt ad acētissimū frig^{us} et ecō
 trā. **Et** q̄ro spacio stabunt in hac pe
 na vel illa: et quā primo patiant^{ur} q̄n in
 corpore et anima cōcūdent i infernū:
 solus deus nouit vt estimo. **Istud** an
 tēu frigus differt a frigore: **us** mū
 di in quattuor. **Prō** in acerbitate. **Uñ**
greg. q̄ ibi erit frig^{us} itollerabile. **Uñ**
 imaginor^{is} q̄ sicut caloz: illius ignis ex
 cedū calozē ignis huius mūdī: sic frī
 gus inferni excedit istud q̄d hic senti
 mus. **Sed** q̄re nō dicit in euāgelio: q̄
 dñs dicat i dñe iudicij. **Discedite** a me
 maledicti in frig^{us} eternū: sicut dicit q̄
 dicit: i igne eternū: **Dñs** q̄ ignis ē ma
 gis actiuus q̄ alta elemēta: et q̄ p̄gru
 entius possim^{us} sentire ei^{us} ardorez. q̄
 et estate et hyeme vtimur igne. **Id** dñs
 penā infernalē magis dñe exp̄sisse sub
 noīe ignis q̄ alteri^{us} elemēti: vt magis
 timeam^{us} et illas penas grauissimas
 incurrere caneam^{us}: s̄ p̄bēderē tū intē
 dēs oēs penas inferni sub noīe ignis.
Sēcū ne aliq̄n frig^{us} in digit^{is} et dolo
 rē ill^{is}: marime q̄n appropinq̄s illos
 ignis. **Credo** q̄ sic. **Cōsidera** illū dolozē
 nihil eē ad dolozē frīgoris infernal^{is} q̄ro
 magis ille doloz: erit maior: nō solū in
 digit^{is} aut in manib^{us} aut pedib^{us}: s̄ in
 toto corp^{ore}. et marie cū erit trāsit^{us} ime
 diat^{us} de tāco ardore ad tācū frig^{us}. **Uñ**
 et aq̄ ille dñs: nūmū q̄ p̄ ceter^{is} dñr frīg^{us}
 dīozes. **Et** q̄rif quō aq̄ frigidiss^{ima} Ra

bit cū igne ardētissimo: **Et** statz dicef
 in sc̄la dñia. **Secūda** dñia aq̄ frīg^{us} de s̄m
 naturā suā ad illā aquā infernalē est i
 lipiditate. **Nā** bec aq̄ nra ē clara: illa
 autē erit obscura et plena fumo sicut dī
 crum ē de igne. vñ ibi erūt tenebre et
 terrores. **Tenebre** em̄ interiores: dñr
 p̄ctā. exteriores erūt tenebre inferna
 les. **Tertīa** dñia ē in duratōe in se et in
 sua frigiditate: q̄ aq̄ nra pōt calefieri
 et p̄ calozē cōsumi: s̄ aq̄ inferni nūq̄ ca
 lesct nec dīminuet. vñ in inferno ca
 loz: ignis nō destruet nec mītigabit frī
 gus aq̄ nec ecōtra. **Id** mōt et cōplū bēm^{us}
 in penis fact^{is} egyptijs. **Sap. xvi. vbi**
dicit: Qd em̄ mirabile erat in aq̄ q̄ om̄ia
 extinguit plus ignis valebat. vñ dē
 ē em̄ oib^{us}. **In** ill. i. elemēta iustoz. q̄lo.
Nec mīrū si grādo et ignis mīta ferū
 tur: q̄ ad creatoris volūtate oīa cōsen
 tiūt. **Et** seq̄tur eodē cap. **Nr** aut^{em} et gla
 ctes sustinebāt vtz ignis et nō tabesce
 bāt. **Sic** dīcedū vñ q̄ in inferno siml^{is}
 erūt ignis calidissim^{us} et aq̄ frigidiss^{ima}
 ma diuina volūtate sic iustitūere ad pu
 nitionē dānatoz. et **Sap. v.** pugnabit
 p̄ illo orbis terrarū extra insensatos.
Quarta dñia ē: q̄ aq̄ nra suffocat et in
 terficet boīes: sicut videm^{us} q̄ mlti sub
 mergunt^{ur} in aq̄s. s̄ aq̄ inferni nō inter
 ficat nec submerget dānatos: immo si
 cut viuūt pisces in aq̄s: sic p̄petuo bo
 mines viuūt in aq̄s inferni cū illis acu
 tissimis dolo:ib^{us}. **Nā** igit illa nec rōe
 sul nec rōe frīgoris interficet boīez:
 immo cū illo frigore intēssimū dāna
 ti p̄petuo viuūt. o frīg^{us} horredissimū. o
 aqua obscuriss^{ima} et fetidiss^{ima} q̄r^{is}
 strido: dētū erit et te in dānatis: im
 mo i toto corp^{ore} horribillissim^{us} tremor.
vbi erūt stupē alemante: vbi camini
 frande: vbi castra palatia et loca ame
 na busus mūdī: tā nō erūt in p̄petuū:

nec ab illo frigido carcere vnq̄ vultus
 exsibit. Cōsidera charissime q̄rū dolo-
 re z q̄tuz frīg? sufferres si sine morte
 stare posses in glacie bus? mūdū p no-
 ctes vnā nud? z si p septimānā adhue
 plus: z si p ānū adhue multo plus. Si
 igr in ppetuū in frīgoze acutissimo in
 ferni stēt dānati q̄ta erit bec pena co-
 giter q̄ pōt. Q̄ si penas istas atredere
 mus nō ē pena i b mūdo quā nō libē-
 r? sustinerem? vt nō ad locū illū ifer-
 nālē nō descēderem? Cōsiderem? igr
 has penas vt possum? q: scriptus ē. i.
 Regū. ij. Dñs deducit ad inferos z re-
 ducit p cōsideratōes illarū penarū z re-
 ducit ad gaudia paradisi. Cū em̄ peccan-
 do vsq; ad portā inferni venit cōsidera-
 tione bmoī penarū q̄ cuius pctō mora-
 li debētur lz nō in eq̄li gradu penitēs
 redit ad statū grē: z sic reducit ab in-
 ferno. vnde Job. e. Dimittite me dñey
 plāgā paululū do. m. añq̄ va. z nō re-
 ad. r. r. o. m. c. t. m. l. er. t. vbi. v. m. et. n.
 o. s. sem. b. i. b. i. b. i. r. a. s. Cū Job de plib?
 gāib? penarū q̄ sūt in inferno facit mēt
 onē i hac auctoitate de pauc. Cōside-
 rās igr bmoī penas alt. Dimittite dñe
 .i. locū penitētie z tps pcedē. Da mi-
 bi dñe tps vt possis me acq̄tare recuz
 p pnie plāctū añq̄ ad iudiciū ventas:
 quū nō erit tps pnie p quā possint ista
 tormēta euadi. Sz q̄ peto quo ope acq̄-
 tar? se bō cū deo? Certe nō ridēdo: non
 corpori complacēdo: sz pforādo. Esa.
 xxv. iij. dicit Ezechias. Rēcogitabo ti-
 bi. o. a. me. i. ama. aie mee. Et h̄ ē qd̄ di-
 cit Job. Ut plāgā pau do. m. Et h̄ est
 qd̄ dicit Ezechias: cui ifirmāti dati sūt.
 xv. añt ad vitā. Nō q̄ro spaciū vite ad
 ridēdū: ad suauit vluēdū: sicut mlti cū
 infirmant spaciū vite desiderāt nō vt
 penitēat: nō vt fugiāt penas bmoī bo-
 rēdas: sz vt delitose adhueviāt z pec-

cata pctis accumulēt: et sic penas il-
 las in maiorī gradu post iudiciū possi-
 deāt. z vt in tpalib? filiis et fillab? p-
 uideāt z nō sibi. Cū tps vetūt ad pec-
 cādū nō ad penitēndū. Job. xv. iij. De-
 dit ei dñs tps pnie z ille abutit eo in
 supbia. Abutit q̄ q̄ in alios vsus expē-
 dit. Sz posset q̄s dicere. Opz me esse
 multū in labore z dolore ad me acq̄rā-
 dū cū deo. Et dicit Job q̄ non. Cū se-
 quis. Ut plāgā pau. q: q̄cqd̄ in hac vita
 sustineres nō solū parū: sz etiā paulū-
 lū ē respectū ei? qd̄ mltimū ē in infer-
 no. Sequit. Añq̄ va. z non reuertar.
 Quasi diceret. Si nō penitucro opor-
 tet q̄ .i. locū tormētōz vadaz z illū in-
 fernalē penā sustineat ignis z frīgōz.
 Job. v. Qui timet puīnas irruet sup-
 eū nīr. Puīna modica ē z cito trāsīt: z
 de terra nascit: z significat penitētiā
 quā bō volūtate sustinet in hac vita.
 Nīr at frigidio: ē z durabilior: z dñs
 descēdit: z significat penam frīgōis
 eternā q̄ maria ē z ppetua z a deo in-
 flicta. q. d. Qui pniām tyalem deuitat
 eternā incurret. Nō em̄ diceret iuder
 iustus si latrones z homicidas dimis-
 teret iunitos. Qualit q̄ credis q̄ iu-
 der iustissim? cuiusmōi est de? te non
 puniat in futuro: et q̄ te nō vsis punit
 re in hoc mundo: nec de pctis dolere.
 Job. xij. Fugite a facie s. i. n. e. future.
 qm̄ iūq̄ratū vito: ē gladius. Itē Job
 xx. Fugiet arma ferrea et irruet in ar-
 cū cucū. Arma ferrea vocat penā tpa-
 lem fm̄ glo. qz citi? i rubigine cōsumū-
 tur. Arcū enēū: q: durabilior est vocat
 eternū suppliciu. q. d. Qui penā fugit
 tpalē q̄ hēntis ē: incurret eternā q̄ du-
 rabilior ē. Ideo p̄r dicit: atēq̄ vadā.
 q. d. Si nō plāgā: s. i. b. o. Lognosce igr
 te offendisse deū: si p̄centa ei? trans-
 gressus es: z age penitētiā ne ad bas

nota q̄
 intelligi
 autem
 ista q̄ n
 puina
 et sup
 aie?

no fa

Tertia pena corporalis

grauissimas penas ignis et frigoris de
scendas in corpore et anima: et quibus
quod ad illas ultima sententia iudicabuntur
non reuertent. Ideo dicit Job. Non
reuertat. Quot boves ibunt ad illas
penas a possessionibus? et diuitibus terre
nis: a iuribus et aliis peccatis et vicis?
Uis exempli audire? Legit in miraculis
scti Bernardi de heremita qui fuerat de
canus ecclesie lingon. quod cum fuisset. lxxv.
annis in nemore ardanensi: post mor-
tem suam apparuit cuidam episcopo lingon. in
maria gloria: et dixit ei: quod in hora mor-
tis eius. lxx. mille decesserunt et quibus ipse
et beatus Bernardus statim ascenderunt
in celum: et tres inierunt in purgatorium: et
omnes reliqui in infernum. Nec est obiciendum
de puillis baptisatis: si forte tunc aliqui
obierunt: quod non sunt de numero adultorum.
Ite post huiusmodi recitationem recitat al-
bertus magnus in libro de sacramentis.
Nuper fuit quidam martinus clericus et in
scia famosissimus in lecto mortis visita-
tus ab episcopo parisiensi monitus: ut in fi-
ne renunciatet pluribus beneficiis et vna
prebendam retineret erubescens vel inde
gratias facere pro opinionem quam tene-
rat. Tetrabo fuit si potest aliquis saluari
cum pluribus prebendis. Post mortem suam
apparet episcopo eodem mese orati hora ter-
tia in habitu quo solebat vivere: et inter-
rogatus quomodo se haberet. Ego sum alit-
er in eternum damnatus. Et qui est inquit episcopus
causa damnationis? Nihil inquit clamo-
rica damnat me. Et quid dicitis alit-
er de opinione plurium prebendarum? Nihil in-
quit me adiuuerunt: et addidit. Dic est
aliquis adhuc viuens in seculo: et ait episcopus
scopus. Quomodo in tantum clericus ista que-
ris ut tacito imperio finitum esse credas:
cum defuncti bona saltem naturalia non
amittant? Certe ait ex quo mortuus fuit:
tam infinita aiarum multitudo conruit

in infernum quod non credebatur tot esse viu-
entes pro totum mundum. An si Iesus Christus in to-
ta vita sua nihil aliud predicasset: nisi ex-
emplum de diuitibus et lazaro. Lu. xvi. Suf-
ficere debuisset ad uersionem omnium pec-
catorum. An mirum est quod multi ita peruersi
sunt: quod si cetera preba et facta Christi et san-
ctorum aut non credunt aut negligunt: cur
saltem istud euangelium non attendunt? Hec
albertus. Considerata igitur pena aqua tam frigidis
et clamemus ad dominum cuius proposito
nos emendandi dicentes illud psalmi. Sal-
uum me fac deus quoniam intrauerunt aqua versus
et ad aiam meam. Quasi dicerem. Do-
mine confideraui in anima mea penas illas
natis: nunc te fauente: te autem saltem volu-
minis ad te conuertit: ut saluos facias
nos. Scientia viarum tuarum volumus:
quod credimus quod perierunt in infernum om-
nes gentes etc. quod scriptum est. Ipsi vero
non cognouerunt vias meas quibus iuravi
in ira mea: si introibunt in requiem meam.
Et hoc de secunda pena.

Tertia pena inferi

ni declaranda est magna clamo-
re: doloris absque cessatio-
ne. Credimus enim quod sicut
in gloria erit catus leticie
sine cessatione: tam in angelis beatis
quod in electis dei: sic in inferno erit cla-
mor: tristitie tam in demonibus quod in re-
probis hominibus. De angelis beatis dicitur in
scriptura de trinitate. Quae laudant age-
li atque archangeli: qui non cessant cla-
mare quorundam vna voce dicentes. De
qua laude amplius in tractatu de gau-
dijs paradisi dicitur domino adiunante. De
planctu inferni dicitur Apoc. i. Plangente
super eum omnes tribus terre: etiam amen.
Et beatus Bernardus in meditationibus suis
quit. In inferno nihil aliud audietur nisi

si fletus et planctus et ulular' mero
 res atq; stridores dentu'. **Q** planctus
 infinit' q' nunq' habebis finē. Adisti
 ne aliqui personam desolatam et plan
 ctum clamorosum facientē q' te pmo
 ueret ad cōpassionē et fletū? **E**redo q'
 sic: sicut maxime facit boies et amf
 sione carorū planctū: ita q' etiā mult'
 diebus nō possunt cōsolari. **S**icut plā
 ctus maximū credim' virginē dei ma
 trē fecisse de morte filij sui bñdicti: s'
 iste habuit finēz die tertio qñ ipm res
 surrexisset cognouit. s' in inferno erit
 clamor: ploratus et ulular' mult': quia
 oēs sunt tam demones q' dānati pro
 peccis suis mortalibus cū ululatu quia
 si canes clamabūt ppetuo: maxime p
 pter glorie suae dei yssiois puationēz:
 ppter tpsō pdistionē: ppter uehemētē
 penarū passionē: ppter uenitē despera
 tionē. **Q**uātū tormētū in aurib' dā
 natoz imo in toto corpore: **H**oc erit p
 cantilenis et uocib' cantantū in cho
 reis et lucis dissolutis: in quib' pmit
 tunt magna et multa peccā. **U**lulabūt
 igit' pmo demones: q' per supbiā suā
 perdidērūt tantā gloriā. **U**bi notādū
 fm Bonauē. lib. ij. dist. v. ij. cōclusionē. l.
 arti. q' diabolus quodāmo appetit si
 miltitudinē imitationis dei: quodāmo
 equalitatis. et hoc apparet si attenda
 tur appetibile et modus appetēdi. **D**i
 abolus cuius appetit alijs pesse sua tñ
 auctoritate. **Q**u' appetit pesse h' fuit
 imitationis: et hoc aliquādo obtinuit
 set si stetit. q' autē ppa auctoritate
 ita q' sine meritis: et sine datore: et ita
 q' nulli subesset hoc ē solus dei: et hoc
 est equipantis: et ita dicit **B**reg. q' ap
 petijt eē sut iuris: ita q' nulli subesset.
Ber. dicit q' appetijt eq'itate potētē.
Anse. dicit q' appetijt pesse sine me
 titis. et omis uerū dicit: et diuerse au

toritates circūloquuntur: hoc eē qd ē
 pesse oib' sua ppa auctoritate. **E**t sic
 appetijt diuinā equalitatē in aliquo.
Esa. xliij. Ascēdas in celo et ero filis al
 tissimo. **E**t pñr cōclusionē sequēt' ast.
Notādum q' supbia demonū et alioz
 pformis fuit capiti tot' malleic pnci
 pi. s. tenebrarū. **I**pe diabol' attēdens
 suoz naturalū strēuitatē: et excellen
 tiā et pcellētā uoluit pesse et reqescere
 sua auctoritate. hoc ē sine meritis: sine
 misterio. **D**emones pā subiecti nō sūt
 aut tñ appetere: s'z pñderātes natu
 raliū strēuitatē uoluerūt sub ymbra il
 li' qescē: ita q' nō miltarēt: s'z qdāmo
 sub ill' potuerūt uoluntaria libertate:
 quā uidebant se nō posse b'e sub dñto
 dñino. **E**oquēt' em' āgeli se eē factos
 ad pncipandū qertis bitudine: et acq'
 redū p merita et miltētia. **I**n h' super
 bierūt q' sine meritis uoluerūt eā: et si
 ne misterio qescere: et sine limite ppa
 am uolūtātē implere: et h' totū ē supbiē.
Et dicit pñr q' tā uerfionē bñioz q'
 auerfionē demonū peccm' luciferi pces
 sit. **N**ā ipe pñr supbiuit: et supbiā suāz
 oib' idicauit: et et tūc qdā adbeserūt si
 bi. **A**li' h' o' restiterūt et adbeserūt deo.
Quāuis q' sil fuerit āgeloz uerfio et
 dmonū auerfio: nō tñ sil cū peccō lucife
 ri. **I**dē di. vi. cōclonē pñra: ast. **O**tra in
 h' dei iusticia ofidit: q' tñ h' uat iusticiā
 ut ordinē institutū nullo' infrigat. rātū
 odit peccm' ut ppa peccm' qd clarissimos
 reputauit abñciat. **U**n' credo q' tā spe
 ctādū mōstrū dñe scueritat' i angelo
 nobilissimo et pmo hōie: q'z vtrūq; p'
 pñis manibus plasmauit: et decorauit
 de' nob' infirmis opposuit et ondit: ut
 addiscam' q' tū odit de' peccm' et mari
 me supbiā: q' p vno motu cordis nobi
 lissima oim' creaturā eternalit' et h'
 ne spe est damnata. **E**t p esu pomi ipe

no 62

1012 q' su
p' h'z
Amab
p' dānā
in h' m

no 62
iij q' i
Car
p' h'z
na h' m
morip
in suo
p' d' i
62

adā et tora ei⁹ posteritas vsq; ad finē
 mūdi ē mortalitati et multiplici pena
 litati subiecta. Et nisi dñs reliq; no
 bis semen qñ Sodoma fuissem⁹: vt d:
 Esa. x. Et his efficacissimū reliquitur
 argumētū qd̄ boiēdū ē in cidē in ma
 iorū dei vniuersi: vt bñ. ij. Pe. ij. Si eis de⁹
 nō pepcit nobilissimo āgelo supbiēti.
 qd̄ erit de viliissimo cinere et abiectioni
 mo i alitū se extollētū tacere deat in
 cinere et cōfictio: imo in ipō sterq̄lino?
 Nec ille. ij. Per. ij. Si em̄ de⁹ angelis
 peccātib⁹ nō pepcit: s; rudētib⁹ infer
 ni detractos: in tartarū tradidit i iudi
 cū cruciados resuarū: et originali mū
 do nō pepcit: s; oceanū noc iusticie p̄
 conē custodimūt diluuiū mundo ipsoz
 iducēs: et ciuitates sodomoz et gomo
 reoz in cinere redigēs euerdōe dāna
 uit exēplū eoz q̄ ipse acturi s; ponēs.
 Dicit p̄fir Roñ. q̄ d̄ ordiūtib⁹ angeloz
 aliq; lapsi sūt. Loc⁹ in demonū p⁹ lap
 suz vsq; ad diē iudicij nō ē loc⁹ subter
 rane⁹ quē vocam⁹ infernū: s; aer calig
 nosus in q̄ gñalr demonū mltitudo i
 bitat. Utrū at aliq; sint detruiti i infernū
 nec iuento a scis detruiti. h̄ aut bñ
 credo q̄ aliq; descēdāt ad torquenduz
 aias sūm q̄ bñt in se deputata male
 dicitōis officia. Rō aut q̄re in h̄ aere
 sunt est p̄fir bñāq̄ exercitiū. Sic em̄
 dicit aug⁹. Nūq̄ de⁹ q̄s p̄stebat futu
 ros malos eos fecisset: nisi parte nos
 set qb⁹ bonoz vsib⁹ accōmodass; tū
 diuina dispō h̄ erigit vt de p̄uicātib⁹
 angel⁹ obsequiū quodāmodo electoz
 trahat et eliciat. scit em̄ bñ vt i malozū
 prauis voluntatib⁹: et id nō eos detru
 fit in infernū: s; locū dedit aprū ip̄s
 demōib⁹. tū q̄tū ad statū p̄ritū q̄tū
 ad statū exercitiū siue belli. Aer eis ca
 liginosus. p̄fir caliginē quē tenebrosi
 tati culpe: s; p̄fir nobilitatē subtilita

tē cōuenit velocitati āgelice. Tñ sicut
 aliqb⁹ v̄ris scis oñsuz ē frēq̄nter cir
 ca nos volitat sicut musca: et ita dñs nō
 stati retribuit qd̄ meruerūt: s; siml⁹ cū
 boib⁹ eos expectat p̄scere: et differet
 p̄fir n̄m exercitiū: nec de⁹ ex h̄ imise
 ritō: dicit agit cū boib⁹: imo mia super
 altat iudiciū. q̄ d̄ somitē dat scintilla
 p̄scie. h̄ demōne dat bonū āgelū: et sup
 hoc dar suā gr̄am: et p̄firscem q̄ vincit
 oēm pr̄ates. Nec ille. Dubiū aut ē vtz
 nūc puniant pena ignis. Tñ dicit ibi
 de Roñ. q̄ positio aliquoz ē q̄ differet
 pena ignis vsq; p⁹ iudiciū. tuz vt eoz
 exercitiū nō obnitrat: tū etiā vt dina
 mia oñdas q̄ sustinet vasa ire apta in
 interitū: in multa paciētia vsq; i diē q̄
 retribuet oib⁹ p̄m fructū adinuentionū
 suaz. Et cū d: i glo. Jaco. iij. Sup illo
 vbo inflāmata a gebēna. Gebēna est
 dyabol⁹ p̄fir quē facta est. sicut em̄ ge
 bēna semp ardet: sic dyabol⁹ vbicūq;
 sit: vel i aere: vel in tra sep fert secū tor
 mēta flāmaz. Rñ dicit Roñ. q̄ nō itell
 git de flāma ignis material: s; de flā
 mis viciōz. s. ire et iuidie: qb⁹ etiaz tor
 quef. p̄fir i gr̄ dyaboli iustitiatū in p̄
 sumptōne: q̄ statū vt vidit suā pulchri
 tudiez p̄sumptū. cōsumatū in ābitide:
 q̄ p̄sumēs d̄ se appetit qd̄ oino sup se
 fuit p̄firmatū inuidie et odiū auerfide:
 q̄ et q̄ obtinē nō potuit qd̄ appetit i
 uidē cepit et affectu odiū p̄ire. nā dya
 bol⁹ sup⁹ nō valēs p̄scēdere: s; opul
 sus descēdere odit deū iustū: et iuldet
 excellēte ei⁹. Nec bona. Hoc in quaz
 p̄fir p̄fir diē iudicij puniet penis illis
 infernalib⁹: in qb⁹ magnis clamorib⁹
 ip̄i demōes clamabūt scietes se i celū
 creatos: et tā magna gaudia pdidisse
 ex rāta sua supbia. Esa. cxiij. Clamabit
 moab⁹ ad moab. moab i gr̄ vlulabit: q̄
 demones maiores vlulabūt: et ceteri

inimicus
 romā
 abas

no h̄
 f̄
 v̄

no alij
 nones
 in

est magnus clamor doloris

rhidebūt. ⁊ pena erit maria in ipſis
 et i dānat⁹ boib⁹. Sicut i celo dulce ē
 audire carū ⁊ laudē angeloz: sic triste
 est audire vltatū ⁊ clamorē demonū.
 Quid clamabūt? Erte maledicēt do
 q̄ eos creauit. maledicēt iulifer p̄tm⁹
 ille mal⁹ āgel⁹ alijs iſerioib⁹ q̄b⁹ vo
 luit p̄fidere. maledicēt inferiores iulifer
 o: cui i tā graui culpa p̄ſenſerūt. ma
 ledicēt boib⁹ cū q̄b⁹ tā graues penas
 patient: illis petā ſua ipropando dice
 tes. Miseri q̄ n̄tis ſuggeſtionib⁹ et
 rēpratoib⁹ p̄ſenſiſtis: ecce p̄miſi qd̄ in
 de acq̄uiſiſi. bic ſtabit⁹ nobiſcū nolit⁹
 vellit⁹ accipere qd̄ in eternū meruiſtiſ
 Clamabūt inſup oēs petō mortali dā
 nati ſilt deo maledicendo: ⁊ boiā in q̄
 nati ſunt p̄rē ⁊ m̄rē q̄ eos genuerūt.
 Et ſic triste eſt in p̄ſenti audire clamorē
 boiſ tribulat⁹: ſic multo triſt⁹ erit au
 dire clamorē tot dānatoz dicent⁹ vē:
 ve: ve. Ue q̄ vnq̄ nati ſum⁹. ve q̄ fm
 carnē vixim⁹. ve q̄ vnq̄ in petiſ gaul
 ſi ſum⁹. Et ſil⁹ p̄ p̄rē: ⁊ p̄rē ſilū vlu
 labit⁹: ⁊ ſic d̄ alijs cū q̄b⁹ vel pp̄ quos
 peccauerūt: et multos alioſ terribiles
 clamores faciet⁹ ſe mutuo ad magnā
 penā ſuarū auriū. ¶ Secūdo clamabūt
 pp̄ ipſoſ p̄ditōez. Reddituri eſm ſū
 m⁹ rōnez de tpe q̄ vixim⁹ in h̄ mūdo.
 Uñ oē tps nob̄ ipenſum eriget a nob̄
 q̄lter expēſus fuerit. Uñ q̄lter reddi
 tur⁹ rōnē de oib⁹ āntiſ: mēſib⁹: ſeptia
 niſ: dieb⁹: boiſ: ⁊ minutis q̄b⁹ vixit.
 Si ſortatiſſis. xx. annis vixiſtiſ: ⁊ nūq̄
 deo p̄ tres ānos fideliter ſeruiſtiſ: qd̄
 faciendū ſit? R̄ ſideo q̄ debes de p̄teri
 to tpe p̄ſiteri ⁊ dolere q̄ tps tuū ſic
 male expēdiſti. Ver. Nil p̄toſi⁹ tpe: ſz
 bey eo nihil bodie vll⁹ iueiſt. trāſcūt
 dies ſalut⁹ ⁊ n̄cō r̄cogitat. Uñ le gif ex
 p̄tū q̄ qdā bō deuor⁹ q̄ſi audiuit bozo
 logiā ſignare ſeu ſonare ſemp̄ cogita

uſt ⁊ dicit ad deū. O de meſiā ſtey bo
 rā tps mei⁹ p̄ſiſi de q̄ redditur⁹ ſum
 rōnez quōd eā expēdi. Uñ dānati i ſer
 no de b̄ ſignāter cōq̄runtur q̄ tps gr̄e
 tā iuſtiter expenderūt. Uñ qdā deno
 tus eris in denotōib⁹ ⁊ orōtib⁹ ſuis
 audiuit quandā vocē lugub̄rē: ⁊ q̄ſiuit
 qd̄ eſſet. ⁊ r̄ſidit. Ego ſum vna aia dā
 nata. Et ille. Cur tam amare ſies? Re
 ſpondit illā. Ego et oēs aie dānate de
 nulla re ſutantū dolcemin⁹ ſicut de tpe
 gr̄e qd̄ ſuultiter expēdim⁹ ⁊ peccādo
 p̄ſumpſim⁹ vbi ſua boiā potuiſſim⁹ de
 petiſ n̄tiſ penſuiſſe ⁊ eternā penam
 quā nūc patimur euāſiſſe. Tertio cla
 mabūt ſine ceſſatione pp̄ter maximū
 dolorē penarū q̄ſ patient. Sicut aliq̄
 vebemēt̄ inſirmi aut dolorē vebemē
 tem ſuſtinētes nō p̄nt ceſſare a gemi
 tu ⁊ clamore. Cōſidera ſi poſſes abſtie
 re a gemiti⁹ et clamore b̄ndo manum
 vel pedes in igne bui⁹ mūdi q̄ tñ pena
 q̄ſi nihil eſſet in p̄paratione ad illā in
 fernū. Hec erit grauiſſima pena p̄ pec
 catiſ q̄ nihil p̄ficiet. De q̄ d̄: ſap. v. Di
 cēt itra ſe p̄nias agētes: et p̄rē āguſta
 ſpūs gemētes. Hi ſunt quos aliq̄ſ ba
 buſim⁹ in deriſum: ⁊ in ſimilitudinē v̄
 properū. Nos inſenſati v̄ſiā illoz eſti
 mabam⁹ inſantā. Hec p̄ſcēt dānati de
 bis q̄ſ nunc mūdus reputat ſarpoſ.
 Et ſeq̄tur. Errantim⁹ a via veritatis.
 Anterli. Quā gelim⁹ diuine legiſ ⁊ ſuſti
 cie lumē nō luſi in nob̄: ⁊ ſol̄ intelligē
 tie nō eſt in nob̄ or⁹. Sed qd̄ fecim⁹?
 laſſati ſum⁹ in via iniquitatis ⁊ p̄ditio
 nis: et ābulauim⁹ v̄ſas difficiles: v̄ſas
 aut̄ d̄ſi ignorantim⁹. Quid nob̄ p̄ſiſt
 ſupbia: aut̄ diuſitariū ſactātia qd̄ p̄tu
 lit nobiſ? Trāſierūt oīa iſta tanq̄ v̄m
 bra: ⁊ tanq̄ nūcl⁹ p̄currēs: tanq̄ na
 uis q̄ p̄r̄ſiſt ſtucuantē aq̄as: cui⁹ cū
 p̄terierit nō eſt veſtigia iuenire: neq̄

nota h̄
 x. comp.

nota p̄
 ſi p̄
 ſi p̄
 ſi p̄
 ſi p̄

Tertia pena corporalis

semitas carine illius in fluctibus, aut
 auis q̄ trāsmolat in acre: cut? nullū in-
 uenit argumentū itineris illi? sed tñ
 fonte? alarū verberās breuē ventū: ⁊
 scindēs p̄ vlm̄ itineris aerē cōmoris
 alis trāsuolant: ⁊ post hoc nullū inue-
 nit signū itineris illi? aut tanq̄ sagit-
 ta emissa i locū destinatū diussus aer
 continuo in se reclusus est vt igno: ef-
 tranātus illius: sic etiā nos nati cōr-
 nuo desinim? esse: et p̄tuis quidē nul-
 lū signū valemus ostendere. In mali-
 gnitate autē nostra cōsumpti sumus.
 Tertia dixerūt: in inferno hi q̄ peccauer-
 runt. Interit. Quinq̄ similitudines
 terrenarū ferū defect? ostendit. Glo.
 Per vmbriā obliuionē mentis vel mo-
 te carnis q̄bus humana vita obnoctā
 est accipim? p̄ nunciū p̄currentē pas-
 siones aie vel co: p̄s q̄ p̄cedunt occa-
 sūm vite corruptibilis. Per autē excel-
 lentias p̄ nauē vero leuitatē humane
 mentis q̄ p̄ amaras seculi vndas de-
 monū sicut lib? agitaf. p̄ sagitā dolos
 et infidias iniquoz. Hec oia etiā in mū-
 do versant: sed tandē infructuosas pe-
 nitentias possessoz lib? suis relinquit.
 Vñ gemētis nulla voce cōsolationis
 releuabunt. Et seq̄tur. c. vi. Audite q̄
 reges et intelligite. discite iudices si-
 miliū terre. p̄bete aures vos q̄ p̄tinetis
 multitudines: ⁊ placetis vobis in tur-
 bis nationuz: qm̄ data est a deo p̄as
 vobis ⁊ virt?. Interit. Puniedī ab al-
 tissimo q̄ interrogabit opa vestra et co-
 gitatiōes scrutabil: qm̄ cū essetis in
 illri regni illi? nō recte iudicastis ne-
 q̄ custodistis legem iusticie: neq̄ in
 voluntatē dei abulastis. Horrēde ⁊ ei-
 to appēbit vob: qm̄ iudiciū durissimū
 in his q̄ presunt fiet. Exiguo etiā cōce-
 dit? mia: Potētes aut potēter tormēta
 patient. Interit. Qui scz mādata dei

ptēnendo grātia pctā cōmiserūt: nec
 penituerūt: sic etiā potētiōres in ipse-
 tate fortio: a sustinebūt tormēta gebē-
 ne. Nō em̄ subtrahet personā cuiusq̄
 dñs q̄ est dñato: oius: nec p̄bit ma-
 gnitudinē cuiusq̄: qm̄ pusillū et ma-
 gnū fecit ipse: ⁊ eq̄lter cura est illi de
 oibus. fouoz lib? aut fortio: inlat cru-
 clatio. Fiebūt ⁊ vluabūt igit dānat
 ex maximo dolore penaz q̄s patient
 absq̄ cessatiōe. Q̄ quāt? clamoz: quāt?
 tus dolor: q̄s posset hec cogitare: ⁊ re-
 do q̄ null? viuēs. Faciam? igit p̄nias
 de pctis nr̄is q̄ diu sum? in h̄ mundo.
 Quarto clamabunt horribillē pp̄-
 venie desperatiōes. Scit̄ em̄ dānat
 q̄ p̄petuo i illis penis stabūt sūt sen-
 tētiā sūm̄ iudicis discētis: discedite a
 me maledicti: ite in ignē eternū. Q̄ quāt?
 rū erit horrendū? ⁊ quāta materia cla-
 moris: p̄lāct? ⁊ desolatiōis: p̄petuitas
 tormētōz? Quō q̄ illā p̄petuo sustine-
 bunt q̄ hic modicā p̄nias sustinere nō
 p̄nt? Sed posset q̄s dicere. Quare nō
 bñt spem vt a carcere inferni liberen-
 tur: ⁊ maxime cū pctm̄ eoz fuerit trā-
 sitorū ⁊ tam cito cōmissum? Hec p̄-
 petuitas derogare n̄ie dñe videret. et
 ex hoc pot? diceret crudellis iudex q̄
 iustus aut misericors. It̄ n̄ def? pio p̄
 exēpiū. Videm? em̄ q̄ emptio moinē
 tanea dat ius p̄petuis possidēdi rem
 emptā. It̄ vulneratio momentanea
 mortē inducit p̄petuā. It̄ casus i fo-
 ueā tpalls ⁊ subitane? est de tērio p̄-
 petua. It̄ crimē lese maiestatis ē tpaler
 sz seruit? p̄petua siue punitio. Sic dis-
 co q̄ p̄ momentanea defectatiōe pcti ⁊
 vulnere sp̄ali: ⁊ sic d̄ alijs icurris dā-
 natio perpetua: ita q̄ si vnā tñ guttā
 tolleret q̄s de mari in annis mille: et
 aliā in alijs mille ānis: sic guttati po-
 ti? cēt mare exbaustū q̄ a penis dāna

ofa
 73
 1476
 1. v

nota

et post die iudicii liberaretur. Et si p[ro] tantu[m] spaci[u] speraret liberari: hoc esset aliq[ui]de gaudius. Sed q[ui]a in inferno nulla est redemptio om[n]i spe liberatiois frustrabuntur. ¶ **R[ati]ones etiã hui[us] p[ro]p[ter] tue d[omi]natiois assignatur.** ¶ **P[ri]ma: q[ui]a b[ea]t[us] peccauit i[n] suo eterno. i. peccauit q[ui]a diu vixit: nec voluntas ei[us] peccadi sine habuit: ideo iuste in eterno dei et eternaliter punit.** ¶ **Uñ Grego. Ad districti iudicis iusticia[m] p[er]met vt nu[m]q[ui]d careat supplicio: quoru[m] me[m]s in hac vita nu[m]q[ui]d voluit carere p[er]d[er]e. et illu[m] d[omi]n[u]m detur in i[n]q[ui] terminu[m] vltionis: q[ui] q[ui]a diu voluit habere noluit terminu[m] criminis.** ¶ **Item ait Antiqui no[n] cu[m] sine peccauerit q[ui] cu[m] sine vixerit. nam voluissent vtiq[ue] si potuissent sine sine viuere: vt possent sine sine peccare.** ¶ **Ostendit etiã q[ui]a i[n] peccato viuere cupiat semp[er] q[ui] nunq[ui]d desinit peccare d[omi]n[u]m viuere. Iustu[m] igit[ur] est vt nunq[ui]d careat supplicio q[ui] nunq[ui]d voluerit carere p[er]d[er]e.** ¶ **Hec Grego. Uñ et augu. Fact[us] est aut[em] b[ea]t[us] malo dign[us] eterno q[ui]a hoc in se p[er]mit bonu[m] q[ui]d esse posset eternu[m].** ¶ **Et Verbi. Iustus p[er]fecto si peccat patit[ur] q[ui]d nolit: q[ui] no[n] peccat nisi velit.** ¶ **Secunda r[ati]o: q[ui]a i[n] inferno no[n] habeat facultate[m] peccadi: habebunt t[ame]n affectu[m]: q[ui]a adhibere peccare vellent si possent. Uellet etiã si possent in p[er]d[er]e p[ro]p[ter] tuo delectari: ideo p[ro]p[ter]petuo debet p[un]iri.** ¶ **Tertia r[ati]o qua[m] ponit sanct[us] Ibo. scdo libro co[n]tra gentiles. c. cxiiij. est: q[ui]a sic post morte[m] redduntur imutabiles s[ecundu]m voluntate[m]: vt scz vltimus volu[n]tas mutari no[n] possit: neq[ue] de bono in malu[m]: neq[ue] de malo in bonu[m]. Quãdiu etiã aia est in statu pugne pot[est] de bono in malu[m] mutari: vel e[con]tra. sed statim cu[m] aia a cor[por]e separatur no[n] restat nisi receptio p[ri]m[us] v[el] p[er]ic[ul]i.** ¶ **Quarta r[ati]o: q[ui]a p[er]t[ur]b[ati]o est p[er] illu[m] qui est infinit[us]. Uñ**

et pena debet esse infinita: no[n] quia desiderat acerbitate[m] sed duratio[n]e. Iudex ergo iustus est q[ui] punit p[ro]p[ter]petuo p[ro]p[ter] rationes dadas. Sed e[st] ne misericors in tali p[un]itione? Dico q[ui]a sic: vt mag[ist]er dicit in sententijs: q[ui]a citra co[n]dignu[m] ip[s]os punit. Nunq[ui]d est tantu[m] aliq[ui]de punit q[ui] plus demerisset. et id dicit Ricardus d[omi]n[u]s et Bonauen. q[ui]a deus puru[m] misericors: de act[u] aut[em] mere iustu[m] no[n] posset facere: q[ui]a inseparabiliter in deo sunt a[n]i[m]a iusticia et mia. Predicta igit[ur] quatuor: erunt ca[us]e continui clamoris ip[s]o[rum] d[omi]nato[rum]. et hoc q[ui]a clamore[m] tuu[m] noluerunt audire q[ui]a diu hic vixerunt o[mn]i iuste iudex. Clamauit etiã d[omi]n[u]s Iesus doct[ri]na sua: et via salutis edocedo. Luce. vi. Ipe iter faciebat p[er] ciuitates et castella p[re]dicans et euangelizans regnu[m] dei. Sequitur. Et hec dicens clamabat. Quis habet aures audiendi audiat. Clamauit etiã p[ro] suos p[re]dicatores: quib[us] dixit. Euntes docete o[mn]es gentes: baptizantes eos. In no[m]i[n]e p[at]ris etc. docentes eos seruare o[mn]ia quecu[m]q[ue] mandauit vobis. Et Prover. i. Sapientia foris p[re]dicat. in plateis dat voce[m] sua[m]. in capite turbaru[m] clamitat. in forib[us] portaru[m] v[er]bis p[ro]fert verba sua dicens. U[bi]q[ue] quo paruuli diligeris infantia: et stulti ea q[ui] sibi sunt gloria cupient: et ipudentes odibunt scientia[m]. Couertimini ad co[n]rectione[m] in eas. Ego p[ro]feram vobis sp[iritu] meu[m]: et ostendam verba mea. Uocauit et renulstis. extendi manu[m] mea[m]: et no[n] fuit q[ui] aspiceret. Desperistis om[n]i co[n]silio meo: et irparationes meas neglistis. Ego q[ui]a in itineru[m] vestro ridebo: et sub sannabo cu[m] vob[is] q[ui]a timebatis euenerit. cu[m] irruerit repentina calamitas: et interitus q[ui]a rep[er]tas igneristis. q[ui]a v[er]u[m] inter sup[er] vos tribulatio et angustia. Tunc iuocabunt me et ego no[n] exaudia[m]: eo q[ui]a

nota

nota

nota

p[er] h[oc]

ora

q[ui]

ora
duz
v[er]u[m]v[er]u[m]
a[n]i[m]op[er] h[oc]
no

Quarta pena corporalis

grossa; habuerint disciplinā: et timorē
dñi nō susceperint: nec acq̄uerint cō
silio theo: et detraxerint viuere: cor
reptioni mee. Comedet igitur fructus vite
sue suisq̄ cōsilijs satrabūtur. Sicq̄
veritas (bematō assumpti) Euerat
tur in infernum omnes gentes etc.

Quarta pena

erit fumus absq̄ euacu
atione. Nō erunt em̄
i inferno fenestre: aut
fractura ire p̄ quas
iste fumus exire possit:

imo insibi p̄cludet ille fumus vniuersis: ter
ra absq̄ quocunq̄ meatu. Considera
charissime quāta pena eēt boiem esse
in fumo vniuersi camini igne magno sus
cēso: etiā si nō ibi p̄ horā staret: et ma
ior pena si p̄ diē: et adhuc maior: si per
septimanas. O quāta pena erit esse in
fumo carcerum inferni perpetuo? An
de considero q̄ ex illo fumo erunt in
damnatis pene quartuor: videlicet

Primo capitis perturbatio.

Sensuum occupatio.

Corporum denigratio.

Inferni obscuratio.

Erunt igitur iste fumus capitis perturbatio
vniuersi. Matth. viii. Ibi erit fletus et stridit
do: dērtū. Tū sanctus Tho. iii. li. 5. gen
tes. c. 17. In corpib⁹ dānatoꝝ post re
surrectionē nihil p̄hibet corporaliter fle
tū et stridēz dentū intelligit: ita tamē
q̄ p̄ fletū nō intelligat lachrymarum
deductio. q̄ ab illis corpib⁹ resolutio
nulla fieri pōt: s̄ solū dolor cordis. con
turbatio oculorū et capitis: put in flet
bus esse solet. Nec ille. Qui em̄ flet
q̄ nō emittit lachrymas: s̄ pruribatur
et dolet cōter caput. In inferno igitur
ex tali fumo horribiliter erit maxima ca
pitis perturbatio: et dolor vehemētissi

mus. Secūdo talis fumus non solū ca
put turbabit: s̄ oēs sensus occupabit
sicut vides in homine crissere in fumo:
et in illis qui comburuntur q̄ fumus in
trat eos: in aures: et aures. Sic
ibi fumus ille irabit os et ceteros me
tus dānatoꝝ: in hoc erit pena grauissi
ma ip̄s oculis sicut experimur q̄ fumus
multus nocet oculis. Iuxta illud.
A fumo stillat domo nec p̄ mulere re
remoue. Tria sūt q̄ p̄t valde nocere.
hec pena erit illis q̄ p̄ oculos peccādo
viderūt et cōcupiscerūt bulus mūdi des
lectabilis: aurum et argentum: vestes
castra et cetera mūdi concupiscibilia.
mulieres nō suas cū q̄bus actū luru
rie cōplere desiderarūt. etiā et si nō fecerint:
q̄ nō solū actus est peccatū tali
punitiōe dignū: s̄ etiā vssio ad cōcupiscendū.
Sicut dicit r̄ps. Matth. vi.
Qui videt mulierē ad cōcupiscendū
sān mechar? est cā in corde suo. O q̄
plures peccant in talibus vssionib⁹
non credūt se peccare. Per oculos em̄
et alios sensus irat mors p̄ti ad anti
mas n̄as. Tū Job. de peccano li. de
oculo morali ait. Oculis corporis est
tantus: cordis. Si q̄s pudic⁹ fuerit q̄
quid indecēs nouerit eē crechidit. Na
tura leonis hec eē dicit q̄ si q̄s iūte
nem trahit: et leonē non respicit ille sus
eualet. si autē leonē respicit ip̄s leo de
uoratur inuadit. Sic interdū et aspe
ctu mulieris incauto: inuadit boies re
ptatio carnalis quā si nō asperisset se
curus euassisset. Ideo. Job. xxi. dicit.
Peperit sed cū oculis meis ut nō cogi
tare q̄dē de virgine. Sup quo p̄bo dī
cū Beato. Illud non licet intueri q̄
nō licet cōcupisci. Et Isaac in li. de sy
noninis. Tolle materiam delinquēdi:
si vis esse a somnicatioe tut⁹. esto in vi
sione discret⁹. Nullus sane mēto sret

nota
y
1. con

Quarta pena corporalis

mina et acus et specula et syndones et
vittas et resistras: et erit p[ro] sua odor
fetor: et p[ro] zona funiculus: et p[ro] crispant
ti crine caluicium: et p[ro] fascia pectorali ci
licium. Iste est fum[us] carnalis lasciuie:
quo nunc boies captiunt et deducunt
ad fumum infernalem. Et ex tali fumo
muliebri quibus capite b[ea]t[us] etiam per tactum:
etiam op[er]e heparium p[er]petr[ati]o: et tunc inf
ficatur b[ea]t[us] miser: et ex[em]plo vnicor[um]: quod si
cut asserunt quod naturas scripserunt aia
liu[m] hoc mo[do] captur[us] (Virgo namque puella
deceter ornata in silua ponit et venie
ti sinu aperit: in quo ille omni ferocita
te deposita caput ponit et dormit: que
soporati venatores captiui et occidunt.
Sic sanon obdormies in sinu dalside
oculos p[er]didit: et quo tandem mortem
incurrit. Iudic[us]. xvij. Aspect[us] siquidem
corp[or]is auferit interdum oculum rationis.
Noli igit attendere fallacie mulier[is].
puer. v. Et in oculis eius capt[us] non eris:
sicut ecetra contigit holoferni Iudith.
i. Tu enim intrasset ante facies eius iudith:
captus est in eius oculis holofernes.
Basilisc[us] enim aues volentes interficit.
Sic et mulieris aspect[us] quibus viros ce
lestes ad yma voluptatis trahit: et sic
sp[irit]ualiter interficit. Videtur quoque p[ro]
babile quod cum mulier virum libidinoso re
spicit: tunc a corde mulier[is] libidinosus
fum[us] egrediens versus ad oculos venit
ens. de hinc radios visuales mulieris
inficit: qui sic infecti veniunt ad oculos
vir[is]: et sic infectio versus ad cor viri tran
sit: sicut a corde mulieris p[er]mo p[er]cessit.
An hinc p[ro]b[us] cum mulier m[en]struata spe
culu[m] aspiciat maculat sp[irit]um: sic mulier in
terdum et libidine virum respiciens infi
cit aias: in qua tanquam in speculo delucet
imago. Eucam igit[ur] a tall fumo ne fu
mum inferni pariamur: quod sicut dictum est
o[mn]es sensus occupabit cum dolore et af

flictione inestimabilis et p[er]petuo. Ter
tio ex tali fumo erit corporum denigra
tio. Corpora enim danatorum erunt nigerrima
et turpissima. Esa. liij. Unusquisque ad
primu[m] suu[m] stupebit facies obustevul
tus eorum. An sicut corpora electorum erunt
pulchra et clara: ita corpora damnato
rum erunt turpia et deformia. An inquit
Aug. i. li. de natura boni. Sicut ignis
iste omnia lucida suo fumo deturpat: sic
ignis inferni corpora reproborum deni
grat et obscurat. Patet etiam ex[em]plu[m] in
igne quod c[on]ter dicitur sancti Antonij:
quod in presenti vita deturpat membra illius
in quo est. et etiam in calore solis quod de
nigrat et t[er]r[as] sic fumus inferni et
igne et corporibus danatorum: tanquam ex ca
daveribus putridis ascendens denigrat
o[mn]es danatos. Tresh. liij. Denigrata est
sup[er] carbones facies eorum. Unde isti qui
volunt representare demones facies su
as denigrant. Tunc facies mulierum que
damnate erunt: quas ita munda tenue
runt: ut nec in eis minima macula e[ss]et:
erunt turpissime et nigerrime. Et sicut
in celo alba erit claritas martyrum: alia
p[ro]fessorum: alia p[ro] g[ra]t[ia]m: alia eorum quod i[n] m[er]ito
n[ost]ro facti vixerunt: ita in inferno alba erit
turpitudine danatorum: sicut p[er]tinet suorum ma
ioritate. Et ideo volunt aliqui doctores
dicere: quod sicut in celo appebunt aliquid si
gna merito: sic in inferno habebunt
in corporibus signa suorum demerito: i[n]i[m]i.
Sicut in fure man[us] ligant retro: et in
bomlcida ligant ante ad designandum suu[m]
delictu[m]. Qui ergo plura peccata commiserunt
plura signa et magis turpia in cor
poribus habebunt. Etiam illud mem
brum in quo homo plus peccavit ma
iorem penam habebit et maiorem de
formitatem. Si ergo etiam nihil aliud
esset in danatis nisi tanta nigredo et
deformitas corporum: propter hoc ab

quomo

quomo

quomo

nota

quomo

quomo

quomo

quomo

quomo

quomo

quomo

boirere deberemus peccata. Quare
 ro ex isto fumo erit inferni obscuratio
 Sicut enim videmus q̄ fumus facit do-
 mus obscuras: ita ille maximus fum⁹
 infernum faciet obscurum. Apocalip.
 xliii. Fumus tormentorū eorum in seculū
 la seculorum ascendet. Quanta autem
 pena sit esse in tenebris p̄peritis cum
 tanta afflictione sensuū nullus possit
 expr̄imere. Quomō ergo tantū fumū
 sustinebunt q̄ modicam penitentiam
 sustinere nō possunt? Jobā. xvi. Eū stil-
 lam sermōis eius v̄t̄ audiuim⁹ tonitru-
 um magnitudinis eius q̄s poterit susti-
 nere? Stilla sermonis eius est penitē-
 tiam agite: sed tonitruū erit: ite male
 dicti. Ideo erubescāt peccatores ⁊ de-
 ducantur in infernum per considera-
 tionem penarū. muta fiant labia do-
 losi. i. amplius non dicant se nō posse
 facere penitentia: sed cāviriliter agāt
 vt penā eternā euadēt. q̄ vt ait Aug.
 Aut dñs punit aut homo. Matb. iij.
 Quis vos docuit fugere a v̄tura ira:
 scz fumi. de quo ps. xvij. Ascendit fum⁹
 in ira eius. Et respondet Jobā. bap.
 Mathei. iij. Facite dignos fruct⁹ pe-
 nitentie. Alter. Cōfundantur in infer-
 num oēs gentes q̄ obliuiscuntur deus.

Quinta pena ē

q̄
 odo: fetidus ⁊ multum
 horribil. Tal' odo: erit
 sibi ex quattuor causis.
 Primo ex cunctis mundi v̄sibus q̄ sibi
 congregabuntur.
 Secundo ex sulphureis ignib⁹ q̄ ita
 q̄ miscebuntur.
 Tertio ex dānaris corporibus que sibi
 dem torrebuntur.
 Quarto ex horridis demōsibus qui p̄-
 petam damnabuntur.
 C̄ Primo igit in inferno erit fetor: bo-

ribilis et cunctis mūdi ⁊c. Vbi notan-
 dum in li. de veritate theologie: q̄ ignis
 maximus p̄cedet faciem iudicis.
 iuxta illud ps. Ignis ante ipsum p̄ce-
 der: quia virtute diuina non solum ignis
 qui est in spera sua: sed etiā omnes
 ignes qui in terra et super terrā sunt
 concurrent ad mundi conflagratōes.
 Iste aut ignis habebit officin⁹ quat-
 tuo: ignis. i. ignis infernalis reprobos
 puniēdo. ignis purgatorū bonis a ve-
 nialibus expurgādo. ignis terrestris
 vegetabilia ⁊ sensibilia consumendo:
 ⁊ omnīu boim corpora incinerando. ⁊
 ignis elementaris elementa subtiliā-
 do: et ad inuatiōē disponendo. Per
 illū igitur ignem ita terre facies eru-
 retur q̄ figura bus⁹ mūdi peribit: sicut
 ⁊ olim factum fuit per diluuiū. Et mē-
 isto p̄simū iudiciū dei fuit per aquam
 contra ardorē iurise que tūc viguit.
 Ultimū vero iudiciū erit per ignē con-
 tra teporē charitatis: q̄ tūc quasi senes-
 cente mundo refrigeret. Iustus ignis
 actio erit successina. habebit entis
 initū: mediū: ⁊ finē. Primo nāq̄ iudi-
 cis aduentum p̄ueniet: et quasi simul
 per illum ignem fiet purgatio iustorū
 ⁊ p̄missio malorū: ⁊ incineratio corpo-
 rum cum consumptione nascentium:
 quo facto statim erit resurrectio corpo-
 rum cū aduentu iudicis: ad iudiciū: et
 tunc inflamabitur tot⁹ mund⁹ per cir-
 cuitum. Terminato vero iudicio tota
 caliditas illius ignis exquetur snias
 iudicis. Inuoluet ei peccatores ⁊ tra-
 bet in infernū: ⁊ ita ps q̄ ignis ille ad-
 uentum iudicis ⁊ p̄cedet ⁊ cōcomita-
 bitur ⁊ sequet. Post predicta fiet mū-
 di inuatiō: sed inter purgatiōē ⁊ in-
 nouatiōem multiplex est differētia.
 Primo q̄ purgatio erit penaliū qualis
 tati detractio: sed inuatiō erit pul-

nota q̄
 q̄stia
 dicitur
 in iud

nota qu
 p̄mūz ill
 iuz fuit
 aqua ⁊

nota d̄p̄a
 iudicis
 b. ij m̄tr inuatiō

Quinta pena corporalis

ch: solis forme inductio. Secō qz pur-
 gatio est electioz ab ipuritate quā hnt
 ex om̄issione ad puritatē imutatio: s;
 inouatio est celoꝝ a statu veteri ad sta-
 tum nouū ōunctio. et hoc p̄ cessatioz
 a motu. In celis em̄ ppter imp̄mixtio-
 nem nulla impuritas est: s; tm̄ impfe-
 ctio mor̄. Unde nō erit purgatio p̄ igne-
 nem: sed tm̄ cessatio a motu. Sic autē
 purgabunt elemēta q̄ p̄scinderet ab
 igne vis cōbustibilis: ab aere obscuri-
 tas: ab aqua glacialis frigiditas: a ter-
 ra nō grauitas et opacitas. Hec sibi. Et
 ca. xv. dicit. Terminato iudicio statim
 erit inouatio q̄ non cōplebitur q̄ diu
 peccato: est in mūdo. i. quousq; detru-
 datur in infernū. Et in fine ca. ij. dicit.
 In inouatiōe mūdi q̄cquid est igno-
 bile in mundo ad locū penarū ōfuer:
 et sibi horrores carceris multiplicabit.
 Hec sibi. Cōsidera si sint multa fetida
 et inbonesta i hoc mūdo: ac ignobilia.
 et si posses sustinere fetorem vni⁹ ca-
 nis putridi ad nares appositū p̄ bozā:
 quomō sustinere poterit dānar⁹ fetore
 totius mundi in vni⁹ ōgregatos?
 Ratio hui⁹ potest esse. nam ad bonū
 statum cuiuslibet cōitatis p̄inet habe-
 re locū vbi sordes p̄iciantur. Quomō
 ergo esset bene ordinata ciuitas vni⁹
 uersū: nisi haberet bimōi locū i quo so-
 des ei⁹ p̄icerentur? Peccatores facti
 vt stercus terre sunt bimōi sordes. p̄.
 Ut lutum platearū delebo eos. Et cuz
 abis etiā iustum est alias sordes ad pe-
 nam eoz p̄fici q̄ in hoc mūdo aliquē
 fetore pauperū infirmoz eoz p̄pter
 deū visitando et ōforādo sustinere nō
 luerūt. q̄b⁹ dicit a xpo: vt habes Ma-
 thei. xvj. Infirmitas sui et nō visitasti
 me: sed abusi sunt odorib⁹ bonis mul-
 ta peccata in eis cōmittendo. Secun-
 do ois tant⁹ fetore ex sulphureis igni-

bus et. p̄. Puet sup petōes laqueos
 ignis sulphur et. In hoc q̄ dicit pluet:
 abundantia significat penarū. pluita
 em̄ sine numero et mensura cadit. In
 hoc q̄ dicit laqueos significat q̄ de pe-
 nis exire nō poterunt. vt ignē autē dñs
 acumē doloꝝ inuinit. Sed qz ignis ar-
 detus feruet cuz sulphure: iō sulphur
 addit. Et qz sulphur sine igne nō fetet
 iō sulphuri ignē miscet. Quātus sit fe-
 tor: sulphuris cū igne satis notū ē his
 qui accendunt candelā cū stipulis sul-
 pbureis. Tū nec vni⁹ stipule fetore va-
 lent sufferre. Quant⁹ igitur erit fetore:
 sulphuris inferni: qm̄ tot⁹ ille ignis in
 fernalis erit mixt⁹ sulphure? Cogitet
 q̄ poterit. De hoc sulphure dicit Apo-
 rit. Apprehēsa est bestia et cū illa pseu-
 do p̄beta q̄ fecit signa corā ipso quib⁹
 bus seduxit eos q̄ acceperūt characte-
 rem bestie: et q̄ adorauerūt imaginem
 eius vini missi sunt hi duo in stagnum
 ignis ardētis sulphuris: et ceteri occisi
 sunt in gladio sedentis sup equū q̄ p̄-
 cedit de ore ipsius: et om̄s auesatura-
 te sunt carnis⁹ eoz. B̄lo. Apphēnsa est
 bestia. i. antixps crudelis et bestialiter
 viuēs. Tū p̄. Posita ē pugna antixpi
 et exercitus ei⁹ cōtra xpm̄. et hic ōfiter
 ponitur ei⁹ punitio et eoz q̄ sibi adbe-
 rebāt. Adeo dicit q̄ apprehēnsa est. i.
 apprehēdetur p̄teritum p̄ futuro. et
 cū illa pseudo p̄beta. i. predicatorēs
 antixpi q̄ fecit signa. et ponit singula-
 re. p̄ plurali. Et dicūtur hi duo vini mis-
 si in infernum. i. matores qui scienter
 operātur malum: et isti magis toque-
 buntur q̄ si mortui descendant nesciē-
 tes legē. Luc. xij. Seruus sciens volū-
 tatē dñi: et nō faciēs plagis vapulabit
 multis. Et Ro. ij. Qui sine lege pecca-
 uerunt sine lege peribunt. Ipsi q̄ dñr
 ponit in stagnum ignis ardētis: non qz

nota

nota

alij debeant et cipi ab homini pena: s; q; nō tātū puniātur. Dicit ergo q; mittātur in stagnū etc. Stagnū dicit qd cōtinet aquas immobiles. et hoc rōder statū tati et p̄seuerātie in culpa. Itē pena inferni dicit stagnū: q; mergit eos qui voluptatē bui' mūdi quasi aquam bibebāt. Itē in stagno qd est pfundū intelligit pena rōdens culpe supbie. In igne pena rōdens auaricie. In sulphure pena rōdens luxurie. Et ceteri .i. sequētes antitipi seducti p̄ pdicatio nē p̄fendo p̄p̄bar. **O**ccisi sunt in .i. gladio diuine suie xpi q; sedet sup equum id est sup humanā naturā assumptaz: q; in die iudicii dabit sententiā diffinitiuā. Job. v. Pater omne iudiciū dedit filio. Et oēs aues. i. oēs sancti q; eleuabantur a terra p̄nis virtutū: p̄bll. iij. **L**ouerfatio nostra in celis est. Statutate sunt. i. delectati sunt carnib' eorum. i. videndo penas inflictas p̄ ope carnali. In sulphure igit significat fetor: carnis et vindicta illius peccati. **V**eh. xij. **P**luit dñs ignē et sulphur sup sodomam et gouiorā. Tertio erit odor fetidus ex dānatis corpō: s; etc. Nam illa corpora erūt fetida et imunda: ita q; q; libet ab alio hauscā et passiones maritiaz recipiet. **U**n sicut caro putrida super carbones posita magnū eralat fetore. sic cōpa ista putrida etiaz et se et et calore ignis maritū fetorem emittent. **C**adauer enim hoīs emittit fetore: ita vt a viuente homine nō possit sustineri. **P**esa igitur quomō sustinere poterunt dānati fetorem: nō tñ vni': sed quasi infinitoꝝ corpōꝝ dānatoꝝ. **E**sa. cccij. **D**e cadauerib' eorum ascendet fetor. **R**egimus enim. **h.** **M**arta. fr. q; ambrosius reuertēs de perfide elatus in ira contra iudeam a deo punitus est: ita vt de corpore impij vermes scātū

rīrent. odore etiā illi' et fetore exercit' grauaretur. et cū nec ipse iam fetorem suū ferre posset: ita ait. **I**ustus est subditū esse deo et mortalē non paria deo sentire. et **J**obā. xi. dicit **M**arta t̄po. **D**ne tā fetet: quā triduan' em est. **H**ec dicit **m**arta ne domin' fetore cō: p̄is fratris sui grauaret: nesciens ad huc a t̄po resuscitanduz. **S**i ergo tantus sit fetor: bonis infirmis aut mortuis: quantus erit fetor: omniū corpōꝝ dānatoꝝ. **Q**uarto erit sibi fetor: ex horridis deō: nisbus etc. **E**xemplum legit' in beati martini vita **Q**uadam die diabolus in forma regis purpura et diademate ac aureis calligis ornatus: ore sereno letaq; facie sibi apparuit. **E**unq; ambo diu tacuissent. **A**gnosce inquit diabolus martine quem colis: ego sum christus. **L**uc ille doctus spiritus sancto asseruit. **D**ominus iesus christus nō se purpuratum et diademate reuertentē venturus esse p̄dicit. **E**go xpm nisi in eo et habitu et forma qua passus est crucis stigmata presentantem venisse non credā. **A**d hanc vocē ille disparuit et totā celam fetore repleuit. **E**redendū est autē q; in inferno demones fetebūt etiā et martino fetore: cū sibi erunt p̄petuo inclusi. **O** fetor: itollerabilis. **O** fetor: horribilis tot fetoribus aggregatis: si de te cogitarem' nunq; peccata p̄ quibus dānatis hominib' inligeris: comitte remus. **A**tendam' igitur ad hāc martinam penam. **Q**uid facient delicatib' homines qui nō possunt sustinere fetorem luti aut cuiuslibet alterius feci: s; apponūt suis naribus rosas et cetera odorifera. **Q**uomō nō timēt tātū fetorem nō vnus dies sed perpetue durationis. **D**imissis igitur peccatis operemur bonū. **N**am p̄uertentur in infernuz omēs gētes q; obliuiscunt deū etc.

Sexta pena ē vi

fo demonum terribilis. Et nō solū hec pena ipso dānatis fiet a demonib⁹

uno in q̄tuor eos affligent. Nam Primo pauores grandem prestabunt. Secundo peccata improperabunt. Tertio super eos percutiet ingster. Quarto in vnū cōp̄simet eos fortiter.

Primo igit pauore ꝛc. Sunt em̄ vi si horribiles. Vñ etiā naturalit̄ timemus viderē bouēnda ꝛ pauem. Et plū de b̄mōi pauore ꝛ timore et v̄siōe demonis habem⁹ in libro de dono timoris: vbi legit q̄ q̄daz religiosus de nocte in dormitorio facens incepit clamare horribiliter: ꝛ cū cōuent surgēs puenisset videbāt eū fictis oculis imobilit̄ respicere ad parietē nec ad aliud r̄ndente: s̄z intrabil̄ horrore cōcusus. In mane aut̄ r̄eq̄sita p̄ore q̄d habuisset. r̄ndit q̄ vidisset diabolu. Inq̄ sit⁹ aut̄ cui⁹ forme esset: r̄ndit nō posse facile describere. S̄z hoc dico q̄ si eēt furn⁹ ardēs ex vna pte: ꝛ figura illa et alta: magis eligerē intrare furnū q̄ viderē figurā illā. Id̄ dicit q̄dam sceler in vitas patrū. T̄redo q̄ si q̄s videret demones in ea forma q̄ visuri sūt eos dānati nō poss̄ viuere. Hec s̄bī. Quare tunc igit erit pauor ipso dānatis: nō ex sola v̄siōne vni⁹ demonis: s̄z ot quot sunt in inferno. Sed q̄reret q̄s. Nōne ex lōga moza adinuicē talis pauor poterit cessare: d̄f q̄ nō: q̄ dēs ille penerūt p̄petue: ꝛ nō erit s̄bī pauor: t̄m̄ et v̄siōne demonū: sed etiā et v̄siōe aliorū dānatoꝝ p̄p̄ turpitudinē suoz cozpoz: imo etiā dānati cū magno pauore seip̄os aspiciēt: sicut experimur q̄ aliq̄s horret ꝛ p̄net q̄nq̄z videre plāgam si quā habet horribilez. Prouer. r.

Pauor: bis qui operatur malū. Et. rxi. Pauor operantibus iniquitatem. Sed peccata inproperabūt. et inproperatione dānati multū cōfundētur. Unde mus q̄ ex in: properatiōe pctōꝝ doies cōfundūtur ꝛ erubescūt si sint verecundi: sic demones inproperabūt dānatis sua vicia dicentes. Hic est fruct⁹ adinventionū v̄raz. Ita sunt stipendia labor̄ v̄roz. Ecce q̄d nobiscū meruistis cū vos tēptando nobis p̄sensistis supbiēdo: luturiādo: rapiēdo: cogitādo: loquēdo: opando: detrahēdo: ludēdo: ridendo ꝛc. Eccl̄. viiij. Stult⁹ acriter inproperabit. Et. x. Et igua dabit ꝛ mlt̄a inproperabit. Nā et igua fuit delectatio pcti i quā demones nos p̄cipitāt. s̄z multa erit inproperatio: q̄ in eternū ꝛ vltra. Diego. Quos habuim⁹ intētores in culpis: habebim⁹ verisores i penis vel tormentis. Et hoc valde timēdum cordi nobis. Exempl⁹ de dauid q̄ ideo orauit dices. Ne irr̄deat me inimici mei. Et iterū. Ne q̄n dicat inimicus me⁹ p̄ualus aduersus eū. Cōsidera q̄ta pena sit boi in dolore et t̄m̄i ipoz perare sua peccata. p̄pter q̄ patit⁹: ꝛ q̄ leuiter potuiss̄z euisse si voluisset: v̄l paruo tpe p̄ eis penitere: ꝛ miam cōsequi. Experimur etiā q̄ multi infirmi p̄ dolore infirmitatis nō possunt audire verba q̄cūq̄. Logita igitur si potes q̄ grauis pena erit dānatis q̄ tam infirmi erunt audire inproperia pctōꝝ suoz. ꝛ hec pena cōr̄nder detractoribus ꝛ tumeliosis. Vñ cōtumelta p̄p̄le est in verbo. Vñ Alex̄. de balis. Cōtumelta est pct̄m̄ et inproperio s̄monis manifeste r̄dēs in nocumētū primi: ꝛ et r̄so nomine dicit etiā in sanctis. Vñ sup̄ illud Ro. i. Cōtumeliosos. i. superbos dicit glo. Cōtumeliosi sunt q̄ dicitis vel factis cōtumelias et turp̄sa

om̄ hor
imp̄plus
p̄day p̄le

ra
tato

Danan
h̄f n̄m̄
habitu
p̄t̄

nota
q̄d s̄
p̄no
m̄le

iuferunt. Unde cōtumuliosus dicitur
 velox ⁊ nimis in verbis iniurie. Est
 autē cōtumulia malor: si quis alieni di-
 cat ei? defectu corā multis in detrimē-
 tu: bono:is. An si iūctio loquētis ad
 hoc feratur vt p̄ vba q̄ p̄fert bono:em
 alteri auferat: hoc est p̄c̄m mortale ⁊
 meret penā inferni. Mat. v. Qui di-
 xerit fratri suo fatuere? erit gebenne
 ignis. **S** detractio est aliene fame p̄
 occulta vba denigratio: q̄ vicio piclita-
 tur fere totū genū humanū. Inq̄t glō.
 sup illud. Eccl. xliij. Cū detractoribus
 nō m̄isceris. Si v̄o dicas ex leuita-
 te nec sit v̄olūtas nocēdi: nec aggrauē-
 tur ex cōcircūstantiis est ventale. Et ml-
 ta sunt alia vicia v̄boz: vt sunt susurro-
 nus: derisor: ⁊ maledictūz: q̄b? core-
 spondet bec pena q̄uis etiaz alia pctā
 implozēt: ⁊ maxime imp: operaban-
 tur xp̄tants q̄ susceperūt baptismū: et
 alia sacramēta ⁊ q̄bus oīsa est via sa-
 lutis: ⁊ noluerūt p̄ illā ambulare. Ter-
 tio sup eos p̄cutiet iugis. Prouerb. xix.
 Parata sunt derisorib? iudicia: ⁊ mal-
 lei p̄cutientes stultoꝝ corpa. An in li.
 de cōrepti mūdi dicit. **S**ūt ibi totoꝝ
 res serpentib? horridiores. Deforme
 nigris: nō ad v̄bera p̄grī. Nunq̄ las-
 santur: s; semp ad hoc renouātur. Ad
 mala feruētes sunt: ad penasq; recen-
 tes. Sep tristati: sempq; ferire pati-
 Sp̄ iardescūt nec cessāt: nec r̄q̄escūt.
 Quāta dānatoꝝ pena q̄ sine pace et
 reque talia patiens. Sciūt em̄ pueri
 q̄tum patiūtur ex verberib? virgarū:
 sed magis paterētur si grossis baculis
 cū manu fortissima p̄cuterent. Q̄ de?
 Q̄ta pena cuz dānatū valde sensibiles
 percutiūtur: manib? fortissimis demo-
 nū absq; cessatione: de quibus Eccl.
 xxxix. Sunt spūs qui ad vindictā crea-
 ti sunt et in furore suo cōfirmauerunt

tormenta sua. in tempore summatio-
 nis effundent virtutem ⁊ furorem ei?
 qui fecit illos. Non em̄ sunt dei flagel-
 la quib? nos in p̄senti p̄cutit: nisi ros
 in cōparatione ad flagella sempiterna:
 quibus quasi iratus per manū demonū
 semper verberabit dānatos. Qd cōsi-
 derans p̄pbeta orat dicens. Dñe ne in
 furore tuo arguas me: neq; in ira tua
 corripas me. Quarto optimēt eos in
 vñū fortiter. de qua pena et p̄cedenti
 dicit Ecclesiastici. xi. Ad bec mors: op-
 pressionēs: fames: ⁊ strictio ⁊ flagella
 sup iniquos creata sunt bec oīa. Et de
 dānato dicit Job. xx. Vadēt et veniēt
 super eū horribiles. i. demones q̄ hor-
 ribiles erūt vt dictū est p̄us. Et de his
 oībus dicit Mathei. xvij. Frat̄ dñs
 estus tradidit eū totoꝝ: i. demoni-
 bus. q̄ dicitur totoꝝ: et dānatoꝝ. Dicit
 em̄ Richardus: q̄ corpa dānatoꝝ
 erunt mutuo valde p̄pressa sicut dicit
 dauid de ip̄s. Sicut oves in inferno
 positi sunt. **Q**ues em̄ fortiter se cōpi-
 munt in ouili in hyeme p̄pter frig?: ⁊
 in estate in vmbra ad fugiendus estū:
 sic igit corpa dānatoꝝ erūt multum
 p̄pressa. ⁊ bec p̄pressio p̄ demones fiet
 tanq̄ p̄ executores diuine iusticie. Co-
 gita igit si esses sub maximo lapide si-
 ne more q̄ta tibi pena? Corpa autē
 dānatoꝝ erūt grauissime ponderosa:
 ⁊ vñū sup aliud: sic vt q̄dam dicunt nō
 p̄terunt se mouere. Et ita videtur di-
 cere xp̄us de nō bñte veste nuptiales.
 Nam inquit de illo. Amice quomodo
 hic intrasti nō habens vestem? At
 ille obmutuit. Tūc dixit rex ministris.
 ligatis pedibus eius ⁊ manibus mit-
 tite eū in tenebras exteriores. ibi erit
 fletus ⁊ stridor: dentū. Multi autē vo-
 cati ⁊c. Mathei. xxij. glo. Et si de vno
 dicit: de multis est intelligendus. p̄c̄

nota hanc
 comparatio
 corporibus
 natorum

Septima pena corporalis

hoc videt innuere q̄ ligabunt manus
bus ⁊ pedibus: ita vt nō possint vti me-
bris ad suā voluntatē: sicut ligant fre-
netici ⁊ simul cōp̄m̄tūtur: sicut in cor-
culari v̄he cōp̄m̄tūtur. Et hec dia eue-
niēt dānatis: q̄ noluerūt obedire deo
et ei⁹ mādata scire et custodire: nec p̄
p̄his deū scire. Quia q̄ se dicit nosse de-
nm ⁊ mādata ei⁹ nō custodit mēdat ē:
vt dicit Job. ij. Nō igit sine causa dicit
t̄bema. Cōuertantur in infernū ⁊c.

Septima pena

corporalis est fames cru-
delit affligēs. Et nō solū
patiētur: imo nec de ali-
quo pane poterūt sibi p̄-

videre. Paupes erunt nec aliqd pote-
runt habere. Recordabunt p̄terite re-
fectionis. Famē patient p̄petue affli-
ctōis. Taliter igr patiētur dānatis q̄
de nulla re nec p̄ se nec p̄ aliū poterunt
sibi p̄videre. Incarcerati quidē i car-
cerib⁹ v̄vius mūdi ⁊ si p̄ seipsos pulde-
re sibi nō p̄nt: t̄m̄ p̄ amicos: vt p̄ v̄rore
filios cognatos aut alios amicos: aut
etiā p̄ hōies miserticos: des q̄ elemosy-
nas eis largiunt: et sic quōq̄ b̄n̄ refici-
untur: et hoc est in eis magna consola-
tio. Sed non sic erit in inferno: q̄ nec
deū nec aliquā creaturā p̄p̄tā babe-
būt: imo nō erit creatura q̄ nō n̄statur
creato: nō infuria vindicare. Sap̄ie. v.
Pugnabit p̄ eo d̄b̄is terrarū cōtra in-
sensatos. Filios em̄ ⁊ filias v̄rore ⁊ co-
gnatos quos t̄atuz dilexerūt sentient
inimicos p̄ p̄ctis que p̄ eis cōmiserūt.
Et fill⁹ litigabit cōtra patrē in infer-
no: q̄m̄ exemplo patris vsurarij. vsura-
rius fuit aut talis aut talis vite: v̄l q̄
possedit hereditatē male acq̄sita: ⁊ sō-
lit dānari. Pater cōuerso maledicet
filio dicens. Maledicta hora in q̄ te ge-

nuī: q̄ p̄ te dānari sum illicita acq̄ren-
do. Sic v̄ro: maledicet v̄ro: et econ-
tra. fill⁹ filla ad matrē ⁊ ecōtra. Mich.
vi. Fillius cōtumeliā faciet patri: et fil-
lia cōsurget aduersus matrē: et sic in-
licito bois domestici ei⁹: ⁊ sic de alijs q̄
subditos nō cōr̄xerūt q̄ exēpta p̄cti
dederūt: vel q̄ cōsortes p̄ctōz fuerūt.
Nullus igitur sibi erit amicus: s̄ omnis
hō de⁹ ⁊ d̄sabolus inimicus. nullus erit
qui miam habeat de ipsis dānatis: i-
mo letabit iustus cū viderit vindictā.
man⁹ suas lanabit in sanguine pecca-
toris: vt dicit ps̄. Et sic igr nō erit spes
alicui⁹ aut illi⁹: nec a p̄te dei: nec a p̄te
p̄mitti. Quāta igitur fatuitas p̄ amore
fatuo cuiuscūq̄ alteri⁹ se vellic dānare
q̄ non poterit sibi succurrere: imo erit
inimicus si sit cū eo dānari: vel gaude-
bit de sua dānatione si sit saluatus. Q̄
q̄ta pena habere inimicos quos p̄-
tātū d̄slerit q̄ etiā si oibus bonis abū-
darēt i nullo ei succurrere vellēt: Lūc
erga tales cessabit ois pietas et mia.
Videte q̄ quō debetis amare v̄rores
filios et filias aut alios quoscūq̄.
Secūdo pauperes erunt ⁊c. imo nu-
di erūt sic q̄ nec p̄n̄cūlis p̄uis coope-
rient. Naum. iij. Reuelabo pudenda
tua in facie tua: ⁊ ostendā gentib⁹ nu-
ditatē tuā. Q̄ de⁹ quid facient tūc v̄-
ri et mulieres q̄ mō timēt turpia sua
videri: q̄ta esset verecūdia v̄ni bone-
sto v̄ro vel boneste mulieri nudū vel
nudam esse corā magna multitudine
populi. Certe maior verecūdia et ma-
ior pena et p̄fusio erit ipsis dānatis
nudos esse p̄petuo corā tanta multitu-
dine demonū ⁊ dānatis cū illis turpis-
simis corporib⁹ de quibus magis vere-
cūdabūtur q̄ si eēt talia q̄ta sunt in
hoc mundo: etiam cū omnibus in sin-
istatib⁹ p̄sentis t̄p̄s t̄bi erūt camis

in hanc
az intru
v̄n̄ p̄ta
q̄ v̄it r̄
at

17

ne delicate capstegia et pepla multorum
 et dominarum tunice duplicate et fode-
 rate cu' caudis amplis et alla bndi ve-
 stimenta: vbi lecti molles cu' cooperto
 riservarijs: vbi pulvinaria et tapeta q'
 pedib' susternuntur et parietib' appli-
 catur: Tunc dia' talia p' igne' coflagra-
 tionis q' pcedet faciem iudicis: vt dicit
 cum est p' erunt consummata: immo-
 erit oia castra: palacia: et q'cuq' alia e-
 difficia. In his cogitet quis istis tantu'
 abutu' n' vt ad infernu' descendat: vbi
 pecunie: vbi tbesauri: et alia p'ciosā q'
 tantu' dilexerit vt p' eis acq'rendis sint
 danari: **O** bone lesu' vnde nobis ta'ra
 insania q' tot expens' et tanto labore
 mudi gloriā querim' et cofusione' i'fer-
 ni nō curam? Tertio recordabuntur p'
 terite refecionis: et maxime gulosi q'
 tanta cura et diligentia seruerunt cor-
 pora cū tantis laborib' nocte et die va-
 carunt comestioni nō curātes de salu-
 te aiarū suarū. Hoc peccato gule insini-
 ti boies danabuntur. **O** q'ra pena q'ra
 cofusione' q' p' modica et tā breui come-
 stione sunt danati? **S** vt ait Aug. in
 lib. de cofictu virtutū et victorū v'etris
 ingluues dicit. Ad esum de' oia mun-
 dana cōdidit qui saturari cibo respuit
 quid aliud q' q' cōcesso mūeri cōtradi-
 cit. Parsimonia ciborū respōdet: vnum
 borū qd dicit verū est. Ne em' hō fame
 moreret deus oia ad esum creauit: s'
 ne mensurā comedendi excederet ab-
 stinētā impauit. Nā int' ceta sua ma-
 la saturitate maxime panis sodoma
 perijt dño attestāte q' ad b'rlm p' pro-
 pberā loquitur dicens Ezechielis. xvi.
 Hec est iniquitas sororis tue sodomie sa-
 turitas panis. Quapropt' sicut egredi-
 tur ad medicinā: sic ad sumēdas da-
 pes d'z quis accedere. Nequa q' valet
 in illis voluptatē appetēs sed necessari-

tati succurrēs. Nunc incarnata veritas
 per euāgeliū dicit Luc. xxi. Attēditē
 ne grauent corda v'ra crapula. Quo d'
 de insatiabili iudeorū voracitate dicit
 Apostolus p'bill. iiii. Multi ambulāt
 quos sepe dicebā vobis: nūc autē flēs
 dico inimicos crucis xp'i quorū finis in-
 terit': quorū de' venter est. Et rursus.
 Ecce venter et venter escis. de' autē et
 hunc et has destruet. Ille autē plene h'
 vitū supat q' in sumendis dapib' non
 solū parsimonia tenet vt. s' refecionē
 semp' esuriens teperet verū acuratio-
 res et stauliores epulas excepta corpo-
 ris infirmitate et hospitiū susceptiōne
 cōtēnt. Hec Aug. Lalsb' ig' sic dedis-
 ditis gule disce qd dicitū est illi diuiti
 qui epulabatur quorū die splēdide: et se-
 pulch' est in inferno. Luc. xvi. Recordare
 fili q' re. b. in. v. tna: et lazarus fil' ma-
 la: nūc autē hic solatur: tu vero crucia-
 ris. Sic ig' cruciabuntur gulosi dāna-
 ti: quis d' dices. Recordare quō excess-
 sus multos et multa peccata p'missisti
 in p'andis et cenis p'pter q' dānatus es.
 Luc maledicent hore et temporū q'
 bus talia cōmiserūt. Nolite ig' cha-
 rissimi sic v'uerē: s' date elemosynam
 pauperi vt vobis xp's dicat in die iudi-
 cij illud Matt. xxv. Esurius et dedi-
 stis mibi māducare. Venite benedicti
 patris mei: possidere paratū vobis re-
 gnum a constitutione mudi. Quarto
 famē patiens et de quib' dicit Esa.
 lxiij. Et vos qui dereliquistis dñm et c.
 pro eo q' vocaui et non respōdistis lo-
 cutus sum et non audistis et facietis
 malū in oculis meis: et q' nolui elegis-
 stis: p'pter hoc dicit dñs de'. Ecce ser-
 uū mei comedent et vos esurietis. Ec-
 ceserui mei letabuntur et vos confun-
 demini. Ecce serui mei laudabunt pre-
 exultatione cordis: et vos clamabi-

Octaua pena corporalis

His pre dolore cordis: et pre contritione spiritus ululabitis. Danaei igitur pro iniquitate famis clamabunt. quanta pena sit fames possunt aliquoties scire qui illam passi sunt. In carcerati namque pro magnitudine famis solent comedere brachia sua et pres corporis. etiam in obfidionibus plurimae boves comederunt canes. Sed quid dico canes homo etiam matres pro filios. Nec ovis quo ad hoc bystorias antiquorum reuoluere. nam et his ante. lxxxvii. vel circa etiam matres comederunt pro natos. Quarta fames ut sic naturalis amor peccati. Sed reuera fames quoru cumque uoluntatem nihil est ad illam famem inferni que perpetua erit. Logitet igitur hanc penam quam poterit: quod sicut dicitur de paradisi gardis. i. lxx. ii. quod oculus non uidit: nec auris audiuit: nec in corde hominis ascendit: que prepara. deus dist. se. Ita de penis inferni dicendum est. Quid faciet contemtores ecclesie qui modo nolunt se ieiunare: qui sibi perpetuo uelut uolunt se ieiunabunt cum tanta fame incogitabilis. Melius esset hic se ieiunare uel innoxiam famem pati: quam incurrere istas tam grandes famem que nunquam deficiet. Aduertamus igitur ad ista ut effugiamus tantas penas et uiamus cum temperantia nobis a deo indicta. nam dicitur in themate. Conuertantur etc.

Etia pena cor

6

poralis est sitis similis contigens. ubi notandum quod circa medium oris in quo uiget speculiter sitis licet etiam totum corpus et maxime interius ora afficiat et his penam et dolorem immittat. Erunt tamen quatuor: speciales pene. Nam et aqua presentabitur que sitim extinguere non ualebit.

Semp sic cruciabitur cupidus bibens diuinitate cessabit.

Sapor erit amarissimus in ore racter.

Polio: dentium pessimus torquebit crudeliter.

Primo igitur aqua presentabitur etc.

Ubi sciendum quod totus ille carcer erit plenus aqua et igne: nec aqua extinguet ignem: nec ignis consumet aquam sicut fit in mundo.

Erunt igitur ibi ignis et aqua simul. Sed quod ignis in elementa est magis actiuus et citius nocet corpori: id ad terrorem illarum penarum in scriptura sacra in pluribus locis fit nectio de igne quam de aqua. et id sicut ignis ille non destruet corpus: ita et aqua illa non extinguet sitim.

Quanta pena habere tanta aqua quam non possit sedare sitim. Sicut enim dormientes et somnantes se habere sitim: et somnantes se bibere cum ex tali fantastico potu non extinguitur sitis: quousque patitur in tali somno. Sed si quis summe sitiat in vigilia et habeat aquam et non possit bibere: summe patitur.

Sed nihil est in comparatione ad danatos qui ex aqua tanta penam sitim extinguere non possunt. Ibi erit balneum aquarum multarum quo corpus non mundabitur.

Hoc balneum debet bis qui se balneant in aquis tepidis et multa peccata committunt: ut postquam balneant se uiri cum mulieribus non suis: que peccata committunt tam in uicino quam tangendo et loquendo sibi deus possunt deus nouit: de quibus post

hec in confessione non loquuntur: imo cum talibus peccatis descendunt ad balneum inferni. Talia balnea non extinguunt ardorem concupiscentie carnalis: imo accedunt. Et de hac pena aqua frigidissime pro dicta est. Sed circa has penas quidam dicunt quod nullus reuertitur de inferno. Sed ap. i.

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

Non est agnitus qui reuersus sit ab inferno

feris. Sed si rediret aliquis qui vidisset infernū crederet ei. Istis autē pōt rīderi multiplici. Primo per intereptionē p̄me que falsa est: qz lazarus fuit reuerfus: et sicut dicit Aug. cū discubuit postea cū domio in domo Martine multa narravit in mensa de locis penatibus. Preterea circa passionem dñi multa corpora sanctorū surrexerūt et apparuerūt multis. Preter istos inueniuntur alij multī ide redisse et dispē satione diuina: vt Traian⁹ et alij de quibus inuenit in gestis sanctorū.

¶ Secūdo respōdendū est per negationē secunde: qz si etiā aliq̄s inde veniret nō crederet ei: imo diceret vlt q nō inde veniret: vel q nō diceret vera: vel q sicut ille q̄ inde exiit penas ad q̄s pueniat euasit: sic et ipsi post q̄ talibus penis deputati eēt eā bñ euaderent. Nō attendetes ad illd qd scribit in li. de ortu saluatoris. ve inqt quib⁹ datū est citius experiri q̄ credere. Hoc p̄z Lu. xvi. de diuiste epulone q̄ dicit abrahā. Rogo te pater vt mstas lazariū in domo patris mei. Habeo enim quinq̄ fratres: vt testes illis ne et ipsis veniat in locū hunc tormētōrū. Et ait illi abrahā. Habent moysen et pphetas. Et ille dixit. Nō pater abrahā: sed si quis ex mortuis serit ad eos p̄niam ager. Ait autē illi. Si moysen et pphetas nō audierit: nec si quis ex mortuis resurrexerit crederet. Aite ē terr⁹ enāgelic⁹. Quis em̄ posset resurgere maioris aucto: itatis moysē et p̄betis per quoz ora spiritus sanct⁹ loquebat: cui magis esset credendum?

¶ Tertio dicēdū est istis q̄ hoc ip̄s q̄ non ita passim aliqui reuertuntur ad nos de inferno ē vt. s. p̄pter hoc illuc magis timeam⁹ ire. Sicut dicit in fabula deuilpe q̄ noluit ire ad curiā leo

nō qm̄ vidit q̄ alioz aialū q̄ venerāt. vestigia eoz: retrospectum nulla apparebāt. Exēplum de quodā fratre p̄dicatore: q̄ cū p̄dicasset de inferno et diceret ei q̄dam dure credulitatis. Male dicit⁹ quis crederet vobis qui non fuistis sibi. Dixit ei frater. Pessime hominū si aliquis veniret ad te de inferno nūq̄ cessares malefacere. diceres em̄ apd te q̄ si tres in infernū p̄pter pctā tua posses inde exire sicut et ille exiit. Itē aduertēdū q̄ nō solum fideles: s; etiā infideles habuerūt fidē de inferno. Un̄ narratur in quadam tragedia Seneca qui nō habuit fidē nostraz q̄ visum est euidā q̄ videret Nerone balneantes se apud inferos et ministros aurū seruēs infundetes: et cū videret eoz aduocatoz ad se venētū huc inquit venale gen⁹ hominū. O aduocati amici mei accedite vt i hoc vase mecum balneamini. Adhuc em̄ superest locus in eo que reseruant vobis. Similiter multi poete mentionē faciūt de inferno in multis scripturis. Sunt igitur infideliores infidelibus qui dubitant de inferno: imo nec sunt fideles cum in tot locis sacre scripture fiat de eo mētio: sicut dictū est: et dices mag⁹ in fra. ¶ Secūdo dānat⁹ ex siti crudabitur: et bibendi cupido nunq̄ cessabit. Quis pōt facere maiorē fidē hui⁹ rei q̄ t̄p̄i euāgelii? Luc. xvi. Ubi d̄. Moritur⁹ ē autē diues et sepult⁹ ē in inferno. eleuās autē oculos suos cū eēt in tormētis vidit abrahā a longe et lazariū in sinu eius: et ipse clamās dixit. Pater abrahā miserere mei: et mitte lazariū vt intingat extremum digitti sui in aquam vt refrigeret linguam meā: quia crucior in hac flamma. Aquam petiit propter ardorem sitis et uoduz. q̄ guttā obtinuit: nec unq̄ obtiebit.

nota d
q̄ dubitant
in inferno

Nonna pena corporalis

Notādā in q̄t delyra q̄ ligna ⁊ digit⁹
 metaphorice dī in aiab⁹ sepat⁹: q̄les
 erāt aīc lazari ⁊ diuisio: sicut in deo q̄
 spūs ē man⁹ dī: v̄tus ei⁹ opatīna: ⁊ sī
 mīlster bīcīn lazaro per digitū intelli
 git v̄rē ei⁹ autēllatiua: ⁊ p̄ linguā di
 uisio virtus mētis cōcept⁹ exp̄ressiua.
 Hec pena maxime debet bis q̄ p̄ līnī
 gnā peccāt in potu. Sap̄ten. xi. Per q̄
 q̄s peccat p̄ bīc ⁊ toīquef. Sicut q̄ il
 le diues semp̄ sitit q̄ peccauerat in bī
 bēdo: sic potatores et potarrices q̄ in
 boc multū peccāt in inferno sicut sī in
 ralis⁹ pctis moītant. **O** q̄ra pena sē
 p̄ sitire: sicut p̄fit imaginari sīs q̄ q̄nq̄
 magnā sitim passi sunt p̄ oibus diuis
 iōis q̄s habuerūt in h̄ mūdo: p̄ copia
 frumētōrū ⁊ vinoz q̄ habuerūt i cella
 rijs suis nō habebunt bīccellā panis
 nec vas aq̄e ad bībēdū. Quid igit̄ fa
 ciēdū? **E**rte face debem⁹ sic pegrin⁹
 q̄ exētes de p̄ria sua faciunt bursari⁹
 os q̄b⁹ sua tradūt: vt sibi necīa p̄uide
 ant. Sic nos tāq̄ pegrin⁹ q̄ nō habes
 m⁹ bīc ciuitate manente: s̄ futurā in
 q̄rim⁹. **M**eb. vlti. **F**aciam⁹ bursarios:
 cōmittam⁹ paup̄ib⁹. p̄ q̄b⁹ x̄ps dicit i
 die iudicij illud **M**ath. xxv. **S**icut et
 dedistis mihi bīc. et ille cui⁹ intrustū
 dedim⁹. p̄uidebit nob̄ in alio mūdo d̄
 necessarijs: sicut nō indigebim⁹ nec
 pariterim⁹ samē aut sitim. **P**onūt em̄ i
 bursa p̄ futuro tpe q̄ elemosynā dāt.
Eccl. x. viij. **E**lemosynā v̄ri q̄nī facul⁹
 cū eo. **P**auperes em̄ elemosynas sibi
 datas i cellis potāt: vt sibi t̄bsaurū in
 uentū q̄ dederūt. **U**n dicit b̄n̄s Lau
 rēti⁹ tyrāno. **F**acultates ecclīe q̄s re
 q̄ris in celestes t̄bsaurōs in an⁹ pau
 perū depoītauerūt. **T**ertio dānat⁹ sa
 po: erit amarissim⁹ ⁊ c̄. **J**ere. se. **L**iba
 bo eos felle: et potabo eos absinthio.
Quid amar⁹ ad potādū est etiā ama

risima myrrba ⁊ aloes: sic scūt q̄ gu
 starūt. **N**ō p̄ hoc itelligit q̄ sibi sit fel:
 s̄ q̄ i ore erit amaritudo ac si comede
 rēt fel ⁊ b̄berēt absinthiū: imo maior
 q̄ nō pōssum⁹ p̄ alijs p̄ctis secūlī pe
 nas exp̄mere illas inferis: s̄ q̄ntū pos
 sum⁹ exp̄imim⁹ p̄ nota semp̄ m̄h⁹ dī
 cēdo: ⁊ mag⁹ vel maius itelligēdo. **U**n
 de igit̄ si sit pena ipsi dī b̄re tantam
 amaritudies. **E**t ad h̄ p̄t̄ referr̄ illud
Deut. xxxij. **S**el draconū vinū eoz: et
 viniū aspidū insanabile. s̄ sep̄ cruciās.
Hec pena erit p̄ falsis ⁊ sp̄b⁹ ⁊ alijs
 delictabilib⁹ q̄ b̄c cōmedim⁹: et in q̄b⁹
 ipsi dānat⁹ plura pctā ⁊ miserūt. **Q**uar
 ta pena respectū oīs erit malū sine do
 lo: dentiū. **E**n talis dolo: sit maxim⁹
 etiā in p̄ctis: sicut scūt q̄ expti sunt: ita
 vt plures q̄nī fatui reddātur. **E**redere
 debem⁹ illuz dolo: nō deesse in ipsis
 dānat⁹: ⁊ multo maiore q̄ bīc passi su
 mus. q̄ scriptū est **D**eut. xxxij. **L**ogre
 gabo sup̄ eos mala: et sagittas meas
 cōplebo i eis. **p**p̄ hoc dicit euāgeliū:
 q̄ sibi erit stridor dentiū. **M**ath. viij.
 et nō solū ex maris frigore de q̄ dictū
 est p̄t⁹: s̄ et dolo: e intēssimo ipsorū
 dētū. **O** de⁹ q̄s poterit dēs b̄mōs pe
 nas portare q̄ s̄a recitate sunt. s. xxxij.
 corporales: **H**ec pena cōrūdet marie
 deuorātib⁹ q̄ dētib⁹ suis mlta deuorāt:
 q̄ erāt multā necessaria x̄pi paup̄ib⁹.

Onna pena corpora

Ona pena corpora
 n̄
 lis erit verecundia ⁊ confusio.
Hec autē confusio erit in quat
 tuor penis. **C**lam ipsi damnati
 Tractabuntur vilissime.
 Locabuntur turpissime.
 In seruitute impta.
 Cum iniquo: n̄m copia.
C P̄io tractabūtur vilissime. **T**racta
 būtur quidē v̄lī q̄ aliq̄ res vilissima

in hoc sine
 paup̄ debet

bul' mūdi. Job. x. Nec p̄siderās dice
 bar. Dimittite me vt plā. paulu. da. me.
 añq̄ vt. ⁊ nō re. ad. r. ⁊ op. ⁊ c. ter. mī
 se. ⁊ te. vbi v̄m. m. ⁊ n̄. or. s̄. sem. b. iba
 bi. Ibi igr null' est ordo. Nō em̄ defe
 ref bono: regi plusq̄ garcioni: nec pa
 pe plusq̄ mimo clerico: nec regie plus
 q̄ paup̄cle vetule qn̄ ita v̄l̄it imo v̄l̄
 li' tractet ⁊ puniat. Hoc ē qd̄ d̄. i. Re
 gū. iij. Quis p̄tēnūt me erūt ignobles.
 Tales em̄ q̄ in h̄ mūdo fuerūt i statu
 digniori maḡ debuerūt deo fūire: et
 ip̄z honorare: rōne stat' in q̄ de' ip̄os
 posuerat. Qd̄ si nō fecerint d̄ ip̄is fiet
 iudiciū durissimū. Sicut d̄. Sap. vi.
 vt p̄s' dictū est in tertio mēbro tertie
 pene. Nō erit igr ordo q̄ nūc ⁊ fm̄ quē
 subditū obediūt superiori. Ibi nō obe
 diet maḡ regi garciō q̄ rex garcioni
 nec reuerēbif. nec fili' honores faciet
 p̄ri: nec filla m̄i. **¶ Reges et p̄ncipes**
 et alij q̄ in h̄ mūdo tātū dilexif. reue
 rētiās ⁊ honores: ⁊ sp̄: euilif paupes
 cogitate quō tractabim̄ in inferno.
 S; quō d̄. sap. xi. Oīa fecit de' in nu
 mero: ponderē: ⁊ mēsurā. Ibi erit or
 do. Dico q̄ ibi erit ordo vno mō ⁊ alio
 mō nō. **¶** do erit ibi i cōpartitōe pene
 ad culpā. ordiābif em̄ pena fm̄ crigē
 tiā culpe. Esa. iij. Agnitio vult' eoz rū
 debet eis: et p̄ctm̄ suū q̄si sodoma p̄di
 cauerūt: nec absōderūt. Ne aie eoz iū:
 qm̄ reddita s̄ eis mala. vt ip̄o in ma
 lū. retributio em̄ aie ei' fiet ei. Rūde
 bit igr pena culpe multipl̄. P̄mo in
 numero. Nō em̄ ē cogitatio dicitū vel fa
 ctū p̄ q̄ pena nō soluat. Job. xx. Hoc
 scio a p̄ncipio et q̄ posit' est dō sup̄ trā
 q̄ laus ip̄ioz breuis sit: ⁊ gaudia ypo
 crite ad istar p̄cti. Et seq̄. Quet q̄ fe
 cit oīa: nec tñ cōsumet iur' m̄ltitudinē
 adinuēctioū suaz sic ⁊ sustinebit. Et se
 quif. Deuo: abit eū ignis q̄ nō succen

det. Nec ē ps̄ boīs ip̄s a deo. Et Ro.
 i. Reuelābif em̄ ira dei d̄ celo sup̄ oēs
 ip̄ietatē ⁊ iusticiā boīm. Notāter dicē
 sup̄ oēm ip̄ietatē: vt nūcū inuāt fla
 gelloz. Sic em̄ nullū bonū irremūe
 ratū: ita nullū malū ipunitū. Eccl̄. xij.
 Lūctā q̄ fiūt adducet de' in iudiciū: si
 ue bonū sit: siue malū. Itē i mō: q̄ i il
 la pre corp̄is pl' puniet in q̄ pl' pecca
 uit. Luc. xvi. Dives maḡ cruciābaf in
 lingua: iō maḡ remediū q̄rebat de lin
 gua: q̄ i ea pl' peccauerat. p̄t̄ illi cōtra
 bōba ⁊ cōbos. Itē in q̄litate: q̄ in lu
 xuria peccauit: vbi ē ardor i corde ⁊ fe
 tor i corp̄e: pl' ardētī pena et ferētī pu
 nief. Ita q̄ pl' peccauit i sup̄bia ⁊ bo
 noze pl' bēbit d̄ cōfusione: q̄ se exalt
 at humiliābif: vt d̄. Luc. xviij. Itē in
 q̄ntitate: q̄ q̄ pl' peccauit pl' puniet.
 Sap. vi. Potētes potēter iurmetā pa
 tient. Et Apo. xvij. Quātū gl̄ificauit
 se ⁊ i delictis suis: tātū date illi tormē
 tū ⁊ luētū. Sicut em̄ idē ignis nō eq̄
 lit agit i lignū viride ⁊ siccū: sic ignis
 gebēne lz sit idē ignis: vt d̄ i sententijs:
 nō tñ oēs eq̄lif v̄er: sed fm̄ delicti et i
 gētiā. Luc. vi. Eadē q̄ppe mēsurā q̄ mē
 si fuerit ⁊ remetiet ⁊ vob. Sic q̄ ordo
 est pene respectu culpe. In h̄ autē nō
 est sic dictū est. vl' nō d̄: ibi ordo: q̄ ele
 mēta sibi ordinē naturalē nō fuabūt.
 Ignis em̄ cui' ordo natural' est arde
 re ⁊ illūinare sibi ardebit: s; nō illumi
 nabit. In ps̄. Vox dñi incēdētis flā.
¶ Qd̄ erponēs Lyppan' dicit. Dñs flā
 mā ignis incēdēt: q̄ ardorē in infer
 no et lumē in celo ponet: nō tñ penit'
 ignis nō lucebit. Lucebit em̄ vt ide do
 leāt: nō vt gaudeāt. Itē nō erit ordo
 vt ignis separet ab aq̄: s; erūt fil' mix
 ta cuz alijs multis: vt fumo: fetore ⁊ c.
 Itō seq̄tur. s; sibi sempitern' bozo: in
 habitās. Un̄ Sap. iij. vbi sit fm̄o de

Mona pena corporalís

in pñis d. Erūt post bec decidētes sicut
 ne bonore: et in pñmēsa inf mortuos
 in pperuū. Tractabuntur igī a demo
 nib⁹ eoz tortorib⁹ vīlissime. Nulli nec
 pape nec regi bonorē dabunt: s; q̄ pl⁹
 peccauerūt plus et cōfusibīlī⁹ tracta
 buntur et punitur. Sed locabuntur
 turpissime. et ad idē facit auctoritas
 p̄dicta: q; infern⁹ est terra tenebrosa:
 terra miserie: et loc⁹ in corde terre oī
 bus miseris replēs: vt dicitur est ps⁹.
 et in isto loco post iudiciū gnate loca
 buntur oēs demones: et oēs dānati p
 petno absq; etitū et spc cuiuscūq; cō
 solationis. Matb. xv. Ite maledicti
 in ignē eternū. Ubi erūt camere bui⁹
 mūdī ornate tapetis et pictur⁹: dom⁹
 cū tātis expēsis edite: castra: palacia:
 et alia sumptuosa edificia? Tertio bec
 oīa erunt destructa. Ubi sedebunt re
 ges et pñcipes: vbi lecti molles et alia
 sumptuosa q̄ tantū in hoc mundo dili
 gunt: vt p acquisitione talīū multa cō
 mittunt peccata talia emēdo et vedē
 do cū mendacijs: p̄iurijis: et alijs frau
 dib⁹ in finitio: q̄ ducūt boīes ad infer
 nū? Quāta fatuitas p̄ re trāsitoria et
 q̄si momētanca tor et tātas penas p
 petnas sustinere velle? Tertio erunt
 in seruitute ipsa. Nō em̄ fact⁹ est vt sit
 dñs oīm mūdanoz. In ps. Dia sub
 fecisti sub pe. et. o. et bo. vii. i. i. et pe.
 cāpi. Volucres ce. et ps. ma. et. Ita tñ
 vt obediat ei q̄ fecit eū. s. deo suo et cre
 atorī oīm. s; q; noluit deo obedire: su
 sū est vt creature pp̄ ipm̄ facte sint
 sibi ad supplicīū eternū: sicut satis di
 crū est ps⁹: et velit nolit bec rosmēta
 partef et bis subijctef. Et iā dānati pa
 ctētur a demonib⁹ sicut ab eoz torto
 rib⁹: sicut dicitur est ps⁹. O q̄ grauis
 pena bis q̄ in h̄ mūdo subere siue p̄ci
 pere p̄sūt: curūt: quoz iperū et dñatio

psa erit in seruitute: et non imerito cū
 in h̄ mūdo noluerūt obedire suo crea
 tori: suo redēptorī in decēz p̄ceptis?
 Videm⁹ em̄ quō reges et pñcipes et
 ceteri dñi: imo p̄familias et materfa
 milias seruos suos imo etiā filios pu
 nīūt et subijciūt seruituti atq; moīe
 miserēdo s; m̄ diuersas trāsgressiones
 suoz p̄ceptorū: vel aliter puniēdo. i. in
 carcerādo: vberib⁹ castigādo et. Sed
 bec eoz pena et seruit⁹ tyassis ē transi
 toria: s; vere seruit⁹ inferni erit p̄pe
 tuā. de q̄ dī Bere. xvij. Seruire te fa
 ctā inimic⁹ tuis in tra quā ignoras. i.
 in inferno: q̄ est in medio t̄re: vt dcm̄
 est ps⁹. Et rō bui⁹ seruitut⁹ reddif. e.
 xvij. eiusdē pp̄bete. Q; derelīq; rūt me
 p̄res vestri: ait dñs et. et legē meā nō
 custodierūt. s; et vos p̄ci opati estis
 q̄ p̄res v̄ri. Ecce em̄ abnlabat vnus
 q̄s; p̄ p̄nitatē cordis mali sui vt me
 nō audiat: et eijsā. s. p̄ moīe d̄ tra hac
 in terrā quā ignorat. s. inferni. et serue
 ris sibi dijs alienis. i. demonib⁹ quib⁹
 obediuitis tanq̄ deo seruieris. s. die
 ac nocte. i. sēp: q̄ nō dabūt vob regēz.
 Quarto erunt dānati cū iniquozū co
 pia. Hec copia et societ as dānati⁹ erit
 maxima pena. Non em̄ bz veritatē ill
 lud puerbū. Solaciū miseris est ba
 bere socios in p̄nis. imo quanto plu
 res erunt dānati: tanto ignis ille ma
 gis ardebit. sicut videmus q̄ quanto
 sunt plura ligna. in igne: tanto ardoz
 ignis est maior. O quot erūt dānati?
 Cōsiderem⁹ a p̄ncipio mūdī quot fue
 runt boīes. Quis posset cogitare suf
 ficiēter? Credo q̄ sol⁹ de⁹: et qb⁹ reue
 latū est scitnt boz numerū. Erūt autē
 vt cōstet d;: et ita xps videt sentire di
 cēdo Matb. xx. Multi sūt vocati: pau
 ci p̄o electi. plures dānati q̄ saluati.
 Et iā fetoz erit maior. et ita d̄ m̄ris pe

nio: sicut de amore ⁊ pauore de q̄b⁹
 dictū est. Er̄it etiā maria pena videre
 tot demones: a q̄bus nunq̄ sepabun-
 tur. Cogitet igitur q̄ poterit banc pe-
 nā: si pena est dānato ad mortē esse in
 carcere cū frige: fetore: ⁊ alijs misse-
 rijs: q̄ aliqui sunt in carceribus vel cū
 boibus mortuis ⁊ fetidis: q̄ aliqui sūt
 cū alijs v̄suis incarceratis: maio: est
 pena dānatis esse cū tam turpissima
 fetidissima et horēda societate tot
 dānatoꝝ. Nec meditari diligenter fa-
 cit bñ pugnare p̄ dyabolus: et cauere
 pctā: ne ad banc societate pueniam⁹.
 Cum em̄ quis cōsideret q̄ si fuerit vi-
 ctus a demone per peccatus mortale
 ad illa tormenta ducetur. Er̄te dz vi-
 r̄suis pugnare ne vincatur. Exēpluz.
 Egisippus de cladi⁹ iudeo: n̄ narrat
 q̄ cum quidā de socijs Alexandri qui
 p̄erat magno exercitū videret con-
 tra se exercitū innum̄crabile prepara-
 tū: ⁊ sui sumeret cibū ad cōsolationē
 viriū: ipe i q̄das solacio dicit eis. P̄ā
 deam⁹ nunc: q̄: bodie cenatur sum⁹
 apud iuferos. Quo verbo ita anima-
 ti sunt ad fugienduz cenā illā q̄ null⁹
 p̄ter vnū fugit de p̄ello: et sic viri-
 ter pugnaverunt q̄ victo: sam̄ habue-
 runt. Sic charissimi taliter resistam⁹
 vicijs ⁊ pugnemus cū mundo: carne:
 ⁊ demone: vt victores existam⁹: ⁊ illā
 societate horribilez existemus. Nec so-
 cietas debetur illis qui i societatis
 bul⁹ mūdi multa peccata cōmiserūt:
 sicut fit in tabernis ⁊ ludis ⁊ choreis
 ⁊ multis alijs copulis vel societatis
 fatuosi: que societates sunt vitande.
 Q: sicut dicit ps̄. cū p̄uerso p̄uertes
 ris. An̄ ad hoc est sanc⁹ ⁊ asil⁹ quasi
 in fine sue regule dices. Eusta viros
 quos erga mādata dei videris negli-
 gētes: q̄ moui sunt virutib⁹: q̄ letā

tur i p̄p̄is volūtatis: vt gaudijs ca-
 reant diuinis. Eū b̄mōi viris nulla sit
 tibi cōm̄itio: neq̄ vells cū eis sermo
 cinari assidue: nisi in q̄ eos possis ab
 errore reuocare. Letex si nō vales de-
 iusta vt publicū bolte. Sepe em̄ p̄ vnā
 ouē morbida polluit tot⁹ grex. et ino-
 dica pars fellis inagnū dulcorē v̄rit i
 amaritudinē. ⁊ fermentū modicū to-
 tā massam corūptit. Nec ille. Eusta ḡ
 societates peccatoꝝ: vt possis eusta-
 re societates dānatoꝝ. Nā i talib⁹ so-
 cietatis i iniquoz viroz nō est memo-
 ria de deo. ⁊ si est: est in malo. p̄iuran-
 do: blasphemādo: ⁊ inboneste loquen-
 do: vel de absentib⁹ murmurando: ⁊
 illis detrahendo. De talib⁹ dicit ps̄
 pbeta. Cōuertant ⁊c. q̄ obliuiscuntur
 deū: q̄ scz nō seruāt mādata dei sui.

Ecima pena cor

b̄ poal ipsoꝝ dānatoꝝ erit in
 tactu matima afflictio. p̄ q̄
 pena intelligēda est sciendū q̄ corpo-
 ra illa erūt valde passiuā: sed em̄ incoꝝ
 ruptibilia. Et p̄ hoc magis intelligē-
 do cogita aliquē valde infirmū ⁊ de-
 bilē in suis mēbris: v̄l patientē guttā
 vel talē infirmitatē. Sunt em̄ aliq̄ in-
 firmitates q̄ ita reddūt passibile cor-
 pus: sicut ⁊ ego erptus sum q̄ nō suf-
 ferre possunt tactū alicui⁹ ponderis.
 Talia igitur erūt illa corpa et ita pas-
 sibilia q̄ i tactu patiētur grauissimā
 penam. Et hoc ex quattuor.
 Primo ex tactu suo: um̄ in membris
 valde ponderantium.
 Secūdo ex tactu suo: um̄ locoꝝ ipsos
 continentium.
 Tertio ex tactu corporum alioꝝ dā-
 natoꝝ.
 Quarto ex tactu demonū cum bis cō-
 demnatoꝝ: um̄.

Decima pena co:poralis

Co:poralis igitur pena erit et tactu suorum mem-
 brorum: et illa corpora dānatorum erunt pōde-
 rosa multum: et sic brachia super corpus ipsius
 dānati et caput super hūeros: et sic de aliis
 membris maritimum dolorē faciet. et hoc possu-
 mus imaginari et eo quod aliqui quos in pre-
 aliis corporibus plagam aut malum aliquid
 quod si tangeret statim clamore magno elular-
 di. **Q**uod de vos ledit me: et ista seipsum il-
 luc non audet rāgere. Sic charissimam
 corpora dānatorum erunt tam infirma ut in ta-
 ctu suorum membris sibi penam gravem susti-
 gant. et talis pena erit illis quod suis mem-
 bris tetigerit turpissime: et in talibus pec-
 cati mortui sunt: aut quod se pauperit ut mis-
 supflue sicut et faciunt multum et in te in te
 tōe alligati ad penam. Et tunc habet potestatem
 nisi exēplum quod rectas in floribus scorum: et
 pluri et rigisse legit. **M**agister enim quidam di-
 ctus illo quēdam suum scholarē egrotan-
 tē obnixe rogavit ut post mortem ad se
 rediret et statum suum sibi dñūciaret. Post
 igitur alique dies sibi appuit cum cappa de
 pargameno tota descripta sopsismas
 tribus et in recta flamma ignis siue fode-
 rata: quod requirit a magistro quod si esset ait.
 Ergo suscipis quod ad te redire permisi. qui
 de statu suo requirit ait. hec cappa super
 me plura pōderat et plura me pmitte quod si vna
 curri super me haberet: et bec me mibi da-
 ta ut ea potest per gratia quam in sopsismati-
 bus habui. Porro flamma ignis que coo-
 perta pelles sunt delicate et varie quod
 terebant: que flamma me cruciatur et urit.
Sed cum magister illam penam facile iudicaret:
 dixit ei defunctus ut extenderet manum:
 et sic facilitate pene sue sentire posset.
Lūque manum suam extendit: ille guttam
 vnam sui sudoris dimisit quod predicti magistri
 manum sagitta ceteri profuerunt: ita quod cru-
 ciatum mirabile sentiret: et ait. talis sus-
 tor. Ille igitur magister et ipse pene acerbis-
 sare se debet deliberant desere: et religio

ne intrare. vñ mane scholaribus congrega-
 tis hoc ipse profuit. **I**n quo coar-
 rantis cras coruis vanaque vantis. Ad-
 logica pgo quod mori non timeret. Et sic
 seculum deserens religionem intravit. **I**stod
 exēplum valde ad ostendendum erit pōdere illud
 cappe quod plura die iudicis quod corpora est
 vñtra aiab erit pōdere etiam talia corpora
 rū dānatorum valde pōderatiū ac suorum
 membris erit materia pena in dānatis: sic
 quod brachium dānati super corpus suum valde
 passivum multum affliget illud cum illo arde-
 ti igne sulphureo: et hoc per peccata commissis
 et ornatis et pulcherrimum vestium et pellis
 um diuersarum in quibus supflue multa profu-
 muntur: vbi et talibus magis deberet sub-
 uentri christi pauperibus. **T**amen non dubito quod si
 nobis accideret sicut illi magistro: videlicet quod
 vna gutta siue vna pena inferni sensus
 semper spernerem multa que nunc sunt
 causa et occasio nostre dānatis nisi peccata
 mortalia que in his fieri possunt fugamus.
Secundo erit pena et tactu suorum lo-
 corum ipsos dānatos continentia. **S**icut enim
 videmus quod infirmi si ponerent super lectum
 durum vel lapide paterentur: imo in lecto
 molli valde parturunt: nec quiescere possunt
 multi propter infirmitatem sui corporis:
 sic corpora dānatorum maxime passiva et
 sensibilia valde affligentur et tactu loco-
 rum. i. corporum quod continentur illa. et bec pe-
 na specialis debet illis quod in lectis molli-
 bus et ornatis multa peccata bo: rēda commi-
 serunt. de quibus dicit Amos. vi. Ne quod dormi-
 tis in lectis eburneis et lasciuis in stratis
 vestis. **N**e impetatio maledictio est
 ne est: siue dānatis his quod dormiunt in
 lectis ornatis: et ibidem lasciuunt peccata lu-
 xurie: et alia mala committendo. **D**e peccato
 isto vide si vis. **E**zech. xliij. Vel quod etiam
 ut pigri multum ipse pudent quo possent
 orare vel aliquid bonum facere. de quibus dicit
Proner. xvi. Sicut ostium vertit in car

nota

ita hoc
m. d. c. v. z.

v. 10
v. 11
v. 12

dine suo: ita piger in lecto suo. Quod gra-
uis pena his qui assueti sunt dormire in
albis linteaminis et culcitrīs deli-
cata pluma. Quod quibus dolebunt eis late-
ra: imo totus corpus ex tam duro lecto.
Sed poterunt ne dānari severtē? Qui
dam dicunt quod non nisi quantum demones
eos vertēt: sed quomodo cum sit pena eo-
rum non alleuat ex tali verside. De isto
lecto dicit Esai. xlviij. Derrata est ad ihe-
ros superbia tua: concidet cadaver tuum:
subter te sternetur tinea: et opimentum
tuum erunt vermes. Alii tamen dicunt quod in rei-
sitate ibi non erunt: et quod nullum animal erit
in inferno: nec vivet post diem iudicii: sed
ibi tamen erunt diaboli et boies in perpetuo
carcere cum igne et ceteris de quibus dictum
est: sed scriptura loquitur pro nobis nota:
ut per illa intelligamur ibidem peiora: ita
quod ibidem erunt mala peiora et abhomi-
nationes maiores quam sit abominatio spem-
tum et vermium huius mundi. Considera igitur
si deberes esse in lecto etiam quantumcumque
mollis cum. cc. serpentibus et totidem buffo-
nibus qui continue te morderent et affligerent
crede quod materia patieris in lecto infer-
ni si ibidem vadis. **Tertio** pena et gra-
vissima erit ex tactu et pondere corporis
aliorum dānatorum. De qua pena erit il-
lis qui in infimo loco erunt: Considera si su-
per te esset maximus lapis sine morte:
quam penas sufferres? Sic utique maria
pena erit ipsis dānatis ex pondere al-
lorum corporum valde ponderantium. In infi-
mo autem loco erunt falsi christiani. Unde legitur
in vita macharij: quod quadam die ipse sanctus
caput defuncti reperit: et cum orasset inter-
rogavit illum cuius caput fuit? Et respondit
se fuisse paganum vel pagani. Et dicit
ei macharij. Ubi est anima tua. Et respondit:
in inferno. Quibus requireret si multum
in profundo esset: respondit quod tantum erat in
inferno quantum distaret terra a celo. Cui

macharij. Sunt ne aliqui profundiores
terre? Respondit. etiam iudei. Et ille. Et ultra
Iudeos sunt aliqui profundiores? Cui ille.
Profundiores omnibus sunt falsi christiani qui
christi sanguine sunt redempti: et tamen peccatis
penderunt. Hec sibi. Ecce igitur quomodo christiani
per peccata puniuntur quam iudei et alij pagani: et non
in merito: quia plura a deo receperunt beneficia
ut baptisimus in quo se servaturus leges
submitterunt et alia facta. Et quia magis in-
gratitudo per peccata sentit. Et hec pena debe-
tur illis qui in tactu circa alios peccaverunt
oculando: tamen per incitationem ad
malum. De quibus peccatis etiam pauci sunt
credentes non esse peccatis in talibus impu-
dici tactibus: cum dominus dicat Mat. v. Qui
viderit mulierem ad concupiscendum eam: iam
mehar est in corde suo. Ita dicitur do-
ctoies. Qui tetigerit et cetera. Consequens ad
peccandum. Quod christi fideles si velitis effu-
gere tantum pondus tot corporum dānatorum
abstine a tactibus malis et ostentem pre-
sentem cum proposito non recidimad. Sed est
ne aliqui ut illi qui erunt superiores qui careant
hac pena? Credi potest quod dominus illi carce-
rem fecit a principio tante magnitudinis
ut capere posset omnes dānatos tam demo-
nes quam boies: quod ipse presciuit quod essent dā-
nandi. Et credi potest quod ille infernus per diem iu-
dicii erit plenus dānatis: ita quod omnes erit co-
stricti et ita patient omnia corpora a se mu-
tuo gravitate: sed magis in hac pena et
alijs qui magis peccaverunt affligentur.
Quarta pena ex tactu erit per dimones:
quod sine cessatōe ut dictum est per super talia
corpora percutiet. Considera igitur si infirmus
gravis percuteretur in loco infirmitatis: si pa-
teretur. Considera igitur si potes quantum do-
lor erit corporibus illis tam passivis que tam
gravis percuterent. Hec pena debet eis
spiritibus qui in hoc mundo alios percuterunt vel oc-
ciderunt vel aliam violentiam in corporibus alio-
rum fecerunt. Hec enim ei exemplum in vita beati an-

Prima pena spūalis

rbonij quō multitudo demonum eum
 adeo lacerauit q̄ minister ei⁹ q̄si mor-
 tuū pprijs būer⁹ asportauit. Lūc̄ oēs
 q̄ eū comitatu fuerāt q̄si mortuum plo-
 rasseut dormierūt cūct⁹ subito ārbo-
 ni⁹ reuulserūt a ministro ad p̄dictū locū
 se iterū portari fecit: q̄ cum sibi ex dolo
 re vulnēz p̄strat⁹ sceret: et p̄tute ani-
 mi demones ad cōsistūm exciabat.
 Tūc illi in formas varias ferarū appa-
 ruērūt vt iterū eū dēt⁹ co:nib⁹ ⁊ vn-
 gub⁹ crudelissime lacerarēt. Nec i vi-
 ta bti ārbonij. Verberauerūt etiā bea-
 tū Frācisū ⁊ ml̄tos alios deo pmis-
 tēte. Ita cōter d̄: q̄ in inferno p̄bera-
 bunt dān atos. in p̄beratōe matimuz
 dolorē faciet ipsi. Iste sunt igit̄ pene
 copales dānatorū. ⁊. ⁊ forte plēs alie
 erūt: q̄ null⁹ dicē poss⁹ pēas illi⁹ loci:
 vt dicit̄ sc̄i. Si q̄s igit̄ attēte bec cogi-
 tet: pctā sua dimittet ⁊ coḡscet ac inq̄-
 ret diligenter q̄ sit via salutis. Eccl. ij.
 Qui timēt dñz iqrēt q̄ b̄sp̄lacta s̄ illi:
 ⁊ q̄ diligūt eū replebunt lege ipsi⁹.
 q̄ timēt dñz custodiēt mādata illi⁹: et
 patiēt̄a bēbūt ad inspectionē illi⁹ dicē-
 tes. Si p̄nias nō egerim⁹ incidemus
 in manus dei: et nō in manus homi-
 nū. Nā cōntent⁹ in infernū om̄s gē.
 ⁊c. Et b̄ tm̄ de pens̄ inferni corp̄alib⁹.

Sequitur nūc tertio vidē d̄ pe-
 nis inferni q̄ ad aiām
 que generaliter in damnatis possunt
 assignari decem: scilicet

- Larentia glorie.
- Vermis conscientie
- Rancor iracundie.
- Tumo: superbie
- Tumo: inuidie.
- Timo: pene.
- Territudo damnationis
- Defectus consolationis.
- Doro: r̄sq̄ desiderium.

Tercundū st̄peditum.

¶ He sūt pene. ⁊. q̄z q̄s i q̄truo: d̄sūt
 def: vt p̄s̄ dicit̄ est de corp̄alib⁹. Et sic
 iterū erūt. ⁊. bō cogita q̄ si corpus
 patiat q̄ aia pat̄pl⁹ puniet: q̄si ip̄a
 p̄ncipali⁹ peccauit ⁊ deū offendit. Nā
 ip̄a data ē corp̄i vt ip̄m regeret et nō
 ecōtra. s̄o pl⁹ ē p̄nēda. Tñ maḡ. e. f.
 di. ⁊. l. ij. ast. Post resurrex̄o: ⁊o fact
 o vniuerso iplētoz iudicio suos s̄s-
 nes bēbūt ciuitates due. vna xp̄i: alia
 diaboli. vna bonoz: alia maloz: vtra-
 q̄ tñ āgeloz ⁊ boz. Nec ille. Et. e. l. di.
 ⁊. l. di. p̄. p̄. sc̄i. d̄. v̄ vt dicit̄ Aug. q̄
 oēs aie cū de seclō exierūt diuersas b̄nt
 receptōes. s̄. loca vbi bōt b̄nt gaudiuz:
 mali tormēta. sed cū facta fuerit resur-
 rectio: ⁊ gaudiuz bonoz āpl⁹ erit ⁊ ma-
 loz: tormēta grauioza. q̄si cū corp̄e to-
 que b̄nt. Nec ille. Et r̄o: assignat̄ R̄
 char. di. ⁊. l. ij. q̄. ij. sc̄i. p̄ncipal⁹: Pena i
 quit spūal⁹ p̄ncipali⁹ aiaz respicit ⁊ pe-
 na ignis p̄ncipal⁹ respicit corp⁹. p̄a
 tñ spūal⁹ redūdabit i corp⁹: ⁊ pena cor-
 poris i aiaz. Nec ille. Sc̄i. nūc exp̄
 mur q̄ dū patit corp⁹ ⁊ patit aia ⁊ e-
 cōtra. dū patit aia: sil⁹ patit ⁊ corpus.
 ¶ q̄ dolo: q̄ta p̄a: q̄ta tristitia: cū
 corp⁹ erit affictū p̄dict⁹ p̄is: ⁊ aia d̄
 cēdis: p̄s̄r ē affliget q̄ vehemēs q̄ i
 cogitabil⁹ p̄nētio: nō solū ex p̄is s̄m
 se i vtroq̄: s̄z ēt ex redūdātia p̄a: cor-
 por⁹ ad aiaz: ⁊ aie ad corp⁹. Cogita ro-
 go q̄tū affliger⁹: ⁊ q̄to dolore aia affi-
 ciet cū ēt i puo mēbro cui corp̄is pate-
 ris: ita vt nec possis dormire ant̄ q̄lēs
 cūq̄ recipi cōsolationē. Sc̄i. insup
 q̄ infirmat̄ s̄ i corp̄e quō sanitate cōcu-
 pierūt: ⁊ magna opati s̄ i medicinis:
 et alijs reb⁹: vt sanitate ip̄am recupa-
 rēt: ⁊ quō afficti s̄. ¶ de⁹ iste infirmi-
 tates nihil sūt ad alas p̄petuas infer-
 nales. Cogita etiā q̄ dū aia est tristis

quō corp⁹ rabeſcit ⁊ dicit. puer. xvij. **A**im⁹ gaudēs etatē floridā facit. spūs tristitericcat ossa. **E**trēpū bui⁹ bēm⁹ in lib. timor⁹: vbi d^r q^d in vitas patrū nar^r Raf q^d duo frēs dimissa pnia regressi sūt ad mudā: postea p tactū pnia reuer si sūt et recepti: ⁊ vterq⁹ iclusus i cella ſepata miſtrata ē eis idē gen⁹ reſectō nis fm pnia taratā. **I**n fine pō anni ſuſſi ſt egredi: ⁊ ecce vii⁹ apparuit val de piguis ⁊ rubicūd⁹: alē pō mira mō macilent⁹ ⁊ deſormis. **E**t inuēto p in dſtione q^d idē fuerat vtriq⁹ miſtrata ⁊ nō alid: mirati ſt frēs. et ipſis dimiſſis qſitū est a pingui qd cogitaſſet. ⁊ dicit q^d de bonitate dei q^d eū redurerat ſup b⁹ g⁹ ſas agēs p⁹ timne. **S**cōs reqſit⁹ de eodē dicit q^d d^r pctis p⁹ q^d deū tā gra uſter offenderat et penas etnas me ruerat et b⁹ dolens aſſidue. **E**t indica uerūt p⁹ ſes eos euſſez meriti. **E**t b⁹ ſigif p⁹ quō ex gaudiol⁹ dolore aie co: pus diſponiſ. **S**i i⁹ ſigif fic corp⁹ aie con gaudet vel copatias et ſola cogitatio ne: qd erit vbi ipſa res cogitata p⁹ ſ aderit. **E**rit i⁹ marim⁹ dolo: in co: pte et p⁹ ſ aie et ecōtra. **E**t ſic oēs pene co: p⁹ ſ aſſigēt aiam p redūdātam: ⁊ ecōtra omēs pene aie aſſigēt co: pus. **P**enſa i⁹ ſigif bec oia diſligēter vt euade re poſſis tantā miſerīā p⁹ ſiam agēdo de pctis tuis ⁊ dei mādatiſ obediēdo. **A**ſideam⁹ i⁹ ſigif penas ſpūales ipſi⁹ aie fm q^d poſſum⁹ capere ⁊ intellige re et dicit⁹ ſacre ſcripture ⁊ ſanctor⁹.

Prima igitur

p erit carētia glē. De hac pēa ait **L** b⁹ ſ. ſup mat. omel. xxiij. **D**ue pene erūt i inferno. ſ. p⁹ ſuri ⁊ a regno excidi. **H**ec pena diſſiſſioz. **M**lti gebēnā a b⁹ ſorēt: ſz occaſū illi⁹ glē amariſ: ē gebē

na penā eſſe aie. **P**one mille gebēnas niſi tale q^dle a gl⁹ia excideret: a deo ba beri odio audire nō noui vos ⁊c. **S**ed quō eſt b⁹ v⁹z: q^d pueri non baptizati carebūt viſiōe dei ⁊ gl⁹ia: ſed inde non triſtabūtur. quō g⁹ dicit⁹ carētia glē tāta pena cū nō ſit niſi pena dāni r⁹io pena ſenſus. **R**ſidetur q^d pueri ſciēt ⁊ cognoscēt ſe p⁹ ſari a gl⁹ia p⁹ p⁹ctm origiale t⁹mi qd fuit actuale ⁊ mortale in p⁹ ſis p⁹ctib⁹: ⁊ nō p⁹miſſuz p⁹ volū tates ipſoz p⁹ueroz: ⁊ iō nō triſtabunt de b⁹ mōi carētia glē. **D**ānati pō ali⁹ cognoscēt ſe carere gl⁹ia et pctō moy tali p⁹ eos cōmiſſo. ⁊ iō ſūme triſtabū tur et tali p⁹uatōe: ſicut ſi q^d ſ in b⁹ mū do triſtareſ de p⁹uatōe hereditatiſ ⁊ patrimoni⁹ ſi bec p⁹uatō eēt ex culpa ſua: et nō ſic triſtareſ ſi eſſet ex culpa p⁹ ſis ſui. **C** **I**ta pena erit ex q⁹ttuo:

- P**rimo q^d p⁹ ſari ſunt dei viſione.
- S**ecūdo angeloz cōſolatione.
- T**ertio ſanctor⁹ cōgratulatione.
- Q**uarto celli empirici manſione.

C **H**ec q⁹ttuo: notat b⁹ ſis gre⁹. i qdā omel. d^r. **Q**uis itellec⁹ cape ſufficit ſi la ſupne citat⁹ q⁹ta ſint gaudia āgl⁹oz cboriſ in eſſe: ecce ſcōm. cū b⁹ ſiſſimis ſp⁹ ſit⁹ glē p⁹ d^r ſio: ſ aſſiſtē. ecce ter tiū. p⁹ ſitē dei vultū cernē. ecce p⁹ mū. ſu circūſcriptū lumē vidē. ecce q⁹ttū. **D**o lebūt i⁹ dānati ſe ſore p⁹ uatos dei vi ſione: q^d pena fm **A**ug. niſi a maſoz ē in dānatiſ. **D**mōi autē viſio ē ſi la brā ſe ſctio ex q^d viuūt ſcti. ſu⁹ illud **J**ob. xvij. **H**ec ē vita etna vt cogſcāt te ſolū ve rū deū ⁊ quē miſiſti ſeſuz x⁹pm. **H**ac g⁹ viſiōe b⁹ ſa p⁹ ſuabunt dānati. p⁹ q⁹cūq⁹ pctō mortaliſ legē dinā p⁹miſſo. **R**ō nē bui⁹ p⁹ uatōiſ aſſignat ſcti⁹ ſ tbo. in i⁹ ſ. g⁹ g⁹ti. c. c⁹tiij. **Q**: i eo q^d peccat mor talit⁹ ei⁹ auertit⁹ intēctio volūtat⁹ ab vltimo fine: i⁹ ſi q^d peccat mortaliter

Trima pena spiritualis

hec pena debet vt oino erudat a cō
secutiōe finis. Hec ille. **Matth. viij. Di**
secidite a me oēs q̄ opamini iniquitatē.
Fr̄e idē doctor ibidē ait. In his q̄ sunt
ordinata ad finē talis bitudo inuenit
q̄ si finis est vel erit: necesse est ea que
sunt ordiata ad finē fore. si autē ea que
sunt ad finē nō sunt nec finis erit. Si
em̄ finis esse pōt eriaz nō eritib̄ illis
q̄ sunt ad finē frustra p̄ b̄mōi meda q̄
rit finis. Nō autē p̄ opa p̄tutū p̄seq̄tur
finē vltimū q̄ est felicitas. Si q̄ aliq̄s
p̄tra virtutē agat ab intēsiōe vltimi fi
nis auersus pueniēs est q̄ vltio siue p̄
uetur. Hec ille. S; q̄reret q̄s. Que est
hec via p̄ quā venit ad bitudinem: z q̄
dīm illa nō puenit? Erte illa ē de q̄ p̄
p̄ba ait. Bū imaculat̄ vīa q̄ am. i. l. do.
Ubi dicit Aug. p̄mo s̄mone sup̄ Bū im
maculat̄. Ab exordio suo magn⁹ p̄sal
m⁹ iste charissim⁹ exhortat nos ad be
atitudinē quā nemo est q̄ nō expectet.
Quis ei vnq̄ pōt vel potuit v̄l potit v̄
ueniri qui eē noluit brūs. Quid igit̄ ex
hortatōne op̄e ad eā rē quā sua sp̄te
appetit anīm? Nā p̄fecto q̄ exhorta
tur id agit vt excitef volūtas ei⁹ cū q̄
agit ad id p̄pter qd̄ exhortatōis adbi
bet eloquūz. Ut qd̄ q̄ nobiscū agit vt
velim⁹ qd̄ nolle nō possum⁹: q; oīs q̄
dē bitudine p̄cupiscūt? It̄ h. Aug. S;
quō ad eā pueniant plim⁹ nesciūt. Iō
b̄ docet iste qui dicit Bū ima. in vīa q̄
am. in. l. do. Tanq̄ diceret. Scio quid
velis: bitudine q̄ris. Si q̄ eē vīs bea
t⁹: esto imaculat⁹. Iūō ei oēs. Hoc autē
pauca volunt sine quo nō puenit ad id
qd̄ oēs volunt. S; vbi erit quissq; ima
cular⁹ nisi in vīa in q̄ via nisi i lege dūt?
Ac p̄ b̄ b̄ri imacu. q̄ am. in. l. do. Et seq̄
tur. Hos igit̄ errātes in falsam bitu
dine vera miserīa requirētes reuocat
ad vīā si audiat̄ vox ista diuina. Bū

ima. in vi. qui am. i. l. d. Tanq̄ diceret.
Quo t̄tis supple: alia via succedēdo p̄
tis inq̄ z nescit̄. Nō illac itur q̄ p̄git̄
quo puenire desiderat̄. nā v̄t̄q; b̄ri ei
se desiderat̄: s; misera sunt z ad ma
iore miserīa ducūt itinera ista q̄ currit̄
tis. Tam magnuz bonū q̄rere p̄ mala
nolite. Si ad illud puenire vult̄: buc
venite: bac agite: vie p̄erse reliquite
malignitatē. Nō autē b̄ri inq̄nati in er
rore: q̄ ambu. in pueritate sc̄i. S; b̄ri
ima. in vīa q̄ am. in. l. d̄i. Hec aug. U
des q̄ quō p̄ctm̄ morale est occasio fi
ne cā puarionis visionis diuine. Qui
q̄ sic moriūtur iuste p̄uant̄ gl̄ia et̄na:
q; auerterunt se a fine z vīa pueniēdi
ad illā dimiserūt z ceperūt vīa pueniē
di infernū. Nō q̄ mirū si dānati puau
tur v̄siōe dei. Et q̄si dicit Aug. q̄ oīs
volūt bitudinez certe verū est: s; hoc
intelligit̄ de volūtate naturalī siue in
clīnatiōe vel in generalitate: sed nō in p̄ri
culari: siue volūt volūtate remissa: sed
nō volūtate plena siue efficaci: q; non
faciūt illud p̄pter qd̄ possent illā cōse
qui. Sicut si q̄s vellet ire hierl̄m z rē
deret p̄sus occidentē nō acciperet viam
p̄ quā posset puenire hierl̄m. Sic i p̄
posito: q̄t̄ns igitur dolor erit in dāna
tis p̄didisse tantū bonus ex culpa sua
p̄feret q̄ poterit. Secūda pena est: q; p̄
uabūtur angeloz p̄solatōe. B̄ri em̄ nō
t̄m̄ videbūt deū in paradiso: sed erit̄ bea
tissimos angelos q̄ in tanto numero
illie sunt q̄ tantū nunc gaudent de nos
tra salute. Sicut d̄r Luce. xv. Gaudet
iun̄ est angelis dei sup̄ vno peccatore
penitētiā agere. Ideo versatice gau
debūt boies b̄ri vidēdo illos q̄ tantuz
ollererūt eos dū essent in hoc mūdo:
sicut gaudet amicus de visione amici
sui. Ideo dicit grego. notanter in au
ct̄vitate p̄sus posita q̄ta sunt gaudia

angelorum choris interesse. Tristabū
 tur autē dānati de amissione hui⁹ gra
 tissimi cōsortij a quo ppter suā culpaz
 p̄suati sunt. Tertio tristabūtur de p̄
 uatione societatis oim sanctorū boim.
 de qua puatiōe siue separatione d̄r Na
 t̄bel. xij. Exibūt angeli ⁊ sepabūt ma
 los de medio instoz: ⁊ mitterēt eos i ca
 minuz ignis. Erit autē separatio ad ma
 gnā penā. Un̄ glo. sup̄ Apoc. i. dicit. Nō
 t̄m̄i dolebūt mali de supplicio: sed q: se
 parabūtur a tali cōsortio. Q de⁹ q̄tus
 dolo: in tali separatione ⁊ q̄tus clamor:
 q: sepabūtur i aliq̄bus pater ⁊ mater
 a filiis ⁊ filiiab⁹ quos gengerunt ⁊ ita
 care nutrierūt: ⁊ parētes ab amicis ⁊
 cognatis cū quib⁹ vixerūt. Sz q̄ salua
 buntur nō tristabūtur de tali separāte
 q: in eis non poterit esse dolo: aut tri
 sticia: sed dānati valde tristabūtur. Et
 rō hui⁹ separatiōis est vt sicut fuerūt in
 vita deforme ⁊ dissimiles: q: saluari
 bene vixerūt: aut si peccauerūt p̄niam
 egerūt. Dānati nō male vixerunt ⁊ in
 peccatis mortui sunt: sic iustū est vt ēt
 sint dissimiles in p̄nio et abinuscē se
 parati. Itē etiā q: angelis noluerunt
 acq̄escere siue cōsentire: iō sepabūtur
 ab eis ita q̄ nūq̄ post dānati videbūt
 bonos ⁊ sanctos puati b̄mōi scripsimo
 p̄sortio ppter suū p̄ctm̄: in quo p̄sortio
 est maximū gaudiū: itz accūtale sicut
 no Breg. in auctoritate p̄allegata cuz
 d̄: q̄ra sint gaudia cū beatissimis sp̄
 ritib⁹ gl̄ie cōditōis assistere. Quarta
 pena erit puati celsēmpirei māfione.
 Absciēdū q̄ sicut recitat R̄icbar. de
 me. vii. li. ij. disti. ij. q. i. certū p̄ncipalio
 vltra aq̄s q̄ sunt sup̄ firmamētū ē vnū
 corpale celū qd̄ vocat celū emp̄reum
 qd̄ nō ab ardore sz a splēdore dictuz ē:
 qd̄ fm̄ cōloze op̄insonē intelligit per
 illud celū qd̄ sacra scriptura dicit deū

creasse: cū terra: q: firmamentuz sc̄da
 die factū est ⁊ ipsum celū emp̄reū est
 locus beatorū: ⁊ ip̄m celūz d̄ns noluit
 reuolui ad significādum pacē et quies
 tem mentis illoz q̄ in illo celo residēt
 ⁊ residebunt. ⁊ hoc celū dicit Strabo
 esse intellectuale: q: illud celū nō p̄ci
 pimus sensu: sed p̄ fidē qua intellect⁹
 nōster assentit sacre scripture. Et. q. se
 quētī dicit q̄ illud celū nō est stellarū:
 sed vniformiter luminosum p̄ totū quā
 uis sua luminositas lateat sensus nos
 tros: qd̄ iō est vel q: est impropositō
 bilis oculis nō glorificatis sicut in mē
 corporis glorificati. vel q: aque q̄ sunt
 sup̄ firmamētū nō sunt illi⁹ luminis
 traductiue. vel q: ppter ei⁹ a nobis iō
 gam distantā multiplicatio sui luminis
 nō p̄tendit vsq̄ ad visum nostrū nisi
 forte ita debilitet vt a visu nostro nō
 valeat app̄bedi. Alijs videt dicēdus
 q̄ ppter illi⁹ celi subtilitatez nō est ibi
 lut ita p̄gregata vt visum nr̄m in p̄nti
 statu mouere possit sicut ignis in spe
 ra sua q̄ est nobis valde p̄p̄nq̄ respec
 tu celi emp̄rei non lucet ita vt possit
 mouere visum nostruz eo q̄ nō est ibi
 lucis cōgregatio ⁊ ppter corpis ignis
 subtilitate. Lōya aut̄ brōz̄erūt illi ce
 lo. p̄ornamento maximo. ⁊ ideo de ill
 lud celū stellaruz esse noluit. Hec R̄is
 cbar. Hoc ē igit̄ tanq̄ palaciū pulcher
 rimū amplissimuz ⁊ clarissimū in quo
 angeli ⁊ facti vidēt deū. ⁊ hoc palacio
 carebūt dānati ⁊ ponētur in viliſsimo
 sterq̄lino iferni ppter sua demerita.
 Et hec pena debet illis q̄ h̄c abusi se
 castrijs ⁊ palacijs multa p̄cā moralia
 in eis p̄mittēdo: vel domib⁹ alijs de q̄
 bus ⁊ in q̄b⁹ co: suū n̄imis apposuerūt.
 De⁹ nouit quō boies hui⁹ mūdi curant
 de edifijs ip̄alib⁹ ea p̄struēdo cū ma
 ximis p̄ctis ac si essent imortales non

Secunda pena spiritualis

nota
cogitantes de palacio padisi. Hoc est palacium quod sanctus Iobus apostolus gondoforo regis vendidit voluit fabricare siue elemosynis acquirere. Cum enim venisset in iudicia sicut legitur in vita sua designato ab apostolo mirabili palacio et copioso thesauro accepto rex in aliam provinciam profectus est: et apostolus vniuersus thesaurus pauperibus elargitus. Per totum autem biennium quod abfuit rex apostolus predicandi institit et innumerabile populum ad fidem conuertit. Rediens autem rex et qui fecerat thomas discipulus spiritum in ymo destruxit carceres donec eum signi daret. Interea Bad frater regis moyses qui quarta die resurgens dicitur factus suo. Hic homo quem excoriare et incendere disponebas amicus dei est: et omnes angelus et famularum qui me in paradysum ducentes quoddam mihi ostendit palacium ex auro et argenteo et lapidibus preciosis mirabiliter fabricatum. Et cum eius pulcritudinem admirarer dixerunt mihi. Hoc est palacium quod fratri tuo thomas constituerat. Tunc ego dicerem quod sanctorum esset dixerunt mihi. Frater tuus fecit se illo indignum. si vis in illo manere rogabimus deum ut te resuscitare dignetur: ut illud a fratre tuo posses emere reddens ei pecuniam quam se estimat perdidisse. Et hec discipulus cucurrit ad carcerem apostoli fratri suo postulans indulgentiam abiectionis vinculis rogare cepit ut vestem preciosam acciperet. Cuius apostolus. Ignoras quod nihil carnale tibi terrenum gestum est cupisti habere in celestibus partem ut supple principalis gloriosus in illis. Egredietur autem apostolo de carcere rex occurrit aduoluit pedibus eius veniens postulabat. Tunc apostolus ait. Multum vobis prestat deus ut secreta sua vobis ostenderet. Credite in christum et habetis vitam eternam regni principis sitis. Dixit ei frater regis. Audi palacium quod fratri meo fecisti: et illud parare volui.

Cuius apostolus. Hoc in parte fratris tui est. Cuius rex. Illud erit meum: et apostolus fabricauerit tibi alterum: quod si forte nequerit mihi tibi et tibi hoc unum cor erit. Respondens apostolus dixit. Innumerabilia sunt in celo palacia ab initio sancti preparata que fidei precio et elemosynis preparate. Diuitie autem vite ad illas antecedere possunt: sequi vero oino non possunt. Hec tibi. Hec sunt palacia de quibus in euangelio. In domo patris mei multe mansiones sunt. Hic autem accipit palacium siue domum per primo eterno. Sic igitur dantur carere dei visione etc. qui oblitus sunt deum et conuersi sunt ad hec inferiora. Ergo recte dicitur. Conuertantur in infernum. o. g.

Secunda pena

spiritualis ipsi anime erit vermis conscientie. de quo Esa. vii. Vermis cor non mouet. de quo sermo Bonauenture in fi. liij. monet tres questiones. Prima vtrum danti babeat vermem corporalem. Respondet dicitur. quod Augustinus. et de ci. dei ponit circa hoc duas opiniones. Quida enim volunt intelligere vermem illum esse materiale propter verba sacre scripture. Alii vero ratione sequentes volunt dicere quod vermis ille sit spiritualis. et horum opinionem dicit sibi magis placere. Et questione sequenti qua quaeritur vtrum vermis sit in dantis: respondens dicit quod ipsa translatio vermis ad dolorem spiritalem manifestat. in quibus et quod sit vermis si attendat rationem transferendū. In verme enim materiali consideras oris ergo et mordicatio. Vermis enim oris ex putrefactione et mordet illud in quo oritur. Sic in spirituali dolore non quilibet dolor est vermis: sed qui nascitur ex putrefactione peccati: et tunc peccatum dicitur putridum quasi aqua in eo requiescit. rursus opus quod in dolore sit morsio. hec autem est ex concursu duorum: mouentium sibi inuicem oblatum et resistit

tum. ⁊ ista duo mouētia sunt in boīe:
 volūtas naturalis: ⁊ delibēratīua: q̄z
 vtraq; mouet. Ista occurrit p̄ p̄sciam
 dicatē aliqd factū eē idebitū: tūc ob
 usāt qñ natural' detestaf idebitū ⁊ de
 libēratīue placet. tunc aut' resistūt qñ
 vtraq; i suo actū vīget: sic q̄ illa effica
 citer dīestaf: ⁊ ista imutabil' adberet
 Scōm hoc igit' p̄z in q̄b' ē p̄mis ⁊ qñ.
 nā deficiēte p̄cursu q̄ est p̄ p̄cti p̄sciam
 nō est p̄mis: sicut in hereticis ⁊ i bis q̄
 credūt peccādo bñ fecisse. Deficiente
 etiā obusatōe nō ē p̄mis. vtpote i bis
 q̄ dolēt de culpa s̄m volūtatē: ⁊ nō tm̄
 naturalē: s; etiā delibēratīuā: vt sūt pe
 nitētes. Deficiēte ēt aut' r̄sistētia nō ē
 p̄mis: vtpote qñ volūtas tāta delecta
 tiōe ferf in p̄cti q̄ abso:bet motū vo
 lūtat' naturalis: vt nō sentiat. ⁊ sic p̄z
 q̄re p̄mis deficiat: aut p̄pter defectuz
 putrefactōis i iustis: aut p̄cursus i ce
 cis: aut obusatōis in penitētib' aut
 cō: resistētie: vt in bis q̄ peccāt libidie.
 ⁊ ex bis p̄z q̄ in dānat' vīgebit p̄mis:
 qz ibi erit p̄cti putrefactio ex h' q̄ pec
 carū s̄ualiter remāsit i aims eoz. Ibi
 erit p̄cursus p̄pter p̄ctōz ap̄tissimā vī
 sionē. Ibi erit obusatō p̄p volūtatē
 delibēratīue obstinationē ⁊ synderefis
 remurmurationē. Ibi erit resistētia:
 qz delectatō p̄cti erit ablatā p̄ penaz
 acerbitatē: ⁊ et hoc ip̄s' synderefis a
 ctio erit fortificata: ⁊ ex hoc p̄mis mī
 rabilit' rodēs ⁊ p̄nsēs. Itē idē doctor
 dī. t̄ctit. ij. q. liij. in p̄ncipio ait. Quēad
 modū ab ipsa creatiōe intellect' bz lu
 mē qd est sibi naturale idicatoriū dīri
 gēs ip̄m intellectū in cognoscēdis: sic
 affect' bz naturale quoddā pond' dīri
 gēs ip̄z i appetēdis. Appetēda aut' s̄
 i duplici ḡne. qdā em̄ sūt in ḡne bone
 stī: qdā i ḡne p̄modi: sicut ⁊ coḡscibila
 sūt in duplici ḡne. qdā in ḡne spectabil'

lūs: ⁊ qdaz ex pte moralīū. Et quēad
 modū p̄scia nō noiat illud idicatoriū
 nisi in q̄tuz dīrigit ad opa moralia: sic
 synderefis nō noiat illud pond' volū
 tatis sicut volūtatē cū ip̄o pōdere nisi
 in q̄tuz bz illā inclinare ad bonū bone
 stū. Et sicut nomē p̄scie pōt accipi p̄o
 potētia cū tali bitu: vel p̄ bitu talis po
 tētē sic ēt synderefis: vīstato tm̄ mō lo
 quēdi synderefis magis noiat potē
 tiā bitualē q̄ noiet bitū. Et qz istā po
 tētē nūq̄ sepat ab illo bitu: hīnc ē q̄
 bitus ⁊ potētia vno noie p̄bēdunt ⁊
 potētia illa vt sic bituata nomē sūi bis
 tus fortif: ita dicit id qd stimulat ad
 bonū: ⁊ ita synderef noiat potētē af
 fectīuā s̄m qd mouet natural' ⁊ r̄cte.
 Hīc ē qd dī: sup alias potētēas volare:
 ⁊ alijs errātibus nō se inmiscere: s; eas
 corrigere. Hui' aut' sūt tres act' vt dīc
 li. liij. q. penl. Un' qdē q̄ est istigare ad
 bonū. ⁊ iste qdē ablat' est a dānat': qz
 nō apl' est loc' bñ factōis. Scōs ē q̄ ē
 retrahere a malo factōis: ⁊ iste erit
 et' est in demonib' vel dānat', p̄p im
 probā maliciā volūtatē eoz. Tert' q̄
 est remurmuratio p̄ malū factū. ⁊ iste
 manet i eis iusto dei iudicio: tm̄ s̄m a
 ctū istū i dānat' nō remurmurat ma
 lo culpe: qz in bonestū. S; qz et h' pu
 nīaf. vñ iste aliquo mō est extrīct'. Et
 qz demōes nōdñ fertūt acerbitatē pe
 naz itēse vt dānat': id s̄ h̄nt ita remor
 sus. Sane pōt dīcī qz synderef remur
 murat malo facto qz idebitū. Ipa em̄
 p̄fert culpā ad penā et p̄p̄ea respicte
 bonestū ⁊ nō p̄modū. Et itē ip̄a volū
 tas delibēratīue detestaf malū culpe p̄p
 penā. Nollēt em̄ ip̄s' peccasse vel fecis
 se vñ bz tot mala necesse pati v' saltē
 mallet nūq̄ būsse electōz q̄ eē i tā
 ta misētia ⁊ dolore. Un' ad istū actū syn
 derefis ē dei iustīam ad flagellādū iust'

Secūda pena spiritalis

quos. **Hec** Bonauē. Erīt igitur remur-
muratio in damnatis ex quattuor.
Primo ex peccatis commissis.
Secundo ex bonis omissis.
Tertio ex bonoz fortūe vili exercitio.
Quarto ex bonoz gratie frustrato
subsidio.

Primo igitur erit remosus p̄cie. I. q̄
oīes ex oīsiōe p̄cie et p̄cis p̄missis
.i. p̄ p̄ctā sup̄bie: auaricie: luxurie r̄c.
q̄ p̄miserūt corde: ore: ac ope. **Q̄** cō
miserūt p̄ctā p̄ctā cogitādo: loquēdo: r̄
opando: **S**icut autē iusto dei iudicio iqt̄
Bonauē. q. vlti. q. mali sūt oīa p̄ctā me-
morant: vt de oib⁹ p̄tinue torqant. **Q̄**
paup̄ p̄ctōr cogita si potes q̄tus dolo:
iste erit. **E**sset nāq; magnus dolo: si ex
putrefactōe tue carnis: mes oīrētur:
r̄ p̄tinue moris crudelissimo te morde-
rēt. **C**erte maior erit dolo: et p̄cis cō-
missis q̄ dānat⁹ p̄siderabit p̄petuoz si
ne cessatiōe. de quo dolo: dicit **Sap̄ie.**
v. vt p̄us dicitū ē. **U**idētes r̄. **I**ntel. de
glia ad penā se p̄ductos turbabuntur
timore horribili r̄ mirabuntur i subita
tōe ispatē salutis gemētes p̄ āgustia
sp̄s dicētes intra se p̄niam agentes.
Uī sunt q̄s alit̄q̄n habuim⁹ in derisus:
r̄ i similitudinē ip̄operis nos isensari vi-
tā illoz estimabam⁹ infantia r̄ finē il-
loz sine bonore. quō q̄ p̄putati sunt in-
ter filios dei r̄ int̄ sc̄os sors illoz est.
Ergo errauim⁹ a viauerit r̄ susticie
lumē nō luxit nobis: r̄ sol intelligēte nō
est or⁹ nobis. **H**ec dicit dānat⁹ in die
iudicij penitētes de p̄cis p̄missis r̄ vi-
dētes illos saluari quos hic p̄tēpserūt.
s; vere bec p̄nia erit n̄inis tarda nec
eis p̄derit: q; erūt extra statū merēdi.
Hec p̄nia debet eis qui h̄ p̄ctā sua nō
doluērūt: nec de eis contriti sunt: nec
p̄fessi. et ē sile de hac pena vermis: sic
si q̄s x̄ris in carcere p̄sideraret mala

q̄ fecit: r̄ dolet se fecisse p̄p̄ penā car-
ceris quā patitur: sic dānat⁹ p̄p̄ pe-
nas horribiles q̄s patiēt̄ rebemētissi-
me dolebūt r̄ se peccasse tristabūtur:
nec poterūt se auertere ab illa p̄fide-
ratione. **S**; q̄rit Bonauē. q. penul. dī.
xlx. **U**trum erūt ibi tenebre sp̄uales?
Et r̄ndendo dicit q̄ sicut est triplex ac-
tus iudo corporal: manifestare: dirige-
re: r̄ delectare: sic in luce sp̄uali si loq̄-
mur q̄tū ad p̄mū actū: sic dico q̄ nō
oīno erūt lucē erūt: q; aliq̄ erūt etiā ma-
nifesta: s; illa solū q̄ faciūt in cumulus
pene. **E**t p̄r ibidē dicit q̄ recordatio
aliquoz est ad mesticiā et dolorē r̄ cō-
fusiōne aliquoz ad rōnis directionez:
aliquoz ad p̄solationē. sc̄dam r̄ tertiā
nō h̄nt dānat⁹ nec respectu alioz: quia
nō eis ē memoria dei vel vt p̄uertatur
siue recouertant ad ip̄m: aut vt dele-
ctent in ip̄o. vt gēbit t̄n in eis act⁹ mes-
morie q̄tū ad p̄mū. s. p̄solationez: q; s; p̄
habebūt memoriā p̄ctōz q̄ p̄miserunt
et dei quē offenderūt: vt p̄l⁹ dicit. **S**i
loq̄mur q̄tū ad sc̄dm actū: sic dico q̄
oīno erūt erūt lucē: q; nō poterūt dirigi.
Erūt etiā erūt oīem viā et t̄ps et locū b̄n
agēdi. si q̄tū ad tertiū: sic dico q̄ erūt
erūt lucē oīno: q; n̄bil coḡscēt actu in q̄
delectētur. **E**rūt etiā oīno absorpti a
magnitudine penarū: ita vt nō liceat
eis cogitare aliq̄ delectabilia. **E**t ita
q̄n dicit q̄ sunt oīno exccati r̄ c̄ dei: b̄
intelligit q̄tū ad directionē r̄ delecta-
tionē. **N**ec h̄ebūt amorē boni honesti:
s; p̄modi. **S**ic nec cogitabūt de bono
honesto: s; t̄n p̄modo. v̄n cognitio nul-
la erit i eis i actū q̄ ad ip̄oz nō fact⁹
at cruciatū: vel p̄ se: vel p̄ acc̄s. **S**ic
igit̄ ex p̄cis p̄missis erit magn⁹ dolo:
p̄tinue corrodēs. **S**ecūdo erit vermis
et dolo: rebemētis et bonis omissis r̄
maxie necessarijs ad salutē: vt in p̄ctā

nis negligētia in noticia ⁊ obſuantia
mādatoꝝ: ⁊ in alijs negligētia in noti
cia ⁊ obſeruātia ꝑmiſſoꝝ. ſ. votoꝝ ⁊ a
ltoꝝ q̄ debneſt fieri. **D**ānati q̄ta bo
na faceret ſi poſſetꝝ redire: ſz vere q̄
diu fuiſſꝝ in h̄ mūdo noiuifſꝝ acq̄ſce
veritati nec adberere bonitati: ſo non
ē mirū ſi eſtꝝ dānati. **E**xēplū. huiꝝ legi
mus. Duo fr̄es fuerūt: quozꝝ vnꝝ fatuꝝ
erat: ⁊ alꝝ ſapiēs q̄ ūb̄at ꝑ viā. **E**ū autē
veniſſent ad biſitū: vbi erant due vie.
vna delectabilꝝ: ⁊ alta aſpa: fatuꝝ reſpi
ciēs viā delectabilē dixit ſapiētꝝ. **E**amꝝ
ꝑ iſtā viā. **S**apiens dixit ei. **F**ratꝝ: et ſi
iſta via ꝑ quā viſ ire ſit delectabilꝝ: tū
in fine ducit ad matū boſpitū. vñ con
ſuto q̄ eamꝝ ꝑ viā iſtā: q̄ iꝝ ſit aſpera:
tū in fine ducet ad melꝝ boſpitū. **I**ſi
dixit fatuꝝ. **V**olo magis credere oculis
meis q̄ tibi de his q̄ nō vidēs. **E**t ꝑ
ſuit ſe in illa viā: qd̄ vidēs ſapiēs ⁊ no
lēs eū dereſinq̄re ſecurꝝ ē eū. **P**ergen
tes autē incidērūt in latrones q̄ eos de
uidētes poſuerūt in diuerſis carceri
bus. **F**actuꝝ ē autē vt rer terre illiꝝ face
ret oēs in carceratos eductꝝ corā ſe die
qd̄ ad iudicādū eos. **V**etētes autē iſti
in alios cū ſe ibi viderēt: dixit ſapiēs
regi. **D**ñe congꝛo: de iſto fratre meo.
cū em̄ eēꝝ in viā: ⁊ iſe ſit fatuꝝ ⁊ ego
reputatꝝ ſim ſapiēs noiebar miſi cre
dere vt iremꝝ ꝑ quādā viā bonā quaz
eū docebā: ſz fecit me ire ꝑ malā i quā
incidimꝝ in latrones: vñ reꝝ eſt mortꝝ
mee. **F**atuꝝ ꝑo dixit regi. **D**ñe imo e
go ꝑqꝛo: de eo: q̄ cuz ſit ſapiēs nō de
buit me tā facile ſeqꝝ ꝑſā quā ſciebat
eē matā: qd̄ ſi nō feciſſet: ego rediſſem
retro ⁊ ſecurꝝ eū fuiſſes: et euāſiſſes ꝑ
culū: vñ reꝝ ē mortꝝ mee. **H**is auditis
rex dedit ſniam dicēs. **I** Tu fatue nolui
iſtꝝ ſapiētꝝ credere: et tu ſapiens ſecurꝝ
es fatuū: ſo vterꝝ ſuſpēdemini. **S**ic

erit in die iudicij: vel in ꝑſummarione
ſeculi cū extibūt aie de inferno: vñ alijs
locis ad recipiēdū corpa ⁊ iudicādū
corā deo. **Q**uē em̄ corꝝ fatuū ſeqꝝ noluit
cōſiliū ſpūs: ⁊ ſpūs ſapiēs ſecurꝝ ē corꝝ
pus fatuū vtrūꝝ cōdēnabit. ꝑꝑt h̄ dꝝ:
Apoc. i. **E**iꝝ ſnia gladiꝝ eritraqꝝ ꝑre
acutis: q̄ ſez ꝑdet corpus ⁊ aiam. **E**t
q̄ hoc valde timēdū eſt dꝝ: **M**ar. **I**
iū timere q̄ ꝑt corꝝ et aiam ꝑdere i
gebēnā ignis. **E**rit igiſ in dānatis do
lo: martinꝝ: q̄ fuerit remiſſi et negli
gētes circa opa ſue ſalutis. **J**ob. viij.
Qui incredulus ē verbo dei: ira dei ma
net ſuper eū. **Q**uātū ſint ſolliciti boies
de vita corꝝ: palꝝ fatꝝ ꝑtꝝ. q̄ negligentes
de ſua ſalute etiā ꝑs: imo dicūt q̄ ea q̄
ꝑdicamꝝ nō ſunt vera. **L**bariſſime nō
credis tu deo qui nō ꝑt mētiri. **N**ōne
credis euāgelij eſſe verbū dei in quo
ſit mētio in pluribꝝ locis de inferno ⁊
penis eiꝝ. **L**u bene credis de gaudijs
paradiſi. **Q**uare: **Q**uivis ſalutē tuā.
ſz remiſſe q̄: non atqualē penā et diſi
gentiā facere vt acquiras iſtā. **Q** q̄
dolo: erit in dānatis cū ſcient tantas
penas incurriſſe et negligentia bene
agēdi: ⁊ hoc erit eis maxima pena cō
tinue remordens. **T**ertia pena ſine re
morſus cōſciētie erit ex bonozꝝ fortūe
vñ exercitio ſive abuſu. **Q** deꝝ quomō
vñ tur imo abutuntꝝ boies bonis ter
rentꝝ q̄ data ſunt ad ſalutē ꝑcurādā: ⁊
vt mediū ⁊ ocaſio ſalutis q̄ſi cūctis ē
notū alijs retinētibus multa ſupflua
nec paupſibꝝ ꝑpe neceſſitatꝝ miniſtran
tibus: alijs in edificijs: veſtibꝝ: ludis:
⁊ alijs ꝑctis erponētibꝝ. **Q** q̄ grauitē
dolebūt de oibus his ꝑctis: **S**ꝑe bo
mīnes huiꝝ tēporis adeo ſunt inſenſa
tꝝ q̄ ſolū de his rebus ꝑalibus curāt.
quaſi imortales eſſent. **E**t ego dico tꝝ
hꝝ q̄ tu morieris: et ꝑe ſcīta te docet

Secūda pena spūalis

Erit igitur non cogitas propter quod tibi data
 sunt hec terrena? Exēplū recitat bñs
 Breg. de q̄daz q̄ dedit calciāmēta de
 q̄b? opari solebat: de quo q̄dā p̄ reue-
 lationē vidit q̄ ei dom? edificāre i ce-
 lo: s; ei? p̄structōes solum die sabbati
 opari videbāt. Eūq; Breg. et iisdē vñi
 vitā postmodā diligēter inq̄rēs iuēit
 q̄ ip̄e ex his q̄ singulis dieb? labora-
 bat q̄cqd̄ et victū et vestim̄ supesse po-
 tuisset die sabbati ad eccliam p̄gens
 paup̄ib? erogabat. **Q** avaricia avar?
 cia quot boies duces ad infernū sol?
 de? nouit. Uñ dñs ille Luc. xvi. sepul-
 cris ē i inferno: cui dictū est cuz pereret
 guttā aq; Recordare q; recepisti bōa
 in vita tua: lazari? p̄o sñr mala. nūc au-
 tem h̄ solas: tu p̄o cruciar;. Hec p̄ca
 debet his q̄ nolunt aduertere in vsu
 licito et honesto et vñi bonoz tp̄aliuz
 a deo sibi p̄cessoz. **Q** de? si possent di-
 uites bul? mūdī dū erūt in inferno post
 reuertī ad suas diuitias quō modicuz
 cor: vellēt ill? apponere: iuxta illud ps.
 D. mitte si affidnat no. cor: ap. imo dilige-
 tissime distribuē. **Q** diuites diuites
 p̄sate p̄ba iacobi. Iacobi. i. Agite in-
 quāt iacob? diuites plorate vniātes i
 miserijs vestris q̄ adueniēt vob;. Diui-
 tie vestre putrefacte sunt: et vestimēta
 vestra a tinctis comesta sūt. aurū et ar-
 gentū vestrū eruginauit: et erugo eoz
 in testimoniū vob? erit: et māducabit car-
 nes vestras sicut ignis. Abesaurizatis
 v. b. frā. i. dānatōne. Et māducabit nō
 solū carnes s; etiā aias. i. nō p̄denabi-
 mini solū i carne: s; etiā in aia. p̄p̄ ve-
 strā avariciā. Et sequit;. Ecce merces
 oparioz q̄ inestuerāt regiōes v̄ias q̄
 frandata ē a vob? clamate: et clamor: eo-
 rū in aures dñi sabaorb? iroiuist. Epu-
 lati est; super terrā: et in luxurijs enu-
 triuistis corda v̄ia. **Quarta p̄ca p̄mis**

erit remorsus: siue dolo: et bonoz gra-
 tie subtracto subsidio. Dona gr̄e sunt
 duplicia: q; q̄dā gr̄e grat; date: vt est
 scia: bonū ingenti: sanctas: eloquētia:
 et multa talia. Alia sunt bona gratie
 gratū faciēt; q̄ dāt in sacramēt;. Do-
 lebūt igitur dānari qm̄ nō vñi sunt ad sa-
 lutes his gratijs. Ro. vi. B̄na dei vita
 eterna. Et i ps. B̄nā et gl̄iam dabit
 dñs. Et marie q̄ in sacramēto baptis-
 mi gr̄as cū alijs p̄tibus: et marie fide
 et spe suscepērūt. **Q** q̄tū dolebūt q̄ a
 deo fuerūt dispositi ad salutē vt si illā
 custodissent i celesti gl̄ia cū alijs bñs
 positi fuissent et ad celos ascēdissent?
 nā gr̄a facit boiem iustū. ad Lyrū. liij.
 Iustificati gr̄a sp̄i? beredes sum? et
 ne v̄ite. s. h̄m sp̄e. Facti fructificare in
 diuersis p̄tibus. Eccl. liij. B̄na sicut pa-
 radissus i bñdictiōib?. Per tria p̄cipue
 inuēit hec gr̄a. Primū ē bñlitas. Eccl.
 liij. Humilia te in om̄ib?: et corā deo in-
 uentes gr̄am. Et Jac. liij. De? sup̄bis
 re. bu. aut dat gr̄am. Secūdū est man-
 suetudo. Prouer. vi. Mansuetis dabit
 gratiā. Uñ moysi q̄ erat mitissim? bo-
 minū dicit Lro. xxvij. Inuenisti gra-
 tiā corā me et teipm̄ noui et noie. Ter-
 tiū ē libentē referre deo gratiarū actio-
 nes p̄ s̄a dās. Zach. xij. Ereq̄bit gr̄as
 gr̄e. Jo. i. de plenitudine ei? offis acce-
 pim? gratiā p̄ gratia. Sūt et alia q̄ ad
 gr̄as ipetrādā nō modicū sunt vñia:
 quoz vnū est vt bō sit pacific?. Uñ hec
 duo sepe combinārūt apl̄i gr̄a et pac.
 Rom. v. pacē bēm? ad deū in ista gr̄a.
 Scōz ē vt bō sit bon?. Prouer. xij. Qui
 bon? est bauriet gratiā a dño. Bon? au-
 tē est vt dicit Aristo. q̄ bñ delectabilis
 bus et tristitich? vñit: qui. s. nō effūdit se
 nimis ad delectabilia mūdī: nec in tri-
 stib? nimis aio ruat. Eccl. i. Iust? inue-
 niet gr̄am corā oculis dñi. Tertū est

vt bō sit verax. Prouer. iij. Veritas te
nō deserat et iuuenies grām. Augmē
taf aut gratia dei in homine p multa
et spālī p prudentiā et discretionem.
Prouer. iij. Posside sapientiā: acquirere
prudentiā et eralabit te: dabit capiti
tuo augmenta grē. Ecōtrario dī: Pro
uerb. x. gratie fatuoz effundēt. et sibi
dem. Fatuo nō erit amicus: et nō erit
grā bonis illi. Ephe. i. Vra supabun
dant in omī sapientiā, et prudentiā. se
cūdo auget p obedientiā: et obseruati
am mandator. Prouer. iij. Custodi le
gē atq; p̄siliū meū: et erit vira ansue
tue: et grā faucib; tuis. glo. Cū legē dei
custodim; faucib; anime grā multipli
cat. Perdit aut grā p quodlib; peccatū
mortale qd est: ait Ambro. diuine legē
trāsgressio et celestiu inobediētia mā
dator. q̄ pauca vō de hac grā bñda cu
rent: de q̄ nouit. Cū em homines habe
ant intellectum et volūtate: et plura a
lia media p q̄ possent dei miaz obtine
re sup bis tñ aliques tabōcē apponere
nolunt. Q̄ de quor sunt hominū subri
lia ingenta in mult; reb; mundi? Aliq̄
em sē subriles in edificijs. Aliq̄ i pictu
ris. Aliq̄ in pānoz facturis: vt in tape
tis. Aliq̄ in sculpsur; . Aliq̄ i scriptur;. .
Aliq̄ in mercatur; : et breuē nō est ita
pua ars in hoc mūdo in q̄ nō sūt plēs
subrilitates nō est ita simplex vcrula
q̄ nō habeat et sciat aliq̄ spālta ad vītā
corpalez manu tenendā. Q̄ aut sciāt
narratōes et friuolas et p̄putatōes no
tum est: etiā aliq̄ mūlta maleficia et
fortilegia: et breuē in omī arte siue bo
na siue mala homies mūdi sūt expri
valde plures: sicut videm; . etiā vnus
puer: vel vna puella multas stat; sci
et cantilenas: choreare: ludere: et alia
multa facere q̄ pl; sūt ad dānationē
q̄ ad salutes: s; paucissimi sciūt viam

paradisi: aut quō gratiā dei acq̄rēt: et
dona nature et grē in ipis nō bñt vsq;
pncipalē ad quē facta sūt et data. Et
vt dicit. i. Job. v. tot; mund; in mali
gno ē posit;. i. masor. ps in igne cupi
scētie et peccati q̄ intelligētes et recordā
tes dānati in corpe et aia p̄petuo dole
būt grauissime. Eouertant in inf. et.

Erta pena erit

et rāco: iracūdie. Scit; ent; q̄ra sit pena ira in homi
ne: ita vt etiā in nullo quā
q̄ possit solari: comedere: aut bibe
re: aut etiā aliq̄d boni facere. Hec aut
erit pena in dānatis dicente ps. Pecc
ator; videbit et irasceat dērib; suis fre.
et ta. et. Hec autem pena ire erit com
tra quattuor eis displicentia.

Primo irascent; extra diuinā potētā.

Secūdo cōtra ppriā miserā.

Tertio cōtra diabolos inimicos.

Quarto q̄ homines quōdā amicos.

Primo igit dānati irascent; q̄ diuī
nā potētā. Eredent em deū eē in su
flus: et misericordes: et iō q̄ em irasceēt
et furore magno turbabūtur. Esa. viij.
Cū esurierit irasceat et maledicet regi
suo et deo suo. Q̄ q̄ furo: q̄ra vesa
nta: q̄r rāco: in dānatis maledicere fa
cto: i suo: et cōtra iudices iustissimū fra
sci: Hec pena erit in illis q̄ nolūt irasce
contra pctā sua et suas pessimas s̄ue
tudines: q̄ si displicerent eis eas dimi
terent: et nō sic p̄tinue peccarent. i ps.
Irascim; et nolite peccare. Vñ duplex
nūc est ira. s; zelū: et p̄ vindictā. P̄ra
est bona q; est cōtra pctm. secūda ē no
bīs mala q; prohibita. mis; vindictā et
ego retribuam: dicit dñs Deuterono.
xxij. Dammati vero ita erunt furore
et ira pleni vt deum vellent non esse
si possent hoc facere: et sic q̄ro minus

Tertia pena spūalis

poterūt irā suā etercē mag' dolebūt. Vidistis ne aliqui aliqui fratros qui qui suē irā suā nō poterāt agere q̄si i furo rē versi dentib' suis lignuz vel baculū mōrdebāt: sic erit in dānatis. Sed ꝑe ecōtra de' videbit' irat' q̄ eos: qd̄ erit valde pēale eis. Apoc. vi. Reges terre ꝛ p̄ncipes ꝛ tribuni ꝛ diuites ꝛ fortes: et oīs seru' ꝛ liber abscondērūt se in speluncis ꝛ petris montū. et dicit' mōrtib' ꝛ petris. Cadite sup nos: et abscondite nos a facie sedentis sup thronum ꝛ ab ira agni: qm̄ venis dies magn' irē ipsoꝝ. Et q̄s poterit stare? P̄uo magnitudo hui' irē pp̄def in se q̄stratiōe ab ei' p̄ntia. Exēplū de Ab salone. q̄. Reg. xliij. Quis pp̄ irā quaz babuit p̄f ei' David' h̄luz in tris āns nō vidit facie reg': sic ꝛ isti nūq̄ videbūt facie dei. Marb. xxv. Discedite a me maledicti: ire in ig. eter. Secdo pp̄ p̄dific in p̄fectiōe eoz in locū ire. Haber em̄ dñs sicut p̄ncipes magni carceres multos: quoz vn' est p̄ illis qui bus est sūme irat'. ꝛ iste est infern' in quez p̄scent post diē iudicij. Apoca. xliij. Misit angel' calcē suā in terrā: ꝛ vindemsiavit vineā terre: ꝛ misit in la cū ire dei magnū. Tertio pp̄dific in vebemētia penarū. Uides em̄ agere sicut furiosus. Quis em̄ non reputaret patrē furiosuz q̄ p̄nceret filios suos i ignē: sic tūc fiet apd̄ dānatos. p̄. In ignez p̄sces eos. Quarto i nō b̄ndo miaz sup eos. Si em̄ turbat' ad boā vel ad annū defineret eos i igne: hoc esset tollerabile. Sꝫ sic erit irat' q̄ nō flectet mia vt aliqui extrabat eos de igne: sꝫ pp̄tuo ardebūt coraz eo. Esa. lxx. Cognosces man' dñi seruis suis: ꝛ indignabis inimicis suis: q: ecce dñs in ig. ne veniet q̄si turbo quadrige ei' reddere i indignatiōe furoꝝ suū: ꝛ in

crepatōne suā in flāma ignis. Quidō pp̄dific in traditiōe eoz in manib' peioꝝ inimicoꝝ q̄s habebūt. s. demōnū. Marb. xvij. Irat' dñs ei' tra. eū to: to: b'. i. demōnib': q̄ dñr tortores antonomatice. Tertio pp̄dific in gaudiū electoꝝ: q: nō solū sustinebūt eos sic to: q̄ri: sꝫ videbunt ridere ꝛ inuide re. Prouer. i. Ego q̄ in interitu vestro ridebo: ꝛ subsannabo cū vob' qd̄ time bat' euenerit. Septio pp̄dific in ob duratione ad gemit' ꝛ clamor: es eoz. Ipsi em̄ ꝑe dolore cordis clamabūt: sꝫ nō mouebit sicut quondā mor' fuit sup filios israel in egypto clamātes. Etodi. iij. Vidit afflictionē ppl' i mei in egypto: ꝛ clamorē ei' audini pp̄ duri cia eoz q̄ p̄esunt optib': ꝛ scies descēdi vt liberarē eū de māsb' egyptioꝝ. Octauo pp̄dificur in repulsiōe p̄ccū. Eū em̄ irat' dñs pplō ist' p̄ vltulo cō flatili vellet eis delē: tñ ad p̄ces moy' si placar' est ab ira. Exo. xxxij. Placatus est dñs ad p̄ces. s. moy' ne faceret malū qd̄ locut' fuerat aduers' p̄ pulū suū. Sꝫ p̄ dānatis nllas audiet p̄ces. Prouer. vi. Zel' ꝛ furo: vtri nō parcer i die vindicte: nec acq̄scent cū iusquā p̄cib': nec suscipiet p̄ redēp̄tiōe dona plurima. Nono pp̄dific in resurrectione ꝛ vntione corpoꝝ ad aiaz ad maiorē penā: vt p̄l' dicitū est Jer. xvij. In dñc sup eos dies afflictionis: et duplici cōtritiōe cōtere eos. Etē plū in tyrānis q̄ ad maiorē penā puniri faciūt suos incarceratos in p̄tibus diuersis et mēbils. Decimo pp̄dificur ira dei in nutrimēto penarū: ipse em̄ sicut faber fiat i ignē ne deficiat: ita illas penas pp̄tuo p̄seruabit. Esa. xxx. Fiat' dñi sicut torres sulphuris succēdens eā. s. fo: nacē inferni. Undecimo pp̄dific in exultatiōe turbe celestis in

penis eorū. In ps. Ut faciāt in eis ini-
diciū p̄scriptū gl̄ia h̄ est oib⁹ sc̄is ei⁹.
Quis em̄ dubitet q̄ illi q̄ sunt deo cō-
formes in oibus volūtatib⁹ nunq̄ sic
gauderēt nisi sc̄rēt ip̄m valde iratū q̄
dānatos. Bonorū em̄ est gaudē de v̄n-
dicitā inimicorū dñi sui. In illud ps.
Zerab̄b̄ iustus cū vide. v̄n. ma. su. la.
in san. pctōis? Duodecimo p̄pendit
ira dei q̄ dānatos ī clausura porte ce-
lestis aī eos: et in clausura porte īfer-
ni perpetiz super eos. Mat̄. xv. Et
clausa ē ianua: s; porta īferni apta. et
p̄r clausa erit ne inde erēat. Lucea
mus km̄s ab hac maria irame in īfer-
no q̄ deū irascamur. Q̄ de⁹ me⁹ q̄ sūt
bec q̄ dicitur valde mirabilia nimis?
Secūdo dānati irascētur q̄ p̄p̄tā mife-
riā: sicut videm⁹ aliq̄s boies q̄ se iras-
tos q̄ sibi s̄p̄s dicit. Q̄ miser h̄o tu fe-
cisti h̄: vt tibi. Et q̄nq; man⁹ vitrices
in seip̄os ponūt se ledēdo: vberādo:
aut talia faciēdo. Sic etem dānati q̄
seip̄os valde irascētur q̄ peccauerūt
et sibi maledicēt: sed seip̄os interfice-
re nō possent sic mlti desp̄ati seip̄os
interficiūt in hoc mūdo: aut suspēden-
do aut gladio occidēdo: q̄ vt dictū est
pius erunt p̄petni in aīa et corpe. vñ
et ira sua q̄ se mādūcabit linguas su-
as. Apoca. xvi. Ad ē seip̄os in ligulo
suis mordebūt p̄re furore et ira. Et hu-
lus ire cā est pctōz cōmissio: et bonorū
p̄ditio. Cognoscēt em̄ vt dictū est pec-
cata qb⁹ tantā penas meruerūt: et co-
gnoscēt se p̄uatos fructu bonorū q̄ fe-
cerūt. Eccl. ix. Qui in vno peccauerit:
multa bona perdet. Et ita sup seip̄os
irascētur sic q̄ cū dolore se videbūt: et
erit eis maria pena. S; nunq̄d iste
pene q̄nq; erunt mistores sic q̄ dāna-
ti aliq̄n min⁹ patiant? R̄ndet Bona.
d̄l. l. vi. lib. iij. q. ij. dicens q̄ mitiga-

rio pene dānatorū dupl̄citer p̄t̄ intel-
ligi: aut quantū ad ratiōnē et īnfl̄-
ctiōnē pene: et sic absq; dubio ē ibi mi-
tigatio: q̄ dina susticia nō totū erigie
p̄ eo q̄ ei⁹ pietate itruentēte aliquā
partē pene īnfl̄gende remittit. Alio-
mō p̄t̄est intelligi mitigatio post pe-
ne ratiōnē et īnfl̄ctiōnē: et hoc mō
nulla cadit mitigatio a diuina m̄ia: q̄
ertunc claudit eis viscera pietat̄. Et
si delectatio fuerit momētanca: q̄ tñ
offendit ea bonū īnfl̄ctū meret pe-
nā eternā. vñ cōtingit cōparare dele-
ctationes in pctō ad penā s̄m dupl̄cē
cōparatiōnē: aut s̄m īntentiōnē hui⁹
in gr̄e pene et illi⁹ in gr̄e delectatiōis:
et sic multo maior est pena q̄ delecta-
tio. nec est ibi p̄portio: s; excessus. Est
iterū cōpare hoc ad illud s̄m rōnē me-
riti vel demeriti: et sic dico q̄ meritū
delectatiōis īordinatē excedit penā:
q̄ dign⁹ esset āpl̄⁹ puniri s̄mialiter. q̄
in punitiōe p̄portionalitaz: q̄ magne
culpe magna īnfl̄git pena non p̄por-
tio: q̄ q̄tū ad īntētiōes et duratiōes pe-
na excedit culpā: s; q̄tū ad meritū cul-
pa penā. Hec ille. Q̄ q̄ntū dānat⁹ sibi
irascet q̄ ex suo defectu quē potuisset
tollere si voluisset cū gr̄a dei dānū tā-
tuz in currite vt sit p̄inat⁹ gl̄ia et̄na: et
tānā penā vt fit adept⁹ dolorē et̄nā?
S; est ne aliq̄ mitigatio pene nūc in
dānat̄. p̄t̄ suffragia eccl̄ie? Dicit Bo-
naue. ista q̄stione eiusdē d̄l. q̄ est op̄-
n̄o cōsor et p̄sor: q̄ suffragia dānatis
nō p̄sunt: nec eccl̄ia īntēdit orare pro
eis. Un̄ Aug. de cura p̄ mortuis agen-
da dicit q̄ eccl̄ie suffragia p̄ valde bo-
nis sunt gr̄arū actōes: p̄ valde malis
sunt q̄lescūq; viuorū solatiōes. q̄ nō
p̄sunt valde malis. s; valde mali sunt
q̄ sunt in inferno. Itē auctas dicit q̄
in inferno nulla est redēptio. et eccl̄ia

Tertia pena spūalis

Alud cātat. Ratione etiā videt: q; dā
nati nō sunt ex charitate diligēdi. qd
ptz: q; non sunt ordinati ad vitā: q; cū
charitas faciat suffragiū acceptabile
nullū suffragiū p eis factū deo est ac
ceptū: q; nec dz p eis fieri. Itē suffra
gia facta p deatis q; sunt in termino
nō augēt gloriā: q; cū dānati similiter
sunt in termino nō minuūt eis penas.

Itē nō minuūt de culpa nec de pena:
q; tante culpe debet tanta pena. sed
dānatorū culpa non pōt minui: q; rē.

Manebit igit dānatus in suo furore
sive ira et alijs penis sine diminutiōe.

Tertia irascens demonib; q; eos tēp
tauerūt: et in mult; pctis cadere fece
rūt: ita q; erit eis marim; dolo: illos

videre: sicut multa pena ē irato vide
re inimicū suū: et maxime q; eū maria

bena pdere parasset. Sed hīc mul
ti q̄ruūt: an de; debuerit facere boies

expugnabilē sicut q̄rēt bona. dis. rxiij.
et. ij. q. i. vbi dicit q; ad excusandū de

uotionē in mente fidelū: et cōpescen
dā rabiē in ore blasphemantiū: et deū

in suis opib; inculpandū quadruplet
posset assignari ratio quare deus ta

lē fecit boiem vt possit ab aduersario
expugnari. Prima est manifestatio di

uine potentie. Voluit em̄ deus osten
dere homini q; sicut sine eo factus nō

fuerat: ita nec sine ipso p̄sistere nō po
terat. Ut igit bō nosset q; diuinū pos

se nō solūmodo est ois potentie crea
tū: sed etiā ois potētie p̄seruatū: et

q; ipm solū est qd nō pōt deficere:
nec expugnari: iō placuit sibi creatu

rā rationalē facere vertibile et expu
gnabile: nec ipsam p̄firmare quousq;

expimēto disceret q; ipse sol; est in q
nō cadit nō posse. Secda est manifestatio

dine sapie. Dator: is em̄ sapie ois
fiuū est scire ordiare bona cū malis: et

elicere ex malis bona q; ordiare solū
bona cū bonis: et iō cū nō decedere

deū mala facere debuit talē facē crea
turā q; posset i opando deficere et ma

lū cōmittē: vt de; mala illa ordinādo
suā sapias manifestaret. Tertia rō su

miss et manifestatiōe dine in e q; po
tissime manifestata est cū vnigenitus

suū tradidit ad libatōnē serui. Quar
ta rō sumit et manifestatiōe dine iusti

cie: q; potissime manifestat in h; q; de;
retribuit vniciq; sm opa sua: sc̄pue

in etna punitione maloz. hīc autē re
tributio et punitio et etiaz p̄tata mic li

beratio nō esset nisi de; creaturas rō
nalē: et sc̄pue boies i statu p̄tibilitat;

fecisset: et ita potētes ipugnari et expu
gnari. Et cū dicit Hyoni. q; optimi ē

oprīma adducere. Dicēdū q; nō itell
git absolute: s; i ordine. et ex h; nō seq̄r

q; nō habuerit in optio fieri simplici
ter: s; in statu i quo optime seruari et

vn̄uerſitatis ordo et pulcritudo: et sic
fact; est cū p̄duct; fuit in statu p̄tibili

tat;: vt ordiato p̄cessu p̄uēret a meri
to ad p̄mū: ab ip̄fecto ad p̄fectū: ab i

feros; ad sup̄emū. bec ille. et idē dis.
xxi. q. i. ij. eiusdē. ij. inq̄r. dyabol; vidēs

boies in statu in q; poterat cadere sub
diabolica p̄tate: et in q; poterat ascēde

re ad sup̄nā felicitatē ex q; ipse cecide
rat ex sup̄bia mor; est et ex iudicia ad

ipm tēptādū. et sup̄bia nāq; vt ipm si
bi sub̄iceret. et iudicia p̄o vt ip̄s a sup̄

na felicitate ip̄ediret. et sup̄bia fuit sic
monēs p̄mū: iudicia p̄o sic mouēs pri

mū. Esto em̄ q; nō posset diuīum sup
boies acq̄rere: ad huc st̄duisset ipm a

padisi gaudijs ip̄edire. Et iō sc̄ptura
dicit: q; ei; expugnato: dyabol; ad tēp

tādū boies et iudicia mor; est. Sap. ij.
Inuidia diaboli mors irauit in orbē

terrarū. Dec bona. Et adhuc nunc et

hpa iudicia nos tēptat tāq̄ aduersari?
 in via salutis. id nō mirū si dānari ira
 scētur s̄ istū aduersariū r suos cōplū
 ces r socios. Hoc tñ vocabulū tēptare
 bz mltas acceptōes sicut dicūt illi q̄ si
 gnificatōes vocabuloz studiose rima
 ti sunt. Et tñ volum' ei' p̄cipuā signifi
 catiōez accipe. Tēptare pbare est. vñ
 tēptatio dici pōt qdā tact' q̄ illd qd tā
 gif pbaf: sicut cec' dī: tēptare qñ suo
 tactu vult aliquā certitudinē bēre de
 aliq̄ re quā tāgit. p̄ hūc modū in spūa
 lsb' tēptatio dī: qdā tact' ad pbādū o:
 dīnat'. Hoc aut' pōt esse q̄dupl'r. aut
 q: ille q̄ pulsaf intēdit pbare r appo
 bare siue pbatū oñdere: et h' mō tēp
 rat de' fm qd dī Sap. iij. De' tēpta
 uit illos: r iuenit illos dignos se. Aut
 ille q̄ pulsaf intēdit pbare r reproba
 re siue reprobatū facere: et sic tēptat
 diabol' fm qd dī Act. v. Tur tēptauit
 sathanas eo: tuū mētiri spūi scō: Aut
 q: ille q̄ pulsaf intēdit solū pbare r ex
 perimētuz sumere d' eo qd est in boīe:
 et sic tēptat bō caut'. r d' bac tēptatio
 ne dī: Eccl. xxi. Ex mltis loq̄ns tēpta
 bit te: subidēs iterrogabit te d' absco
 ditio tuis. Aut q: r si pulsans nbsl in
 tēdat: ad ei' tñ pulsationē seq̄ appo
 batio siue reprobatio boīs: et sic tēp
 rat caro siue carnis cōcupiscētia. de q̄
 Jacobi. i. Unusq̄sq̄ tēptat a cōcupiscē
 tia sua abstract' r illect'. A carne em̄
 siue a carnis cōcupiscētia bō pulsaf r
 qñ tangit: cui tactus siue pulsationi si
 p̄sentiat pbaf r reprobat. si p̄o dissen
 tiat pbaf r approbat: r sic etiā pp̄ie
 carnis ipulsiō. Tēptatio dici pōt dicit
 idē doctor. q. ij. dī. xxi. q̄ cū dicitur tēp
 tationē esse a carne vel ab hoste: hoc
 dupl'r pōt intelligi. Aut fit sicut a mo
 uēte p̄mo: aut sicut a mouēte p̄mo
 et imediatō. Si sicut a mouēte p̄mo:

sic tēptatio carnis nunq̄ pōt eē absq̄
 tēptatione hostis: q: oīs carnis tēpta
 tio est ex ei' cōruptiōe: q̄ ortū habuit
 a p̄ma hostis tēptatione. Tēptatio tñ
 hostis pōt esse absq̄ tēptatiōe carnis
 tūc potissime qñ is tēptat in quo nō
 est corruptio: sicut fuit in adā r i xpo:
 vel qñ ex illa tēptatiōe nulla incurua
 tio ois. Qñ p̄o tēptatio hostis ad pec
 catū p̄trabit: cū nullū pctm̄ sit in nob
 qd nō bēat ortuz ex cōcupiscētia aliq̄:
 sic tēptatio diaboli a tēptatiōe carnis
 nō pōt separi. Un' glo. Jerē. sup illud
 ps. Diuerte a malo rē. Oīa mala ab
 istinctu diaboli p̄cedūt: sicut bona ab
 istinctu dei. dicit tñ q̄ illud: oīa mala
 rē. d' intelligi sicut a mouēte p̄mo: nō
 sicut a mouēte p̄mo. nā absente dia
 bolo pctm̄ pōt eē a libero arbitrio: vñ
 a volūtate p̄pa: vñ p̄rabēre carnis cō
 cupiscētia: r ita nō est p̄ncipiū imedi
 atū respectu cuiuslibet pcti. et h' pul
 chre oñdit sc̄tus Ibo. i. pte. q. cxiij. ar
 ti. iij. Sed q: an pctm̄ ei' nō fuit aliq̄
 et spm̄ fuit instū illi' pcti originalis:
 ex quo est inclinatio ad oēm malū dī
 instū oīs mali. dicit ibidē Bona. q. se
 quētī de difficultate tēptationū carnis
 r hostis q̄ resistere tēptationi hostis
 vel carnis pōt dupl'r intelligi: aut res
 pectu eiusdē pcti: aut respectū alteri'
 et alteri'. Si respectu eiusdē pcti: vt
 pote pcti carnalis ad qd istigat caro
 et istigat diabol': tūc tēptatio carnis
 est difficillio: pp̄ cōsunctionē carnis
 ad spm̄ ob quā magis aīas incuruat.
 Si aut' respectu diuersoz pctōz: vt po
 te tēptatio carnis intelligat respectū
 carnaliū: r tēptatio demonis respectū
 pctōz spūallū sic se bñt vt excedētia r
 excessa. Quidā em̄ boīes sunt q̄ magis
 p̄ni sunt ad pctā carnalia vt ad luxu
 riā q̄ ad supbiā qd' difficult' ē resistere

Secūda pena spiritualis

re tēptationi carnis q̄ tēptatōis hostis. q̄dā sunt q̄ s̄. p̄nores ad pctā spūalia q̄ ad carnalia: vtpote illi q̄ magis de siderāt honores q̄ voluptates: et b̄s difficilis est resistere tēptationi hostis q̄ tēptationi carnis. Si q̄s aut̄ sit in differens ad vtrūq̄: et q̄lit̄. p̄nus q̄rū est de se em̄ quodamō tēptatio carnis est difficilior: p̄pter malos et magis intrinsecā: et p̄tinuā adberētā. difficilior vero ē tēptatio hostis. p̄pter boni promissi appetētā: et p̄pter latētiorē instigantē fallaciā. Sicut em̄ B̄. reg. in moralib⁹ oīdit̄. hostis antiquus multa q̄ sunt vicia s̄m veritatez palliat sub spē virtutū. Si aut̄ q̄raf q̄ s̄tarū magis cedat alterā. Dicēdū q̄ q̄: ois caro corrūpit vīā suāz et malos p̄te carnales sunt qui desiderū carnis inscquuntur: s̄o difficilis ē resistere tēptatōis carnis q̄ hostis. Et h̄ fortis: sit hostis et astutior: et occultior: nō t̄m̄ p̄mittit tēptare s̄m totā snā potentīā et astutiā: imo re p̄mittit p̄tate d̄m̄ina: h̄z etiā caro sit in n̄ra p̄tate s̄m ordinē nature: t̄m̄ p̄p̄ ueritatē cōcupiscētē in mult̄ regnat ācilla et hult d̄na. et usm̄? amō: carnis posuit ad nocētā tēptatōis sp̄i? aduersarij generē būant cui q̄: bic d̄nati nō resistēt t̄m̄ cū ira grād̄ insipient in inferno p̄petuo. Quarto irati erūt q̄ eos quos nūc d̄cūt amicos q̄ erūt eis causa d̄natiōis: licet d̄ctū ē p̄? in penīs cōp̄alib⁹. vñ ip̄i d̄nati et talibus patientur cōp̄alē et spūalē: et ita et sp̄s affligētur i corpe et i aia: et p̄? i aia q̄ in corpe. S̄z q̄rif vtrū d̄na: i irascētur q̄ eos q̄s nūq̄ viderūt: aut q̄ nūq̄ fuerit eis occasio peccād̄i? Dicēdū ē q̄ sic: q̄: oēs d̄nati sibi i iuicē nocebūt: et in ardore vt d̄ctū ē p̄? et in clamore: et in p̄dere: et in multis alijs: et ideo

sibi iuicē irascēt et maledicēt. Q̄ q̄ it qua societas et pueria? Et tal' pena de be' eis q̄ nō irascūt p̄ debitā correctiōnē et puniōez filioz et filiarū: s̄uo: us et ācillarū: aut alioz sibi subditoz q̄b? accidet sicut bely d̄ q̄ d̄. i. Reg. ij. Bely aut̄ erat sener et audiuit oīa q̄ faciebāt filij sui vnuerso israeli: et auō doz mtebāt cū mulierib⁹: et d̄xit eis. Quare facit̄ res bufuscmōi q̄s ego audio res pessimas ab oī p̄plo? Nolte filij mri. Nō em̄ ē bona fama quā ego audio vt trāsgredi factat̄ p̄lz d̄ni. Et nō audierūt voces patr̄ sui. Et seq̄. c. iij. vbi loquit̄ d̄ns samueli de ip̄o bely d̄ cēs. P̄dixi ei q̄ iudicatur? cēs domū ei? i eternū p̄p̄ iūq̄tatē eo q̄ nouerat indigne agē filios: et nō corripuit eos. Et seq̄. c. iij. Q̄ cū p̄missus eēt bellū inter p̄lm̄ dei: et p̄bliscos: ceciderūt de isrl'. ccc. milia p̄ditū et archa dei cū p̄ta ē. duo q̄ filij bely mortui sunt ofni et p̄bīces. Quōq̄ nūctatū eēt bely et nūctus noiaffer archaz dei cecidit de sella retro: s̄us: et fract̄ ceruicib⁹ mortu' est. Hic p̄: quō de? punit p̄: es et m̄es p̄pter pctā filioz q̄ q̄ nolūt irasci tra b̄da ip̄os puniēdo: s̄z d̄cūt ip̄is. Quare fecisti h̄ filii mri? Et si ab alijs verbis bis moneāt eos in pctis suis defēdere n̄tunt. Et q̄ nolunt h̄ stuose irasci ita irascētur q̄ eos et filij q̄ p̄: es et subditū q̄ d̄nos et alios q̄ debneft eos docere corrigere et punire. Q̄ q̄ grauis societas ad cogitādū: et grauior: ad vīdēdū: s̄z grauiissima ad experiēdū? Eogitet q̄ poterit q̄ra sit bec pena in raz rabldo i p̄petuo i p̄manere. Sicut s̄ḡ p̄cepti d̄ns bely: vt irasceret q̄ pctā filioz: stavult q̄ vnusq̄sq̄ irascat p̄ p̄ntōez debitā p̄tra peccata et sui p̄lm̄i q̄ si nō fecerit ait. p̄p̄era q̄ sequūtur denūciādo: scilicet Eouert. an̄ in iser.

Quarta p̄ca spi

9
 ritualis ē timor: sup̄bse:
 vbi sciendū fin Bon. di.
 l. q. i. qua querit: vtrū dā
 nativelit se peccasse? Dicendū inq̄t: qz
 malavolūtas d; dupl̄. s. act? r bit?. Di
 co q̄ q timor: fustis dānatis nō aufert
 habitū male volūtatis: s; aufert actū.
 Iste em̄ nō vult lururiari: qz timet pu
 niri d̄ ip̄a: volūtate tñ nō aufert bituz.
 qd̄ pz: qz si separet ipunitas vellet vti
 q̄ lururiari. Sic intelligenduz i dāna
 tis q̄ dolo: penalis aufert ab ip̄oz vo
 luntate actū volēdi peccare: qz reuera
 dānati nō appetūt lururiari nec dāna
 ri pp̄ p̄cas q̄s ex illis actib? sentiat
 se incurrisse: bñt tñ bitū volūtatis ma
 le p̄ que appeterēt peccare: si nō crede
 rent ex h̄ puniri. Si q̄ q̄ras vtz dāna
 ti velint se peccasse: Dico q̄ nolūt: nō
 pp̄ hoc q̄ pctm̄ eis displiceat: qz iū
 stū: s; qz eis displiceat pena iusta: r ideo
 bñt malā volūtate hoc nolēdo: r sō vlt
 uit adhibe i eis volūtas peccādi: s; do
 lore pena: ipeditaf ne ercat in actū su
 um: bēdūt tñ aliquā iordiatsonē actua
 lē volūtatis q̄ erit versa in penā: sicut
 beaiz bona volūtas in gl̄iam. vñ sicut
 isti nō merent amplī? bona volūtate:
 nec illi deinerēt mala: et h̄ dicit Aug.
 r bñ in lra. s. inḡs finiaz. bec Bon. Dr̄ i
 lib. de timore: q̄ dānati inq̄t abūtur a
 pessimis voluntatib? in eis durātib?.
 Probabile ē em̄ q̄ remanebunt in eis
 odiū: iracūdia: sup̄bia: r alie male vo
 lūtates: s; forte q̄tum ad act? exterio
 res aliqs nō p̄deāt in effectū. Ezech.
 xxiij. Descēderūt: ad iferūuz cū armis
 suis: r posuerūt gladios suos sub capi
 tib? suis: r fuerūt inq̄tates eoz in ossi
 bus eoz. Bilo. Eū alijs deo r ecclie re
 bellib?. Nec aut̄ sunt q̄ nō sinūt q̄esce

re. Exemplū de mari qd̄ a cā iutrinse
 ca sp̄ est inquietū. Esa. lvij. Impiū aut̄
 q̄si mare feruēs qd̄ q̄escere nō potest.
 Sup̄bia igif i dānatis matieridebit
 in q̄rtuor. P̄mo ip̄is displicebit dñum
 creatoris. Secūdo eis nō placebit iustī
 cia redēptoris. Tertio sp̄ desiderabūt
 adiplere volūtate. Quarto ēt ipugna
 būt vtutē r bōitatē. P̄mo ip̄is displice
 bit dñuz creator: bec erit maxima
 sup̄bia vt eis displiceat deū esse dñm
 vlem oim creaturaruz: imo nolūt sibi
 subijci: r tñ ab eo bñt esse r viuere: ab
 eoz receptorū valde multa bona qd̄
 abusi sūt. Q: igif vellēt abiscere b̄mōi
 dñuz qd̄ nūq̄ poterunt: h̄ erit eis ma
 xia p̄ca. Videm? em̄ q̄ dū aliq̄ sūt sub
 aliq̄ dño vel plato: r matie si eos mo
 lestet: puniat: r corriget p̄ ip̄oz volūta
 tes: multū eis displiceat. Et bec p̄ca de
 bet illis q̄ hic nūq̄ se pmanserūt sub
 ei? dño p̄ceptis ei? obedēdo: s; fuerit
 sub dño diaboli: r sō cui? fuerit sūi ab
 eo p̄m̄tabūtur: r cū societate dñi sui p̄
 petuo manebūt. o k̄risi quō p̄it se dicē
 sub dño dei q̄ ei? repugnāt voluntati:
 nec curāt scire qd̄ eis p̄cepit aut māda
 uit: Quō igif dicit deū dñz suū cui? no
 lūt obedire: de q̄b? d̄ ad Lyrū. i. Inq̄
 nate sunt eoz mēs r p̄cia cōfitem̄ se
 nosse deū. factis aut̄ negāt cū sint ab
 boiati r incredibiles: r ad oē op? bonū
 reprobi. Tales sunt p̄les filēs illi de q̄
 Beda in gestis angloz. Noui inq̄t con
 uersum solo noīe: s; morib? p̄persum q̄
 cū corripetur nō emēdabaf: sed qz ser
 uus erat optm̄? p̄pter necessitatē of
 ficiū tollerabaf infirmitatē r andē iur
 res vocat? fratrib? dicit infernū sibi es
 se apertū: r nō longe a iuda et pylato
 r caypha locū sibi paratū. Eū aut̄ fra
 tres puocarēt eū ad p̄niam dicit se nō
 posse pensere: cū p̄ eū iam esset dātū

Quarta pena spūalis

iudiciū: et sic miser mortu⁹ est. Sic plu-
 res sūt xpīantī solo noīe: s; mortib⁹ puer
 si dei negat oēs: pūrit: mēdaces: luru-
 riosi: gulosi: et sic de alijs: q̄ nunq̄ emē-
 dāf: s; p̄seuerāt vsq; ad mortē. Timeo
 q̄ talib⁹ sit loc⁹ pat⁹ cū iuda et pilato ī
 inferno. Et si aliq̄ videant penitēre ne-
 scio vtrū sit sufficiens pnia ad salutē: q;
 inq̄t aug. smone de innocētib⁹. hac a-
 nīm aduersiōe pcutit pētō: vt moīes
 obliuiscat sui q̄ dū vīueret oblitus est
 dei. Et vere magna ē dubitatio an tal
 expectās vsq; ad mortē sit vere seru⁹
 volūtari⁹ dei. Et circa hāc materiā do-
 ctōr subtilis dī. rxiij. q. liij. q̄rit vtrū pe-
 nitētia in extremis valeat ad salutē:
 ponit duas r̄dones. Pnia ē pnia p̄a si
 ue interio: sola: sine exterio: sup. cū in
 terio: susceptōe sacri pnie: sufficit ad
 salutē pēti in extremis. Scda ē ista q̄
 scz pnia q̄ videt bī in extremis vix est
 vera pnia sufficiens ad salutē: q; difficil-
 le ē tūc bīe verā pniā: Pnia p̄do p̄z p
 auctoritatē Aug. et ponit in lra mgrī:
 qm̄ de⁹ sp̄ potēs ē: et etiā in morte pōt
 inuare qb⁹ placet. Lū q̄ op⁹ sit nō bo-
 minis: s; dei p̄a pnia īspirare eā p̄t qū
 cūq; vult sua mīa. Scdo p̄ rōem: q; si
 ue sola pnia interio: p̄ modū meriti de
 cōgruo disponat ad iustificatiōē siue
 sacm̄ pnie opef p̄ modū sacri ad ean-
 dē si ab aliq̄ in extremis habeat bevel
 illa bī eadē rō pceptōis gr̄e q̄ t̄i alio
 penitēte: et p̄ his gr̄a p̄cipet: et sic sa-
 lus. Scda p̄do. p̄bat p̄io: q; tūc ipedi-
 tur vsus libē rōis et volūtāt̄ et dolore
 vel timore īberētib⁹. Q̄arim⁹ aut̄ do-
 lo: īpre sensitua vel maxīm timor: et
 vtracq; passio vebemēs nata ē p̄pedire
 liberū vsus intellect⁹ et volūtāt̄: q; s;
 Aug. li. lxxij. q. xxxvij. Passiōes cau-
 sate a tristib⁹ pl⁹ mouēt q̄ passiōes
 causate a delectabilib⁹. Passio aut̄ de-

lectatiōis vebemēs q̄is ipedit totalit̄
 v̄ fere vsus rōis: vt in li. de ci. dei. dī.
 Act⁹ aut̄ displicētē de pētō ad b̄ vt sit
 sufficiens ad verā pniā: siue intrinsecā
 solā: siue ad dignā susceptiōē sacri rē
 q̄rit liberū vsus rōis et volūtāt̄. Sī dī
 cas q̄ dolor et timor q̄ inest nō totalit̄ ī-
 pedit intellectū et volūtātē p̄cedo: sed
 multū ipedit et p̄ p̄ns et ipsect⁹ vsus ī-
 tellect⁹ et volūtāt̄: tūc p̄t haberi q̄ vix
 sufficit ad displicētā sufficiētē et req̄si-
 tā ad verā pniā. Hāc rōez tāgit mgr̄.
 iij. c. dī. r̄. Et est ad hoc hug. li. ij. par-
 te. rliij. c. v. Et ergo difficile sit vt tunc
 sit vera penitētia quando tā fera ve-
 nit: quando cruciat⁹ membra ligat: et
 dolo: sensuū opprimit vt vix homo ali-
 quid cogitare valeat: melior est tamen
 fera q̄ nulla. Pnia em̄ si in extremis
 te byatu aduenit sanat et liberat. Se-
 cūda rō doctor⁹ subtil⁹. Ad hoc vt disci-
 plina sit ordinata opz vt sit debite cir-
 cūstātionata et marie circūstātia finis
 et p̄ncipiū actiū vt. s. voluntaria: et pp̄
 deū. s; difficile ē tūc bīe actū sic circū-
 stātionatū: tū q; qui vsq; tūc fuit im-
 penitēs nō videt tunc error: q̄re a seip-
 so disciplinā nonā nisi timore pene im-
 minētis. P̄: csumit em̄ q; si remot⁹ eēt
 a pena sicut p̄i⁹ nō error: q̄ret a seipso
 talē disciplinā sicut nec p̄i⁹: tū q; saltē
 aliquid simplr̄ inuoluntariū videtur
 causa ist⁹ discipline. nā illa pp̄inq̄ ex-
 pectatio mortis videt causa istius disci-
 pline. Illa aut̄ est inuoluntaria: s; qd
 non fit nisi ex sup̄pōne cususa volūti
 nō est simplr̄ volūtariū: sicut nō omni-
 no volūtarie p̄icit q̄s merces in mas-
 se si nō p̄icit nisi ex sup̄pōne p̄lecta-
 tionis quā nollit. Saltē qd nō est nisi
 sit volūtariū nō est multū acceptū alijs:
 nec multū videt pp̄t ei⁹ amores fieri.
 Hanc rōem tangit Aug. et allegat ma-

712

gister in littera dī. Quē q̄ sero penitet
 opz nō solū timere iudicē: s; dīlīgē: q̄a
 sine charitate nemo pōt salu⁹ eē. Non
 q̄ timeat tñ penā q̄ penitet: s; antef
 p̄ glia: q̄ cōuersio si p̄tigerit etiā in si
 ne alicui desperandū non est de el⁹ re
 missione. Tertia rō doctoris subtilis.
 babil⁹ malus vsq; tñc p̄tinuat⁹ multū
 retrahit ab actu p̄nie. Et hāc rōnē tan
 git Aug. r̄ mḡ in ista dīl. p̄dicte. Sed
 qm̄ vīr aut raro est tā iusta p̄uersio tñ
 menduz est de penitēte sero maxime
 cū fili; quos illicite dīlerit sint p̄ntes
 r̄ vxo: r̄ mūdus ad se vocet. Multos
 solet p̄nia serotina decipere. s; qm̄ deus
 potēs est sp̄ de sic penitēte sero nō est
 desperandū. vñ subdit Scot⁹ ibidem.
 Intellige inq̄r h̄ dilectabilia eē p̄ntia
 vel i sevel in fantasmatib⁹ vebemēt er
 imp̄ssis: r̄ sine sic sine sic et vebemētia
 bit⁹ cōtinuari multū inclināf ad ino
 diate amata: r̄ p̄ p̄ns magnā facit dif
 ficultatē ad bñdam magnā displicen
 tiā d̄ pctis. Quarta qm̄ aliquis ē mīn⁹
 dñs sui act⁹ tāto req̄rīt itēsio: displicē
 tia ad hoc vt sit sufficiens dispositio ad
 deletionē culpe. Iste autē ē mīn⁹ dñs
 q; nullo mō dñs act⁹ exterioris ad pec
 candū: q̄ s̄m strictā iusticiā requirit i
 tensio: mod⁹ displicētie ad iustificatio
 nez ist⁹ q̄ ad iustificatiōē sanī cū vīr
 possit h̄re eq̄ intentum. Et hāc rōnem
 tāgit Aug. r̄ mḡ in l̄ra dī. Age p̄niaz
 dū san⁹ es. si sic agis dico tibi q̄ secur⁹
 es: q; p̄niaz egisti eo tpe quo peccare
 potuisti. Si vis agere p̄niaz qm̄ tā pec
 care nō potes pctā te dimiserūt nō tu
 ulla. Et sequit in doc. Ad mīn⁹ nō tu il
 la ita libere dimittit sicut ille san⁹: r̄ iō
 q̄rū deficit i te de librate tācū s̄m rī
 go: ē req̄ref a te mot⁹ itēsio: quē nō vī
 vīr potis h̄re. Et iō dicit Augu. q̄ ma
 gnū est cul dō tūc inspirat si quis: ē ve

ram penitentia. q; vīr aut doc. vel nō ē
 aliquis qui h̄at dispōez de cōgruo vt
 sibi ispirat. Et istis sequūtur duo cor
 relaria. Unū q̄ sane penitendū est vt
 san⁹ p̄teat icutiēdo sibi timorē q̄ p̄
 culosum sit expectare serotina penitē
 tiam. p̄p̄ rōnes p̄dictas. Aliud corre
 lariū q̄ infirmo tā ad articulū istū de
 ducto suadendū est vt s̄m possibilite
 tē suā laboret ad p̄niaz ordinatā: vt. s.
 nō obstāte dolore vel timore vīraf rō
 ne q̄rū p̄t r̄ nitaf h̄re displicētiā q̄rū
 potit h̄re l; breuē. Et ne in desperatōez
 mīrtat extollēda est sibi del mīa sibi. p
 ponēdo. Exēplū de latrōe illo cui⁹ fuit
 sera p̄nia: s; nō sera indulgētia. Dicit
 p̄nter ad articulū tertiū q̄ opz istū alī
 pena puniri. p̄ pctō: sed illa p̄ea nō dz
 sibi h̄ ipouit: q; nō h̄ illā expiere p̄t: nec
 dz sibi imponi q̄ tāto tpe fit in purga
 torio: q; iste sacerdos nō h̄z aucto: tra
 tem in h̄ igēdi illā penā: s; p̄ponēda est
 sibi correspondēs pctis tali mō. Si sa
 nus esses: talis p̄nia ess; tibi imponē
 da: si oualueris studeas adimplere. s;
 nūc es in manu dñi: p̄fide de mia est:
 q; si puntat misericordīf punit. vī in
 casu vbi nō pōt p̄trabi mult⁹ s̄mo nō
 oz aliquā penā sibi specificare: sed tñ
 instruere eū de iusticia dei misericor
 dis. Hec doc. subtil. Nō iḡ displiceat h̄
 cul⁹ agere penitētiā r̄ se supponere
 p̄ verā obfam dīne volūtati custodien
 do ei⁹ mādata: q; bec sunt via puenicu
 di ad celū: vt dictū est pluries. Nulla
 mīn⁹ iḡ sub porēt māu dei: vt vos ex
 altet in tpe visitatōis oēm sollicitudī
 nē. p̄ficiētes i eū: qm̄ ip̄l ē cura de vob
 i. p̄. v. Nolite diē besternā expecta
 re. p̄p̄ p̄clm̄ tā dictū. q̄ si supbe vīre
 rit; deo v̄ro nō obediēdo: r̄ sic mortui
 fuerit; būllabit vos i inferno p̄p̄erno
 cū d̄mōib⁹: q; q̄ se exaltat būllabit: r̄

Quarta pena spiritalis

eōtra: q̄ se hūllat exaltabit Luc. xliij.
 r. xliij. Et in ps. de pctōe d. In laq̄o
 suo hūllabit eū vñ nou potit exire. Et
 tūc talis hūllatio erit dānato maria
 pena. Quid erit d̄ sup̄bis hui⁹ mūdi q̄
 tātuz gl̄ant in sup̄bia sua? Erte mlti
 talū subijcient deo velle nollunt i iser
 no: r̄ h̄ erit eis maria p̄ca q̄ nō pore
 rūt tale dñuz euadere: sicut mult⁹ sub
 dit⁹ ē pena qm̄ nō p̄nt euadere dñz sic
 s̄ serui in mltia. tris. Scōa p̄ca et su
 p̄bia dānatorū erit: qz eis nō placebit
 iusticia redēptōis: r̄ h̄ erit maria sup
 bia tāto iudicē r̄ tāveraci r̄ iusto nō in
 dīcto p̄tentari. Sz q̄re eis displicebit?
 certe qz strictissime de omib⁹ p̄cis taz
 magnis q̄ puls iudicabit. Freq̄nter i
 causis corā iudice tpali trahit bō i cāz
 sup vno vel duob⁹ vel pauc⁹ articulis.
 In iudicio dei nō sicimo sup oib⁹ pec
 caris h̄ fact⁹: r̄ de oib⁹ negligētis r̄ bo
 nis r̄ malis oportebit i iudicio reddere
 rōnē. Eccl. vi. Eūctā q̄ fuit adducet
 de⁹ in iudiciū. p̄ oī errato siue bonū si
 ue malū. Et inde est q̄ nō solū magna
 sed etiā modica adducet. Modicū est
 p̄bū ociosus: r̄ de oī p̄bo ocioso qd̄ locu
 ri fuerint boies sup trāz reddet rōnez
 in die iudicij. Mat. xij. Minima ē co
 gitatio r̄ sp̄as scrutabit ad reddēduz
 rōnez. Esa. lvi. Ego aut̄ opa eoz r̄ co
 gitatiōes eoz venio vt cōgregē cū om̄i
 bus gētib⁹. Blo. q. d. Iō venio ad iudi
 cūz cū oibus gētib⁹: vt iudicē sil̄ oīa
 opa eoz r̄ cogitatiōes: r̄ reddā eis om̄
 nia q̄ merētur. Et nō solū grādeua: s̄
 etiā puerilia. Nā puer. v. dī. Respicit
 dñs oēs vias boies: r̄ om̄s gressus illi⁹
 p̄siderat. Et iō dicebat Job. xliij. Et cō
 sumere me vlti peccatis adolescentie
 mee. Exemplū habem⁹ in quarto dia
 logoz de puero qui quennis q̄ fuit dā
 natus. Et ideo nō solū scrutabit scien

ter cōmissa: sed etiā p̄ erroze. vñ pp̄ba
 ait. Et ignorantias meas ne memine
 ris. Atē nō solū manifeste mala: s̄ et
 am q̄ vidētur bōa. Accidit em̄ fm̄ gre
 go. q̄ interdū soadet in oculis iudicis
 qd̄ fulget in oculis auditoz: qz radit in
 tētonis corūpt qd̄ apparet bonū: vt
 dare elemosynā pp̄t vanā gl̄iaz: r̄ tūc
 iudicabit. de his in ps. Eū accēpo tps
 ego iusticias iudicabo. i. q̄ videbantur
 iusta. Et cēpluz. due mulieres litigabāt
 de quodā globo sili corā iudice: r̄ vtra
 qz assererat esse suū. Iudex aut̄ inq̄si
 nit ab vtraqz cū quo incepisset globū
 suū. dicit vna: cū carbōe. alia aut̄ dicit:
 cū pāno albo. Et iudex ait. Reuoluite
 globū r̄ reddite illi cui⁹ inistū inuente
 tur in eo. Ita p̄culdubio iudicabūtur
 opa q̄llacūqz appareat p̄tine ad deuz
 vel diabolū fm̄ intētiōis veritates ab
 inistto: r̄ iō tūc nō est hypocrit⁹. Mat.
 vi. Attēdite ne iu. v. f. c. b. vt. vi. ab eis.
 qz tales tūc nō habebūt mercedē. Pre
 terea nō solū de his q̄ fuit: s̄ etiam de
 his q̄ nō fuit opz reddere rōnem. Uñ
 Mat. xrv. Tūc dicit rex his q̄ a sin⁹
 stris est⁹ erūt. Discedite r̄. Esurui est⁹
 r̄ nō dedi. mibi mā. sicut p̄t⁹ dictū ē in
 p̄ma pena cor̄pali. Et hec fuit vna de
 causis q̄re diues epulo nō inuenit gut
 tā aq̄ refrigeratiōis: qz paup̄ lazarus de
 micis mēse est⁹ h̄re nō potuit: pp̄t hoc
 etiā p̄uentū est iudiciū sodomie ad cō
 dēnatōem: qz egeno r̄ paup̄ nō porri
 gebāt manū sicut d̄. Eze. xvi. Ecce bec
 fuit iniquitas fororis tue sodomie super
 bia: saturitas panis r̄ abūdātia r̄ ocu
 um ip̄si et siltaz ei⁹: r̄ manū egeno et
 paup̄ nō porrigebāt: r̄ eleuate sunt et
 fecerūt abominatiōes corā me: r̄ ab
 sili eas sicut vidisti. Et autē credibi
 le q̄ sicut q̄rtur rō de his bonis q̄ nō
 fecerūt: ita de alijs q̄retur et maxime

ad q̄ tenetur boies. Sunt em̄ mlt̄a ad q̄ magis obligātur q̄ ad danduz sua. Itē nō soluz de bonis q̄ nō fiunt: imo de augmēto honorū si nō seq̄tur et bonis habit̄. vñ Luc. xix. in exēplo dicit̄. Quare nō dedisti pecuniā meā ad meam et ego venies cū vsuris eregissim illā: glo. Qui pecuniā verbi em̄it a doctore credēdo: necesse est vt cū vsuris soluat opando: vl' de accepto p̄bi fenore vsuras soluit q̄ et eo qd̄ audit etiaz studet alia intelligere. Itē nō solū de augmento: s̄ de p̄cositate augmētū si nō inueniat. inde Mat. iij. Ois arbor q̄ nō facit fructū bonū eridit̄: et in ignē mittet̄. Nota q̄ dicit̄ bonū. p̄te rea oportebit rōnem reddere de auia. Si em̄ rex cōmississet filiā sibi simillimā et spālter dilectā quā intenderet facere reginā in regimine alicui p̄posito suo: et ille male custodisset eaz q̄s dubitat qn̄ rex extigeret de ei' custodia rōnē et tanto grauio: ē q̄to custodisset eā negligenti'. Quid q̄ faciet rex celozū de illo cui filiā suā. aiaz sibi filiā et spālter dilectā cōmissit quā intēdebat ad dignitatem regiā in celo sublimare: si male custodiret: is d̄: Deut. iij. Custodi sollicitē aiām tuā. Felix erit q̄ poterit dicere in bo: a mortis. Dñe de' mō reddo tibi creatori aiām meā. Itē de corp̄. ip̄m qd̄ est castrū traditū boi a deo in custodia. Bern. Bonū castrū custodit q̄ corp' suū custodit: s̄ sunt p̄ditores aliq̄ q̄ inimic' dñi castrū illud erponūt. Eze. xvi. Erposuisti fornicationē tuā oī trāseunt. i. cor. p' qd̄ p̄m apl'z fornicationi nō debetur: s̄ dño. Erposuisti fornicationē. i. delectationes illas q̄ faciūt fornicari a dño. oī trāseunt. i. cuiusbet vitio qd̄ d̄: esse in trāfitu: q̄: nō durat ei' voluptas vl' demouit' q̄ trāseunt p̄ viāz bul' mūdī infidates

trāseunt. Quid faciet talis? p̄ditōribus: stat q̄ p̄dat illos exēplo illo: agricolaz p̄ditoz q̄ seruos et filiū occidentes adiudicati sunt p̄ditōni. p̄ter ea nō solū de ip̄s: s̄ etia de p̄mo: qz vnicuiq̄ mādauit de' de p̄mo: sicut d̄: Eccl. viij. Exēpluz de cayn cui dicit̄ dñs Ben. iij. Ubi est abel frater tu? Itē pat' de filio. exēpluz ad hoc. i. Re. iij. vbi legitur q̄ hely punit' eil' p̄ filijs suis. Itē dñs p̄ subdit̄. exēpluz ad hoc. Iu. xxv. Fornicat' est inq̄ totus ppl's cū filiaz' moab: et frat' dñs ait ad moysen. Tolle cōtos p̄ncipes ppl'i et suspēde eos p̄tra solē in partibus vt auertatur furor: me' ab isrl'. Itē magi p̄ discipulo nō correcto: qz p̄m salomonē p̄ouer. xxij. virga discipline fugat stulticiā i corde pueri colligatā. Itē p̄iat' p̄ subdit̄. Eze. xxxij. Ecce ego req̄ram gregē meū de manu eozū et cessare eos faciam et vlt̄a nō pascet gregē. Et. ca. xxvij. Et tu filij boīs speculatorē dedi te domū isrl'. Audiēs q̄ ex ore meo sermonē annuntiabis eis ex me. Si me dicente ad ip̄m. Impie morte moueris non fueris locut' vt se custodiat impi' a via sua ipse impi' in iniq̄tate sua morietur: sanguinē autē ei' de māu tua requirā. si autē annūciante te ad ip̄m vt a vijs suis cōuertatur nō fuerit cōuersus a via sua ip̄e. in iniq̄tate sua morietur: poro tu aiaz tuā liberaſti. Exēplū d̄ iacob q̄ dicit̄ Ben. xxi. Quicquid furto perferat a me erigebas. Et nota q̄ ois sup̄ositas aut ē naturalis: vt p̄ris ad filiū: aut accidentalis. et hoc vel quo ad p̄tatem: vt p̄ncipis. vel quo ad sciaz: vt magi. vel quo ad ea q̄ sūt ad bonitatē p̄tineti: vt p̄lati. Et sic p̄z quō plene req̄ref rō d̄ oibus p̄dic̄. p̄tea oportebit reddere rōnem de boīs a deo recept̄. ip̄e. n. dñs d̄ iij

Quarta pena spiritualis

nihil dat de quo non velit habere rationem
 quod fecerit inde ille cui commisit. vñ post
 dicit accommodare quod dare. Requirit er
 go rationem de omni dato siue sit spiritalis: vt
 sunt bona anime acquisita et iussa. siue cor
 porale: vt sunt fortitudo: agilitas. siue
 spiritalis: vt sunt diuinitas: delectabilia: bo
 nae. Et epistolam ad hunc dicit. rry. de quibus
 talibus: et Luc. xix. de nobilitate quod tradidit
 decem minas suis: de quibus oportuit
 reddere rationes. Item sicut vnum membrum et
 vnum sensus fuit de officio sibi dato: ita
 et omnis dicit sicut de gratiis sibi datis:
 seu bonis collaris alius videtur. vbi gra
 potest in defendendo: diuisus in largiendo:
 iurisconsultus de consilio. medicus de medi
 caminis. magister de sua scia. predicato: de
 sermo dicit: et sic de alijs. i. Pe. iij. Unusquis
 que sicut accepit gratiam in alterutrum illa
 administrates sicut boni dispensatores
 multiformis gratie dei. Quid autem iudica
 dus est de dispendentibus quod recepta ad
 dispendendum sibi retinet. Quomodo autem ac
 cidit inde quod recepta ad dandum egenis
 retinebat scitis. nam christum vendidit et in
 fine laqueo se suspendit. Quod quod tremenda et
 formidanda est illa ratio et computus de tantis
 bonis. Pauci vt credo sunt qui sciunt bec
 omnia: et ideo in die iudicij mirabiliter erunt stu
 pefacti de ratione reddenda: imo nec ha
 bebunt iudicium dei super his tractum. Ratio
 non habet potestatem. Esa. v. c. vbi dicit. Quomodo dicit
 non respiciatis nec opera manuum eius. fide
 ratis: propterea captiuus ductus est populus
 meus: quod non habuit sciam: propterea dilata
 uit iterum aiaz suam et apuit os suum absque
 villo terro. et descendit fortis eius et populus
 eius et sublimes gliosus eius ad eum et in
 curuabitur vultus et humiliabitur oculus sub
 limis depmentur et exaltabit dominus exer
 cituum in iudicio et deus seruus scribabit
 in iusticia. Faciet ergo iudicium iustum: et
 videbitur iniustum danatis admiratores

quomodo redduntur sunt rationem de tot: imo
 dicentes illud iniustum: quod si noluerit habere
 barum rerum noticiam. Quarta sit pena alii
 cui puniri vult credit sibi non fuisse factum
 iudicium iustum potest imaginari.
 Ista est ergo vna pena in danatis et super
 bia procedens: si in eis erit murmuratio
 de deo: imo et ipsum maledicentibus: vt di
 ctum est prius. Tertio pro desiderabunt fa
 cere propria voluntate. vñ superbia siue su
 perbia dicitur: quasi super alium ire. Quomodo igitur quis fa
 cere suam vult voluntatem et non vult subire
 eius diuisi superbia dicitur. Quomodo est ois peccans
 moraliter: et talis erit in danatis. sed
 erit mixta voluntas eorum: quod multum voluit
 quod non poterunt adimplere. et hoc erit materia
 pena. sicut videmus quod pena est et tristitia
 bis quod aliquid valde desiderat et non
 potest illud adimplere. Quomodo quibus vellent liba
 ri a penis illis: Talis ergo eorum voluntas et
 pena erit in danatis: quod si noluerit de
 iuina voluntate adimplere. Dicitur v. Non
 ois qui dicit mihi dominus dominus intrabit in reg
 num. sed qui factus est. v. o. p. m. q. i. ce. est: ipse intra
 reg. ce. Cuius apud ad. r. o. xij. Probetur quod
 sit voluntas dei bona et beneplacens et pfe
 cta. Ex epistola beati legiti in itinertio clem
 tis: quod cum beatus petro predicanti quidam quidam
 quodones nociuas et iustiles proponeret: di
 xit eis. Tempus breue est et iudicium dei in
 ca agendorum ageat non quomodo: et ideo ante
 oia gratiam quod vel qualiter uos ageat oportet
 teat vt vita eterna consequamur: si
 cur fecit ille adolescens et nobilis cui di
 ctus dominus. Dicitur xix. Magister quod facie
 do vitam eternam habebit: et scis dixit eis.
 Si vis ad vitam ingredi sua mandata.
 Item Ber. cum semel interfuisset disputa
 tioni parisi in scholis logicis: et ipsi
 disputassent de multis curiosis: ipse cap
 ta oportunitate fecit etiam argumen
 tum et dixit eis. Rursus: ecce proposuit no
 bis ois de vultum precepta sua et assumit

mō transgressionē: q̄ q̄s ē q̄ ea nō trās
grediat: Et sine dubio et h̄ cōcluder i
sine mortē eternāz Ezech̄. ii. Scripte
erāt in eo. i. in libro lamētatiōes ⁊ car
men ⁊ ve lamētatiōes. i. p̄cepta ad v̄
tam sunt nob̄ lamētū: q̄ difficulter vo
lum⁹ adimplere: ⁊ carmen quo ad trans
gressiōes q̄ mō h̄nt gaudiū a ve q̄ ad
eternā dānatōnē. Sic igit̄ p̄ adimple
tionē pp̄le carnalis voluptatis icur
rit dānatōnē eternā. iō ait b̄tūs Ber.
Tolle pp̄tā volūtātē ⁊ infern⁹ nō erit
Deseram⁹ igit̄ pp̄tā volūtātē ⁊ sequa
mur voluntatem dei. hoc est em̄ qd̄ pe
cāmus in orōne dūca discēdo. Fiat vo
lun. tua sicut in celo ⁊ in terra. Tū i R̄
char. de me. vii. l. b. liij. di. xv. q. lxxviiij.
Principaliter exponēs orōnem d̄scā
dicit q̄ p̄titionuz respicientium ea q̄
sunt ad finē: quedaz sunt respectu bo
ni: q̄dam respectu mali. i respectu bo
ni due sunt. in p̄ma pet̄f merituz quo
bitudinē mereamur qd̄ p̄sistit in obe
diendo d̄nis mādatis. Tū Aug. ij. li.
de sermōe d̄ni in mōre. Lū d̄: Fiat vo
luntas tua. recte intelligit̄ obediatur
p̄ceptis r̄tis. sicut in celo et in terra. i.
sicut ab angelis: ita ab hoib⁹. Et i epla
ad pb̄a. Lū d̄scim⁹ Fiat voluntas tua
⁊c. Nobis ab illo p̄camur illā obedēs
tā: vt sic a nob̄ fiat volūtas ei⁹ quē ad
moduz sit in celestib⁹ ab angelis. bec
i R̄char. Q̄nta igit̄ dānat̄ nō dei volū
tatē fecerunt sed suā: iō ad huc in infer
no illā sup̄biā habebūt vt vellent face
re s̄m pp̄lā volūtātē: ⁊ q̄ nō pote
runt grauer patiētur. Quarta pena
et sup̄bia erit: q̄ ipugnabit̄ p̄tutem ⁊
bonitatē. Erūt em̄ adeo obstinati ⁊ in
malicia obdurati q̄ oīa bona ⁊ omēs
virtutes sp̄nent. Et eis q̄n infirmis que
sci v̄ri d̄s̄igūt d̄s̄p̄icebunt. Et his ei
rit magna p̄ca recordatio ⁊ memoria

virtutū. Et bec p̄ca debet̄ eis q̄ hic v̄
xerūt indurati in p̄ctis: ⁊ qui spreuerūt
bene agere: s̄ p̄ctm̄ p̄ctō addiderunt.
Scis q̄ntum d̄s̄p̄licet diuitib⁹ pauper
tas: ⁊ gulosis abstinentia ⁊ ieiunū: ⁊ lu
curiosis castitas: ⁊ sup̄bis humilitas.
Ita d̄s̄p̄licet dānat̄ oīs virt⁹ ⁊ bo
nitas: sicut ⁊ h̄ d̄s̄p̄licuit. Q̄ magn⁹
est numer⁹ in hoc mundo q̄b⁹ virtutes
d̄s̄p̄licēt. Et p̄ hoc argumētū est q̄ ma
gn⁹ erit numer⁹ dānatorū q̄b⁹ virtutes
erūt in naseā. sicut v̄idem⁹ q̄ mltis i fir
mis carnes aurib⁹ sunt in abomia
tionē. De talib⁹ igit̄ virtutes cōtēnē
tibus recte d̄. Cōuertātur in infer. ⁊c.

Quinta p̄ca sp̄i

q

ritualis est inuid⁹: inuid⁹ e
q̄ est in ip̄sis dānat̄. In
uidia s̄m Aug. est odiū

felicitatis alienē. vel s̄m Job. dānat̄.
est tristitia de alienis bonis. D̄ em̄ i
uidia a nō vidēdo: q̄ nō p̄t v̄dere bo
na aliorū. v̄nde inuid⁹ p̄atur v̄beritā
t̄: cui etiā boni sibi sunt cōtrarij. v̄nde
sicut bonis mala coopant̄ i bonū: ita
inuidis bona cooperant̄ i malū. Sc̄
tis km̄ q̄ta pena est inuidis but⁹ mū
di videre bona aliorū. bec erit maria
pena ip̄sis dānat̄is qui inuidebunt.

Primo diuine bonitatis.

Sec̄do angeloz puritatis.

Tertio sanctorū societatis.

Quarto paruuloz pene leuitatis.

Primo inuidebunt diuine bonitatis.
v̄nde inuidia et ira differūt in hoc: q̄ i
peccato ire amore alieni mali ortū v̄
derur b̄fe a malo alteri⁹. Ille em̄ qui
irascit̄ alicui iō vult ei malū: q̄ maluz
ab eo recipit. ira em̄ est appetit⁹ v̄idē
t̄. In p̄ctō aut̄ inuidie amor alicui ma
li ortū bz pp̄ta malicia. Inuid⁹ em̄ iō
vult malū alteri⁹: ne ille sibi p̄ficiat. v̄n

Quinta pena spūalis

pctm iudie i matia cōicat cū pctō tre:
 sz sine recipit a pctō supbie. bec i sūma
 de vicijs i pncipio de supbia. *Alta* er
 go duo erūt in dānat. s. rāvr dicitū est
 pī: q: appetēt de deo vīdīctā si pos
 sent illā obtinē. Et iā iudiebūt q: nol
 lent deū sibi pīfici i supiorē si possz p eo
 rū velle fieri. vñ Bōh. di. v. līij. q. līij. alt.
 Dīcēdū q r ā i dānat: alīq mō remitt
 tant affectōes sibi diose ppī pēaz ma
 gnitudinē i quā affectōes q bñt atine
 rā delectatōes: ille tñ affectōes i qb
 penaltas vsigōanf. vñ r si cessz actua
 lit affect? luturiāds r dñandī: tñ intē
 dif affect? sine saro: impatiēte: et li
 uor iudie. Tñ tūc dērib? fremēt r tabe
 scēt. Et qm vsigebit i eis odīū: r iudīa
 rebemēter tristabūt r tabscēt i glia
 electōz def. hēc ille. Et de hoc i secun
 da pēa magz. matie igī dolebūt dāna
 ti q: de? eis supio: dñs r iuder tā acir
 ter puniēs pīficiōz: r ita quē noluerūt
 h bīe dñz ita illic nollēt bīe iudice. *Nota*
 qra pēa eē ppetuo i iudīa r dolōe de
 tā bono iudice: bec pēa dōbet ill' q sine
 dilectōe r charitate mortui sunt. Lba
 ritas eē pī? q vnaqz res tāti bī q tī ba
 bēda ē. Cōsiderem? igī qre bonitatis
 est de? qre excellēte ē sup oēm crea
 turā. Et sicut est? bonitatē eē superce
 dēre bonitates oīs creature cognoscī
 mus: ita r amem?. In b erit charitas
 dei. vīdem? em? q duz cognoscim? alī
 quā rē excedē in bonitate excedēt: et
 magz valētē pāmam? posito q tal' bo
 nitas nō videat facere ad volūtātē no
 strā: sicut qñ cognoscim? duos boīes: r
 vñū illoz alio vītuosiorē illū pl' ama
 mus. *Nota* līmī qō dubiter deū eē melio
 rē oīm creatura: Lerte null' sane men
 tis. Quare magz g nō diligīf oī crea
 tura: r matie q: ad b ictat natura: p
 cipit scriptura: excitat cultura: incitat

g natura. Si naturalr amat fill' pīez
 a q bz pte corp'is sul: qromagz dz bo
 mo amare deū q corp' est? r aīaz et nī
 bīlo fecit? Aug. Amād' ē gnātoz: sz pīe
 ponēd' est creator. Eccl. vij. In tora a
 nīma tūa dīllige eū q te fecit. r Ber. in
 sermonib? Parī ne tibi inq't vīdes b.
 cogīta qualē te fecit. Nēpe fm corpus
 egregiā creaturā: sz aīaz magz smagi
 ne creatoris insignērōntis pīcipē: bñ
 tudīnis eterne capacē. Porro ābō co
 berere sibi fecit artificio incōpīebēsbī
 lit: sapia iuestīgabīllī: nec aī. pmeruit q
 aī nō fuit: nec spes retributōnis: qm
 bonoz nōoz nō eger. Si qō dīlligent
 atrēdat qm bñficiū fuerit q corp' ei
 dedit. Quōt em' sī mēbra in corpe tot
 bñficiā magz iūctet p qz mīmo mēbro
 pl' deberet hō deū amare q multi a
 māt eū p cūcīz bñficijs q ab eo rece
 perūt. Si qō amīssīset oculū qm ama
 ret eū q illū sibi restitueret? Nec mīn?
 amād' est q eū ab īfīnto dedit: r q dā
 tum pseruauit: cū multoties vīdeo eo
 p deū eū amīttēre meruit. Nō mīnus
 amād' ē q dāt cappā q q sīmeteratāz
 pdīctā restituit. Et sicut de oculo: ita de
 alijs mēbris. Si pō tātm amād' ē q de
 dit corpus qm amandus est qui de
 dit anīmā q in īfīntū mello: est corpo
 re? Si amīssīses vsuz rōntis qm ama
 res eū q tibi restituerz? Quātū q amā
 dus ē q tibi rōez ab īfīto dedit? Atēz sī
 meruīsses mores: siue sepatōnē aīe a
 corpore qm amares eū q tibi remitte
 ret? Quātū ergo amādus est ille q mī
 rabīllī corp' r aīam pīfūct: et bāc pī
 ctōnē tibi pīuauit cū peccādo meruīss
 ses multoties moīte: imo īfērū? Ber.
 Talde mībī oīno amand' ē p quē suz:
 vsuo: sapio. Dīgn' plane est moīte q tī
 bī dñe lesū recusat vīuere. Ad hoc factū
 q bonīnē fecit ad smagīnē r sīlīudī

*nota
 her oīa*

nem suam. Figura etiā quā bz corpus
 būanū incitat ad amādū deū. Aug. in
 1107a lib. de disciplina xp̄iana. Veluas deus
 p̄stratas ī faciē dedit pastū q̄rētes de
 terra. te in duos pedes crexit. tuā faciē
 em sursum atredē voluit. nō discor-
 det cor: tuū a faciē tua. nō bēas faciē sur-
 sus: ⁊ cor: deorsus. ne mētīar̄ in domo
 discipline. Quid ē sursum b̄ e cor: nisi dīlī-
 gere dñm deū tuū: dom̄ discipline est
 ecclīa xp̄i. vt dicit Aug. in eodē li. S̄ra
 etiā redēptōis incitat: siue mouet ad
 dei dilectōnē. de q̄. ij. Cor. viij. Scit̄
 grām dñi nr̄i iesu xp̄i. qm̄ pp̄t̄ vos ege-
 nis fact̄ ē cū cēt diues: vt illi⁹ in optā
 vos diuites ecētis. ⁊ multū posset ho-
 minē incitare ad amādū deū q̄ ip̄e eū
 fecit: multo tm̄ āpl̄i⁹ dz euz incitare q̄
 ip̄e eū refecit. vñ Bernar. in li. de dīlī-
 gēdo deū. S̄i totū me debeo. p̄ me fa-
 cto qd̄ addā. p̄ me refecto et refecto b̄
 mō. Nec em̄ tā facile refect̄ q̄ fact̄.
 S̄i qd̄ nō solū de me: s̄ de oīni q̄cūq̄
 qd̄ factū ē scriptū ē in ps̄. dicit ⁊ facta
 sunt. At vō q̄ me tm̄ etiā semel dīcēdo
 fecit in reficiēdo. p̄fecto ⁊ dicit multa
 ⁊ gessit mīra: ⁊ p̄tulit dura: nec tm̄ du-
 ra: s̄ ⁊ idigna. Quid q̄ retribuā dño. p̄
 oib⁹ q̄ retribuit mibi: Idē sup̄ cātica.
 Sup̄ oīa reddit te amābilē mibi dñe
 iesu caltr̄ quē b̄ibisti op̄ redēptōis
 nr̄e. Hoc oīno amorē nr̄m facile vēdit̄
 eat totū sibi hoc in q̄ ē q̄ nr̄as deuotio
 nē: ⁊ blādī⁹ allīct̄: ⁊ susti⁹ erigit: ⁊ ar-
 tī⁹ stringit ⁊ afficit vebemētī⁹. Multū
 q̄ppe laborauit saluator: nec in oī mū-
 di fabrica tātū fatigatōis actor: assum-
 p̄sit. in dīctis suis sustinuit ⁊ traditio-
 nes. in fact̄ obseruatores. in tormēt̄
 illufores: et in morte exprobratores.
 Idē loquēs de ope redēptōis. Quid
 ad huc inq̄t dom̄stat tua affectio: imo
 nō dom̄stat: s̄ morte tua ē: s̄ hūc nō nr̄i

det b̄ificio. Et idē ī smōib⁹. Durī ⁊
 indurati ⁊ obdurati filij adā q̄s nō e-
 mollit tāta benignitas: tāta flāma: tā
 ingēs ardo: amoris: tā vebemēs ama-
 to: q̄ p̄vllib⁹ fardūllis tā p̄ciosas mer-
 ces expēdūt. Damnati q̄re nō p̄fide-
 rat̄ bec oīa vt deū dīlīgeret̄ ⁊ tantas
 penas euaderet̄: Viuētēs apponit̄
 te cor: vñ ad bec intelligēda: vt deus
 sup̄ oīa dīlīgat̄ ne vos descendē cum
 demōib⁹ ad infernū ⁊ rīngat̄. hoc ē etī
 am̄ p̄ceptū sacre scripture: ⁊ ad b̄ ten-
 dūt oīis p̄dicatōes nr̄e vt apponatis
 cor: ī dilectōe dei. Et hūc amoris sc̄. ⁊.
 signa. P̄tmū est cū aliq̄s libent̄ cogi-
 tat de deo. Vbi em̄ est amor: sibi ocul⁹.
 Vñ sup̄ illd̄ Jo. x. Dñe si tu sustulisti
 euz dīcīto mibi vbi posuisti eum. dicit
 glo. Nō dicit quē: q̄ in aīo agere solet
 vīs amoris: vt quēz sp̄ cogitat nullum
 allū ignorare credit. Sap. vi. Cogita-
 re de illa sensus est ⁊ summar̄: ⁊ loq̄
 de sapiētia i creata. Secūdu signū est
 cū aliq̄s ē libent̄ in domo dei. Luc. ij.
 De āna dz: q̄ nō discedebat de templo
 q̄ meruit interesse p̄sentationi dñi in
 templo. Et xps̄ cū ess̄ annoz. xij. inue-
 tus est in tēplo Luc. ij. Quis marī sue
 ⁊ ioseph ait. Nesciebat̄ q̄ in bis q̄ pa-
 tr̄ mei sc̄ oz nūc eē. Et sup̄ illd̄ Mat̄.
 xxi. Intrauit iesus in tēplū. dicit glo.
 Ingressus vrbē p̄mo tēplū adm̄t dās
 formā religionis vt quocūq̄ im̄ p̄mū
 domū oīōnis sibi est adeam⁹. Ebr̄y.
 pp̄tū erat boni filij vt veniēs p̄mo ad
 domū curreret patr̄. tu aut̄ imitator
 xp̄i fact̄ cū in aliquā igressus fuer̄ ei
 uitatē p̄mo añ oēs actū ad ecclīaz cur-
 ras. Tertiū signū est cū q̄s de deo: vel
 cū deo loq̄tur. Hoc exēpluz in magda-
 lena q̄ xp̄m dilexit multuz: cū v̄ba q̄
 b̄ir in euāgēto: vel de deo: vel cū deo
 fuerūt. Vñ babes Job. xi. Dñe si fuis

Quinta pena spūalis

in domo tua ut vi
admirari non sanas sic vi
paupe pauperum raris dabo

ses hic frater me⁹ nō fūisset mortuus. Alia tria babes Job. penult. Tulerūt inq̄t dñs meū ⁊ nescio. v. p. eū. Et pau-
lo post. Dñe si tu fūstulisti eū ⁊c. Et ite-
rū venit maria magdalena annūciās
discipulis: q; vidi dñs. i. Pe. iiii. Si q̄s
loquit̄ quasi sermones dei. Et sup illd
Ro. viii. Quis nos separet a charita-
te xp̄i: dicit Ebr̄y. Hic amātus mos ē
vt amorē suū silentio regere uequeat:
s; amictis et charis suis efferūt ⁊ pro-
dunt: ⁊ flāmas infra pectus eodibere
nō possunt. enarrant si requēt⁹ vt ipsa
assiduitate narrādi solatiū amoris sus-
cipiāt ⁊ refrigeria imēti ardoris assu-
mant. Quartū cū q̄s libent̄ deum au-
dit et audita ab eo retinet memoris.
Luc. ii. Maria ⁊ seruabat oia ⁊ ba bec
cōferēs in corde suo. Et iudc. x. Sedēs
sec⁹ pedes dñi au. ver. illi. Job. xiiii.
Quib; mā. me. ⁊ ser. ea: ille est qui di-
li. me. Quicū est cū quis dat libenter
p deo. Cant. xlii. Si dederit dō oēm
subam p dilectione q̄i nihil despiciet
eā. ⁊ Lu. vii. dicit de magdalena p^a bñ-
ficia ei⁹ enūerata dimittuntur ei peccā-
multa: qm̄ dilexit multū. i. Job. iiii. Qui
babuerit subam mūdi hui⁹: et viderit
fratrē suū necessitate h̄e: et clausert
viscera sua ab eo quō charitas dei ma-
net in eo. Sextū est cū q̄s libēt̄ pro
deo patit. Ecc. ii. In igne pbat aurū
⁊ argētū: boies aut̄ receptibiles in ca-
mīno hūilitatis. Job. xiiii. Calicez
quē dedit mihi pat̄ nō vis vt bibā il-
lus. Reg. in p̄ma pte moral. Peue q̄p-
pe interrogat si q̄t⁹ q̄s veracit̄ amat.
Septimū est cui mandatis dei aliq̄s
obedit. i. Job. v. Hec est charitas dei
vt mādata eius custodiam⁹. Item. ii.
Job. i. Hec est charitas dei vt ābule-
mus h; mādata ei⁹. Job. xiiii. Si q̄s
diligit me ser. me. ser. Specialit̄ dicit

suum. Job. xviii. Hoc ē p̄ceptū meum
vt diligatis iuscē. Et maxie amor pau-
perū signū est dñi amoris. Illi em̄
nō amant̄ ppter se: s; ppter deum. Pro-
uerb. xxi. A paupe aut̄ et bñ q̄s habuit
sepant. In eodē. Fratres hominis pau-
peris oderūt eū et amici p̄cul recesserūt
ab eo. Octauū signū est cum q̄s a
mat̄ q̄ deo placent: ⁊ odit q̄ deo displic-
cent. Ad p̄simū monemur ex t̄plo xp̄i.
Mat. xii. Quisq̄ fecerit volūtatēz
patris mei q̄ in celis ē ille meus frat̄
et soror: ⁊ mater est. Ad sc̄dm ex t̄plo
dauid. Iniquos odio habui. Item q̄
oderūt te dñe oderā: ⁊ sup inimicos tu-
os tabescēbā. Amb. i. eramerō. Quid
nos dignū n̄o referim⁹ creatori cui⁹
cibovesamur ⁊ dissimulam⁹ iniurias.
Nonū est cū quis frigescit a sollicitudi-
ne et amore mūdi. Brego. Tāto frige-
scit quis a curis seculi q̄to surgit ar-
dētius in amorē dei. Idē iacob q̄ āge-
lum tenuit vno mor̄ pede claudicauit:
q; qui vero amore sublimia respicit: tā-
tu hūc mundū duplicib; desiderijs in-
cedere nescit. Decimū signū est cū ali-
quis magnū honores erubet mistris
dei. Nā sicut qui eos spernit xp̄m sper-
nit. Mat. x. Si q̄s eos honorat deus
honorat. Ecc. vii. In om̄i virtute tua
dilige deū qui te fecit ⁊ ministros ei⁹
ne derelinq̄s. honora deū et tota ani-
ma tua: et honorifica sacerdotes. Per
ista igit̄ decē signa cōsecturari possu-
mus aliquid diligere deus: qd̄ p̄cepit
scriptura. Mat. xii. Diliges dñs de-
um tuū ex toto corde tuo ⁊c. Exstat
etiā cultura. i. visio clara ⁊ fructuosa in p̄-
ma q̄ nob̄ p̄m̄struit et tall dilectione.
i. Cor. ii. Ocul⁹ nō vidit nec au. nec
in co: hois ascē. q̄ p̄pa. deus q̄ diligit
eū. Esa. vo. lxxiii. dicit. A seculo nō au-
dierūt neq; aurib; p̄ceperūt. ocul⁹ nō

vidit de' abs te q̄ p̄passi expectātib; te. Jac. i. Btūs vtr̄ q̄ suffert rēptatōnē: qm̄ cū probatus fuerit accipiet corōnā vite quā reddet de' diligentib; se. Quidū est quō amor noster a deo eua dere pōr: q: si venalis est nullus deo caris? emet. Dabit em̄ p̄ illo regnū celo: ū. si est ad dandū nullus dignior est eo q̄ de' cū spē sit summe bon'. Unde nulli pot' debuit dari q̄ ei. Si p̄o vio lētia: null' maiorē violentiā p̄ eo fecit q̄ spē. Perit em̄ cū gladio euagnato. Quid em̄ enī amabis aut eterna morte interficeris. In ps. Nisi p̄nerū fueris ab amore. s. mūdī ad amore: em̄ des: gladiū suū vbrauit. Quot ligna bñfici orū suorū apposuit de' ad hūc ignē a: moris accēdendū in nob; q̄s poss; nar rare? Et defectu igi' bñ' amoris erūt boies dānati inuidētes et dolētes d' tā ta del' bōitate: cui' recordatio erit eis maxima pena. Sēdo inuidebūt puri tati angelorū. cogita q̄ si inuideār deo q̄ inuidebūt toti eius curie: sicut quā do q̄s inuidet et doler de p̄seritate alteri': etiā inuidet et doler de p̄spitate sue dom' et familie: et ē sibi magna pe na vidē ei' pulchrā et moxigeratā vro rez: bonos filios et filias: et cetera q̄ ad ip̄m p̄tiner. Sic erit i' dānati' respe ctu familie dei et suorū de q̄ sunt bñssi mi' āgelī. Et certe hecerit magna ma licia et indurata iniquitas inuidere il lis qui tot bñficia ip̄s dānatis cōru lerūt. Et hoc illis erit in penā quā h' sp̄ sis bñssimis āgelis nullā reuerētiā fe cerūt: s; corā eis inuerecūde peccauerūt: nullā deuotionē ad eos habuerūt eis reqratiādo de bñficijs p̄cessis. O charissime p̄sidera dignitatē tuā: de q̄ Hierony. Magna ē dignitas aiaz vt vnaq̄s beat ab ortu natiuitat' in cu' stodiā sui āgelū delegatū. et in ps. An gelis su. mā. de te vt cu. te. i. o. vi. tuis.

vñ Ber. loquēs de hoc p̄bo. Quā in quis d; tibi h' p̄bū inferre reuerentiā: afferre deuotionē: p̄ferre fiduciā? Re uerentiā p̄pter p̄ntiā. deuotionē p̄pter beniuolentiā. fiduciā p̄pter custodias. Itē idē Ber. loquēs d' illo verbo. Esa. lxiij. Sup muros tuos bñf; p̄stitit cus todes. Benign' es inq̄: qm̄ nō es cōtēnt' nostrorū fragilitate muros: s; sp̄ sis hominū custodib; āgelicā custodiā supponis. Ad idē p̄tinet illud Marti. xvlij. Cū dēte ne p̄tēnat' vñū ex his pu sillis. Angeli em̄ eorū i' cel' semp vidēt sa. patr'. m. q̄ in ce. est. Item ad heb. i. Nonne om̄s sunt administratores: s; sp̄ rit' in ministeriū missi. p̄pter eos qui be reditates capsiūt salutis: et Lu. xvi. Factum est vt moxerit mendicos et por. ab angelis in sinū abrahe. et multa bñ ficia alia nob; ab angelis cōferunt. p̄ p̄ter q̄ debem' eos reuereri: amare: et in deuotōe habere: et specialit' angel us custodes nostruz ne ingrati apd de um et ipsos angelos sim'. p̄pter huius modi p̄tēnt' alia mortalia multi dam nabunt: et tñ tales dānati inuidebunt angelis et eorū glie. et talis inuidia erit pena sicut ē pena inuidio videre bo nuz illi' cui inuidet. Tertio inuidebit scōrū societati. vñ q̄rit Bona. di. v. liij. q. liij. Utruz dānati mallēt oēs damna tos eē: q̄ quosdāz dānatos: quosdam beatos: dicit q̄ iō ad satandam suaz impiissimaz emulatiōnē et odiū vellēt nullos esse beatos: immo miseros. Et quia nec ip̄i ad beatitudinē possunt p̄ tingere: nec alios possunt a statu bea titudinis amouere: ideo in scmeti' s; sis uebementer tabescunt et cōfundū tur. Concedendū ergo est et generalit' loquēdo mallent oēs esse miseros q̄ ip̄s et tñtib; miseris aliquos eē bea tos. Et si obiciat de illo diuite qui no' lebat frēs suos dānari: dicendū q̄ q̄

Quinta pena spiritualis

his dānati in gnali nollēt vidē brōs aliquos: sed oēs miseros. tñ qz specta li^o bñt aliquoz amorē naturalē et pu uatum nollēt illos dānari alijs exsistē rib^o in statu glie: qz si illi dānarētur: ad huc tñ maneret emulatio et occasio rabe scōdi si nō sic eēt de oibus. Atta^o mē nullos ita dilligūt naturaliter qñ vellēt eos eē dānatos: b̄ pacto qz nul li eēt brī. vñ qz vidēt ipsos eleuatos et quoz cōpatiōe p̄fundūtur: et isti sūt brī. et qz hoc obtinere nō p̄nt: iō nō cō se quātur inde solaciū: s̄z p̄nt inde ma gnū sup̄pliciu. h̄ec ille. Nec tñ bērent m̄no: e misertā si dānarent. Et ponit exēplū idē doc. Sicut inqt bō san^o in quo est natura bñ disposita appetit ci baria sibi cōueniētia. bō vero infirm^o appetit ea q̄ nocēt qz estimat p̄desse sic bti tanq̄ mēte sani appetunt alioz gl̄ificationē: q̄ vere esset eis p̄ficua supple si placeret deo. Dānati p̄o brō rū dānationē quā estimāt sibi vñlē et delectabilē: sicut inuidus alteri^o sub uersionē. attamē si eueniret nō p̄pter hoc misertā eoz decrederet: imo suc cresceret. Multa em̄ volūt ipi^o et pctō res: q̄ si obtinerent essent misertiores. Ad h̄ p̄firmandū multū valet auctas Aug. in. c. ij. vbi dicit qz ira et odiū et ce citas in dānari^o excrescēt. h̄ec ille. O miseri dānati. o pena crudelis iudicē su deū: angelos: et sc̄ros. Tidisti ne ali q̄s inuidos et dolētes de bono alteri^o q̄ inde in murmurāt: detrahunt: et rabe scūt: siue deficiūt p̄e tristitia: sic erūt dānati tristes de bōis p̄dictoz. O ca nes rabidi q̄rū patemini et hac inu dia. Cogitet hāc penas q̄ p̄t. Ista pe na q̄ppe debet iudicē bui^o mūd: quo rū marim^o est nūeris q̄ hic p̄rios nō dilexerūt. Ubi notādū qz lz debeam^o dilligē deū vt dicit^o est et nos et p̄rimū:

tñ nō bēm^o sp̄ale p̄ceptū de amore nri eo qz amare deū sit amare sc̄pm. Uñ Aug. Ille sol^o nouit se dilligere q̄ deū dilligit. Siqdē ille se satis dilligit q̄ se dule agit: vt sūmo et verō fruaf bono. Itē cum illa dilectiōe quā de^o impat debeat bō dilligē deū sc̄pm et p̄rimū: nō tñ er b̄ tria p̄cepta data sūt vt itel ligat nullā esse dilectionēz q̄ q̄s dilligit sc̄pm nisi q̄ dilligit deū. Ad amorē p̄rimi incitat nos amor: quēz videm^o iūt aialia irrōnabilia et iudē sp̄i. Ec̄ cl. xij. O ē aial dilligit sibi sile. Et post. ois caro ad sile sui cōiūgef. Si lup^o et leo et serpēs nō erercēt illā ferocitatē in aialia q̄ sunt sue sp̄i quā erercēt in alia: qd̄ dicēdus est de boie q̄ descuit i aliū boiem nisi qz ferocio: et crudelior est lupo: leone: et serpēte. Etia ipsa aq̄ q̄ naturalit̄ b̄z pugnat cū igne pacē b̄z cū alia aq̄. Secōo incitat fraternitas naturalis q̄ est iūt boies. Aug. in ll. d̄o c̄trina xp̄iana. Si putam^o nō esse p̄t mos nisi qui esidē nascūtur parētib^o adā et euā intēdam^o et oēs frēs sum^o. Voluit de^o vnicū boiem primo forma re et quo oēs p̄cederēt: vt tanq̄ frēs oēs boies se amarēt. Nō sic legim^o factū in angelis vel in aialibus alijs. di lectio est debitū naturale quo vñ^o bō est obligat^o alteri: a quo debito null^o absolut^o q̄rūcūqz ab eo soluat. Uñ su p̄ illud r̄o. xij. Memini q̄c̄qz debeat^o nisi vt inuicē dilligatis. dicit glo. Aug. Sola charitas est q̄ etiā reddita sem per derinet debito: e. Jus eōe generi humani videt cōtinert in illis duob^o mādatis: qd̄ ab alio odertis tibi fieri: vide tu ne aliqui alii factas. Iob. iij. et Mat. vij. Quicūqz vult^o vt faciāt vob^o boies et vos eadē facite illis. Tertio fraternitas sp̄ualis: de q̄ Augu. in ll. de disciplina xp̄iana. Oēs qd̄ frēs

r vgo
vbi
nas
noto

noto
noto

fm q̄ boies sum⁹ quāto magis fm q̄
 xp̄iant sum⁹. Ad id q̄ bō es vn⁹ pater
 fuit adā; vna mater fuit eua. Ad id q̄
 xp̄ian⁹ vn⁹ p̄ est de⁹: vna mater ē ec-
 clia. Hec fratritas aḡ tāto est melio: fra-
 ternitate naturali q̄ melio: ē bz patre
 deū. Matb. rliij. Patre nolite vocare
 vob sup̄ terrā. vn⁹ est em̄ pater vester
 q̄ in celis est. Quarto exēplo xp̄i q̄ tā-
 tus boiem dilerit vt p̄ ei⁹ redēptione
 mori voluit. Hoc exēplo aḡell̄ q̄ adeo
 amāt boiem vt custodiāt eū in oibus
 vīs suis. Mand⁹ est aut̄ xp̄ian⁹ sicut
 xp̄s amauit nos. s. amore gratuito: a-
 more recto: amore discreto: amore ve-
 bementi: amore fructuoso: r amore p̄se-
 uerāti. Quis igit̄ amor tal⁹ deest a dā-
 natis: r erūt inuidia p̄petua r dolore
 et tristitia de oim̄ sc̄toꝝ saluatiōe. Q̄
 q̄ grauis pena vbi mater inuidebit si-
 lio r dolebit d̄ ei⁹ salute: r sil⁹ de p̄e-
 r̄ matre: sic q̄ velle ip̄os secū dānari
 vt dictū est. Quarto dānati inuidebūt
 puuloꝝ pene sc̄uitati. Isti erūt valde
 multi q̄ in vteris matrū mortui sunt:
 aut añ baptisimū: aut tpe circūcis̄ōis
 añ circūcisionē: r breuī quotq̄t mori
 unt in solo pctō originali dānabūtur
 sic q̄ nunq̄ videbūt deū gl̄ificē: nō tñ
 patient̄ penā sensitīuā. Vñ Aug. in li.
 de fide ad petrū att. Firmissime tene
 et nullaten⁹ dubites: nō solū boies tā-
 tōne vtentes. verū etiaz puulos q̄ siue
 in vteris matrū vsuere incipiūt et ibi
 moriunt: siue de matrīb⁹ tā nati sunt
 siue sacramēto sancti baptisimat⁹: qd̄
 datur In nōse pa. et si. r sp̄i. san. de h̄
 seculo trāseunt ignis eterni sempiter-
 no supplicio puniēdos: qz r si pctm̄ p̄-
 p̄se actiōis nullū habuerūt: originat̄
 tñ pcti dānatiōez carna⁹ iceptiōe et
 nascitrate traserūt. Hec Augu. Que
 aucto: r as q̄lter sit intelligenda vide

in. q. de malo scri Tho. rliij. arti. ij. ad
 primū. ibi em̄ cū seq̄nti ar. liij. pulchra
 h̄nt. Alexander aut̄ de Halsa in sc̄do dī-
 cit: q̄ h̄ in t̄ne sint eterno: ab illo tñ
 nō patient̄ sicut r dānati p̄prio pctō.
 Vñ aliter est in igne ferrū: alit̄ man⁹
 bois: qz ferrū nō patit̄: s̄ man⁹ patit̄.
 Sic erat de paruulis vt de ferro. Exē-
 plus hui⁹ habem⁹. Dan. liij. In tribus
 pueris q̄ ambulabāt in medio flāme:
 laudātes deū r b̄dicētes dño: et nō
 tetigit eos oim̄no ignis: neqz p̄rista
 uir: nec quicq̄ moleste intulit. Sic ē
 siua doctorū q̄ puuli in originali nūq̄
 patient̄. Sup̄ istis inuidebūt dānati
 patient̄es penas horribiles: imo credi
 pōt q̄ etiā iū se inuidebūt: r ipsa de-
 monib⁹ desiderātes sp̄is maiores pe-
 nas. Et qz desiderū siue iūde nulluz
 fornic̄ effectū valde dolebūt. Et h̄ pe-
 na maxime debet hīs parib⁹ et ma-
 trib⁹ q̄ suo malo regim̄ne interficiāt
 paruulos in vteris matrū: q̄ etiā occi-
 dunt ante baptisimū: aut flum̄ne ne-
 cāt v̄l aliter. Et vere crudelissima ma-
 ter est q̄ p̄p̄sū filii iugulat q̄ltercun-
 qz sp̄m̄ cōcepit. hoc nunq̄ bestia face-
 ret. quō q̄ mater boe pōt facere? Non
 ne dz magis timere deū quē offendit
 interficiēdo natū suū: q̄ quācūqz mū-
 danā verecundā? Vere sic. Rm̄l̄ dīlī-
 gam⁹ deū: r sic nosipos diligem⁹ r p̄-
 rimū siue angelos in eoz p̄ntia a pec-
 catis abstinēdo siue boies possibiles
 ad salutē. Hec est cognitio q̄ debem⁹
 cognoscere deū r p̄ximū. s. amore re-
 cto r bonesto. Id̄ de hoc nō obseruā-
 tibus dicitur. Lōuertant̄ in infer. rē.

Extra pena sp̄ia

s
 llo in dānati erit timor pe-
 ne. Vñ Grego. Hic flāma q̄
 succēdit flāmat illi: ignis cruciās ob

Sexta pena spūalis

curat: hic metus amittit cū tollerari
cipit qđ timebat: illic dolor dilaniat:
et pavor angustiat. Horrendo igr̃ mō
tunc erit reprobis dolor: cum formidi
ne. Uñ iste timor erit quadruplex: q:

Primo timebunt iudicē supernū.

Secundo cuneum fraternum.

Tertio demones horribiles.

Quarto penas terribiles.

CPrimo igr̃ timebunt iudicē supnū.
Cogita si pores quanta pena ⁊ quāto
dolor: torquet puer in schola sentiens
se delinq̃sse: ⁊ videns magistrū fratū
cū virgīs delictū ⁊ scindētib⁹ volen
tes spm̃ liberare: Plus adbuclatro ti
met ad iudicē? suspēditō videns parti
bulū: ita vt etā allq̃m q̃si ex animis de
ficere videat. Vere talis timor: q̃si ut
bil est ad illū timorē quē dānat⁹ patie
tur: vidētes iudicē fratū. De forma iu
dicis habet in mg̃ro. dis. xlvij. liij. vbi
dicit sic. In forma vtq̃s serui iudica
bit vt videat mali in quē pupugerūt.
xxvij. ⁊. xij. et Apoca. i. Diuinitatē po
illū mali nō videbūt. Uñ Esate. xvi.
Tollat impi⁹ ne videat gliam dei. bu
manitatē videbūt vt timeat: diuinita
tes po nō ne gaudeat. diuinitas em̃ sine
gandio videri nō pōt. bec ille. Et in fi
ca. ij. Apparebit terribilis ip̃s et mi
tis iustis. Er̃t em̃ timor: mal: et lumē
iustis. apparebit terribilis. i. terrores
eis incurret: bonis delectatōes sic idē
sol sanis oculis delectabilis est: egris
po odiosus. Et ca. v. Virtutes q̃s celoz
et angelī dñr moueri nō motu dāna
tionis vel aliq̃ p̃urbatione pavoris:
s; q̃daz admiratiōe coz q̃ viderit. Uñ
Job. xxv. Tollūne celi pauēt aduentū
ei⁹. Jō d̃r. Dies illa dies tre ca. ⁊ mi.
di. ma. ⁊ a. val. Sopbo. i. Jū est dies
dñi magn⁹ dies tre. dies illa di. tribū.
⁊ angustie. dies ca. ⁊ mis. dies tenebra

rū ⁊ caliginis. dies nebule ⁊ turbiditas
Q̃ tremenda est dies talis: Jō tre
mēs tota ecclia cārat frequēter. Alia
me do. de mor. eter. in die illa tremen
da. Et felix est q̃ illū d̃e p̃cauet. iur̃ cō
siliū sapiētis Eccl. vij. d̃e malā p̃caue.
Iste timor: debet illis q̃ hic timē deū
noluerūt. Sunt aut̃ sex d̃se timor: s.
timor: mūdā? bñanus: seruilis: ma: u
ral: infirialis: filialis: siue reuerētialis.
S; timor: filialis est ille quo timetur
de⁹: nō p̃pter cōmodū vel incōmodū
vel alias cōditōes timētis: s; p̃pter cō
ditōnes eius q̃ timef: vt cū q̃s timef
deus offendere. p̃pter amorē quē bz ad
eū et bonis p̃ditōnis bñe. Uñ p̃cedit
tal timor: ex amorē: ⁊ iō d̃r filialis. Et
iste ē timor: q̃ viros solet multuz scōs
cruciare de pctis p̃teritis. Sunt em̃
certi multi q̃ peccauerūt ⁊ nesciunt si
bi pctā remissa: q; nescit bō vtrū odīo
vl amorē dign⁹ sit. Eccl. ix. Exēplū de
absalone. ij. Reg. xvij. Qui erat i ma
gna angustia et h̃ q̃ nō erat cert⁹ de re
missiōe p̃ne offense. Et ad h̃ inuitat
scriptura di. Eccl. v. De p̃piciatu pec
catoz noli eē sine metu: neq; adijctas
pctm̃ sup pctm̃. et ne dicas miseratio
dei magna ml̃itudis pctōz meoz mi
seribis. Officio: d̃sa em̃ et fra ab illa
cito. primat: et i pctōses respicit ira il
li⁹. Nō tardes puert ad dñm: ⁊ ne dis
feras d̃ die in die. subito em̃ ṽiet fra
ill⁹: ⁊ in tpe vindicte disp̃det te. Ite
iste timor: multū cruciat bonos etiā de
p̃teritis opib⁹: q; nesciūt vtrū placue
rūt deo. Eccl. ix. Sunt iusti atq; sapē
tes: ⁊ opa eoz in manu dei. Et tñ nes
cit bō vtrū tē. s; oia in futurū serua
tur iūcta. Exēplū in vitas patrū de
q̃daz sancto p̃re: q̃ cū videret timere
de morte: q̃sierunt ab eo fr̃es an timē
ret. Et ip̃e r̃ndit in h̃nc modū. Serua

fr̃
timor
filialis

nota
m

ut madata dei suē posse meū: s; bō suz
 et nescio vtrū opa mea placuerūt deo
 an nō: et iō nō sum secur⁹ donec ventā
 ante eū. Itē iste timor est q̄ multū bo
 nos cruciat de pñci. Timent em̄ cōti
 nue ne in aliquo ope forte oculos sue
 maiestatis offendat: sicut famul⁹ disci
 plinat⁹ assistēs coraz regia maiestate
 est in timore cōtinue. Exēplū de Job
 st. Verebar oia opa mea sciens q̄ nō
 parceres delinquēti. Ad hunc timorē
 videt imitare ps. di. Seruite dño in
 timore. Innuens p̄ bec vba q̄ in isto
 ope seruicij semp̄ timē debem⁹. Itē
 iste est q̄ etiā eos multū cruciat de su
 turo: q; non sunt certi q̄n forte finalit̄
 cadāt in aliquā ei⁹ offensuz: q; nescit
 bō finē suū. Eccl. ix. Exēplū de sene
 qui audis casum alteri⁹ sancti viri ti
 mens illud de se dicit eodolēdo illi: et
 timendo sibi. Ille ber: et ego bodie.
 Iste est q̄ eosdez multū cruciat de oc
 cultis. Sciūt em̄ s̄m aplm. i. Lorin. liij.
 q̄ quis nō sint sibi in aliquo cōsci de
 pctō: tñ nō ideo iustificati. et iō timēt
 ne aliqd̄ occultū hēant qd̄ displiceat.
 Exēplū de Dauid q̄ sic timēs ercla
 mauit dicēs. Delicta q̄s intelligit: ab
 occultis meis munda me dñe. Itē iste
 est q̄ facit eos assidue sollicitē se mū
 dare de maculis venialibus exēplo
 spōse q̄ sollicitē purgat se ab oibus i
 mundicijs: etias que credit sponso di
 splacere. Et h̄ est qd̄ dicit aplus. ij. Lo
 rin. vij. Perficiētes sanctificationē in
 timore dei. Hec em̄ p̄fecta sanctifica
 tio cū nō solū a maior: iō: s; etiā a mi
 nor: iō: aia sanctificat. Itē iste est qui
 frēq̄nter facit timere offensas vbi nō
 est. Vrego. Bonarū mentū est sibi cul
 pā agnoscere. i. timere vbi culpa non
 est. Exēplū in hystoria tripartita li.
 vij. vbi dicit q̄ cū iulian⁹ apostata in

perato: fecisset i quodaz magno festo
 ante seipm̄ poni vasa vt more iperia
 li ad bonorē suū tbus iponeretur fecit
 ad hoc vocari quosdā xpianos ydolis
 intra occultatis: qui cum simplici aio
 ad bonorē impatoris tbus p̄fessissent:
 n̄sibi de illis ydolis sciētes ip̄ opera
 rūt eis ydolatre q̄ tbus ydolis sacri
 ficassent: qd̄ illi aduertētes exclama
 uerūt perentes sibi dextraz amputa
 ri: s; n̄sibi fecissent in reuerentiā ydo
 loz. Iste est timor q̄ om̄e malū erdu
 dēs p̄pter eū nō dimittit quin dei fa
 ctat volūtates. Eccl. xxxij. Qui timet
 deū n̄sibi trepidabit: et nō pauebit. Ti
 mentis dñm brā est aia ei⁹. Et sequit̄
 Oculi dñi sup̄ timentes euz. Et. i. ca.
 Timor dñi glia et glia et leticia et
 corona exultatōis. Timor dñi delecta
 bit cor. Timēt deū bene erit in extre
 mis: et in die defunctōis sue bñdici
 tur. Timor dñi expellit pctm̄. Nā qui
 sine timore est nō pōt iustificari. Et. ij.
 ca. Qui timēt dñm inq̄rent q̄ bñplaci
 ta sunt illi: et q̄ diligunt eū replebunt
 lege ipsi⁹. Qui timēt dñm custodiunt
 madata illi⁹: et patientiā habebūt vs
 q̄ ad inspectionē illi⁹ dicētes. Si pe
 nitentiā nō egerim⁹ incidem⁹ in man⁹
 dei: et nō in man⁹ boim. Et ps. Beat⁹
 vs q̄ timet dñm in mā. e. cu. nimis. i.
 valde. Iste igr̄ timor ē filialis q̄ n̄sibi
 derelinq̄tur eoz q̄ p̄tinent ad salutes.
 Exēplo Thobie. i. ca. q̄ nec p̄p̄ timorē
 mortis nec rerū dimittēbat mortuos
 sepelire. Dānati vō hoc timore carne
 runt: et iō timore seruillū p̄petuo time
 bunt. Eredendūq; est q̄ ad maiorē cu
 mulū sue dānatōis timor: et terro: tan
 tus q̄ pauebit in sp̄pectu iudicis sem̄
 p̄ manebit in eis. Cogita q̄to timore
 terref latro vidēs iudicē volentē euz
 ad mortē cōdēnare: sed yre maior: et

Sexta pena spiritualis

more sine cōpatōe timebūt dānari vī
dentes iudicē. s. xpm eos p dēnātes ad
p̄peruā inferni penā: r dicentem illud
Mat̄. xxv. Discedite a me maledicti
in ignem et̄nū q̄ p̄ a. ē diabolo et̄ āgel'
ei'. Timebūt sedo dānari cuneū frat'
nū. i. societate tot dānatorū hoīm: q̄ vt
dictū est pluries mltū affligent ex tā
ta societate: sicut timēt incarcerati cū
multis alijs et q̄b' sciūt penā carceris
augmentari. Nā si ponerent plures ī
firmi feridissimi et calidissimi in vno
carcere: tūc q̄to plures essent tāto pl'
timebant bī q̄ illis essent ponendi: sic
erit de carcere infernali: imo etiā bo
mīnes dānati erūt tā horribiles ad vī
dendū q̄ vnusq̄sq̄s pauebit alīū vidē.
Vñ sicut bō desfigurat' vel mortu' q̄r'
tuor' vel q̄nq̄s dieb' infert timorem ma
gnū ita vt etiā alīq̄ q̄si p̄dāt sensum: r
maximē inopinata vīsiōe alīcui' terri
bilis sedānati et vīsiōe mutua mar
me timebūt ad augmentū suē dāna
tionis. Esa. xliij. Anusq̄sq̄s ad primum
suū stupebit: facies p̄buste vult' corū.
et Eccl̄. xxi. Pauor opantib' iniquitates.
De isto pauore etiā dicitur est in sexta
pena corp̄ali. videt tñ magis timor: p
tinerē ad penā spūalem q̄ corp̄alē: q̄
uis etiā pauore: siue timore reuise cor
porali' sensus imutent' patiēdo: sed
ille timor: spūalis poterit mag' causa
ri et vīsiōe aīe turpissime et deformati
tate pcti. Legim' em̄ in vītas patrū q̄
cū q̄dā sener abularet p̄beremū adlū
xit se ei āgel' in specie būana. Eū aut'
venissent ad quoddā cadauer scene ob
turāte nares suas p̄p̄ fetorem āgel'
nō obturauit. Eūrb' vltra obulauerit
cūdā iuuent: āgelo aut' obturante na
res sener nō obturauit: q̄ dixit āgelo.
In p̄ntia cadaueris nares nō obtura
bit: et in p̄ntia iuuentis obturās. Vñ b'

Dixit ei āgelus. Isti fetores corpales
nō ledūt nos: sed pctā boīm illa ferēt
nobis. Vñ tollerabili' fetet canis pu
trid' hominib' q̄ anima peccatit' an
gelis. In inferno igr' vbi anime se mu
tuo videbūt siue intelligunt nō obstā
te corpe vna infert alteri r fetore: et ti
morem. Et ista pena timoris debet ill'
q̄ hic p̄p̄ hominū timorē r verecūdiā
dimittūt bñ agē r salutē siue p̄uidere.
Et iste disci pōt timor būan' quo ducti
homines mag' eligūt malū anime q̄
corp̄is. siles illi d' quo d': q̄ eūdo ad fo
rū portabat solutares in collo magis
eligēs ledere pedes q̄ solutares. ma
gis em̄ aliq̄ timent p̄dere bona rerū
mūdanarū q̄ corp̄is imo q̄ anime.
Quor' p̄mittūt pctā etiā p̄ vno dena
tōe iurādo r plurādo: de nouit. Cōtra
būc timorē dicit xpus. Mat̄. x. Nolite
timere eos q̄ occidūt corp': animā
aut' nō p̄nt occidere. S; pot' eū time
re q̄ pōt animā et corp' p̄dere in gebā
nā. Iste igr' est mal' timor: et tō ducti
ad alīū maiorē timorē. Tu em̄ scis q̄
ta pena sit esse in timore: r altcui' homi
nis. Credo em̄ q̄ omīs aliq̄n aliq̄cū tū
muerūt et ex insperato territi sunt: et
si ille terro: siue timor: durar: nūq̄ in
hoc mūdo gauderent. Cogita igr' q̄ta
pena sit dānati' esse in p̄petuo pauore
et timore alior' dānatorū. Tertia p̄ca
timor' erit et vīsiōe demonū. Et h' eti
am sit dictū de vīsiōe demonū in sexta
pena corp̄ali: verūtñ etiā videbunt
spūalī. Vñ sicut anime brōx videbūt
deū clare: r eo fruēt' r gaudebūt: ita
anime dānatorū videbūt demones p̄
intellectū: et ista vīsiō spūalīs eis infe
ret magnū timorez. Ex p̄ntur enim q̄
nomīnatio ei' infert timorē: q̄to ma
gis ei' vīsiō spūalīs. Et ista pena erit
bis qui nolūt cū b' timere: r acq̄sue

notm. hor
v. 17

runt suis tēptationib⁹ ⁊ consilijs suis
sequēdo malas societates: ita q̄ nec
habuerūt timorē seruillē: q̄ est cū quis
nō amore iusticie: s; timore gebēne v^l
alteri⁹ pene abstinet a malo: vel facit
aliquō bonū. Talis fuit pharaon: qui cū
flagellabatur dimittebat pplm: sed quā
tollerabatur nec dñm cognoscebat nec
pplm dimittebat: sic pr̄z Eto. ca. mul-
tis. Talis fuit antiochus: q̄ infirmita-
te flagellat⁹ orabat dñs. ij. Mach. se-
vbi dī. Super locut⁹ est venturus se-
hierosolimā ⁊ cōgerit sepulcri iudeo-
rū cū facturū. s; q̄ vniuersa sp̄sicit do-
mū de israel percussit eū insanabili et
inuisibili plaga: ita vt corpe impij ver-
mes scaturirēt: odorē etiā illi⁹ ⁊ fetore
erercit⁹ grāuaret. ⁊ cū nec ip̄e tā fetore
suū ferre posset: ita ait. Iustū ē sub-
ditū eē deo ⁊ mortalē nō paria deo se-
ctre. Quabat autē h̄ scelest⁹ dñm ⁊ q̄ nō
ecēt miāz p̄secutus: ⁊ cū sit acē ad quāz
festinās uenirebat vt eā ad solū deduc-
ceret: non optat liberā reddere. Et ibi
m̄lta p̄missa ⁊ vota ponitur. Et seq̄
in fi. ca. Igit̄ bonū: cida et blasphem⁹
pestime percussus: ⁊ vt ip̄e altos tracta-
uerat p̄gre i mōtib⁹ misabili obitu vi-
ta funer⁹ ē. Et h̄ q; solo timore pene mo-
uebat. Tales est iudei plēs q̄ timore pe-
ne legē suabāt: q̄ xp̄tānū m̄ltū vidēt
p̄coris: q̄ nec timore nec amore suāt le-
gē quā amore sua re deberēt. S; alij
timore seruili sūt sicut pirata q̄ viden-
tes tēpestatē faciūt vota: p̄fitent⁹: ⁊ p̄-
mittūt mirabilia: s; statī cessante tēpe-
state redeūt ad iudos ⁊ blasphemias
⁊ alia mala p̄sueta. Tales sūt itēz filii
portis et canib⁹: q̄ percussī fugiūt de do-
mo ad horā: sed statim reuertunt⁹ ⁊ fa-
ciūt tēda p̄sueta. Item sunt filii cui-
dam rustico trifatoris: de quo dī: q̄ cuz
diceret vaccā ⁊ vituluz ad montē scri-

michaellis iter fines britānie ⁊ normā-
nie ⁊ videret venire flur⁹ maris excla-
mauit dicēs. O bēte michael liba me ⁊
dabo tibi vitulū. Liberat⁹ āt dicit sic.
Beatus michael bene erat fati⁹: si cre-
debat q̄ darē ei vitulum meū. Et ecce
iterū flurus q̄si inuoluēs eū: ⁊ ex clama-
uit dicēs. O beate michael libera me
⁊ p̄mitto tibi vaccā ⁊ vitulū. Liberat⁹
autē dicit. O michael michael: nec vitu-
luz nec vaccā habebis. Eū autē sic q̄si
securus incederet: ecce iter flur⁹ inuol-
uens ⁊ suffocans eū ⁊ vaccā ⁊ vitulū.
Sic multi in necessitatib⁹ aut infirmi-
tatibus multa p̄mittūt q̄ s; bene vi-
uent restitūt si bñt de alieno: vota fa-
ciunt: sed sanis vel post periculum nihil
faciūt. et ideo q̄si credūt secure viuere
supuenit mors ⁊ inuoluuntur cū suis pec-
catis in infernū: q; nec se emendaue-
runt: nec restitutionē fecerūt: aut vota
soluerūt. iuxta illud Iob. i. r. Eū em̄
dixerunt par ⁊ securitas: tunc repenti-
nus eis supueniet interit⁹ sicut dolo: i
vtero habētis ⁊ nō effugiet. Et ibi loq̄-
tur ap̄ls de die iudicij dicēs. Dies dñi
sicut fur: et ita in nocte veniet. Et p̄t̄
ēt intelligi de die mortis. Notādū autē
q̄ iste timor seruillis p̄m se non est pec-
catum sicut mūdān⁹ humanus. Non
em̄ est malū in se canere a peccato p̄-
pter timorē pene: sed tñ semp est cum
peccō. Vñ Augu. sup illo p̄bo. Cōfite ti-
more. t. c. me. dicit de tali. Vult i boni-
ne peccandi volūtas: ⁊ sequeret opus
si speraretur impunitas. Cōstat autēz
q̄ peccādi voluntas peccāti est. p̄pter h̄
dicit. i. Job. iij. Timor: nō est in chari-
tate: q; charitas excludit peccā. Et s̄do
cauere a malo timore pene tm̄ attribuitur
tur malis. cauere autē a peccāti amore iu-
sticie attribuitur bonis: iuxta illos ver-
sus orat̄s. O derunt peccare mali for-

Sexta pena spūalis

nova
587
 midine pene. Querūt peccare bōi vīr
 turis amore: talis timor nō facit eua
 dere penas q̄s tīmet. Exēplū de duo
 bus socijs clericis: de qb̄ d̄: q̄ se mul
 tū dīlligētes dixerūt adinūcē q̄ qui p̄
 mo moreret rediret ad alterū si possz.
 Factū est autē vt alī moreretur facta
 p̄fessione et recepto viatico cuz fletu.
 Post aliqd̄ vero t̄ps̄ apparuit socio: r̄
 q̄siuit soci' quōd ei esset? Et r̄s̄dit q̄ ma
 le: q̄ dānar' erat. Et socius. Nūqd̄ p̄
 fuit tibi p̄fessio: viaticum: r̄ lachryme
 q̄s effudisti in extremis? Et ille. Non.
 q̄s offisa feci ex solo mortis timore: s̄
 d̄sc̄i p̄: ouerb. xi. Iusticia liberabit a
 morte. Ipa est em̄ sola q̄ facit euadē vi
 sionē demonū. b̄mōi timor: nō facit t̄
 mere fillū dei: r̄ per p̄hs̄ heredes re
 gnī. nō ergo timeam' deū solo tali t̄
 more: s̄ magis filiali: de quo p̄lus d̄
 ctum est vt euadere valeam' timorē il
 lum penalē quo demones videbūtur.
 Quarto timor erit in dānat̄s p̄p̄t̄ pe
 nas veberētes quas patient̄. Quan
 tum timeres frīderes ignē in q̄ opo
 teret te tenere d̄gitū per borā et ma
 gis si p̄ d̄cem: et adhuc magis si totuz
 corpus per annū: et corp' tuuz defice
 re nō haberet. Logita autem si potes
 quāto timore dānat̄s timent q̄ p̄petuo
 et sine fine tātū et talē ignē patiētur:
 de q̄ igne dictū est in p̄ia pena corpo
 rali. Et nō solū ignez s̄ et frīg' int̄f̄s̄
 simū: r̄ alias penas de quib' dictuz ē.
 Quātūcūq̄ em̄ stent in inferno dāna
 ti ille pene nō mitigabūtur: q̄ in iser
 no nulla est redemptio: nulla penarū
 alleuatio: et ideo cū quāto timore po
 siti sunt in iserno tāto timore semp' t̄
 mebūt. Q̄ de' q̄ta pena est ista? Sel
 unt em̄ pauperes xp̄i q̄tū t̄mēt p̄do
 res r̄ raptores. Uideam' igit' h̄m̄i quo
 modo istum timorē poterimus euade

re: Erte euadem' si de timore seruili
 transeam' ad initialē et filialē: qd̄ sic
 fit. Euz peccator: audit p̄dicari penam
 eternā: r̄ territus abstinet a malis so
 lum vt videret penā t̄met seruili timore:
 et nō est adhuc iustus q̄uis abstineat
 a pctō: q̄ si nō eēt pena quā formidat
 nō abstineret a pctō: r̄ id̄ in eo ē amor
 peccati radicalē. Iste dum abstinet a
 malis assuescit se bonis: ac p̄ hoc inci
 pit amare bonū et delectari in illo: qd̄
 cū cepit amare expellet amor pct̄: q̄
 nō patitur sese amo: iusticie r̄ amor
 peccati simul. etiā expellet timor: ser
 uilis q̄ solam penā t̄muit: r̄ iā cū cha
 ritate incipit eē timor: initialis qui ad
 buc vñū oculū h̄z ad penā: sed alterus
 habet ad offensam ne cōmittat. Ante
 rim b̄n̄ agēdo crescit charitas: r̄ simul
 cum hoc et escit timor: offense et d̄m̄s̄
 nūis timor: pene: donec tot' int̄uit' ant
 mi sit ad offensam nō ad penā: et tunc
 est p̄fecta charitas: r̄ tunc expellit tim
 or: initialis et succedit filialis: cuius
 v̄sus in p̄senti ē reuereri et timere ne
 offensa fiat. Ne ergo incurram' timo
 rem tantarū penarū salrē habeamus
 timorē initialē ad quē incurtēdū dicit
 Job. bap. Mat̄h. iij. Videns multos
 p̄bariseoz r̄ saduceoz venētes ad ba
 ptismū suū dixit eis: Progenies v̄ipe
 rarus q̄s demonstrauit vobis fugere a
 v̄tura ira: Facite q̄ fructū dignū pe
 nitentie. iā em̄ securis ad radicē arbo
 ris posita est. Q̄ is ergo arbor: q̄ nō fa
 cit fructū bonū excidet et in ignē mit
 tet. Qui post me venturus est fortio
 rior: me est: cui' ventr̄ lab: um in manu
 sua r̄ p̄mūdabit areā suā: r̄ congrega
 bit triticū suū in borreū: paleas autē
 oburet igni in t̄ringibus illi. Iste h̄z du
 as alas q̄ date sunt miseris ad volan
 dū in desertū p̄nic. Apoc. xij. Duo p̄d̄

et timores. s. penarus offense multas
 aias fecerunt volare ad pnam. Exem-
 pluz de thade meretricis: de qua dicitur
 taure pulcritudinis extitit quia multi p-
 pter ea venditis substantiis suis ad vlti-
 timam paupertatem deueniret. sed et ama-
 tores sui p zelo illius litibus inter se
 pseritis frequenter thadidis limina san-
 guine replebar: quod cum audisset abbas
 pauic? sumpto habitu seculari et vno
 solido pfect? est ad ea in quandam egypti
 ptu ciuitate: deditque solidum quoniam p mer-
 cede peccatis. Illa accepto precio ait si-
 li. Ingrediamur simul in cameram. Cum
 ingressus esset et lectum preciosis vesti-
 bus stratus ascendere minaret: dixit
 ad eam. Si est interius cubiculum: in ip-
 sum eamus. Illa autem dixit. Est quodam
 dam cubiculum ubi nullus ingreditur.
 Si vero deum times non est locus qui des-
 tactus est abscondat. Quod cum sener audis-
 set dixit ei. Et scis esse deum: Que res-
 ppondit. Scio esse deum et regnum futuri
 seculi necnon et tormentum peccatorum. Dixitque
 ei. Si ergo nosti cur tantas aias pdis-
 disti: Et non solum pro tua: sed pro illorum red-
 ditura rationem dānaberis. Illa pro audis-
 ens prooluta ad pedes eius cum lacry-
 mis orabat dicens. Scio esse penam pa-
 ter et pro fido remissionem te orante sorti-
 ri. tamen peto tribus horis inducias: et post
 hoc quo iusseris sibi: quecumque preceperis
 faciam. Cumque locum illi abbas constitulset
 ubi venire deberet: illa collectis omnibus
 quecumque ex peccato lucrata fuisset platis
 et in medio ciuitatis populo spectante ig-
 ne combussit clamans. venite omnes qui pec-
 castis mecum et videre quomodo omnia que contulisti
 tibi misis eruram. Erat autem precium aurum
 librarum quadringentarum. Que cum omnia
 incendisset ad locum quem abbas constitutus
 erat prexit: quam ille receptam virginum
 monasterio in cellulam paruum reducere

ostium celle plūbo signauit: et parua re-
 liquit fenestram per quam ei victus inferret.
 Fuitque ei omnibus diebus paruum panis et
 paululum aque ministrari. Cum autem sener
 discederet ait ad eum. Quo iubes pro-
 ex naturali meatu a quomodo mea fida: ait
 ille. In cella sicut digna es. Cumque iter
 quod deberet adorare inquireret: ait. Non
 es digna noiare deum neque in labiis tu-
 is nomen trinitatis adducere: sed nec ad
 celum manum et extendere: quoniam labia tua in-
 quitate plena sunt: et manus tue forditae in-
 quitate: sed tamen modo incubens contra orationem
 respice: hunc sermonem frequenter ite-
 rans. Qui plasmasti me misere mei.
 Cumque ergo tribus annis fuisset inclusa con-
 doluit abbas pauic? et pfect? ad an-
 thonium ut requireret si de remississet illi
 peccata: et narrata cum antonium conuocatis
 discipulis suis precepit eis ut illa nocte
 vigilantes in ordine pisterent sigillatim
 quatenus alicui ex his declararet deus
 causam pro qua pauic? abbas vene-
 rat. Cum ergo incessanter orassent ab-
 bas paulus maso: discipulus antonium vi-
 dit subito lectum in celo preciosis vesti-
 bus ordinatum: quem tres virgines cla-
 ra facie custodiebant. Cumque paulus illis
 pliceret gloriam illam tamen esse antonium.
 Non autem diuina rursus. Non est patris
 tui antonium: sed thadidis meretricis.
 Quod cum mane paulus pauicio dixisset
 cum gaudio discessit: et mox pfectus ad
 monasterium ostium celle aperuit. Illa
 vero rogabat ut adhuc maneret in-
 clusa. dixit autem ei. Egredere quoniam dominus
 sit tibi deus peccata tua. Et illa rursus. Te-
 sto: deus: quia ex quo buc egressa sum ex
 omnibus peccatis meis feci velut farnam
 et statui ante oculos meos. et sicut non
 decepsit anbelit? de martiris meis: sic
 non discesserunt peccata mea ab oculis: sed
 flebam semper illa considerans. Cum abbas

Septima pena spiritualis

distit. Nō ppter pñas tuā remisit tibi de? pctā tua: s; q; hūc timorē semp habuisti in aīo. Et cū inde illā adduxisset xv. dies sup̄scrit z pausat in dño. O de? me qd nos faciemus de tot pctis nris sup̄ qb? nihil tmem? distitit em̄ dñe: sicut dī Dat. xxi. Amē amē dico vobis: q; publicani et meretrices pcedent vos i regnū dei. Hoc videm? vix in scā thalide: z sequemur si timorē habuerim? Ille dī: Infractis: q; est infrū sapie. Eccl. i. Et i ps. Qui timet deum faciet bona. Eccl. xv. Sapia vō est nō in cognitōe boni z mali: s; etiā i reprobatōe mali z electōe boni. Irē dī: Infractis: q; est in incipētib? bh̄ agere vt cōditer. Hoc timore igit penas inferni euadem? z reuerentiale obtinebim? i patria. De q; dī: in ps. Timor dñi sanc. per. in se. sc̄li. De nō hūitib? hūc timorē bmoī in cbaritate z non cognoscētib? deū ei sup̄ oia obediendo dī: in thema te. Conuertantur in inf. oēs gētes zc.

Septima pena

spūalis in damnat? erit certitudo sue dānatōis.

Q; pena terribilis sc̄re q; nūq; cessabit ā tanta tribulatio ne q; nūq; mell? habebūt? Sc̄is em̄ q; tū sunt tristes q; se certi q; adiudicati sunt morti. Et dānat? certi erūt q; se adiudicati etne mort? ppetuo raz gra yssime punitiōni. O de? me quāta fatulcas p momentanea delectatōe velle scurrere ppetuā dānatōem? Nec cōditio igit pperuat? mltū aggrauabit. Erunt igitur certi de quattuor.

Pr̄o q; iudex non renocabit sn̄as suā. Secūdo q; bene agēdi nūq; oblitue bunt q; potentiam.

Tertio certi erunt societatis maledictae eterna: ster.

Quarto loci infernalis punientis horribiliter.

Pr̄o igitur erit certi q; iudex zc. Unde hoc: Certe ex sn̄a prolata: q; iudex distiterit sn̄am pferēdo: vt dī: Dat. xxv. Distcedite a me ma. in ig. et. q; pa. est dsa? bolo z agellis ei?. Et seqtur in fl. ca. et sbūt bl. s; qnt a sinistris ei? erūt in sup̄ pscitū eternū. Infractis autē i vīrā eternā. glo. Frustra ḡ Origenes spōdet libertationē post multos annos malis bonis sub? z ip̄sis demouib?. Vidēs ergo quō iudex sn̄am dat vt eternal? puniantur. Et sbi ponit eternū. s. a pte post ppetuo. Cōsidera igit q; iudex nūq; renocabit sn̄am suā: z de hoc erūt certi dānat?. Nūc vō sum? incerti de sn̄a illa an fere? nos vel nō: sed sn̄a p re gno. id̄ inq; beatus Pe. ij. Pe. c. l. Quapropter frēs magis satagite vt p bōa opa certā vram vocationē z electōem faciāt. Nec em̄ faciētes nō peccabit? aliquid. Si em̄ abūdanter mīstrabit? vobis innot? in regnū celoz dñi nri saluatois iesu xp̄i. Sunt em̄ aliq; fatul q; dicūt q; de nō erit adeo dur? vt i eternis puniat. Contra quos ait idē ap̄lus ca. ij. et iudē eplē. Fuerūt vō et pseudo pphe in pplō sicut z tu vob erūt mgf in edaces q; in oducēt secras pditōis. Et seqf. Si em̄ angelis peccatib? nō peccit s; rñētib? inferni detractos i raptaz tradidit in iudicū cruciados reb? uari zc. Et seqf. c. l. Hāc ecce vob km̄ sedam scribo eplam in q;bus vram ex cito in pmonitione syncrā mentē: vt memores sitis eoz vboz q; pdit? a sanctis p̄bet? z ap̄loz sanctorz p̄ceptor dñi z saluatoris. Hoc primū sc̄ites q; venient in nouissimis diebus in deceptōe illusores iuxta pp̄tas p̄cupiscētias ambulātes: discētes. vbi est p̄missio aut aduēt? ei?. Et quo em̄ p̄es doz

merūt oīa sic p̄seuerāt ab iūsto creatu
re. Et seq̄tur. Nō tardat dñs p̄missio
nē suā: s; patiēter agit p̄p̄t vos uolēs
aliquos p̄ire: s; oēs ad p̄niam reuertī.
aducnter autē dīes dñi vt fur: p̄p̄t qđ
k̄mī satagite imaculatī e iuiolatī z in
uentī in pace z lōganimitatē dñi nō
strī salutē arbitramini. Nolite igit̄ du
bitare q; vere ita erit sicut scriptura
loq̄tur. nā nō voluntate humana alla
ta est aliqñ p̄bertia: s; sp̄sc̄to in sp̄ira
ti locuti sūt scri dei boīes. Ut igit̄ istas
snias ip̄s dānatis certā. s. q; nūq̄ re
uocabis possim? euadere laborem? ad
bñi agenduz: q; credūt multī saluari q;
dānabūtur. Tñ legim⁹ in vitio patrū:
q; abbas siluan⁹ cū fact⁹ fuisset i excelsu
mētis corā fratrib⁹ z redisset ad se
flebat valde. Et iterro ganest cū frēs
qđ bēret. Abbas autē ille tacebat z fle
bat. Tū autē instarēt vt diceret qđ ha
beret dixit. Ego ad iudiciū dei raptus
fui z vidī quosdā de bitu nro c̄eutes
ad tomēta: quosdā p̄o de bitu secula
ri cūtes ad regnuz. Et idē est qđ dicit
Mat. vii. Multi dicēt mibi in illa die
dñe dñe nōne in noīe tuo p̄p̄bauim⁹
z in noīe tuo dēmonia eiecimus: z in
noīe tuo p̄tutes multas fecim⁹? Et tūc
p̄sitero: illis: q; nūq̄ nouos. discedi
te a me oēs q; opamini iniquitatem. Si
autē p̄p̄te z fugātes demones z infra
cula faciētes tūc repellēt q; p̄t eē q;
de se nō dubitet? Incert⁹ ē igit̄ q; s; d
lege cōs de illa snia de q; certi erūt dā
nati ēt q; executio illi⁹ erit p̄petua Est
em̄ magna p̄solatio cū bñ spes de mia
iudicis z de reuocatōe sue snie. s; b nō
erit tūc: q; mō ē t̄ps mīe: tūc erit t̄pus
p̄tatis z iusticie. Leo papa. In p̄tate
iudicabit te q; i p̄tate te redemit. Nec
pena debet illis q; nolūt credere sacre
scripture z deo: sed dicit̄ nos ista ad

uenisse i timore p̄ctōz. Tales sunt p̄s
simi z falsi xp̄iani q; p̄traditūt euange
lio: z per p̄s deo z ecclīe z articulo fi
dei orthodoxe: in quo dī. Inde. s. de ce
lo ventur⁹ iudicare viuos z mortuos.
Tales bene vellent p̄petuo saluari: s;
sine laboze certam in e: cū tamē dicat
ap̄t̄s. Non coronabitur nisi q; legitīe
certauerit. Tū ergo dicant vitā beatā
esse eternā: quare etiam nō credūt pe
nam z mortē eternā? Et q; quis sicut ml
te rōnes et auctoritates p̄s? circa hoc
allegat: nunc tñ alique addūtur. Per
se notū est inquit cōpillato: libi de vfr
tutibus q; qui addit sup̄ p̄ctm̄ suū con
tumaciā seu in p̄niam auget peccatus
suū z penā: z q; tuz durat in iuria d; du
rare et pena. Quia q; et̄ns in inferno
addit sup̄ p̄ctm̄ suū p̄tumaciā vl̄ ip̄ent
tentiā. nulla em̄ vera p̄nia vel emēda
tio est apud inferos: sicut dicenduz est
mag⁹ in pena seq̄nti. z tādū durat in
iuria q; diu nō est emēda: merito sem
per durabit. ip̄sī pena. Et hāc mouet q;
stionē petr⁹ discipul⁹ gregori⁹ ip̄i gre
gorio in. liiij. op̄at. di. Scire velim quō
iustū sit vt culpa q; cū sine p̄petrata est
sine fine punitaf. Breg. Hoc recte dice
tur si d̄strict⁹ iudex nō corda boī: sed
facta pensaret. Antiqui em̄ nō cū sine
dereliquerūt q; cū sine viterūt. nāz vo
luisset vtrq; si potuisset sine fine viter
re sine fine peccare: sicut sat⁹ dicitū su
it p̄s? in pena corporali. Ad hoc p̄posi
tum vide pulcher. imā resolutionē in
scr̄o Ibo. i. ij. q. lxxvij. arti. liij. z infra.
Et. liij. sen. dist. cliv. ar. liij. quo querit:
vtrū et diuina iusticia inferat p̄ctōs
bus pena eterna? Et sic p; q; snia iudicis
erit irrenocabilis: de quo certissim⁹
mi erūt ip̄i dānati q; certitudo erit sup̄
ma pena. Boda erit pena certitudis
in hoc q; bene agēti zc. Q; Pra erit se
e liij

nos vtrū
p̄p̄tūm
viter va
p̄t vtrū
ad p̄p̄tū
vtrū ab
quo labo
volung
vtrū
mag⁹ gan

Septima pena spiritualis

scire certitudinalit̄ puatos esse illa potestate qua potuissent lucrari celum si voluissent. Tunc aut̄ non poterunt qđ potuissent hic facilliter: et de hoc erunt certi. Et hec pena dabit̄ illis qđ hoc nō fecerūt quādo potuissent. Tales sunt qui nō habēt fidē certā: aut si habent fidem illa est mortua. Ubi notandum sicut dicit̄ in summa de virtutibus ca. de fide: qđ tria etigūtur ad bene operandum: scire: posse: et velle. Et qđ in intentione operatiōis p̄ior: est finis bis qđ sunt ad finē: et s̄m naturā finis sumatur ea que sunt ad finē. sō in operādo ea qđ sunt ad deū et salutē nostrā necessē habem̄ finis bonitatē cognoscere et desiderare: et aliquā fiduciā obtinēdi habere: vt. s. cognoscām? quo debem̄ renderc: et vellm̄ venire et speremus posse venire. Nō em̄ tēpranda sunt qđ oīno effici nō possunt: vt aut̄ sapiens. Fide bonitatē finis cognoscim̄: charitate desideram̄: spe fiduciā obtinēdi habem̄. Et qđ scire est dīminutū in vīrōnali: et posse in irascibili: et velle ī ordiat̄ in cōcupiscibili. s̄s fides ē supplemētū cognitiōnis in rōnali: spes supplemētū fortitudinis in irascibili: et charitas est ordinatiua volūtatis in cōcupiscibili. Fide agnoscim̄ supernū bonū siue summū bonū ec̄ bonū se cōmunicans: et quā cognitiōne due affectiōes oriūt̄. s. spes et eo qđ cognoscit̄ liberalissim̄ bona sua cōicando: et desiderat̄ et eo qđ cognoscit̄ esse bonū quo nihil meli⁹ pot̄ desiderari. Bonum enim est qđ desiderat̄ ab oībus: vt ait̄ br̄s Dionisi⁹. et s̄m Aristote. Via bonū eroprāt. Ultra boīs absq̄ iumie fidet̄ vaga est nesciēs quo tendat. Jo. xij. Qui ambulat in tenebris nescit̄ quo vadat. s̄d absq̄ fide ad molā istoz tēporaliū circuit ad modū sansonis exo-

culati. Iudic. xvi. et̄na nec cognosces nec cupies. ps. In circuitu impij ambulant. Et in li. d̄fere salutē d̄. Ad hoc qđ fides sit cōmēdabilis d̄z br̄e tria. s. veridicā cōfessionē: magnificā denotio nem: et caritaticā p̄fessionē. P̄mo igitur fides d̄z br̄e veridicā cōfessionē vt verū dicat: ne aliud credat: alit̄ viuat: vt. s. fides sit viua nō mortua: vera nō ficta. Res em̄ mortua nō est res: s̄z eq̄ uoce: sicut bō mortuus nō est bō. Res em̄ ficta pp̄le nō est dicēda res: sicut leo p̄ct̄ nō est leo. denari⁹ de auricalco non est ver⁹ denari⁹ qđ d̄z esse de auro. Tales sunt falsi et ficti xp̄iant. de qđ dicit̄ ap̄lus Titū. i. Confitent̄ se nosse deū: facti aut̄ negāt. Tales sunt sicut cōimera qđ est res ficta: et tñ nihil est in rerū natura. Fides veridica est sic viuēdo sicut credit. Scōdo d̄z br̄e magnificā denotatiōē in trib⁹. P̄mo vt in solo deo cōfidat etiā si naturā vel rō cōtradicat. Tale fidē habuit abrahā qđ vetulus de vetula et sterili p̄tra d̄z rōnē credidit deo p̄mittētī qđ hēret semen ī quo b̄ndicerent̄ oēs gēres. Uñ dicit̄ Gen. xv. Credidit abrahā deo et reputatū est ei p̄ iusticiā. Scōdo fides ē magna si in aduersitate nō deficiat s̄z pl⁹ inualescat: de qđ dicit̄ saluator. Mat̄. xvij. Si habueritis fidē sicut granū sinapis et. Vianū sinapis p̄ro pl⁹ terit̄ fort⁹ v̄iget. Talsis fuit fides martyriū: qđ vt d̄: Heb. xi. p̄ fidē v̄icerūt regna ludibria: et verbera: insup et vincula et carceres. de hac fide d̄. i. Jo. v. Hec est virtus: et qđ vincit̄ mūdum fides n̄ra. Tale nō habuit petr⁹ qđ vidēs ventū validum timuit et statim merisus fuit: cui et saluator dicit̄ Mat. xliij. Modice fides quare dubitasti? Sic multi videntes ventū validū tribulati statim titubāt et mergūt̄ in mari desperatiōis: qđ

est mortuū in quo nll pōt viuere. Ter-
 tio est fides magna si ppter dilatōez bō
 petere nō desistat qd sibi pmissus est:
 scz regnū ⁊ bñ opando ⁊ orādo. Talez
 fidē habuit mulier chanaanē q̄ frūcū
 q̄ fuisse a tpo repulsa nūq̄ q̄euit a p̄
 ce quousq̄ fuit et audita. Tñ d: Dat.
 xv. Q̄ mulier magna est fides tua: fiat
 tibi sicut petisti: q̄ vulgo d: Qd differ-
 tur nō auferet. Itē fides dō habere p
 fessionē catholicā. Tñ catholica p̄fes-
 sio xp̄iana p̄tinet. tñ articulos q̄ i sym-
 bolo ap̄llico cōtinent. Est tñ aliud cre-
 dere deo: aliud credere deū: aliud cre-
 dere in deus. Credere deo est credere
 verū qd dicit. credere deū est credere
 sp̄m eē. credere in deū vt dicit Aug. ē
 credēdo amare: credēdo in eū p amo-
 rē ire et ei⁹ membris i co: part: ⁊ tales
 sunt q̄ eius p̄cepta custodiūt. Talis si-
 des est q̄ possunt mereri vitā eternā:
 ⁊ q̄ dānati potuissent si voluissent. tūc
 aut nō poterūt: q̄ erūt extra statū me-
 rendi. Cōsidera q̄ta pena est alicui et
 tristitia q̄ ppter suū defectū pdit suas
 hereditates: ⁊ esset mator: tristitia si p-
 deret vnū regnū. Sic maria erit tris-
 ticia ip̄s dānatis q̄ ppter suā malā
 volūtate: ⁊ q̄ nō fuerūt veri fideles ⁊
 boni xp̄iani pdiderūt gl̄iam: ⁊ patien-
 tur tā grauissimas penas: ⁊ certi erūt
 q̄ nunq̄ amplius hēbunt tale posse q̄le
 habuerūt. Tertia pena erit q̄ erūt cer-
 ti societates maledicte ⁊c. q̄tus sit gra-
 ue boi esse in societate q̄ displicet nos-
 tum est: ⁊ pl⁹ est molestū si talis socie-
 tas iserat penā. Et si q̄s est cert⁹ q̄ in
 ferat penas. Et si q̄s est cert⁹ q̄ in tali
 societate semp deberet manere mul-
 tū esset tristis: sic qdā dānati certi erūt
 de illa societate: videlz q̄ cū demoni-
 bus ⁊ alijs dānatis p̄petuo manebūt
 in qua ⁊ ex q̄ societate multū afāngen-

tur: vt dicitur est p̄s⁹ in ml̄tis pens co-
 poralib⁹ ⁊ sp̄ualib⁹. Q̄ de q̄ta tribula-
 tio: q̄ta tristitia ⁊ pena stare p̄petuo i
 tali societate tā fetida: tam ignita ⁊c.
 Ubi erūt societates bul⁹ mūdī: vbi p̄s-
 dia ⁊ iuuua in qb⁹ fiūt tot excessus ⁊
 in p̄bis ⁊ i cibis: vbi choree in qb⁹ tot
 mala p̄mittūtur: vbi societates iuden-
 tiū ⁊ bibētū in tabernis. Terte et ta-
 lib⁹ mūdianis societatis⁹ ppter pctā
 sbidē p̄missa mortalia sūt boies si sic
 moriūtur in illis pctis ad illā sociera-
 tem infernalē. Fugite igit̄ kihi tales
 mūdī societates vt vitetis societates
 dānatoz. societate pluris nō opz seq̄.
 Tñ ponit ad h̄ excep̄lū in legēda sc̄toz
 q̄ qdam rex cū deberet baptizari ⁊ tā
 vnū pedē haberet in lauacro altēz re-
 trabēs interrogauit vbinā p̄les mato-
 rus suoz essent: in inferno vel in padī
 so. ⁊ audis p̄les esse in inferno intin-
 ctū pedē retrabēs: sancti⁹ est inq̄t plu-
 res q̄ pauciores seq̄. ⁊ ita indicat⁹ est
 a demone. p̄mittente sibi q̄ tertia die
 incōpabilia bona daret: sed ipe quar-
 ta die subita ⁊ etna morte periit. Sic
 ml̄ri malūt sequi societates fatuoz q̄
 bonoz: ⁊ volūt magis ire cū illis q̄ va-
 dūt ad infernū q̄ cū illis q̄ vadūt ad
 paradīsum. Sed vera societas q̄ hic eis
 fuit grata: in iferno erit tristis ⁊ igrata.
 Quarta pena erit certitudo loci in-
 fernalis. Scitis em̄ q̄ta pena est esse
 in loco fetido vel in bonesto: ⁊ banc pe-
 naz alleuat spes erēdi a tali loco. s̄
 q̄ nō est spes de eritu talis loci: tūc ē
 grauissima. Logita q̄tus esset dolo: si
 adiudicat⁹ esses p̄petuo stare in latrū-
 nis q̄tus esses tristis: igit̄ p̄sa. Et vē-
 re loc⁹ inferni vt iaz dicitū est erit ibo-
 nestio: fetidior: horribilior: ⁊ grauio-
 re penā inserēs oibus locis mūdī vt sc̄i-
 ent p̄ experientiaz dānati a quo sciēt

Octaua pena spūalis

etiā se nūq̄ extituros. **O** de q̄ntū time
re debēt boies hui⁹ mundi q̄ pp̄t loca
cito transitoria. s. pp̄t domos edificā
das ⁊ acq̄rēdas castra ⁊ maneria: ter
ras ⁊ alia loca multa petā q̄ misruūt.
Nā alij rapsūt castra ⁊ dñia aliter: p̄
vsolētiā: vt p̄t in genesis. Alij subtra
būt p̄ fraudes hereditates aliorū. s. di
uites a paup̄ib⁹. Alij ampliāt terras ⁊
p̄tata secreto signa diuisionis inf̄ p̄t
mos amouētes: q̄ oia dānabilia sunt:
dicēte pp̄beta Esa. v. Ne q̄ cōiūgit̄ do
mū ad domū: ⁊ agrū agro copulat̄ vs
q̄ ad terminus loci. nūq̄d habitabitis
vos soli in medio terre: certe cito mo
riemini: nec vltēr⁹ in his locis mora
bit̄ inī. Ubi ḡ: in inferno si in peccato
mor̄: tali mor̄: iamini: pp̄t quoz loco: us
acq̄sitionē nō tm̄ ip̄i dānant: s; etiam
inaccessibiles. Exēplum. quidā miles de
funct⁹ in detrario nigerrimo apparu
it: de cui⁹ narib⁹ sum⁹ ⁊ flāma p̄cede
bāt. apparuit inq̄ tect⁹ pellib⁹ ouinis
et molle terre gestans in būris. Euf
ciuis cui appuit ast. Estis vos dñs fri
deric⁹: r̄ndere illo ego sum: adfuit vsi
venit̄: ⁊ quid significat̄ ista q̄ video?
Ego inq̄t in maximis penis sum. pel
les istas a tali vidua abstrari q̄s mo
do ardētes sentio. Sill⁹ partē cuiusdā
talis agrī mibi vēdicauit iniuste: cuius
nūc p̄dere p̄mo: s; si filij mei ista res
stituerēt: penā meā multū alleuarēt.
sicq; curauit. Audītes aut̄ filij verba
patris ab illo maluerūt eū in pena re
manere q̄ p̄dicta restituere: imo etiā
illa iniuste dñneret: ⁊ sic p̄r dānari. **O**
quot sunt tales filij q̄ malūt patres i
penis: et in illo loco etiā p̄peruo dāna
ri q̄ restituere: etiā si p̄ tali restituo
ne scirēt illos saluādos: imo malūt dā
nari ip̄imet q̄ restituere: v' loca ista:
vel alias res. Exēpluz in li. de dono si

mois. Sacerdos q̄ dā vsurarij mone
bat de salute aie sue: q; grauit̄ firmā
barur. dicebatq; sibi tria fore necessa
ria. s. dolere de p̄teritis: ⁊ plene cōfite
ri de peccis: et restituere p̄ posse. Et il
le. duo p̄ma libent̄ faciā: s; tertiu quō
facerēt: nihil mibi: neq; filiis meis re
maneret. Et sacerdos. sine h̄ non po
tes saluari. Et ille. dicūt ita sapiētes ⁊
scripture. Ira vere dicit sacerdos. Et
ille. Et ego volo. p̄bare vtrū dicāt ve
rū: q; nō restituā. Et sic mortu⁹ est ma
gis timēs paup̄tatē p̄ntē q̄ futurā pe
nā in loco illo vltimimo. **O** insula ce
teris reb⁹ admistrāda q̄ videt se in ce
tu bus⁹ mūdi: et nō curat sibi p̄uidere
de loco futuro p̄peruo: pro certo talis
nō h̄z fidē q̄ sit infern⁹ quē fidēis ve
re credit esse: ideo dicit̄ de tali et sibi
similibus. Conuertant̄ in ⁊c.

Octaua pena spi

O ritualis erit defect⁹ p̄sola
tionis. et s; alibi sit dicitur
de h̄mōi defectu: r̄i allus
est defect⁹ cōsolatōis copalis: ali⁹ de
fect⁹ p̄solationis ip̄ius aie. Nā v̄vide
mus aliqui cōsolant̄ copalit̄ q̄ nō spi
ritualiter: ⁊ ecōuerso: quīs desolatio
aie redūdet in cop⁹: ⁊ ecōtra: vt dicitū
est in p̄ncipio penarū spūallū. q̄tā igi
tur pena dānatis erit q̄ p̄siderabūt a
nullo. s. nec a deo: nec ab aliq̄ creatura
cōsolari aut cōfortari i tā maximis pe
nis: s; erūt in inferno postel q̄si ap̄llus
nulla sit deo cura de eis: **O** de⁹ meus
q̄tā curaz p̄ boie saluādo habuistis: q̄
bomo fuistis passibilis abiectus et de
spectus: et mortem tā vilitimā passus
estis: Nunq̄d obtulisset̄ miserer̄i v̄i
q; vt dicitū est: q; uic̄ est tempus mie:
tūc aut̄ iusticiā: Er̄t igi⁹ dānari⁹ pe
na et tristitia magna. **Quia**

Erit p̄suati om̄i diuina cōsolatōe.
 Angelicavisione.

Omniū sanctorum cōpassione.
 Damnatorū confederatione.

Cetero ergo puabūtur oī diuina cōsolatione: q̄ de' ipse iustus nihil eis dabit in q̄ placeat: imo de quocunq; recordabūtur: siue de deo: siue de q̄cūq; alta re totū erit eis in desolationē: siue p se: siue p accis. Hic aut nō sic p̄nit de': q̄ q̄rūcūq; q̄s patiat aliquas cōsolationē p̄t b̄e. Un̄ ipse iob is sit h̄ grauisime afflicto: t̄n̄ patient̄ sustinuit dī. Job. ij. Si bona suscepim' d̄ manu dñi: mala aut̄ q̄re nō sustineamus? Scribit̄ aut̄ post eodē. c. Egressus facta a facie dñi p̄cussit iob uicere pessimo a plāta pedis vsq; ad verticez capitis ei' q̄ testa sanctē radebat in sterq̄it̄ nō. Dixit aut̄ illi vxor̄ sua. Adhuc p̄manes in simplicitate tua. B̄ndic deo et morere. Quasi ait ad illā. Quasi vna de stultis mulierib' locuta es. Si bōa etc. Et sic p̄t q̄ patientiā habuit quā nō habebūt dānat̄: imo dō maledic̄t: sicut p̄sulebat mulier Job eidez dicēs. B̄ndic deo etc. maledic. T̄ntū em̄ abbo: ret diuinā maledicōez sacra scriptura vt loco maledic̄ posuerit b̄ndic: vt q̄dā dicit. S; seq̄tur. In oīo'. s. afflictioibus nō peccauit Job labijs suis. Glo. Duobus mōis labijs peccam': cū iniusta dicim': vel iusta tacem'. s; iob neq; p̄fertēte sup̄ba dicit: nec cōtra suadētes recta tacuit. patientiā hūit deo gr̄as agens: sapia cōiugē arguēdo docēs. Patientia aut̄ r̄ sapia magna sunt dei dona. Sic p̄t q̄ q̄rūcūq; q̄s affligat in hoc mūdo in aliquo p̄t cōsolari p̄ patientiā saltē. Et iā q; bec pena ipalis r̄ p̄ patientiā p̄t esse meritoria vite eterne et purgatiua penarū. p̄ p̄ctis soluēdarū: s; nihil tale accidit dānat̄. Scito

te q̄ bec pena debet illis q̄ h̄b̄nt oēm mūdānā cōsolatōez in locis: i. trup̄bis: et comessatōib': et potatōib': r̄ inuirs: r̄ alijs p̄ctis multis: p̄ q̄b' nec volūt dolere p̄fecte: nec satisfaccere. P̄nā em̄ ē p̄terita mala plāgere: r̄ plāgēdo nō iterare. Eredūt em̄ plures tales de cipe deū: q̄ dicit̄ ore se dolere de p̄ctis: r̄ p̄ponere abstinere. s; in reueritate aliud h̄nt in corde: q̄d p̄t patent: q; facta cōfessione or̄is corā sacerdote tali statim redeunt ad modū v̄s uēdi p̄torē. sicut p̄sus iurauerunt statim p̄r iurabunt p̄ sanguinē dei per mortē dei: r̄ sic de alijs p̄ctis. Et dicit̄ q̄ nō possent alit̄ viuere: et id q; h̄ noluerūt abstinere a p̄ctis: nec obedire deo: id̄ in futuro in nullo cōsolabūt de' acq̄escet illis. **O** q̄ra pena sibi c̄tanus punieris q̄ in ulla re posses cōsolari? Logitet̄ igit̄ penā h̄c in dānat̄is q̄ poterit. Sec̄da pena erit: q; puabūtur angelicavisione. vñ post dīc iudicij nullus bon' angelus ad dānatos descendet. mō vero ad purgatorū q̄d est q̄dā ps inferni angel̄ boni q̄nc̄ descēdūt ad purgādos cōsolādū. Un̄ in libro de dono timo: or̄s d̄: q̄ q̄daz p̄ctō: correptus grauisima infirmitate rogabat dñm vt eū tolleret de mūdo isto: q̄d cū frequēter petisset astetit cor: az eo āgelus dei dicēs. Missus sum ad petitionem tuā expēdēdā. Elige q̄d vis: aut duobus dieb' stare in purgatorio: aut duobus ant̄is sustinere infirmitatē istaz. Et ille gaudēs elegit p̄m̄: et mortu' est. Post horā aut̄ modicā appuit ei erēt̄ in purgatorio rex āgel': quē vidēs dicit. q̄s es tu? Et ille. Ego sum āgel' dñi q̄ apparuit tibi i sc̄lo ad huc viuēt̄. Et ille. Absit. Tu nō es āgel': q; āgel̄ non mēt̄umf. tu aut̄ mihi mēt̄' es dicēs: q̄ solū duob' dieb' stare in purgato

Octana pena spūalis

rio. hic aut stetit ſā tot ānis. Angel⁹ au
 tē ait. Scias q̄ nōdū h̄ stetitſi p̄ bozā
 itegrā. Tūc ille. Rogo igit̄ vt reducas
 me ad ſclm: q̄ parat⁹ ſiſ ſuſtinere q̄n
 tam infirmitatē deo placuerit dūmō
 buc nō reuertar. Qd̄ et factū eſt et diſ
 penſatione diuina. Et egreſſus buc ſu
 ſtinuit paſſiēter infirmitatē p̄ duos ā
 nos: poſt quos mortu⁹ eſt. Hic igit̄ cre
 diſ q̄ angel⁹ boni viſitat̄ cōciues ſuos
 in purgatoꝝ exiitēs et frequēter cō
 ſolātur: et vt paſſiēter ſufferat̄ et bozā
 tur: vt d̄: in legēda aurea in cōmemo
 ratōne defunctor̄. Et forte ſpecialius
 eos viſitat̄ āgel⁹ q̄ fuerūt cuſtodēs eoꝝ
 rū. Damnati autē nō ſic cōſolabūtur p̄
 ipſos bonos āgelos. ⁊ hoc iuſte: q̄ hic
 nūq̄ voluerūt acq̄ſcere eis: vel ſi q̄ſi
 q̄ acquiſuerūt nō tñ perſeuerauerūt:
 ſed in pctis mortui ſunt. De effectib⁹
 angelice cuſtodie loq̄tur multū euidē
 ter Bonauē. diſ. xi. liij. q̄ ſunt. xij. Quin
 immo occaſo erit marie deſolationis
 ipſis dānatis dū recordabunt̄ q̄ deus
 tñ eos dilexerit q̄ eis ſicut dicit̄ h̄ie
 roy. ab ortu natiuitat⁹ dederit āgelū
 cuſtodē. ſ. q̄ſi aia ſfundit̄ coꝝ poſi. Qua
 druplex tñ p̄ncipal̄ effect⁹ cōſueuit cu
 ſtodie assignari circa aias. Unus ē vt
 pficiat aia in bonū gr̄e. alius vt nō ca
 dat i malū culpe. Tertius ē ſi cadat q̄
 poſtmodū ſurgat. Quart⁹ ē ne toties
 vel intantū malū cadat q̄tis vel ad q̄
 rū aduerſarius icctat. Q̄ p̄ta triſticia
 dānat⁹ nō acq̄uiſiſſe mont̄ oſb⁹ ſui bo
 ni cuſtodis: ⁊ cū eo nō iuiſſe ad gloꝝiā
 celeſtē: ſ. magis acq̄uiſiſſe illi dānato
 āgelo dato i exercitiuz: vt magi di. xi.
 ij. c. i. ait. Reg. q̄ dicit q̄ q̄ſc vnū bo
 nuz āgelū ſibi ad cuſtoditā deputatum
 et viſū malū ad exercitiū bēat. Eū em̄
 oēs āgel⁹ bōi n̄s bonū vellit cōiſc̄ ſa
 luti boiz iudicār: ille tñ q̄ deputat⁹ eſt

alicui ad cuſtoditā ſpār̄ euz bozaf ad
 bonū: ſicut legiſ de āgelo thobie: ⁊ de
 āgelo petri i actib⁹ aploꝝ: vt pulchre
 oñdit̄ ſanct⁹ thob. r. pre. q. cxiij. p̄ totuz.
 Silr̄ ⁊ mali āgel⁹ cū deſiderēt maluz
 boiz: magi tñ boiez ad malū icctat ⁊ ad
 nocēdū fort⁹ iſtat ille q̄ ad exercitiuz
 ei⁹ deputat⁹ ē. Hec ille. Cōſidera igit̄
 q̄ ſi darent̄ tibi duo viri q̄ vn⁹ iduce
 ret ad bonū terminū: et ali⁹ iſtigaret
 ad malū teriz ſi credes malo iducenſi
 te ad locū talē q̄lis ē ifern⁹ q̄tū dole
 re et triſtari deberes q̄ malo acq̄uiſi
 ſti: ⁊ bono credē noluiſſi: p̄ſem igit̄
 nūc nō p̄ſentire pctis: vt talē et tantā
 triſticia p̄petuā vitare poſſimus. Ter
 tia p̄ca erit puari oiz ſanctor̄ p̄paſſio
 ne: q̄ ſcriptū ē i p̄a. Etabiſ in. cū vide
 rit videtā: man⁹ ſuas lauabit i ſanguie
 pctōꝝ. ⁊ ſic q̄ſi balneabunt ſe cū vide
 būt̄ tāta iuſticia fieri de damnat⁹: ⁊ ſic
 pat̄ i celo nō triſtabiſ d̄ dānatōe filij i
 inferno: nec fili⁹ de dānatōe p̄iſ: nec
 filia de dānatōe m̄iſ. o q̄ta triſtia in
 dānat⁹ cū ſciēt̄ filios ⁊ filias q̄s ita ca
 re natriēt̄ gaudē d̄ dānatōe ſua: vn⁹ ⁊
 mgi ſen. di. liij. querit de iſta p̄paſſio
 ne di. Sz cū ſc̄ti malos in tom̄c̄ v̄
 deāt: nōne aliq̄ p̄paſſioe erga eos mo
 uebūtur? Nōne eos de tom̄c̄ libera
 ri cupiūt? Et r̄ndet in ſine ca. di. Juſto
 rū aie: et ſi nature ſue bonitate miaz
 b̄nt ſā tūc auctoꝝ ſui iuſticie p̄iuncte
 tāta rectitudie p̄ſtrigēt̄ vt nulla ad re
 p̄obos p̄paſſione moueant. Hec ille.
 Scor⁹ vo i. liij. ca. diſ. diē. Nō credo q̄
 beati cōſolētur absolute de penis eoꝝ
 rū. nō q̄ gaudēt de eis niſi p̄p̄ iuſtici
 am iudicis: ⁊ q̄ vidēt̄ deū hoc velle vo
 lūt ⁊ ſpi. hoc tñ ſi placeret deo absolu
 te nollēt̄: nec p̄p̄ hoc ē in eis triſticia:
 q̄ coꝝ volūtas nō ē triſticie capat̄ p̄p̄
 delectationē p̄ſectā q̄ ipedit̄ oēs triſti

clā oppositā: s; quācūq; cōtingentem. nec etiā ē ista volūtas nisi cōditionalis. Nec ille. imo etiā gaudebūt. Sciēdus tū inq; ides docto: q; alit d; gaudere iudet de pena iuste inflicta q; alit? cui nō interest. Cū de? acceptat penā dā nator; q; iusta est: r; fit in vīdīta offen se iudicis: r; id ei? interest habere ma forē p; placētā in infligēdo iuste penā quā debeāt b;: eo q; eos non p; tneat vīdīta. Nec ille. Et bec pena erit in dā natis: q; noluerūt reuereri sanctos nec deū eoz festa colēdo: alia bōa ope rādo: in quib; boies cōter plura ma la agūt q; in alijs dieb;. Alit sunt ocio si cogitantes pessima de q; b; nūq; cōi tentur: nec credūt cogitatōes malas eē peccata. Debetur etiā bis q; nō ba bēt cōpassionē de miseria p; tmi. et id nec de? nec scī p; patient talib; dāna tis. Quarta pena erit: q; p; uari erunt mutua cōfederatōe: q; nō solū sibi ini cē iudebūt: vt p; dicitū ē: imo impos sibile erit vt sibi in aliq; amo: e cōiugā tur. h; aut; l; q; n; aliq; boies odio se ba beāt: tū q; n; p; acti cauf; r; sūt post ali quādo boni amici: s; n; talē int dā natos poterit fieri: ita q; de se mutuo gaudere nō poterūt. S; nūq; poterūt gaudere de dilectōne sūi sicut videm; p; cō: et gaudere: l; se amēt inordiāte? Itē dicitur doc. subtil. vbi p; q; si q; dā tus r; p; p;ue demones possent stare i cognitōe sua et dilectōe p;petua: r; nō determinarent ab alio reputarēt se be atos bitudine naturali: r; id in cogni tōe sua marie quiescerēt. r; credo q; q; ab hoc impediunt q; ē eis maria p;ca. s; null; dā nator; absolute pōt stare in cognitōe et dilectōe sūi: s; t; i; est ter min; cuiusdā alteri: sicut infirm; con siderat se nō tū delectat: q; nō cōfide rat se nisi vt est termin; cōcupisre fan

tatis q; caret r; quā obtinere nō pōt: et ideo ap;lius tristat r; punitur: r; sic dicit gēs se ad b;ndū aliqd; qd; nō pōt b;: e et illa dilectōe parit maiorē penā r; tris ticiāz. dā nati igit; se amantes r; p; fide rates sine p; que facti fuerūt r; quē potuissent cū diuino auxilio i hoc mū do acq;isse maxime crucia b; tūr r; con fusiōez sup; se bebūt: q; noluerūt face re bonū r; fugere maluz. Nō fit igitur charissime tibi graue dimittere p;ca: nec cōfūdar; i b; agēdo. diligēt inq;re q; sunt ad salutē nēcia: q; xps dicit. P; mū q; rite regnū dei et bec oia adijcē tur vobis. Mat; vi. quia de nō quea rētibus regnuz dei d;. Lōuertant; r;:

Quarta pena dāna

toz erit mortis desiderium: et de hac pena dicitū ē p; aliq; liter et allegat; text; Apoc. it. in quo dicitur. desiderabūt mors et mors fugiet ab eis. Nouet aut; q; isto a docto: s; .l. di. l. iij. Ut r; dā nati appe tant nō esse p;pter fugiendā miserā: r; argumētis p;f; et pres; r; tas per scotū i p;ua cōlōne eiusdē di. r; solutōe posita dicit i p;ncipio solutōis secūde. Et dā nati debeāt magis velle nō esse q; in p; cō p;manere. Eredo tū q; appe tunt nō esse nō p; culpā fugiendā: q; s; sunt obstinati: s; p; penā quam susti nēt. Bona. etiā dicit. ij. q. eiusdē di. i. Re spōdes. ad hoc. Dicit aliq; q; damnat; mallent non esse q; sic esse: s; appetit; eoz; est inordiāte? r; indifferet; et fan tasticus: q; sibi nociuum appetit; sicut est appetitus infirmi qui non venit ex natura: sed ex fantastica imaginatio ne: q; existimat sibi p;desse qd; nocet. Sic damnati. quia existimāt se habere q; etem si omisitō non essent: appe tūt magis non esse q; esse in pens. Et

Nonna pena spiritualis

hoc mō videt dicere Aug. in li. de mī-
seria bui? mūdī loqns de dānatis. **Q**
mōs q̄ dulcis es q̄ amara fuit
fuit: te solū desiderat q̄ te vehementer
oderunt. Un̄ cōsequēter dicit. Eredo
q̄ magis appetendū esset si poneres
i optione oīno nō esse q̄ esse: et eterna
liter torqueri. Et loquor d̄ appetitu q̄
refugit i cōmodū. hoc em̄ indicat mēo
mea magis appetibile sicut decollatio
nez q̄ diurnā ignis aduersionē. verū
tū fm̄ appetitū honesti: q̄ cruciat? ta
lis est ad gloriā dei vtiq̄ magis vellēt
ignib? subiacere ad cōtinuā dei laudē
q̄ per oīmodā corruptionē manū dei
effugere. Hec ille. Sic igitur appeti-
tu refugiente penā tam graue deside-
rabunt mori. Un̄ mors hic dupliciter
accipit. s. p non esse simplr nec fm̄ cor-
pus nec fm̄ aiā: aut p separatōne aiē
a corpe: sicut cōster d̄: hō mori qm̄ aiā
recedit a corpe. et vtrāq̄ mortē affecti-
one p̄modi putat ul dānati d̄siderabē
P̄mo vellēt se nō fuisse creatos.

Secūdo vellēt se esse ānihilatos.

Tertio vellēt se nō fuisse redēptos

Quarto vellēt se nō esse suscitatos

Quot velle ad impossibile fm̄ diu-
nā ordinatiōez erūt in dānatis in qb?
grauissime cruciabunt? Et p̄mo vellēt
se nō fuisse creatos accipiēdo creatio-
nē cōster p factiōne: qm̄ si nō fuissent
facti nō pmississent pctā. ppter q̄ dāna-
ri sūt: iō maledicēt reptioni sue et ua-
riuat. Job. iij. Pereat dies i q̄ natus
sum: et nor in q̄ dictū est pcept? est hō.
Cogita tristitiā boīs cadētis in foueā
pfundā: et dicētis. **Q** maledicte ve tū
bi q̄ p talē vtiā venisti: si non venisses
nō cecidisses. Ita dānati dicēt: si non
fuisset gnat? nō fuisset dānat?. Tal
tristitiā accidet bis q̄ nolūt d̄siderare
q̄re facti sunt. de qb? d̄ in ps. Vō cuz

in bonore cēt nō in. p̄p̄. ē. s. in. i. s. et filio
fact? est illis. Quis bonor boīs maior
q̄ fieri ad imaginē dei: et tandem hēre
gloriz? lam eternā in regno celoz?
S; volēt ad aliquē locū distantē per-
uenire oportet p̄l? pertransire p viā q̄
ad terminū vte p̄curre: ita te p̄l? opz
hīā paradisi aggredi et p illā ire: q̄ te
posse paradisi obtinere: quā si nollis
ingredi opz te ire p viāz inferni: q̄ in
hoc mūdo nō sunt nisi due vte: quarū
vna est arta et alta ē lata: vt dicit t̄p̄s
Mat. viij. Nec potes hic semper viuē:
s; te opz mori: q̄ statutū est boibus se-
mel mori. Hec. it. et nescis qm̄ nec vbi
nec in q̄ societate: nec in q̄ statu. Pres-
uldeas igit tibi de futuro erēplo illi?
q̄ sibi. puidit dū regnaret. Narrat em̄
q̄ fuit p̄suetudo i regno quodā: q̄ nul-
lus regnaret tibi nisi p annū. finito p̄o
āno rex spoliat? oibus cū r̄cupio m̄r-
tebas ad quādaz insulā in p̄petuū exi-
litū: et ali? ingrediebās. Dulcis p̄o sa-
tis regib? sic exulatis: et in insula illa
fame et miseria p̄cellatib? successit q̄-
dā sapiēs: q̄ dū durauit posse suū p̄mi-
sit in insulaz multa necessaria de qb?
fuit ei bñ cū illuc fuit expulsius. et hoc
est qd̄ d̄s nobis dicit Luc. xvi. erēplo
villici iniquitatis: vt faciam? nob̄ ami-
cos. s. paupes: et viros bonos et sc̄ros
de māmona iniquitatis: vt cū defecerit
mus recipiēt nos in eterna tabnaculā.
Ecc. xliij. Ante obitū opare iusti-
ciā: qm̄ nō est apud iheros. i. in alio se-
culo inuenire cibū: sicut dicitū est p̄l?
Frustra ḡ damnati vellēt se nō fuisse
natos: q̄ etiā hoc solo p̄uaf de? inge-
nita facere q̄ genita fuerunt: vt dicit
agarbon. vt ait Aristo. vi. et h̄c. Secūdo
dānati vellēt ānihilari: q̄ si nō pōt
esse qm̄ fuerint: posset tū fieri q̄ nihil
essent. **Q**. dñe iesu cur fecisti quos sc̄i

Erit mortis desiderium

uisti ppetuo dānādos? Cur nō sufficit
 tibi vt tāto tpe pctō: eos puniant q̄to
 peccauerit? Cur eos nō anihilas: si nō
 vis eos saluare: aut aliqd aliud de ip
 sis faceres? Ubi est mīa tua? quōd ueruz
 est qd dicit p pphāz: Misericordias
 dñi in eternū carabo. Nec sunt cogita
 tu mirabilia ⁊ terribilia ad audiēdū:
 s; terribilia: a ad uidentū: terribilissi
 ma ad sentendū. Nec dubia solunt
 p doctores dis. xlvi. q. liij. Et h de his
 sit dictū p̄: placet tñ hoc idē repeiē.
 Ad primā cōclusionēz possum dicere
 cū ap̄lo ad Ro. xi. Q̄ altitudo diuinita
 rū sapie et scie dei: q̄ incōprehēbilis
 sunt iudicia ei: et inuestigabiles uis
 ei? Quis em̄ cogit sensum dñi: aut
 q̄s ei cōsultari? fuit? p̄t dici hē dicit
 ansel. p̄ologus. ij. c. ad deū loq̄ns: vt
 inq̄ Ricb. i. q. l. di. Id solū iustū ē qd
 vis: ⁊ nō est iustū qd nō vis. Et ita cū
 dei uolūtas sit p̄ia r̄a oim uolēdorū:
 nō est q̄rednz cur de? uult h̄ vel illud.
 Alij distigunt q̄ uolūtas dei d̄: a s̄is ⁊
 p̄ns: vt scrūs t̄bo. i. p̄te. q. x. ar. vi. ad
 p̄iaz uolūtatē iqt̄ a n̄t uult oēs hoies
 saluos fieri vt oēs si uellēt saluarent:
 q̄b̄nt naturalia: legē: facta: ⁊ cetera ad
 salūre nēcia. Uolūtate at̄ p̄nt nō uult
 oēs hoies saluos fieri: sed s̄m eoz me
 rita aliq̄s saluabit: et alios dānabit.
 Alij tñ dicūt: vt recitat Bona. i. q. di.
 xliij. infernū nō esse: p eo q̄ dicit nul
 lū cruciatū esse post hanc uitā. Et istū
 errorē cōsulcit rō recta q̄ ita dicitat q̄
 malū nō d; remanere ipunitū. Sic q̄
 multē peccāt: ⁊ i hac uita nō cruciant:
 imo gaudēt ⁊ letant̄ necessē eoz p
 hanc uitā cruciari: aut destruere ordi
 nē uoluerit: q̄nt diuinitas iustitiaz negli
 gentē et remissā esse: q̄ca punitōne
 pcti. Alij dō negauerūt infernū eē: p
 eo q̄ negauerūt iplos eoz ⁊ cruciari

vt origenes ⁊ seq̄ces ei: q̄uis s; eos
 post hanc uitā aliq̄s maneat cruciat?
 dixerūt em̄ q̄ h̄ nō p̄t dīna mīa susti
 nere q̄ creatura sua quā nō odit: s; dī
 ligite etnalr̄ sit i p̄nto: cū ipse nō dele
 ctes in punitōne n̄ra: nec fatiet crucia
 rib? n̄ris: nec obstat q̄n nō possit eos
 q̄ punitur sine aliq̄ p̄iudicio libare a
 p̄nto. Et si aliq̄i sc̄ptura p̄mial̄ pctō
 rib? p̄nā etnā: h̄ dicūt nō eē dicitū s;
 p̄itatē p̄missōis: s; s̄m terrozē comia
 rōis q̄ intēdit dō malos libare a pec
 cati. Iste aut̄ erro: origēis fuit ⁊ suor
 rū seq̄ciū: q̄ tāto est imantio: q̄to uide
 tur eē mīto: ⁊ misericōdio: p eo q̄ dī
 nīnā iusticiā blasphemat̄ duz eam dī
 minuit: dū tānt dat mīe q̄ nō relinq̄t
 locū iusticie. Sc̄do h̄o q̄ spem nostrā
 euacuat. Si eīz sc̄ptura supplicū pecc
 ato: s; cominat nō s; p̄itatē s; vt de
 terreat: qd̄ cause eēt cur etiā nō intel
 ligam? p̄mīa p̄mittē nō s; p̄itatē: s;
 vt ad op? iusticie alliciat: ac p̄ h̄ sc̄ptu
 ra tota ⁊ fides n̄ra uana ⁊ frivola po
 terit iudicari: ⁊ id est tertia positio rō
 nal̄ ⁊ fidel̄ q̄ sit ponere cruciatū eter
 nū. et h̄ manifeste dicit sc̄ptura dīna.
 Cōfirmat fides et cōcordat rō recta.
 Scriptura mat̄. xxy. Ite maledicti
 in ig. ⁊c. Uñ etiā greḡ. mo. xliij. Sūt
 nōnulli q̄ pctis suis idcirco finē pone
 re negligunt: qui h̄c q̄nq̄ sup se finē
 futura iudicia suspiciant. Quib? breui
 ter r̄ndem? Si q̄nq̄ finēda sunt sup
 plicia reproborū: q̄nq̄ s; finēda sunt
 gaudia b̄toz. Per sc̄ptas nāq̄ p̄itas dī
 cit. Ibi tñ i supplicū: iusti aut̄ i uitā
 eternā. Itē rōne uidet: q̄ si de duob?
 dñis est repire alterz extremoz ⁊ me
 ritū necesse ē ponere alterū extremū.
 Nec ē radix stabiliēdi uita ap̄ p̄hos:
 s; ē ponere p̄fectā b̄ritudinē in p̄ia: ⁊
 medū statū in uia inē p̄fectā b̄ritudi

Nonna pena spūalis

nē & pfectā miseriā: q̄ est ponere pfe-
 ctā miseriā post banc vitā. Hoc aut̄ di-
 cit̄ infernū. At̄ sic de⁹ est sūme mi-
 sericors ita est sūme iust⁹. Sicut q̄ sū-
 me misericors: d̄s ē sūme misereri: & mi-
 sericors: d̄s suā sūme manifestare: sic &
 sūme iust⁹ est sūme punire: & suā iusti-
 ciā manifestare p̄ effectū. Si q̄ infinit-
 ita iusticia nō pōt manifestari nisi per
 effectū infinitū: videt̄ q̄ aliq̄b⁹ p̄ctō: i-
 bus reddi debeat cruciat⁹ infinit⁹. s; nō
 pōt esse cruciatus infinit⁹ nisi eter-
 nus: q̄ necesse ē esse cruciatū eternū.
 bñc aut̄ dicit̄ infernū. Cruciatū etiā
 ponere eternū facit ad p̄plemētū vni-
 uersū: & iustū iudiciū deī. Cōgruū em̄ ē
 vt pulcritudō vniuersū decoretur q̄bus
 d̄s antitet̄. s; h̄s: vt sicut bonis red-
 dunt̄ bona eterna: ita & malis eterna
 supplicia. Necessariū etiā est ad cōser-
 uandū ordinē iusticie vt vniuersū red-
 dat̄ s; in opa sua cū ventū fuerit ad iu-
 diciū. P̄ctō: aut̄ cum peccat: peccat s;
 bonū eternū et infinitū: et est dign⁹
 esse cruciatu eterno: peccat etiā in suo
 eterno: vt dū decesserit nō est ampl⁹
 loc⁹ meriti ac p̄ h̄ nec remissiois p̄cti:
 et s; semp est culpa. Et q; culpa ordi-
 tur i pena dz semp esse i pena. Et ista
 est vna rō cōpleta q̄ colligit et Greg.
 et Aug. Gregori⁹ aut̄ dicit in li. dia. q;
 s; p̄ctō: eternali cruciatus ē q; peccat i
 suo etno. Aug. s; dicit q; s; eternalit̄
 punit̄ q; peccat s; bonus eternū. Et
 q; illud iudiciū iustū sit ostēdit p̄ exē-
 plū in bñanis iudicij: s; et legalib⁹: vbi
 dicit̄ q; peccatō s; republicā aliq̄ grādi-
 crimie morte mori: nō q; i mora q̄ oc-
 cidit̄ ei⁹ sup̄pliciu leges eē existimāt:
 cū sit bona p̄bens: sed q; cū in semp
 ternū auferunt a societate viuētū.
 Hoc Bona. Et p̄t mag⁹ in etno p̄e-
 tuo si p̄petuo vniēt exulat⁹. Ad aliud

de inia dicit idē doc. in si. bul. q. q; si
 cut de⁹ est sūme misericors: ita etiā de-
 cet vt sit sūme iust⁹: et s; effect⁹ sūme
 mie nō excludit effectū iusticie. & p̄t
 hoc de⁹ distinxit sibi duo rpa. Cū in q̄
 oñderet mie sue infinitatē tradendo
 vniuersū filiū suū. p̄ oibus inimicis
 suis: & p̄ctō oibus ad se redire volē-
 t̄s. Aliud in q̄ oñderet iusticie sue i-
 mēsitatē: & id est t̄ps qd̄ deputatū est
 etnis cruciatib⁹. Dicit etiā mgr̄ in lra
 ad auctoritatē Jaco. ij. Iudicius sine
 mia fiet illi qd̄ nō fecit mias. Ita inq̄t in
 telligi pōt q; iudiciū dānatōis fiet illi
 qd̄ nō fecit miam. p̄ eo q; fuit sine mia.
 vel fiet illi iudiciū sine mia liberatē &
 saluātē: q; t̄n in aliq̄ pene allentatōne
 mias deī sentiet: q; nō tāntū punit̄ qn-
 tū meruit. S; h̄ nō sine cā d̄: mia & lu-
 diciū in futuro: q; & h̄ mult⁹ mōis mi-
 seret̄ de⁹ qb⁹ nō miserebit̄ tūc. Vocat̄
 em̄ nūc p̄ctō: es & iustificat̄ qd̄ t̄ nō fa-
 ciet: s; reddet̄ tūc iustigullis q; merita.
 Manifeste iudicabit̄ q; nūc occulte iu-
 dicat. S; q̄rit̄ vtr̄ dānatū punit̄ sine
 intermissioe: & n̄ deo inq̄t Bona. dicit̄
 do q; punitio geb̄nal̄ erit sine oī in-
 termissioe. & h̄ p̄t p̄ illud qd̄ d̄ apoc.
 xliij. Ascēdet fum⁹ tormētō: ū in secl̄a
 scloz: & nō hēbunt̄ req̄es die ac nocte:
 q; cū sit iterpollatio in culpa nō dz eē
 in pena. Et si dicat̄ iust̄ illud Job. xliij.
 q; trāsbūt̄ ab aq̄s niuius ad calorē ni-
 miū. & sic d̄: q; i isto trāsitū sit inf̄ ml̄
 flo. & n̄ deo q; dupl̄r pōt̄ intelligi. vel si
 cut ē trāsit⁹ subī ab vno s; toz̄ imedia-
 toz̄ ad aliud: ita t̄n q; sp̄ est sub altero
 s; toz̄: sic int̄elligat̄ in p̄posito. vel tra-
 vt nō int̄elligat̄ successio: s; nec tran-
 situs cū successioe s; varietas cū succē-
 sioe. Hoc Bona. Et ita for̄tasse dici pōt
 set de penis spūalib⁹: q; mirabile n̄
 nisi videt̄ intelligere tot̄ & tāta & velle

simul tot impossibilia. Erit igitur dānatio
maria pena: quia uellet annihilari et non
poterit deo uolere eos se stare in infer-
no cum tanta grauissimis penis. Tertia pe-
na erit quia uellet se non fuisse redēptos.
¶ Quia pena dānati cum p̄siderabūt tā-
tū remediū p̄ pctā sua sp̄uissē? Cogit-
ta si esses adiudicat? mortis uel p̄petuo
carceri: et aliqd uellet te libare: et hāc
libatōes p̄tēneres: et post cū uelles li-
berari non posses: quia mēsticia affice-
rer? Erit igitur dānati maria p̄ca cogita-
re de illa libatōe quā p̄tēpserūt: imo
uellent quod dñs non fuisset incarnat⁹: quia
magis puniretur ex eo quod non curauerūt
tātū bonū: et matie xp̄tiani sicut dictū
fuit ps̄. Nec pena marie debet bis quod
tāto b̄sicio igrati sunt. ¶ miserrimi
dānati quod tāto b̄sicio tanto amore non
potuerūt: quia noluerūt retrahi ad amo-
rez dei. Cū xp̄s ostēdit nob̄ dilectōes
valde grandē cū totū corp⁹ suū et oia
mēbra sua morti exposuit. De quod dile-
ctōe ait Bern. Si dñs nō s̄s xp̄s ha-
buisset tot mēbra i suo corpe quot sūt
stelle i firmamēto: et unūquodq; mēbrū
singularē uitā habuisset oia sigillatim
morti exposuisset asic̄ unā aiāz fau-
b⁹ diaboli dimississet. Nec ille. Fuit
xp̄i passio sufficiens p̄ redēptōne toti⁹
b̄nani gener⁹. s̄z maledicti dānati hoc
non curātes magis eū occiderūt pctis
suis quāntū in eis fuit. Heb. vi. Iratus
crucifigētes sibi mēstip̄s fillū dei. Et
ita tristabunt ualde: quia fuerūt a mor-
te peccati liberati si uoluissent fructū
passionis suscipere. Quarta pena erit:
quia non uellet se fuisse suscitatos: imo libe-
ter aie dānatorū illa to: mētra uilissima
dimitterēt. ¶ Quārus dolo: quāta tri-
sticia ipsis aiab⁹ dānatorū in sump-
tione siue reuisione corporū: quia oēs pe-
ne corporales quod dicte sunt p̄s̄ in aiām

redundabunt sicut glia corporis in celo
in aiām. et ideo aie b̄tē cū gaudio sua
corpa resumēt: et aie dānatorū cū tristitia.
Cogita corp⁹ putridū et plenū uer-
mib⁹: et quāto deforme poteris p̄s̄are.
Disco tibi quod aie dānatorū tale corpus
plus uellet hēre quod illud dānatū cū pe-
nis illis cruciātib⁹. ¶ Igitur aia cur tan-
tū placent hinc corp⁹? Erit illud nutritis
in luxurijs: in gula: in octo: et alijs de-
lectatiōib⁹? Erit non cogis illud tibi ser-
uire: et non tu illi? Tu desiderasti ut illud
a te non separet dū eras in hoc mūdo:
et non potuisti obtinere quā p̄ mortē se-
paret: tūc optab ut separet et non pote-
ris obtinēre: quia mors fugiet a te. Talis
pens merito erit illi quod n̄m̄s carnalitē
uixerūt: ita quod corpa corp⁹ erit aiab⁹ car-
cer p̄petu⁹. Si infirmant uoluptuosi
aut quodq; mali in aliq; mēbro patiunt
stati apponūt remediū: uadūt ad me-
dicū: adhibēt uinguēta: imo quodq; sua
ferit medic⁹ obfuarūz p̄ sanitate cor-
poris diligēter obfuar. s̄z si infirmatur
in aia non curāt nec quāntū medicū: imo
fugiūt. nolūt credē deo ip̄sos dirigēt
ad salutē p̄ pdicatores et cōfesso: es: et
sō non infirm si dānant. sicut non esset mi-
rū si quod infirm⁹ nolens credē medico
moreret: ideo non arēt d̄: in ebemate
p̄s̄ assumpto. Couertant in infer. etc.

Ecima et vltia

quo ad p̄sentē tractatus
pena sp̄ialis ē hēcūdū
stipendiū: quia dānati non
solū uerecundia corporali p̄fundetur:
sicut cōfundunt boies nudi: s̄z etiā ue-
recundabuntur et cōfundentur et de-
nudatōne et uisione seu cogitōe suo-
rū pctō: quod mō non fit: quia pctā boim
nunc a solo deo uidentur: et ad huc ex
tali uisione non curāt. Nec autē cōfuso

Decima pena spiritualis

spiritualis erit quadruplex.

Primo enim confusione et dei cognitione.

Secundo et sanctorum visione.

Tertio et aspectu dñatorum.

Quarto et inspectu peccatorum.

Prima igitur pena confusionis dñatorum erit ex dei cognitione. Pēnare enim potestis quia esset confusio latronis si iudex videret ipsum furē in furto suo: et hō bñ sciret: s; maior puelle verecūde si a patre suo in boneste cū viro videret. Utere maior confusio erit dñatorum et visione patris celestis. Hec ē illa confusio de q̄ Jerē. xvij. dī. Dñe oēs q̄ te derelīq̄rūt confundētur: recedētēs a te i terra scribētur: qm̄ derelīq̄rūt venā aquarū vī uertū dñi. S; q̄re nō sic confundūt peccatores cū scīat q̄ oīa apta sunt et nuda oculis dei? Lerte quē nō credunt vere. vel si indubitāter credūt: q̄ nūc vides dissimulare peccā: q̄ nō punit: s; nō curāt. S; q̄ ex aliq̄ ibonesto facto vel p̄bo boies verecūdi confundunt: q̄ to magis et peccato mortali qd̄ summe deo displicet dñatorū confunduntur? Et hec pena erit q̄ mō nōlderūt confundī siue erubescere in peccis p̄p̄ deū: q̄ tñ nō facerēt corā hoīb;. Exēplū bul;. Quidā bon' vir cuidā fatue mulieri sequētī cū vt cū ea peccaret dixit. Uenī et seq̄re me. Et cū eam duriss; ad forū dixit. Nō para te. Que dixit. Non bīcybī viderēt boies: s; in domo. At ille. S; tñ nō vis hoc op' bīc exercere p̄p̄ boies q̄ viderēt: nec ego in domo p̄p̄ deū q̄ videret. Et h' est qd̄ dī: bīs vsib;. Tū qd̄: arpe factis q̄ me spectāte rubeas. Tur spectāte deo nō magis ip̄e rubeat: et Voc. in fi. v. de p̄o. Magna est nob' indita bñfaciēdi necessitas cū cū tra agam' aū o. los iudicis cūct a cer nēis. Quot mala sūt in occulto de' nont. S; tamen feceris peccā coram

deo est remediū vt nō confundaris in eternū: vt sc; confundaris cōfītēdo. De qua confusione dī. Eccl. iij. Pro aīa tua nō confundaris dicere verū. Est enim confusio adducēs glīam et grām. Quasi diceret q̄ duplex ē confusio. qd̄ā est alī quoz q̄ tñ verecūdant et confundūtur reuelare in cōfessōe peccā sua q̄ ea tacent: et hoc est mala. Alia est confusio q̄ confundūtur et verecūdant in cōfessione: nō tñ sic q̄ dicāt peccā sua cōmissa: et hec est bōa confusio ducēs ad gratiā et glīam ex q̄ confundit diabolus: et per quā euadit confusio eterna: q̄ tāta est vt eā cogitare nō possum'. Secūda peccā confusio erit ex scōz visione. Nō erit solus de' viderit peccā dñatorū: s; etiā tota curia celestis. Uñ Ber. Ignis vbi q̄ feror rupt; pugnabit habentis. Lūctaq; cūctoz cūctis archana patebūt. S; quō poterūt sancti āgell et alij bñi videre peccā dñatorū cū nūq̄ ad infernū descēdāt: et tanta sit distātia paradī ad infernū? Ad hoc dicit Bonauē. in iij. di. l. q. iij. q̄ sancti viderēt in speculo eterno penā reproboz vt faciat ad eorū glīam cumulandā. S; quid hec cognitio faciet ad dñatorū confusione? Disco q̄ faciet. Sicut magis confundit latro dū est furtū cogitāt a rota curia alicui' dñi q̄ si a solo dño: ita magis confundent ad min' certē sine et cognitione curie celestis q̄ si a solo deo cognoscere eoz peccā. Scīet enim quomodo peccā eorū fuerūt visa in iudicio a cūctis: et ad eoz confusione cumulu; recordabunt illi' visionis confundentis. sicut si q̄s recordaret q̄ peccā suoz viris honestis fuit et ē notū confundere: et verecūdaret. Et vlt; hec erit magna confusio dū dñatorū scient peccā sua nota fuisse: et esse vīrgini gloriose angelis et sanctis dei qui tot erunt in

Alia supna bierlm ciuitate. Et bec pēa debet illis q̄ sanctorū vitam deriserūt nec imitati sunt. Sunt em̄ multi miseri q̄ deridēt et obloquūt nō solū s̄ sc̄to ruin vitā: s̄ etiā s̄ xpm̄ p̄tinentes sua p̄cepta et p̄silia. Exemplū i vitas patrū et c. Illā ḡ p̄fusionem dānati nō bituri eēt si voluissent sc̄toz seq̄ vestigia v̄l dei p̄cepta p̄spetisse et fecisse: q̄ scriptū est in ps̄. Lūctio nō p̄fundat cū p̄spetio i oibus mādatīs tuis. Tertia pena p̄fusionis erit ex aspectu dānatoz. nā sicut ex aspectu v̄scini tui p̄fusiones pateris ex multis pctis tuis: imo mulier p̄fundet in aspectu viri ex multis suis miserijs: ita dānati videntes mu tuo sua pctā q̄ fuerūt eis p̄us occulta: p̄fundētur sicut nūc multi p̄funderentur si viderēt eoz mala etiā ab his qui sunt s̄tes et talibus pctis maculati. De me? quot p̄fusionib? p̄fundent dānati q̄ tot erūt in illo carcere p̄petuo? Nā a q̄z demōe et alto dānato cus eis p̄fundent: verecū dabūtur: et exp̄obiatem salutis habuerūt. Et p̄ncipalit̄ verecū dabūtur xp̄iani in q̄b? apparebit character baptisimat̄. et p̄ amplū viri religioſi q̄ matorē salutis occasionez habuerūt: et s̄m q̄ matorē et plura peccata bebunt. Eōfundēt: q̄ illi sup̄b̄ demones q̄ de celo empyreo ceciderunt: et marie ille lucifer apostata cui diceſ illud Esa. r̄iij. Quō cecidisti lucifer q̄ mane oriebaris? Corrupti in terraz q̄ vulnerabas gētes. q̄ d̄. in cor. tuo. i. ce. ascen. su. ast. c. eral. so. m. sedebō i monte testamēt̄. in lu. g. q. n. ascendam sup̄ altitudinem n̄nbiū ero s̄ilis altissimo. Uerūt̄ ad infernū detraberis in p̄sū duz lac̄. Nec p̄fusio debet sup̄b̄s q̄ si miles effecti demonib? deū p̄tēpserit volūtatē suā volūtatē diuē p̄ferētēs.

Dec etiā pena debet illis q̄ nō verecū dant publice et palā peccare et suis malis exēplis alios corūperere. De q̄b? d̄. Dat. xvij. Qui ar̄ sc̄dalizauerit vnū de pu. istis qui i me cre. et p̄e. et vt su. mo. a. sin. in co. el? et demer. in p̄fundū maris. Quid aut̄ sit scandalū dic̄ Nic̄ co. de lyra q̄ scandalū actiue est dictū vel factū min? rectū p̄bēs occasione alteri r̄uine. Scandalizare iḡit aliq̄ue est facere eū ruere in pctm̄ mortale ex dicto vel facto suo malo. et h̄ est. p̄p̄te nocumentū et p̄e anie qd̄ est recte s̄ charitatē. et iō faciēs aliū sic ruere si faciat hoc ex intētōne seu ex aduertētia s̄p̄ peccat in or̄ali. Etiā si factū vel dictū ex quo alius ruit non esset de ḡne pcti mortalis: sicut dices mēdaciū loco sum mulieri intentiōe p̄rabēdi eā ad adulterū ē pctm̄ mortale ex intētōe finis. Qui ḡ scandalizauerit vnū de pu. fillis. Dicit aut̄ pusillus: q̄ null scandalizet passue nisi in q̄rtū pusillus. i. p̄ue v̄tutis: q̄ bō p̄fecte v̄tutis ex dicto vel facto malo alteri? nō ruit in pctm̄. Et pedit iḡit et. i. sc̄dalizati actiue mō d̄i cto: vt suspendat mola et c. Loq̄tur etiā gelista ad modū terre palestinoz: i q̄ p̄dēnati ad mortē ligato saxo ad collū p̄cipitabant in mare. Et pedit ḡ. sensus est. i. meli? esset boi mort̄ copalitē q̄ ex malo suo exemplo facere aliū ruere i pctm̄ mortale: q̄ ex hoc meretur mortē eternā q̄ grauo: est more t̄p̄al̄. Et iō seq̄tur. Ne mūdo ab scandalis. i. mūdanis hoib? q̄ nō curāt scandalizare. p̄rimos. Necessē est em̄ vt veniant scandala. Ibi nō est necessitas ab soluta: s̄ tm̄ ex sup̄pōne. Si em̄ boies velint viuere mūdane et in oib? volūtatē suā adimplere necessario seq̄tur ad hoc scandalū alioz: q̄ nō formidat p̄rimos scandalizare. Uerūt̄ ve boi. i.

Prologus secunde partis principalis

condemnatio pene eterne sibi affligende
p que scandalu venit actine. s. primum
scandalizatio. Hec ille. Tales igitur hic
non verecundantur alios scandalizasse: in
ferno verecundabuntur hoc fecisse. Quar
ta pena et ultima est confusio ex inspectu
peccatorum. s. ex aspectu interiorum suorum
nunc quod quisquam daturus videbit macu
lantem et turpem ex peccato suo. Et ex hoc mul
tum confundetur. Eze. xlviij. Confundantur
ab iniquitatibus suis. Sicut beatus pulchra
veste confunditur etiam pro se fecerit in
luto. Quid de me? quia confusio daturus qui
tam pulchra aia a deo suscepit: quia
ad imaginem suam: et ea ita sordide confun
derunt: he confusiones et alie penes
dicite: et et non dicite spiritus daturus in loco
illo infernali erunt perpetuo sine cessatio
ne. Eccl. xx. Confusio illorum cum spiritus sine
intermissione. Sic ergo de infinitis in
ferni doloribus pauca scripsi. Non enim
credo co: sufficere ad cogitandum: nec
os ad loquendum quot et quante miserie
sunt in inferno. Quis ergo vult fugere a ven
tura ira faciat dignos fructus peniten
tie. Quod nobis concedat Iesus redemptor:
noster: cui sit laus bonorum et gloria.

Expedita materia de loco infernali:
et penarum ibidem a daturis tollerenda:
quas idcirco nobis deus voluit re
uelare ut illas effugere studeamus: in
illud per. Dedit meretricibus te signifi
catione ut fugiat a facie arcus. s. eterne
daturationis ut liberent dilecti tui. Et
sequenter videndum est de loco paradisi
et usque delictis corporalibus. s. et spiritualibus:
cuius attracti et illecti quibus nostrum dice
re possit cum per. Inclinaui cor meum ad
faciendas iustificaciones tuas propter recti
tudinem supple in gloria celesti bonis
et iustis a summo bonorum omnium largitore tri
bueda. Ad quam modo nobis possibili
cognoscenda tale thema proponemus.

Enite benedicti

patris mei possidete para
tum vobis regnum a constituti
one mundi. Mat. xxv. De
regno dicitur adiuuante se
su christi gratia in quo pax summa est et
requies perfecta: et quo est status bono
rum aggregatione perfectus: ut ait Boe.
tria principalia puncta deducemus.

Primo ubi ponatur regni celorum bitatio.

Secundo quod et quibus sit in aiab? gliatio.

Tertio quod et quibus sit in corpibus? pmiatio.

Et de his tribus dicemus? hinc quod ex scri
pturis sacris et dicitur doctorum intellige
re valemus. Nam sicut ait Aug. li. de tri
plici bitaculo. Bona regni celestis dice
reuel cogitare reuel intelligere ut si nul
lus potest carne vestitus. Multo enim
maiora et meliora sunt quod cogitentur et
intelligantur. Nam scriptum est. Ez. ij. Qui
culum non vidit nec auris audiuit: nec in
corde uisus est: nec ascendit quod apparuit deus
bus se. Ite quibus natus deus omni fama ma
ius et omni laude melius: omni scia innumerabi
lius: omni gloria quam putat excellens. Re
gnum itaque dei plenum est lucis et pacis sa
pientie et glorie honestatis et dulcedinis:
melodie et leticie et beatitudinis perbe
nis et omni bonis: quod nec dici: nec cogitari
potest. At locus inferni plenus est tenebrarum:
discordie: odii: stulticie: miserie: turpi
tudinis: amaritudinis: offensiois: do
loris: adulationis: famis: sitis: ignis in
extinguibilis: tristicie: vndicte peccatis:
et omni malis: quod nec dici: nec cogitari po
test. Ciues celi sunt iusti boies et angelus:
quorum rex est deus omnipotens. At contra ciues in
ferni sunt impij boies et demones: quo
rum princeps est diabolus. Satiat iustos vi
sio sanctorum boies et angelorum: et super omnia ip
sius dei. cruciat ipsos et peccatores visio
daturorum boies et demonum: et super omnia ipsi

diaboli: Nihil in regno dei desiderat
 quod non inuenit: sed in inferno nihil in-
 uentur quod desideretur: nihil sentitur
 nec videtur. In regno dei nihil inuenit
 tur nisi quod placet faciat et delectet. At
 in lacu miserie perbentis nihil videtur:
 nihilque sentitur nisi quod displicet cruciat
 et offendit. omne bonum in regno dei abun-
 dat: et nullum malum. omne malum abundat
 in carcere diaboli: et nullum bonum. Nul-
 lus indignus in regno dei suscipitur. nullus
 dignus: nullus iustus ad infernum trahitur.
 Hec Aug. Gaudium autem celestis patrie ex-
 pedit desiderare si quod possumus intelli-
 gere triplici ratione. Primo: quod facit libe-
 ritus et feruentis laborare. Secundo: quod do-
 lorem laborantis solet valde mitigare.
 Tertio consolatur ne laborans valeat de-
 sperare. Primo facit libentius et. Labo-
 rans enim cito lassatur quam nescit penitentia la-
 boris sui. sed quasi scit penitentiam suam magnitudi-
 nem: tunc laborare sustinet libenter. Sic quod
 gaudia attendit libenter bona operatur.
 Estote igitur fortes in bello et pugnare
 cum antiquo serpente: et accipietis regnum
 eternum. Ideo enim quod piscator: vel alius
 laborator: tota die et etiam quibus nocte
 laborat ut lucretur. cum denarios vel pau-
 ciores forte: quanto magis si crederet mi-
 le marchas auri quibus esset angustia quam
 non sustineret? Sicut videmus ad oculum
 quod et quos labores boves mundi pro reb-
 trahitionis sustinet tam in terra quam in mari
 Sic quod gaudia vite eterne perferat labo-
 res pro illa gloria inaccessibilis libenter ad-
 sumeret. Enigilate igitur pigri et cogita-
 te lucrari illud regnum quod spiritus manet. Sed
 quod quod opteat facere pro eterno reg-
 no acquirere. Hinc dicit scriptura. Dat. et. Si vis
 ad vitam. h. m. a. Secunda ratio: quod dolore et.
 et plura dico quod quod gaudia illa bene attendere
 peccator: tormenta non sentiet: sicut de multis
 martiribus legit. Modicum absentibus po-

strum in dolio mellis amaritudines suam amittit.
 sic si modicas tribulationes nostras quas
 patimur in illa materia dulcedinem mer-
 geremur profecto vel parum vel nihil senti-
 remus. Tertia ratio: quod consolatur et. Conside-
 ras enim quod pro multis tribulationibus optas
 nos venire in regnum dei: gaudet in tri-
 bulationibus speras illas esse viam pueni-
 di ad regnum. Opportuit enim pati christum et
 ita intrare in gloriam suam. Quod igitur nos cum
 illud regnum dudum pro peccatis perdidimus.
 Non igitur desperet boves in tribulationibus
 suis presentis seculi: sed patienter se habeant et
 gaudeant: quod tales pene si velimus se me-
 ritoque vite eterne et regni paradisi ad quod
 vocabimur pro christum si iusti fuerimus: dicit
 dicit beatus quod a detritis et erunt rebem ap-
 positum. Utere. b. et. Quod quod gaudia quod
 erulatio: quantum tripudium: quantum festum
 sanctus dei angelis et hominibus et totius curie
 celestis in hac vocatone et inuitatione ad
 regales nuptias ad visionem et dilectionem
 ne cum perpetua tenet de illi de statibus bea-
 tissime? Si gaudeat pauper inromissus
 aulam regis cum ciborum et necessariorum pro
 victu et vnicuique refectione fiat sufficiens
 administratio: quod non magis sine com-
 paratione gaudebit in istis quam hic fuerunt
 pauperes et multa passim in introitu illius
 celestis aule ubi perpetuo quocumque deside-
 rabilia abundantissime ministrabuntur.

Ideamus igitur

tur primo de loco ubi erit
 tanta gloria. Erunt ne in pa-
 raso terrestri quod est locus

desideratum: de quo magister sen. di. xvij. ij. sic
 ait. Fateor: tertiam opinionem mihi placet
 .s. ut bonum in paradiso copiosius sit positum quod in
 illo principio placet accipi per: quod terra omnes
 remotas aquas herbas et ligna producat in se
 sit: quod et si presentis ecclesie vel future typum te-
 net ad iram: tamen intelligendum est esse locum

Absentibus

Loco

De loco paradisi

amenissimū fructuosus arborib⁹ ma-
gnū ⁊ magno fōte fecūdū. Qd̄ dicitur
a pncipio: aliq̄ translatio dicit ad orie-
tes. Tū volūt in orietali pte eē padisū
longo interfacere spacio vel maris vl
terre a regionib⁹ q̄s incolūt boies se-
cretū ⁊ in alto loco sitū vsq̄ ad lunare
circulū ptingentē. Tū nec aq̄ diluuij il-
luc pueniēt. Hec ille. Nōne talis loc⁹
sufficere p̄t boi, p̄ loco sue gl̄ie? R̄ndet
Bon. In dubijs circa lram̄ eiusdē di. di-
cō: q̄ duplex est padisus s̄m̄ duplitez
statū boi. s. imp̄fectū: ⁊ p̄fectū. Scōz
statū imp̄fectū padisus est loc⁹ ame-
nus in p̄tib⁹ orietis. de q̄ dicit Daniel.
Paradisus em̄ ē dei manib⁹ i edē plā-
tar⁹ gaudiū ⁊ exultatōis vniuerse pm̄-
ptuariū. In b̄ aut loco decuit homiez
pons vt esset ei facilitas pueniendi ad
p̄riam: ⁊ vt dōs b̄p̄i oñderet benignolen-
tiā: cui locū amenissimū ad bitandū p̄-
parauerat: ⁊ sic amensitas exterior: b̄
bitaculi cōrūderet delitijs interiorib⁹
q̄les b̄z aia q̄ ē tēplū dei ⁊ bēbat aia p̄-
mi boi. Extra at̄ hūc locū debuit b̄o p̄-
duci vt meli⁹ cōḡsceret dei b̄nificiū dū
se videret q̄si altitūe adductū. ⁊ etiā vt
oñderet p̄ b̄ q̄ b̄o nō erat fact⁹ ad ibi
et̄nalr bitandū: s̄z t̄p̄alr p̄grinandū.
Et q̄ de⁹ p̄sciebat homiez casurū siue
boi casuz in padiso voluit eū colloca-
re: vt p̄ ei⁹ eiectionē de loco voluptat⁹
cōḡsceret sensib̄l̄r q̄ta bona sp̄ualia
amissis; p̄ culpā. cognosceret et̄ n̄bilo
min⁹ q̄ta eēt d̄fa in̄ eū q̄ d̄no obedit
b̄uilliter; ⁊ eū q̄ ip̄m p̄tēnit. Et sic dicitur
doctores: paradisi corporalis sit⁹ est val-
de em̄nēs ⁊ alt⁹: et iuxta eq̄noctialē i
oriente q̄dāmō p̄gens ad meridie. Est
aut̄ tante altitudinis vt illuc nō ascēdāt
vapores in aere eleuati: sed sit̄ ibi aer
mūdus ⁊ pur⁹: ydone⁹ statū p̄petuita-
tis: ⁊ p̄t puritatē aeris ibi eē p̄tēpe-

rantia calor⁹. Q̄ autē d̄: vsq̄ ad luna-
rez circulū p̄igentē: h̄ nō est dicitur s̄m̄
siti: sed s̄m̄ quandā p̄p̄teratē: siue q̄a
p̄forat in raritate ⁊ luminositate trādē-
litate: siue q̄ vapores q̄b⁹ d̄siat luna il-
luc nō p̄tingūt. ⁊ in hoc padiso erāt li-
gna diuersi ḡn̄is. Varietates p̄o ligno-
ruz sub trib⁹ d̄nitijs p̄p̄bēdūtur s̄m̄ q̄
ad triplicē vtilitatē boi potat ordina-
ri: aut ex pte corp̄is: aut ex pte aie: aut
ex pte p̄iucti. Si ex pte corp̄is sic erāt
ligna fructifera q̄ p̄bebant ei alimēta
ad corp̄is sustērationez. si ex pte aie sic
fuit lignū scie boni ⁊ mali qd̄ o: diaba-
tur ad obediētē boi p̄batōez. Si ex
pte p̄iucti: sic erat lignū vite qd̄ facie-
bat ad b̄nāne vite p̄petuitatē. De b̄is
aut̄ lignis duo t̄m̄ noiata sūt. p̄t spe-
ciales effect⁹: p̄t quos de⁹ illa duo li-
gna collocauit i medio paradisi: ⁊ vnum
posuit iuxta alterū: vt ex vno concipe-
ret b̄o affectū am̄or⁹: ⁊ ex alio affectū
timor⁹: et q̄si opposita iuxta se posita
elucescerēt: et faciēdo abstinētiam ab
vno mereret b̄re sufficientē i refectionē
ab alio. Et b̄ est qd̄ dicit Aug. in de ci.
dei loq̄ns de p̄mis p̄entib⁹. Strat⁹ i m̄-
mortalitatē eis de ligno vite qd̄ i me-
dio paradisi cū arboze verita fil⁹ erat mi-
rabili dei gr̄a mōstrabatur: t̄m̄ ⁊ alios
sumebāt cibos p̄t vnā arboze q̄ fue-
rat iud̄scta. de⁹ aut̄ boi lignū illd̄ p̄bi-
buit. p̄pter obediētē meritū acq̄ren-
duz ex pte boi: ⁊ p̄pter oñdendū siue
iurisdicōis d̄niuz qd̄ bēbat in boie: vt
p̄ hoc d̄siceret q̄ deo deberet esse sub-
iectus: ⁊ q̄tū etiā differt in̄ eū q̄ obe-
dit ⁊ eū q̄ p̄tēnit ei⁹ i p̄erip̄. Nulla igit̄
s̄iebat ex hoc homi i iur̄ia: imo s̄iebat
vtilitas dum p̄cipiebatur ad eius eru-
ditionem et meriti amplificationem:
qd̄ si p̄trarius euēit b̄ fuit ex culpa sua
ex q̄ p̄uenit sub bonū in malū: sicut i

pñs ⁊ petōib⁹ bona pvertunt in ma-
 lum: ppter isti⁹ tñ euent⁹ pñssione nō
 debuit de⁹ dīmītere dare mandatu⁹:
 qz ordo ⁊ decor q̄ attendit in operib⁹
 dei s̄m regulā dīne sapiētie nō debet
 intermīttī ppter incōmodu⁹ alīcuius
 spālīs creature. p̄terea ex illō malo et
 erīnde sequētī poterat deus ⁊ sciebat
 multo magis bonu⁹ elicere. Et vt dicit
 mag⁹ dī. xxiij. p̄pleto nūmero electōū
 oēs simul ad melīora trāfferent vt es-
 sent sicut angeli dei in celis. Dicit tñ
 mag⁹. Incertu⁹ nobis relīnq̄tur vtrū
 simul trāfferētur: an per successīdes.
 Hec ille. Ecce igit⁹ paradīsum terre-
 scriptu⁹ quo ad aliqua. et p̄z q̄ ille
 post resurrectīdes nouerit loc⁹ in quo
 erit bīctudo p̄petua. Est igit⁹ ali⁹ loc⁹
 multo nobīllio: illo q̄ s̄m ltatur⁹ p̄fectū
 boīs ip̄i cōgruit: scz celum empyreū:
 de quō celo dicit mag⁹. ij. dī. ij. q̄ dicit
 empyreū. I. signeu⁹ a splēdore nō a ca-
 lore: qd̄ statim factu⁹ angelos repletu⁹
 est. Et Bōn. dī. ij. sup̄ sententias. Notā
 dūz inquit q̄ quattuor: fuerunt p̄mo
 data. s. celum empyreū: angelica na-
 tura: materia: et tēpus. Ratio vna: qz
 in p̄ncipio debuerunt p̄ma in oī ḡne
 dari. s. in rebus et mensuris: ⁊ in reb⁹
 corpo:alibus ⁊ spiritualib⁹: ⁊ in co:pa-
 libus actiuis ⁊ passiuis. Qm̄ igit⁹ p̄ia
 inter substantias spirituales est ange-
 lus. p̄ma iter substantias corpales acti-
 uas est celus empyreū. ⁊ p̄ma int̄ pas-
 siuas est materia elementoz. ⁊ p̄ma i-
 ter mēsuras est tēpus: qz nō tm̄ dicit mē-
 surā duratiōis: sed etiā egressiōis: sō
 bec quattuor: dīr p̄ma creatura. Hec
 ille. Ecce igit⁹ charīssime vbi erit tua p̄-
 petua mātio: qz in celo empyreo. Bōn.
 dī. ij. inquit. q̄uis sc̄i parum loquātur
 de hoc celo: qz latet nostros sensus et
 p̄bi: ad mīn⁹ tñ ponere est celus empy-
 reus sicut dicit sacra scriptura Gen. e.
 In p̄ncipio creauit deus celum ⁊ ter-
 ram ⁊c. Stra. exponit de celo empy-
 reo. ⁊ hoc p̄bat p̄ litterā sequentes: qz
 firmamentum et celum aqueus facta
 sunt sc̄do die. Et damascen⁹ hoc expo-
 nit. In p̄ncipio creauit de⁹ celū. i. sine
 stellis sperice forme. Ponēdus est etiā
 illud celus: qz psuadet rō finis triplex.
 vna est p̄fectio vniuersi. Alia est ppter
 motum firmamētī. et tertia p̄ncipalis
 ppter habitatiōem boīs b̄i. Et qm̄ s̄i-
 uis imponit necessitatē bis q̄ sunt ad
 finē ppter p̄fectiōem vniuersi necesse
 est ip̄m esse vniforme: qz cum celus sit
 luminosum difforme si non eēt vnifor-
 me nō esset vniuersum p̄pletu⁹. ppter
 motū firmamētī pōnendū est ip̄suz
 esse immobile: vt mot⁹ mobilis fiat cir-
 ca immobile scz centru⁹ et intra p̄tines
 immobile. Tertio ppter habitatiōem bo-
 mīnis b̄i pōnendū est celū empyreū
 luminositatis p̄fecte: vt habitatiō p̄gruat
 suo bitatiōi. Et bis q̄ colligitur q̄re sit
 factū ⁊ cui⁹ sit dispōns inter alios ce-
 los: qz vniforme immobile et luminosita-
 tis p̄fecte. Hec Bōn. Ad p̄positū b̄i⁹
 d̄: in passionali sanctor⁹ ⁊ festo ascēsi-
 nis. In hoc igit⁹ celo empyreo xp̄s re-
 sider: ⁊ est spālīs ⁊ p̄p̄ia ei⁹ mansio et
 angeloz ⁊ alioz sanctor⁹. Et congruit
 bec habitatiō habitatiōi. Illud em̄ ce-
 lum cetos celos excellit dignitate: tē-
 pore: situ: ⁊ ambitu. ⁊ sō est cōueniens
 habitatiō xp̄i: qz oēs celos rōnāles et
 intellectuales transcendit dignitate:
 eternitate: situ imutabilitatis: ⁊ ab̄stu-
 prātis. Est etiā p̄grua habitatiō sc̄dōz
 angeloz ⁊ boīum q̄ fuerūt vniforme: s̄
 in oī op̄atione: immobiles in dilectōe: ⁊
 luminosi in fide siue in cognitiōe. Hec
 ibi. R̄sch ar. de me. viij. dī. ij. ast. Hec
 celū sanctis angelis est repletū nō re-
 f̄ iij

Celuz empyreuz

Prima gloria anime

pletio occupationis: s; q; oēs angeli
sibi creati fuerunt. Sicut ciuitas d; re-
pleta boibus qñ habitatores eiñ in suf-
ficiētī r apto nūero sūt. Nec ille. Nec
habitatio scōz angeloz et brōz d; vt
sā dicitur est celū empyreū: paradisus:
domus dei: regnū: terra puentiū: r
multis alijs noibus noiatur: de qbus
post dicef sat. De hoc celo d; Baruch
iij. O israel q magna est dom⁹ dñi et
ingens: loc⁹ possessionis et⁹ magn⁹: r
nō bz sinē excelsus r imēsus: O knit:
q̄s poterit ad hūc locū puenire: Quā-
tum gaudebit q̄tum exultabit r leta-
bitur sol⁹ de⁹ nouit. O de⁹ me⁹ q̄tum
nos dñs: q̄ nobis carnalib⁹ r misse-
ris pctō: s; tantū r tale palaciū ppa-
sti: Scris tbo. iij. li. 3. genti. c. lxxvij.
ait. Q: loc⁹ pportioniari locato p̄his
est q cū corpa resurgentiū p̄rietates
corpoz celestius p̄nter etiā in celis lo-
cum habeāt vel magis sup oēs celos:
vt simul cū xpo sint: cui⁹ virtute ad hāc
gl̄iam pducent. De quo dicit apls ad
Eph. iij. Qui ascendit sup oēs celos vt
adsimpleret oia. Frivolū aut videt cō-
tra hāc dinam p̄missiones et naturalē
elementoz inclinātōne argumētari: qñ
impossibile sit corp⁹ bois cū sit terrenū
r p̄m suā naturā infimū locū bñs sup
elemēta leuia eleuari. Manifestū em
est q et virtute aie est q corp⁹ ab spā
pfectū inclinātōes elementoz nō seq̄-
tur. Ipsa em aia sua virtute etiā nunc
p̄inet corp⁹ q̄diu vltim⁹ ne ex p̄terita
te elemētoz dissoluat: r p̄tute etiā aie
motiue corp⁹ in altū eleuatur: r tanto
āpl⁹ q̄ro virt⁹ motiua fortior fuerit.
Manifestū est aut q tūc aia a p̄fecte
p̄ntis erit qñ deo p̄ visionē dñs getur.
Nō igit d; graue videt si tūc virtutes
aie corp⁹ ab oī corruptione seruet im-
mune: r sup q̄ntē corpa eleuet. Nec

etias huic p̄missioni dñe impossibilita-
tē affert q corpa celestia frāgi nō p̄nt:
vt sup ea corpa gl̄iosa subleuent: q; a
virtute dñi hoc fiet vt corpa gl̄iosa si-
mil cū alijs corp⁹: s; esse possint: cui⁹
rei iudiciū in corpe xpi p̄cessit dū ad dñ
scipulos sanus clausis irauit. Nec f.
Tbo. De hoc ḡ regnō nobis p̄missio
dicitur. Venite bñ dicit patris mei r c.

Ed qz gloria cor

positis erit ex redūdāta
glorie ipsius anime spe-
cialiter: ideo p̄nter dice-
dum est de gl̄ia ip̄i aie q̄ erit in decē.

Primū erit dei nri clara cognitio.

Secundū eiusdē tota dilectio.

Tertium p̄petua ac firma tentio.

Quartū veruz gaudium r leticia.

Quintum oim reruz abundantia.

Sextū bono: magn⁹ insupabilis.

Septimū aiaruz decō: mirabilis.

Octauū p̄tera pat̄ intermiabilis

Nonū societas desiderabilis.

Decimū felicitas inuariabilis.

C Sed quid dicit. r. cū dicat in fine li-
bi de compendio veritatis theologi-
ce q tot ibi r tanta sint gaudia q oēs
arismetici bul⁹ mundi non possent ea
enumerare. oēs geometrici nō possēt
ea mēsurare. oēs grāmatici: dialectici:
r rhetorici nō possent ea sermōib⁹ ex-
plicare: q; ocul⁹ nō vidit nec auris au-
diuit r c. Dicit ḡ decē ad aliquā cōsola-
tionem vōstrā exhortationē r desides-
rium inflāmandū: vt sic virtuose bñe
uamus vt ibi puenire valeam⁹. Ut au-
tem oñdit docto: sanct⁹ in. iij. p̄tra gē-
tiles. c. xliij. finis cuiuslibet rei est i qd
terminatur appetit⁹ ei⁹. Appetit⁹ aut
cuiuslibet rei terminatur ad bonum.
Sic em p̄bi diffinit⁹ bonū. Qd omia
appetūt. Finis igit oim est bonū. Dñ

est etiā. c. xliij. q. cognitio diuina finis
 vltim? hoīs est: r. cuiuslibet intellectua
 lis subſtārie. Jo. xvij. Nec eſt vita eter
 na vt cognoscant te ſolum verū deū r
 quē miſiſti ieſum xpm. Finis igit̄ itel
 lectus r bonū eſt verū r p pñs vltim?
 finis pñtū verū. Eſt q̄ vltim? finis bo
 minis cognoscere deū. Nec ille. Petr?
 de aq̄la in. i. iij. ait. Finis cuiuslibz rei
 bñtis eſſe ab alio eſt duplex. ſ. finis cu
 ſus: r finis quo. Finis cuius r exterio
 r: eſt deſiderabile perfectus. ſed finis
 ſuterio: ſine quo eſt operatio median
 te qua coniungitur res ipſi pñcipio.
 Et q: beatitudo hz oēs eſt finis rōnalis
 creature: iō cōſomiter diſtinguit̄ du
 plex beatitudo. ſ. vna iterio: formalis
 r cauſata. ſ. vltima operatio pfecta ad
 quā pōt beatificabilis natura attinge
 re. Alta eſt beatitudo exterior: obiecti
 ua r increata. ſ. vn? de? r trinus. r iſta
 vocatur beatitudo obiectiā: q: et iſta
 in tali bō beatitudo cauſatur. Sōm
 q̄ dicit̄. b. Augu. ſ. de doctrina xp̄iana.
 Res q̄ nos beatos faciūt ſunt p: r fi
 li? r ſpūſſanct? beatitudo aut̄ form.
 a? pñſtit̄ in cōiunctiōe cū obiecto no
 biliſſimo. Nec ille. Q̄ tūm gaudium
 videre clare tā pfectiſſimū obiectum?
 Cogita q̄tuz gaudet bō videre rē pul
 cherrimā quā ml̄tū deſiderabat vide
 re. ſz vere nihil eſt vel qñ nihil deſſio
 ne cuiuscūq; rei create q̄tūcūq; pul
 cre r gaudio ei? in ſpatōe ad illā viſi
 ones ſiue intellectiōe beatā. Nec aut̄
 viſio clara erit de quattuor. ¶ Nam
 Pmo videbūt deū i quē pñs crediderūt
 Scdo videbūt ſcōs q̄ tāta bōa meruerūt
 Tertio videbūt pctā q̄ antea pmiſſerūt
 Quarto videbūt iſer. quē pñ det fugerūt
 ¶ Pmo igitur videbūt deū r. De q̄
 viſione ait brūs Augu. in li. de tripl̄ci
 habitaclo. Sicut em̄ p ſpeculū vltreū

trina nobis viſio miniſtratur: q: noſ ip
 ſos r ſpeculū et quicquid eſt pñus vide
 mus. Sic ſpeculū diuine claritatis et
 ipſum deū videbim? q̄tūm poſſibile
 eſt creature: r noſmetipos et ceteros
 vera r certa ſcia cognoscem?. Tūc ius
 ſtis manifeſtū erit q̄ vn? et vno nat?
 ſit alter et duob? pceſſit. r quō p: non
 pceſſit filiū tpe ſz origine: nec ſpñſan
 ctū r quō mundus erat in deo anteq̄
 in ſemetipſo eſſet mūd?. Tūc videbūt
 ſuas aias r p̄tutes intimas r ſpūs an
 gelicos. Nec Aug. Albert? magn? i ſa
 cramentali. Tāta inq̄t erit ſcia q̄ p̄re
 ritoꝝ pñſentiū r futuroꝝ niſil latebit. r
 plus ſciet vetula q̄libet in illa gl̄ia q̄
 oēs clerici r pbi ſcire potuerūt in hac
 viſa. ſ. Loꝝ. xij. Videm? nūc p ſpeculū
 in enigmatē: tūc aut̄ facie ad faciem.
 Nunc cognosco ex pte: tūc aut̄ cogno
 ſcam ſicut r cognoſtum. Blo. Nūc em̄
 imagines p̄tatis p fidē videtur: tunc
 res ipa vel ſpeculū eſt aia in quo aliq̄
 modo deū cognoscim?: ſed in enigma
 te. ſ. obſcure. tūc aut̄ videbim? facie ad
 facie. ſ. manifeſte a fili? vultu ſe intuen
 tiuz. Eſt em̄ qdam viſio buſ? ipſis: erit
 altera futuri. Iſta per fidē: illa erit p
 ſpem. Et nunc nō alij ſolū ſed etiā ego
 cognosco et parte. ſ. obſcure ſimp̄ecte
 Tunc autē cognoscam ſicut r cognoſ
 tum. ſ. videbo pmiſſa ſicut video: a p
 miſſerē. ſ. cognoscam deum ſicut r ipe
 me cognouit. Q̄ ſocundū erit babe
 re clarā noticiāz tam perfectiſſime
 nature: Nos em̄ experimur bic q̄ duz
 videm? aliqū bonū clericū r ſapientem
 multū vellem? habere ſcientiam
 illi?: r dicim?. Utmā talis poſſet miſi
 dare ſcientiā ſuā dū moriet: r ego ſup
 uſuā. Scientia aut̄ de deo clare nota
 malo: erit omni ſciētia boīs buſ? miſi
 di. Unde beat? Augu. . xij. de ci. Deus
 ſ iij

Prima gloria anime

Ita nob erit cōspicuus vt videat spū a
singulis nob i singul' nob videatur. ab
altero in altero videat. a semetipō in
semetipō videatur in nouo celo ⁊ no
ua terra: atq; in omī q̄ tunc fuerit crea
tura videat. Nec ille. Et breuis sicut in
telligovbiq; et in quocūq; videbit de
us: sicut ⁊ nūc angeli vbiq; sint siue
in celo: siue in terra vidēt deū. ⁊ ita bo
ni latronis aia in inferno vidit deū cla
re ⁊ fuit bñ. s; bec visio dī: padisus dī
cēte tpo eidē Luc. xliij. Hodie mecum
eris in paradiso. In p̄dīo dicitur theo
logice dī: p̄ia dos aie est cognitio q̄ di
uina essentia videbit ab oib; tota: s;
nō totalit. i. nō pnt est infinita. Uides
bitur tñ diuina eēntia lipidī ab vno
q̄ ab alio: sicut ides sol diuersimode a
diuersis aspicitur. v; eadē littera a di
uersis legitur diuersimode s; m q̄ oculo
magis vel min; est disposit;. Naz
in q̄tū vna potētia magis erit p̄fecta
in lumine glorie q̄ altera: rāto p̄fecti
us opabit circa vnū et idē subiectus.
Uidesbit; q̄ deū in se ⁊ deū in nobis:
⁊ nos in deo: ⁊ deū in creaturis: ⁊ cre
aturas in deo. Nec sibi. Notādā tamē
q̄ essentiam vt infinitā ostēdit beatus:
vt in q̄a p̄imo ⁊ p̄ncipalitē consistit
beatitudo: creatura autē videt in ipsa
non nisi et p̄cānti et cōcomitant. Cū
Aug. in. v. cōfessionū. Qui videt te et
nō illa beatus est. qui videt alia et non
te nō p̄pter hoc beatus. qui videt te ⁊
alia nō p̄pter hoc beatus: sed p̄p̄te
te solum beatus. Et videtur aliquibus
q̄ intellect; creat; possit proficere in
cognitionis multitudīe circa creatu
ras visas in essentia diuina absq; p̄o
fectu eius in cognitionē essentie diu
ne: q; p̄ cognitionē illarū in diuina es
sentia nō augmētatur eēntialis bñtu
do: nec per illoꝝ subtractōes dimini

tur: tñ aliquis mod; beatitudinis cō
sistit in creaturis. Unde Augusti. Nō
cognitis ydeis nemo sapiens p̄t eē.
Nota etiā q̄ deus illabit ipsis beatus
s; m familiarissimā intimitatem. Illa
p̄sus tamē dei duplex est. vn; essentie
dei in eēntia aie: ⁊ hoc illapsi p̄seruat
cā in esse: et sic illabit omī creature in
timādo se eēntie illius in q̄tū de; intī
mis: ē cūlibet creature q̄ ip̄a sibi. sic
aut non beatificat: q; sic oīs creatura
eēt beata. Ali; illapsus dei eēt vt obse
cti in bñ eē aiam p̄ficiēti: ⁊ ex ista in
timitate nihil apparet nisi q̄ de;. Si
cut ferrus cādēs in igne lucet et ardet
vt ignis: sic q̄ nō appet aliud eē q̄ ig
nis: ⁊ h; ē et penetratōe ignis in ferꝝ.
Illabit; q̄ deus in potētiā intellecti
uā: ⁊ sp̄am purgādo ap̄li illuminat vt
videat clari;. Et bec sunt mīra ⁊ intel
lectu difficilia p̄ statu isto. Nec aut vi
sio beata succedit fidei p̄ quam mere
mur ad hāc clarā visionē puenire. In
libro de virtutib;. Et fide cū fidei re
ctitudine q̄ et p̄fecta argumētatione
vita eterna infer. Et fide cū vite p̄u
tate moīs eterna p̄cludit. Et Bern. in
sermone de vigilia dñi. Illuminem;
nob lumē scie pulq; de but; mundi te
nebris trāseam;: ne d tenebris trāse
amus ad tenebras sempitnās. Que
ē aut ista scia: p̄fecto scire q̄ veniet
dñs: ⁊ sic q̄ v̄iet scire nō possum;: at
si q̄s dicat. ista scia ē oīm. Quis em̄ ne
sciat vel noieten; fidel; q; v̄eturus est
iudicare vivos et mortuos ⁊ reddere
vnicuiq; suā opa sua. S; vere nō oīm
ista est s; nec multoꝝ. Paucoꝝ ē: q; re
nera pauci sūt q̄ saluant. Puras q; cū
ill; q̄ male fecerint etultāt ⁊ letant in
reb; pessimis vt sciat vel recogitent
q; veniet dñs. Si dixerint ip̄i tu noli
credere: q; q̄ dicit se nosse deū et mā

data eius nō custodit mēdar est. Non em̄ ita se oī ipuritate polluerēt si dñs venturū fore scirēt: s; formidaret ⁊ vigilaret vtiq; nec finerēt tā grauit̄ p̄fodit domū seu p̄scias suas. Scia aut̄ illa in p̄mo gradu opaf̄ penitūdinē et dolorē et risum in luctū cantū in planctū et gaudū in mero: ē p̄uertit: vt in cōp̄sāt tibi displicere q̄ uehemēter aī placuerāt: ⁊ illa special̄ horreas que sp̄ant̄ appetebas. In secūdo p̄o gradu opaf̄ correctiōnē: vt tā nō eribebas mēbra tua arma iūqtatis pctō: sed coberceas gulā: iugules iururas: sup̄biaz dep̄mas: et facias seruire sancti rati corp̄ qd̄ ante seruierat iniquitat̄i. Penitudo em̄ sine correctōe non p̄dest. Qui em̄ baptizaf̄ a mortuo ⁊ iterū tangit eū nihil p̄ficiat lauatio eius. sed bec diutius haberi nō p̄nt nisi circa se multa circūspectiōe mēs n̄ra in defessa vigilet et attendat. In tertio gradu opaf̄ sollicitudinē vt tā incipiat sollicit̄ ambulare cū deo suo et eo oī pre scrutet ne vel ieiunissima re tre mēde illi m̄ifestat̄ offendat aspect̄. In penitūdine at̄redis: in correctōe ardet: in sollicitudinē lucet: et interi⁹ et exteri⁹ renouaf̄. Hic tā respirare incipit a tribulatōe malorū et dolorē: et timor̄is magnitudinem sp̄uali leticia tēperare: ne suor̄ enormitate scelerū abūdanti⁹ tristitia absorbeaf̄. Hinc ⁊ si timer̄ iudicē sperat in saluatore: cui tā in aīo timor̄ ⁊ leticia obedirēt et obuient sibi. Plerūq; timor̄: leticia superet. Leticia sepe timorē excludit: et infra sui gaudij archani felicit̄ p̄scia in luctamine b̄mōi indefinenter p̄ficiat̄ donec qd̄ mortale ē absorbeaf̄ a vita: donec euacuet̄ timor̄: qui ē et pariter succedat leticia qd̄ perfectū est: q; non timor̄ sempitern⁹: s; leticia sempiterna

erit. Hec ille. Hec est igitur fides cui succedit visio clara. De hac est articulus dicens. Credo vitā eternā. Ideo q̄ bz fidē de vita eterna sollicit⁹ d̄ esse quō illi p̄uideat. Si cū tāta sollicitudinē p̄uideat huc misere vite de qua nemo cert⁹ ē p̄ d̄cē: q̄ta sollicitudo d̄ eē p̄uideat illi vite de q̄ cert⁹ ē q̄ erit eterna? Et si dicaf̄ q̄ vn⁹ ē interi⁹ b̄o m̄ints ⁊ sumēroz. Eccl̄. iij. Dicēdū ē si cur Grego. q̄ salomon in illo lib̄o diuersas p̄sonas in se suscepit: et quādo dicit q̄ mēs iperita sentit: vt i v̄bo p̄posito: quōq; vero q̄ rō bene disposita decernit vt eiusdē. s. Quid bz apl̄i stulto sapiēs nisi vt p̄gar̄ illuc vbi ē vita? Et eiusdē. q. Corda filior̄ boim̄ implēt̄ malicia ⁊ contēptu in vita. s. ⁊ post bec ad iferos deducēt̄. Et si dicatur iterū illud apl̄i. s. ad Lby. vi. dicitur de deo q̄ sol⁹ bz immortalit̄. R̄n̄ deo q̄ sibi immortalitas p̄mutabilitate accipit: quā nō bz creatura p̄naturāz. Pr̄mū igitur p̄mū beatorum erit diuine essentie clara visio: q̄ visio clara visioe obscura acq̄rit: q; scriptū est in ps̄. In lumine tuo videbim⁹ lucē. Secūda visio siue cognitio erit illi⁹ sacratissime v̄rginis matris dei marie: tot̄ illiū āgelor̄ sc̄d̄ ⁊ sc̄r̄ā. Q̄ q̄s possit p̄sare illi⁹ societari pulchritudinē decorē ⁊ ornati⁹. Sta ⁊ demorare in hac cogitatōe. Nec hic loq; de visioe corp̄ali: s; intellectuali q̄ nobilit̄ erit multo visioe illa corp̄ali: de q̄ dicitur infra. Si pulchrū est v̄dere regē aut reginā in decore suo: q̄ pulchrū⁹ erit v̄dere illā reginā celi in gloria celi: de q̄ p̄p̄ba ait x̄po. Asistit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. s. charitate illa q̄ diligit a deo ⁊ deū diligit: ⁊ alijs ⁊ tribus videbitur q̄ ipsa sit mater deuet

Prima gloria anime

quō filiū dei desceperit: pepit ma-
 nēs virgo: lacrimis: nutrit: et porta-
 uit: ac in passioe associavit. quō p̄ eam
 mūd' redēpt' ē ⁊ āgelica ruliā repa-
 ta. q̄ t' bono: illa a deo ab oib' ange-
 llis ⁊ sc̄is exhibet cogitet q̄ p̄t. Uide-
 bis quō sit exaltata sup̄ oēs choros an-
 geloz: ⁊ brevis tot ⁊ tāta mirabilia de
 ea cognoscetur q̄ mortalis p̄sare nō
 possit: imo etiā oēs ordies āgeloz: ū
 admiratione sp̄am cognoscēt ⁊ vide-
 būr. Uidebit etiā q̄z br̄s nouē ordi-
 nes āgeloz: de q̄b' d̄: Dan. viij. Omnia
 missū ministrabāt ei: ⁊ deces cētena
 missa assistebāt ei. Ubi ait: Nico. de ty-
 ra. Notādū q̄ b̄ pontif' numer' deter-
 minat' p̄ indeteriato: q̄ āgeli sunt in
 mario nūero nobis indeteriato. Quā-
 tus igit' mirabile videtur angelos:
 Sic regina sabba: vt d̄. iij. Reg. x. U-
 dēs sapiam salomonis ⁊ ordinē m̄ni
 stratiū vestesq; eoz ⁊c. nō habebat vl-
 tra sp̄m vt diceret ad regē: ver' est ser-
 mo quē audisti in terra mea sup̄ hmo-
 nibus iulis et sapia tua: et nō credebā
 narrātib' m̄sibi donec ipsa vidi oculis
 meis. q̄ tomag' obem' credere eē mi-
 rabul' videre illi' reg' regū ordinem
 sibi assistentiū āgeloz: Quāta est p̄pa-
 ratio salomonis ⁊ sue dom' ad domū
 regis eñi: Er te q̄si nulla: immo nec
 pp̄se possum' cape donec videam' il-
 lius dom' eterne pulchritudinē. qd̄ d̄
 cā de visione tot sc̄oz ⁊ sanctarū: de q̄
 bus Apoc. vij. Audisti nūerū signatoz
 cētuz q̄draginta q̄tuoz: missa ex oi' tri-
 bu filioz isrl'. Ex tribu iuda ⁊c. Et seq̄-
 tnr: Post hec vidi turbā magnā quam
 dinūerare nō poterat et oib' gētib':
 et tribub': ⁊ populis: ⁊ linguis. Itātes
 sū thronū in cōspectu agni amicti sto-
 lis albis: ⁊ palme in manib' eoz: ū. Uñ
 bic ponit nūerū electoz de iudeis: et

postea de gentilib': sibi. Post hec vidi.
 Et q̄: pauciores fuerūt electi de iude-
 is: id̄ ponit cert' nūer' ⁊ finit'. c. lxxij.
 missa. de gētib' nō pōit nūer' infini-
 tus. tñ p̄ hūc nūerū smynā glosam in-
 telligit nūer' oim̄ electoz: q̄ est cert'
 et finit' deo. Postea ponit incert' nu-
 mer' eoz: q̄ nob̄ est incert'. Item
 abbas Joachim dicit. c. p̄pter p̄mis-
 sam britudinē. In eo em̄ trāsitur a le-
 ua ad dexterā. xl. pp̄ decalogi ipletio-
 nē ⁊ enāgelici sacramti significatōes.
 lxxij. pp̄ virtutū excitationē. millenari'
 pp̄ oimodā p̄fectionē. Uñ mille ē no-
 mē vltimū in nūeris: nec ē vltra: pp̄iū
 nomē nisi sumptū et p̄oib' nūeris. U-
 dere ḡ tot sanctos valde gloriosus est.
 Fugiam' malas societates ne tā gra-
 ta societate p̄uemur. trāseam' cū regi-
 na sabba ab his terrenis ad p̄tēplan-
 dā illā celestē b̄rl'm: dicēte Aug. in en-
 chyridiō. Si p̄siderem' fratres charis-
 simi q̄ ⁊ q̄ta sunt q̄ nobis p̄mittūtur
 in celis vilescerent aio oia que h̄r in
 terris. Et sequit'. Que autē lingua: vl'
 q̄s intellect' capere sufficit illa sup̄ne
 ciuitat': quāta sint gaudia āgeloz cho-
 ris interesse cū br̄simis spir̄itib' glo-
 rie ⁊ ditōis assistere: p̄sentē dei vultū
 cernere: in cūscriptum lumē videre
 nullo mortis metu affici inco:ruptio-
 nis mūere letari: Dec ille. Consideret
 igit' q̄s tāte societatis iocūditatē letici-
 am ⁊ gaudiū. Si pulchra societas bu-
 sus mūdi bonoz viroz gaudentius et
 letatū letificat aliquid h̄m illd̄ aposto-
 li. Gaudete cū gaudētib'. Ro. xij. q̄to
 magis visio tāte societatis. s. tot āgelo-
 rū sc̄oz ⁊ sc̄arū erit gl'iosa: Sol' de'
 et bi q̄ hac leticia p̄frūnt tātū nouērt
 gaudiū. De hac autē visione beatifica
 loq̄t br̄s Aug. in li. de triplici habita-
 culo dicens. In hac visioe trina sciētia

pacif bō. Sicut em̄ p speculū vitreū
 trina nobis vssio mīstrat: q: nos ipsos
 speculū: ⁊ q̄cqd p̄ns est videm⁹. Sic p
 speculū deū charitat⁹: ⁊ sp̄m deū vide
 bim⁹ q̄tū possibile est creaturē ⁊ nos
 ipsos et ceteros vera ⁊ cetera sc̄ia co
 gnoscem⁹. Tūc abdita creaturarū et
 infernī vidēdo deū videbim⁹. tūc iust
 manifestū erit quō de⁹ est inuisibilis
 nisi p grām supple incōpabilis ⁊ sine
 fine an̄ oīa q̄cqd inter est int̄ nasci qd
 ad filiū p̄tinet: ⁊ pcedere qd ad sp̄itū
 t̄sct̄is: excepto q̄ vnus et alio natus
 sit: alter a duob⁹ pcessit: et quō pater
 nō pcessit filiū tpe: s: origine: nec sp̄itū
 sc̄m. Nec Aug. S: dixi tertio q̄ bea
 ti videbūt pctā q̄ an̄ p̄miserūt. S: di
 ceret q̄s. quō hoc erit verū cū pctā eo
 rū sint p cōtritiōē et cōfessionē dele
 ta ip̄o deo sp̄alī indulgente et illa re
 mītrēte: sicut orant̄ p̄pha dīcēs. Et s: m
 lītudinē misse. i. de. inf. meā. Si sint
 ergo deleta quō videbūtur: ⁊ a q̄ vide
 bunt: hoc est qd ait Anselm⁹ lib. de si
 mīlitudinib⁹ dī. Quid ē h̄ pctā q̄ feci
 sc̄iēt oēs. Ad h̄ ea p̄fessus sum vt dele
 rētur vt nulli ap̄l⁹ p̄aderent. Et r̄idz
 sup̄bis verbis. Tū tu in illa gloria ab
 omī crīmīnū sordē purgat⁹ vultus dei
 p̄sens altiteris: ingrat⁹ ne ei poteris
 esse p̄rāta. nīa quā tibi fecit remissio
 illis delict⁹: nō iniques. Et vnde gra
 tias agens si n̄sibil̄ eoz vnde iure gra
 tias illas debeas in tua memoria ha
 bes: vt s̄gr̄ in sil⁹ laudib⁹ eternal̄r̄ locū
 deris semp de q̄ta miseria sis erut⁹:
 vt puto coronā. i. gaudū hēbis. Tū er
 go singuloz p̄scie singulis pateat cōfi
 teri audeo: ea quoz pctā cūctis alte
 roz patere. p quozū curatione tu deo
 gratiofus existes assidue: nō ad tuam
 cōfusiōē: s: ad magnā dei mīas: eius
 q̄s glorificatiōē: tuāq̄ p̄gratulatiōē.

Non em̄ p pctis malo: cordis āgustia
 p̄met: scelern̄ tuozū magis pudebit q̄
 aliq̄cū magis olim vulnerib⁹ saucius:
 sāq̄ ab oī pre sanatū abolit̄i languos
 ris molestia p̄mit. Tū itēgra sanitas:
 perfecta mūdicia: plena remissio: secu
 ra oīz offensionū impunitas: tibi cer
 to artuserit cognitio vl̄ recordatō pec
 catozū tuozū: in nullo tibi magis bo
 rozū vel cōfusiōni valebit q̄ est modo
 beato Petro ap̄stoloz p̄ncipi absu
 ratio sua cōtra xp̄m negavit: brē ma
 ric magdalene pctā sua: ⁊ mult⁹ alijs
 quib⁹ multa sunt donata crīmīna. vñ
 sup̄ hoc agnitis delict⁹ velut enormi
 ac feda infirmitate pietas p̄tus sap
 entia medici q̄ te sanavit sublimius a
 cūctis admirabil⁹: laudabil⁹: ⁊ magni
 ficabil⁹. Laus aut̄ et magnificētia glo
 rie dei si bñ aduertis tua gl̄ia est. Nec
 Ansel. Hoc q̄ppe est quō ait ap̄l⁹ i Ro.
 vi. Sc̄m⁹ q̄m̄ dīligētib⁹ deū oīa coo
 perā. in bonū: bis qui s̄m̄ ppositū vo
 cati sunt sancti. s̄m̄ ppositū. i. s: dei p̄
 destinatiōes vocati sunt sc̄i. Tū glo
 interlī. Sc̄m⁹ hoc q̄m̄ dī. deū. i. man
 data dei s̄uātib⁹ oīa p̄spera siue ad
 uersa siue etiā p̄terita pctā p̄uertūtur
 in bonū. i. in eternā b̄ritudinē: vt p̄
 cellētia dīctū sit q̄m̄ bonū honoris. Et
 si de pctis remissis a deo sit gloria et
 locūditas qd̄ erit de meritis: vtiq̄s be
 atus gaudebit s̄c̄ p̄tiose vī: s̄sse: ⁊ car
 nis mūd̄i et demonis tēptatiōes supe
 rasse. et forte mis⁹ erit gaudū se bōa
 fecisse q̄ mala euasisse. et rō esse pōr:
 q: ex bonis meritis acq̄ris gl̄ias illas
 semp̄ternā: sicut ex pctō mortali acq̄
 ris dānationē eternā: ⁊ q̄to plura me
 rita feceris tāto amplius p̄m̄taberis
 dīctē t̄po. Job. xliij. In domo patris
 mei ināñones multe sunt. Dicitur pa
 tris ait Nīco. de l̄yra b̄ vocat gl̄ia ces

Prima glia aie

lesti in q̄ sūt ml̄ti grad⁹ ⁊ distinctiōes:
 q: quōs sit idē obiectū b̄ritudis nullā
 diuersitatē b̄ris: tñ ex pte b̄rō: ū diuer
 sitas in percipēdo illud obiectū fm̄ ya
 rieratē merito: ū: q: aliqd̄ vidēt clar⁹
 ⁊ frum⁹ fm̄ maioritatē b̄ritus charita
 tis q̄ facit aīaz capacē b̄ritudinis. bec
 ille. Et reuera si bui⁹ glie magnū hā
 berem⁹ desiderū conaremur ad opa
 p̄turis ⁊ merito: ita: sic sc̄i q̄ tātis desi
 derijs conati sunt hanc gliaz acq̄rere
 ieiunijs: vigilijs: o: onib⁹: ⁊ alijs opib⁹
 b̄ charitatē. Et h̄c multū diligēter p
 bac gl̄ta b̄rida laborare nos ops atten
 ta solūtōe r̄p̄i Luc. xliij. facta cuidā ab
 eodē t̄po q̄rētī. Dñe si pauci sūt q̄ sal
 uatur⁹: Ihs aut̄ dicit. Eōrēditre intra
 re p̄ angustā portaz: q: multi dico vob̄
 q̄runt intrare ⁊ nō poterūt. Uñ illo.
 de iyra sup̄ hūc textū dicit: q̄ i penitē
 tib⁹ est triplex difficultas ad opa p̄tu
 rā. Una ē ex corruptōe nature p̄ p̄ctm̄
 p̄moz parentū: et q̄ tāta est in b̄uana
 natura p̄ntas ad malū: ⁊ difficultas
 ad bonū: fm̄ qd̄ dicit B̄n̄. viij. Sen
 sus et cogitatio bumani cordis p̄ona
 sunt ad malū ab adulescētia sua. Se
 cūda difficultas ē in plurib⁹: q: ex pec
 catis p̄terit⁹ causar⁹ est in sp̄is peccā
 tib⁹ quidā habit⁹: vel saltē dispō inel
 nās ad p̄ctā silia. Tert̄a et difficulta
te opis p̄ruosi: q: vir⁹ est circa bonuz
et difficile. ⁊ ideo modus penitēdi ad
boc q̄ sit efficitur dz cū magno conatu
fieri. Hec ille. Et h̄c est qd̄ dī a t̄po. Eō
rendie iurare p̄ angustā portā. Et p
boc etiā soluitur q̄stio. p̄posita de pau
citare saluandoz. nā pauci respectiue
inueniunt ita feruide penitētes q̄ nō
ipediatur p̄pter dictas difficultates.
ideo subdit. Multi q̄runt intrare ⁊ nō
poterūt. ⁊ isti sunt reptid⁹ p̄dictis diffi
cilib⁹ ipediti. Quapropt̄ ait p̄ter⁹. ij.

ca. ij. S̄res mag⁹ satagite p̄ bona opa
 certā vestra vocatiōes et electiōes fa
 ctas. nā q̄to plura bona fecerit⁹ mal⁹
 gaudū recipiet⁹. Et cogitatiōe iḡ et
 reco:datiōe p̄ctoz p̄ dei mīaz idultoz
 et operū bonoz sc̄i dei gaudebūt. et
 hoc erit tertū. Quarto b̄ri videbūt i
 fernuz ⁊ penas dānatoz q̄s p̄udēter
 enaserūt. Uñ Richar. in q̄rto dis. l. iij.
 q. tertij. p̄ncipalis dicit. S̄acti multo
 p̄fecti⁹ vidēt penā dānatoz q̄ dānari
 cognoscāt gliaz eoz. q: b̄ri penā dāna
 toz vidēt in p̄bo et clare in genere. p̄
 p̄se eo q̄ talis visio ē ad aliquā gliaz
 accidentale eoz: q: in vidēdo dei iust
 ciā delectant. iur̄ illud p̄pbete. Zera
 bis iust⁹ cū vide. vñ. ma. l. laua. in sani
 pec. Et illoz penā in cōpartione ad suā
 gliaz cōsiderātes deo gr̄as vbertiores
 agēt: nec eis cōpartium: nec cōpassio
 ne q̄ est passio: q: talis nō est sine aliq̄
 pena. nec cōpassione q̄ est mot⁹ electi
 uis q̄ q̄s vult allū a miseria libari: q: b̄ri
 nihil volūt h̄rū b̄re qd̄ vidēt deū
 absolue velle. vidēt autē velle simpli
 cit̄ dānatos in sua pena p̄perua rema
 nere. Hec ille. Et hoc est qd̄ dicit mgr̄
 eadē dī. Sicut inq̄t sc̄i iradūt ⁊ boni
 malos ⁊ mali bonos vidēt vsq̄ ad iud
 ditiū. p̄ iudiciū p̄o boni videbūt ma
 los: s̄ nō mali bonos. Uñ Breg. Insi
 deles in ymo p̄siti añ die iudicij fide
 les sup̄ se i req̄ attendūt: q̄ū gaudia
 p̄ cōtēplari nō p̄nt. H̄c ille. De hac aut̄
 visioe b̄rōz respectu dānatoz loq̄tur
 mgr̄. c. vi. dis. l. Postremo inq̄t q̄r̄: an
 visa p̄ca reproboz decolor: et gliaz b̄rō
 ruz an b̄ritudinē eoz p̄ficiat: De h̄c ita
 ait Breg. Apud aim iustoz nō suscat
 beatitudinē aspecta p̄ca reproboz: q: s̄bi
 tā cōpassio miserie nō erit b̄rōz mī
 nuere leticiā nō valebit. Et i iust⁹ sua
 gaudia sufficiāt: ad maiorē gliaz vide

n
 p̄o.
 si pau
 i iura
 in sal
 cant.

būt p̄cas maloz q̄s p̄ gr̄as enaserūt: q̄
 q̄ dei claritatē vidēt n̄b̄l̄ in creaturā
 agif qd̄ vidē nō possint. Nō est aut̄ mi
 randū si sc̄i s̄a imortales reproboos v̄
 deāt mēt̄is itelligētia cū pp̄be ad huc
 mortales vidē h̄ oia mernerūt. Egredi
 ens em̄ electi nō loco s̄ itelligētia vel
 v̄siōe māifesta ad vidēdū ip̄oz cruci
 at: q̄s v̄sdētes dolore nō afficiēt: s̄
 leticia sat̄fabunt agētes gr̄as d̄ sua li
 beratiōe v̄sa ip̄oz it̄ffabili calamita
 te. v̄n̄ Esa. ip̄oz torm̄ta d̄scr̄ibēs: t̄ ex
 corū v̄siōe leticia bonoz exp̄mēs aūt.
 Egrediet̄ electi et v̄idebūt cadauera
 viuoz q̄ p̄uaricati sūt i me: t̄ erūt v̄s̄
 ad satietatē v̄siōis oī carn̄i. i. elect̄. h̄
 mḡf. Quale at̄ t̄ q̄rū erit ist̄o gaudiū
 in cogitatiōe tot t̄ tantarū penarū lz
 tū sit gaudiū accidētale cogitet q̄ p̄t̄.

Scūda glia aie

Scrit̄ dei tota. i. p̄fecta dile
 ctio. Tūc em̄ illud p̄ceptū
 Dilliges do. de. t. ex. t. c. t. t.
 et to. a. t. t. in to. v̄i. t. i. pleb̄it̄ qd̄ ponit̄
 Mar̄b. x̄ij. et Mar̄c. x̄ij. d̄: ex to. c. t.
 et ex to. a. t. t. et to. m̄t̄. t. et t. v̄i. t. Et
 Deut̄. v̄i. d̄. Dilliges do. de. t. ex. t. c. t. t.
 et to. a. t. t. et ex to. co. t. t. Et Zuce. x. idēz
 babes sub alijs v̄bis cū d̄sc̄it. Dilliges
 do. de. t. ex to. c. t. t. et to. a. t. t. et ex oī. v̄i.
 tu. t. et o. m. t. q̄: mēs ibi ferrur in deū
 totaliter t̄ p̄fecte q̄ntū est sibi possibi
 le t̄ sine aliq̄ interruptiōe. t̄ hoc mō
 intelligēdo hoc p̄ceptus dicit̄ Auḡ. q̄
 mandatū charitatis solū i plebitur in
 p̄ria v̄bi erit charitas p̄fecta. Maḡ
 d̄sc̄. xxv̄ij. terr̄ij aūt. Dilectiōis aūt mo
 dus insinuat cū d̄f̄ ex to. c. t. id ē ex to
 to it̄lectur. t̄ ex to. a. t. id ē ex tota vo
 lūtate. t̄ ex to. m. id ē ex mōx̄at̄ oēs
 cogitaciōes t̄ oēm vitā t̄ oēm it̄lectū
 in illū p̄feras a q̄ babes ea q̄ fers. illd̄

aūt p̄ceptū nō i plef̄ ab boie in hac vt
 ta mortali. S̄ cur p̄cip̄f̄ boi ista p̄fe
 ctio: cū i hac vita nemo eā deat̄? R̄n̄
 det Auḡ. q̄: nō recte currif̄ si quo curs
 redū est nesciat̄. de lyra dicit̄ sup̄ Ma
 t̄be. q̄ q̄t̄uo: sūt d̄ rōne buli p̄cepti. s.
 dilligē deū ex toto corde: t̄ ex to. men.
 t̄ ex to. a. t. et to. for. Cui? rō est: q̄: dill
 gere est act? volūtarij. Duplex aūt est
 act? volūtarij. Un? est elicit? t̄ alter i
 perat?. Act? aūt elicit? est q̄ imēdiate
 egredit̄ ab ip̄a volūtate. t̄ iste tangit̄
 cū d̄. Dilliges t̄. ex to. c. t. id ē ex tota
 volūtate: q̄: sic ex corde orif̄ mot? ad
 alias p̄tes corp̄is: ita volūtas mouet
 potētias aie. Act? aūt ip̄at? volūtarij
 est actus alteri? potētie motē ad sunz
 actū p̄ ip̄am volūtate. Un̄ seq̄. Et to.
 mēte. Mēs crū accipit̄. ibi. p̄ ip̄o itelle
 ctū q̄ sp̄ deū clare v̄idebit̄. Per volūta
 tē etiā mouet̄ appetit? sensitiu? vt cō
 forme sup̄ior̄: t̄ iste act? noiaf̄ cas d̄
 et ex. t. a. Per aiaz intelligit̄ ps sensit̄
 na sm̄ qd̄ d̄f̄ Gen̄. i. Fact? est bō i aiaz
 v̄nētē. i. v̄itā aiales t̄ sensib̄it̄. Itē p
 voluntatē mouētur potētie executiue
 ad opandū ex dilectiōe. t̄ h̄ notaf̄ cū
 subdit̄. ex to. for. t. Vel ex. o. v̄i. t. qd̄ idē
 est. h̄ ille. Nec oia p̄lebunt̄ in br̄is t̄
 i illa felicitate et̄na v̄bi v̄idebim? deū
 sine sine amabim?: sine interruptiōe
 laudabim? sine cessatione. Tunc em̄
 amor dei possidebit̄ totuz cor: t̄ sm̄ q̄
 cōiter d̄: a mult̄ in clara v̄siōe et p̄fe
 cta dilectiōe sine frustriōe p̄stitit̄ britu
 do. Sed de britudine cōiter sit tal̄ d̄
 fictio: q̄: vno mō d̄f̄ felicitas siue brit
 tudo vt illd̄ quo formalit̄ intrinsece q̄s
 d̄: britus. Alio mō put̄ ē illd̄ quo tanq̄
 a cā intrinseca imēdiate causaf̄ s̄a d̄
 cta britudo formalis et intrinsece p̄fi
 ctes ip̄m britū. P̄tio mō appellat̄ britu
 do formalis: eo q̄ fit aliq̄ p̄fectio iube

Secūda glia aie

res ipsi bñd. Secūdo mō appellat britu
do finalis: eo q̄ sit vltim⁹ finis oim. s.
ipse de⁹. Prima istaz britudinū d: bri
tudo creata. Secūda d: icreata: q: ista ē
creatrix essentia. Utraq; istaz britudi
nū replet r̄ dētat ipsi⁹ bñi omne defide
riū: alit̄ tñ r̄ alia: q: p̄ia replet forma
liter: r̄ iō quib; appellat finis intrise/
cus q̄ d: finis quo. Secūda replet r̄ qe/
tat finalr̄ r̄ effectiue: et iō dī finis et/
trinsec⁹ seu finis in quo: quē alloqns
aug. in li. p̄fessionū ait. Q: fecisti nos
ad te inq̄erū est cor meū donec req̄e/
scat i te. Nec aut̄ britudo creata vt̄ dī
cūt q̄dā p̄cipalr̄ est i actu volūtatis q̄
intellec⁹. et rō est: q: sic int̄ bitus v̄se
charitas ē donū p̄ncipalr̄ fm̄ Aug.
rv. d. ci. Et fm̄ apl̄m. i. Cor. xiiij. ita int̄
bitus p̄me charitas p̄me ē donū p̄nci
palr̄. s; in p̄ia nobilior: bitus sine no:
bilior: vt̄us h; nobiliorē actū: q̄ p̄fecte
deū dilige q̄ est act⁹ charitatis p̄rie est
nobilissim⁹ act⁹ aie. Tū q̄ in nobilissi
mo actu p̄ncipalr̄ cōsistat britudo: et
dilige sit act⁹ volūtatis p̄ncipalr̄ cōsi
stet i actu volūtatis q̄ intellec⁹. Et q̄
uis volūtatis nō possit ext̄re in aliquē
actū sine actu intellec⁹: nō tñ seq̄tur
pp̄ hoc q̄ intellec⁹ sit nobilior: q: i;
act⁹ volūtatis indigeat actu intellec⁹
q̄rū ad sui inst̄tus: idiget tñ intellec⁹
actu volūtatis q̄rū ad sui p̄plementū.
In dilectōe at̄ p̄rie q̄rū: erūt grad⁹
Nā p̄io dōye diligeat q̄ sūma dōltas
Secūdo i se q̄s; reflecteret̄ amore: p̄po
Tertio. prim. p̄seq̄tur sel̄ scū charitas
q̄rto corp⁹ suū p̄lectet̄ sp̄s absq; vicio
¶ Primo q̄ de⁹ vere diligeat r̄c. Uñ in
p̄ria regnabit̄ o: do charitatis q̄ ē in via
p̄ cōparitōez hois ad deū. Uñ sicut de⁹
nūc est sup̄ oia diligēdus: et illd̄ bonū
q̄d est de⁹ maior: i affectu et charitate
b; d; velle ipsi deo q̄ sibi: sit a etiā erit

in patria. Et rō est: q: quāto res h; de
bonitate tantū h; de diligibilibitate. s;
bonitas dei trāscendit̄ bonitate crea
ture i infinitū: q̄ est plus q̄ tota crea
tura diligēdus. nec est aliq; bonitas
maior: ea ad quā sua bonitas possit re
ferri: q̄ est p̄pter se diligēdus. Talis
ergo amor bñōū erit in patria p̄tinu⁹
et p̄petu⁹. Uñ hoc amore magis viue
tur bñs cū deo q̄ sibi ipsi. Remane
bit etiā oido charitatis ad se r̄ ad. p̄t
mū: et corp⁹ p̄p̄tū fm̄ aliq̄d q̄d est in
via: sicut declarabitur infra. Ista dile
ctio erit p̄fecta: et sine timore scrullī.
De quo amore ait Breg. sr. moral. ca.
xiiij. Tūc solū deo obseq̄a reddimus
cū eū p̄pter amoris fiducīā non time
mus: cū nos ad bona opa affect⁹ non
met⁹ dirigit. nā q̄ a p̄curitatis ope et
timore restringit̄: p̄uerfa libēter age
ret si liceret. Nequa q̄ q̄ pacit̄ tract⁹
q̄ ad huc a p̄curitatis desiderio liber nō
est q̄ va obseq̄a deo nō reddim⁹ si et
timore mādati illi: et nō pot⁹ et a/
more seruum: s; cū mēt̄ n̄se est⁹ dulce
dñis amo: accēdit: om̄e desiderū p̄/
sent⁹ vite leuigat. i. trāsit r̄ a nob̄ elō/
gat: imo i tedū delectatio. s. p̄ns v̄t̄if
atq; hāc cū mero: meus tollerat: cui
victa p̄i⁹ reprobo amore futebat. Uñ
bñs Job h; diuino amore accēsus dī
cebat. Cedet aiaz meā vite mee. Hoc
amore diuino accēsus Paul⁹ dicebat.
Quis nos separabit a charitate xp̄i?
Ro. viij. Ap̄ls em̄ in h; ostēdit quō bo
ni fideles etiā in p̄nti vita debent fir
m̄iter xp̄o adberē p̄ dilectiōez r̄ amo
rē. nihil em̄ pōt boiem a deo separare nī
si p̄ctū. Esa. lxx. Petā vestra diuiser̄ ut̄
inter vos et deū vestrū. Dicit q̄ ap̄ls.
Quis separabit nos r̄: tribulatio. i. a/
flictio corp̄is: aut angustia mēt̄is: aut
p̄secutio. i. fugatio d̄ loco ad locū: aut

f

fames. i. penuria cibi: an nuditas. i. pe-
nuria vestimenti: aut periculum. i. appa-
rat? subitus mortis: an gladius. i. ipa-
mor: siue diuisio aie a coepe? Erite ni-
bil bono dicitur nos separe a charitate xpi.
na charitas oia sustinet: oia sustinet. i.
Eo: in. l. iij. Et bñ dicit qd nihil sepabit
nos a charitate xpi: qm sicut elusid. c.
v. iij. dicit: Nō sunt pdigne. i. eqles passio-
nes bus? tēpōis lz mltiplices: q: rpa-
les z momētaneē ad futurā gliaz pro-
merēdā. Un̄ Aug. Tribulatio nāq est
cū sine: merces sine fine. Et mltō ma-
lo: erit sibi glia z dilectio dei malo: q̄
reuelabit in nob. Reuelabit in q̄ bñc
deū amātib? z i charitate decedētib?
Hec em̄ charitas q̄ diligimus bic deū
sup oia z plusq̄ oia est de q̄ dicit apls
i. Eo: in. xij. Charitas nunq̄ excidit. i.
in futuro: s; pot̄ augmētātib. Q̄ qn-
ta erit glia habere deū p̄tēz: et vide-
re deū facie ad faciē: z toto amore si-
ue pfecto dilige eū? Hoc em̄ erit finis
oim desiderioz n̄roz. In b̄ termiabi-
tur appetit? n̄r: ita qd nihil ultra vale-
bim? de siderare. Et ad hoc melius in-
telligendū arde de aliquē multū cupit
tē aliquā rem: sicut auar? multū cupit
aurū vel argentū. Si tal? posset bēre
oē aurū qd poss; desiderare q̄tū gau-
deret? Erite vltimū desiderabiliū est
britudo: siue deū videre i se: z ipō frui
siue ipm diligere. z ibi quies sūma: di-
cente pp̄ba. Satiabor cū apparuerit
glia tua. S; dubitaret q̄s vtz oiz b̄d-
rū sit eq̄lis visio: z eq̄lis dilectio? R̄ n̄
deo. In britudine ē cōsiderare obiectā
s; deū q̄ videbit siue bonū icreatū: et
b̄ erit vnū z idē oim b̄dōz. est etiā p̄si-
derare ipaz dispōnez sine merita p̄ q̄
merneēt videre deū dare z p̄fecte di-
ligere. z ex pte hui? disputatōnis vn?
erit alio beator: z ita videbit deū cla-

ri? alio: z diliger p̄fecti? Et b̄ ē qd dicit
apls. i. Eo: xxv. Stella differt a stel-
la i claritate. sic erit z resurrectio mor-
tuo: ū. capacitas tñ cuiuslibet bñ im-
pleta erit p cōparationē ad suā dispo-
sitiōez: nec vltra desiderabit itelligēs
se nō vltra meruisse: s; etiā intelliget
se vltra meritum accepisse. Er dicitis
ptz qd quō fit deus diligēdus in v̄a: z
quō dilige in p̄f̄a. et iste erit p̄mus
gradus dilectiōis. Secundus gradus
erit respectu susipsi? Nā br̄s diliger
sc̄pm̄ maiore dilectiōe z p̄fectiōe q̄
viato: diligit se i v̄a. Diliger inq̄ vt
sibi velis ipaz selesitate et̄nalr p̄man-
surā. Nā sicut br̄s aug. z recitat ingr̄
dis. xxv. iij. terti? dicit quattuor: esse di-
ligenda ex charitate. Unū qd sup nos
est. i. de? Alterū qd nos sum?. Tertiu
qd iuxta nos est: s; p̄tinus. Quartū
qd infra nos est. i. co: p?. Et hoc est qd
ait salomon L̄cti. ij. Q̄ dīnarit in me
charitatē. Post deus iḡ debem? nos
diligere: et in p̄f̄a diligere? maior af-
fectu q̄ p̄tinū. Qd declarās R̄char-
dus de me. vll. in. iij. alt. Natura inte-
gra dicitur boiem pl? se debere dil-
gere q̄ aliū. Nā etiā pp̄a intini? et
p̄fecti? respicit illū in q̄ est q̄ aliū. Di-
uina etiā iusticia hoc extigit: vt bō pl?
gaudeat de pp̄tis meritis q̄ alienis.
Lū q̄ diliger se fit velle sibi bonū pos-
sum? loq̄ de q̄ die diligēdi p̄ p̄partēz
ad bonū volitū z dilectū: vel ad intē-
tūez act? volēdi. p̄tio mō q̄ null? erit
possibills ad malus bonū q̄ tūc b̄ar:
iō tunc volet mello: malus bonuz: et
sic sancti volent p̄mo xpo vt boi mai?
bonū glie q̄ sibi z p̄gini gliose: z sic d̄
alijs q̄ pl? merueēt. In statu aut v̄e
nō est sic. z rō est: q; i v̄a min? bon? ē
possibil? ad mai? bonū q̄ illd bonū qd
bz melio: eo: excepto forte xpo cui nō

Secūda glōria anime

Et dat^r spūs ad mēsurā. Job. iij. **Q**uod ex
 charitate potest sibi optare tantū bo
 nū q̄tū optat melior: se. Loquendo vo
 secūdo inō. s. q̄ ad intētionem amoris
 maior affectu volit sibi bonū q̄ cuius
 q̄. primo siue in elon: se: siue min^r bo
 no. Exēplū familiare est ad hoc. nā mī
 nus diues vult maior affectu ininus
 bonū qd̄ bz q̄ diligat dicitōis se ma^r
 bonū qd̄ bz: et hoc declaratur magis.
 Nā p̄ glōsā nō tollit: s; p̄fici natura:
 s; in statu nature itēgre bō nūq̄ tātū
 dilexisset aliū q̄tū seip̄s. natura autē i
 glia erit oīno restānata et repata. ex
 hoc p̄t q̄ maior affectūe q̄s fact^r
 et charitate seip̄m diligit q̄. primū.
Q̄ta erit glia bris duz se intelligēt
 bōs: et in illa glia cōfirmatos. Quan
 tū nāq; gauderet q̄s auar^r si oē aurū
 qd̄ poss; possideri cōscerz vere se ba
 bere: et in tali possessiōe sciret se non
 posse impediri: ibi ille fatū amor: quez
 bēm^r ad nos cellabit: quo amore in
 quo diligit mūdi diuicias: corpis de
 litas: honores: et reuerēcias. quo etiā
 amore p̄ponim^r corp^r aīe et tp̄alia spī
 ritualib^r. nā natura n̄a vsa ē i p̄sum
 sue inclinātōis: vt viderur. nā p̄ceptis
 p̄rutib^r diligit victa q̄ sibi sunt uoria
 ad modū febricitātis et boīs stulti. Iuē
 dictū sapiētis. Prouer. i. Usq; quo puu^r
 li diligit infantia: et stultū ea q̄ sibi s̄
 noria cupiēt: hęc dilectio p̄ua et puer
 sa rūpit legē nature: legē scripturę: et
 leges gr̄e. hęc triplex lex rūpitur et a
 more diuiciarū pecunias: et q̄ amat diuī
 tias fructus nō capiet ex eis. et Eccl. x.
 Nihil iniquū q̄ amare pecunias. hęc
 enim aiām suaz venalē bz: qm̄ in vita
 sua p̄fecit intima sua. Alij amāt deli
 tias carnales: de qb^r d̄: Prouer. xxiij.
 Qui diligit epulas replebitur egesta

te. Exēplū de diuīte epulone Luc. xvi.
 Alij honores seclares. Mat. xxiij. **A**
 mant p̄mos acubit in cenis. De his
 oib^r d̄: Eccl. iij. Qui amat piculū per
 bit in illo. hī sunt q̄ odiunt aiās suas
 de qb^r p̄pha ait. Qui diligit iniquitātē
 odit animā suā. Amāt enim cōster bo
 mīes p̄iuria: inēdacta: furtā: v̄ndictā
 p̄misi: et cetera p̄ctā q̄ ducūt ad mor
 tē gebenne. S; bis viderur aduersari
 dictū xp̄i Job. xij. Qui odit aiām suā:
 s; in hoc mūdo: i vita eternā custodit
 eam. S; r̄ndet glō. dī. Ille nō amat:
 s; odit aiām suā in hō mūdo q̄ diligen
 do deū pot^r q̄ in eū peccet eligit occi
 di. hęc glō. Et ita odire hō accipitur p̄
 velle vsuere in hō mūdo in p̄ctō. Et ita
 dicitur eo. c. Qui amat animā suā vo
 lēdo viuere in p̄ctō p̄det eā. Et hō ē ve
 ri^r odire q̄ amare. S; redeam^r ad id
 a quo digressi sum^r: sed ad amorē illū
 quē q̄s bris hēbit in se et de se. hō
 bibit em̄ ad se amorē: q̄ videbit se ve
 stitū ilaveste nuptialē: de qua Mat. xxiij.
 Amice quōd buc intrasti non hīs
 vestes nuptialē: Ubi ait Nico. de lya.
 Intrat rer. i. xps^r: et videat discubens
 tes. i. erūtes in hō mūdo volētes trāsī
 re ad gliaz celestē. Intrat in q̄ dupl^r:
 s; spālīc in morte cuiusq; boīs q̄ desi
 derat puenire ad regnū: et ḡnālīc itra
 bit i futuro ḡnālī iudicio. Et ait. Amī
 ce. Vocatur autē peccato: amicus p̄p̄
 naturā q̄ ad imaginē dei facta ē: sicut
 et dicit iude. Amice ad qd̄ venisti: dic
 ḡ. Quōd buc intrasti. i. intrare voluisti
 nō hīs uelēte nuptialē. i. charitatē quā
 si hōres dign^r eēs intrare ad nuptias:
 hęc est em̄ vt dicit Aug. q̄ diuidit inē
 filios regni et p̄ditionis. Sancti iḡ
 tur in glia hac veste induti tanq̄ p̄cio
 so vestimēto se diligent: q; hęc vestes
 seruauerūt in hoc mūdo: et cū ea ad

regnum transferunt: sicut rex vel regina
 vel quicumque alia persona videtur se ornatum
 vel ornatum precioso vestimeto: in tali ves-
 timeto gloriatur quodammodo: et ideo preciosa
 vestimenta homines diligenter custodiunt:
 ut in eis loco et tempore honestiores appa-
 reant. Hoc erit ornamentum corpe: quod nullus
 erit in illa gloria que non sit hac veste chari-
 tatis indutus. Sed nunquam christiani habebunt
 aliquod ornamentum in se que non habebunt scilicet
 veteris testamenti: Erte dicendum quod sicut: quod ha-
 bebunt signum illud quod susceperunt in sa-
 cramento baptismi. scilicet. caracterem baptis-
 mali que est quedam ornamentum et decorum anime. Habebunt
 que sunt confirmati alium decorum et orna-
 tum. scilicet. caracterem confirmationis. Habebunt
 que sunt ordinati et sacros ordines susce-
 perunt alios caracteres. scilicet. alia signa spiri-
 ritualia: que omnia in se cognoscunt et diligunt
 se quod talia susceperunt. Gaudebunt de pro-
 priis meritis quibus virtutes acquserunt
 que ut colitur deus: remanebunt in patria: ut
 de iusticia quas acquserunt: iusta opera in
 primis faciendo: et opera misericordie adimplendo: tam
 spiritu alia quam corporalia. de prudentia quam ac-
 quserunt prudenter opera virtuosa dictan-
 do et regulando. de fortitudine quam acquserunt
 erunt opera fortiter pagando. de temperantia
 quam acquserunt temperate viuendo: et
 sic de aliis que plus vel minus meruerunt:
 et quibus meritis augmentum charitatis
 habuerunt. Nam et hoc oculus habet charita-
 tem: habebunt tamen quodam perfectione: et charita-
 tem aliis finem quam magis se diligunt: et ita
 de aliis virtutibus. Sicut enim videmus
 quod vestimentum scarlati vel purpure est alio
 preciosius et melius: ita in beatis virtutes
 erunt in quibusdam perfectiones et maiores:
 sicut in christo et regine gloriosa erunt virtu-
 tes eminentiores nobilissime siue perfectissime
 in angelis. Unde de quibus persona beata potest
 dici illud psalmi. Assistet regia. scilicet. as-
 sistit regia: quod regnabit in illa gloria prope

tuo a deo. tuis in vestibus. deau. cir. va. scilicet
 prout. Nam omnis gloria eius. scilicet. filie regis. abin-
 tus. scilicet. in anima: Quod virtus gloriabitur et se di-
 ligent que talia hic meruerunt fide christi et
 bona opera quando et faciendo: Quod igitur
 debemus attendere diligenter ut hanc glo-
 riam acquiramus: ita ut vnusquisque nomen
 in ea vocatioe qua vocatur et permaneat
 operando virtutis opera. Nam ad hanc glo-
 riam iustamur et vocamur per thema no-
 strum cum dicitur Venite benedicere etc. Ter-
 tius gradus dilectionis erit ad primum
 quem quisque beatus habebit volendo illud
 bonum eternum cuiuslibet alteri sancto cui-
 libet angelo: et etiam cuiusque in illa gloria
 existenti: unde illud erit ad primum hoc ac-
 cidentale a visione de qua dictum est in pre-
 cedentibus: quod sicut alius est actus intellige-
 re: et alius diligere sicut experientia do-
 ceret: quod multa intelligimus que non diligitur
 mus: ita alia erit gloria et aliud primum vi-
 sio: et alia dilectio. vnde ibi adimplebis il-
 lud quod sequitur de deum dicitur. etc. sed et pri-
 mus. scilicet. sicut teipsum id est ad eandem bea-
 titudinem ad quam diligit te. Notandum
 tamen quod triplex est amor. scilicet. amor naturalis:
 amor carnalis: et amor spiritualis. Et de
 istis aliquantulum est dicendum ut videat
 quis amor maneat in patria ad primum.
 Primus igitur est naturalis quod pater diligit
 filium. Et hoc amor iste sit licet: tamen de
 se non est meritorius in via: poterit tamen fieri
 meritorius si pater diligit filium: quod bo-
 nus est vel ut bonus sit: tunc enim diligit
 filium non ut filium: sed deum diligit in filio:
 et tunc reducitur ad illud preceptum. Dilige
 ges primum tuum sicut teipsum. Alia est di-
 lectio carnalis que est inter virum et uxorem.
 et ista hoc sit licita: tamen de se non est merito-
 ria. poterit tamen fieri meritoria quando scilicet vir di-
 ligat uxorem: vel quod bona est vel ut sit
 bona: quia tunc non diligit uxorem ut uxorem:
 sed deum in uxorem: et tunc redu-

Tertia gloria anime

ctur ad p̄ceptū. s. Dilige primū tuū
 sicut teipsum. s. ad gratiā in p̄senti: et glo-
 riā in futuro: de qua dilectōe dicit Ep̄be.
 v. Viri dilige. vxo. ve. sicut et x̄ps dilexit
 eccliam: et tradidit semetip̄m pro ea.
 Tertia p̄t̄ dicit dilectō socialis sine eō
 suetudinis q̄ contrahit ex p̄suetudine
 cōbabitādī colloquēdi et cōuersandī: q̄
 etiā lz sit licita: tū nō est meritoria: qz
 etiā inf̄ animalia quodāmodō reperit. po-
 test tū fieri meritoria q̄n. s. q̄s diligit:
 qz bon⁹ est: vel vt bonus fiat. Eccl. vi.
 Amic⁹ fidel⁹ medicamētuz vite: et tunc
 redueit ad illud p̄ceptū. Dilige. p̄xi. tu.
 si. teip̄m. Quarta dilectio ē rōnalis et
 spūalis q̄ q̄s diligit aliū vt bon⁹ sit: vt
 qz bon⁹ est. et ista p̄ p̄ceptū dicitur in-
 telligit. Alij sunt amores plures illiciti
 vt est amicitia mundi: de qua Jac.
 filij. Amicitia bus⁹ mūdi inimica ē deo.
 et Job. in p̄ma cano. in p̄io. c. ait. No-
 lite diligere mūdū: neqz ea q̄ in mun-
 do sunt. Si q̄s diligit mūdū non ē ca.
 patris in eo. Et accipit hic mūd⁹ p̄ bo-
 minib⁹ delectabilīa bus⁹ mūdi inordi-
 nate querētib⁹: de q̄bus dicit Job. i. Et
 mūd⁹ eū nō cognouit: qz occupatō cir-
 ca delectabilīa mūdi ipedit cognitiō-
 nē dei. Alia est amicitia carnal⁹ et ma-
 la: de q̄ dicit ad Ro. xij. Carnis curā ne
 fecerit in desiderijs. s. sup̄fluis et ibo-
 nēstis. Si omēs amores illiciti in illo
 regno pacis esse nō poterūt: s̄z solum
 liciti et honesti. vñ sup̄ hoc dicunt qui-
 dā vt recitat Alexander de Hales in
 ij. In p̄ta nō erūt nisi dno amores. s.
 naturalis et spūalis. sed adhuc transi-
 bit naturalis ad spūalē. vñ bō diligit
 deū maxime in patria: et āgel⁹ s̄l̄r. Si
 ergo homo magis babeat deū q̄ āge-
 lus. s. maiorē beatitudine sit beat⁹ et
 gloriosus plus diligit bō hominem p̄xi-
 mū q̄ angelū etiā p̄ximū. Si vero an-

gelus plus babeat deū bō pl⁹ diligit
 angelū: et ita nō erit ibi ordo dilectōis
 respectu p̄ximī q̄ nūc ē in via. et idem
 forte dicit posset de dilectōne sui respe-
 ctu alteri⁹ melioris: s̄z q̄ magis diligit
 meliorē q̄ seipsum vt sit p̄semitas
 maior diuine volūtati et sp̄oz beatorū.
 Vñ Ansel. p̄sologyon. c. penul. ait. In-
 terroga intima tua si cape p̄nit gaudē-
 um suū de tāta b̄ritudine sua: s̄z certe
 certe si q̄s ali⁹ esset quē oīno sicut te-
 ip̄m diligeres q̄ eādē beatitudinē ha-
 beret duplicaretur gaudīū suū: qz nō
 minus gauderes p̄ eo q̄ p̄ teip̄so. Si
 vero duo vel tres idip̄m haberēt tātū
 dez p̄ singulis q̄tū p̄ teip̄so gauderes
 si singulos sicut teip̄sum amares: igit
 in illa p̄fecta charitate innumerabilū
 um beatorū angelorū et boim vbi null⁹
 diligit aliū min⁹ q̄ seip̄m: nō aliter
 gaudebit q̄s p̄ singulis alijs q̄ p̄ se-
 ip̄so. Si q̄ cor hoīs de tāto bono sup̄
 vit capiet gaudīū suū quō capax erit
 tot et tantoz gaudioz. Cōsidera si po-
 tes. Attēde o co: humanū: cor idigēs:
 cor erūnis plenū. Attēde diligenter o
 ch̄ristiane si cētū filios. haberes quos
 multuz diligeres et videres quēlibet
 ip̄soz regē: q̄tū gauderes gaudīo mū-
 dano et trāstitorio: Quantū igitur gau-
 debis cum videbis deū quē plus diligit
 q̄ teip̄m: quā videbis illā reginā
 celoz sup̄ omēs choros angeloz exalta-
 tā: quā videbis tot mīlia angeloz: tot
 mīlia hominū in diuersis gradib⁹ be-
 atitudinis quos diliges sup̄ teip̄sum?
 O gaudīū inestimabile indicibile. qd
 loquo: dete qd nō noui: nō rēptau: nō
 p̄bau. O vtinā possim⁹ banc dilectio-
 nē et amorem possidere in illa gloria
 sempiterna. Tunc enim in talib⁹ bea-
 tis erit om̄is inuidia annullata: et ab
 ipsa patria aliena que tamē in p̄sentē

ista multū regnat et multos impedire
pōt ne pueniāt ad illud regnū celeste.
Hec em̄ dicitur spālter charitati sine
qua null⁹ vīdebit deus. Inuid⁹ em̄ tri
sticiā bz in p̄sp̄eris p̄mittit: et exultatio
nez in aduersis. tales siles sunt patri
suo diabolo q̄ de bono dolet: et de ma
lo gaudet. Un̄ sapiē. i. Inuidia diaboli
li moris intransit in orbē terrarū. Inu
tātur aut̄ illū q̄ sunt ex pte illi⁹. Norā
duz tñ q̄ dolo: de bono alieno ē q̄ dū
plet: q: vel est p̄mo p̄mus mor⁹ et na
tura venens: sicut q̄dam naturaliter
sunt inuidi: et hoc nullū p̄ctū ē cū nul
lo mō sit in p̄tate nostra. vel est sc̄do p̄
mus morus q̄. s. appetitus sine p̄ple
ta deliberatōe tali passione afficit: et
sic est veniale p̄ctū: vel est act⁹ volūta
rius deliberatue: et sic est p̄ctū morta
le. vel trahit p̄ intentionē extra suā rō
nez: vt qñ dolo: de bono alieno surgit
ex cā bona: sicut dolo aliquis d̄ bono
tēporali alteri⁹: q: dolo redundare in
detrimentū anie sue: vel in detrimen
tum cōstatis: et talis dolo: bon⁹ ē. Sz
hec oia in illa celesti gl̄ia cessabūt qñ
diligēti⁹ p̄ximōs nostros. i. oēs sc̄tōs
et sc̄rās sicut nosip̄os. Tunc illa p̄pbe
te verba verificabūtur: q̄bus dicit. Ec
ce q̄ bo. et q̄ lo. ba. fra. in vñū. Ad hoc
igit bonū dilectiōis vocamur p̄ verba
tēmatis. Venite benedi. et. Quarto
cop⁹ sūoz amplectet. et. Nam sicut dī
ctū est co: p̄ nostrū est vñū de quattu
or: q̄ sunt ex charitate diligēda. Un̄ dī
cit san. Ibo. in. iiii. q̄ dilectio charita
tis bz p̄ fundamēto cōlectiōne brē vī
te p̄ncipaliter et grē sūm q̄ ordinat ad
ip̄m. Hec autē vīta tripliciter bz rela
tionē ad bh̄tem charitatē. est em̄ vno
mō in aliquo sicut in p̄ncipio diffin
dente vīta illā in alijs: et sic est in deo.
Est autē in patria post resurrectiones.

in aia sicut i p̄cipate p̄ncipaliter. Est
tertio in corpe p̄ quādas redūdantiā: et
de hac redūdantiā dicitur cū de gl̄ia cor
pōis dicitur. Et hoc de sc̄do p̄ncipali.

Erit gloria a

nis erit perpetua et fir
ma tentio. Hec em̄ gl̄ia nō
erit transitoria sicut gl̄ia
mundi: sed erit p̄manens: et nunq̄ va
bebit finē. et hoc est vna cōditio. p̄pter
quā est appetibilior et magis optāda
q̄ si esset transitoria. Et hoc firma ten
tio erit p̄pter quattuor.

Primo p̄pter dei p̄missionem.

Secundo p̄pter status imutationem.

Tertio p̄pter mētis quietationes.

Quarto p̄pter p̄pletam reditōes.

Dico p̄mo q̄ hec gl̄ia erit p̄manens
p̄pter dei p̄missionē. De⁹ em̄ nō pōt fal
lere nec falli. nā si falleret nō eēt vērax
q̄d ei repuḡt cū ip̄e sit p̄ma vītas: et b̄
cognoscēt bri. i. q̄ nō pōt fallere. Cum
igit p̄missit eis hāc felicitatē eē p̄pe
tuā certificabūtur q̄ sp̄ sic erūt in tali
gl̄ia. Q̄ p̄ta locūditas: o p̄ta leticia ha
bere certitudiez de tali gl̄iosa et felici
vīta: Quot sūt i mūdo q̄ valde gaude
rēt si eēt certū de gl̄ia b̄ mūdi cū. s. b̄nt
abūdantiā rerū mūdi. s. auri et argēti et
oīz alioz q̄ i b̄ mūdo sūt: sicut sūt bono
res: delicta et dolicta. Tertio mlti sūt q̄b⁹
sufficeret b̄ gl̄ia nō itelligētes magni
tudinē hui⁹ celestis gl̄ie: nec dīz b̄ gl̄ie
mūdi et illi⁹. Prima em̄ dīa gl̄ie mūdi
ad gl̄iam paradisi est: q: gl̄ia mūdi est et
tertius: gl̄ia vero patrie celestis p̄nci
palit̄ interi⁹ in aia. Un̄ in b̄ mūdo abū
dātes qñq̄ passū p̄les tristitias: nec
eas p̄nt repellere nec se vindicare de
iniuriatib⁹: put p̄les appetūt. In illa
p̄o gl̄ia celestis nulla erit tristitia nec a
liqs iniuriā patiet: sed oia erūt summe
g ij.

Tertia gloria anime

Ietate. Secda differentia est: q: gl'ia mū
 di est incōpleta: q: quācūq; plus habe
 at: ad huc mltā eidē deficiūt sicut vide
 mus ad experientias. In ista autē gl'ia
 n'ib' deest: q: est stat' oim bonoz ag
 gregatōe pfectus: vt ait Boe. li. iij. de
 p'so. p'sa. ij. Tertia d'ca est: q: gl'ia mun
 di ē trāstoria sicut videm'. Ubi ē nūc
 gl'ia sapiētis salomōis quā regina sa
 ba voluit videre: Sicut dicit. iij. Reg.
 r. Regina saba audita fama salomō
 nis venit tēptare eū in enigmatib': r
 inq: effa eū comitatu multo r eqs ble
 rusalē r diuitiis: camelis portatib' haro
 mata r aurū infuitū n'p'is r gēmas
 p'ctofas vēit ad regē salomonē. Vidēs
 autē regia saba oēm sapiam salomōis
 r domos q's edificauerat r cibos mē
 se ei' r b'ra acla suoz r ordies mīstrātū
 vestesq; eoz r p'ncernas r holo causta
 q̄ offerebat in domo dñi nō hēbat spi
 ritū. Dixitq; ad reges. Uer' est sermo
 quē audist' i terra mea sup sermonib'
 t. r sup sa. t. r non credebā narrantib'
 m'ib': donec ipsa veni r vidi oclis meis
 r pbauit q' mēd'ca ps m'ib' nūciata nō
 fuerat. b'ri v'ri r b'ri seruit. b' q' stat' co
 ram te sp r audist' sapiāz tuā. Et seq̄
 c. ij. Magnificat' est g' salomō sup oēs
 reges terre diuitijs r sapiā: r vniuer
 sa fra desiderabat videre vultuz salo
 monis vt audiret sapiāz ei'. Que oia
 fuerūt figura illi' gl'e celestis q̄ tū ter
 renaspit nos in cognitiōe eternarū
 manducere. S3 attēde gle bul' trāi
 tum. Nā seq̄tur ca. ij. Rē autē salomō
 adamavit mulieres alienigenas mul
 tas: fillā q; pharaouis r moabitidas r
 amonitidas p'dum eas r sydonia r e
 theas de gentib' sup q'bus dicit dñs
 filijs israhel. Non ingredimini ad eas.
 his itaq; copulat' est rex salomō ardē
 tissimo amore: fueritq; ei' vxor: es qñ re

gine septingēte r cōcubine trecentē:
 r auerterūt mulieres cor ei'. Eūq; itaq;
 esset seuer dep'auatū est cor ei' vt seq̄
 retur deos alienos: et colebat salomō
 astaron deā sydonioz r moloth ydolū
 amonitarū: r tbamos deū moabitaz.
 Tunc edificauit salomō sanū tbamos
 ydo' moab in monte qui est extra ble
 rusalēz r moloth ydolo filioz amō: at
 q; in hūc modū vniuersis vxorib' suis
 alienigenis. Dixitq; dñs salomōi. Qz
 habuisti hoc apud te r nō custodisti pa
 ctū meū et p'cepta mea q' mādaui tibi
 dirūpentes sc'dam regnū tuū et dabo
 illud seruo. t. Ecce q̄lis fuit r quō infir
 ma gl'ia salomōis. Et in fi. ca. d'f. Dies
 aurē auos regnauit salomō in bierlm
 sup oēs isrl. iij. ān sunt: domusq; sa
 lomō eū patrib' suis: sepultusq; est i cō
 iustate dauid p'ris sui. S3 vbi nūc gl'ia
 Alexandri: vbi gl'ia Karoli magni r ce
 teroz qui potenter regnauerunt: Zer
 teverū est qd d' Sap. v. seq; traufferūt
 oia illa tanq' vmbra: t. uō sic de gl'a il
 la supna q' p'petuo durabit. Nā sup h
 est articul' fidei cū d'sc'm'. Credo car
 nis resurrectionē r vitā eternā. hāc p'
 insit cū ait. Pūiaz agite appropinqua
 bit em' reg. ce. Mat. iij. r Ma. v. Beati
 paupes spū. q. sp. ē re. ce. Et. c. vij. Qui
 facti volū. pa. m. q. i. ce. ē. i. su. i. re. ce. Et
 Mat. xxv. d'. Ibi' b'f. p'ctōes in sup
 pliciu' eternuz. iustit' at in vi. c'f. Ad hāc
 seq̄ vocamur cū d' Venite bñdicti re.
 Secdo dicit q' h' gl'ia erit pmanēs ppe
 stat' re. Secd' doc. subit. d'f. iij. pms d'
 q' stat' nō videt eē nisi stabilita pmanē
 tia firma legib' sapie. Sapia vero d'
 vltima sic statuit voluit r ordinauit q' p'
 hāc vitā creatura rōalis cessaret i me
 rēdo vel demerēdo. s; q' diu sum' in h
 mūdo possum' bñ agē r male: p' mor
 tes nō ab his cessam'. r rōne bñ p'is

vita vocat via. vita vero quae post mortem
corporale viuem? vocat terminum ad quem
Surta illud quod ait apostolus. heb. xiiij. Non
habeamus hanc maiorem. cl. s. fu. in quibus. Et igitur per
uenierimus ad civitatem illam celestem et obti-
nuerimus quod in quibus? cessabit mortem.
et sic erimus de mansionem illam perpetua secu-
ri quasi de bitatione christi meritis et nostris si
ad etate merendi puenerimus? acquisita.
Ibi erit status meriti et charitatis. et in
isto statu boies bti assumetur ad ordi-
nes angelorum: ita quod alii erunt eis equales
in gloria vel etiam maiores. Et cum erit bitudo
sine gloria parte dicat bitus siue actum no-
bissimum creature rationalis perfectissimum
est spiritus creature summum. Scie-
dus est quod in creatura maiore se dispones
ad hanc gloriam. quidam sunt dispones re-
cte: cuiusmodi sunt habilitates natura-
les indite spiritui nature rationali per quos bti ap-
titudinem ad beatitudinem seu gloriam: sicut est
ratio in magis. quidam se medie: et iste sunt gratie
gratis date quae de prioribus disponunt ad gratias
gratui faciente: ut scilicet bona voluntas etc.
Quidam autem sunt propinque et immediate
sicut gratia gratui faciens seu charitas quae
se dispones necessitatis et pacto dino
quae insunt finaliter. Et igitur naturales
habilitates maiores et expeditiores
sunt quibus est de se in angelis quae in hominibus
etiam alie dispones sicut gratie gratis date et
gratui facientes sunt esse equales vel maio-
res in multis hominibus quae in multis ange-
lis. Non est enim inconueniens quod de multis
gratias gratis datas dederit multis
hominibus quos non dedit multis angelis quae mo-
uet et adinuatur naturales habilitates
ad bonum gratie et glorie. et per tale exercitacionem
et adiutorium per bonum ad equales cum angelis
gratias gratui faciente ascendere. Et hoc
gratiam gratui faciente et bonum virtus ipsa per
sibi mereri per ipsam iam bitas augmetus
grae: et ita de gratia maior in maioribus per

ficere. Quia igitur dicitur in scripturis quod datum est
bonum ad merendum quod angelis fuerit datum:
quod angelis non habuerunt nisi modicum tem-
pus: sed per gratiam quae bonum vni sunt magna glo-
rias meruerunt: tunc est quod per multiplicem
actum gratie bonum potest se disponere ad tantam
vel maiorem gratiam quam habuerunt angelis
Secundum igitur dispones gratie introducit for-
ma vltima: sicut per de bti virgine: quae gra-
tias omnibus angelis excellenter habuit:
sed exaltata est super omnes choros angelorum
et dignitate primis et loci. Alii autem sancti per
proportionem et quantitate gratie assumuntur ad
diuersos ordines: quod quidam assumuntur ad
ordines seraphin: quidam ad cherubin: et sic
de aliis. et forte multi super omnes ordines
quae fuerunt in gratia et meritis gratie pullegati.
Postremo certum est quod omnia merita nostra
efficacia et virtute huius a merito christi: et
ita cooperat meritis christi omnibus meritis
nostris: aliter enim non sufficeret merita nostra.
Non sic autem angelis: quia ut dicitur in heb. iiij.
Nisi per angelos apprehendit sed semel a
beate. Quia igitur meritum christi procedit a gratia
prima quasi infinita: sed virtute meriti christi
cooperatis meritis sanctorum hominum quae non in
vacuum gratiam christi receperunt: sed secundum illas
profeceerunt secundum posse suum potest fieri quod me-
ritum hominis sancti maiore habet efficaciam respe-
ctu primis quam habuerit meritis angelis.
Quia igitur statim beatitudinis erit in celo em-
pyreo ut dicitur est prius: in quo celo est in-
imitabilitas et perfecta stabilitas bti cer-
ti erunt quod etiam in sua beatitudine perpetuo
manebunt: et in illis ordinibus angelorum
in quibus assumpti erunt. Iste igitur est sta-
tus ad quem vocamur per unum et bti. Ne-
neste bti. etc. Tertio dicitur quod hec gloria erit
perpetua propter meritis exercitacionem. Vbi sci-
endum quod creatura rationalis sed quod talis
est: facta est ad imaginem dei in potestiam
cognoscendi et distigendi. Sicut dicit aug.
Nā hoc ipso quod est expressa imago dei bti

Quarta gloria anime

necessaria ordinatione et relatione ad ipsam nec persistat nisi in ipso: et ideo ipse deus est immediate finis creature rationalis et ultimus: et ideo summe nata est delectari in ipso. hoc ipso autem quod summe nata est delectari in ipso: et perfecti nata est ipsum summe diligere: quia summa delectatio non potest esse sine summa dilectione. et ideo naturales habent potentiam ad ipsum summe diligendum sibi inditam et impressam secundum quod vult augustinus. li. de tri. Et etiam dicit Boetius. li. de cons. p. sa. ij. quod mensura hominum inserta est summi boni cupiditas. **Q**uia tamen ista potentia est respectu superioris se: ideo habet naturalis tamen est et se insufficientes et incompleta. et ideo non potest exire ad actum nisi per educens aliquid superius quod sit proportionabile et tamen potentie quod actus quod estiam obiecto: hoc est charitas siue gratia: ideo sine ipsa non potest naturalis potentia amari dei iudicia creature rationali actus exire. hoc est in actu diligendi summe siue ad diligendum deum super se et super omnia sine charitate. Tenenda est igitur ista sententia: quod in se videtur excedere posse nature et diminuire privilegium charitatis et gratie. Sicut ergo videmus quod materia habet potentiam naturalem ad omnes formas: et tamen ad illas non attingit sine educete. Sic etiam videmus quod creatura rationalis naturalis habet potentiam ad gratiam et beatitudinem: quam tamen ex se non potest exire in actum perfectum sine educete siue adiutorio determinato et ordinato a datore illius potentie. Exemplum habemus de oculo cuius data sit potentia videndi colores: non tamen potest eos videre ad iutorio lucis exterioris. Exemplum aliter de aere cui desunt penne: quam tamen naturalis habet potentiam et aptitudinem ad volandum et appetit hoc et intendit ad hoc movere se: sed tamen non erit in actu perfectum volandi: donec dentur sibi penne. Et hoc est quod dicit augustinus in li. de fide ad petrum et beatus. Spiritus et nos hoc est immortales creavit deus et eis facultatem atque intelligentiam cogitandam: cognoscendam: diligendamque divinitatem insuavit: quod tamen creavit ut esset per se ipsos eum diligerent. Aptitudo enim in predicta auctoritate a beato augustinus appellatur facultas diligendi. Adveniente igitur gratia per se ipsi voluntati facit ipsam exire in actum summe dilectionis: ac per hoc facit experiri et gustare quam dulcem est deus: et per hoc movetur ad ipsum deum summe diligendum: et in eo delectatur: et super hoc per cognitionem bene quietatis certificatur quod in hac gloria perpetuo manebit. Unde Bernardus. c. vij. de diligendo deo dicit. Cum introductus fuerit servus bonus et fidelis in gaudium domini sui: et inebriatus ab ubertate domini dei: tunc enim ebrius mirum quodammodo oblitus sui et a se velut deficiens pensat totum perget in deum: et deum reprobis adherens vult cum eo spiritus erit: arbitro: propter hoc sensisse cum diceret. In trofobus in potentiam domini domine memorabor iusticie tue solus. Item in eodem libro dicit: quod ibidem quartus amoris gradus perpetuo possidebit cum summe et solus diliget deus: quod nec nos ipsos nisi propter ipsum iam diligemus. **Q**uia beatus gaudium. **Q**ui amor: scilicet et castus. **Q**ui dulcis et suavis affectus. **Q**ui pura et defecata intentio voluntatis. sic affici debet est. Quomodo enim stilla aque modica: multo infusa vino defecere a se tota videtur: vni et sapore vini indult et coloris. Et quomodo ferrum ignitum et candens igni simillimum fit postquam propter ignem et tunc forma: ita inebriata illo amore sua nullissimo tota defecata erit et in deum transformatam: et tota a se ipsa deficiens. Et quod nisi aliud appetere valebit: omnis sui desiderii oppositum quod beatus in hanc pacem et quietem permanebit. Ad hanc autem quietem per thema nostrum advocamur. sicut venit firma tentio propter completam reditorem. Videmus enim quod dominus circumfusus faciendo circum

tate atque intelligentiam cogitandam: cognoscendam: diligendamque divinitatem insuavit: quod tamen creavit ut esset per se ipsos eum diligerent. Aptitudo enim in predicta auctoritate a beato augustinus appellatur facultas diligendi. Adveniente igitur gratia per se ipsi voluntati facit ipsam exire in actum summe dilectionis: ac per hoc facit experiri et gustare quam dulcem est deus: et per hoc movetur ad ipsum deum summe diligendum: et in eo delectatur: et super hoc per cognitionem bene quietatis certificatur quod in hac gloria perpetuo manebit. Unde Bernardus. c. vij. de diligendo deo dicit. Cum introductus fuerit servus bonus et fidelis in gaudium domini sui: et inebriatus ab ubertate domini dei: tunc enim ebrius mirum quodammodo oblitus sui et a se velut deficiens pensat totum perget in deum: et deum reprobis adherens vult cum eo spiritus erit: arbitro: propter hoc sensisse cum diceret. In trofobus in potentiam domini domine memorabor iusticie tue solus. Item in eodem libro dicit: quod ibidem quartus amoris gradus perpetuo possidebit cum summe et solus diliget deus: quod nec nos ipsos nisi propter ipsum iam diligemus. **Q**uia beatus gaudium. **Q**ui amor: scilicet et castus. **Q**ui dulcis et suavis affectus. **Q**ui pura et defecata intentio voluntatis. sic affici debet est. Quomodo enim stilla aque modica: multo infusa vino defecere a se tota videtur: vni et sapore vini indult et coloris. Et quomodo ferrum ignitum et candens igni simillimum fit postquam propter ignem et tunc forma: ita inebriata illo amore sua nullissimo tota defecata erit et in deum transformatam: et tota a se ipsa deficiens. Et quod nisi aliud appetere valebit: omnis sui desiderii oppositum quod beatus in hanc pacem et quietem permanebit. Ad hanc autem quietem per thema nostrum advocamur. sicut venit firma tentio propter completam reditorem. Videmus enim quod dominus circumfusus faciendo circum

culum redit ad punctū a quo incepit: tūc q̄scit et amplī circulariter nō mouetur: sic creatura rōnalis cūz imediate a deo fit creata cū ad sp̄m redit per gr̄am et gl̄iam tūc quiescit: et hoc est q̄ sp̄e de dicit Apoc. i. Ego sum alpha et o. p̄ncipiū et finis. Et p̄uerb. xvi. scribitur. Inuersa p̄pter semetipsum opatus est deus. hic ē finis noster quē quotidie petim⁹: quē quotidie desiderare videmus: dū oīz amūs dicētes. Aueniat reg. t. Hoc regnū petim⁹ aduenire a t̄po nobis p̄missum t̄p̄i passione et sanguine q̄sitū: vt q̄ t̄po ī seculo ante seruāsim⁹ p̄ostmodū cū ipso regnāte regnem⁹. Bñ aut̄ regnū celeste petim⁹: q̄ est et terrestre regnū cui si renūciauerimus regno eterno regnabimus. Sed oīz nō infructuosus nec nudis p̄cibus ad deū ventam⁹: q̄ scriptum est Mat. vij. Non oīs q̄ dicit mihi dñe dñe: intrabit in reg. ce. Multī em̄ sicut dicit apl̄s ad Titū. i. cōstitent se nosse deū: factis aut̄ negāt. R̄cor⁹ demur illi⁹ petitionis matris filioꝝ zebedel Mat. ij. vbi d̄r: q̄ accessit ad t̄pm̄ mater filioꝝ zebedel cū filijs suis adorās et petēs aliqd̄ ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? At illa. Dic vt sedeāt bī duo filij mei vnus ad dexterā tuā et alij ad sinistrā in regno tuo. R̄ndens autē iesus dicit. Nescitis qd̄ petatis? vbi ait Ebry. R̄es em̄ p̄ctiosa vili p̄cio nō cōparatur. Magnū laborē necesse est nobis impendere si volum⁹ ad celestia regna puenire. Regnū em̄ dei ē p̄mū in int̄t̄sōe: sed vltimū in execūctōe. Vñ Ebry. sup̄ illo v̄bo Mat. vij. Querite p̄mū regnū dei et iusticiā ei⁹: ait. Regnū dei est retributio bonoꝝ operū: iusticia aut̄ est via p̄teritis per quā itur ad regnū. Si q̄ die et nocte cogites qualis erit gl̄ia sc̄d̄: vel qua

lis erit interius impioꝝ necesse est vt aut p̄pter timorē pene territ⁹ recedas a malo: aut p̄pter desiderū gl̄ie exc̄satus festines ad bonū: et si quotidie cogitaueris q̄ sit iusticia dei. et qd̄ odit et qd̄ amat ipsa iusticia oñdit tibi vias suas. naz iusticia sicut odiētes se fugit sic amātes se sequitur. Hec Chrysostomus. Uide q̄ si vis redire ad p̄ncipiū tuū ad deū tuū vt seq̄ris iusticiā: qm̄ hec est via q̄ te ducet ad regnū et̄nū: ad qd̄ cū redieris secur⁹ es q̄ nunq̄ eris t̄po discentē Jo. vi. Eū q̄ venit ad mens̄ esciam foras. Ad hanc igitur securitatē et regnū perpetuum inuitamur per verba assumpti thematis. Venite benedicti patris mei et c.

Quarta gloria a

q̄ nime in regno celesti erit verū gaudiū et leticia. De hac aures leticia siue gaudiō querunt doctores: et sp̄aliter R̄ de me. vij. d̄. r̄l̄l̄. iij. Utrū in volūtate br̄a sit idē realr̄ frustio et gaudium? Et r̄ndendo ait: q̄ frustio et gaudium b̄tōꝝ nō sūt realr̄ idē. Illa em̄ frustio est summo bono clare viso p̄fecto amore inherere p̄pter seip̄m. Amor autēz gaudiū non est. Causa em̄ gaudiū et amari boni p̄ntia. vñ b̄tōꝝ gaudiū est aliqua sp̄ualis passio in volūtate causata et p̄fecto amore sūmī boni p̄clarā v̄sionē et p̄ferās dilectionē vn̄s̄ aie seu sibi p̄ntis. h̄ R̄ic. Uñ videm⁹ q̄nq̄ q̄ m̄ tenerrime diligēs s̄lū: nō gaudet et si ip̄m videat et b̄at p̄ntem et se ras actualr̄ in amorē al̄s impedita ab b̄mōi gaudiō p̄pter aliquā infirmitatē. Hoc exēplū clare manifestat d̄ctōem et gaudiū nō eē idē. In illa t̄n magnifica gl̄a nihil poterit impedire q̄n et dilectōe p̄fecta seq̄tur maximū gaudiū.

Quarta gloria aie

Tri idē docto: q̄stione sequēt recitat
duas opiniones. vna q̄ dicit q̄ q̄uis
gaudū beatorū sit beatitudinis quod
dā accūale p̄lemētū ab ip̄a beartu
dine inseparabile p̄ quācūq̄ virtutē crea
tam: tri nō est de. eēntia beatitudinis. et
sentia em̄ beatitudinis p̄sistit i p̄fecta
p̄iūctōe creature rōnalis cū deo. gau
dū aut̄ beatorū nō est de rōe but̄ cōsū
ctōnis cū nō sit v̄sio. nec fructio. Nec
ē sūma securitas: de q̄ dicitur: s̄ est ali
qd̄ causatū et istis. Tri ē p̄ se effectus
beatitudinis d̄ necessitate p̄sio ad ip̄as.
Nec ille. Exēplū videm̄ de igne de cu
ius essentia nō ē calor: s̄ tū seq̄ de ne
cessitate nature ad sp̄m. Alia aut̄ opi
nionē recitat dī. q̄ alio videf q̄ gau
dū fit de eēntia beatitudinis: q̄ ē de rōne
p̄fecte vnionis volūtat̄: cui sūmo bo
no. Volūtas em̄ vn̄ summo bono nō
tū mouēdo se imēdiate i ip̄s. p̄p̄ se q̄
motus ē amor: fructus: s̄ ē imēdiate pa
tēdo ab eo q̄ passio est gaudius. Que
istatū opinionū sit r̄tor. p̄ nūc nō diffi
nit: s̄ b̄ certū sit q̄ illa p̄iūctōe vnio
ne aie n̄ ē ad deū erit summa delecta
tio. Frāctio de marchia i sine. illi. sup
sen. dicitur cui p̄sima opinione q̄ beati
tudo nō p̄sistit in dilectione: q̄ ipsa est
passio p̄sio actus dilectionis. Nec ille.

Hoc v̄s q̄ gaudium erit

Euacuans gaudū mundanū.

Inebriās subiectū humanū.

Non generans vllū fastidiū.

Sed fatians hominis studiū.

Primo dicit q̄ b̄ gaudius euacuabit
gaudū mundanū: imo q̄ gaudēt b̄ illic
gaudere nō poterūt: b̄ sunt de ob̄ d̄
Sap̄. ij. Venite fruamur b̄is q̄ sunt
et vtamur creatura tāq̄ i suuētute ces
lerit v̄no p̄cioso et v̄guēt nos imple
amus et nō p̄erecat nos flos t̄pis. Co
ronem̄ nos rosis anteq̄ marcescant.

Tales sūt mūdani q̄ estimāt boies so
lū ad b̄ factos vt b̄ accipiāt p̄solatio
nes suas. De qb̄ eodez li. Sap̄. xv. d̄.
Estimauerit lufus cēvita n̄ram et puer
fationē v̄re p̄positā ad lucrū et op̄orte
re vnūquēq̄ etas et malo acquirere.
O gaudū mūdū quod boies de illo in
estimabili gaudio non curantes dect̄
pis: q̄t ad inferna deductis nouit de
immo sunt adeo fatui q̄ dū nil aduer
si nil mali t̄p̄alis eis eniuit: dicit se a
deo distigi nō p̄siderātes illd̄ Act. xliij.
Per multas tribulatiōes op̄s nos itra
re in regnū dei. Et. i. Pe. iij. Si iustus
qdā v̄r saluabilis impī et p̄ctō: vbi pa
rebūt: Et v̄re illd̄ exēplū in v̄sta bea
ti ab̄: osij scriptū est b̄n memorie p̄mē
dādū. Nā ibi legit̄ q̄ cū t̄p̄e ab̄: osius
Romā p̄geret: et in qdā villa rusticus
pud quēdā boies. num̄tū locupletē bo
spirat̄ fuisset: illud boies sup̄ statu suo
solicite inq̄suir. Qui ille r̄ndit. Stat̄
me d̄ne b̄n felix extitit et gl̄os. ecce
em̄ diuini abūdo infinitis. serpos et
ācillas p̄plures habeo. copiosas filio
rum et nepotū turbā possideo: et om̄ia
semp̄ aduotū habui: nec vnq̄ mis̄i ali
qd̄ aduersus accidit: vel qd̄ cōtristaret
euenit. Qd̄ audies Amb. vebementer
obstupuit: et bis q̄ secū in comitatu e
rāt dicit. Surgite et b̄ne p̄cti fugia
mus: q̄ d̄ns nō ē i loco isto. festinate
nec in fugiēdo morā facite: nec b̄ diu
na vltio nos p̄bēdat: et i isto p̄s nos
inuoluat. Tū ḡ fugerēt et al̄ q̄tulū p̄
cessissent subito se terra aperuit: et bo
minē illū cū vn̄ueris q̄ ad illū p̄tine
bāt ita abso: b̄uit vt nullus inde vestī
giū remaneret. Qd̄ cernēs Amb. d̄
xit. Ecce fr̄s q̄ mis̄ico: d̄it de p̄cti: cū
aduersa tribuit et seuerē irascit cū sp̄
p̄spera elargit. In eodē aut̄ loco fo
uea qdā p̄fundissima remansisse d̄: q̄

vsq; bodie in bui' testimoniuz pſenes
 rat. **Q** ſcū igr pſculū dia bui' mūdī p
 ſpera: oia gaudia t vana bīe ad nutū:
 Quēram' igr gaudere in futuro: et ſi
 gaudere hic velim' gaudeam' oēs in
 dño iuſte viuēdo: deo noſtro obediens
 do: q; et h' gaudīo imperfecto ad illud
 gaudīū perfectum trāſibim'. An apl's
 p̄bit. iij. Hoc duplex gaudīū inſinuās
 ait. Mandete in dño sp. s. b. bōa vsq; in
 finez continuādo: iterū dico gaudere.
 Quasi diceret et h' gaudīo quo bōa a
 gū' i gaudīū pfectuz trāſibit'. Et xps
 dicit dī. ſu. Job. xvi. Amē amē dico vo
 bis: q; plo: a. et. ſtebi. vos. mūd' autez
 gaudebit: vos aut' contritabit: inſi:
 triticia vestrā p̄tes in gaudīū: hoc est
 gaudīū plenū atq; pfectū quo dē gau
 diū enacuabit fatūū t mūdaniū. Ta
 les b̄ri ſemp gaudebūr i dño. Ad hoc
 igr gaudīū vocamur: cū dē i themate.
 Venite b̄ri. zc. Secūdo dicit q; h' gaudīū
 adiplebit ſubiectū b̄anū dicēte ppbe
 ta de ſctis t elect'z et̄rib' in glia. In
 eb: ſabuntur ab vbertate dom' tue et
 to: vol. t. portab eis. Qd̄ exponēs Nī
 co. de lyra ait. Ineb: ſabunt. t. ſatura:
 b̄ntur ab vbertate do. t. i. dom' celeſt'
 glie t to: volup. po. eos. Hoc inq̄t ad
 dif ad ostēdēdū pfectionē refectionis
 glie: q; apd̄ nos reſectio p̄ficiť ex cibo
 t potu. Hec ille. Et b̄ri ieb: ſari dicitur:
 qm̄ b̄ritudo p̄ſiſit in p̄fectōe cōpletſſ
 ſima. ibi em̄ bō erit cōpletſſim' i mo
 rib': in ſctiſ: t i delitiſ. Quēz em̄
 potētia bz ibi ſaū p̄fectiſſimū ſplemē
 tū. nā iutellect' ē p̄fect' in ſctiſ. vo
 lūtas i delitiſ. irascibilis in eminen
 tiſ. Est em̄ rōnalis q; rēdit ad verū: et
 ſō p̄ficiť i v̄itate ſciarū. cōcupiſcibil' q;
 rēdit i bonū: t ſō ē ibi bonitas oīz deli
 tiarū. irascibil' q; rēdit ad arduz: et ſō
 est ibi arduitas oīz dignitatū: bonoz

t eminetiarū. t ita gaudīo t leticia cō
 plebit' creatura rōnalis: hoc ē qd̄ ſum
 me deſideram'. ſ. delectas et gaudent
 viuere. Si em̄ ſpes futuroz bonoz ē
 boi matima delectatio: qd̄ erit t q̄ra
 ſpa delectatōis poſſeſſio: Vere mira'
 bilis iestimabilis erit illa delectatio.
 Sic igr viuam' vt hāc delectationez
 hoc p̄fectiſſimū gaudīū bēam'. Nunc
 igr nō delectemur in mal' delectatōis
 bus q̄b' diuerſimo. de boies a diabolo
 capiuntur. Dē em̄ Beñ. iij. Vidit inuli
 er q; bonū cēt lignū ad veſcēdū: t pul
 chū o: oculis: aspectuz delectabile: tu'
 lit de fructu illi' t cōdit: de ſctis v̄ro
 ſuo. Hoc fuit lignū d̄ quo p̄bitū fū
 erat ade ne comederet: qd̄ facietes
 p̄imi parētes: q; delectati ſunt padis
 ſum p̄diderūt. **Q** dē' q̄t boib' delecta
 tōes carnis: delectatōes mūdī: veſtū
 ornat' in v̄ris t muſterib' erūt cauſa
 dānatōis: **I**ō dē: Luc. vi. Ne vob̄ diuſi
 bus q; h' b̄ris p̄ſolationē vestrā: ve vo
 bis q; ſaturati eſtis: q; eſuri. zc. ve vob̄
 q; rider' nūc: q; iugebit' t ſtebit'. De
 liciē em̄ mūdī lz i p̄nciplo ſunt dulces:
 in fine nō ſunt amare nimis: ideo dicit
Job. Apoc. c. v. Quārū gloriſificauit
 ſe t i delitiſ fuit tātū date ſibi to: mē
 tū. Deliciē em̄ ſe laquet diaboli q̄b' q;
 ſi tot' mūd' capis ſicut ad oculū vide
 mus. vñ ſiles ſum' allecib' q; v̄bicūq;
 lumē viderint ſibi dē talis delectant' q;
 illuc p̄currūt vt captant. Fugiam' igr
 has delectatōes t inq̄ram' ſiā ſupnā
 delectationē q; nō hēbit finē. Illa em̄
 est p̄fecta delectatio q; acq̄rit v̄tas v̄
 te iſequēdo. vñ. p̄pha. Notas miſi ſe.
 vi. vite adim. me. le. cā vult. t. d. i. d. t. v.
 in finē. Ad hāc igr delectationē iuſtra
 mur cū dē: nob. Uēite be. zc. Tertio dī
 xi q; hoc gaudīū ſiue delectatio nō ge
 nerat vllū ſalūdiuz. Hec em̄ est vna

Quarta gloria anime

offa inter gaudia delectationes mū
di ⁊ padiffi: q: bec gaudia mūdi tandē
fastidiūt: ⁊ displicētā generāt. Uides
mus em̄ q: si q̄s gaudeat ī delicijs car
nis: vt pote in bibēdo et comedēdo q̄
tūcūq: cibi sint boni vel vīna optima
finalr̄ ptūt in nauisē: imo p̄nt noce
re ad mortē. Considera oīa alia in quib
us hoīes solēt gaudere et letari siue
sint honores: siue dignitates: car: cho
ree: ⁊ cetera h̄mōi oīa h̄nt fines triste.
Prover. xliij. Nilus dolore miscebit:
⁊ extrema gaudij luce occupat. Gau
diū autē ⁊ delectatio glorie celestis nū
q̄ displicebit: s; semp placebit: imo vi
sio dei et delectatio erūt tāte cōplacē
tie ⁊ delectatōis q̄ vt dicit Pe. c. i. p̄s
ma cano. Ipse de⁹ ē in quez desiderāt
āgel̄ p̄spicere. S; q̄rit glo. cur cerne
re desiderāt cuius faciē cernere nūq̄
cessant? Et soluit ip̄a glo. q: p̄tēplatio
diuine p̄ntie ita angelos beatificat vt
ei⁹ visā gloria satisfētur: et ei⁹ sp̄ dulce
gāne q̄si nouā in facti abilit: siue in facti
gābitē esuriāt. Et Greg. Celestes deli
cie habite appetitū excitāt: t̄rene autē
fastidium generāt. Eccl. xliij. Qui es
dñt me adhuc esuriēt: p̄p̄ hoc die sp̄o
sa. c. v. q: sp̄osus ei⁹ est tor⁹ desiderabi
lis: ⁊ Hestervlti. Valde admirabilis es
dñe ⁊ facies tua plena ē gr̄az. Hoc ē
p̄ueniet ip̄is hoībus b̄tis q̄n erūt ī il
la gl̄ia sicut āgel̄ dei. Et hoc ē multuz
difficile nob̄ ad intelligēdū. s. eē ī tāta
delectatione ⁊ nūq̄ fastidiri: sed semp
iocūdisime illā possidere: s; ita ē cer
titudinalr̄: q: alit̄ nō esset summa fe
licitas si aliquid triste posset illi accē
dere. Hoc gaudiū et hāc delectationē
sp̄ū diuino faciēte intelligēs regi⁹ p̄
p̄beta afr. Vultate et videte. q. sua. est
do. Ubi ait Nico. de lyra. q̄si diceret p̄
xp̄m: etiā potest: p̄bare qm̄ suavis

ē dñs. Et loquitur ad modū hominuz
dulcedinē vini. p̄bantū: q: p̄mo modū
cū degustāt: ⁊ ex hoc cognita ei⁹ dulce
dine allēciunt ad amplius gustandū.
Sic hoīes duoti p̄cipiētes aliquid de
dulcedine dei allēciuntur ad āp̄t̄ gusta
dū. Aduertēdū t̄n q: p̄bātes dulcedi
nē vini illō modicū qd̄ p̄gustāt sup̄ lin
guā diu retinēt. Sic sentiētes diuinā
dulcedinē dñt eas q̄ diu p̄nt retinere:
q: hoc ē quoddā pludū beatitudinis fu
ture: p̄p̄ qd̄ sequit̄ v̄tus vir q̄ sperat
in eo. Talis em̄ p̄gustatio diuine dul
cedinis auget sp̄ē future beatitudis.
Et lz apud homines nimia famillari
tas alit̄q̄ pariat p̄tēptū: tal̄ t̄n famill
aritas dei ad hoīes qua ei cōicat in p̄
senti vita suā ducedinez magis auget
reuerentiā filialē hoīs ad deū: id̄ sub
dit Timete dñs. o. s. e. q. n. est in. o. t. e.
Ex hoc em̄ q: sentiūt in se diuinā p̄sen
tiam: mō p̄dicto sufficit eis. p̄ om̄i bo
no: imo alia bona eis desipiūt: nisi q̄
tū necessitas exigit. h̄ de lyra. Si t̄gr̄
de t̄rātū sapit in via qd̄ faciet ī p̄ria cū
videbit̄ faciē ad faciē: Nec igit̄ sum
ma delectatio nūq̄ fastidies: nūq̄ dis
plicēs: sed semp q̄si noua reficēs bu
ius nō erit finis. De me⁹ qd̄ nobis
saperēt oīa bec mundi gaudia: be de
lectatōes quib⁹ t̄rātū adberem⁹? Lerte
bec oīa reputarem⁹ velut amara: ⁊ di
cerem⁹ cū apostolo p̄bil. iij. Que fue
runt mibi lucra bec arbitrar̄ sum. p̄p̄
xp̄m detrimēta. Et vere si hāc maria
delectationē hū artēdam⁹ ea q̄ pura
mus lucra: vt abūdare diuitijs bono
rib⁹ et delicijs mūdi reputabimus de
trimēta et snepta: id̄ sequitur Dia inqt̄
paul⁹ estimo detrimētū esse. p̄p̄ em̄
nentē sciam Iesu xp̄i dñi mei: p̄p̄ que
oīa detrimētū fecit̄ arbitror vi sterco
ra vt xp̄m lucrificā. Q: ibi s; in xp̄i

visione erit summū gaudiū ad qđ vo-
camur p̄ tbema p̄positū. Uēte be. zc.
Quarto dictū ē: qđ sibi q̄sēit bois stu-
diū. Studiū est vehemēs animi appli-
cario ad aliqđ pagēdū. Eōis enīz bois
studiūz applicatio tā p̄ intellectū q̄ p̄
volūtātē est ad hoc qđ p̄ ceteris deside-
ram? qđ desiderū si cōpleat delectat
aiam. Prouer. xiiij. Om̄s aut̄ boies: vt
dicis p̄mo Verba naturalr scire desi-
derāt: z om̄ia ip̄fecta naturalr deside-
rāt p̄fici: z maxime creatura rōalis de-
siderat puenire ad gaudiū eternū: dī-
cēte. p̄pha. Quēadmodum desiderat
ceru? ad fontes aquarū ita de. a. m. ad
t. de? St. a. m. ad. d. f. vi. Itō oēs debe-
mus studere z oēm dīligētīā appone-
re vt ad id qđ desideram? attingam?
S; quō verū est qđ sup̄ oīa deū videre
in gl̄ia desiderem? z cum eo gaudere
cū paucos ad hoc se dīspōnere p̄ vitas
vidēam? Ad hoc ait R̄ichard. de me.
vii. di. xlii. l. iij. f. q. ij. p̄ncipalis: qđ beati-
tudo duplr p̄t dīderari. In gn̄ali inq̄-
rū ē bonū qđ dā sufficientīssimuz: vel in
spectali. f. inq̄rū dīstictī clara dēvīssio-
ne: z ī p̄fecta ei? dīlectōe z gaudiō qđ
habeb̄ de dei. bonitate p̄ntī p̄ claram
ei? vīssionē et p̄fectā dīlectōnē. P̄imo
mō b̄ritudo est oīb? boīb? nota. Quis
liber enī scit qđ est bonū: z qđ ē suffici-
entīssimū. Scđo mō nō est oīb? nota.
vñ nō oēs eā appetūt: s; p̄mo. mō oēs
eā appetūt: qz appetit? ei? natural' ē.
Vñ Augn. xliij. de tri. c. viij. dicit qđ ad
appetēdū beatitudinē natura opellit
cū summe bon? et īmutabilis ei b̄ritō
creator: hoc īdidit. Dicit etiā glo. sup.
illud p̄s. Beata gēs cuius anim? ē na-
turalit' capax beatitudinis. nulla autē
creatura capax naturalr alicui? boni-
derelicta omni naturalr inclinātōne.
Bona. in. l. iij. di. xlii. q. ij. Ad hoc idē in

quit. Duo sunt que faciūt appetitū. f.
cōuentiētia: et indigentia. Quā igitur
aia rationalis creata est ad dei im agi-
nē z similitudinēz facta est capax bo-
ni sufficientīssimū: z sp̄a sibi non suffi-
cīt cū sit vana z deficiēs: itō disco qđ ve-
rā b̄ritudinēz appetit naturalr. Et se-
quit. Dēs. qđ b̄rit appetitū b̄ritudinis
de in general: z b̄rit cognitōnē in ge-
nerali. Dēs enī credunt qđ b̄ritudo sit
bonū qđ sufficit: z oēs illd appetūt. In
sp̄ali vō qñ assumit b̄ sufficē. f. bonorē
vel potentīā errat cognitio z declinat
affectio. Et file de eo qđ vult emere au-
rū z frustrū auri credit esse auricalcū.
Sī q̄ras ab eo qđ vult emere. r̄ides
bit: aurū. Sī q̄ras qđ frustrū. īfidebit
qđ b̄: demōstrato auricalco. Vñ si ab
auaro q̄ras vtrū appetat b̄ritudinē
verā et vult b̄ic: r̄ h̄ndebit qđ sic. Sī q̄
ras qđ vult vtrū padisim vel denari-
um: r̄ h̄ndebit denariū. Et b̄rit? rō est:
qz b̄ic credit sufficientīā: et sibi nō est.
Sī q̄ras quomō cognoscit in gn̄as-
li: dico qđ innata est illa cognitio. Sī
q̄ras per quid? Dico qđ sufficientiaz
nosct p̄ indigentīā. Sī opponas qđ p̄-
uatio nō est via cognoscēdi habitū. dī-
cēdū qđ est quedā indigentia oīno p̄s-
uās: quedā dīspōnēs z inclinās. z hec
est rō cognoscēdi. vñ si materia b̄ret
potentīā cognoscēdi cognosceret vti-
qđ formā ad quā inclinat per dīspōsi-
tōnē. Hoc p̄ona. Sed vere per fides
aliā habem? cognitōnē de vita eter-
na. Scim? enī qđ resurgem? et in cor-
pore z in aia simū in illa celesti gl̄ia p̄-
petuo manebim?. Sicut pl? dīcef. cū
de vīssione corp̄s ad aīaz tractabim?
quare studiū nostrū z vehemēs appli-
catio debz esse in nobis circa ea qđ du-
cūt ad hoc gaudiū: qz finis ip̄onit ne-
cessitatē bis qđ sunt ad finē. Hoc est dī

cu q si sine nrm q est glia eterna vel
 lim? assequi oportet nos solliciti prudē
 ter et attēte scire oia q sunt gaudij b?
 media acqrendi. Sicut enim videm⁹ q
 ignis appetit q: appetit sursum esse: sō
 semp ascendit et redit sursum: ita et nos
 si desideram⁹ vere et nō siccē gaudia
 padisi debem⁹ semp facies cordis nrī
 b⁹ e sursum: q: illa gaudia sunt desidera
 bilita sup argētū: aurū: et lapidē p̄ciosū
 multū: et dulciora sup mel et fauū: vt dī
 cit ps. Ceru⁹ enim calefact⁹ in venatio
 ne nō cōsuevit h̄sistere i riuulo: scies q
 ibi ad plenū nō posset recreari: s; cur
 rit vsq; ad fontē siue ad locū aq̄ abun
 dantē: vbi p̄fecte recreat et refrigera
 tur. Sic v̄e desiderū nr̄m nō dī esse
 ad riuulū bonorū mūdi: q: ibi nulla est
 satietas. s; celeriter debem⁹ currere:
 et a iuuentute incipe b̄mōi cursum: q:
 nescim⁹ qm̄ moriemur. Debem⁹ inq̄
 currere ad fontē padisi: vbi p̄fecte po
 terim⁹ recreari: vt possimus dicere cū
 p̄pha. Perfecit pedes meos tāq̄ cer
 uorū: et super excelsa statuēs me. In hoc
 siles eē debem⁹ onagro q̄ est asin⁹ sil
 uestris: q̄ q̄ multū sitiat nūq̄ tñ vult
 bibē aquā turbidā: imo expectat cla
 rā: iuē illud ps. Expectabūt onagri in
 siti. In q̄ p̄culdubio instruinur q̄ sitis
 et ardo: desiderij nr̄i nunq̄ dī bibere
 aq̄s turbidas voluptat⁹ carnis et mū
 di: q: nō satiāt: s; aq̄s clarae et mūda
 nas graz et glie: qd̄ est p̄ pctōes imū
 dos q̄ magis desiderāt aquā turbidā
 bni⁹ mundi. de qb⁹ Is. o. i. tradidit eos
 de⁹ in desideria cordis eorū et. Absti
 nete q̄ vos a carnalib⁹ desiderijs que
 militāt aduersus aiām. i. Pe. ij. Et stu
 dete puenire p bona opera ad illud re
 gnū vbi b̄mōi desiderijs saturat⁹: et
 cōplebit⁹. Nā ad hoc excitamur p tbe
 ma nostrū: cum dī. Venite b̄ndicti et.

Quinta glia aie

q
 in celesti patria erit oim
 rerū abundantia. Q̄ ana
 ri q̄ tātus desiderat⁹ abū
 dantiā aurī et argenti: Q̄ supbi⁹ q̄ desi
 deratis sublimitatē bonorū et dignita
 tū: Q̄ voluptuosi gulosi et carnales q̄
 desiderat⁹ saturari bonis viuis: et p̄e
 ciosis cibis: dimittite h̄s fatua q̄ vere
 nō satiāt: s; cito finē habēt: sicut dicitū
 est ps. Accēditē q̄ ad hāc gliaz: q: ibi
 abūdabit⁹ oibus bonis p̄ciosissimis.
 De hac abūdātia ait p̄pha in ps. Ego
 dicit in abūdātia mea: nō mouebo: in
 eternū. Sed notādū q̄ sicut abūdātia
 flōrū in arbo: est cā abūdātie fru
 ctuū: ita abūdātia v̄tutū et grāriū est
 cā abūdātie gaudiorū. Ideo ait x̄ps
 Mat. v. Nisi abūdauerit iusticia vel
 stra plusq̄ scribarū et p̄bariseorū nō in
 trabitis in regnū celozū. Ita econtra
 erit abundantia penarū: q: sicut bīc
 abūdauerūt i culpa: ita in inferno abū
 dabūt in pena. Ps. i. Retribuet abūdā
 ter. i. de⁹ facierib⁹ supbiarū. ¶ In celo
 igitur erit abundantia omniū bonorū
 Et obiecto oia continente.
 Et subiecto oia possidente.
 Et proximozū sociatione.
 Et optimozū cōparatione.
 ¶ Primo igitur erit abūdātia oim bono
 rū et obiecto. i. ex deo q̄ oia p̄tinet bo
 na. Vñ ap̄s ad Ep̄be. ij. ait. De⁹ aut⁹ q̄
 diues est in mia p̄pter n̄m̄sā charita
 tē suā qua dilexit nos cū essem⁹ mor
 tuū in pctis nr̄is q̄ viuificauit x̄po cu
 ius grā saluati sum⁹ et cōresuscitauit
 et p̄sedere fecit in celestib⁹ in x̄po ibi
 vt oīderet in sedis supuenierib⁹ abū
 dantes diuitias gr̄e sue. Diues q̄ de⁹
 ise diues. i. copiosus fuit in mia: q: p̄
 p̄sū ei⁹ est misereri et p̄cere p̄pter nō

mla charitates sua r no ppter merita
 nra: cu essent mortui peccatis r filij ire. i.
 nati i pcto originali cōiustificauit nos
 xpo: r nos sibi p fidē for: matā in cor: po
 rando: cū? grā sum? saluati in spe. s. r
 cōresuscitauit filiter in spe. r cōsedere
 etiā fecit in spe: vt ostēderet post hoc se
 culū diuitias grē sue. i. oia bona cele
 stis gl'ie cui? ipse ē pmiū. Uñ alpbora:
 b? si. d. causis. ppositioe. xx. ait. Pmiū
 est diues p seipm: r est diues mal'. Et
 rōne reddit cōmētū. ciusdē ppōns di
 cēs. Illa res diues magis q̄ insuit et
 nō fit insurio sup eā p aliquos modos.
 relq̄ autē q̄ sunt intelligibiles aut cor:
 porce sunt nō diuites p seipm: imo in
 dīgēt vno de influēte sup eas bōitates
 et oēs grās. Nec sibi. Has diuitias di
 uine maiestatis mel' videbim? cū so
 las possim? cū deū habebim?: qm̄ nūc
 hec a nob sunt abscōdita: sed p fidē et
 spem certā si bñ egerimus qm̄ tā possi
 dem?. Sic mercator: q̄ cū tā emit r sol
 uit aliquā rem pcciosam: lz nondū prin
 cipaliter bēat: reputat se illas rem ba
 bere: r maxime si sit cert' q̄ ab aliquo
 nō possit ipediti ei? pncipalis posses
 sio. Vere de? adeo ē diues r oibus bo
 nis abundās vt si mille mundos cogi
 tare? r illos haberem? in dño: talis
 possessio nō esset cōpatue ad diuiti
 as diuine bonitatis: qm̄ finiti ad infi
 nitū nulla est pportio. Nō igr̄ appona
 mus cor: nrm̄ ad diuitias hui? mūdi q̄
 ipedunt ab eternis diuitiis: qm̄ scrip
 tū est Matb. xij. Facili' est camelū p
 foramē ac? trāsire q̄ diuitē intrare re
 gnū celorū. Sz hoc mirabile videt cū
 ples diuites sint saluati fm̄ fidē nras
 et in veteri testamēto r in nouo. Nōne
 legim? ples reges scōs esse: vt Hēr'i
 cū impatorē et Rudoutū regē frācie:
 r alios multos? Quid est hoc igr̄ qd a

xpo dicit: facili' est ea. rē. Qm̄ pmiū est
 ipossibile. s. camelus intrare p foramē
 acus: q̄ r secundū. Euiso. sup Matb.
 q̄ dicit. Apposito diuitiaz maiore ap
 ponit flāmā vt veberēt: sit cupidō.
 Et q̄ cupiditas ē venenū charitatis:
 sō possessio diuitiarū reddit boies dif
 ficilē ad pfectiōes acq̄rēdā. Uñ ille iu
 uens cui xps dicit. Si vis pfect' esse
 id est ascendere ad statū salutis necessa
 riū: vade p̄tēdō oia tēpora: alia: et vē
 de q̄ habes et da pauperib? ppf deū:
 q̄ adq̄cere tēpora: alia ppter ostēratio
 nē nō est merito: sū: sicut aliq̄ pbi fece
 runt: r habebis thesaurū in celo: r ve
 ni r seq̄re me. In seq̄la em̄ xpi p opa
 charitatis cōsistit pfectio pncipalis. A
 pauprate aut volūtaria inchoatiue p
 modū remouētis. pbsbēs: q̄ p hoc au
 fert cura tēpora: alius q̄ ipedit aim a di
 lectiōe dei: r disponit anim' ad libe
 re deo vacādū. Enim aut audisset pba
 xpi adolescens abiit tristis: q̄a nimis
 amabat possessiōes terrenas vel pluf
 q̄ talē pfectiōes: r sō nō poterat ad p
 fectiōes volūtariale pauprat' ascendere.
 Et sō dicit xps. Amē dico vob: q̄ diffi
 cile est diues intrabit i regnū celorū. Mat
 th. xij. Nō dicit q̄ sit ipossibile: s; diffi
 cile est diuitias possidere et nō teneri
 nimis amore earū. q̄ fm̄ qd dicit Au
 gu. in epla ad Paulinus. Bona terre
 na distigunt art' adepta q̄ cōcupita.
 Aliud est em̄ velle incorpare nō desū:
 aliud tā incorpata diuellere. Illa em̄
 velut extranea repndiatur: ista velut
 mēbra pscindunt. Ik eddunt q̄ boiem
 difficilē ad pfectiōes acq̄rēdā: nō tñ
 faciūt ipossibile: q̄ abrahā fuit pfect'
 vt habet Gen. xviij. Ideo dicit Eccl. i. iij.
 Brūs diues q̄ inuēt' est sine macula:
 r q̄ post aurū nō abiit: nec sperauit in
 pecunie thesaur'. Quis ē hic r lauda?

Quinta glia aie

bsm⁹ est? Quasi diceret. Ute & cū diffi-
 cultate inuenit. Ex quo patz q nō loq̄t
 de quocūq; diuitie: sed de diuitie cōstī-
 tuete sine i. diuitiis: ppter qd̄ ap̄lus
 Zollocē. iij. Vocat talē diuitē aitarū: &
 anaricā dicit esse scrutatē idolor. i. si
 nullis est idolatre. p quāto auar⁹ colit
 pecuniā suā studiosē. Talis fuit ille di-
 ues de quo d: Luc. xvi. *Doctū* est di-
 ues & sepult⁹ est in inferno. & factū est
 vt moxeret mendic⁹ & portaret ab an-
 gelis in finū aby: q̄ nūc est in celis
 possidēs deū distissimū: vt dicitur sta-
 tim. Ex deo igr̄ oia bona eminetē cō-
 tinēte: & in bonitate sine p̄partōe que-
 cūq; creata excedēte b̄ri erūt diuites:
 et in oibus diuitiis abū dabunt. Veni-
 te igr̄ b̄ndicti rē. Secūdo dicit q̄ in glia
 paradisi erit oim reruz abundātia ex
 subiecto possidēte. Posset enī q̄s dice-
 re. Et is de⁹ sit diues: dubitat r̄n an il-
 le diuitie q̄bus est diues sint in p̄tate
 cūfussibet b̄ri? Dico tibi q̄ sic. Posside-
 bis em̄ deuz ad voluntatē tuā: q̄ ipse
 erit p̄miū & salariū laboris nr̄i. Si-
 cut em̄ qd̄ labore iuste acq̄ritur d: esse
 acq̄rentis: sic de⁹ erit nr̄. Si em̄ dica-
 mus nūc q̄ deus sit noster: quāto ma-
 gis dicem⁹ tunc? Dicim⁹ em̄ nunc il-
 lud ps̄. Dñe dñs nr̄ q̄ ad. zc. Et forte
 posset dici q̄ nūc nr̄ est de⁹ p creatio-
 nē: p gubernationē: & redēptiōē. Dico
 r̄n q̄ tunc erit nr̄ p possessionē: q̄ nūc
 q̄ a nobis poterit tolli quin illū vide-
 amus: illū diligam⁹: & in illo delecte-
 mur. *Itud p̄miū & ista possessio vo-
 catur* Luce. xiiij. *cena magna.* Uñ ibi
 dē dō. *hō quidā fecit cenā magnā: et
 vocauit multos.* Sed hec poterūt me-
 li⁹ applicari ad ea q̄ dicerēt de gloria
 corpis. Sed q̄re boies p̄ntis r̄pis ad
 hanc possessionē siue ad hanc abundā-
 tiā nō attēdunt: *Certe hoc p̄tingit ex*

trib⁹. P̄imū igr̄ est ignorātia eterne
 retributiōnis. secundū est nō aino: v̄r-
 timose opationis: tertiu est defect⁹ di-
 uie dilectiōis. *Et illis ois inuocatio:*
*ip̄sercuer. ita: tarditas: oclōitas: dila-
 tio* circa bonū opus faciēdū: remissio
 circa inceptū. Ad quā possessionē vo-
 camur: dicēte ap̄lo *Ihes. ij.* *Testificati
 sum⁹ vob vt ambuletis digne deo q̄ vo-
 cauit vos in suū regnū et gliaz.* Ideo
 de nolētib⁹ attēdere ad hanc vocatio-
 nē cōquerit dñs ipse *Prouer. i.* *dices.*
*Vocauit & remissis: et tēdi manū meā
 et nō fuit q̄ aspiceret. desperatis om̄e
 p̄siliū meū: & increpationes meas negle-
 xistis.* Multos de⁹ vocat di. *Venite. &
 man⁹ adintrices* extēdit dādo eis p̄si-
 liū quō a pctis resurgēt quō v̄tā eter-
 nā merebunt: & viā eis edocā nolūt
 aspice: q̄ noluerunt accipe disciplinā
 indurauerūt facies suas supra petra:
 et noluerūt renerti. *Yere. v.* *Figurati
 sunt tales p̄ reginā vasti: de q̄ d: Ihes⁹
 ster. ij.* *q̄ rex alicuius vocauit reginā
 vasti p̄ nūctos: s̄ ad regē imperiuz ve-
 nire p̄tēdit: p̄t qd̄ irreuocabili suā
 puata ē regno.* *It̄ ex assuer⁹ interpretat⁹
 bitudo: & significat deū q̄ est bitudo
 nr̄a.* *Reginā vasti q̄ debebat esse regē
 subiecta et obediēs significat quē libz
 nr̄m q̄ dz esse subiect⁹ deo ei⁹ obfua-
 do mādata. s̄ q̄ noluit obedire p̄uā-
 ra ē regno. ita q̄ noluerit obedire deo
 puabūtur illo celesti regno in quo est
 oim rex abundātia. Attēdam⁹ igr̄ vt
 possim⁹ obrinē illā sup̄mā abundātiā:
 de q̄ dicit in t̄bmate *Venite zc.* *Di-
 citur* q̄ in glia erit oim rex abundā-
 tia ex prior associatōe. *Ibi em̄ q̄libz
 p̄tim⁹ oia sua cōcabit alteri suo prio
 Luc em̄ p̄ficabit illō* *Act. ij.* *qd̄ dictū
 est de ap̄lis. Dabebūt oia cōta. Si q̄
 faciēte c̄aritate ap̄li habuerunt oia**

cōsa: q̄re nō maḡ credendū de his q̄
 c̄aritate p̄fecti erūt in se veri amici
 q̄ oīa habebūt cōia: hoc etia fuit in
 statu inocētie q̄ oīa erāt cōia. Uñ Ji
 do: dicit. Sed legē nature cōis est
 oim possessio: et oim vna libtas. Ita
 inq̄t Alex. de ha. q̄ vnuq̄sq̄ vsus fuit
 ser illis fm̄ bñplacitū volūtātē ordina
 te. Sic absq̄ dubio credēdus est q̄ in
 illa b̄ritudine erit tāta dilectio et tāta
 c̄aritas vt omēs cōiceant alijs sua bo
 na. Uñ erit ibi inq̄t Ansel. li. d. similitudī
 nīb: amicitia q̄ in inimicitiaz cōverti
 nō p̄t. Null' est hīc b̄ritas amicitia q̄ con
 uerti nō possit i inimicitia: id hīc null'
 amicitia fuit: s; ibi q̄tū scibz q̄sq̄ tā
 tū et tādiu diligit et alterū. S; nec vī
 deo q̄u alit esse possit: p̄sertim cū oēs
 vnu corp': p̄ sint. et x̄ps q̄ est ip̄a pat
 est caput oim: neq; m̄ior se affectu cō
 plectant q̄ mēb: a vni' corp'is sibi in
 uscē copulant. Abūdātia ē erit in dile
 ctioe q̄ h̄ fuerit tibi i possessioe. Ex
 hac maxima amicitia erit oim bonoz
 cōscario. Et seq̄tur in eodē lib. Socie
 tas illa iustoz n̄t potērit velle diuer
 suz: sed eādē volūtate semp habebūt.
 Corpus vnu erim': ecclia vna erim'.
 Sponsa x̄pi erim': quicūq; sibi erim'.
 Ipsa dei volūtas nō erit in tua diuer
 sa. s; sic tu vis qd̄ ille: ita in cūctis ille
 qd̄ tu. S; forsitā dicerēs. Eya si de' et
 oēs illi brōz cer' nollēt qd̄ ego: tunc et
 augmētū mei bōs nollēt meū qd̄ ego
 sibi nō velle nō potero: ero itaq; p̄ vel
 le meo d̄ m̄iorib' i celo. hīc tue ibe
 cillitatē r̄nd co: q; si etiā brō Pe. par in
 glia esse volueris eris. In glia dico:
 q; vt petr' si i p̄sona velle nō poteris.
 nā si b̄ velles teipsuz esse n̄sib' velles
 qd̄ velle neq̄bis. S; neq; illi i glia eq̄
 ri si merit' ei' ip̄a fuer' velle poter':
 q; pulcherrimā illi' corp'is p̄positioez

quā in h̄ sp̄t cereo violari pl' oī cōmo
 do amab. Neq; em̄ in būano corp'e v'
 pes loco aut officio man' fungi c̄rop
 tar: aut os sine nasus vbi oculi sūt aut
 oculi vbi os vel nasus felicitis sedib'
 suis cupiūt trāfferrī. Eodē mō in illa
 admirabili et glificata dispōne et eque
 disposita glificatiue b̄tē ciuitatē dei:
 ita q̄sq; qd̄ adeptus fuerit amabit: vt
 statū suū potest gradu mutari nō ve
 lit. Quare? Q: cuiq; satis erit sua fel
 citas: et b̄ritudo sibi p̄ merit' suis m̄
 serico: dicit im̄p̄ta. Ampli' si b̄i tā tūc
 in ip̄suz corp'is v̄itate locati fuerint
 maiora q̄ sint adepti desiderēt eorū
 miserī essent: q; nōndū h̄erent qd̄ vel
 lēt. Ad erit itaq; oibus oīs sufficiētia
 quā p̄ficet i singlis v̄antimis et plēa
 p̄cordia. Quā p̄o in discōrdia tāta p̄si
 stēt vt cor' cor' et aia sp̄ d̄ssideāt. nā
 et cor' aiaz odio h̄bēt: et qd̄ male vn
 q̄ cogitauerit: et aia cor' q̄ male co
 gitata ope p̄pleuerit. p̄ q̄b' oib' toz q̄
 buut in penis. h̄ ille. Et q̄cūq; nolue
 rit de' q̄libz etiā nolerit h̄fūs. et gaude
 bit d̄ q̄buscūq; gaudebit de': s; nō ita
 iutenfue. et ita de q̄buscūq; gaudebit
 vn' beatus gaudebit et al'. et ita erit
 gaudīū iudicib̄ste gaudīū inestimabi
 le culuslibz b̄ri: et abūdātia maria ho
 noz sp̄ualituz et incōpabilis maioz q̄
 sint oīa bona corp'alia q̄ fuerūt sunt et
 erūt: imo q̄ oim q̄ possent imaginari.
 Si em̄ iuc gaudem' cū gaudētib' s; z
 dēz apli. R. o. r̄ij. Quātomag; sibi gan
 dendū erit cū gaudētib': Quale gau
 diū: q̄lis et q̄ta erit ibi abūdātia lecti
 cie et exultatiois cogitet q̄ p̄t. Ad hāc
 supabū dātē lecticiā vocamur p̄tine p̄
 iternā ispiratiōez et etnā p̄dicatiōez et
 alta ml̄ta. Uñ. b. r. c. Dixi q̄rto q̄ i glia
 erit oim rex abūdātia et optimoz cō
 patōe. Diuites em̄ bul' mūdī et s; pos

Sexta gloria anime

videant plura: nō tñ sil' oia possessa in
telligūt: nec p' pñs sil' actū dīlligūt: sed
successiue: et sic eoz delectatio: nunc ē
de isto: nunc de illo. s. de vroz: nūc de
pueris: nunc de argēto et auro: nunc de
tali possessōe v' tali. Nō sic erit ī b'ris
imo sil' oia. s. deū et creaturas itelligēt
et dīlligēt: et de oib' gaudēbūt. Intelli
gēt enī illō sūmūz bonū ab eis possess'
sunt virgīnē gl'iosaz dei matrē āgelos
et oēs sil' brōs: et de oib' ist' rārā abun
dāriā gaudij habebūt q' nullus mor
talis exp'rimere possit: et erit sille sicut
nūc ē de beatis āgelis q' nos custodiē
res n'ros p'fectūz intēdētes nō mīn'
semp' p'plā: n'z dīuinā maiestātē dicē
te x'po. **Mat. xvij.** Angeli eoz semp' vi
dēt faciē pat'z mei q' ī cel' ē. vbi Nico.
de syra. **Q.** q' r'ūcīq; mittātur ad rex
tpalū administratōne tñ semp' deo in
berēt p' aptā visionē. Et **Mat. r'ij.** dici
tur q' in resurrectōne boies s' sicut ā
gesti dei vīuēt: aut idēz docto' Nico.
de syra vīdēt frustrōne dei. Iste mo
dus bñdī tot' et rārā bōa cū delectatōe
simultanea erit al' ab omīb' modis
bñdī in hoc tpe. **Q.** enī aīa non possit
sil' eē intēta dīuersis opatōib' dīuersa
rū potētīarū intēse: hoc ē. p'p' imbecil
litatē vīrū suarū. Nū simul nō pōt in
tēta eē multū circa regīmē corp'is cir
ca opatōes spūales. S'z tūc aīa beata
p' habitū gl'ie vigorosa poterit siml' in
tēta eē et circa corp' sicut uelisse erit:
et circa dei cōrēplationē vñ nō impe
dīret ab vno p' aliud. Et cōp' vñ bēm'
de aīa x'pi q' simul habuit intēse et act'
p'rinētes ad statū vīatoris et ad statūz
cōp'ebēsois: et hoc fuit pot' p'fectōez
eius in natura sua: et in actib' potētīa
rum. Habuit enī p'fectā valitudinē et
vigorē potentīarū: et silit' dicim' de
aīa beata. Sic ig' beatus poterit mul

ta valde q' faciēt ad beatitudinē essen
tialē et accidētalem itelligere simul.
Hec ig' abūdāriā rex rātariū nos d'z
allucere ad bñ agendūz in hac vīta vt
mereamur bēre qd' dīctū est et factari.
dicif' g' in themate. Venite bñdīcti.

Sexta gloria aīe

Scrit bonoz magn' et insu
perabilis. Nā sancti erūt
beati per deuotionem.

Secundo sili' per adoptionē.

Tertio reges per exaltationē.

Quarto dñi p' participationē.

C S'z forte alicui videf' satis incōnē
nīens tot' et tanta de gloria celesti p'di
care cum gnāre reditū possint hoībus.
Nūc vīdeo q' verū est q' in deuotiois et q're
tibus leticiā et dīlectiōne pñtis secuti
bec omīa reditūz afferent: s'z certe de
uotiois: et ad hāc gl'iam tēdētib' mīn'
me bec erunt onerosa. In deuotiois igi
tur pñt eē reditosa: q' non itelligunt:
immo nec itelligere volunt qd' in ip
sa vīta beata sint habituri. Quid ig'it
inquit Anselm' in li. de silitudinibus
agēdum est vt bec illis alq'ten' sapiāt
et aliquid scilicet sapiētib' magis sapiāt:
et sic ad opa bona enīgēt. Puerorum
more cibādos estimo q' si aliqñ aliqd'
grossum pomum edēdū p'cipiūt illud
ob dentū teneritudinē: et oris angū
stiam assumere nequeūt si p' illor' ca
pacitate pilus nō fuerit p' sculatim dī
uisum. Ita dīuisam' in p'tes illa ma
gna gaudia illa marīma bōa q' beati
sunt possessuri. Et vt meli' eluceāt et
āplius desiderē cōsiderem' q' ī hac
vīta mēs bñ regulata auid' appetit:
et ex his p'fectem' illa beatos habitū
ros in eterna vīta. Hec ille. Nōne q't'
tuoz p'missa a bonis homīnib' appe
tunt in hac vīta. s. vt sint sancti vt sūt.

An̄ dei: vt bñ regāt seip̄os: vt de⁹ eos
 inhabitet p̄ gr̄as: ⁊ sic dii sūt p̄ partici
 pationes. Utiq; v̄ri boni ⁊ deuoti bec
 oīa apperūt q̄ excellēt ī illa v̄ta gl̄io
 sa eis ꝓcedēt et dabūt. Erūt n̄pe
 sc̄i p̄ deuotōes. vbi sciendū q̄ deuotio
 vt ait ꝓ. de herbuno est illa virt⁹ q̄ q̄s
 se totū deo deuouet et dedicat: q̄ etiaz
 tot⁹ vacat ꝓutib⁹ ⁊ viciā a se euellit et
 eradicat: q̄ insup tot⁹ fer̄ in celestib⁹
 terrena v̄lsp̄dit. v̄det ḡ q̄ vir deuot⁹
 tus est idē qd̄ vir ꝓfect⁹ virtutib⁹ ⁊ gra
 tiis tot⁹ plen⁹. Et bugo dicit q̄ feruor
 bone volūtatis: quē mēs cob̄bere nō
 valēs certis indicijs manifestat. Cer
 te in illa v̄ta b̄tā erit marie feruo: be
 ate volūtatis qm̄ nō poterit deū nō di
 ligere: imo ꝓfirmata erit ī dei amore:
 sic q̄ semp̄ diliget ip̄m: ⁊ oīa ꝓpter ip̄
 sum. Deuotio nāq; est q̄ dato: munex
 seip̄m largit: q̄ facto: sp̄deruz bac v̄ta
 sentit: q̄ quicqd̄ est asperū dulcē leni
 tur. In deuotōe siq̄dem seip̄m de⁹ lar
 gitur. Cor em̄ humanū nūq̄ ꝓ deuotio
 nez madererit nisi ros dñe gr̄e desu
 per descēderet. De⁹ em̄ est sicut vinea
 balsami q̄ ꝓciosissimā deuotionis gut
 tam in fialis diuersoz cordinz diuersi
 mode se fundit. Q̄ ꝓ ample: o ꝓ abun
 de se fūdet illud balsamū ꝓciosissimū
 in an̄iab⁹ sanctor⁹: Cogitare null⁹ mo:
 talū p̄t. Secdo deuotio est illa ꝓtus q̄
 de⁹ in suo fonte solet sentiri: ⁊ q̄ in ter
 ris p̄t ꝓcip̄l. Nulla em̄ alia virtus ita
 gustat deū sicut deuotio: qua deuotōe
 mēs fer̄ in deū: s̄z hic imp̄fecte: in pa
 tria v̄o ꝓfecte. Tertio deuotio ē illa vir
 tus q̄ oīne aduersum ⁊ asperuz dulcē
 lenit. Nā ꝓstat q̄ deuotio oēm tristiti
 am fugat: ⁊ q̄cquid est ī reb⁹ onerosuz
 ⁊ aspez dulce facit. Sed in illa requie
 talis erit deuot⁹ ad deū q̄ nihil triste
 nihil molestū ibi poterit eē. Erūt igit̄

sancti sine terra sine affectiōe mala ꝓ
 deuotionem. Unde sanctitas adeo est
 vniuersalis bōstas q̄ ea habita neces
 se est boīem in cūctis ꝓicularib⁹ v̄tus
 elbus esse ornatū. Si em̄ vna virt⁹ de
 ficeret: sanct⁹ nō ess̄. Et h̄ erit in illis
 beatis. s̄o merito dicitur sc̄i: vt possunt
 tūc dicitur illud Eccl. xliij. In ciuitate
 sacrificata s̄l̄t req̄sit. Ad hanc igit̄ san
 citatē iustamur dū dicit ī ebema. Ue
 nite bñdici ⁊c. Secdo dicit q̄ b̄ti erūt
 filij ꝓ adoptiōes. sic filij natural⁹ ⁊ legi
 timuz succedūt hereditate paterne: sic
 filij dei succedūt hereditati patris sui
 sc̄i xpi. Gal. iij. Si filij et beres ꝓ deū
 ip̄m adoptantē. Filio em̄ adoptiuo de
 beſ aliq̄ ꝓs b̄ditat̄ s̄m leges: ait Ni
 co. de lyra. Ipse em̄ dñs de⁹ tenet na
 turam vituli marini q̄ natat in mari ⁊
 gradit̄ in terra: filiosq; suos in tra ge
 nerat atq; parit: sed ip̄os finaliter ad
 mare reduct. Sic deus ꝓ gr̄as in hoc
 mūdo fideles suos ḡnat ⁊ ꝓducit: sed
 tandē post hūc mūdū ip̄os ad mare. s̄.
 ad abūdantiā paradisi ducit: ⁊ regni ces
 lestis successores tanq̄ legitimuz filij
 os eos facit. Job. viij. Qui facit ꝓctm̄
 seruus est ꝓcti. seru⁹ autē nō manet in
 domo in eternū: filij autē manet in do
 mo in eternū. Nec em̄ iustitio hic inci
 pitur. Si patri n̄fo deo obedierim⁹:
 tūc q̄dem filij erim⁹ hic et in eternuz.
 Si em̄ gl̄iosum est boī esse filij regis
 ꝓtomagis gl̄iosum erit nos eē filios
 dei regis regū et cū ip̄so manere ī illa
 aula summe gl̄ie in delicijs paradisi.
 An̄ pater noster celest̄ custibet brō d̄i
 cet illud Luce. xv. Filij tu sp̄ mecū es: ⁊
 oīa mea tua s̄t. Att̄ edam⁹ igit̄ ad hāc fi
 liationem. Sicut d̄. i. Job. iij. Videte
 qualē charitatē dedist nobis de⁹ ꝓter
 vt filij dei nominemur ⁊ simus. Uide
 te ḡ. i. diligēter attendite qualē chari
 b

Septima gloria anime

ratē ostēdit nobis de⁹ vt vocaret nos
 filios : sō dicit vt filij dei nominemur
 et sim⁹. Et notāter dicit simus. Multū
 em̄ nominātur filij dei quorūz aliq̄ nō
 sunt filij sed putant. S; vere si nomi
 namur filij dei etiā possum⁹ esse si i no
 bis nō sterent. Job. i. Dedit eis patrē
 filios dei fieri. Et sequit eodē ca. Lba
 rissimi nūc sum⁹ filij dei supple si volu
 mus : et nondū apparuit quid erimus.
 Scim⁹ qm̄ eū apparuerit : siles ei eris
 mus qm̄ videbim⁹ eū sicuti est : et ois q̄
 bz hāc spem in eo sanctificat se : sicut
 ille sanct⁹ est. i. imitat sanctitates. put
 possibile ē. hūc in quez est spes nostra
 q̄tridie vocam⁹ patrē cuz dicim⁹ Pat
 noster q̄ es in celis. Hic pat⁹ d⁹ oim ge
 neralr rōne creatōis. addit tñ ait Ni
 co. de lyra noster : qz ē pat⁹ spālīs iusto
 rū p grām adoptōis. Dicit insup q̄ es
 in celis : qz lz fit in oib⁹ p cētisā : p hētā :
 et potētā. est tñ spālī modo in iustis p
 grām. spālissime nō excellētia et⁹ relu
 cet i sanct⁹ p gliaz. Alexāder de balis
 dicit : qz pat⁹ in illa o⁹ : one accipit cētis
 aliter. et d⁹ pat⁹ n⁹ p adoptiones : qz grā
 adoptōis et si nō cōis oib⁹ actu : est tñ
 cōis oib⁹ potētā. Qui em̄ dat talenta
 sua vnicuiqz sūm ppriā vtutē pat⁹ ē da
 re grāz adoptōis vnicuiqz faciēt qd i
 se ē. vñ sicut spēs puenit rō vltat⁹ vnl
 co exite idiuūdo nō vltate q̄ ē actu :
 s; q̄ est potētā : ita gratia adoptōis di
 cit cōis oib⁹ nō cōitate q̄ ē actu : s; q̄ ē
 potētā. Nō tñ peccat ille q̄ est in pctō
 mortali dicēdo orationē dñicaz duab⁹
 de causis. P̄ia ē : qz bec oratio cōis ē et
 dicēda ē in p̄sona ecclesie q̄ in se mul
 tos filios adoptōis bz. Secūda ē : qz
 sicut petitiōes septē sequētes de p̄cati
 ue vel optatiue oratōes sunt : et nō idē
 carine : sic captatio beniuolentie ma
 gis intelligit optatue q̄ idē carie ab

illo qui est in pctō mortali. Ille q̄ q̄
 in pctō mortali nō pōt dicere pat⁹ in dī
 carine. i. idicādo se eē filius actualiter :
 pōt tñ dicere pat⁹ optatiue. Hec Alexā
 der. In glia nō qz dicere poterit pat⁹
 indicatiue : qz vere erit filius per grāz
 et gliam in eternū : sō ad hanc filiatōez
 inuitamur spālī cuz dicit in themate
 Venite bñdicit⁹ etc. Tertio dicit qz be
 atī erūt reges p exaltationē. i. illo entz
 regno celoz q̄libet erit rex. Itē dicit
 a regēdo : vt inqt Oūgenes. Si ergo
 anim⁹ in te regnat : et corp⁹ obtēperat :
 si victa freno sobrietatis p̄mas meris
 to rex vocaris. Sic rex dicitis in bis
 inferioz oib⁹. sed ibi alit⁹ rex d⁹ : qz nō
 a regēdo cū ibi nihil indigeat regi : qz
 ille stat⁹ erit talis qz nō poteris defici
 cere vel obliq̄ri. Dicit q̄ rex a regēdo :
 qz qz ibi eris ita erit potēs vt faciat
 quicq̄d voluerit : ita erit dines vt babe
 at quicquid petierit : ita erit sapiēs vt
 sapiat quicquid cupierit : ita erit fortis vt
 nullus eū vincere possit. Q̄ q̄ ghofuz
 regnū in quo sancti p̄peruo regnabūt
 qz in eternū et vltra. Hoc regnū petim⁹
 cū dicim⁹ Aduēiat regnū tuuz. Dat.
 vi. Un̄ dicit alexāder de balis. hac pe
 titiōe pōt peti vt veniat regnū militā
 tis ecclie ad regnū triūphātis vt fiat
 triūphās : vel adueniat. i. manifestet :
 scz regnū dei hoib⁹ q̄bz vt lux cecis nō
 videt qz nullus ignorare poterit cū fi
 lit⁹ iudicare venerit in quo regnabūt
 et sancti. Sicut d⁹ Dat. xv. Perci
 pite regnuz qd vob patum ē ab origie
 mundi. Hec ille. Q̄ q̄ta bonitas : q̄ta
 clementia : q̄ta mia : q̄ta benignitas
 nob disposuisse et p̄passe tātū regnū.
 Si em̄ nobis disponeret qz dare re
 gnū frāctel vel aliud magnificū regnū
 tpale : et matie i q̄ eēt sūma pat⁹ omis
 gloria : omis p̄ciō : et illud esset p̄peruo

Quis desiderem tale regnū? Sed ne si
 lud nihil eēt si tale possz eē ad ppario
 nē regni celestis. Prīmū igr̄ charissimū
 q̄rite regnū dei: q̄ nullū tale inueni
 ſ in his frenis rebz: q̄ regnū mūdanz
 est trāstrozū. Daniel. ii. De⁹ mutat rē
 pota et etatis trāsfert regna atq; p̄sti
 tuit. Et inde est q̄ istud est vitupabile
 pp̄t suā mobilitatē. Eccl. xi. Regnū a
 gēte in gētes trāsfertur ppter inlusti
 cias et iniurias et p̄sumptas ac diuers
 fos dolos ppter suā diuersitatē. vñ in
 regnis hui⁹ mundi nō est pax. In ps.
 Lōrurbate sunt gētes et inclinata sunt
 regna. Et Lu. xliij. Surge gēs in gē
 tes: et regnū aduersus regnū. Regnū
 hō celeste bz opposita bis d̄ quo. pp̄ba
 ait. Regnū tuū regnū oīm seculoz: q̄
 bz interminabile eternitatē. Dan. viij.
 Prās ei⁹ p̄tās eēna q̄ nō aufere: et re
 gnū ei⁹ qd̄ nō corūp̄et. Inestimabile
 amenitatē etiā bz. Sap. v. Accip̄er re
 gnū decoris et dyadema sp̄ei de manu
 dñi. Habet tertio inde flectibile ferti
 litatē. Lu. vi. Beati q̄ nūc esuritis: q̄ sa
 tu. et. xliij. d̄. Btūs q̄ manducabit
 panē in regno. hoc ē igr̄ regnū ad qd̄
 vocamur p̄ nostrū tbema cū d̄r Veni
 te b. et. C̄ d̄icti q̄rto q̄ erim⁹ dij p̄ par
 ticipationē. ps. lxxxi. Ego dixi dij estis
 In illo est regno tanta erit amicitia:
 tanta vnitas et junctio beatorū ad ip
 sum deū q̄ nō solū filiū dei amici dei:
 sed etiā ppter participationē et infinita
 tē dei ad ip̄os btōs vocabūtur dij. Uñ
 dem⁹ em̄ q̄ dū aliq̄s ab alto multū in
 tense amat d̄: ille q̄ amat: q̄a dilectio
 trāssomat amantē in amatū. Abi aut̄
 de⁹ sc̄tōs suos amabit intēse: sic q̄dez
 vt seipz det i p̄m̄iū cuscūq; btō: id nō i
 merito vocabūt dij p̄ participationē. vñ
 pe. de herbono ait: q̄ p̄ deos itelligūf
 viri iusti q̄ a cōibz p̄ditōibz sunt separti

ab būanis vicis aliei. et matie dñi dij
 q̄ sūt in celis celestia cōtēplādo: q̄ sunt
 imortales sp̄ in statu gr̄e p̄seruādo: q̄
 sūt iustitiales a visibz būania se occultā
 do: q̄ sūt oia sc̄tēs dinā sapias āpterā
 do: q̄ sūt op̄tētes mirabilia opa faciēs
 do. vñ de his p̄t exponit illud. i. Regū.
 xxvij. Deos vidi ascēdentes de t̄ra: q̄
 pp̄t vitā iustā et sc̄tām quā tenuerūt i
 terra: dij erūt in celis p̄cipando. p̄pe
 tates q̄sdā quodāmo ip̄ius deitatz. Q̄
 q̄rū debem⁹ optare ad hāc dignitatē
 peruenire vt dij p̄ticipatōez simus?
 Ad hanc igitur participationēz voca
 mur: cū dicitur Venite benedic. et.

Eptia glia aie

erit aiaz decor mirabilis.
 Si em̄ deceat regnā eē
 ornata mltipl̄ dū p̄iūgi
 tur regi: q̄tomagz decet quālibz crea
 turā brām⁹ et p̄iūcā p̄fecta junctiōne
 sp̄suo suo deo esse mltipl̄ ornata sicut
 als fuit tactū aliq̄lter: Lat̄ aut̄ orna
 tus et deco: aiaz sc̄tāz erit i quarto.
 Pr̄mo in lumie gr̄e intellectu eleuāte.
 Secō in mūere gl̄e affectū p̄ficiente
 Tertio i p̄turū decore dinit⁹ collataz.
 Quarto in ip̄az tenore p̄ act⁹ acq̄sitaz
 C̄ d̄icti p̄mo q̄ ornata et deco: aiaz er
 ri in lumie gl̄e et. et hoc est qd̄ dicit p̄
 p̄beta dō ps. xxxv. In lumine tuo vi
 debim⁹ lumē. i. inq̄ de l̄ra. In lumie
 creato gl̄e videbim⁹ lumē tue el̄en
 tie: q̄ videri nō pōt ab intellectu crea
 to nisi ad h̄ eleuef p̄ lumen gl̄e fortifi
 cās lumē naturale intellectu creati: sic
 nec ocl̄s noctue possz vidē lumē solis
 nisi aliquo sibi addito fortificaref pp̄t
 qd̄ d̄r. ij. Oet̄baph. q̄ sicut se bz ocul⁹
 noctue ad lumen solis: ita intellectus
 n̄r ad ea q̄ sūt manifestissima s̄m̄ p̄ru
 tē intellectu n̄r excedēta. Sicut lux so
 b ij

Septima gloria anime

Ihs est matie visibilis: tñ ip: opoitiona
 ra noctue oculis. bec ille. Ad qd̄ p̄posi
 tū pl̄a dicit p̄pulcra sanct̄i Lbo. 4. Pte.
 q. xij. arti. iij. r. v. Considera igit̄ q̄ si es
 q̄s in aliquo loco obscuro ⁊ multū op
 raris videre aliqd̄ s̄bides et̄is q̄tum
 gauderes si tibi m̄strares lumen ma
 gnū ⁊ grāde p̄p̄t qd̄ vidē posses apte
 ⁊ manifeste visibile desideratū videri.
 Utiq̄ multū gauderes. Sic certe iter
 oia q̄ summē desiderare debem̄ ad vi
 dendū est de n̄r: q̄ in talis visio est fe
 licitas et̄na. Job. xvij. dicite t̄po. Hec
 est aut̄ vita et̄na vt cognoscāt te soluz
 deū v̄r ⁊ que missi se suis t̄p̄m: vt igit̄
 deū i se videat̄ req̄ritur lumē adiuuās
 intellectu ad videndū: sicut lumē a so
 le emissum adiuuat oculū ad videndū
 nō tñ solē ad mouendū. Sicut ḡ nō vi
 det sol materialis ab ocl̄o corp̄a i sine
 emissionē lumis vel radij in oculuz: sic
 nec ab oculo sp̄ali sol iusticie sine lu
 mine ab ip̄o intellectu emissio. Hoc aut̄
 lumē erigit̄ intellect̄ dehilis: q̄ nō p̄t
 lumē illud increatū vidē i sua claritate
 nisi assimiletur ei p̄fecta assimilatioe.
 Q̄ aut̄ sile silissime est sile fm̄ Augu.
 li. xxv. q. viij. Ocul̄ aut̄ sp̄alis cū sit
 in patria increato lumini silis nō ē silis
 p̄ cētā: s̄ p̄ p̄cipatōez: ḡ oz q̄ beat̄
 aliqd̄ lumē sibi inherēs et̄ increato lu
 mini assimilās. Sic em̄ qd̄ ē sile sūme
 bonitati p̄ p̄cipatōez bz bonitatē si
 bi inherētē ⁊ sūme bonitati assimilā
 tes: sic in p̄posito in ei visioe oz pone
 re aliqd̄ lumē creatū in oculo sp̄ali i
 berens ei ⁊ assimilās illi lumē. Et bulc
 v̄r p̄cordare aug. ad italcū di. Intan
 tū videbim̄ in q̄tus filios ei erim̄. Di
 co ḡ sine p̄iudicio q̄ lumē increatū vi
 debit̄ in sua claritate: in p̄tia p̄ lumen
 creatū mediū assimilās ei formā sp̄i
 ritualē ocl̄. Dicere etiā oppositū ē er

ro: dānatus in clemētis est de bere.
 Ad nostrū. Ubi d̄: q̄nto q̄ q̄libet intel
 lectualis natura sc̄p̄a natural̄ ē br̄a:
 q̄q̄ aia nō idiget lumie gle ip̄am ele
 uante ad deū videndū ⁊ eodē b̄tē fir
 enduz. Et sc̄q̄tur in si. ca. Nos sacro cō
 cilio approbātē sectā cū p̄missis erro
 rib̄ dānam ⁊ et̄ reprobam̄ ⁊c. Hoc igit̄
 lumie creato eleuabit̄ ⁊ decorabit̄ aia
 nostra in celesti gl̄ia. Un̄ sicut lumie
 solis dies pulcra dicit̄: sic aia n̄ra tali
 lumie ornabit̄ ⁊ pulcrificabit̄. Ad
 b̄mōi ḡ ornātū vocamur: duz d̄r p̄ r̄be
 ma nostrū Venite b̄n̄. ⁊c. Dixi sc̄do q̄
 aiarys nostrarū decor erit in munere
 gr̄e ⁊c. Nā in gl̄ia erit gr̄a p̄summata
 ⁊ p̄fecta p̄pter qd̄ apl̄s. i. Cor. xij. p̄e
 fert charitatē siue gl̄iam alijs virtutib̄
 di. Charitas nūq̄ eridit. Qd̄ de
 clarās Nico. de lyra ast. Ap̄lus oñdit
 hic excellentiā charitat̄ respectu alio
 ruz donoz q̄tum ad p̄manentia: q̄ si
 cut est in via: sic p̄manebit̄ i patria cuz
 augmēto. Un̄ ast ibidē apl̄us. Siue p̄
 p̄bete euacuabūtur: p̄p̄bete em̄ ē re
 spectu futurū. Stat̄ aut̄ p̄te futurum
 nō expectabit̄: sed ibi erit finale cōple
 mentū oim. It̄ p̄p̄bete est cognitio
 enigmatica q̄ cessat in p̄ria vbi est cla
 ra cognitio. Siue lingue cessabūt: qd̄
 nō est intelligendū de corp̄alib̄ liguis:
 q̄ sc̄ri resurgēt in integritate corp̄is.
 Similr̄ bec cessatō nō est intelligēda
 q̄tus ad vsum linguaz: q̄ ibi erit laus
 vocalis fm̄ q̄ dicit̄ glo. sup̄ ps̄. Exulta
 tiones dei i gutture eoz. s̄ intelligēda
 duz ē de dono linguaz q̄ aliq̄ in p̄missi
 ua eccl̄ia lingue varijs loq̄banf. Act.
 i. Propter illos q̄ nō intelligebant lin
 guā natiuā apl̄oz: que tūc cessabit̄: q̄a
 q̄libet quācūq̄ linguā intelliget: p̄p̄t
 od̄ si erit necessariū loq̄ varijs liguis.
 In p̄simo em̄ statu ḡnis humanū erat

vnus pp̄s ⁊ vnū labiū oīm. Ben. xi. ⁊ multo magis videt sic fore in vltio statu p̄fāmatiōis oīm. Sequit̄. Sciētia destruetur sc̄z scia hīc acq̄sita: nō tamē quo ad sp̄s intelligibiles: s̄z q̄ ad b̄b̄itū modernū q̄ est p̄ uersionē ad fārasimara. Tali p̄o cōuersione nō indiget aia beata. Sequit̄. Ex pte em̄ cognoscim⁹ ⁊c. Vbi ap̄tus facit rales rōnem. Adueniente p̄fectiōe tollit̄ imp̄fectio ei opposita. status aut̄ ḡrē p̄fectissim⁹ est: ergo ip̄o adueniēte tollūtur dona b̄nitia imp̄fectionē vel simpliciter: vel q̄r̄uz ad id q̄d est imp̄fectiōis. oīa sunt b̄mōi p̄ter c̄baritatē q̄ est idem cū gr̄a gratū faciente: vel b̄z eā inseparabiliter annexā: q̄ in gl̄ia tollūtur oīa alia simpliciter v̄l fm̄ q̄d. Iō alt̄ ap̄s. Et pte em̄ cognoscim⁹. i. imp̄fecta est scia nōstra q̄ habet̄ in via: ⁊ maxime ille q̄ est de deo: ad quē se b̄z intellect⁹ n̄r̄ sicut ocul⁹ noctue ad lucē sol. ij. Verba. Et pte p̄betam⁹. i. imp̄fecta est cognitio. p̄betica eo q̄d ē enigmatica. ⁊ p̄ ista duo dona intelligūtur alia imp̄fecta excludenda. Eū autē venerit q̄d p̄fectū est. i. status gl̄ie q̄ est p̄fectissimus euacuabitur q̄d est ex pte. i. imp̄fectū q̄d declarat p̄ simile d̄ statu puerili imp̄fecto q̄ cessat adueniēte statu virili p̄fecto dī. Cum essem paruulus loquebar vt paruulus. s. balbutiendo et imp̄fecte sapiebā vt paruulus approbando aliqua q̄ magis erāt reprobanda: ⁊ silt̄ reprobando q̄ magis erāt approbāda. Cogitabā vt paruulus. s. vana ⁊ inutilia. Cum autē factus suz vir euacuatus q̄ erāt puull. s. p̄dicta ⁊ cōsimilia p̄fectiōi virili nō p̄ueniētia. Et seq̄tur. Videmus nūc p̄ speculū. hīc oñdit q̄ alia dona a c̄baritate sunt imp̄fecta: q̄ nunc videm⁹ per speculū ⁊ in enigmatē: q̄ bec similitudo creaturaz ad deū

est obscura ⁊ valde imp̄fecta: tūc autē .i. in patria facit ad faciē. i. clare. Nūc cognosco deū ex pte. i. obscure ⁊ imp̄fecte: tūc autē cognoscā sicut et cognitus sum a deo. Sicut em̄ cognoscit essentia nōstrā: ita tūc cognoscem⁹ suā. Istud t̄n̄ sicut nō importat equalitatē cognitionis: s̄z similitudinē t̄n̄ longinquaz. Si autē arguat̄ ex dictis q̄ c̄baritas euacuabilis: q̄ nūc est imp̄fecta. Dicendum q̄ nō valet: q̄ q̄n̄ imp̄fectio p̄uenit̄ alius p̄ se euacuat̄ adueniēte p̄fectione. si autē infit̄ p̄ acc̄iōs manet sicut imp̄fectio est de rōne puerit̄ie. nō autē est imp̄fectio de rōne b̄n̄itatis: et iō adueniēte statu virili cessat pueritia: nō autē b̄n̄itas cui p̄ accidēs cōp̄etit̄ imp̄fectio in q̄r̄uz ē in puero. Imp̄fectio p̄o p̄ se respicit̄ sciam n̄ram ⁊ p̄betiā vt dictū ē pp̄ q̄d euacuans. C̄baritati p̄o p̄betit̄ imp̄fectio p̄ accidēs pp̄t̄ imp̄fectionē. s. cognitiois adūctē. C̄baritati em̄ p̄ se cōp̄etit̄ in deū tendere: s̄z q̄d nūc imp̄fecte rēdit̄ est p̄ acc̄iōs. s. p̄pter cognitionis imp̄fectionē: pp̄t̄ q̄d manet adueniēte cognitioe p̄fecta. iō concludit̄ ap̄s dī. Nūc autē. i. tempore vie manēt: fides: spes: c̄baritas: tr̄ia bec: ⁊ p̄ ista duo: fide: ⁊ spem: intelligūtur alia dona de q̄bus hīc nō facit̄ exp̄ssam mentionē: q̄ sunt euacuanda in p̄ria. **O**ualo: autes box̄ est c̄baritas. Fides em̄ ⁊ spes sunt excellētiora ceteris donis euacuandis: q̄ sunt virtutes theologice q̄ dan̄t nobis ad cōiūgēdiū nos deo. alia vero dona sunt q̄dam dispositōes nobis date: vt reddamur b̄n̄ moibiles a sp̄s̄sancto: ⁊ sic ordian̄t ad virtutes theologicas vt ad fines. Et quia c̄baritas est malō: fide ⁊ spe seq̄tur q̄ etiā sit malō: ceteris donis. Nec de lyra. Ista est vestis nuptialis sine q̄ nullus recipit̄ ad vitā eternā. ⁊ q̄cūq; eā

Octava gloria anime

babuerit in fine saluabit. de q̄ d̄: Od̄at. r̄t̄i. Amice quōd huc intrasti nō ba. ve. nup. vbi ast de lyra. Vocat autē amic⁹ p̄cōrō: p̄p̄ naturā q̄ ad imagiez dei fa⁹ tra est: ⁊ p̄p̄ fidē informē q̄ dei donū est: s̄z nō sufficiat ad salutem. Hec ille. Ista est iḡ vestis aurata: de q̄ oēs ve stitūtur in gl̄a paradisi. vñ xp̄o vidēs oēs saluādos indutos b̄ vestimēto dicit il lis. Venite b̄ndict. ⁊c. ¶ Dixi tertio q̄ ornar⁹ beator⁹ erit i virtutū decore d̄i vlnitus collataz. Possit enī q̄s quere re an sola charitas q̄ est ⁊t̄ ifusa erit ornamentū sanctarū aiarū: ⁊R̄ fideretur q̄ nō illa sola: sed etiā multe alie erūt orn̄amentuz. Si enī i baptismo multe alie ⁊tutes a charitate infundūtur ad decore ipsius aime: nō est dubitanduz quētā in p̄tia aie br̄e ornem⁹ ⁊ vestitū tur multis sp̄ebus virtutū. vñ aie beate potest dicere illud Esa. lxi. Gaudeō gaudebo in dño ⁊ exultauit aia mea i deo meo: q̄ induit me vestimēto salutis: ⁊ indumēto iusticie circumdedit me q̄si sponsuz decoratū corona: ⁊ q̄si sponsaz orn̄atā monilib⁹ suis. Eū dicit p̄pha. Induit me vestimēto salutis intelligi tur charitas: q̄ illa est q̄ d̄iuidit inter filios regni ⁊ p̄ditōis: sicut dicit aug. ⁊ indumēto iusticie: p̄ qd̄ intelligūt aie ⁊tutes infuse. ⁊ Remanebūt etiā acq̄si te sicut q̄rto d̄: nō solū vt orn̄amētū: s̄z ⁊ fm̄ act⁹ suos p̄ncipales nō secundari os. Prudentie enī act⁹ vel vsus p̄ncipal is est nullū deo p̄ponere. sc̄d̄ari⁹ est in fidias p̄cauere: q̄ infidie i p̄tia nō est: et hō ibi prudentia nō erit quo ad b̄: s̄z q̄ ad p̄mū actū tm̄ q̄ dicit⁹ est. Temperē tie insup vsus p̄ncipalis est nullo mo ru nortio delectari: et hoc erit in p̄tia. Sc̄d̄us act⁹ est cogitatōes p̄uarias co b̄bere: et hoc nō erit in p̄tia vbi nihil noxiū erit. Itē fortitudis act⁹ sc̄d̄ari⁹

est p̄ferre molestias: ⁊ b̄ nō erit i p̄tia. P̄ncipalis p̄o est deo firmiter adbe rere: et hic act⁹ erit in p̄tia: q̄ sc̄ti deo adberēbūt ⁊ sine sepatōe p̄petuo d̄iū genf. Itē iusticie act⁹ sc̄d̄ari⁹ est subue nire miseris: ⁊ hic nō est i p̄tia: vbi nul lus erit miser. p̄ncipalis p̄o est deo re gēri subditū esse. ⁊ ex hoc reddif ei qd̄ suū est. ⁊ iste act⁹ erit in p̄tia vbi om̄s deo est subditū sine d̄d̄icōe ⁊ rebellio ne. iḡ ⁊tutes acq̄site remanebūt i fā ctis in gl̄ia quo ad act⁹ p̄ncipales: vt dicituz est. Talis ḡ ornar⁹ sanctor⁹ p̄t̄ deduci et argui ex reb⁹ visibilib⁹. De⁹ enī celuz ornauit stellis: aerē a usb⁹: a⁹ quā piscib⁹: fr̄ā ab extra herbis ⁊ flo rib⁹: ab intra p̄o auro ⁊ argēto ⁊ alijs metallis ⁊ etiā lapidib⁹ p̄ciosis: vt p̄z ad sensuz. Videm⁹ etiā q̄ boies bono r̄is se dieb⁹ festiuis cultio: b̄ vestimē tis adornāt p̄ qd̄ designat ornamentū interit⁹. si ḡ sic ē in istis corpib⁹: qd̄ e rit i gl̄a? Certe incōpabilr aie ille br̄e ornabūtur excellenti⁹. Tū dicit Job xxvi. Sp̄s d̄ni ornauit celos. i. beatos. Si ḡ boies cupiūt ornari bis reb⁹ trā stroyis q̄tomagis debēt optare illis ornari sp̄ualib⁹ orn̄amētis? Sic iḡ p̄z de ornatu sp̄uali in celesti gloria apud quā vocamur in thēmate Uēire. b. ⁊c.

Octava glia aie

erit ōpleta par intermia b̄ills. Esa. lxxii. Er̄it opus iusticie par. Et seq̄. Sed deb̄it ppl̄s me⁹ in pulcritudine pac̄s: ⁊ in tabernaculis fiducie: et in requie opulenta. Et hoc erit in quattuor. P̄lmo erit par cū deo p̄ omnimodam conformitatem. Sc̄do erit par cū angelis p̄ amicabilē lem charitatem. Tertio erit par cūz homibus per an̄i

morum tranquillitatem.

Quarto erit pars cum hominibus per cordisalem serenitatem.

CPrimo erit pars cum deo. Nunc uero vix possumus habere pacem cum deo subiiciendo ei ad nutum et cum omni conformitate voluntate nostras: et habet propter corruptioes nature nostre quod inclinat ad malum. Gen. vi. Sensus enim et cogitatio humana cordis ad malum propria est ab adolescentia sua. Et habet quod diabolus in via aduersari? et est spiritus bovis inimicus: qui laqueos sedit: larvas parat: foueas fodit: aptat rognas: stimulat corpus: pungit animas: cogitatioes suggerit: dat virtutes odio: vitia addit amoris: errores ferit: discordiam nutrit: pacem turbat: affectus dissipat: et breuis est tempus leo rugiens qui circumit querens quem deuoret. i. Pe. v. Iste turbauit pacem inter deum et homines peccatores. Gen. iij. Iste est cuius inuidia mors intrauit in orbem terrarum. Sap. ij. Sed eo profecto cum suis in profundo inferni perpetuo Apoc. ix. vbi dicitur. Infernus et mors missi sunt in stagnum ignis. Et per mortem alit. Nunc de spiritu hinc intelligitur diabolus cuius inuidia mors intrauit in orbem terrarum sicut predictum est: scilicet et boni viri qui hinc legitime certauerunt pacem et quietem habuerunt cum deo et in deo. Ista est pars de qua apostolus Phil. iij. ait. Pars dei que erupit omnem sensum: custodit et corda vestra et intelligencias vestras. Hec pars est tam preciosa tam digna que eruperit omnem sensum omnem estimatioes. Si pars habet specialis tantum diligere quantum deus deus cupiscit pars eterna: de pace eterna ait Aug. Tale est bonum pacis ut in rebus creatis nihil gratiosius soleat audiri: nihil delectabilius deus cupiscit: et nihil vtilius possideri. Quid igitur dicemus de pace perpetua? Iohannes Bernus. Hanc pacem desideramus: dicebat super Luce. Osecro vobis si pacem habuerit. Et hinc est quod in spe dicebat propheta in psalmo. In pace in idipsum dormiamus et requiescamus. Hec est

optima pars que creatoris ad creaturam erit amoris indissolubile vinculum et conformitas voluntatum: ita quod omne quod deus voluerit ipsa bona sanctorum voluntas velit: et omne quod voluntas bona voluerit ipse deus velit. Sap. iij. Fideles in dilectione acquiescent illi qui donum et pars est electus dei. Ut igitur sancti illam possideant: in die iudicii dicebat eis Uentre b. et c. Secundo erit pars cum angelis et c. Angeli eterna bitant ciues angelici sub triplici et hierarchia: ad quatuor ordines iusti de ecclesia militate assumunt. Ubi aug. i. i. l. de ci. dei: duas enumerat citates. Quas dei: alteram diaboli. Citas dei est citas sanctorum angelorum et bonorum: de qua admirando ait propheta in psalmo. Blosa dicta sunt de te ciuitas dei. Citas diaboli spiritus inuidet et dicitur dicere propheta in psalmo. Uidi iniquitates et dicitioes in citate. scilicet diaboli. Et habet predictio expressi ponit Apoc. iij. vbi dicitur. Factum est plius magnum in celo: michael et angeli eius preliabatur cum dracone: et dracon pugnat et angeli eius et non valuerunt: nec in uentum est locorum apostoli in celo. Demones igitur huius clustrat dei et bonorum ipugnatore quatuor prout nitunt nos inimicos facere per partem dei et angelorum. Sed est ipsi sancti angelus nos cupiunt protegere et defendere. Ubi Iero. ait. Inquit magister sen. di. ij. scd. c. l. Magna est dignitas animarum: ut unaqueque beat ab ortu nascitur in custodia sui angelum delegatum. Greg. q. dicit quod quisque unum bonum angelum sibi ad custodiam deputatum: unum malum ad exercitum habet. Cum enim omnes angeli boni bonum nostrum velit coster omni saluti studeant: ille tamen qui deputatus est ad custodiam alit eum spualiter horat ad bonum. Sicut et mali angeli cum desideret malum bonorum: magis tamen ad malum icitat: et ad nocendum fortius istat ille qui ad exercitum eius deputatus est huius magister. Et ratione habet custodie as signas Iero. i. omel. festinat angelorum ait. Necei tuta possit esse humana firmitas in

Octaua gloria aie

ter tot et tãtas hostis illis infidias nisi sa
croz aëlo:ũ muniret auribus. Et igitur
ciues celli q̄ruz in ip̄s e nos pmouet
ad pacẽ sempiternã. vñ q̄das sunt actus
ãgellci respectu boim i qb̄ pp̄e p̄sistit
ãgellcũ misteriu: sicut e excitare ad be
ne agẽdũ: siue pmouere: adiuuare: dis
rigẽ: et sicut custodire: defendẽ: siue tue
ri p̄ hostes et p̄ malũ: sicut a malo reuo
care ad bonũ. et istud misteriu respicit
boies fm statũ vite et meriti. Alij s̄ actus
ãgellci i qb̄ large et ip̄rope dicimur p̄si
stere misteriu ãgellcuz: sicut e assistere
ai alib̄ sc̄tis: gratulari de bõis ip̄arũ:
sicut e de glia associare ip̄as: et q̄si ad
modũ deducẽ: se b̄ne ad ip̄as cũ ascẽ
dũt ad celũ empyreũ. et isti s̄ actus p̄si
stet charitat̄ et dilectõis quã b̄nt ãgelli
sc̄ti ad aias. Et rõ q̄re istos vltimos actus
b̄nt respectu talũ aiarum e mltiplier.
P̄tia est pp̄e p̄sumatõez meriti ãgelo
rũ. Cũ em ip̄i ãgelli q̄tridite mercatur
et b̄ q̄ misrãt aiab̄ pp̄e adeptõnez
salut̄: i b̄ p̄sumat̄ et teriat̄ meritũ eo
rũ. Quãdiũ em aie s̄ circa teriz rãdiũ
s̄ ãgelli i merẽdo rõẽ ip̄az: et iõ gratũ
lanf aiab̄ i adeptõne plena illis glie.
Secũda rõ e pp̄e reuerentiã ip̄az aiaz. di
gnũ em e t̄ istũ q̄ b̄le in ecclia mili
tãte b̄nilitãt̄ et p̄culcãt pp̄e amorẽ rpi i
ascẽsu ad ecclias trũspãrẽ bonozẽ a
ciuib̄ ecclie trũspãrã. Tertia rõ est p̄
pter õfisiõnẽ p̄donatã aiaruz ad ip̄s
suũ p̄mũ: et ad p̄mũ locum. vñ q: ãgelli
mistrãerũ aiab̄ sc̄tis imerito: et iõ no
uerũt merita ip̄arũ: ip̄i s̄ q̄ sc̄ti et p̄nt
portare testionũ de idoneitate ip̄arũ
ad b̄mũ et ad gradũ p̄mũ. poter istas
iḡ rões dicimur q̄ ãgelli assistũt i ascẽ
su ad celũ nõ pp̄e indulgẽtiã ip̄arũ: s̄
pp̄e reuerentiã et rões dicimur. In illa
iḡ rõẽ aie erit amicabil̄ dulcis et va par
inf̄ ãgelos et sc̄tos cũ illa ciuitas suis

ciuib̄ replebit̄: et ãgellca ruina et boi
b̄ repabit̄: de q̄ loq̄ Ansel. li. d̄ filius
d̄nib̄ d̄i. S̄ps de ciuitate quãdã ma
gnã: et ad modũ spaciosã ad suã glia
edificauit: quã copiosa ciuiũ mltitudi
ne repleuit: q̄z nõnulli cũ pp̄tã volun
tate posteligerẽt facẽ q̄ subvolũtate
et ordine dei remanere miserabil̄ co
ruefr̄: et dom̄: et edificia magna et spa
ciosa vacua remãserũt: vt iḡ aliq̄s q̄
vrbẽ magnã fieri o:diasset q̄ multa in
ea palacia p̄struiss̄: multasq̄ mansio
nes ad vrbẽ edificatõnẽ feciss̄: s̄ bita
tores nõ b̄reret: et oēs q̄scũq̄ potuiss̄et
ad se iustaret. Sic facit deus. Oēs enĩ
vt ad se v̄iãrẽt: et vt ad sue ciuitat̄ edi
ficatõez subueniãt p̄caã: admonet: iust
tat bonas leges p̄b̄cs pacẽ et securita
tẽ pmittẽs. Dec ille. Angeli igitur sã ci
ues illi ciuitat̄ nos aduocãt vt ad ip
sam p̄ũtre valeamur: q: sibi sumã pacẽ
cũ ip̄is b̄bimur. Q̄rtũ talẽ societatez
talẽq̄ amicitãã optare debemus. Si
em vnusq̄sq̄ in hac vita i ciuitate paci
fica manere desiderat: p̄romaḡ obe
mus tẽdẽ ad illã efnã m̄fõdes i q̄ sc̄ti
recipiẽdi s̄ cuz dicef eis Uõite b̄n. et.
Tertio sibi par erit cuz boib̄ et. In b̄
em mũdo raro inf̄ boies repit̄ par et
trãq̄llitas pp̄e mũdanõz p̄cupiscẽtiã.
vñ Jac. li. d̄. Uñ bella et lites in vob̄?
Nõne ex p̄cupiscẽtiã v̄is q̄ militãt i
mẽb̄is v̄is: et o:cupiscit̄ et nõ b̄rẽ: oc
cidit̄ et nõ zelat̄: et h̄ potest̄ adipiscẽ
litigat̄ et belligerat̄ et nõ b̄rẽs. D̄u
t̄e ḡ et p̄cupiscẽtia earũ s̄ causa litũz et
guerrãz sic videmur ad exp̄tiam. Uñ
em e guerra q̄si imortal̄ inf̄ reges et re
gna nisi q: p̄cupiscũt castra possessio
nes et cet̄a t̄palia: q: qd̄ vn̄ possid̄s de
siderat̄ alẽ b̄c: et ex b̄ sequũt̄ mala q̄si
inf̄tra. vñ iter boies q̄rele: placitatio
nes: rancores: odia: et alia mala nisi ex

turalr bz vultū ad celestia erectū r sta
 turā corpis sarfū elcuatā ad celū. Un
 fm Jsid. Abusue bō dicit' ē ab humo
 cū ex societate: nō tm corpis s; amie fit
 cōcret': r iō grece antropos .i. sursum
 erectus cōpellat: eō q; ab humo ad cō
 tēplationē suū artificis spūs regimīne
 subleuātur. Un Quidā in li. de trāssol
 matis. Pronaq; cōspectāt aialia cete'
 ra terrā. Os homi subline dedit celū
 q; videre. Iussit r erectos ad sydera
 tollere vult'. Que oia denotāt boiem
 ad illam celestē gloriā a natura sua rē
 dere et bīc appetitū et inclinationez.
 Ibi igit' erit satietas et quiescēt des
 siderij fm quattuor.

Primo finē suū attingendō.

Secundo a labore quiescendō.

Tertio virtuose cōsuetudō.

Quarto loco celi cōsistendō.

CIn gl'ia igit' erit satietas boīs finez
 suū attingendō. finis entz est illud ppē
 qd aliqd fit fm ppos. Alio mō finis ē
 vltimū rei siue ad qd aliqd ordinat. i.
 Iby. i. Finis pcepti ē charitas. Sed
 simplr vltim' finis illic: de q; brūs pe'
 trus. i. Pe. i. Eredētes aut erutabitis
 gl'ificata leticia inenarrabili r gl'ifica
 ta reportāres finē dei v'ē salutē aiaz
 vestraz: d quo Aug. li. xiiij. de ciuit. dei.
 dicit. Ipe crist finis desiderioz n'forū:
 qui siue sine videbitur: sine fastidio a'
 mabit: sine fatigatōe laudabit. Iste ē
 finis n' sicut ipe dicit Apoc. i. Ego suz
 alpha r o pncipiū r finis. de b' sine ac'
 q'redo dz eē pncipal' et singlaris cura
 r diligētia. Ilibēri' em' facit bō qd p'cipi
 tur qm magnū est p'miū qd p'mittitur.
 Lū igit' vita eterna fit summū p'mium
 r imēsus qd deo obedierit' r mādara
 et' custodierit' ē p'missus: q'ra vigilā
 tia debem' ei' voluntatē facere et cu
 stodire: Jō d'. Mat. xij. Si vis advi

rā ingredi sua mandata. Ecce p' qd ille
 finis attingit' possibilr. r b' p'ouerb.
 vij. Serua mādata r viues: r legē me
 am qm pupillā ocli tui liga eā i digitis
 tuis scribe illā i tabul' cordis tui. Nec
 ē igit' via pueniēdi ad finē n'z. Uis igit'
 satiar: vis oī bono dicitari: vis p'fici oī
 gaudiō r p'solatōe: Fac bñ viuendo q'
 ad hūc finē attigas q' dabis bis qb' d'
 ces Venite beñ. r. Scō dō: q' in gl'ia
 erit satietas a labore quiescēdo. Uide
 mus em' q' bis quilibet laborē veraf' expe'
 rat q'et: r dū illā cōsequ' multū detes'
 crat. Quot laborib' quot turbatōib'
 veraf' bō in b' mūdo: notus ē. Et Job
 ast. xiiij. Nō nat' de m. b. v. t. r. m. misse'
 rijs. s. caloz: frigoze: fame: siti: infirmis
 tarib': et b'mōs ppf' p'ctū p'mi parēt'.
 S; in vita b'ā nō erūt tales miserie: qz
 ibi erit ois r p'fecta rēqes. Sicut dicit
 tur Apoca. xiiij. Ubi beat' iobes ast.
 Audistis. v. d. c. d. mibi. Scribe. b. moz.
 q' i dō. mo: iūf. Amodo iā dī. spī. vt re.
 a la. suis. Dictū ē igit' iobāni scribe. s.
 in libro vt ad p'solatōez electoz dicit'
 p'seruet. bñ. s. erūt moztui q' i dño. i. In
 grā r charitate dei moztunt. Nā q' ma
 net in charitate in deo manet: r deus
 in eo: vt dī. i. Job. iij. Dicit em' spirit'
 sc'tūs. i. p'mittit iā: vt redēscāt amodo
 .i. post moztē a labo: ib' suis. i. ab op'
 bus laborioz qb' v'itā eternā merue
 rūt. S; sūme p'fiderādū ē dicitū ppbe
 quo dī. Ipi' nō co. vi. me. q. iu. in fra
 mea si in. i. re. meaz. Qd exponēs Nic.
 de lyra ast. Ipi' nō cog. v. me. i. p'cepta
 mea de qb' debebāt abulare: qb' iurz
 ul. i. irreuocabilr diffiniūt si Intro. i. nō
 intrabūt in requiē meā. i. in terraz. p'
 missionis q' fuit figura q'et' b'ōz r pa
 tētia: q; oia i figura p'tingebant eis. i.
 Coz. x. De hac rege loq' apl's hebre.
 iij. Lincam' q' nē forte relictā pollicē

rãdõ introcũdũ in requiẽ et? estimef
 aliqs ex nob deesse. Et ca. ij. dicit: pro
 pterea abũdanti? opz obseruare nos
 ea q̄ audĩsm? .i. a filio dicta in cuãge
 lio: ⁊ p aplos p̄dicata. ⁊ hoc abũdanti?
 q̄ p̄ba p̄betarũ vel ãgeloz obserua
 ta fuerit a iudeis. **Ma th. v.** Nisi abũ
 dauerit iusticiã: a plusq̄ scribarũ ⁊c.
Opz hoc in quã ne forte pessimam? .i.
 eternalr̄ puniamur. flum? quidẽ fm̄
 glo. p culpa dũginalẽ: est flum? p actua
 lẽ venialẽ et mortalẽ: s; pessimam? per
 eternã dãnãtõez. Et no. h. Nico. de ly.
 forte arbitriũ libertatẽ nõ dubitatõez.
Hec Pe. de tbarãtafia. Itẽ sequit. ca.
 iij. Festinem? q̄ igredi in illã requiẽ
 vt ne in idĩpm̄ q̄s incidat incredulita
 tis erẽplũ. Festinem? inq̄t pe. om̄is sil
 nõ q̄s p se. Un? em̄ d; aliũ trahere et
 sollicitare: et ita vnanimiter festinari
 ingredi v̄ fidẽ ⁊ bona opa in illã nõ si
 guratiõĩ a vt e r̄q̄es sabbati ⁊ terre. p
 missionis: s; in requiẽ verã ⁊ eterna: de
 q̄ Esa. xxxij. Sedebit ppls me? in
 pulchritudine pacis in tabernaculo fi
 ducie i req̄e opulenta. Festinem? inq̄
 in h̄ ne quis. i. aliqs nr̄m incidat in id
 ipm̄ incredulitat; erẽplũ. i. in eãdẽ cul
 pã incredulitat; in quaz incidẽrũt atiq̄
 p̄ies q̄ culpa d; nob eẽ in erẽplũ vt ca
 ueam? v; sic. Ne aliqs nr̄z icidat i id
 ipm̄. i. eãdẽ penã incredulitat; in quã
 incidẽt p̄ies: q̄ p̄a d; nob eẽ i etem
 plũ vt t̄meam?. **Hec petr? de tbarãta
 fia.** Hodie q̄ ait apl's. **heb. iij.** si voces
 ei? .i. xp̄s audierit;. Et Nico. de ly. **Ho
 die.** i. i tpe gr̄e i quo p̄itas ē reuelata.
 tps em̄ leg; fuit q̄si tps noct; fm̄. q̄ di
 cit apl's **Ro. xij.** Nox p̄cessit: dies au
 tẽ appropinqũit. Si vocẽ. Et pontif h̄
 si p q; vox ip̄s xp̄s loquẽs audita ē in
 euangelio: i natura hũana assumpta.
In veteri aut̄ testamẽto audita ē vox

p̄betarũ et? fm̄ q̄ dicit Aug. in li. de
 fm̄õe dñi in mõte exponẽs illud **Mat.**
 v. ⁊ ap̄ies os suũ ⁊c. Tũc em̄ ille ap̄uit
 os suũ q̄ in veteri lege ap̄iebat ora p̄
 p̄betarũ. Nolite obdurare corda v̄: a p̄
 inobediẽtiã. h̄õ em̄ iobediẽs dõ ab eo
 se auertit: ⁊ p̄ p̄is de? iuste gr̄am suaz
 illi subtrahit. Et q; gr̄a dei cor: molliffi
 cat: ⁊ p̄ p̄is i subtractiõẽ gr̄e sequitur
 ip̄s? bois obduratõ. Talis aut̄ obdura
 tiõ ē ab homine inchoatue ⁊ demerit
 cor: i: inq̄tũ p̄ liberũ arbitriũ adberet
 pctõ: ⁊ p̄ p̄is auertitur ab eo iq̄tũ in
 se ē: ⁊ sic demeret q; de? ei subtrahat
 gr̄az suã: ⁊ sic ē a dõ inq̄tũ ē p̄a iusti
 inflicta. Nolite q̄ obdurare corda ves
 tra. i. volũtates v̄: as p̄ inobediẽtiã: s;
 solliciti sim? p̄ obediẽtiã de igressu ad
 illã requiẽ: de q̄ ait btũs Aug. li. p̄fes.
**Inquietũ ē dñe cor: meũ: donec requi
 escat in te.** Ad quã inuitabimur: ⁊ ad
 quã vocabimur duz nob dicit **Venite
 de. ⁊c.** Tertio dicitur ē q̄ ibi erit quies
 desiderij p̄uiofe p̄uũõẽ. Inclina mur
 em̄ a natura ad sp̄as p̄tutes rãq̄ ad p̄
 sectõez intrinsecã. nã p̄r? ē m̄t; dispõ
 q̄ m̄es rõis p̄sentit ⁊ obediẽt. vñ Aug.
 li. de spũ ⁊ aia inq̄t p̄r? ē habit? m̄tis
 bñi iustitue. Et idẽ li. de libero arbitrio
 p̄r? ē bõa q̄litas m̄t; q̄ recte iustitue: q̄
 nemo male v̄ritur quã de? in nob sine
 nob opatur. **Que** diffinitõ de p̄tutib?
 in fufis maxime intelligitur q̄ oia in il
 la celesti p̄ta p̄cipue p̄lebũtur. Un? p̄
 p̄beta ait q; sancti ibũt te p̄tute in p̄ta
 tẽ: v; debentur de? deoz i syõ. **O**bediãte
 oi p̄tute cor ad supna erigitur: ⁊ a t̄res
 nis segregatur. **S**iles em̄ sunt p̄tutes
 aeri quo si doliũ plenũ fuerit nũq̄ i p̄
 fundũ aq̄ descendit. **S**ilr̄ testa ouis pl̄a
 roze tacta radijs solis p̄ estũ cui inuisti
 tur ascẽdit. **S**ic meno repleta p̄tutib?
 inferiora contẽneno ad sublimiora se

Nona gloria aie

trāsuebit p scā desideria z affectiōes
 synceras. Un̄ macrobi⁹ ait: q̄ sole vir
 tutes bñf. faciunt. iō viri pfecti nō de
 corruptibilib⁹. s. auro z argēto trefau
 rū faciūt: s; de p̄tutib⁹. Per has ḡ vñ
 cim⁹ hostes n̄ros: z puentim⁹ ad celū.
 Virtuōsus q̄dē p sufficientiā vincit dī
 uitias: p abstinentiā vincit delicias: p
 sapiam vincit blandicias: p patientiā
 vincit tristitias. Un̄ q̄dā p̄s capta ci
 uitate spoliata vna cū ceteris oībus
 epalib⁹ sol⁹ nullū dolorē deducebat: i
 mo ceter⁹ lamentatib⁹ gaudiū offēde
 bat. Interrogat⁹ igitur cur nō tristar ef
 rēdit. Fortuna sua recepit: mea aures
 nō portauit: s; dimisit. s. p̄tutes. In il
 la igitur vita btā oēs erūt dīstissim⁹: q; p̄
 turib⁹ repleti. z talis erit vita iocūda.
 Sicut em̄ terreni z aīales boīes gau
 dēt ī diuitijs mūdi ī trefaur⁹ istis q̄ ci
 to pdunt: ita iōpabil⁹ pl⁹ gaudēbūt
 et satiabūt in diuitijs illis spūalib⁹
 sancti viri ī gl̄ia padisi cōiūctes. Un̄
 virtus dī q̄si vīres stat⁹: cuiusmōdi erit
 stat⁹ gl̄ie ad quē sbim⁹ z ascēdem⁹ me
 dīo p̄tutis: dū dicef Venite zc. Quar
 to satiabimur loco celi cōsistēdo. Loc⁹
 em̄ btōz erit celū empyreū: vt dicitū ē
 in p̄ncipio. Un̄ s̄m p̄tratē fidei carboll
 ce aie dīcedētē a corpib⁹ s̄ne vllō pur
 gabill: vel iā pfecte purgare statī euo
 lār ad celū empyreū qd ē loc⁹ sue gl̄ie.
 Et rōbut⁹ est: q; stat⁹ britudinis est al
 tissim⁹: vniformis: stabillis: z imutabilis:
 vt dicef amplī⁹ p̄n̄: iō congruit q̄
 loc⁹ sit ei deputat⁹ bñs cōditōes cōsi
 miles z p̄fomes tali statui. Celū autē
 empyreū est altissimū: nobilissimū: in
 quo est vniformitas: inuāscitas: z imu
 tabilitas. Declarat etias: q; cū x̄ps sit
 caput oīm btōuz: vbi est caput sibi de
 bēt esse z mēbra. et cū sit caput boīuz
 nō solū p illo statu quo sunt aie in cor

porib⁹: s; etiā altarū p oī statu scitatz
 in quo sunt tenendū est z credēduz q̄
 oēs aie q̄ sunt digne suo cōsortio et nē
 bñl purgabillē bñt ad celū empyreū in
 quo est x̄ps sublimēf. Irē Hugo. de
 scō victore. i. s. d. sacramētis. xvi. pte.
 ca. iiii. iō q̄ns de loco īferni subdit. In
 hoc inferno dīcūt esse ignē inextinguib
 bilē. ad hunc infernū aie sceleratoz a
 corpib⁹ egressē statim retrudī estimā
 tur. z q̄ ab hac vita purgabillē exēit s̄i
 ne mora ad celū vbi s̄m bñanitatē suā
 x̄ps s̄bs in dextera dei p̄is sedet ī glo
 riā cōtinuo deduci credunt: sicut scrip
 tū est Matb. xxiij. Ubicūq; fuerit cor
 pus ibi p̄gregabunt z aq̄le. Dicit em̄
 i Ricbar. di. xlv. q̄ celū empyreū q̄uis
 in nullo augeat aiarū beatāz delecta
 tionē essentialē: in aliq̄ rñ auget eis
 delectationē accidentalē in quātū ille
 aie locū illuz plusq̄ alia loca diligit.
 P̄esentia autē rei dilectē aliquid cau
 sat delectationē. Irō autē quare illū lo
 cū pl⁹ ceter⁹ diligit triplex est. Una q;
 locū illū sciūt sibi esse deputatū a deo
 quē sūme diligit. Scōa rō est: q; in il
 lo p̄p̄ excessum nobilitatis sue natu
 re sup̄ alia corpa exp̄ssi⁹ q̄ in alijs lo
 cis refulgere tanq̄ in affectu diuinaz
 donitatē cōspiciūt. Tertia rō est: q; il
 lius loci sublimitas: luminositas: imo
 bilitas: suā spūalē sublimitatē exp̄ssi⁹
 et luminositatē z q̄eris p̄petuitates q̄
 q̄llitates alioz locoz rēp̄sentāt. Unus
 quisq; autē plus ceteris parib⁹ diligit
 locū: qui magis est rēp̄sentatiuus sue
 nobilitatis quā diligit. Hec ille. In b
 igitur cōpletur et quodāmodo p̄ficiē
 beatitudo sanctoz q̄ sunt in celo em
 p̄ireo: ad quē locū ascensuri sum⁹ nō
 solū s̄m animā: sed etiā s̄m corp⁹ z ani
 mā cum audīuri sum⁹ verbū p̄o rbe
 imate sumptū: s; Venite bñdīcti zc.

Ecima glia aie

erit felicitas inuariabilis:
 et h' marie vcz erit p' g'ia
 lè resurrectioez: sicut post declarabis.

Tunc enim erit perfecta felicitas

Absq' tristitie admir: ione.

Absq' aliqua fatigatone.

Absq' aliqua cessatione.

Absq' aliqua alteratione.

Pro igr' erit pfecta felicitas absq'
 tristitie admir:ioe. Felicitas em' mū/
 dana nō est sic pfecta qn aliq' possit ac
 cidē tristitia: imo q'tūcūq' aliq's sit in
 hoc mūdo pfect' dicere pōt cū ppha.
 Neui mihi q: incolat' me? pro. est. Ubi
 glo. Neui mihi q: incolat' me? .i. pegrī
 natio hui' seculi plōgata est q'tū bre
 ue sit tps: tñ desiderio nimio longū vt
 def. Irē vt sbides dī ascēdē cupiēs ad
 etnāz s'lm multos iuēnt obfistētes:
 sō a linguis eoz: cū cupit liberari dicēs.
 Dñe liba anī. m. a la. Inī. et a līn. dolo.
 nā cū cogitat hō ascēdere siue pficere
 cōrepto seculo solī deo adberēdo incli:
 pit pati linguas aduersantū. .i. detra
 bentū. et qd grauis est q'si cōsulēdo a sa
 lute aduertentū. Has aut' q' nō patif
 nondū pficere conat. ascensur' q' p'it
 mo q' eas p'atur: q'si dī. Qz me in gra
 du cōstituit: s'ā q' d' dñe liba animā
 mcā a labijs inīq's. .i. q' iniqua suadēt:
 et a lingua dolosa q' sub spē cōsulendi
 pl' nocet. Talia em' labia p'mo boī oc
 currerūt vñ perijt. Labia em' inīq' fue
 rūt q'bus exp'ssus ē comedē: lingua do
 losa q' palliato sine p'stū d'cū est: erit
 sicut dñi. Peregrin' quidē hō trāsīēs p'
 villas semp' bz canes infestos. vñ Se
 ne. Natura canū est imbecillū quāto
 min' v'les būerit plus latrare. h' in
 glo. Et h' q'dez t' alta plura pñt esse cā
 tristitie: nūc illud qd p' eūde p'phaz dī

Defectio tenuit me p' pec. dere. le. tuā
 Glo. In me cōsolat' sum: sed defectio
 vel tedū tenuit me p' pctōib' et. Le
 det est eum: q: cū bis cōuersat' donec
 area v'ctles: vel tedū et defect' est ei
 p' excessib' peccātū: q: pl' grauat san
 ctū vīrū q' sua pena quoz dolore dese
 cit tāta est virt' p'ietat'. h' glo. In illa
 aut' felici vita nō erit ligua dolosa: nō
 erunt labia detrahentia: nec erit q'cūq'
 qd possit esse cā doloris. Uñ nos h' au
 dientes: et ad celestē ib'lm suspirātes
 dicere possum' cū ps. Letat' suz i bis
 q' dicit a s' m'bt: i do. dñi s'lm'. Amoz
 nāq' q'ntūcūq' sit vacare nō pōt. nam si
 terren' est: aiām ad cōcupiscēda terre
 na inclinat. Si pō celestis est ad cele
 stia subleuat: et ad etna inflāmar: vbi
 sunt cōciues nri angeli. bec glo. Si q'
 amo: de diuin' sit in nobis in domū dñi
 s'lm': vbi pfecte gaudebim' duz nob'
 dicef Venite bñdicti et. Scōo illa fe
 licitas erit absq' fatigatōne. Hoc em'
 mirabile q' sancti in illa cōtēplatiōe et
 visione brā nō fatigabūtur. nūc pō cū
 deū cōtēplamur: aut aliqd boni faci
 m' intantū sum' fragiles q' patimur
 fatigā: et nō possum' sēp orare: aut bñ
 agere. et h' videt' pcedē a pte corpis.
 de q' dī Sap' 17. Corp' qd corūp'tif ag
 grauat aiā: et depm'it terrena in habi
 tatio sensus multa cogitantē. vñ Nic.
 de ly. alt. Corp' corūp'tibile ipedit in
 intellectū in suo ope. Nō dicit corp' qd
 corūp'tif aggrauat aiām. q. d. Hoc nō
 facit corp' inq'ntū corp': q: nō ipedit
 bar i statu ino cētse: s; inq'ntū corūp'ti
 bile q'le factū est p' pctm' ade. et trena
 inhabitatio depm'it sensus. .i. intellectu
 multa cogitare. nā p'p' hāc inhabitā
 tioez bz cogitāre de necessarijs multis
 et pte corpis. h' ille. In illa vō gl'ia ce
 lesti corp' nullo mō ipedit aiā a pte

Decima gloria aie

platōne bina vt post dices: nec p pñs
erit aliq̄ fatigatio aut labor: in illa fel
citate: s; semp plena et pfecta delecta
tio ⁊ infatigabil. Hoc tñ p̄mus infatig
gabilis quo ad habitū ⁊ desideriu aie
debem⁹ appetē. Vbi sciēdū sic ait Ii
co. d̄ lyra sup. ij. Coz. v. q̄ appetit⁹ est
inclinatio seqns formā. Est aut in nob
duplex forma. s. naturalis: et gr̄a babi
tialis. Appetit⁹ aut nature inclinans
ad p̄seruādā vñōne aie cū coepe: ⁊ iō
dissolutiōez refugit ⁊ abhorret. Appe
tit⁹ aut gr̄e inclinat ad p̄secutiōez glie
q̄ consistit i clara dei vñōne ⁊ fruitōne.
Igr̄ si aia posset p̄seq̄ gliaz absq; dis
solutiōe coepris bus? mortal⁹ appetit⁹
gr̄e tēderet i p̄secutiōez glie celestis sine
retardatiōe p̄ appetitū naturalē. s; q;
h̄ nō p̄t fieri iō appetit⁹ natural⁹ eo q̄
refugit naturalr̄ dissolutiōez hāc q̄dā
mō r̄pugnat appetitū gr̄e. iō ait apls
ibidē. In hoc ingemiscim⁹ bitudinez
n̄am. i. desideram⁹ cū tedio distatiōis
glie p̄secutiōez q̄ de celo ē: q; dat a deo
⁊ nō ē et p̄ncipiū itrisec⁹ nature: p̄p̄
qd̄ indumētū dī. Iō dicit apls. Sup̄
sudu cupiētes appetitū. s. gr̄e. si tñ ve
stiri nō nudis inueniamur. i. si absq; dis
solutiōe coepris corruptibilibs q̄ induit
aia vt vestimto poss; sup̄indui glia: tē
absq; aliq̄ retardate appetit⁹ gr̄e in b̄
ferref. s; q; hoc est impossibilē: iō retar
dat p̄ naturalē appetitū dissolutiōne
aie ⁊ coepris abhorretes: p̄pter qd̄ sub
dit. Nā ⁊ q̄ sum⁹ in b̄ tabnaculo. i. in b̄
coepe mortali i gemiscim⁹ granati de
dissolutiōe coepris ⁊ aie: eo q̄ nolim⁹
et poliarī coepe p̄ mortē: s; sup̄uestiri:
sc; glie vestimēto. Appetit⁹ in gr̄e i oi
bus s̄unctis vincit appetitū nature: iō
ait apls. Audem⁹ autē. s. sine trepidat
tione ⁊ bonā voluntatē habem⁹. i. des
lectatiōez in mēte in agis p̄grinari a

coepe. i. dissolutiōne bus? coepris p̄ mo
tē subire et p̄ntes esse ad deū. i. vt p̄ b̄
babeam⁹ clarā dei vñōne ⁊ p̄fectā
fruitiōez. Nec Ilico. de lyra. p̄pter qd̄
apls ait. i. ca. ad P̄bilip. Coarto: essi e
dnob⁹. i. moueo: ad appetendū duo q̄
nō p̄nt simul b̄ri desideriu b̄ns dissol
ut p̄ mortē coepris: ⁊ esse cū r̄po. i. i glo
ria. Multo meli⁹ ē. i. videt p̄ me. p̄ma
nere aut i carne. i. diuti⁹ viuere magis
necessariū est p̄p̄ nos. i. ad n̄as p̄fir
mationes in fide: ⁊ morib⁹ p̄ doctrinā
meā. Nec d̄ lyra. B̄ra igr̄ in paulo sup̄
uñcēs appetitū nature cū inclinabat
infatigabiliter ad gliam. Et h̄ erit rō
q̄re in illa glia nulla erit fatigatio: q;
illa glia erit cū gr̄a p̄sumata in coepe
gl̄ioso sicut post dices. Et iō illā beatā
vitā oprātes nō fatigemini aimis ve
stris deficientes. Heb. xij. Ad banc igr̄
vitā felicē vocabimur dū r̄ps p̄ferret
Venite be. pa. mei pos. tc. ¶ Tertiu il
la felicitas erit absq; cessatiōe. nūc q̄
dē q̄nq; opz cessare ab ope p̄utis: vel
q̄cūq; alio ope. nā post vigiliā opz dor
mire: opz etiā nunc bibere: nūc come
dere: ⁊ sic nō valem⁹ eandē opationē
absq; cessatiōe facē. In illa glia nō sic.
nūq̄ em̄ ibi dormiem⁹: nūq̄ ab eadez
opatione cessabim⁹: s; dei visio ⁊ frui
tio et b̄uenter oēs opatiōes ibidē aie
et coepris p̄ueniētes erūt p̄petue ⁊ sine
cessatiōe. nec in inferno cessabūt to: mē
ta: s; erūt p̄petua ⁊ absq; fine. p̄p̄ qd̄
Salomō monet nos absq; cessatiōe
audire doctrinā q̄ possit nos p̄ducere
ad gliaz: dicens. p̄uerb. xix. Nō cesses fi
li audire doctrinā: nec ignores sermo
nes scie. Nā si illa glia ē in p̄tinua vñ
siōe ⁊ fruitiōe dei: sic dispositio ad illā
est i p̄tinua acq̄sitiōe scie ⁊ p̄utū q̄tū
possibile est. Vñ Cris. sup̄ Oatb. De
ita nos disposuit esse vt nec studēs

nec laborātes circa scripturas acq̄ra-
mus salutē scie sine gr̄a dei: vt ne nob
iputem⁹ qd̄ scim⁹: nec tñ gr̄am acq̄re-
m⁹ nisi studuerim⁹ ⁊ laborauerim⁹ cir-
ca sc̄pturas: ne donuz dei negligētib⁹
des. V̄sa dei adiutoriu⁹ est infirmitat⁹
bumarie. adiutoriu⁹ autē nō do: mīctib⁹
daf: s; festinatib⁹ ⁊ p̄ualctib⁹. Sicut
i bello nō ois q̄ pugnat vincit. Nemo
tñ vincere pot̄ nisi q̄ pu. mauerit: sic nō
oēs q̄ studēt ⁊ legūt acq̄rūt sc̄ias sp̄ua
lē. Nemo tñ acq̄rere pot̄ nisi q̄ ant stu-
diosus fuerit ad legendū: aut assidu⁹
ad audiendū. Hec ille. Et Eccl. vi. Co-
gratū habe in p̄ceptis dei: ⁊ in māda-
tis illi⁹ martime assidu⁹ esto. Nā vt eo-
dez Is. d. c. ij. Qui timēt dñm inq̄rēt q̄
b̄s placita sūt illi: et q̄ diligūt eū reple-
bunt lege ipsi⁹. Et rō est: q; sic lux ē ne-
cessaria gradietib⁹ vt recte abulēt: sic
noticia legi ad deuz rēdentib⁹. Jō dñ
puer. xj. Cōferua filii p̄cepta p̄ris tui.
Et sequit. Eū ambulauer⁹ gradient⁹:
cū do: mīctis custodiet te. Et cui gl̄as
loq̄re cū eis: q; mādatū incerna est: ⁊
let lux. S; bodie v̄sā hāc luc⁹ ⁊ iusticie
rclinq̄ntes iugl̄at oib⁹ malis: nec ces-
sant a pctis. Nō sic i illa v̄sa br̄a erit:
tu q̄ sm̄ Bern. n̄m rōnale de⁹ iplebit
luce sapie: ita vt pens⁹ nlla sc̄ia desit.
Implebit ꝑcupisibile n̄m fonte ius-
ticie: vt oino desiderem⁹ eā: ⁊ ea pens-
tus repleamur. Nostꝝ irascibile reple-
bit sūma focūditate atq; leticia. Hec
ille. Nō cessem⁹ igit bñ facere km̄s: q;
q̄ pseuerancit vsq; in finē: bñ saluus
erit. Mar. x. q; nec cessabis q̄ illā di-
uinā essentia ꝑtēplari: ad quā vocabi-
mur dū nob̄ dīcet V̄ste he. ⁊c. Quar-
to dcm̄ ē q̄ illa felicitas erit sine alte-
ratōe. In b̄ em̄ mūdo sūt valde ml̄te
alteratōnes tā in aīa q̄ in corpe: sicut
notū est. sūt multa ipeditm̄ta vt nō va-

leam⁹ ad illud regnuz puenire nisi cū
magna difficultate. S; in celesti gl̄ia
nlla erit alratio nec in aīa nec i corpe:
imo oia erūt sic stabilla: sic placēta: vt
q̄libz br̄is possit dicere illd̄ Jōh. xij.
Glia mea semp̄ inouabit. Nā res me-
ll⁹ placēt: ⁊ mag⁹ sūt gl̄iose. Jō ad de-
notādū sūmā delectatiōez illi⁹ gl̄ie dñ
q̄ semp̄ inouabit: q; tale ac rātuz erit
gaudiu⁹ ꝑ nlla m̄llū ānoz: imo ⁊ in
ꝑpetuū q̄tū erit in ꝑmo agressu ad il-
lā. De signis autē q̄ osidūt boiez eē de
nūcro electoz ad illā gl̄iam ait Bern.
Quis poterit dicere ego d̄ elect⁹ suz:
ego de p̄destinat⁹ ad vitā: ego de nūe-
ro filioꝝ: reclamate nimirū scriptura
Eccl. ix. Nescit bō vtz dign⁹ sit amore
vl̄ odio. Certitudinē vtz nō bēm⁹: s;
sp̄s fiducia ꝑsolat nos ne dubitatōis
bus⁹ aricitate pens⁹ cruciemur. ꝑꝑe
b̄ data sūt qdā signa ⁊ iudicia māifesta
salut⁹ vt indubitable sit eū eē de nūe-
ro electoz: in q̄ ea signa ꝑmāserit. Nā
q̄s p̄ciuit ⁊ p̄destinavit de⁹ cōfo: mes
fieri i imaginis filii sūt: vt q̄b⁹ certitudi-
nē negat cā sollicitudinis fiducia ꝑe-
ster gr̄a ꝑsolatiōis. Itaq; q̄ stat videat
ne cadat. Et in ea forma q̄ salut⁹ iudē
ciū est ⁊ augmētū p̄destinatōis ꝑseue-
ret atq; ꝑficiat. Porro inter ea q̄ fidu-
cia ꝑstat ⁊ materia sp̄s: illud vnū ma-
ximū ē ꝑbū dñi Jōh. viij. Qui ex deo
est ꝑba dei audit. Nōnullos em̄ sic inf-
dū iuentes audlētēs: ac si nibil ꝑtne-
ant ad eos q̄ dñr nō itrare cog suū: nō
discutere mores suos: nō cogitare: ne
forte qd̄ audlēt dictū sit ꝑꝑe eos. S;
forte fmo dei māifeste aduert⁹ vicia
illa ꝑcessit q̄b⁹ se illi sc̄tūt obligatos
dissimulāt ⁊ auertūt oculos cordis: ant
q̄libet adinuētiōe palliāt vicia: ⁊ sedu-
cāt miseri semetipsos. In his q̄ salu-
tis signa nō video: mag⁹ aut̄ vereoz

De generali resurrectione

ne forte p̄p̄tea nō audiant v̄bū dei: q̄ nō sūt ipsi ex deo. Est et aliud testimo-
nium q̄d in terra datur ad discernēdos
cell cines a ciuib⁹ babilonis. Nō enī
sine testimonio electos suos d̄scr̄it de
us: aut certe q̄ nā eis porerat eē p̄ sola
tio inter sp̄m ⁊ metū sollicitudine an-
xia fluctuātib⁹: si nullū electionis sue
b̄e testimonium merent. Proinde fide-
lis fimo ⁊ om̄i acceptione dign⁹ q̄ sa-
lut⁹ testimonia p̄mēdant. Tres sūt in-
quit qui testimonium dāt. Sp̄s: aqua:
⁊ sanguis. In p̄mo boīe oēs peccauit
mus: in ip̄o etiā cecidim⁹ vniuersi. Ce-
cidim⁹ sane in carcerē luto ⁊ lapidib⁹
plenū. erinde sacebim⁹ captiui in q̄na
ri conq̄ssati donec venit desiderat⁹ gē-
tib⁹: q̄ nos redieret: ablueret: adiuua-
ret. Hic ē etiā q̄ sanguinē pp̄suz dedit
in redēptionē: aquā simul p̄dixit d̄ la-
tere suo in absolutōez. Emisit deinde
de excelso sp̄m suū q̄ adiuuaret ifirmi-
tatē n̄ram. Quis ē autē q̄ testimoniu
bz effusi sanguinis xp̄i nisi q̄ cōtinet a
peccat⁹: Seru⁹ em̄ peccati ē qui facit
p̄c̄n̄s: q̄ si deinceps cōtineri poterit: ⁊
iugū abijcere misere seruitutis certis-
simū bz testimoniu redēptionis quam
opaf sine dubio sanguis xp̄i. Verū nō
sufficit p̄c̄d̄i si nō assit etiā penitētia.
Ibz ḡ ab aq̄ testimonium q̄ laborat in
gemitu suo lauans p̄ singulas noctes
lectū suū. Sane nouū supuentisse sp̄-
ritū: certissime noua cōuersatio testa-
tur. Iā vt b̄e uirer repetā a sanguine
et aq̄ ⁊ sp̄u habere testimoniu est si cō-
tines a peccatis: si dignos agis peni-
tētie fruct⁹: si facis op̄a vite. Hec Ver.
Et bis ḡ signis p̄t esse spes ⁊ cōle-
ctura eterne p̄destinatōis ad illaz glo-
riā de qua pauca locuti sumus: in qua
sunt aliq̄ mlt̄o plura q̄ loq̄ nō ualem⁹:
q̄ vt dicit. i. 2. Cor. iij. ocul⁹ nō uidit: nec

auris audiuit: nec in cor hominis ascē-
dit q̄ sp̄pauit de⁹ diligētib⁹: se: q̄bus d̄-
ctur⁹ est vt oīdat magnitudinē glorie
sue. Uēte bñ. 2c. Et sic dictus ē de his
que pertinent ad animā ⁊ c.

Consequēter uide

C dū est de beatitudine corpo-
ris: vñ nō solū beā erit ani-
ma: s̄ et ip̄m corp⁹ suo mo-
do beatificabil. Circa quod tria sunt
declaranda.

Prīmū erit de ḡnali resurrectione.

Secūm erit de finali disiudicatione.

Tertū erit de corporū gloriāficatōe.

C Circa p̄mū ait ap̄ls. i. 2. Cor. v. Om̄is
quidē resurgem⁹. s. r̄az boni q̄ mali: s̄
nō om̄s immutabimur. s. de statu ani-
malitaz ad statū sp̄ualitaz. Iste em̄
est articulus fidei q̄. s. credamus carnis
resurrectionē q̄ quīs nō possit proba-
ri necessaria rōne: p̄t tñ p̄bri aucto-
ritate ⁊ r̄berōica p̄suasione sic. Iustū
remuneratōe decet vt illa p̄iūgat in
p̄solatōe p̄mij q̄ sua virtute p̄iūterat
in labore meriti. s̄ de⁹ est iust⁹ remūe-
rator: ⁊ sua potētia sine virtute animā
p̄iūxit corpi in labore vite p̄mij: ḡ ani-
mā cōiūget in p̄solatōe p̄mij vite fu-
ture. Hoc aut̄ fieri nō p̄t nisi illi q̄ de-
cesserūt resurgāt a mortuis: ḡ ⁊ c. P̄e-
terea p̄mū cōrūdere dz merito ⁊ pe-
na demerito. s̄ anime saluādoz merē-
tur in suis corpib⁹: ḡ ⁊ anime saluādo
rū tādē debēt p̄m̄ari in suis corpib⁹:
et ita anime dānatoz debent cruciari
in suis corpib⁹. Itē cū anima nata sit
esse corpis forma: et forma naturalē
beāt inclinationē ad materiā. anima
bz naturalē inclinationē ad p̄ficiēduz
būanū corpus et regēdū. s̄ nulla na-
turalis inclinatio est frustra: q̄ vt dicit
tur p̄mo de celo ⁊ mūdo. natura nō fa

est aliquid factū vanū. ⁊ si hoc est vez
de natura naturata: multo for: ⁊ hoc ē
verū de natura naturate: hoc est de in
stitutoze create nature: q̄ tñ sp̄am non
naturaliter nec de necessitate: sed libe
ra volūitate instituit. Frustra autē ⁊ va
ne esset in aia sepata p̄dicta inclinatio
si nūq̄ esset humano corp̄i iterū vuten
da. Quāuis em̄ naturalis appetit⁹ bri
tudinis in dānatis remāsurus sit ppe
tuo incōplet⁹: nō tñ est frustra: q: ē ad
maioris iniquitatis in q̄ obstiati sum⁹ pu
nitioē: ⁊ p hoc ad diuine iusticie ma
nifestationē: nō sic tñ posset dici de in
clinatioē aiaz: si nūq̄ essent sterūi cor
poribus vutende. Nō em̄ pōt dici q̄ p
petua p̄uatio p̄lemētis illi⁹ inclinatio
nis eēt p̄p̄ aiaz obstinatōez in pctō:
q: hec cā credēdi nō possz ad aiaz brās.
Hāc rōnē ponit R̄sch. Itē aia rōnalis
naturalr̄ appetit⁹ vutiri suo corp̄i: ḡ in
pfecta britudine ip̄a aia est suo corp̄o
rī vutira. aīs p̄z p̄ b̄m Aug. sup̄ Beñ.
ad lram vbi ait: q̄ aia brā retardatur
ne tota intēctōe ferat in illud summuz
celum. s. diuinā essentia p̄pter appeti
tus seu desiderū qd̄ bz ad viuificandū
corp̄i suū. mio: etiā p̄z: q: in pfecta bri
tudine oē desiderū aie implet. Et R̄
char. inq̄t. hoc req̄rit vniuersi pfectio.
De pfectōe em̄ est tripler substantia
sz pure corporalis: ⁊ pure sp̄ualis: et ex
corporali ⁊ sp̄uali cōposita. Un̄ hac pte
sue pfectionis careret vniuersum ppe
tuo si aie a corp̄ib⁹ sepate nūq̄ a corp̄i
bus vutirent. Hec ille. Un̄ mgr̄ di. rliij.
liij. ca. i. ait. Resurrecturā carnē oim̄ q̄
cūq; nati sūt atq; nascenē et mortui sūt
atq; mortuē nullaten⁹ ābigere debz
xp̄ian⁹. At em̄ Esa. xvi. sm̄ trāslatio
nem. lxx. interpretū. Resurgēt mortui ⁊
resurgē: q̄ erāt i sepulcris. Et apl̄s. ij.
Zbessal. iij. Nolum⁹ vos ignozare de

do: mientib⁹ ⁊c. Recta ḡ fides ait Bo
naue. dicit resurrectionē corp̄oꝝ nō oꝝ
eē futurā. ⁊ ad hoc credendū adiuuaf
p̄ fidē resurrectionis xp̄i tā facite. Si cū
xp̄s ē caput: ⁊ mēbra dūt p̄formari ca
piti. Cū xp̄s resurrexerit oīstās ē vt ⁊ nos
resurgam⁹. Et R̄sch. Hic vniens eisdē
corp̄ibus numero a qb⁹ sepate fuerūt.
Hic em̄ sepate idē infans naturalr̄ ⁊ de
teriate ad illa corpa q̄ aiauerūt. Quā
uis em̄ a p̄ncipio creatōis aia q̄ est bu
luz corp̄is forma potuisset fuisse cōne
niens alteri⁹ corp̄is filis: tñ ex sui vnto
ne ad corp⁹ ad ip̄m deteriate p̄bit na
turalē amictiā. Exēplū but⁹ ponit tle
Supponit: due puelle in oib⁹ filis b̄
excepto q̄ numero differūt. Quāuis a
p̄ncipio in differēs eēt aliat viro duce
re quāz istaruz: tñ vna duca tā nō est
indifferēs ad vtrāq;. ⁊ si abe resurge
rēt in statu corruptibilis sterūi iupture
magis inclinaret ad illā cū q̄ familia
ritate ⁊ tractū pus. P̄terea rectitudo
iusticie hoc exigit vt dictū est: vt q̄ p̄t
cipies sunt in merito vel demerito p̄t
cipies sint in pena vl' p̄nto. Et h̄ est qd̄
dicit Job. xix. In nouissimo die d̄ ter.
sur. sum ⁊ rur. cir. pel. m. ⁊ in. ē. n. vi. d.
sal. m. cū. Er̄t iḡr ides bō nūero q̄ pus
fuit: qd̄ deteriat R̄sch. di. Dina. p̄siden
tia oēs boies i suū finē electos ordiat
in vltimū finē rōne. s. finalis bonitatis
eis debitū: illā bonitatis ⁊ illū finē eis
p̄ferēdo. Repobos ordinat in vltimū
finē eis debitū rōe finalis malicie nō
illā malicia eis p̄ferēdo: q: malicia nō
est a deo: s; iuste p̄mittēdo eos decede
re in malicia ⁊ illū finē eis iuste illigē
do. Ille autē finis ē vltia pena. Boies
ho nō p̄sequūtur finē suū i hac morte
li vta: q: nec assequūtur adeptioē sū
mi boni nec p̄fecte ei⁹ adeptioē p̄uati
tur. Ergo p̄sequūtur suū vltimū finē

De generali resurrectione

post mortē: s; nō q̄d in non sunt. Homi-
nes autē q̄ mortui sunt nūq̄ erūt boni
nes nisi resurgāt: q̄ de necessitate seq̄
tur q̄ illi iisdē homines q̄ mortui sūt re-
surgent: alit nūq̄ p̄seq̄rētur fines suū
vltimū. Et ita ne aliq̄ opa dei remane-
ant ipsecta: et ne natural' appetit' quē
aiab' indidit ad sua corpa sit frustra.
aie tñ reproboz reuolent nō pp̄ eoz
psolationē: s; ad sue dānationis cumu-
lū. Predicta tñ resurrectō erit imedisa-
te p̄ diuinā potētias. sicut insup in iussu
xpi sicut dicit ad 1. Thes. iiii. Ipe dñs i ius-
sū in voce archāgelis: et in tuba dei de-
scēdet de celo: et mortui q̄ in xpo sunt
resurgēt p̄mi. deinde nos q̄ vltim' q̄
relinq̄mur sicut rapiemur cū illis in nu-
bib' obulā xpo in aera: et sic sp̄ cū dño
erim'. Text' sic exponit a Nic. de ly.
Ipe dñs in iussu dicēdo surgite mor-
tui ad iudiciū: et in voce archāgelis. s. mi-
chael' q̄ est p̄nceps ecclie: sub quo itel-
ligunt' angeli: alit q̄ misterius. ad bibe-
būt i resurrectiōe colligēdo p̄mueres
q̄ magnū sonū faciet quasi iudiciū p̄co-
nes: p̄t etiā alit exponit: vt illō dictū
Surgite mortui ad iudiciū sit archan-
gelis michael' executiue: et xpi impatie
cui' p̄tute infinita fiet resurrectio. Et
sic cū dicit iussu referē ad xps: et qd sub-
dit. Et i voce archāgelis ad michael' et
archāgelū. Et i tuba dī. Ista tuba nō
ē aliud q̄ vox p̄dicta q̄ dicit tuba. pp̄
silitudinē tube material' veter' testa-
mētī: q̄ fiebat cōuocatio ad p̄sistū et p̄-
paratio ad bellū et iuitatio ad festū: qz
tūc oēs p̄gregabūtur in iudicio: et ar-
mabūt creatura ad vltionē iuiticōuz:
et iuitabunt iusti ad festū āgeloz. De-
scēdetq; xps de celo. nā iudicabit i for-
ma būana apparēs: s; q̄ dicit. Act. i. Dic
Iesus q̄ assumpt' est a vobis. s. in for-
ma būanitat' sic veniet. s. ad iudiciū.

Et mortui q̄ in t̄po sunt resurgent p̄ti-
mi. Ista p̄ortas et posterioitas non
p̄t intelligi ad actū resurgēdi: qz oēs
resurgēt in eodē iustāti s̄m qd dicit p̄me
1. Cor. xv. Quēs quē resurgemus. Et sub-
dit i momento i actu oculi: pp̄ qd salua
melior' iudicio videt mibi q̄ ista p̄or-
tas et posterioitas sit referēda ad qe
tē i xpo i et' fide moriēdo. Deinde nos
simul rapiemur cū illis: iam resuscita-
ti cū ip̄s obulā xpo veniēti ad iudiciū
in aera vbi p̄feret sniam iudiciū super
vallē solapbāt: vt dictū fuit Jobel. iiii.
Et sic sp̄ cū dño erim': qz cēcti a xpo
nō sepabūtur ampli': s; semp̄ erūt sibi
p̄sūcti nō solū in aia: s; etiā in corpore.
Hec Nic. de lyra. Bona. 10. di. xlii. alij.
qz in xpo est assignare nre resurrectio-
nis duplicē cām. s. cām efficiētē et fina-
lē. Efficiētē autē dupl'r assignare: aut si-
cut p̄mū p̄ncipiū: aut sicut instrumētū
efficiētē. Sicut p̄mū p̄ncipiū ē xps
s̄m dēitātē: et tota trinitas efficiētē: sicut
instrumētū est vox. p̄ ad cui' p̄la-
tionē et vocationē mortui resurgēt. Si-
milis causā exp̄laris duplex est vna i
q̄ res cognoscit' et disponit': et sic ē dei
sili' s̄m naturā diuinā et tota trinitas.
alio mō in quo inchoat' et exp̄lificat':
hic ē resurrectio xpi: qz vt dicit Aug.
de tri. Talia erūt corpa q̄te xps in sua
resurrectiōe mōstrauit. Un' fuit quod-
dā exp̄lū in q̄ fuit nra resurrectio ius-
choata tāq̄ mēbrū i capite: sicut dicit
1. Ephe. ii. Deus conuulificauit nos xpo
nos sibi i p̄fidem formatā in corpando
cui' gratia sum' saluat'. s. in spe: et pre-
suscitauit sibi in spe. Dicit idē doc. qz p̄
us natura resurgēt qz audiat. Un' i au-
ditu sunt duo. s. receptio speciei i orga-
no: et iudiciū de re recepta. Quātū ad
receptiōē p̄cedet excitatiōes: s; q̄tū
ad iudiciū sequetur: et ita ad vocē xpi

De generali resurrectione

fiet refuscitatio ad honore ipsi⁹ huma-
nitate in q̄ fuit mortu⁹. Uñ vor ista es-
rit tuosa. Et ideo d: insus quasi pces
ptum. Dicit em̄ et fiet. Erit angelica.
Idē dicit vor archāgeli id est p̄ncipis.
Erit nihilomin⁹ serena. et idē vor tube
dicat. z. idē multiplici vocabulo exp̄mi-
tur ad insinuandū illi⁹ vocis p̄petatem
multiplicē z. dignitatē. Job. v. Nolite
mirari b: qz venit hora in q̄ oēs q̄ i mo-
numentis sunt audient vocē filij dei.
¶ Declarat idē docto: q̄ i resurrectione
ne trīa erunt.

Prīmū erit corporis et pulueribus re-
formatio.

Scdm̄ ipsi⁹ corp̄i reformato aie vnio.

Tertio vnioꝝ isepabilis colligatio.

¶ Prīmū erit p̄tra naturā. s. p̄tra solū
tū cursus nature q̄ p̄t p̄fecta destrue-
re: nō tñ p̄t destructa reparare. Scdm̄
erit fm̄ naturaz: qz aia corp̄is optime
organizato cui desiderabat vniri vnite-
tur. Tertio erit sup̄ naturā: scz ex cor-
ruptibili fiat incorruptibile. Q: q̄ p̄-
mū z vltimū nō est a natura: idē nō est
dicendū resurrectionē esse naturales.
pmū. s. collectio puluerū videt debe-
re fieri p̄ angelos. iuxta illud Mat̄h.
xxiii. Mittet angelos suos cū tuba z
voce magna z cōgregabit electos ei⁹
a q̄rtuo: v̄tis celi: a sūmis celoꝝ vsqz
ad terminos eoz. De lyra. Mittet an-
gelos suos: qz ministerio angeloz col-
ligētur cineres mortuoz. Cum tuba. si-
cut em̄ in datōe legis audit⁹ est son⁹
terribilis: vt habet̄ Ero. xx. Ita audie-
tur tūc sonit⁹ cōsimilis p̄tute angeloz
fact⁹: z voce magna. Istavox erit vox
xp̄i vocātis mortuos ad iudiciū. Et cō-
gregabunt electos ei⁹. z em̄ oīs ad-
ducant̄ ad iudiciū: tñ electi sp̄aliter
adducentur ministerio angeloz: qz erūt
cōtines eoz. z quattuor: v̄tis celi. i. a

q̄rtuo: p̄tib⁹ mūdī vñ or̄iūtur p̄ncipa-
les v̄ti. z p̄ hoc intelligūtur alie p̄tes
o: b̄is min⁹ p̄ncipales. z sūmis celoꝝ
z. Iste mod⁹ loquūdi ē km̄ apparētiaz
qz samū celi videt̄ eē sup̄ cenitib⁹ capiti⁹
nostri. t̄rin⁹ aūt celi videt̄ vbi termina-
tur aspect⁹: qz ibi videtur celi p̄iungi
terre: s; v̄ritatē eqliter distet a ter-
ra v̄ndiqz. Est q̄ sensus a sūmis celo-
rum. i. ab oī loco q̄ sub celo est adducē-
tur electi ad locū iudiciij. Nec lico. de
lyra. Scdm̄ hoc d: q̄ corp̄alis recollet̄
crio pulueris nō sit in iustāti: qz nulla
virt⁹ creata p̄t aliquid corp⁹ de loco ad
locū transferri in iustāti: sed virt⁹ an-
geloz quoz ministerio talis puluis ma-
terialis colligetur: de quo formāda
sūt corp̄a resurgētis est iustāti. erit tñ
t̄pus breue z inceptibile hūano sen-
su: qz q̄ntis b̄mōi actio angeloz mēsu-
retur t̄pe siue euo mensura: in talis ē
adeo veloz q̄ excedit oēm t̄pales velo-
citatez ab boie excogitabilez. Iō apls
dic̄ q̄ fiet in iustāti. Formatio tñ cor-
p̄is z aiatio fiet in iustāti: qz solayit-
tus dina de p̄dicto puluerē p̄t hūanū
corp⁹ formare z formatū aiare: q̄ q̄des
virtus est simplr̄ infinita. Et si verba
apli referātur ad hāc corp̄is forma-
tionez: z aiatus infusionē: tūc p̄t p̄ce-
di q̄ p̄ lectū oculi z p̄ momētū intelligit
iustātiā mensurā: nō tñ hoc faciēdo
de⁹ in iustāti. p̄t necessitatē: s; mag⁹
p̄t p̄gruatē: vt et b. sinagis eluce-
scat dine v̄rtutis p̄fecto oēm virtutes
creatā excedēs: z hoc dico. p̄babilit̄.
Et hoc sufficit i ista materia sup̄natū
rall ad quas intellect⁹ human⁹ nō p̄t
sufficiēter attingere. p̄ statu miserie.
Circa hāc materiā querit̄ R̄sobar dus
vtrū ex materia cinisibz mēbi reite-
retur idē mēbus in nūero: Et solue-
do dicit q̄ in materia mēbi est p̄sidera-

De generali resurrectione

re illud qđ de necessitate ad debitam
mēbrū p̄sistentiā: ⁊ illud qđ sibi de sup
fluitate. nā p̄tingit qđq; mēbrū aliqđ
plus b̄e de materia q̄ pueniēs sit for
me ei⁹. P̄mū ḡ redibit ad idē mēbrū
in nūero: q; reformatio d; r̄ndere for
mationi. Si tñ aliter fieret n̄sibilom̄
nus videretur q̄busdaz q̄ posset idem
corpus in numero resurgere ex quo re
dieret toti⁹ eadē materia in numero: ⁊
eadē in numero forma: q̄ sūt essentia
les p̄tes cōpositi: qđ sentire videt Au
gu. xij. de ci. vbi ponit exemplū de vase
facto in limo: ⁊ postea in eundē limo ⁊
reducto: ⁊ de eodē limo iter reparato
Et ibidē dicit qđ ad hoc qđ redeat idē
numero nō op; qđ illa ps materie que
p̄us erat in fundo iterū ponat in fūdo
s; sufficit qđ totū repetur de toto. Et si
mille dicit in li. Enchyri. xci. Si statua
in q̄t cuiuslib; metalli solubilis aut ig
ne liq̄sceret aut p̄tereret in puluere:
aut funderetur in massam: ⁊ eā vellet
artifex rursus ex illi⁹ materie q̄ritate
reparare: n̄bil interesset si ad ei⁹ inte
gritate reparare q̄ p̄ticiā materie: cui
mēbro redderet dū tñ totū ex quo cō
stituta fuerat restituta resumeret: ita
de mirabilis atq; ineffabilis artifex d̄
quo caro n̄ra cōsisterat eā mirabilis et
ineffabilis celeritate restituer: nec ali
qd̄ attinobit ad ei⁹ reintegritatē v̄trū
capilli ad capillos redeant: et vngues
ad vngues: an qđqd̄ eoz perierat mu
retur in carnes ⁊ in p̄tes alias corp̄is
reuoceat curate artificis p̄sidentia ne
qd̄ indecens fiat. Hec Aug. Dicit insu
per idē doct. ca. p̄cedenti. Nō aut̄ perit
deo terrena maceries: de q̄ mortalius
creat caro: s; in quēlibet puluere cine
remve soluat in quosq; balis⁹ aurasq;
diffusiat in quācūq; alioz corp̄oz sub
stantiā vel in ip̄a elemēta vertat in q̄

rūcūq; animalū etiā boiz cibū cedat:
carnēq; muref alimonie humano pū
cto t̄ps cedat q̄ illā p̄mit⁹: vt bō fieret
cresceret ⁊ viueret aiauit. Hec ille. S;
de etate ⁊ q̄ritate resurgentū saz dī
camus. ap̄lus nāq; ait Ep̄b. iij. qđ offi
cia de q̄bus ibidē loquit̄ exercebūtur
in ecclia militate donec occurramus
oēs in vnitate fidei. i. ait Nic. de lyra
qđ sum⁹ vniti in fide ⁊ cogitiōe xp̄i in
virū p̄fectū. i. occurrat⁹ xp̄o vententis
ad iudiciū qui est vir oīno p̄fectus: in
mensurā plenitudinis xp̄i. oēs em̄ resur
gent in etate. xxxij. anno: qđ ē etas
plene p̄fecta: et in q̄ xp̄us passus fuit.
Hec Nic. de lyra. Qđ deducēs Ric̄b.
di. xlij. quartū ait. Oēs resurgēt in sta
tu corp̄is et naturalis virtutis quaz
habituri erāt si tantū v̄tissent: v̄l quā
babuerūt qui tantū v̄tērūt: qđ est in tē
pore ad qđ terminat̄ motus p̄ficiendū
qui circiter de lege cōi est illud tēpus
quo xp̄us mortuus est. Un̄ Aug. xxiij.
de ciui. ait. Quod cōmēmo: aut̄ ap̄lus
de mēsurā etatis plenitudinis xp̄i sic
accipiamus dictū: vt nec vltra nec in
fra iuuenilem formā resurgāt corp̄a
mortuoz: s; in ea etate et robore vsq;
ad quā hīc xp̄m puenisse cognouim⁹.
pp̄t em̄ p̄fectionē nature decet vt re
surgāt in optimo statu corp̄is quē ba
buerūt: vel si tantū v̄tissent erant na
turaliter habituri. Ille aut̄ stat⁹ est in
terio motus p̄ficiendū: vt dictū ē: ⁊ ita
nō oēs resurgent in eālib; virtute natu
rali vel sup̄naturali: sed oēs resurgēt i
naturalī virtute quā quibet habiturus
erat vel habuit in termino sui p̄fect⁹.
⁊ illud t̄ps fere idē est q̄tum ad om̄s:
sō oēs d̄nr resurrecturi in eadē nocte.
Et dixi fere: q; t̄ps mēsurans motū p̄
fectus in oibus boibus nō est punctua
liter equale. Hec Ric̄b. Magister etiā

pmo ca. di. xliij. dicit. Oēs enim in eadē
 etate resurgēt: in q̄ t̄pus mortuus est
 ⁊ resurrexit cuiuscunq̄ etatis mortui
 fuerit: s; nō oēs eandē staturā corp̄is
 obtinebūt. Uñ apl̄s nō ait. In mensu
 rob corp̄is ⁊ stature: sed etatis. S; vt
 ait R̄ichard. quilibz resurget in illa q̄li
 tate ⁊ statura q̄ vniciq̄ debebat i ter
 mino mort̄ pficiendi s̄m naturalē v̄r
 tutes calor̄is extendentis humiduz: et
 humidū suscipientis extensionē: natu
 ra nō errante: vel per aliq̄d accidens
 in naturale nō impedita: q; p̄ resurre
 ctionē nō reducef t̄mmodo idē in spe
 cie: sed etiā in numero: et id̄ rōnale est
 vt nō t̄m resurgat in statura q̄ debet
 sp̄ci: sed etiā in illa q̄ debet indiuīduo
 Si aut̄ p̄ errorē nature vel nimīā sup
 abūdantiā materie esset indebit̄ q̄r̄i
 tatis excessus vel diminutio seu defec
 tus dina potētia supplebit̄ vel refeca
 bit. Hec ille. Itē idem dicit. Viri resur
 gent in seru virili: ⁊ femine in femio:
 q; hoc erigit natura in diuīduū ⁊ p̄gru
 it p̄fectioni sp̄ci: ⁊ erit occasio laudan
 da sapiam dei. Uñ q̄uis mulier gene
 reret p̄ter intentionē p̄cularis natu
 re: est t̄m de intentionē nature v̄ris que
 v̄trūq̄ serū req̄rit ad p̄fectōes būane
 sp̄ci. Nec erit post resurrectionē in isto
 seru p̄fusio: q; sicut dicit Aug. Nō erit
 ibi libido q̄ est p̄fusiois cā. naz p̄iusq̄
 peccassent vir ⁊ femina nudi erāt et nō
 p̄fundebant. Uñ nec post resurrectio
 nē op̄ erit vestib̄ p̄ tegumento: s; t̄m a
 micri erūt lumie sicut vestit̄. Hec il
 le. ⁊ Resurgēt insup corpa electoz sine
 deformitate. vñ sicut accipi p̄t ex snia
 Aug. xxiij. de ci. omnis deformitas re
 duct̄ vel ad illā q̄ est ex pte color̄: vel
 ad illā q̄ est ex pte figure: vel ad illā q̄
 est ex pte diminutōis partū: vel ad il
 lā q̄ est ex pte supabūdantiē. Dico aut̄

R̄ich. q; quocūq; p̄dictoz modoz de
 formatate accepta corpa electoz sine
 oī deformitate resurgēt: q; oīs defor
 mitas ad aliq̄d viciū nature p̄tinet. vñ
 Aug. in Enchyridid̄: et recitat mgr̄ in
 l̄ra. di. xliij. circa fl. c. ij. Resurgēt sc̄d̄
 ruz corpa sine vllō vicio: sine vlla defor
 mitate: sic sine vlla corruptōne onere:
 difficultate: sicut plus dicit infra. Uñ
 Bost. tractās b̄mōi resurrectionē: ⁊ si
 humores resurgēt ⁊ s̄it rex intestina:
 capilli: vngues: ⁊ talia: dicit q; de p̄ita
 te nature būane aliq̄d d̄. tripl̄: sc; aut
 q̄tum ad esse necessariū: sicut sunt p̄n
 cipalia mēbra: aut q̄tum ad esse ople
 tus: vt sunt illa q̄ faciūt ad corp̄is p̄fe
 ctionē. aut q̄tū ad esse decoꝝ p̄ma ne
 cessariū est resurgere s̄m totalitatē: s;
 alia cōgruū est resurgere s̄m q; faciūt
 ad p̄plementū ⁊ decoꝝ. ⁊ q; būores fa
 ciūt ad plenitudinē ⁊ integritatē. resur
 gēt in tāta q̄titate q̄ta cōpetit corp̄i.
 Uñ nō op̄ q; tot̄ sanguis que q̄s ami
 sit p̄ minutionē resurgat s; q̄tum cō
 gruit. S̄it̄ d̄ carne q̄ fluit ⁊ resurit in
 dicandū est. S̄it̄ resurgēt intestina
 q̄ erunt plena nobilitibus humorib̄: q̄
 reddent totū corpus agilitus. Capilli
 vero ⁊ vngues sunt ad ornatū: id̄ resur
 gent ad ornatū ⁊ pulcritudinē corpoz
 electoz. Luce. xxi. Capill̄ de capite ve
 stro nō peribit. Hoc ait. Nico. de lyra
 inq̄t t̄pus ad dedarandā veritatē su
 ture resurrectionis p̄ quā resurgēt in
 electis nō solū illa q̄ sunt de necessita
 te nature humane: s; etiā ea q̄ faciunt
 ad decoꝝ cuiusmodi sunt capilli. Hec
 ille ⁊c. Querit̄ hic q̄re resurrectio cor
 poz differ̄ vsq; ad gnālem oīm resur
 rectionē: R̄hideo q; corpa būnt quādas
 p̄t̄nūatōes ⁊ p̄ueniētā: q; s̄m illa de
 er vno boie fecit gen̄ humanuz: sicut
 d̄: Act̄. xviij. dicente Paulo. Fecit de
 i iij

De finali diuinatione

et vno humanū gen^o offic. vnde omēs
boies simul fuerūt in vno homine ma
terialiter siue originaliter sūm corpa: et
etiā omnia fil^o fuerunt in materia et in
originali pncipio: et sic de^o fecit quodā
modo fil^o oīa corpa boim: s; sic nō est d
aiabus: imo scelt eas sigillarim: nec cō
dite sunt in aliquo vno simul: s; quot
tidie a deo creant^r de nihilo: et id cū sit
puentencia inter originē siue pductio
nem et psumptionē q̄ est p glorifica
tiones pgruit q̄ corpa glorificent fil^o: et
simul intrēt celū empyreū ppter cōne
xionem quā bñt. Antie aut^r et sigilla
rim et successine. Aliqui tñ et singlarī
p̄mo etiā sūm corpa sunt in celo empy
reosicut corpa xp̄i et bñe p̄gulo: et alio
ruz q̄ surrexerūt cū xp̄o: vt essent veri
testes resurrectionis sūm quorū dā opio
nez: de q̄ vide in tertia pte scri^t Lbo. q.
liij. arti. iij. ad. ij. Scendū q̄ppe ē post
hec q̄ becre resurrectione siue resūptio cor
poris gliosi necessaria est aie tam brē
ad psumptionē et substātalē pfectio
nem siue bñtudinis: ita q̄ ante non bz
suā totalē substātalē bñtudines: imo
sp̄ expectat psumptōes suā in illa vs
q̄ ad corpus resumptōes: s; tunc ipse
bitur et psummabit: ita q̄ plus nō ex
pectabit. Hia ḡ post corpus resumptio
nem erit beator^o q̄ ante. Et hoc duplī
sez extēsiue: et intēsiue. Extēsiue: q; in
plurib^o: q; tūc erit bñtā in se: b̄ est in ho
nis pprijs et in bonis corporis. tūc enī
erit p̄mitata sicut meruit. s. in corpe. Et
q̄ aia beatificet in corpe b̄ erigit na
tura aie q̄ est forma corporis: hoc ēt ex
git rō meriti qd̄ necessario est aie i co
porē. Secdo bñtudo aie erit maior in
tensiuē: q; aia pfectio: est in suo eēna
turali: et i suo posse qñ est corpi glioso
p̄ducta q̄ qñ est separata: et id̄ pfecti^o
opaf. Quādiu enī caret corpe glioso

fertur appetit^o eius ad aliud extra et e^o
tra deū. et id̄ necessario appetit^o aie et
intēsiō disp̄gitur et diuidit: et id̄ nō ita
intēsiō et pfecte p cogitationē et amorē
ferit in deū. cū aut^r cōsumgit^o corpi gli
oso intēsiō aie nō disp̄gitur ad aliqd̄ ex
tra deū et extra se ad aliqd̄ nō habitū:
et sic tollit naturalis imp̄fectio anie q̄
retardabat et imp̄diebat ne posset in
p̄fectiorē actū. Tollitur etiā inq̄tudo
appetit^o et intentionis aie: q; totū tam
babz qd̄ appetebat et desiderabat: et sic
tollit oē qd̄ erat imp̄ditiuū psumma
tionis bñtudinis: et sic p̄z quō resump
tio corporis gliosi facit ad bñtudine aie
intensiuē et extēsiue. Et hoc est qd̄ ait
brūs Anselm^o li. de similitudinibus:
Constat anias sanctorū q̄ tam celestia
tenent: necdū plena felicitate frui dos
nec incorrupte corporū suoz potiātur.
Et sic patz de resurrectione general.

Secundo dicen

f
dus de finali diuinatione
ne: de q̄ tractat magr. dī.
et liij. q̄rti: vbi dicit q̄ do

mino aduentūte ad iudiciū p̄ceder enī
ignis quo b̄retur factes mūdi bñt^o:
et p̄ribit celū et tra dicere brō Petro i
scda canonica. ca. vi. Aduentet aut^r dī
es dñi sicut fur: in qua celli magno im
petu transiet. elemēta p̄o calore soluet
tur: et tra et ea q̄ in ipsa sunt oīa opera
exurent. Qd̄ exponēs Nic. de lyra ait.
Aduentet aut^r dies dñi. i. dies iudicii q̄
dicif dies dñi: q; tūc in oib^o fiet volū
tas ei^o in punitione maloz et p̄missa
tione bonoz. Et subdit mod^o venēdi
cū dicitur vt fur. i. repēte et ex imp̄oni
so: sicut dī Matb. xliij. De die aut^r il
la et hora nemo sit. In quo celi. i. supe
rio: pars aeris et inferio: magno im
petu trāsient a statu in quo nunc sunt

per impetū ignis cōflagrationis. Elementa vero calore soluentur. q. d. nō soluz aer: sed etiā cetera elemēta igne purgabūtur. Terra et ea r. c. i. nō solū tra: sed oia q̄ in ipsa sunt facta et de ipsa p̄ducta et urentur. Hec ille. Ubi notandū est q̄ duo erūt iudicia. Unū p̄ aquā: et aliud p̄ ignē. p̄ imū factū est p̄ aquā. Scdm̄ fiet p̄ ignē. In p̄mo em̄ statu vīguit iururia: in qua sūt duo. s. ardo: et seditas: p̄pter qd̄ fiebat purgatio p̄ aquā que est refrigerās et mūdificās. In vltio statu vigebit avaritia vñ bo mines ifrigidati frigiditate avaricie et defectu charitatis. **Mat. xliij.** Qui abundabit iniquitas refrī. charitas mlt̄toz: p̄pter quod erit purgatio p̄ ignē q̄ habz̄ p̄traria qualitate. De isto igne dicit **R. Ich.** q̄ erit sup̄naturalis. At em̄ d. lviij. Uides mibi dicēdū q̄ illi ignis p̄ductio sup̄naturalis erit: et cū hoc erit aliqua naturalis aptitudo ad illā operatōez ad quā applicabit a diuina virtute p̄ncipaliter mouēre: q̄ ignis ille erit virtute illi instrumentū. erit tñ ille ignis eiusdem sp̄ei cū igne elem̄tari. **Boñ.** dicit q̄ est loq̄ de igniū p̄flagratōe q̄tum ad inchoatōez et p̄gressum et cōsummatōe. Quantū ad inchoatōe dicēdū est q̄ a virtute sup̄p̄a: a naturā ē. **Q̄** em̄ ignis sic agat nos uo et insolito mō cōsumēdo et sic multū pliscando hoc nō esset nisi aliqua virt̄ noua assisteret. Que aut̄ sit illa ip̄e d̄s nouit. Quantū aut̄ ad p̄gressum q̄ est purgare: v̄ere: subistare: dicendū ē q̄ hoc est a virtute naturali. **S;** q̄tū ad cōsummatōez: vt. s. purgata sint incorruptibilia: et ip̄oz q̄litates mutare: h̄ est sup̄ naturā. Ignis igit̄ iste ascēdet tantū q̄tum durat corpa cōsumptibilia. et q̄tum durāt spaciū cōtines elemēta: ascēdet flāma et vlt̄er nō p̄cedet. Cū

ill' ignis duplex erit purgatio. Una ē a vetustate corruptiōis: et hec ē in oib' elem̄tis q̄ erūt incorruptibilia post resurrectionem: et q̄tū ad hāc ascēdet vsq̄ ad vltimū sp̄ere ignis. alia ē purgatio a seditate p̄cti q̄ se extendit p̄ acre caliginosuz: nō q̄ in ip̄o aere sit p̄ctm̄: s; qdā seditas h̄bit in loco et p̄ctō: et ita est sumo sacrificioz exhibitoz ydo: lls quodā mō est aer infect' et q̄tū ad istā purgationē tantū ascēdet q̄tus aq̄ d̄llunij ascenderūt. Hec ille. Et **R. Ich.** q̄rens de h̄ igne an p̄cedat iudiciū: dicit q̄ ignis ille q̄tū ad sui iudiciū p̄cedet iudiciū. iur̄ illud p̄s. Ignis aut̄ ip̄s p̄cedet q̄tus ad p̄gressuz cōmitabit iudiciū. Scq̄tur vero q̄tū ad sue operatōis cōplementū: vt em̄ aliq̄ dicit illo igne incipere mūdū purgare in sup̄p̄o rī p̄te q̄ purgāda ē: x̄ps incipit venire ad locū iudicij: et statim ad es' p̄ceptū mor' celli cessabūt et resurgēt q̄ tūc iuenietur mortui: et illi q̄ tūc iuenietur v̄iuentes valde cito morietur. p̄p̄ cessatōe mor' celli. et ēt vt volūt qdā p̄p̄e d̄stēpantiā caloz: q̄ erit tūc erit in loco bitatōis boim: q̄tus adhuc vsq̄ illuc sub a ignis p̄dicti nō puenerit: et q̄ñ statim p̄ p̄dict' ignis descēdet et incinerabit corpa eoz et purgabit illud qd̄ inueniet purgādū i electi. **Quo** scō statim resurgēt: et tē illi et alij electi q̄ paz surgēt an̄ eos rapit̄ fil' obusa t̄po i aera. Et h̄ oia fiet an̄ q̄ x̄ps puēiat ad locū iudicij. Et sic p̄ q̄ x̄ps veniet ad locū iudicij successiue sicut successiue i celū ascēdit. de q̄ d̄. **Act. i.** Sic veniet quē admodū v̄. e. in celuz. Hui' purgatio nis p̄ ignē cām et rōez idē doc. assignat di. **Vbs** dicit. n̄. p̄bis. q̄ nos sum' quodā modo finis oiz. s. verū corpa sum': et id̄ cōueniēs est q̄ cū h̄o p̄ resurrectionem g'iosaz inouabit: mūd' etiā inouabit

De finali diuinatione

Innouatōe ueniēte pro illo statū. Un̄
 Apoca. tri. d. Ecce noua facio oīa. Et
 q; p̄di tā boīs innouatōez p̄cedit pur
 gatō duplex. scab impuritate corruptibi
 litatē et culpabilitatē: sic ueniēs ē vt
 p̄dicā mūdi innouatōe purgādo ab
 impuritate duplici corrupēte duabus
 boīs impuritatib⁹ p̄dictis. Una ē im
 puritas elemētōz que p̄ mutū actio
 nē et passionē sese alterāt in p̄finiis su
 is s̄m p̄bm i p̄io merbeo: oꝝ sic q; nul
 lū elemētōz ē i puritate sue nature: et
 bec impuritas considerat corruptibilit
 ratē corpōis hūani: q; talis elemētōz
 p̄fusio est p̄ corruptibilitē uita ueniēs.
 Est quedā impuritas alia corrupēdens
 culpabilitatē boīs: et illa est quedā idi
 gnitas ad susceptōem innouatōis p̄di
 cre. p̄p̄ p̄ctā in hac pte mūdi cōmissa
 longo tpe tam ab hoīb⁹ q̄ ab angelis
 quoz mō cōis est habitatio in isto aē
 re caliginoso. Purgatio aut̄ mūdi a p̄
 ma impuritate erit p̄ sepatōez cuiuscun
 q; nature extranee et dispōnis corrup
 tibilis a quoz elemētō. Purgatō aut̄
 a sc̄da impuritate erit quedā mūdi re
 cōciliatio ad similitudinē illi⁹ q̄ reconci
 ant ecclie p̄banate. Et q; ignis na
 tura est eiusdē nature p̄gregare pres
 et dispōnes extraneas segregare: vt do
 cet experiētī in purgatōe aurī argē
 ti: et ideo tal̄ purgatio ueniēter fiet
 p̄ ignē. Et tā ad purgandū mūdum ab
 alia impuritate magis cōgru⁹ est ignis
 q̄ aliud elemētū: q; p̄ctā p̄mittūtur et
 inozdinato amore: q̄ est ignis sp̄ialis
 immūd⁹. Et tō ad recōciliādū mundū
 extra illā indignitatē cōueniēs erit ig
 nis flectit instrumētū: q; ignis inē alia
 elemēta magis rep̄ntat q̄litates coz
 poz gl̄iosoz. p̄p̄ ei⁹ inuinositatē: sub
 tilitates: et actualitatem etc. Idē ignis
 purgare incipiet a parte sup̄iori q̄ pur

gāda est: vt dictū est: et ueniet descēdē
 do successiue infertus. Et rō est: q; in
 medio intersticio aeris est cōis bicarto
 demonū vsq; ad iudiciū: et pius pecca
 uit mal⁹ āgel⁹ q̄ bō. Alia rō ē ad signi
 ficādū q; ille ignis nō ager t̄m in uir
 tute naturalē: s; vt instrumētū diuine
 p̄tutis. Quis est p̄ naturā tēdit sursum:
 nō deo: sum. Ille t̄m ignis nullius ele
 mētī destruet cēntiam sic nullaz rare
 factōez faciet in aere nisi illā q̄ p̄petit
 nature ignis in sua puritate: et ille re
 ducet partes terre ad terrā: et pres aq̄
 ad aquā: et p̄dēfabit aq̄ s̄m q; cōpetit
 nature aque in sua puritate. Causa au
 tē q̄re post iudiciū elemēta manebūt
 in cēntiis suis et qualitatib⁹ actiuis et
 passiuis in esse p̄pletissimo: et t̄m nō se
 alterabūt est: q; deus sup̄naturalē a
 materia elemētōz remouebit p̄actio
 nē q̄ necessaria est ad trāsmutationez
 materialē: sicut d̄: p̄mo p̄bificoz. Pre
 terea influētia ḡnālis p̄me cause sine
 q̄ nulla creatura p̄t i suā actiōnē non
 adierit elemētū ad h̄ vt agāt et patiātur
 ad inuicē. et bec causa sufficet: si nulla
 alia poneret. Quō aut̄ morient q̄ pa
 rū aū iudiciū uiuēt declarat i R̄sch. po
 nēdo opinioē satis probabiliē. Dicit
 enī q; aliq; dicit q; aū q̄ cessz motus
 celī oēs boies erūt mortui: q; aū cessa
 tiōnē mor̄ ei⁹ erit q̄dā distēperāta in
 aere p̄ calozis excessuz p̄ quem oēs bo
 mines q̄ tūc inuentent uiuēt mortent: et
 s̄m hoc. p̄ tāto dicit q; aliq; inuentent
 uiuēt in aduētū iudicis: q; aliq; erūt ad
 huc uiuētes valde parū aū iudicis ad
 uētū: et etiā aū ignē p̄flagratōis: q; t̄m
 moriētur parū āteq; x̄ps ueniat ad iu
 diciū: et aūq; ueniat ignis p̄dicat⁹. Cor
 pora t̄m illoz qui uiuēt inuentent parū
 ante aduētū iudicis per illū ignē incl
 nerabūtur vt more alioz a clucrib⁹ sic

B. h. a.

resurrectio eorum: et sic erit actio ignis per
 dicti anni iudicium: et opinio videtur satis pro-
 babilis. Purgato vero mundo per ignem
 aut magister: et ad iudicium veniente domino
 emittet vocem illa magna que resurgit om-
 nes mortui: et tunc misterio angelorum veteri-
 labi area: que boni congregabunt et dicitur
 tuo: per orbem angelico misterio: quo et
 rapiatur obitas christo in area: reprobis
 in terra quam dislexerunt remanentibus. Hec
 magister. Dicit etiam scriptura. Quod ignis ille de
 quo diximus reprobos cruciabit etiam
 anni iudicium: que statim cruciabit eos cum re-
 surrexerint: sed etiam iudice igne illo
 cruciabitur: et non igne infernali ut vi-
 detur: que ille ignis non erit de inferno:
 sed tunc ignis per agrationis vice eius supple-
 bit. cruciabit etiam eos post iudicium: que
 oes reprobos cum omnibus mundi forditibus in
 noluet et precipitabit in infernum: que quod
 illo igne erit ipsum virtute divina segre-
 gabit a puro: et descendet in infernum ad
 angendum in perpetuum reprobos cruciatum.
 Nec est inconueniens quod duplici igne crucie-
 tur: imo rationale est ut post iudicium eorum
 cruciatum angeant. Ille autem ignis que de
 parte materie cuiusque clementerum supra
 naturaliter producit per suam puritatem non de-
 scendet in infernum: sed pacto pro parte purga-
 tionis officio in hac parte materia resoluet
 et transmutabit. pars in terram puram: et per
 in aquam puram etc. et fiet ista resolutio et
 transmutatio supernaturali virtute sicut per
 eam ille ignis de predicta materia producit
 tur. Hec scriptura. Quod autem dicit beatus Petrus.
 que celi ardentes soluet non est iuxta vocem. In-
 telligendum de illis celis que sunt in corruptibilibus
 locis: sed de celo aereo: et igneo: et hoc vo-
 cat scriptura celos: sicut illud Genesim. viij.
 Voluerunt celi comedere illum. Si etiam
 inueniat quod stelle cadent de celo intelligi-
 tur de celo aereo: et stelle vocantur assub:
 que sunt similitudinem stellarum. Et sic vulgariter

opinionem domini stelle cadent que assub de-
 scendit: et scriptura profertur se modo con-
 loquendi. Tunc autem marie fiet talis iudicium
 flo: que ignea que tunc abundabit: et hoc factum
 et dominus ad terrorem per orbem. Hec vocem. Quod
 dicitur: que anni supernaturaliter. productionem ignis
 per agrationis: aut scriptura. generabit ad actum
 onem cor: per celestium tamen vehementer caliditas
 et siccitas que erit congrua dispositio ad
 ignis predicti. productionem que desinet genera-
 ri arcus nubium que generantur ex nubibus
 raratione: et alte impressiones humiditate et
 generaliter assub descendent in tanta multitudine
 que appetit aspicientibus que sine
 stelle de celo cadentes. Hec ille. Tunc enim
 verificabit illud Luc. xxi. Erunt signa in
 sole et luna et stellis: et in terris pressura
 gentium per confusione sonitum maris et fluctuum
 areficientibus omnibus per timorem et expectati-
 one que supponenter inmerso orbis. Nam prout
 tes celorum mouebuntur: et tunc videbuntur
 filium umbois etc. Ut enim ad hunc aduentum iudicium
 nos preparamus divina providentia ea que
 precedere debent iudicium nobis denunciat
 Jobel. ij. Sol conuertetur in tenebras: et
 luna in sanguinem antequam veniat dies domini
 magnus et horribilis. Sed quoniam quare de
 ista premetere disposuit: scriptura respondet que
 per hoc disposuit ad preueniendum futura
 mala: dicitur Beato. Ultima tribulatio
 multis tribulationibus preuenit: et per temeraria
 malorum que preuenit iudicatur mala per
 petua que subsequuntur. Secundo ad preueniendum
 dum premissa facta. vnde Beato. Et quia in cunctis
 cunctis deliquimus in cunctis ferimur. oia enim
 que ad usum vite accepimus conuertimus
 ad usum culpe: et sic sequitur que que ad usum
 preuentis inuenimus ad usum nostrum conuertitur
 in vitium. Tertio ad conueniendum bonorum
 corda. Vnde Beato. Appropinquante suo
 terio elementa quasi pauida nutant et tremunt:
 quoniam quoniam ergo erit in medium bonorum. Quar-
 to ad ostendendum diuinum zelum ut ostendit

De finali diuinatione

dam se creature pate ad vlciscendum
 creatorē d' hostib' suis: sicut fit i plūs:
 q: amici oñdūt se cū armis patos ad
 pugnā s' inimicos. Sic tunc creatura
 deseruiens suo factori et ardescit in to-
 mēris aduersus mistros. Sap. vi. Q:
 accipiet armaturā zel' ill' et armabit
 creaturā ad vllionē inimicorū. Sap. v.
 Hoc ad mouēdū nřz affectū a mūdo.
 Reg. Deūs ac redēptor noster patos
 nos inuenire desiderās q' mala sequū-
 tur senescere mūdū denunciat vt nos
 ab ei' amore p̄pescat. Erūt ḡ signa de
 quib' Oarb. xxiij. Sol obscurabit: et
 luna nō dabit lumē suū: et stelle cadēt
 de celo. Obscuratio solis erit tūc ex p̄-
 p̄ij luminis substractio: q: s; glo. sol
 et luna et stelle ad tps. p̄po lumine p̄ua
 bñtur: nō quidez naturalr sicut mōst
 qñ cōtingit eclipsis: sed sicut in morte
 xp̄i sol q' factori suo opatiēs totus sup
 naturalr fuit obscurat: sic in mūdum
 terio boi p̄ q' sol fact' fuit q' multiplici-
 bus malis grauabat' obscurabit ḡa
 lit in vniuerso mūdo. Et q: luna et stel-
 le a sole lumē recipiūt sole obscurato:
 tpe obscurabūtur. Sicut eñ boie
 bñ instituto in statu inocētis sol ei am-
 pli' lucebat: et boie stare sol in suo ple-
 no lumine sterit: sic postea boie cāden-
 te a sue lucis plenitudine cecidit: sic et
 boie turbatōi marie appropinquante
 luce sua ad tps vt malū sibi futurū de-
 nūciat p̄nabit vt vnicū dñi aduētū de-
 nūciat ne ex insperato vētat iudicare.
 Et stelle cadēt de celo ad sensus p̄ius
 erpositū. Erūt ḡ signa i sole et luna nō
 sicut in tpe iosue q' fuit solis statio: q:
 tūc lucebat: nec vt tpe ezechie q' sol re-
 trocessit. et lineis: q: etiā tunc lucebat:
 s; sicut in morte xp̄i. Posuit ḡ terrores
 signorū p̄cedētū in luminariū mutati-
 one. p̄ur ponit merore bominū hoc vi-

dētū et turbatōe. Erit em̄ mltiplet
 tribulatio in boib' etiā p̄fectis. Job.
 xvi. In mūdo p̄cessurā habebū. Pre-
 cessit em̄ triplex tribulatio: et sequet'
 q̄rta oim crudelior: p̄ua fuit tyrannorū
 cōtra martyres. Secda hereticorū s' cō-
 fessores. Tertia p̄pocritarū cōtra sim-
 plices. Quarta erit anticr̄pi cōtra fide-
 les. Hec sunt q̄ttuor vēti: et q̄ttuor: be-
 ste que pugnabāt in mari: et quarta
 erit seuissima. Dani. xij. q: tūc erit tps
 quale añ nō fuit: et tiaz vt si fieri pōt in
 errore mltitanf electi. Dicit tñ Nic. de
 lyra sup Oarb. xxiij. q' post tribulatio-
 nē anticr̄pi anteq' appeant manife-
 sta signa iudicii erit tēpus breue in q'
 poterūt illi q' decepti fuerūt p̄ anticr̄ps
 penitēre: et illud tps vt dicit qdā non
 durabit nisi p. xl. dies vel circit. Jo d:
 Oarb. xxiij. Statim post tribulatio-
 nē illoz dierū. i. tpe paruo elapso post
 tribulationē anticr̄pi apparebūt signa
 manifesta p̄pinq' iudicii: et ideo sub-
 d: f: sol obscurabit et. sicut p̄ij dictū ē
 et vtutes celorū mouebunt: q: angeli
 frequētius solito mouebūtur et diu-
 na volūtate ad faciēdūz miraculosas
 trāsmutatiōes in elemētis ad incurtē-
 dum boib' timorē iudicis veniet'. Hec
 Nic. de lyra. Et quis tps in morte cu-
 insubet singulare iudiciū s̄m merita et
 demerita iuste exerceat: tñ q: tale iudiciū
 ē nobis occultū: et quo ad penā:
 et quo ad gloriā imp̄fectū: et etiā solū
 respectu bominū: et nō demonū: id ne-
 cesse est vlc iudiciū oim simul vsuorū:
 et mortuorū in fine mūdi esse vēthrū:
 qd' erit manifestū: q: oibus oia erunt
 nota. erit p̄fectū: q: tā boni q' mali in
 co:pe et aia p̄miabunt. et generale: q:
 demones et āgeli s̄m merita p̄fectam
 mercedē recipiēt. In hoc aut' iudicio
 sient illa q̄ttuor: q' in mundano iudicio

fieri cōsueuerūt. Videm⁹ em̄ in mūda
no iudicio in quo public⁹ latro capt⁹ ē
p̄dēnand⁹ ad mortē cōcurrere q̄tuoꝝ.
Prīmū est tuba reū p̄cedēs om̄s puoꝝ
cās ad sententiā audiēdam. Amos. xij.
Moyses moab. i. re⁹ in clamore tube.
Secūm est scriptura cōfessionis pp̄te
corā pp̄lo lecta in pp̄te dānatiōis ar
gumētū. Des. l. xij. Duos seruos con
fessos q̄ vellēt manū inittere in regē:
iussit rex duci ad mortē. Tertiu⁹ ē sen
tentiā ab ore iudicis in reus. plata ad
mortis suppliciu⁹ sustinēduz. Exo. xxiij.
Nō patieris maleficos vsuere sup̄ ter
rā. Quartū est obediētia mīstroz tra
bentiū reuz ad puniendū. ij. Macha.
vi. His dicitis trabebāt eū ad iudiciū.
Ista em̄ q̄tuoꝝ erūt in extremo iudis
cio vltimoz ⁊ mortuoz. vñ nouitates p̄
cedentes erunt tanq̄ tube foꝝ: mīdabi
les: qz erūt signa ī sole ⁊ luna ⁊c. sicut
dicitū est ps̄. vñ beruouitates erūt cir
ca corpa celestia: circa elementa: et cir
ca hoīm vitā. Circa corpa celestia: qz p̄
aliquot dies ante iudiciū lumē retrahē
bent a nobis vt minime videant. Jo
bel. iij. Stelle retraxerūt lumen suuz.
Secūdo circa elementa. nā tūc erūt ter
remot⁹ magni p̄ loca: ⁊ sonit⁹ maris: ⁊
turbatio fluctuū qual nūq̄ fuit. Nam
sz Mīcro. elenabif mare cubif. xl. sup̄
om̄s mōtes. postea tā pfunde descen
det qz vix videri poterit. postea belue
marine dabūt mugit⁹ tribiles. postea
videbit totū ardere: ⁊ ex his ī gētib⁹
tīmo: et pauo: cū pressura in hoīb⁹ ge
nerabit. Ideo d: Mat. xxiiij. Erit in
terris p̄ssura gentiū. Tertio erit noui
tas circa corpa: palē boīnū vitā. nā et tī
mo: et belloz ⁊ aduersoz: ⁊ ex pauo:
fluctuū maris ⁊ vndarū: ⁊ ex clamore
⁊ mugitu p̄fectū desiccabunt hoies et
macri ⁊ pallidi fient. Jo d: Mat. eo/

dē ca. Arescentib⁹ hoīb⁹ p̄ tīmo: so
nit⁹ maris ⁊ fluctuū: et expectatōe ma
loz q̄ supuenient vnliuerso orbi. Nam
sm̄ Mīcro. p̄ p̄fusionē maris ⁊ fluctuū
videbūt hoies herbas ⁊ arbores san
gulnē pluere: omnia edificia ruerē: pe
tras adiuicē collidē: ⁊ gūalē tremotū
⁊ maximus fieri: et q̄ timo: arescent
hoies: ⁊ de abditis exeūtes sbūt quas
si amētes et dicitio: ⁊ et formidie ma
loz q̄ de prio expectabūt. Nā vtrutes
celoz mouebūt. i. āgell in celo babi
tates tremēt a facie iudicis: nō timo:
re amissionis glie: sz timo: reuerētie
⁊ tīto: p̄passiōis dānatoz. Job. xxvi.
Solūne celli pauebūt ⁊ cōtremiscēt ad
vultū iudicis. Et esa. xxxiij. Angeli pa
cis amare flebūt. Sequit. Tūc vide
būt fillū hois ⁊c. Eōgregata multitu
dine gētū p̄p̄mētū semulcem ex tī
mo: snie appetit r̄ps cuz signis pla
garū ī māb⁹ ⁊ pedib⁹: ⁊ latere: ⁊ cum
istruēt⁹ sue passiōis. s. lācea: co: onaz:
cruce: clausis: ⁊ malleis deserētib⁹ au
gelis: ex qb⁹ pctōres de ingratitude
tātū bñficij acrit redarguet dicens sz
Aug. Ego in mūdū pp̄ vos descendi
de celo: carnē vestra assumpsi: vobiscū
ānis. xxx. ouersat⁹ fui: ⁊ iproperā tol
lerau: capt⁹ ⁊ flagellat⁹ fui: ⁊ durā pas
sionē ⁊ crudelē mortēz pp̄ vos susti
nu: ⁊ bec oīa cognoscē nolui: ⁊ si co
gnouiss⁹ p̄tempiiss⁹: ⁊ toto posse oīen
distis. Et tūc sm̄ Mat. xxiij. Plāgēt
oīis trib⁹ terre. Ubi dicit Eriso. Vere
plāgent oīis pctō: es. nā plangent iu
dei q̄ xp̄m crucifixerūt. plāgent genti
les q̄ ydola adorauerunt. plāgēt gre
ci q̄ in fide errauerunt. plāgent falli
xp̄iani q̄ carnē ⁊ mūdū plusq̄ deus a
mauerūt. Plāgent oīis trib⁹ terre: qz
nulla erit vīr⁹ ad resistendū: nulla sa
cultas ad fugiēdū: null⁹ loc⁹ ad penitē

De finali diuinatione

diu: nullū t̄p̄s ad satisfaciēdū: ⁊ nulla
 mia iudicis ad subueniēdū. qd̄ s̄ḡr̄ fa-
 ciēt p̄cōres cū x̄ps appebit sicut leo?
 Circa h̄ q̄ris q̄re magis d̄r̄ x̄ps iudica-
 re q̄ alia p̄sona? Job. v. Pater nō iud-
 icat quēq̄: sed oē iudiciū dedit filio.
 R̄ūdeo inq̄t R̄ich. di. xlviij. X̄ps nō
 tm̄ iudicabit i natura diuina s̄m quā
 est creator: s̄ etia in hūana s̄m quā est
 redēptor. q: ad hoc iudicabit vt electi
 admittant ad regnū ad qd̄ nō suffice-
 rēt dona creatōnis sine b̄n̄ficio redēp-
 tiōis: s̄ nō eodēmo iudicabit s̄m vtrā
 q̄ naturā: q: s̄m d̄r̄ tam iudicabit p̄nci-
 palis aucte siue p̄tate ordinaria: s̄m h̄i
 manā vero ideo iudicabit p̄tate dele-
 gata. Iudicare aut̄ p̄ncipalis auctori-
 tate est cōmune trib⁹: et eq̄l̄iter eis cō-
 nent: q: in eis ē vna ⁊ eadē nūero iud-
 icandi p̄tās: nō est tm̄ incōueniens q̄
 idē sub diuersa rōne plurib⁹ approp̄e-
 f̄sonis. Vñ sapientia sub rōne qua ipor-
 tat cognitionē approp̄iat filio: et sub
 rōne qua est donū approp̄iat sp̄ritus
 sc̄to. Dico q̄ rōne p̄tatis q̄ req̄r̄itur
 ad iudicandū iudicare pōt approp̄ia-
 ri cui approp̄iat s̄nia: sed rōne discre-
 tionis q̄ req̄r̄itur in iudicio pōt appo-
 p̄iari filio cui approp̄iat sapia. rōne
 aut̄ rectitudinis q̄ req̄r̄itur in volūta-
 te iudicantis pōt approp̄iari sp̄iūsc̄to:
 cui approp̄iat bonitas. Ibec ille. Se-
 cundo querit idē docto: vt ū in iudic-
 cio x̄ps videbit ab oibus gliosus: R̄e-
 spōdeo q̄ sicut dicit Aug. p̄mo li. de
 tri. ca. penult. Boni ⁊ mali visuri sunt
 iudicem in claritate in q̄ iudicabit: nō
 in b̄n̄llitate in q̄ iudicatur est. Vñ sicut
 in p̄mo aduētū q̄n venit vt p̄ nob̄ iudi-
 care apparuit in natura b̄n̄ana moy-
 talitate in sc̄do aduētū q̄n veniet vt in
 sic iudicet apparebit oibus in natura
 b̄n̄ana gliosa: nō tm̄ videbūt mali glo-

rias aie et? nec oculo corpali nec intel-
 lectuali: nisi in q̄busdā effectib⁹ suis.
 de q̄bus dole b̄nt. s̄ boni gl̄as et? vide-
 bunt quātū ad gl̄tam cor: p̄is oculo cor-
 porali: ⁊ videbunt gl̄tam aie et? oculo
 mentali. Vñ virtute diuina fiet supra-
 naturalit vt mali videāt gl̄as cor: p̄is ad
 corū ⁊ fusionē: q: q̄libz bō mal⁹ tristat
 et ⁊ fundit vidēdo gl̄as illi⁹ quē vebe-
 mēter odit. d̄nati p̄o odiūt deū vebe-
 mēter nō sub rōne q̄ sūme bon⁹ est: q:
 sic odiri nō pōt: s̄ sub rōne qua punit
 eos. Vñ q̄uis videre cor? gliosus x̄pi
 sit p̄ se delectabile: tm̄ p̄ a cōis erit re-
 probis tristabile: q: erūt ei⁹ inimici ⁊
 inuidebūt ei. Vñ ad hoc d̄: Luc. xxi. U-
 debunt filiū hois in nube venientē cū
 p̄tate magna ⁊ maiestate. Querit ter-
 tio: vtum x̄ps iudicabit in valle iosa-
 pbat? R̄ich. di. q̄ x̄ps nō de-
 scēdet in vallē iosapbat: s̄ residēbit in
 aere in alto loco: vt oibus possit vide-
 ri sup̄ montē oliueti de q̄ in celū ascē-
 dit: sicut dicit mḡ penl. c. di. xlviij. iij.
 ⁊ forte parū citra illū locū in quo apl̄i
 deserūt eū corp̄aliter videre q̄n ascē-
 dit in celū. Hoies aut̄ ḡregabunt in
 valle iosapbat cui p̄m̄net mons oli-
 ueti. et quot in illa valle poterūt capi
 tot erūt ibi. alij circa vallē quidā pp̄in-
 quis? quidā remoti? electi tm̄ erūt ibi
 ad dexterā iudicis nō in terra s̄ in ae-
 re: sicut dictū ē. Et h̄ dicit apl̄. i. Ibe-
 sa. iij. R̄ ap̄temur cū illis in nubib⁹ ob-
 usā x̄po in aera. De hoc loco iudicis d̄:
 Jobe. iij. Ḡgregabunt oēs gēres: et
 deducā eas in vallē iosapbat: ⁊ discep-
 tabo eas eis ibi. Et h̄ loc⁹ assignat
 triplex rō: p̄ima q: loc⁹ iudicis d̄ esse
 cōis cuiusmōi ē vallis iosapbat: cū sit
 loc⁹ med⁹ terre habitabilis. Secda q:
 d̄: eē public⁹. s̄ loc⁹ predict⁹ est famo-
 sissim⁹ pp̄ opa n̄re redēptiōis q̄ ibi ⁊

circa gesta sunt. Tertia q: cōpetit ille loc' rōne negocij: q: tractandū est ibi opus mie r iusticie. Mons aut ostue- rit q̄ est apud vallē istā designat mias. Iosaphat aut qd̄ interpretat iudiciū: de signat iusticiā. Querit idē doctor: vtrū in iudicio erit vocalis disceptatio? Et dicit q̄ mag' videt cōcor: dare cū textu sacre scripture fm aliq̄s q̄ sibi erit disceptatio r mētalis r vocalis: q: xps q̄ iudicabit de? est r bō: r ideo iudicabit modo diuino et būano. nā et hoc erit mains gaudiū sensibile bonoz: et ma- lo: dolor sensibilis reproboz. Sicut em̄ erit mentalis r vocalis citatio: q: mentaliter ad iudiciū vocabūtur: r p̄ ministeriū angelozū vocaliter sicut dī- ctū est: ita erit reproboz mētalis r vo- calis accusatio. Accusabūt em̄ eos cō- scientie eozū fm aplū I Ro. ij. et inq̄- tas eoz oibus manifesta. ita xps vo- caliter accusabit eos Math. xv. Esu- rui r nō dedistis mibi māducare. Ac- cusabūt etiā eos āgeli q̄ fuerūt custo- des eoz. Moies etiā electi voceten? eos testificabuntur. Sententia etiā diffinitina nō tñ mentaliter: sed etiā vocaliter pferetur: vt videtur sonare sacra scriptura Math. xv. Hec ille. Per quot aut dies durabit iudiciū in- certū est: vt ait Aug. xx. de ciui. pbabi- le tñ est q̄ nō tendet p boā multū p- lita: qd̄ videt sentire Aug. xx. de ciui. di. q̄ iudex p̄uicer p̄ciētias reproboz sine vlla fimonis p̄lixitate. Un̄ illa vo- calis disceptatio nō erit cū quolibz in sin gulari noiatim: nec de quolibz ope sin gulari: sed sicut saluato: n̄ narrat in eu āgelio fore sic credēdū est. Hec I Ri- char. Querit idē doctor: vtrū oēs iudi- cabimur? Et dicit r̄ndēdo q̄ i illo iudi- cio erit de meritis r de demeritis discep- tatio: erit etiā p meritis vel demeritis

retributio. Quantū ad retributiones oēs iudicabūtur: q: augebitur suppli- ciū maloz tā hoim q̄ angeloz. Ange- bis etiā gaudiū bonozū tā hoim q̄ an- geloz. Boni em̄ angeli q̄uis tā beātū suā retributiones essentialē: tñ p mlti- sterio qd̄ nob eribent recipiēt aliqd̄ accidentale gaudiū. Et mali angeli p- malls q̄ nob pcurant graue recipient suppli- ciū. post resumptōes etiā corpo- rū reproboz hoim etiā augebitur sup- plicius: et electoz augebit p̄miū: vt dictū est. Quātū aut ad distributiōes nō oēs iudicabunt: q: fm Greg. xvij. moral. Alij iudicātur r peunt. Alij nō iudicātur r peunt. Alij iudicātur r re- gnāt. Alij nō iudicātur r regnāt. Iudicātur r peunt: q̄bus dñica in clama- tiōe dī: Esuriui r nō dedistis mibi mā- ducare: situi r c. Alij in extremo iudi- cio nō iudicātur r percuti: de q̄bus p- p̄tera ait. Nō resurgūt ipi in iudicio. Et de q̄b' dñs dicit Iob. iij. Qui au- tez nō crediderit tā iudicat' est. Et de quib' Paul' ait I Ro. ij. Qui sine lege peccauerūt sine lege p̄būt. Professio nē p̄o fidei retinētes: s; p̄fessiois opa nō bñtes redarguūtur vt peant. q̄ ve- ro nec sacra fidei tenuerūt icrepatos- nez iudicis in extrema examinatione nō audūt: q: p̄iudicati in fidelitatis sue tenebris ei' quē despererāt inue- rtiōe redargui nō merent. Et electo- rū vero pte aliū iudicātur et regnāt q̄ vite lachrymis maculas tergūt: q̄ ma- la p̄cedētia factis sequitib' redimētis q̄cqd̄ illiētū aliq̄ fecerunt: ab oculis iudicis elemosynarū supductione co- operiūt: quib' iudex veniēs i dextera p̄sistētib' dicit. Esuriui em̄ r dedistis mibi māducare: situi r c. Alij autē nō iudicant et regnāt: q̄ etiā p̄cepta legi p̄fectiōe p̄tutū trāscendūt: q̄ nequa q̄

De finali diuinatione

hoc solū qđ cūctis dīna lex p̄cipit iple
 re p̄tēti sunt: s; p̄statio: desiderio pl'
 exētibere appetūt q̄ p̄ceptis ḡnālib'
 audire poterūt: quib' dñica voce dī
 Q̄atb. xix. Vos q̄ reliq̄stis oīa ⁊ secu
 ti estis me cū sederit fili' bois in sede
 maiestatis sue: sedebit' ⁊ vos iudicātes
 sup̄ duodecim trib' ⁊c. Hec oīa Breg.
 Doz q̄rtuo: dītas pōit etiā Jhd. iii. p'
 mo de sūmo bono. e. xxvij. Querit idē
 doctor: vrruz disceptatio erit de solis
 opib' mie: R̄sponder' dī. q̄ vt p̄i' dicitur
 est. In iudicio erit disceptatio mēra'
 lis: ⁊ vocalis. p̄ma erit d' oībus opib'
 nō tñ in ḡnālī: s; etiā in singlari. q; sic
 dicit Aug. ix. de ciui. virtute dīna fiet
 vt q̄cūq; opa bona vel mala eūcta in
 memoriā reuocent': ⁊ mētis itūtu mī
 ra celeritate cernant': vt accuset vl' ex
 cuset suā p̄scientia: atq; sita siml' oēs ⁊
 singul' iudicent'. Cū n̄ aut' d' alijs opib'
 bus q̄ de opibus mie vocalis aliq̄ dis
 ceptatio sit futura certū nō est nob'. s;
 tñ certū satis ē q̄ aut fiet de solis opib'
 bus mie: aut p̄cipue de illis q̄ vt appa
 reat oībus manifeste: q̄ qui p̄cā per
 mie opa nō redemerunt indigni sunt
 mia: inē illud ps. Disperat de fra me
 moria eoz: p̄ eo q̄ nō est recordat' fa
 cere mīa. Et Jac. ij. Iudiciū suē mia
 scz saluāre: fiet illi: q̄ nō fecerit mīam.
 Hec R̄schar. Et q; dī: Q̄atb. xxv. Q̄e
 dia nocte clamo: fact' est ec. spon. ve.
 et. ob. et. Querit idē doctor: vrruz re
 surrectio erit d' nocte? Ad qđ ait. R̄s
 deo q̄ mot' celi cessabūt circa solis o
 r̄tū luna erūte ī occidēte: q; in tali dis
 positioe sol ⁊ luna credunt' creati fuis
 se. Et q; in illo instāti in quo cessabūt
 mot' celi erit cōis resurrectio mortuo
 rū: except' paucis q̄ in aduēru iudicis
 inuentūtur viui: is p̄cedēdū est q̄ cōis
 resurrectio mortuoz nō erit de nocte.

q; erit s; b' in oīctē cēt' est dies q̄ et
 stēt' in occidēte. quidāz tñ resurgēt
 de uocte p̄ p̄parationē ad locū in quo
 resurgēt. p̄ cōparationē tñ ad locū vbi
 tenuerit iudiciū erit sol in ortu anteq̄
 aliqs resurgat. Et h' p̄z: q; xp̄i resurre
 ctio fuit exēplar n̄ ē resurrectio dōis. sed
 xp̄s resurrexit nō de nocte: s; in p̄ncī
 pio die: ergo resurrectio mortuoz nō
 erit de nocte. Et ita resurrectio erit in
 vltimo instāti t̄pis. pp̄ij dicit: vt stat'
 corruptibilitat' vel inor' celi siml' esse
 defināt: ⁊ stat' icorruptibilitat' ⁊ q̄es
 celi simul incipiāt. Et si dicat q̄ iuder
 aduentet media nocte ⁊ q̄i sur: hoc dī
 sm glo. q; nullo sciēte vel sperante ve
 uiet. bec ille. Hui' manifesti ⁊ terribi
 lis iudicij figurā exp̄ssam bēm' Dan.
 vij. Aspicebā inq̄t daniel donec t̄bz
 ni positi sunt: ⁊ antiqu' dierū seder' ve
 stimētū ei' q̄i n̄r cādidū: et capilli ca
 pitis ei' q̄i sana mūda: t̄bz n̄' ei' flā
 me ignis: ecce rote ei' ignis accēsus.
 flum' igne' rapidusq; egrediebat a
 facie ei'. milia millū ministrabāt ei': ⁊
 decies millies cētena milia assistebar
 ei: iudiciū sedit ⁊ lib' apti sūt. Cū sciē
 dū ait frater Strā. de abbate q̄ bic de
 scribit' extremū iudiciū q̄rū ad trīa. s.
 q̄rū ad iudicij p̄ditioes: ad comitū as
 sociationē: ⁊ snie platioes. Cōditio iu
 dicis talis ē q̄ ipse xp̄s ihs est dñs to
 ti' būani generis: cū ipm creauerit: ⁊
 suo p̄cioso sanguine emerit. Et q̄uis
 in natura būana sit iuuenis: q; annoz
 xxx. tñ antiq̄rus diez appellat' quo ad
 naturā diuinā: in q̄ante mūdi creatio
 nē genit' est a p̄e. Et xp̄s venies vt
 iuder erit indurus quo ad naturā bu
 manā veste alba vt n̄r. Hec vestis si'
 gnificat gliam corpis: q; in forma cor
 poris gl'iosa oībus apparebit: vt deū
 est p̄i'. Et capilli ei' ad l̄ram erūt q̄i

lana mūda. vel p capillos pñt itelligi
 plage passionis q̄ crūt in co:pe ei⁹ lu/
 cētes vt stelle mūde. Ibrion⁹ aut̄ siue
 cathedra erit magna eius dignitas ⁊
 prās ⁊ sup̄ inimicos accensa furore:
 ira: ⁊ indignatiōe. Vel p̄t̄ intelligi il
 le ignis q̄ tūc cōburet ⁊ cruciabit pec
 catores ip̄petuus: iō dī rota q̄ apta est
 ad reuolutiōez p̄petuā. Secōdo describi
 tur quantū ad associatiōez: q̄ sicut to
 ra boiuz gñatio ibi cōgregabit: ita to
 ra angeloz natura ibi assistet ad iudi
 cē reuerēdiū: ac toti bñano generi mī/
 nistrandū. q̄ isti electos ad gl̄iaz asso
 ciabūt: et reprobos bñtes co:pa p̄de
 rosa ad iudiciū trāsportabūt. Et tūc li
 bri erūt apti. Per lib:os intelligit̄ cō/
 sciētia singuloz. In iudicio essi ait ri/
 char. q̄libet p̄ diuinā virtutē poterit le
 gere in culuis: p̄sciētia oīa bonaz ma
 la q̄ vnq̄ fecerit: vt oīs videāt q̄ in cu
 iuslibet dānatiōe ⁊ saluatiōe de⁹ iuste
 p̄derabit bona eoz ⁊ mala q̄ vnq̄ fe
 cerūt. Q̄nta p̄fusio erit dānati⁹ ⁊ ma
 xime xp̄ianis: q̄ si voluissent potuissent
 saluari. Ibi ap̄erunt duo libri s. mor
 tis ⁊ vite. In libro mortis erūt scripta
 mala oīm reproboz: ⁊ a parte sinistra
 existētius q̄ publice corā oīb⁹ legētur.
 De quo Ezech. ij. dī. Vidi angelū bñtē
 lib:ū scriptū int⁹ ⁊ foris: ⁊ exp̄dit illū
 in q̄ erāt scripte lamētatiōes: carmē:
 et ve. Dicis script⁹ int⁹ et foris. p̄pter
 peccata puata ⁊ publica: q̄ tunc mans
 festabuntur corā toto mūdo: ⁊ ad ma
 gnā p̄fusiōe ⁊ detrimentū dānatoz:
 q̄ in eo erūt lamētatiōes: plo:at⁹: ⁊ ti
 moris carmē: doloris: ⁊ afflictionis: ⁊
 ve infernalis supplicij: ⁊ eterne dāna
 tiōis. Secōdo liber appellat̄ liber vite:
 q̄ in eo scripta erūt merita eterne vi
 te: ⁊ op̄atiua ab his q̄ in dextera erūt
 facta: q̄ ad laudē electoz legētur: ⁊ ad

consolationem eoz publicabuntur: ⁊
 idco appellatur liber vite. de quo dicit̄
 tur Dan. xij. Saluabitur pplis tuus
 oīs qui inuētus fuerit script⁹ in libro.
 Eōsequēter bis peractis iudet in oēs
 diffinitiuā p̄feret sententiā. De q̄ sen
 tētia dī. Fluit⁹ igne⁹ rapidusq̄ egre/
 diebatur de ore iudicis i bñono sedē/
 tis. Fluit⁹ iste est magna sententiā et
 inuestigabilis intelligētia q̄ ex ore iu
 dicis p̄cedet: per quā feret sententiā
 iustissimā ⁊ irreuocabile in bonos et
 malos: q̄ sentētia erit ignea ⁊ rapida
 sed ignea. i. amore et charitate plena
 quo ad bonos: ⁊ rapida. i. horrenda ⁊
 furore plena quo ad malos: cū dī eis
 illud Oyatb. xvj. Ite maledicti i ignē
 eternū: qui paratus est dyabolo ⁊ an
 gels ei⁹. Hic ostēditur sentētia iusta:
 q̄ sunt maledicti p̄pter culpe fedita/
 tē: ⁊ acerba p̄pter ignis acerbitates:
 cū dicit. Ite in ignē eternū p̄p̄ pene
 p̄petuatē. q̄ dī. Ite maledicti i ignē
 eternū. Erit horrenda p̄pter demonū
 societate. q̄ cōcluditur: q̄ paratus est
 sup̄ple vobis cum dyabolo et angelis
 ei⁹. Ecce dies ergo illa q̄ dicitur dies
 ire cala. ⁊ mī. dī. ma. et ama. val. Sed
 quo ad illos qui erunt in dextera par
 te sentētia erit ignea. i. amore ⁊ chari
 tate plena. Iō dicit eis thema in p̄si
 cipio assumptus. Venite bñdicti p̄is
 mei pos. pa. vo. re. a cōsti. mūdī. Euan
 gelius autē p̄ponit disceptationē: id
 est sententiā diffinitiuam pro electis
 sentētie diffinitive p̄ reprobis. Sed
 hic attendamus fratres de nūero ele
 ctioz et reproboz quid possum⁹ con
 securare: cum xp̄s dicat Oyatb. xij.
 Multi sunt vocati: pauci vero electi.
 Et O:igenes sup̄ hoc dicit vnū terri
 bile verbū. Timendū est inq̄t ne xp̄ia
 ni in illo numero introeant in regnū

De finali diiudicatione

celoz: uno nūero Introierūt filiī israel
 in terrā pmissiōis. s. duo. Quid enī
 terribilī nob pōt dici q̄ q̄ multi sunt
 vocati pauci vō electi: Fratres cū do/
 min⁹ dixisset discipulis suis vn⁹ vī m
 me tradet: oēs dixerūt. Nūqd ego suz
 dūe: Ita ḡ symus et toto būano gñe
 peritur⁹ crederet. et tm vn⁹: q̄s nō ve/
 hemēter expanesceret: Multo magis
 cū his q̄ oīa nonit dixerit. multi sūt vo/
 cati pauci vō electi tremere debēt et ti/
 mere vntuerfi. Cū Criso. Quid de glia
 cogitat: et nō magis timet de casu: ille
 nec firmitatē sue carnis cogitat: nec
 p̄suras p̄siderat diaboli: nec intelligit
 qd̄ ait ap̄ls Ephe. v. Nō ē nobis collu/
 ctatio cū carne et sanguine: supple tm̄.
 s; aduersus p̄ncipat⁹: et p̄tates aduer/
 sus rectores tenebrarū harū. In h̄ ḡ
 certamine sp̄iali viuētes nō debem⁹
 cogitare qualē gliaz p̄sequimur. s. p̄rio:
 s; quō ruitā perī euadamus. Nec ille.
 Si em̄ in h̄ idē docto: certamē bū p̄/
 cessit postea pōt iudex fm̄ merituz
 certamis p̄m̄tū mēsurare et estimare.
 Nec ille. Nec d̄ tī vt p̄mo cogitem⁹ h̄
 bū vīnere: si p̄ mortē velim⁹ glīose vi/
 nere. his ḡ q̄ bū vīterit et in grā mor/
 tut fuerint dicet iudex. Venite bū. et c.
 Q̄s poterit cogitare q̄le et q̄tū gau/
 diū erit electroz tali snia audita: Vere
 erit snia oīm gau. lio plena ppter ope/
 rū sanctitate: q̄ būdici. p̄t̄ eternoz
 felicitate: q̄ possidete regnū: et ppter
 angeloz societate: q̄ cū beaiz ab or/
 gine mūdi. Terminata iḡ snia iudicis
 nil aliud restat nisi executio sententie
 vt rectplat vniūsq̄sq; penā vl̄ p̄m̄ū pro
 suozum q̄litate factor. Immediatē ḡ
 absq; q̄cūq; d. latōe iudex bonos cum
 tubilo ducet ad celū empyreū: et repro/
 bos cū demonib⁹ oib⁹ p̄cipitabit i ge/
 bennā. Cū p̄cludit Dat. xxv. Et ibūt

ht. s. dānati in supplicū eternū. Iusti
 aut̄ in vitā eternā. bis teriat⁹ erit ino/
 uatio mūdi. Sicut em̄ ille maxim⁹ ig/
 ris elemēta purgabit cū beāt vīm ex/
 pulsuā forme eterne: sic mūdu ino/
 uabit dispositiue substiādo ip̄a elemē/
 ta. Cū Ricb. ait q̄ p purgationē inū/
 di remouebit ab elemētis aliq̄ res po/
 sitia derogās sue puritati: sic q̄ p pur/
 gationē sepabūtur a quoz elementoz
 ptes alioz et dispōnes ad alia elemen/
 ta q̄ causant p mutua actionē passio/
 nem in cōfinijs suis. Debēt etiā lucez
 quā mō nō hūt. Primo em̄ lux in co:po/
 ribus celestib⁹ augebit. Esa. xxx. Erit
 lux lune sicut lux solis: et lux solis erit
 septēplēx sicut lux septē diez: et ex cō/
 sequēti elemēta abūdāt. Illuminabū/
 tur q̄ mō: q̄ repleēt a co:piis celestib⁹
 bus ap̄loze luminis infinentiaz. Cū
 aut̄ post illā claritatez quā a co:piis
 celestib⁹ recipiet lux eis ip̄imaf alla/
 incertū est: tñ nullū est incōueniens si
 cōcedatur q̄ sic: et tūc sicut aie electroz
 p lumen glie allq̄ mō cōformatur ma/
 nente differentia et p̄prietatib⁹ natu/
 rallib⁹: sic co:pa inferiora p snā illustra/
 tionē aliq̄l̄ co:piis celestib⁹ cōforma/
 buntur salua differentia in essentia et p/
 p̄t̄atib⁹ naturalib⁹: terra tñ nō illu/
 minabatur nisi in sui sup̄ficie. Si enīz
 in p̄fido illuminaretur impis lumē il/
 lud viderēt q̄ visione sē indigni. Hec il/
 le. Bonauen. p̄o sic dicit. Erit h̄ ad glo/
 riā electroz. Sicut em̄ glia est regi b̄e
 plures cameras in palacio et pulchra
 coquina q̄uls nō ingrediat: sic et es/
 lectis erit glia et bonoz q̄ nō solus au/
 la paradisi et celū empyreū sit sepulcrū:
 s; etiā q̄ celū sydez et antiquū habita/
 culū. Hec ille. Animata p̄o b̄nta et est/
 am plate nō manebūt. Cū Bonauen.
 dicit q̄ animalia et plate non sunt ad

omatiū terre: nec ad bois obsequium: nec ad dei laudem: nec ad vniuersi pfectiōis: nisi s'm eū status q̄ est corruptibilis & variabilis: et id illa nō opz inuari. Uñ tra bēbit aliū omatiū. Et R' dicitur. *Qu' autis b'nta aialia et plāte ferulant homi sicut elemēta: nō tñ tam habēt aptitudinē ad statum incorruptibilitatis sicut elemēta: quia sunt incorruptibilia s'm se tota.*

tertio et vltio

videndū est de gl'ia corp'is. Ubi sciendū s'm R' dicitur. *di. r'ur. q̄ in beat'is est p'mius essētiāle:*

qđ est aie b'itudo cōsiliēs in clara dēf' v'ssione & pfecta fructione: ac pfecta securitate de p'dicte v'ssiois & fructōis ppetuatiōe & gaudio. p'miū p'o accidētiāle dicitur: qđ habet bonū creatū p obiectō: qđ accidētiāle dicitur nō q̄ sit accidēs: q̄ tñc b'itudo aie etiā dicitur p'mium accidētiāle: s' q̄ tale p'miū nō est de rōne beatitudinis ipsius aie: eo q̄ ipsa si ne illo vere esset, biā dicitur Augu. li. v. pfer. & loq̄ntē ad deū de bonis creatis. B'it' est q̄ te scit: et q̄ si illa nesciat: q̄ p'o te et i' la nouit: nō p'p' illa beatō: sed p'pter te solū beat' est. Duplex p'o est b'itudo. scilicet aie & corp'is. Dicitur autē de essētiāle b'itudinis aie omne id si ne quō nō esset vere beata. Et q̄ sine corp'e vere b'it' est: b'itudo corp'is p'rtinet ad p'miū aie accidētiāle. S' id si ne quo corpus nō posset esse beatū: v' detur essētiālis ei' b'itudo vel ad ipsam p'tinere: et ita pōt dici q̄ b'itudo corp'is aliquo mō est essētiālis: q̄a est cēntiālis corp'is: in quāntus sine illa corp' nō posset esse beatū: tñ nō est essētiālis p'ncipaliter et simpl'r: eo q̄ si ne illa p'o bois p'ncipalio: est beata p'

fectam sui cū deo p'unctionē. Item est sciendū q̄ est quoddā p'miū qđ dicitur aurea: quoddā qđ dicitur aureola: quoddā qđ nec est aurea nec aureola. Aurea ē p'mium substantiale beatorū qđ p' similitudinē aurea dicitur. Tum q̄ datur v'ictoribus: & victori debet corona. Tum q̄ p' ipsam creatura rōnalis est deo p'fecte subiecta: cui esse subiectū regnare est. Tum q̄ ad similitudinē corone q̄ cōtinet līnea circulari ita pfecta est vt ei nō possit fieri additio nisi accidētiālis: ita illud p'miū est ita pfectū q̄ qđ quid sup'additur accidētiāle est. Tum q̄ sicut corona q̄ circularis est ad eundē punctū quo incipit terminatur: ita p' ipsum p'miū essētiāle creatura rōnalis p'mo p'ncipio p'ligit a quo i' esse p' creaturā extitit. Aureola p'o est gaudiū de op'ibus a se factis rōnes b'ntib' v'ictorie excellētis p' qđ apparebit exteri' i' corpore qđas decōr qđ p'dictū interi' gaudiū exteri' declarabit. Ergo aureola ē gaudiū de bonis creatis nō q̄buscūq̄: sed p'u legat' p' p'legio v'ictorie excellētis: & sic aureola est p'miū accidētiāle. Et dicitur respectu auree vocabulo significante diminutionē ad significandū q̄ est m' p'miū q̄ aurea. de quo in s' gura dicitur. *Exo. xxv. de tabula q̄ ponebatur sup' arcā. Facies illi labiū aureū p' circuitū: & illi labio coronā etc. & sup' illam alterā coronas aureolā. Nec tñ oē p'miū accidētiāle aureola est: q̄ nō oīa bona op'a q̄ fecerūt beati: & de q̄b' gaudent b'nt rōnes v'ictorie excellētis: et tñ gaudiū de illis cū sit de bono creato est p'miū accidētiāle. Nec ille. Hoc autē p'miū debet p'gnit' rōne excellētis v'ictorie quē habuerūt p'tra carnes. docto'ib' rōne excellētis v'ictorie quā habuerūt p'tra carnē & diabolu. mar' tyrib' etiā debet rōne excellētis v'ictorie*

Prima gloria corporis

re quā habuerūt p̄tra mūdū. Nūc au-
tē p̄h̄r̄vidēdū est de gl̄ia corp̄is. Cū
decē reperio que sequunt̄ corpus gl̄io-
sum: siue que habedit̄ in patria.

Prīmū erit euident̄issima claritas.

Secūm erit p̄stans impassibilit̄as.

Tertīū erit vigorosa subtilitas.

Quartū erit velocis agilit̄as.

Quintū erit celest̄is habitatio.

Sextū erit vocalis collaudatio.

Septimū erit delectabilis visio.

Octauū gr̄ata nimis auditio.

Nonū erit redolēs odoratio.

Decimū erit suauis degustatio.

Prima igitur glo-

pria erit: et est in corp̄is gl̄ia
gloriosa: vt ē corp̄is xp̄i: et
p̄ginis gl̄iose: et forte plu-
rū alioꝝ euident̄issima claritas. Mar-
tīj. Iusti fulgebūt sicut sol ī regno pa-
tris eoz: et Sap. iij. Fulgebūt iusti et
tāq̄ scintille in arūdneto discurrent.
De hac claritate ait Alexāder i. iij. q̄
nō est gn̄atiua caloris: s̄ est cōfortans
et delectās visum: et p̄ hoc cōparat̄ cla-
ritati lapidis lapidis q̄ cōfortat aspe-
ctum: et talis fuit claritas quaz habuit
xp̄s in trāfiguratiōe. Hec ille.

C De autem claritas erit

Primo gl̄ie anime p̄portionata.

Secūdo p̄tib⁹ corp̄is cōparata.

Tertio differēs in mult⁹ corp̄ib⁹.

Quarto cōrespōdēs bōis opib⁹.

C Primo igitur claritas illa erit gl̄iar. Cū
ait R̄sch. di. xlii. iij. Claritas cor-
porū erit differēs s̄m d̄rlaz gl̄iose aia-
rū: et hoc est rōabile: q̄ et claritate br̄-
tudinis aie claritas redūdāt in corp⁹.
Cū s̄m p̄portionē qua beatitudo aie
xp̄i excedit beatitudinē cuiusq̄ alteri
us aie: sic lut sui corp̄is excedit lucē su-
turā ī quocūq̄ corp̄e alio gl̄osificato.

Quādo d̄: q̄ fulgebūt iusti sicut sol: sci-
endū est q̄ lux elemētary et lux corp̄is
gl̄ificati eiusdē sp̄ci nō sunt: s̄ lux ele-
mētary ē q̄si q̄dā similitudo illius: sicut
lux naturalis sp̄ualis aie nō est eiusdē
sp̄ci cū sp̄ualī luce gl̄ie: s̄ est q̄dā simi-
litas illi. Lux t̄n corp̄is erit eiusdē spe-
cies cū luce q̄ post resurrectiōez erit in
alijs corp̄ib⁹ gl̄osificatis. Iuxta illud ad
Ep̄b. iij. Saluatorē expectam⁹ d̄m
Iesum xp̄m q̄ reformabit corp⁹ b̄stia-
tis nostre cōfiguratus corp̄i claritatis
sue. Ubi ait Nic. de ly. q̄ nūc dicit̄ cor-
pus b̄stiat̄is: nā mō est nobis occasio
b̄stiat̄is: eo q̄ est corruptibile et pu-
trificabile: et corrodēt a vermib⁹: et in
cineres resoluet̄. Q̄ntū nūc debem⁹
b̄stiat̄i sub manu potēt̄ dei q̄ nobis
resurgētib⁹ dabit talē: ac tantā clarit̄-
tatē: atq̄ lucem. Si ens vt ait sapiēs
Ecc̄l. ij. Dulce lumē delectabile ē ocu-
lis videre soles: q̄ tomaz delectabile
erit videre illā lucē gl̄iosaz. Hec clarit̄-
tas in trāfiguratiōe fuit tā delectabilis
petro vt diceret. Dñe bonū est nos h̄-
esse. Sup. quo ait R̄migius q̄ petr⁹
vssa malestate dñi adeo delectat⁹ ē vt
cūcta tēpora: alia obliuioni traderet: et
sibi s̄ppetū manere vellet. Quid igitur
erit de illa luce p̄petua. Secūdo dicit̄
q̄ bec claritas erit partib⁹ corp̄is com-
parata. nō erit oēs ptes corp̄is eqliē
lucēbūt. Cū R̄schard⁹ vbi p̄ius dicit̄
q̄ plenitudo b̄ani corp̄is req̄rit vt
quedā eius ptes sint clariores q̄ alie:
ideo nō erūt oēs ptes corp̄is equali-
ter clare. erūt t̄n clare s̄m illam p̄por-
tionē quā magis req̄ret corp̄is pul-
chritudo. Hec ille. Sicut em̄ in corpo-
re nō gl̄ioso oculi sunt pulchriores: et
clariores alijs partib⁹ corp̄is: ita erit
ibi. Ita etiam in corpore mystico aliq̄
sūt clariores et sapiētiores alijs: vt sūt

Illi quibus dictum est **Matth. v. Vos estis**
lux mundi. Un̄ **Aug. sup. Beñ. ad litteram**
 dicit quod lux est substantialia corporea sum-
 me simplex in genere corporis: summe mul-
 tipler in efficacia. Unde luce in corpori-
 bus nihil est virtuosius: nihil pulchrius: nihil
 communius: nihil velocius: nihil impassibili-
 us: nihil prouosius iuuentur: imo lux est
 facies omnium rerum quod omnia omnibus bonis pre-
 latis et doctoribus prouentur: id non immeri-
 to dicitur eis. **Vos estis lux mundi:** quod sapientia
 et iusticia et prudentia atque
 virtute: quibus nihil virtutis inuenta est bo-
 nus. Un̄ doctor dicitur prouos sanctus et moni-
 tionibus aliorum corda illuminare et tene-
 bras mentis auferre: ut dicere valeat
 bis quos docet cum apostolo **Eph. v. Eratis**
 enim aliquando tenebre: nunc autem lux in domino.
 Un̄ de Platone qui sunt lux mundi dicitur **Phi-
 do. li. iij. de summo bono. ea. et vi.** Sa-
 cerdotes debent erigere peram populo-
 rum sagaci sollicitudine unumquemque probare.
Iuxta testimonium domini ad Jerem. di.
Probatore dedit te in populo meo et scies
 et probabis vias eorum. Et sequitur eodem ea.
Sacerdotes studio corrigendi facta pro-
scrutari debent subiectorum ut emendatos
lucrifacere possint. Et sequitur. Bonorum
studia sacerdotum multa diligentia etiam
pauca plebium facta procurantur: ut dum in mi-
nimis subditorum peccatis se acerrimos pro-
stant in maioribus malis cautos atque sol-
licitos faciant. hec ille. Atque sic erunt lux
 mundi: ut sic ex tali luce doctrine ad lu-
 cem glorie pueniant. **Iuxta illud Dauid. rñ.**
Qui doctrinam fuerit fulgebunt quasi splendor:
firmam erunt: et qui ad iustitiam erudiunt mul-
tos quasi stelle in perpetuas eternitates.
Sicut igitur in corpore mystico quedam partes
plus lucet: scilicet prelati et doctores plusquam
simplices: sic in corpore glorioſo quedam
partes plus alijs lucebunt. Tertio dicitur quod
predicte claritas erit differens in multis

corporibus: de qua dicitur apostolus **1. Cor.**
xv. Alia claritas solis: alia claritas lune:
 et alia claritas stellarum. Stella enim a
 stella differt in claritate: sicut et resurrex-
 rectio mortuorum. Super quo rectum ait
Nico. de lyra. Per hoc quod dicitur alia clari-
 tas solis intelligitur claritas christi. Alia
 claritas lune: intelligitur claritas virginis
 marie. Alia stellarum. **1. aliorum sanctorum.**
Et subditur. Stella enim a stella differt in
claritate: sic et resurrectio mortuorum. **15**
illic. Erit ergo alia et alia claritas in cor-
 poribus gloriosis. **1. maior: et minor: quia**
claritas corporis christi erit maior: et iure
super omnibus alijs. et propter claritas virginis
marie post claritatem christi omnes alias cla-
ritates excedet: ita etiam inter sanctos
erit differentia claritatum sicut est differen-
tia claritatum inter stellam et stellam. Et
Richardus dicit quod quodlibet corpus glo-
rificatum fortius lucebit et intensius
quam lucet sol. Quod quod pulchrum et locudum erit
videre tot lumina: tot claritates dele-
tabiles visui. Nullus viuens narrare
posset. Eruntque in corporibus martirum
cicatrices: sicut dicit beatus Augustinus.
de ci. Dicit enim quod cicatrix illa non erit in
eis deformitas: sed dignitas: sicut re-
citatur Richardus. Sicut enim christus in sua re-
surrectione retinuit plagas passionis quas
omnes videbunt in die iudicij: ut dictum est
prius: ita erendum est quod martyres
ad deorum habebunt signa in corpore suis
martyris. Sic credendum est quod beatus
Franciscus habebit plagas sibi impressas a
christo sic legitur de ipso: et post mortem
visse sunt ab omnibus qui phantes fuerunt dum
corpore eius traderet sepulture: et vidit vo-
luerunt. Et credendum est etiam quod tales par-
tes magis lucebunt. Quot cicatrices au-
tem remanebunt in corporibus martyrum: de-
nouit. Sic igitur partes quod in corporibus erit
alia et alias claritas. Quarto dicitur quod b

Secunda gloria corporis

claritas erit correspondens bonis opibus. Querit tñ rñctar. vtrū beati habebūt aliqd accidētale p̄m̄ius p̄ bonis opibus q̄ fecerūt in peccato mortali? Et rñdendo dicit q̄ sicut pena duplex est. q̄dam scz inflicta a iudice: quicquid acta ab ip̄o peccāte: qz bō peccādo sibi met infert penā: ita dico q̄ duplex est gaudiū accidētale in beatis. Quoddā receptus sp̄aliter a deo misericorditer retribuente. Quoddā actū ab ip̄o bō recogitando bona opa sua τ sibi p̄placendo in eis. P̄m̄ū gaudiū magis p̄ p̄te bz rōnem p̄m̄ij q̄ scdm̄: q̄ iusto secūdu: aliquo mō habeat: eo q̄ oia q̄ habent beati p̄ncipaliter a deo sunt. Eū q̄ beatis placeat se fecisse opa bona q̄ in pctō mortali fecerunt: maxime in quantū videbunt q̄ illa opera eos ad penitentia disposuerūt seu inclinauerunt p̄ illis bñt aliqd accidentale p̄m̄ius extēdendo nomē p̄m̄ij ad gaudiū q̄libet bōz: nō tñ sic gaudent de illis bonis opib⁹ sicut de illis q̄ fecerūt in charitate: de qb⁹ gaudēt rōne opis opati τ radicis τ forme: τ de alijs gaudēt rōne opis opati tñ. Ille. Ex quo p̄ q̄ q̄ rñctar q̄s sit i pctō mortali: nō tñ desistere a bōis opib⁹ dz: vt ab ofone: a ieiunio: ab elemosyna: et ceteris bōis: qz si saluet p̄ illis etiā gaudebit sp̄aliter: tñ dz conari se exercere i bonis opib⁹ dū est in charitate fm̄ cōiecturā quādā. vñ boies antiquus tēpore q̄dragēsimē: τ tēpore paschali solebant se exercere in bonis opibus: sed vere nūc pauci curant de bonis opib⁹ fiendis tali vel tali tēpore: τ p̄ se q̄s pauci curāt de salute sua qd̄ est multū dolendū. vnde quasi oī tpe boies sunt p̄gri ab bonū: τ sunt solliciti ad lasciuas: ad choreas: ad ludos: τ ad cetera mala. vñ de boibus bul⁹ tēpore: vsrssi

cas illud Sap. xv. Estimauerūt iustum esse vitā nostrā: cōuersationē vite esse p̄positam ad lucrū: τ oportere vnde cū q̄ etiaz ex malo acq̄rere. Aduertam⁹ diligēter rogo q̄ba sapiētis Prouerb. i. dicētis. Sapia foris p̄dicar: ita in plar̄teis dat vocē suā dī. Usq̄quo puuli dī ligitis infantia: τ stulti ea q̄ sūt noxia cupiēt: τ impudētes odibūt sciaz? Lō uertim̄nt ad cōrectionē meā. τ seq̄t. Uocauī τ rēnuistis: extēdī manū meā τ nō fuit q̄ aspiceret. despectistis oē cōsiliū meū: τ increpatōes meas neglextistis. ego q̄ i iteritū v̄ro ridebo: τ subfannabo cū vob qd̄ timebatis aduenērit. q̄ uenerit sup̄ vos tribulatio τ angustia tūc inuocabūt me τ nō exaudiam. manē p̄surgent τ nō inueniēt me: eo q̄ extasiam habuerūt disciplinā: τ timores dñi nō suscepit nec acq̄uerit p̄silio meo: τ detraxerunt vniuersē cōrectionē mee. Comedēt q̄ fruct⁹ vite sue: suisq; cōsilijs saturabunt. Hibi. Quid iḡ expectam⁹ bene agere si vitā illaz gloriā τ claritatē illā tam mirabilē: tam delectabilē desideram⁹ habere? Sedm̄ enī q̄ plura bona merita et in charitate fecerim⁹ fm̄ hoc maiore claritatē in patria habebim⁹. Hec est lux de q̄ ait Job. xvij. Post tenebras spero lucē. Ad quā lucē vocabimur i die iudicij dū uobis dicit Venite bñ. etc.

Secunda gloria

corporis erit cōstans impassibilitas. Unde ap̄s. i. Cor. xv. dicit d̄ corp̄. Seminat⁹ in corruptōe: surget in incorruptōe: seruat⁹ in ignobilitate: surget in gl̄a: seminat⁹ in infirmitate: surget in virtute: seminat⁹ corp⁹ aiāle: surget corp⁹ sp̄iale. vbi ait Nico. de Iyra. Hic ostendit ap̄lus differentia corp̄is re

furgētis et mortui q̄tum ad quattuor
dotes corporis gloriosi? Semiatur in
corruptione. i. sepelitur in terra corp⁹
corruptibile: vel semiatur. i. p naturaz
generaf: surget in incorruptione. i. cor
pus surgens habebit incorruptionē p
dotem impassibilitatis. Seminat in
ignobilitate. i. corp⁹ obscurū et vile. sur
get in nobilitate corpus habens dotē
claritatis. Et hoc dicit ad duo p̄ma: et
sequitur s̄bidē. Operet em̄ corruptibi
le hoc induere incorruptionē: et morta
le hoc induere immortalitē. Hec autē
impassibilitas vt volūt q̄dam p̄ncipa
liter causatur a diuina volūtate in quā
tum tollit ordinē subiectōis corp⁹ ip
s⁹ beatorū respectu quorūcunq; agen
tiaz actōne corruptiua seu afflictiua:
tū imediate b̄mōi impassibilitat aliquo
mō causatur ab ipsa ania brā q̄ butus
modi corp⁹ informat: cui de⁹ dedit ra
lem virtutē q̄ corpus p̄ ipsam viuifica
tum pōt p̄seruare ab oi actōne lesiua.
Et illud videtur innuere br̄s Aug. in
ll. ad Dyoscorū vbi ait. Tā potētis na
ture fecit deus aiā vt ex ei⁹ felicitate
redūdet in corp⁹ sanitas p̄petua et
vigo: incorruptibilitatis. Ricbar. p̄o
dicit dist. xlii. liij. q̄ in passibilitate est
cōsiderare et illud qd̄ ponit et illud qd̄
excludit. Quāuis em̄ significet nega
tīno mō: tū res p̄ eas significata nō est
puatio: s; habet⁹. Est em̄ qualitas i cor
pore et redundātia beatitudinis anī
me causata corpus p̄hibens ab omni
passione sue perfectioni contraria. Hec
ille. ¶ Unde hec impassibilitas erit

Primo in oib⁹ corp⁹b⁹ eqlis i puatōe

Secūdo erit inequalis positōne.

Tertio erit eqlis in eodez corpore.

Quarto in substracto eqlis opere

¶ Primo igit hec impassibilitas erit eq̄
lis in puatōe. Vñ Ricbar. ait q̄ quā

tum ad exclusionē passibilitatis ipas
sibilitas erit equalis in oibus corp⁹
bus beatorū. Hec ille. Et ratio est: q̄ a
nullo intrinseco vel extrinseco posset cor
p⁹ gl̄ioso inferri lesio. qd̄ declarans
Boh. in. liij. dicit: q̄ h̄ elementa mane
ant in corpore glorioso s̄m substantiam
et qualitates et opatiōes: attendendū
tū est q̄ q̄druplex ē opatio. Una quā
tum ad cōstitutiones. et hec est mixtio
nis. Alia q̄tum ad p̄seruationē. et hec
est ministerialis calorū vitalis p̄ corp⁹
pus. Tertia est pugne ordinās ad dis
solutionem. Quarta est exterioris im
pressiōis p̄ quā alicui⁹ elemētū opatio
intendit et pugna ois: p̄tūe due ope
rationes manebūt: vt patebit magis
in quarto mēbro. Dne secunde nō ma
nebūt: quia ordinant ad dissolutōem.
hec ille. Et ita in oibus corp⁹b⁹ erit
equalis puatio infirmitatis aut cuius
cūq; lesionis. Corp⁹ etā gl̄iosum pati
nō poterit ab extrinseco. Vñ ait idem
doct. q̄ corpus gl̄iosum nō pōt pati p̄
violētā corp⁹s obuiātis: q̄a omne cor
pus est puū ei. Vñ sicut si aliq̄s habe
ret cultellū cristallinū nō diuideret ra
dium p̄ eius sc̄rū: imo radus penetra
ret talē cultellū et non pateret ab ip̄o:
sic in p̄posito ad itelligendū est corp⁹
gl̄iosum penetrare cultellū. ¶ Q̄ pul
cra sunt hec et intellectui iocūda: Sed
certe magis erūt iocūda et delectabi
lia dū experimēto hec cognoscemus.
Sic igit patz quōd impassibilitas erit
eqlis in puatōe lesionis vel passionis
in oibus. Secūdo impassibilitas erit in
equalis positōne. Dicit em̄ Ricbar. q̄
q̄tum ad id qd̄ ponit nō erit eqlis in
corp⁹b⁹ oim beatorū: s; differēs s̄m
diferentiā meritorū: et s̄m differentiā
beatitudinis aiarum. Hec ille. Vñ hic
doc. videt sentire q̄ sicut dos charita
k liij

Secunda gloria corporis

tis nō erit equalis in corporib⁹ oīum
 beatorū: sicut dictū est p̄us: ita nec dos
 impassibilitat⁹. Talis igitur qualitas
 erit differens in t̄po: et alijs sicut p̄pe
 dictum est de claritate. Et videbit⁹ rō
 nabile: vt scz corp⁹ gl̄iosum qd̄ p̄us fu
 it mortale et passibile: et cui illate sunt
 multe passiones frigoris et caliditat⁹:
 et famis et sitis: et multarū aliarū tribu
 lationū: p̄mictur a deo aliqua q̄litate
 q̄ sit p̄bens ab om̄i passione sue p̄fe
 ctioni contraria. p̄pter hāc aut̄ gl̄iaz cor
 poris obtinendā multū debem⁹ patie
 tes esse: qm̄ op⁹ nos p̄ multas tribula
 tiones intrare in regnū dei. Act. xliij.
 Nos em̄ estimam⁹ posse illam gl̄iam
 habere et nihil pati. sed vtiqz nos scire
 debem⁹ regnū celoz esse rē litigiosaz:
 et nō nisi litigio vel certamine obtine
 ri posse: dicēte ap̄lo. ij. ad Tbim. ij. Nō
 coronabitur nisi q̄ legitime certauerit
 Quidam em̄ pacem hnt cā diabolo in
 oibus et obedientes: pctā p̄sequētes:
 peccata de die in diē multiplicantes:
 mūdor carni sue seruientes: talib⁹ nō
 est regnū celoz p̄missum: sed bis q̄ in
 dei seruicio fideliter laborant: quibus
 dicef in diē iudicij illud Matb. xi. Ven
 nite ad me omēs qui laboratis et one
 rati estis: et ego reficiā vos. Multi em̄
 sunt fatui qui male agunt siue viuūt et
 expectant gl̄iam. nam qui plantāt sp̄i
 nas et tribulos fatui sunt si expectant
 et eis sicut et racemos. De q̄bus dicit
 Esa. lii. Expectauimus iudiciū et non
 est supple. p̄ nobis: sed cōtra nos. salu
 tem et elongata est a nobis. Et subdit
 causam. Multiplicate sunt em̄ iniqui
 tates nostre coraz te: et peccata nostra
 responderūt nobis. Sed tales dicūt.
 Misericordia dñi magna est: quotiēs
 em̄ dolebo de peccat⁹ miserabit⁹ mei:
 et sic saluabo: iuxta illud Ezech. xvij.

Eum auerterit se impius ab impietas
 te sua quā operatus est: et fecerit iudic
 ium et iusticiam: ipse aniam suā riuifi
 cabit. Tales nō attendunt ad illud qd̄
 dicitur: Ecc. v. Non adiciās pctm̄ sup̄ pec
 catum: et ne dicas misericordia dñi ma
 gna ē: multitudinis pctoz meoz mise
 rebitur. misericordia em̄ et ira cito ab
 illo apporimant: et in pctōes respicit
 ira illius. Nō tardes cōuertī ad dñz: et
 ne differas de die in diē. subito em̄ ve
 niet ira illi⁹: et in tpe v̄ndicte disper
 dete. Dicit em̄ R̄icb. di. x. iij. q̄ bō etiā ī
 articulo mortis q̄d̄m vsim retinet li
 beri arbitrij nō penitens digne. Tūc
 em̄ est p̄nia digna cū penitens effica
 citer dolet de p̄teritis: et p̄ponit caue
 re a mortalibus futuris et p̄fiteri vere
 et satisfacere p̄ posse. et si ad hec p̄inci
 paliter moueatur ex amore bonitatis
 diuine. Hos aut̄ oēs motus ment⁹ po
 test habere ille q̄ in hora mort⁹ incipit
 penitere q̄uis sit difficile. et qm̄ hoc ac
 cidit est sp̄ale beneficij diuine miseri
 cordie. Hec ille. De hac p̄nia tarda lo
 quitur mag⁹ di. tr. liij. c. i. satis ample
 ostendens p̄ricula: vbi dicit q̄ multos
 solet serotina penitētia decipere: q̄ q̄ pe
 nitentiā vsqz in finē vite p̄rabūt: tūc
 nō ex dñi amore vidētur penitere: s; r̄
 more mortis quasi ex necessitate. Hec
 ille. Et alia plura dicit de q̄bus p̄tran
 seo. Tales sūt nimis passibiles et nihil
 volūt agere p̄ salute aīaz suaz duz sa
 ni sunt. Optz em̄ nos penitentiā age
 re de pctis si dotē impassibilitatis vo
 lumus acq̄rere: dicēte t̄po Matb. liij.
 P̄nias agite appropinq̄bit em̄ reg. ce.
 Et hec de. ij. Tertio vō dictū est q̄ im
 passibilitas erit eq̄lis in eodē corp̄e: di
 cente. R̄icb. xlii. di. Impassibilitas es
 rit equalis in oibus p̄tibus eiusdes
 corporis: quia si esset inequalis in par

tibus eiusdem corporis: et hoc non red-
 deretur perfectio: sed imperfectio: im-
 passibilitas totius. Nec ille. Et ratio bu-
 sius potest esse: quia omnes eiusdem cor-
 poris equaliter sunt susceptibiles talis qua-
 litatis. Et hoc corpus gloriosum sit tan-
 gibile: non tamen erit corruptibile aut pas-
 sibile. Et cum inquit Gregorius in omel. quod
 corrupti necesse est quod palpaf: intellige-
 dum est ait Richardus. de eo quod palpaf reli-
 cto naturalibus suis: et de palpabilitate
 que est secundum primas qualitates actiuas
 et passiuas: aut per qualitates causatas
 ab eis. Nec ille. Tunc enim ignis et aqua
 si mutuo se contingerent nullum istorum age-
 ret in alterum: nec ab altero pateret: quod
 virtute diuina ralis actio ab elementis et
 elementatis tolleretur omnino. Tres forte
 diceretur quod cum nihil tollat de homine quod
 pertinet ad eius quidditatem. et mortale in-
 tale quidditate ponat dicere Porphyrio
 quod homo est animal rationale mortale. Unde quod
 homo semper sit mortalis sicut semper est ratio-
 nalis. Richardus de Richardo. de. quod mortale non
 signat aliquid pertinens ad hominis quiddita-
 tem: nec debet poni nisi secundum opinionem Por-
 phyrii quod est imauit angelos esse animalia
 per naturam hominis: et mortalitatem perti-
 nere ad hominis naturam: ita ut non possit
 fieri immortalis remanens homo. In quibus
 Porphyrius errauit. nec ille. Et hoc sicut sunt
 dantur immortales. scilicet indissolubiles: non
 tamen erunt immortales et impassibiles: sicut
 dictum est prius in tractatu de penis infer-
 ni. Corpus igitur gloriosum tale erit ut in
 nulla sui parte possit ledi etiam si gladio
 recutere: imo si in igne inferni pone-
 retur nihil pateret. Quod res deside-
 rabilis et iocunda: Si enim homo in hac vi-
 ta tale corpus haberet et quod non posset sepa-
 ri ab anima nec pati ab aliquo extrinse-
 quo quantum gauderet de nouit. Suffi-
 ceret enim multis istud pro optimo meri-

toz suoz: et tamen in illo regno glorioso hoc
 non erit malum: sed beatitudo anime multo erit
 melior: in corpore beatitudie. Erunt igitur omnes
 partes eiusdem corporis equaliter impas-
 sibiles per dorem impassibilitatis. Et hoc
 de tertio. Quarto dictum est quod impassi-
 bilitas in subtracto equalis erit ope: ad
 cuius declarationem ait Bossius in iiii. quod due
 scilicet operationes de quibus dictum est in pri-
 mo membro non manebunt: quod iter elemen-
 ta unita in corpore non erit pugna. Et ratio
 bus triplex est secundum eundem doctorem. Pri-
 ma est reuerata mixtio contrarietas con-
 trarietas. scilicet est elementarium appeti-
 tum queratio. tertia est anime influen-
 tis preseruatio. et ratione primi non pugnat.
 ratione secundi non possunt pugnare.
 ratione tertii habent quiescere. Nec il-
 le. Corpus igitur quod erit subtractum
 illius qualitatis gloriose duas opera-
 tiones primas habebit: quia tunc ele-
 menta erit sic comparata: ut vitalis calor
 assimilatus vere nature celestis: et ita nihil
 consumetur in corpore: et per spiritum nec in-
 digebit pabulo. In tali ergo erit magna
 preterperantia: et ita nulla poterit esse dis-
 solutio: et ex hoc erit longeuitas vite:
 quam tamen non possumus consequi in presentis mun-
 do: quod statutum est ait apulus Hieronymus. in bo-
 minibus semel mortui. Si uelimus igitur
 spiritus beatitudinis et gloriose uiuere post hanc uitam
 debemus nos disponere ad bene mortui.
 Unde Bernardus in quodam sermone de apostolis.
 Studeamus inquit frater uiuere uita iusto-
 rum si morte eorum mortui desideramus. Unde
 et ait Gregorius. Regio nostra paradisi est
 ad quam iesu cognito redire per uiam qua
 uenimus perhibebimus. A regione enim nostra
 supbiendo et inobediendo uisibilis festi-
 quedo in adam discessimus: sed ad eam ne-
 cesse est ut humiliando obediendo et uisibi-
 lita contemendo redeamus. Sic igitur si
 mandata custodierimus sicut ait apulus

Tertia gloria corporis

I. Cor. xv. **O**portet corruptibile induere incorruptionem: mortale hoc induere immortalitatem. Ubi s^m expōnē Nicō. de l^{ra} oñd^{is} resurrectiōis necessitas q̄ accipit ex trib^{us}. p̄mo ex p̄fectione nature dūanc que nō ē p̄fecta nisi aia sit corp^{is}: p̄iūta: p̄p̄ qd̄ separi ē aie accidēs: ⁊ p̄tra ei^{us} naturale inclinatio: vt p̄ius dictū est. Nullū autē tale pōt eē p̄petuū. scdō ex p̄mptōe diuine iusticie. s^c vt corp^{is} simul cū aia p̄mies vel p̄mies cū aia peccauit in corpe vl^l me ruit. tertio ex p̄formitate mēbro:ū ad caput n̄m q̄tuz ad electos q̄ surrexit p̄ iteratāvniōē ad corp^{is}. Nec ille. Ad banc immortalitatem pueniem^{us} dū ad regnū celo:ū vocabimur per xpm̄ dicentem. Venite benediciti ⁊c.

Tertia gloria cor

t poris erit vigorosa subtilitas. vñ Rich. ait q̄ subtile dicit a virtute penetrādī.

Res autē triplici de causa est penetratiua. s^c aut. p̄p̄ paruitatē quātitatē maxime scdō latū ⁊ pfundū: vt est acus q̄ quibus longa sit tñ penetratiua est: aut p̄pter raritatē sue materie: ⁊ sic aer ē penetratiu^{us}. aut tertio p̄p̄ actiue virtutis magnitudinē: ⁊ sic vinū penetratiuū est multo magis q̄ simplex aqua q̄cūq̄. Quap̄ op̄ aq̄ cum modico vino bibita magis refrigerat sanum hominē q̄ si p̄ se bibat: q̄ vinus facit eas ad loca corp^{is} penetrare ad q̄ p̄ se penetrare nō possit. Scdō p̄mā causam penetrādī accēdit subtilitas corp^{is}: beato:ū: q̄ i debita q̄ritate resurgēt: nec etiā s^m s^cdam causam: q̄ tota materia q̄ necessaria est ad cēntiam eo:ū resurget in eis: s^c s^m tertiā causam in eis attendit subtilitas eo:ū: q̄ p̄tute beatitudinis aie erit in beat^{is} corp^{is}

tanta magnitudo virtutis actiue q̄ p̄ eā multo efficacius poterūt penetrare q̄ ignis vel aer. Nec ille. In corpore igitur gloriose erit subtilitas q̄ poterit cum corpe nō gloriose existere. Scdō poterit corpi tā nō gloriose resistere. Tertio bec subtilitas eq̄lis erit i eodē corpe. Quarto corp^{is} tale permāneō in eodē robore. Per subtilitatem igitur p̄tute. p̄mo corp^{is} gloriosum cū corpore nō gloriose poterit existere: ⁊ erē plū bus^{us} ponūt quātdā quōd etiā duo corp^{is} nō gloriose sunt simul. Hoc p̄ inquit Tho. anglic^{us} in q̄rto suo: q̄ ferrū ⁊ ignis sunt duo corp^{is}: etiā sp̄ d̄ria: ⁊ tñ p̄nt eē simul. hoc p̄t q̄ opatio facit scire formā ⁊ naturā res: vt p̄t. vij. metha. s^c cuilibz parti ferri igniti puenit vera opatio ignis. Nā si adlūgat stupet: tūc incēdit eā ⁊ ḡrat verū ignē: ⁊ sic quelz pars b̄mōi ferri hz fecū veruz ignē. Et si hoc videt posse fieri p̄ naturā a fortiori p̄tute diuina: vt corp^{is} gloriose simul sit cū corpe nō gloriose. hāc docet subtilitatem xps̄ oñdit in sua natiuitate q̄ de virgine nat^{us} fuit absq̄ le sione. q̄n ad suos discipulos itranit sanis clausis. q̄n oēs celos trāsiit absq̄ celo:ū dilaceratiōe. Nec sunt mirabilia nobis ⁊ q̄n in corp^{is}: ebensibilia: eo q̄ videmus q̄ duo corp^{is} partē cōtus non p̄nt eē simul: s^c vno adueniēte reliquū etpellit ab eodē loco s^m naturā. dicit idē Tho. q̄ de potentia dei absoluta si deo placeret vnu corp^{is} gloriose possz simul eē i eodē loco cū altero corpore gloriose. Et si cōtrariū inueniat dictū ab aliquo scdōz tunc d̄z intelligi de potentia dei ordiata q̄ de^{us} d̄: illa solū posse q̄ ab eterno fieri p̄destinante: de q̄z nūero nō creditur eē illud. s^c q̄ vnu corp^{is} gloriose simul sit in eodē loco cū corpore nō gloriose. Nec ille. **O** q̄ta virt^{us}

tus: q̄ta p̄as corpoꝝ? glorioſi vt pene-
 tret q̄cuq; dura abſq; talit̄ diuifione?
 Hoc ē em̄ qd̄ dicit apl̄o. i. Coꝝ. xv. Se-
 minatur corpꝝ aiale: ſurget corpꝝ ſpiri-
 tuale. Vbi ait Ilco. de Iyra. Seminaſ
 corpꝝ aiale. i. groſſum impotēs eē cum
 alio corpe nō glorioſo. ſurget corpꝝ ſp̄ia-
 le. i. potēs eſſe cū alio corpe nō glorioſo
 ſicut ſuo modo ſpūs ſimul eſt cū corpo-
 re. Nūc vero ⁊ ſi nō corpe ſimꝝ in celis
 ſi mūdū penetrantimꝝ celoꝝ corpe pes-
 netremꝝ et aſcēdamꝝ ſpūꝝ p̄ſiderantes
 tācā uobis. p̄miſſas gl̄ias: vt dicamus
 cū apl̄o illud ad P̄bilip. iij. Nra cōuer-
 ſatio in celis eſt. Glo. Noſtra cōuerſa-
 tio ⁊ ſi adhuc ſimꝝ in tra ē in celis vbi
 eſt ſp̄s noſtra. Cōuerſatio q̄dē noſtra
 d̄z eſſe p̄noſa: fructuoſa: gratioſa. Vir-
 tuoſuz em̄ ⁊ ſanctū eſt q̄ bō poſſideat
 bonā cōuerſationē gr̄aue: q̄ uerſatō
 ſignū eſt ſanctitatis iſterioꝝ: vt de ta-
 li dicat illud Thobie. iij. In bona vi-
 ta ſancta. uerſatio p̄manſit. Itē de-
 ber eē intuentibꝝ fructuoſa. i. Pe. ij. Cō-
 uerſationē veſtrā iter gētes hūres bo-
 nam. Apud deū gratioſa. Deute. i. Da-
 te nobis viros ſapiētes et gnaros: et
 quoz cōuerſatio ſit. p̄bata. i. approba-
 ta apud deū. Talis em̄ cōuerſatio: tal-
 vita faciet vos penetrare celos et ha-
 bere dorē ſubtilitatis. Sic ligif pater
 quō corpꝝ glorioſuz poterit cū nō glorio-
 ſo exiſtere. Scōo poterit etiaz corpoꝝ
 nō glorioſo reſiſtere. nō enim poterit
 corpꝝ nō glorioſuz penetrare corpꝝ glo-
 rioſum ſicut ecōtra: vt patuit. vñ Boñ.
 ait ī quarto. ⁊z n̄bil poſſit corpoꝝ glo-
 rioſo reſiſtere: ip̄z tñ pōt alijs ſicut p̄z:
 q̄ cōſtat q̄ pōt ſuſtinere lapidē in ma-
 nu. Coꝝpus ergo glorioſuz poteſt ſe tā
 gibile p̄bere: et p̄r nō p̄bere ſiue latē.
 ⁊ hoc ſim̄ diuerſas cōdiſtōes. nā tanq̄
 pōt: q̄ pōt impellentis reſiſtere cui ſit

corpꝝ verū: nō vauū vel fantaſticū. Ia-
 tere vero pōt: q̄ pōt penetrare orga-
 nū tactus. p̄imū bz per veritatē natu-
 re: ſcōm ſim̄ effectū ſpiritualis poten-
 tie. Nec ille. Et butc p̄petari reſiſtēdi ē
 in via filis fides noſtra. i. Job. i. Nec
 ē victoria q̄ vincit mūdū fides noſtra.
 Pugil em̄ vidēs p̄uſione victi ⁊ bono-
 rem victoꝝ nitit̄ ad victoriā: ſic nos
 per fidē intelligētes cōfuſionē pctōꝝ
 ⁊ demonū p̄ eternā dānationē. Intel-
 ligētes etiaz p̄ fidē bonozē ⁊ gloriā bo-
 noꝝ debemꝝ tota conamine reſiſtere
 demoni ⁊ peccato: iſō fides cōparatur
 ſcuro. Ep̄be. v. In oibus ſimētes ſcu-
 tum fidei. ⁊ i. Pe. v. Qui ſc̄z diabolo reſ-
 ſiſtite fortes ī fide. Utiq; fides ſaluat
 hominē q̄ operibꝝ adimplet. vñ de ſi-
 des dicit eo q̄ faciat ſicut p̄mittitur.
 Uñ Greg. Quid p̄deſt q̄ redēptio: i no-
 ſtro per fidē adiūgimur: ſi ab eo moꝝi
 bus diſiūgamur: Lūc veracit̄ fideles
 ſumꝝ ſi qd̄ p̄bis p̄mittimꝝ: operibꝝ im-
 plemꝝ. Fidelis ſeruꝝ nō timet perde-
 re equū vt inuet dñm. t̄ps non timuit
 vitā perdere corporalē vt luuaret bo-
 minē. certe nec nos debemꝝ timere ſi
 opus fuerit perdere vitā corporalē vt
 ſeruemꝝ fidē. Apo. iij. Eſto fidelis viſq;
 ad mortē ⁊ dabo tibi coronam vite. i.
 Mach. ij. H̄brabā in rēparatōe nōne in-
 uērus eſt fidelis? Joſeph in tēpore an-
 guſtie ſue cuſtodiuit mādatuz. Et ſeq̄
 tur ibidem Anania: azarias: miſael
 credētes liberati ſē de flāma. Et poſt.
 Nos ergo filij cōfortamini ⁊ viriliter
 agite in lege: q̄ in ipſa glorioſi eritis.
 Sz beu multi ſunt fideles verbo: ſed
 pauci ope. de qbꝝ apl̄s ait ad Titus. i.
 Conſtitetur ſe noſſe deū: factis aut̄ ne-
 gant: cū ſint abbomiati ⁊ increduli:
 et ad om̄e opus bonū rep̄obi: de qbꝝ
 pōt dicit illud pō. Coꝝ autē eoz nō erat

Tertia gloria corporis

rectū eū eo: nec fideles habitī sunt in
 testamēto ei⁹. Si ḡ fidelit̄ vīuimus ⁊
 peccat̄ resistamus poterim⁹ in coꝛpe
 glorioſo resistere coꝛpi nō glorioſo: s; nō
 coꝛpi glorioſo: ait Boñ. Et hoc de secun-
 do. Tercio bec subtilitas equalis erit
 in eo: de coꝛpe dicēte Rīchar. Hec sub-
 tilitas erit equalis in oib⁹ partib⁹ eius⁹
 de coꝛpis. Eque em̄ pfecte et facili⁹ po-
 terit vna ps coꝛporis gloriſicati simul
 esse cuz coꝛpe nō gloriſicato sicut alia.
 Subtilitas tñ secūdo modo dicta nō
 erit equalis in oib⁹ partib⁹ coꝛpis: q; de
 bita coꝛpis armonia requirit vt vna ps
 coꝛpis sit rarior q̄ alia: et alia denſior
 alijs. Erīt tñ in partibus coꝛpis denſi-
 tas ⁊ raritas fm illā pportionē quas
 requirit pfecta hūani coꝛporis armonia.
 Hec ille. Et huic ppetati cōueniētī eq̄
 lit̄ oibus partib⁹ coꝛpis assimilaf̄ cha-
 ritas q̄ q̄scq; tenet diligere primū s; ſi-
 cut ſeipm. Math. xxij. Diliges primū
 tuū sicut teipm. ſ. ad eādē britudinem
 ad quā diligis te. Ait Ric. de sy. Tñ s;
 Aug. Dillectio dei ⁊ primi est ppa vir-
 tas ⁊ ipālis plox atq; pfectoꝝ: cuz ce-
 tere virtutes bonis ⁊ malis possint ef-
 ſe cōes. vñ ista geminavirtute q̄ caret
 alas ad volādū in regnū celoꝝ nō bz.
 Et nota q̄ qñ dicitur diliges primū: uz
 tñ sicut teipm tradit̄ et diligēdi rō: ⁊
 dilectionis mod⁹. Ratio quidem dili-
 gēdi tradit̄ siue rāgitur ex eo q̄ primi-
 mus noiatur. pp̄ hoc em̄ debem⁹ eos
 et charitate diligere: q; sunt primi no-
 bis: ⁊ fm dei imaginē: ⁊ fm gl̄ie capa-
 citatē. Nec refert vtrū dicat̄ primū vl
 frater: vt habet̄. ſ. Job. iij. vl̄ amicus:
 vt habet̄ Zenuſid. xij. q; per om̄ia bec
 affinitas designaf̄. Omodū aut̄ dile-
 ctionis tangit̄ cū dicit̄: sicut teipm: qd̄
 nō est intelligēdū q̄rū ad hoc q̄ aliq̄s
 equalit̄ primū sibi diligat: s; aſqualit̄

ter sibi: ⁊ hoc tripl̄. Primo qd̄ est par-
 te finis: vt aliq̄s diligat primū ppter
 deū sicut ⁊ ſeipm ppter deū bz dilige-
 re vt sic fit dilectio sancta. Secūdo ex
 parte regule dilectionis: vt scz aliq̄s
 nō p̄descēdat primo in aliquid malo:
 s; solū in bonis vt sic fit dilectio proxi-
 mi bona ⁊ iusta. Tercio ex parte ratio-
 nis dilectionis: vt scz nō diligat aliq̄s
 primū ppter ppriā vtilitatē vel dele-
 ctationē: s; ea rōne q̄ velit primo bo-
 nū sicut vult bonū sibi ipſi vt sic fit dile-
 ctio primi vera. S; ben apostol⁹ enī
 dicit̄ I bimo. scribens in. ij. eplā. iij. ca.
 Hoc aut̄ scito q̄ in nouissimis diebus
 instabūt tēpora periculosa: ⁊ erūt bo-
 mīes seipſos amātes cupidī: elati: sup-
 bi: blasphemī: parētīb⁹ nō obedīētes:
 ingrati: scelerati sine affectōne: sine pa-
 ce: crimiato: es: incōtinētes: immīstes:
 sine benignitate: p̄ditores: pterui: ce-
 ci: voluptatī amatores magis q̄ dei:
 habētes quidē spēm pietatis: virtutē
 aut̄ ei⁹ abnegātes. et hos deuſta. Hec
 sibi. Hic ostēdit maliciā hominū q̄ erit
 in vltimo: ⁊ iā suo tēpore inceperat. vt
 de erouēs hunc textus Nīco. de lyra
 ait. In nouissimis dieb⁹: hoc enī erit
 potissime ante tēpora āt̄ xp̄i instabūt
 tēpora periculosa ppter multiplicita-
 tē seductoꝝ. Petrus vero de tharenta
 ſia lati⁹ exp̄licās ait. In nouissimis di-
 ebus. ſ. circa finē mundi. ſ. I bimo. iij.
 Nouissimis dieb⁹ discedent qd̄az a ſi-
 de: instabūt sanctis. ſ. tpa periculosa. ſ.
 percussis plena. Erūt em̄ persecutōes
 grauissime cōſlate et tyrāntis: bereti-
 cis: ypocritis. Hī sunt tres ordines gē-
 tīi. Dañ. vij. Et bec erit causa pericu-
 li: q; erūt boies seipſos amātes nō de-
 um vel primū. P̄bīlīp. ij. Oēs querūt
 que ſua ſunt. Et pp̄ſo aut̄ amor: tan-
 q̄ radice oia mala oriūtur: q; vt dicit̄

Augu. ii. de ciuit. dei. Libertate babylonie facit amor sui vsq; ad contemptus dei. Euplidi. dic ponit tres effectus amoris priuari. Et primo in generali. Primum est perpetratio omnis mali. Secundum commotio summi boni: sibi voluptatum. Tertium est simulatio catholice fidei: sibi haberes species. Ponit primo quartum: mala que committuntur in deum. Secundo. et que magis in primum: sibi parentibus non obediendo. Tria que magis videtur in seipsum: sibi perit. Dicit ergo cupidus. q. d. erunt boies ita seipsum amantes que erunt cupidus ad lucrum pecuniarum: diligentes. s. plus mundum quam deum. elati ad deum. Proverb. vi. Ser sunt que odit dominus oculos sublimes etc. Superbi ad honorem sibi impetunt. Jaco. iij. De superbis resistit. Blasphemus ad dei virtutum quod est grauissimum peccatum: quod spiritus blasphemie non remittit in hoc seculo: nec in futuro. Parentibus. hic tangit. et mala que videntur magis committi in primum. Primo tria que committuntur in primum superbiorem. Secundo quartum: que in proximum equaliter: scilicet sine affectione. Tertio tria que committuntur in primum inferiorum: sibi inimicos. Dicit ergo erunt etiam pauperes. siue carnalibus: siue spiritualibus: et quantum ad precepta: contra illud Ephe. vi. Filii obedite parentibus vestris per omnia. Ingrati quantum ad beneficia a parentibus impetra. Sap. xvi. Ingrati enim spes tanquam hyberna illis glacies rabsceat: et disperiet tanquam aqua superuacua. Scelesti ad grauissima etiam maleficia in personas parentum impetranda. Esa. i. Conteret scelestos et peccatores simul. Sine affectione aliorum. s. miserie non compatiendo. Ro. i. Sine affectione: sine federe: sine pace aliorum quietem perturbando. Erunt

natores. s. crimina alijs imponentes. Incontinentes. s. peccatis carnalibus deseruientes: gula et luxurie vacando. Immites. s. crudelis erga eos quos possunt opprimere. Sine benignitate. s. sine misericordia et largitate erga eos quibus debent subseruire. Proditores id est secretorum reuelatores erga eos quibus habent consulere. Proterui. s. tanquam peccata que videtur committi in seipsum. Dicit ergo proterui. s. inuerecundi de se habentes quo ad actus concupiscentes qui maxime sunt erubescibiles. Icre. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi: noluisse erubescere. Timidi. s. inflati animo quo ad actus rationales. Sap. ij. Errecauit enim illos malicia eorum nescierunt sacramenta dei: nec sperauerunt mercedem iusticie. Erunt etiam voluptati amatores magis quam dei. Ipse enim sunt de quibus dicit apostolus Petrus. ij. Quorum deus venter est. Et erunt habentes quidem species pietatis. s. christiane religionis in exteriori simulatione: quod sacramenta christiane religionis participabunt cum bonis: ideo periculosiores. Mat. vij. Avertite a falsis prophetis. Virtute autem. s. rem pietatis ipsius id est dilectione dei et proximi abnegantes. et vos deuita. s. homines ita pueriles. Et. ij. canonica Joba. i. Neque auem disceritis. hec Petrus. Non sic charissimi vitam? si gloriam celestem desideramus in qua virtus subtilitatis esset equalis in partibus eiusdem corporis: sed magis proximus sicut nos diligamus: quod qui proximum diligit legem implet: et qua sequitur salus. Et hoc de tertio. Quarto dicitur est quod hec subtilitas permanens erit in eodem robore. Nam gloria rationis que corporis est perpetua et sine mutabilitate sicut dictum fuit prius: cui correspondet presens

Quarta glia corpis

rantia bone vite: q: qui pseuerauerit vsq; in finē bñe salu' erit. Mat. x. Ad hanc autē subtilitatē peruensemus: si nobis dicatur Venite benedicti &c.

Quarta glia cor

q
pos' erit velocior agilitas de q' dicit apl's. i. Eoz. xv. Seminat in infirmitate:

surgit in virtute. Ubi ait Nic. de ly. Seminat in infirmitate. s. corp' ab aia de difficili mobile: q: vt dicit Sapl. ix. Eoz' pus qd' corruptur aggrauat aiam. cō' surgit in virtute. i. mobile fm voluntatez aie per dotem agilitatis. Hec ille.

Hec autē agilitas erit in quattuor: Primo mouēdo corp' absq; resistētia. Secōdo mouēdo corp' q' voler potētia. Tertio mouēdo corp' nō rei carētia.

Quarto mouendo corp' in dei pñtia.

Agilitas igit' bec erit in mouendo corp' absq; resistētia. idē dicit Sapl. iij.

Surgēt sicut p' dotē caritatis: vt dicitur est: & tanq' scintille in arundineto discurrēt p' dotē agilitatis q' corp' obediat aie ad nutū quātū ad motū locale: vt declarat' Nico. de lyra. et Esa. xl.

dicatur. Qui autē sperant in dño murabunt fortitudinē. assumēt pēnas vt aqle. current & nō laborabūt. ambulant & nō deficiēt. Discursus autē scintillarū agilis est ita etiaz volat' aq'larū laborabūt tñ ppter resistētia mediū: & etiā q: bñt corpa fatigabilia. ista autē nō erunt in motu beatorū corpoz.

vñ R. Icar. ait. Ad agilitatē mor' tria concurrūt. s. fortitudo virtutis motiue. habilitas mobilis ad motū. & istoz duo rū pfecta cōiunctio q' req'ritur inf' mobile & motorez. Primū erit in beatis p gliaz aie. Scdm erit i corpe p quāda' qualitātē q' erit habile moueri fm volūtātē in nullo penit' existēs: q' qualis

tas dicitur dos agilitat'. Tertio erit p ista duo simul. p illa em' duo erit pfecta cōiunctio inter corp' & aiam q' req'ritur in

ter mobile et motore: sicut p impassibilitatē pfecte vnles aie vt forme dātū cōplementū p'imi esse: et idē aia ita velociter poterit corp' suū mouere sic pōt seipaz sine corpe. Hec ille. Et Tho. anglic' ait. Fide tenemus imediate per

acto iudicio q' corpa scrōn equali velocitate sicut angeli dei ascēdent cum xpō iudice. Hec ille. Ibi nulla resistētia. Vñ idē Tho. ait. Ad hoc q' corpus ab aia brā resumptū nō sit sp' aie onerosum: sicut esse cōsueuit in hac vita morali q' tuoz req'runf. duo ex pre

sensus: et duo ex pte mor'. Nā ex pte sensus pmo req'ritur vt corp' aie beate sit nobilitū passionū. s. sensibilibū specieruz de facili receptiuū. Secōdo vt sit ignobilisū passionū: scz corruptuarū & lesuarū a cōsonū ppulsiuū. Rōne pmi cōuenit tali corpoz: dos charitatis: ratione vero secūdi dos impassibilitatis.

Et sicut ex pte mor' duo req'runf in bu sinuōi corpe. Primo em' cōgruū est vt bñt corp' taliter disponat q' motorez suis spm mouendo nō lassetur. Secōdo ne i suo motu ppter resistētia mediū nō retardet. Quo ad p'imu disponit bñt corpus dote agilitatis: sed quo ad secūdu dote subtilitatis. dato tñ q' in tali motu nō sit resistētia et pte mediū nō seq'tur q' fiat in instanti. Si tñ sensus videret transitū corpoz gloriofi iudicaret bñt trāsitus duratio nē esse eque induisibile sicut aeris illuminationē quā in hoc sensus decipit: q: et si sensus nō decipiat circa pp'itū obiectū: decipit tñ pōt circa obiectū cōmune. Hec ille. Q' q' iocundū erit aie habere corp' suū ita agile: ita velociter mobile? Desiderāt em' q'daz

corp⁹ habere agile sicut b³ yrundo. s³ vere talis agilitas nihil est comparatiue ad agilitate corp⁹is gl⁹osi q^od mouebit ita subito q^o iudicaret moueri ab oculo uidente in instanti: etia³ si moueret ab o⁹se: in occidente. Quāto desiderio debem⁹ mente et uoluntate h⁹modi gloriosam felicitatez optare: et mente h⁹uili deo seruire ut hanc possimus obtinere? Consideratio tant⁹ premij nos excitare d³ ad festinatē opandū ea p⁹ que possim⁹ ad illud peruenire. Eccl. ij. In oibus operib⁹ tuis esto uelox: et ois infirmitas non occurreret tibi. In oibus operib⁹ bonis esto strenu⁹: nō procastinās: et sic infirmitas perī nō occurreret tibi. Et vere diligentia est multuz necessaria in p⁹fectu spūali. Ideo dicit ap⁹st⁹l⁹us. i. Cor. in. ix. Sic currite ut cōp⁹cedatis. Sed vere multi sunt similes tigridi q^o q^o uenatores p⁹sequitur ut fetū suū quez iporat recuper⁹: dum currit post ipm̄ inuenit specula q^o in uia sua posuit et dimisit: in quib⁹ speculis dū tigris ymbra p⁹ptiā uidet credit eā esse catulū suū: et iō labendo speculū suū sicut et a cursu suo ipedit: et ita uenator iporat catulū quez ampl⁹ nō recupar. Reuera hūc aiāi hō illis ē. catul⁹ em̄ n⁹ est grā quā q^o q^o accepim⁹ et bona opa digna de cōgruo et q^osi de p⁹digno uita eterna. Sepe autē accidit q^o hanc grāni p⁹dim⁹: et de⁹ ipsaz a nobis subtrahit p⁹pter peccm̄: et dum uolum⁹ ipm̄ recupare ab ipso deo: specula in hac uia posita. i. mūdana p⁹peritas: delectatio carnis: et honores nos detinēt et retardāt a fetu recuperādo: et sup⁹uenit mors: et sic dānamur. Nō diligam⁹ igit⁹ ymbre uanitatē: s³ res ueritatē. nō negligētie tarditatē: sed bonoz opoz uelocitatē. De diligentia pōt dici illud Lu. xij. Oportet me bodie et

cras et seq⁹nti ambulare. i. p⁹stine et diligēter. Talib⁹ igit⁹ dabit⁹ agilitas gl⁹iosa. et h⁹ de p⁹mo. Scōdo dicit q^o agilitas p⁹dicitā erit in mouendo corp⁹ quo uolet potētia. i. uolūtas: discente b⁹o Augu. xij. de ciui. Ubi uolet spūs ibi erit p⁹st⁹ corp⁹. Uñ corp⁹ nō inclinabitur magis ad sursum q^o ad deorsuz: nec magis ad deorsuz q^o ad sursum. Q^od de clārās Bona. ast. Corp⁹ gl⁹osuz rōnez sue nobilitat⁹ et stabilitat⁹ trahit ab aia: iō inclinatio ei⁹ est ad aiam nō ad al⁹ q^od e⁹. Et q^om̄ agilitas sequitur inclinatio nē: et aia pōt moueri in oēm d⁹ctāz positionis: iō corp⁹ est habile ad oēm sitū. uñ agilitas nō inclinatur ad aliquē locū determinatū: s³ est p⁹optitudo ut corp⁹ moueat in oēm locū ad quez uult moueri aia. nā appetit⁹ elemētoz totallē dētat in illo corp⁹: ita q^o nullū elemētū in eo appetit suā sperā: et iō ablat⁹ est t⁹e appetit⁹ ad deorsuz et grauitas. Hec ille. Nūc autē corp⁹ n⁹m tēdit deorsum p⁹ grauitatē suā. s³ tūc nō sic ut dētm̄ est. Hic q^o mūdus p⁹ nūc est locus corp⁹oz n⁹oz: s³ nimis ar⁹ in operatione ad celū syderū. Similes t⁹ plures mūdant⁹ sunt aurb⁹ cōclusi in gabis: in q^o si ponant⁹ a suuentute ita b⁹scantāt dulciter sic extra. Sic peccōres in peccis nutriti et assueti in h⁹ mūdo letant ac si essent in paradiso: uel q^osi nō attendētes pericula et laq⁹os hui⁹ mūdi p⁹ quos plures captiuntur et deducuntur ad locū inferni. est t⁹ in uolūtate n⁹ra grā dei assistente ut ad locū sup⁹remū ascendam⁹: et p⁹dicitā agilitatē p⁹sequamur. et hoc de scōdo. Tertio dicit q^o agilitas p⁹fata erit in mouendo corp⁹ nō rei carēntia. i. p⁹pter aliquē defectū. Unde I⁹ciar. dicit q^o corpa gl⁹iosa nō acq⁹rent aliquā p⁹fectiōē: p⁹ suū motū locales. mouebuntur t⁹ ut id q^od h⁹nt

Quarta gloria corpis

in virtute actu exercetes diuinā sapias
 in oibus cōmendabilē ostendāt: et vt
 reficiantur visus eoz pulcritudine di
 uersarū creaturarū: in quib⁹ dei potē
 tia ⁊ scientia ⁊ bonitas eminenter re
 lucebunt. Hec ille. **D**otus autē hic vt
 cōter est ppter aliquas indigentia: ⁊
 est entis imperfecti p̄ficiēdi p̄ terminū
 q̄ acquirif p̄ motū. **D**otus tñ ad vbi
 pōt esse entis p̄fecti: sicut p̄z de celo
 et de substātijs separis q̄ moueuf mo
 tu locali: q̄uis sūt entia p̄fecta ex suo
 motu nullā p̄fectionez intrinsecā acq̄
 rentia. **S**z de loco bul⁹ mūdi moueri
 multū affectare debem⁹: qm̄ hic mul
 tis bonis carem⁹. Nā caro n̄a dicit
 a carēdo: eo q̄ caret om̄i bono. Caro
 em̄ cūctis vermib⁹ est denudata: p̄a
 uis affectib⁹ in flāmata: diris tumul
 tib⁹ excitata. Ideo est p̄ abstinentiā ⁊
 p̄niam castigāda et rep̄imēda: q̄ qñ
 caro n̄a nimis p̄ delicias impignaf
 ̄ sp̄m̄ recalcitrare molitur ad moduz
 equi plinguis. Caro em̄ humana si fue
 rit bñ palta et nutrita nunq̄ cessat lu
 dere: ⁊ in boneste se portare. Un̄ apl⁹
 loq̄ns de seipso ante cōuersionē dicit
 ad Ep̄be. ij. Aliqñ uersari sum⁹ in de
 siderijs carnis n̄re facietes volūtates
 carnis. Est in carne malorū affect⁹: q̄
 semp̄ per mala desideria ardet. semp̄
 n̄stif sp̄m̄ inuenenare p̄ delectationē:
 aut ip̄m̄ ifestare p̄ varias cogitatōes:
 aut ip̄m̄ cōturbare p̄ t̄ores ⁊ optuso
 nes. Ad Gal. v. Caro occupat aduer
 sus sp̄m̄: vt p̄l⁹ dcm̄ est. ⁊ ita est duris
 tumultibus excitata. Ecc̄. xvij. Quid
 nequ⁹ q̄ qd̄ excogitauit caro et san
 guis: Et h̄ argueret. **I**o autē apl⁹ i Ro
 ma. xij. Carnis curā ne fecerit in de
 siderijs. Et carētia i ḡ boni in carnez
 optare debem⁹ vt ipsa corpa n̄ra mu
 teuf in mell⁹: qd̄ fiet dā mouebimur

absq̄ carētia alicui⁹ boni. Et h̄ de ter
 tio. **Q**uarto dcm̄ est q̄ agilitas p̄l⁹ dī
 cra erit in mouēdo corp⁹. Un̄ dicit i R̄
 char. q̄ p̄ illū motū nō minuet in aliq̄
 eoz cōreplatio: q̄ quocūq̄ vadāt deū
 semp̄ presentē habebūt. Hec ille. **I**re
 inq̄t virtute sup̄naturali b̄uanitate xp̄i
 oculis corp̄alib⁹ videbunt in quocūq̄
 loco celli empyrei fuerint. h̄ ille. **N**unc
 autē q̄uis de⁹ ait Act. xvij. Nō iōge fit
 ab vnoq̄. in ipso em̄ viuimus: morie
 mur: et sum⁹. tñ ip̄m̄ nō videm⁹ sicut i
 patria videbim⁹. Ubi ait i l̄c. de lyra.
In ipso ⁊c. sicut in cā efficiēte. nā cau
 sat in nobis viuere: mouere: et esse. sic
 est intimior: nobis q̄ nos ipsi: q̄ cōiun
 git p̄: inopia intrinsecā. Hec ille. **I**ste
 sunt q̄ttuoꝝ dotes corp̄is: q̄ quib⁹ iaz
 dicitur. c. claritas: i passibilitas: subtili
 tas: ⁊ agilitas. Un̄ ait Bonauen. q̄ do
 tes dñi qñ diuinitie date desposare. Et
 i R̄ char. dos antiquus solet assignari
 qñ sponsa traducta in domū sponsi: q̄
 dos q̄uis assignetur sponso a p̄te sp̄o
 se: tñ p̄op̄:etas remanet penes spon
 sam: q̄uis visus debeat sponso. Un̄
 soluto carnali matrimonio dos rema
 net sp̄o: sic ⁊ dotes br̄ox sunt ad sp̄o
 si gl̄iaz: ⁊ p̄p̄tā p̄fectioez br̄ox. **I**re dī
 est q̄ dotes sunt q̄litatez. Un̄ dos v̄
 sionis est qd̄a babit⁹ luminosus in in
 tellectu quo eleuat ad clare deū vidē
 dū. Dos fructuosus est p̄fect⁹ charitatē
 babit⁹ quo aia fruis deo. Un̄ p̄p̄: lo
 quēto i dorib⁹ aie nō cōsistit b̄itudis
 cēntia: s; i actib⁹ earū ad q̄s ordinant
 sicut babit⁹ ad actū. Et barū duaz do
 tiū visio ⁊ fructio sunt act⁹ p̄p̄: loq̄
 di. Dos autē tertia a duab⁹ alijs diti
 tra est babit⁹ p̄fect⁹: quo volūtas est p̄
 secte secura de p̄peruatōe tēnōis p̄e
 dicte. **S**ine em̄ predicta assecuratiōe
 nō pōt intelligi aia deo p̄fecte v̄lta.

Erit velocior agilitas

pri^o q̄ est dos vñfōis. sc̄do dos fructio
 nis. tertio dos p̄fecte securitatis. Uñ
 dos ī p̄posito sic describit. Dos ē p̄pe
 tu^o ornatus aīe et corp̄is vite sufficēis ī
 et̄na b̄ritudīne iugiter p̄seuerās. Do
 tes corp̄is sunt q̄ dīct̄e sunt. Notandū
 īnsup q̄ de dotib⁹ p̄rigit loq̄ duplt̄ ast
 r̄k̄ich. aut fm̄ id qd̄ sunt: aut sub rōne
 q̄ dotes sunt. P̄mo mō in oībus bea
 tis sunt iste tres dotes. s. clara vñfō: p̄
 fecta fructio: et p̄petuitatis v̄riusq̄ se
 curitatis p̄fectio. Nec ille. Qd̄ est intel
 ligendū ad sensū expressarū. Itē ait
 idē. Dotes autē corp̄is q̄ sunt agilitas:
 ipassibilitas: subtilitas: et claritas erūt
 in oībus bris fm̄ corp⁹ p̄ resurrectione
 nē. Sed loq̄ndo de dotib⁹ sub rōne q̄
 dotes sunt: sic maxie b̄ p̄p̄e sunt in aīa:
 bus br̄is aliquo etiāz mō q̄uis nō ita
 p̄p̄e sunt in xp̄o et in angelis sanctis.
 Eū⁹ rō est: q̄ inter sp̄sum et sponsaz
 p̄p̄e loq̄ndo req̄r̄it p̄fo: m̄tas ī natu
 ra et distinctio in p̄sona: et q̄ sponsa fa
 cta sit sponsa de nō sp̄sa. Et q̄ inter
 xp̄m et eccl̄iaz boīm br̄oz ē p̄fo: m̄tas
 in natura et distinctio in p̄sona et de nō
 sp̄sa facta est sp̄sa: sō in m̄rimonio
 sp̄iali maxie b̄ p̄p̄e sponse: dīcen
 te ap̄lo Ep̄be. v. X̄p̄s dilexit eccl̄iaz: et
 semetip̄m tradidit p̄ ea vt illā sancti
 ficaret mūdans lauacro aque in xp̄o
 vite: vt exbereret ipse sibi gl̄iosam ec
 clesīā nō h̄ntem maculā: aut rugā: aut
 alīqd̄ b̄mōs: s̄ vt sit sancta et imacula
 ta. Eū⁹ q̄ dos assignet rōne m̄rimoniū
 vñfō: fructio: securitas: p̄fectio in aīa:
 bus br̄is b̄z pot̄i rōnez dot̄: q̄ in an
 gelis sanctis nō est nature p̄formitas
 ad xp̄m: et ita eccl̄ia ip̄sarū nō ita p̄pe
 b̄z rōne sp̄se sicut eccl̄ia boīm. huma
 na etiā natura rōi nō est p̄formis dīu
 ne nature neq̄ distincta ab ea in p̄fo:
 na: q̄ in xp̄o nō est persona nisi p̄sona

vbi: et p̄terea nunq̄ fuit nō sp̄sa. et sō
 m̄nime p̄p̄e ea q̄ dotes dicūtur in
 xp̄o habeat rationē dot̄is: q̄uis illa q̄
 dicuntur dotes excellentissime sint in
 ip̄o fm̄ id qd̄ sunt. Sicut q̄ dispositio
 nes aīe beate per quas deo p̄fecte cō
 iūgitur dotes dicuntur: sic dispōnes cor
 por̄ beator̄ per quas p̄fecti⁹ suis aīa
 bus cōiungūtur et eis p̄fecte obediūt
 dotes dicūtur. Nec oīa r̄k̄ichar. Bona
 uentura vero barū dotiū assignat nu
 muerū et sufficētiā fm̄ quattuor: ḡna
 causarū. sed ad p̄sens recitabo fm̄ du
 as causas illarū sufficientiā. Ait em̄.
 Secūdo accipitur numerus fm̄ cām
 efficientē. Dotes em̄ vt in b̄mōi corpo
 re sunt cōsummatū et perfectū esse ha
 bēt ab influētia aīe in corp⁹. Aīa autē
 in corp̄o dupliciter influit: s̄z vt p̄fe
 ctio: et vt motor. Ut perfectio aīa gl̄io
 sa influit viuificādo vita imortalē. Ut
 motor: influit mouēdo motu infatiga
 billi: alioquin nō esset gloriosa nisi ex
 cluderet mortē et penā. Q̄ q̄ viuificat
 vita necesse est in corpore esse disposi
 tione ad vitā: et hoc est lucis abundan
 tia et claritas. q̄ vero vita imortalē ne
 cesse ē corp⁹ habere dispōnē ad imor
 talitatē: et ista est ipassibilitas. Q̄ vo
 motu infatigabili mouet: iō op̄z etiāz
 q̄ nihil resistat. et ideo subtilitas est ī
 coepe op̄z etiā q̄ nihil retardet: et sic ē
 agilitas. Quarto mō accipit fm̄ cām
 materiale: sic corp⁹ nōstrū est p̄posi
 tū ex q̄tuor: elementis: et q̄ ab elemen
 tis b̄z q̄druplicē defectibilitatē. ab aq̄
 q̄ est elementū humidū et passibile b̄z
 passibilitatē et corruptibez. vñ būiduz
 aque corp⁹ corrupit. A terra p̄o b̄z ob
 scuritātē: q̄ elementū opacū. ab igne
 aīalitatē: q̄ calor p̄sumit p̄tinne. q̄ cō
 tīna idiget alimonia ciboz. ab aere
 vero b̄z infirmitatē. Aer em̄ facillē

Quinta gloria corporis

me imutatur: et cedit cuss impellenti. qm̄ igr̄ q̄truo: isti defec̄: debet̄ per bona opposita remoueri ad hoc q̄ corp̄ sit cōpletū cōpletione cōpleta: sō q̄truo: sunt dotes. p̄tra corruptiōes impasibilitas: p̄tra obscuritatē claritas: cōtra aialitatē spūalitas: cōtra infirmitatē virt̄ seu penetrabilitas. et bec̄ vltima p̄uentior: ē sūt oēs: qm̄ p̄cordat aucto: ita ut rōnī. aucti apli. l. lox. xv. Geminaf̄ et c. sicut dictū est. Cōcordat etiā rōnī. Dotes em̄ corporis dñr̄ non oēs q̄litates: s; solū q̄litates nobiles et p̄ncipales de nono supaddite nature q̄ recipiūt magis et min⁹ p̄ accessus ad terminū: nō p̄ imitaciones dñi. Nec ille. Et R̄schar. ait. Erit aut̄ p̄dictarū dotū o: lgo e deo p̄ creationē vt q̄dam nō improbabilit̄ dicūt. vñ p̄ t̄to dictur q̄ p̄dicte dotes erūt i ce: pe a bea: r̄tudinē aie p̄ quādā redūdātā q̄ de: illas creabit̄ in corpib⁹ b̄toꝝ. p̄t̄ me: r̄tū aiarū: q; i vsa sibi et corpib⁹ suis gloriā meruerūt. Nec ille. Itē ait q̄ p̄pter dotes p̄dicatas reddet̄ corp̄ tale vt in nullo aggrauer̄ aliam: q̄m̄s eam aggrauer̄ dñi est corruptibile. In q̄tū etiā p̄ dotes p̄dicatas magis vigeant in actib⁹ suis poterit̄ sentiriue: coadiu uabūt ad illā opationē intell̄ct⁹ q̄ intelliget̄ q̄dditates rerū sensibilium in fantasinate: q̄s q̄dditates triplici mō intelliget̄. s. in verbo: et in ip̄o ḡne sine fantasinate et cū fantasinate li placue rit volūtatē: cū mod⁹ intelligēdi in fantasinate sūt boi natural. Nec ille. Nec sunt q̄ q̄ p̄tinent ad gloriā corporis in vltima perpetua: quas gl̄iam donabit̄ x̄ps elect⁹ dū dicit eis. Venite b̄ndicti et c.

Consequenter vi

c dēdū ē de alijs q̄ ad gl̄iam in aḡ accitac̄ faciūt. vñ si

cut sp̄s carnalis⁹ danf̄ tris: quoz p̄mū d: dos. Scōz donatio p̄t̄ nuptias. Et tertiū parafernalia. dos ē vt dicitur fuit donatio facta sp̄se et pre partris: et h̄ ad vsū sp̄si. donatio fit sp̄se p̄t̄ nuptias a sp̄so. Alia dāt post nuptias: vt sūt m̄iera q̄ sibi dāt ab amicis: et h̄ donū d: parafernalia. Et dicit h̄ parafernalia a para qd̄ ē m̄: et fer̄ nos qd̄ ē dos: q; sūt et post dotē dāt. Sic in diuinis de⁹ pat̄ dāt dotē sponse ad possidēdū: s; sp̄so x̄po ad gl̄iam et honorē: et nō ad vsū: q; bonoz n̄o: nō eger. Donatio p̄t̄ nuptias ē qd̄ a sp̄so dāt sp̄se: et h̄ erit in futuro gaudiū qd̄ bēbit̄ sp̄sa in v̄sione x̄pi hois sp̄si. Aliud erit gaudiū qd̄ bēbit̄ d̄ societate b̄toꝝ: et de p̄gratulationē felicitatis: et de loco celi empyrei quod erit habitatio ipsorum beatorū.

Quinta gloria cor

q po'is erit celestis habitatio: et nō cussus celi: s; celi decimi qd̄ d: celū empyreū: de q̄ celo loq̄t̄ x̄ps. Mat̄. xxij. In resurrectione em̄ neq; nubet̄: neq; nubent̄: s; sicut āgeli dei in celo: de q̄ ait mḡ. p̄petatū. Celū empyreū ē p̄mū et sumus celū: loc⁹ āgeloz: regio et habitaculus boim beatorū. Et dicit̄ empyreū a pyr qd̄ ē ignis q̄m̄ totū sic dictum mō ab ardore: s; port⁹ a lumine et splēdore: qd̄ celū sume ē lucidū influēs lucē et splēdore sup̄ h̄ celū cristallinū p̄p̄inquū et p̄ximū. Istius celi p̄p̄tates describit̄ Raban⁹ vrens v̄bis Basili⁹ in exameron di. sic. Celū empyreū est corp⁹ p̄mū: natura simplicissimū: de corp̄ plenit̄a b̄ns infimū: q; subtilissimū. p̄mū m̄di firmamētū: q̄titate maximū: q̄litate lucidū: figuratōe p̄spiciū: locali situ sup̄mū: q; a cetro r̄cotū. apliatue

spirituū: et corporū visibiliū et invisibiliū contentiuū: dei summū habitaculū. Is enim deus sit ubique spālitur: tū dicit esse in celo: quod ibi relucet potissime sine virtutis operatio. hec ille. Hoc est celū de quo loquimur dicētes. Pater noster quod es in celis. Istud celū post resurrectionem erit locus naturalis corporū glorificato: quod declarās alexāder in. liij. ait. Materia corporis hūani nō solū est elemētū: imo etiā quāta essentia ut nobis sine alioz p̄iudicio videt. s. de natura celli empyrei: quod patet. Corp⁹ enim aīatus p̄positū est ex p̄iudicio: sed impossibile est quod p̄ta pueniant et faciāt armoniā nisi p̄ naturā celliantē. hec autē pōt esse natura elementaris: quod h̄z p̄teratē. ḡ hec d̄z esse natura ista quod cellat naturas elementares cōtrarias et h̄z p̄positionē ad oēm. hec autē natura lucis ad hoc quod corp⁹ sit debito mō et in debita armonia p̄positū ad suscepcionē aīe: necesse est naturā in ipso corpore esse. corp⁹ ita se h̄nt ad suas p̄fectōes quod respectu nobilitatis p̄fectōis nobilitas ē dispositio. Si ergo ad suscepcionē aīe vegetabilis ē dispositio et p̄te corporis ipsa lux visibilis quod lux firmamētū cellans pres̄ h̄z: ita corporis: et cū aīa sensibilibis sit nobilitas: lux crystallina disponat et cellat corp⁹. et cū vltim⁹ nobilitas sit p̄fectio: aīe rōnalis necesse ē quod lux nobilitas disponat ad illā. hec autē est lux celli empyrei. necesse est et quod lux celli empyrei p̄ illuentiā inuisa subintrat corp⁹ humanū ad suscepcionē aīe rōnalis. Et illud apparet: quia hō nō posset appellari mior: mūd⁹ nisi aliqd̄ de celo empyreo influeret in corp⁹ hūanū ad suscepcionē aīe rōnalis. In vita autē spūali quā corp⁹ erit glorificatum: tūc natura lucis dñabif in corpore et manifestabif. Natura autē elementaris latebit et occultabif: is mō sit econ-

trario: et id pueniet loc⁹ corp⁹ glorificato s̄m naturā lucis: et nō s̄m naturā elementarē. hic autē loc⁹ erit celū empyreū: et ita naturalis loc⁹ erit corp⁹ glorificato. hec ille. Et is Greg. dicat quod carnis loc⁹ p̄pe terra est. Hoc inquit Alexā. nō est vex de natura istituta i vita spūali sicut erit natura corporis glorificati: imo p̄pe loc⁹ ei⁹ erit celū empyreus. s̄ ille. hec ḡ celestis habitatio p̄petit gloriose corporis: et de quā tā pulcra et mirabilis habitatio beati multū gaudebūt: quā in ipsa erit

Primo amabilis pulcritudo.

Secundo mirabilis magnitudo.

Tertio perstabilis fortitudo.

Quarto laudabilis sanctitudo.

Primo itali loco erit amabilis pulcritudo. Job. xvi. Spūs dñi ornauit celos. Si ornātū sit et pulcrū ip̄z firmamentū in quo sunt stelle: credendū est quod ip̄m celū empyreū quod est loc⁹ glorie sit pulcr⁹ et maiori pulcritudine plenū. et h̄mōi pulcritudo ostendit Apoc. xxi. In visioe iohāni facta: ait dicit āgel⁹. Ueni ostendā tibi sponsam uxore agni. Et sustulit me inquit iohānes in montē extracelsus et altū. Per quez ait Nic. de lyra. designauit celū empyreū: quod s̄m scros et doctores est locus b̄torū. Et sequitur. Et ostendit mihi ciuitatē sanctā iherusalem descendētē de celo. Nā ait Nic. de lyra. Aīe beate descendēt ad resuscitanduz corpora et coicandū eis gliaz b̄ntem claritatē dei lumē ei⁹ simile lapidi p̄cioso tāquā lapidi saspidis: et sicut cristallū. Et in hoc describitur quod tuz ad pulcrū ei⁹ aspectum. Quid pulcrus claritate dei: utriusq; nihil. Et ne credas quod bec claritas sit s̄lis claritati solis quod visum ledit: id ait iohānes quod bec claritas s̄lis est lapidi saspidis: quod lapis s̄m magr̄m p̄p̄rieta rum visum acuit et cōfortat: ita lux celli empyrei visum nō ledet: s̄ ma

Sexta gloria corporis

gis confortabit. Et q: nō bēm⁹ aliqd qd
 possit nobis ad plenū tantū pulchrū
 dīnē manifestare. Ideo Jobānes in
 hoc mln⁹ dicit ⁊ plus intelligit. Crīstal
 lum vero de quo loquit⁹ p̄r bz virtutē
 cōtra sitim ⁊ ardo: per quod Innuif
 q̄ ex tali luce nō causabatur aliq̄ sitis
 aut ardo: sicut hic causatur ex luce so
 lis. **Q̄** amen⁹ et delectabilis erit lo
 cus ille? Logita q̄ si delectabile est pa
 laciū pulcherrimis ornamentis deco
 ratū: mēsa omni cibo et potu plena ⁊ q̄
 buscūq; alijs delectabilib⁹ ornatū mul
 to ampl⁹ ⁊ sine cōpatōe bitatio cele
 stis est delectabilis. **Q̄** fatui sum⁹
 qui apponim⁹ oēm dīlīgētiam ad pul
 chras domos erigēdas: ad pulchras ca
 meras onādas: quas opz nos dīmit
 tere: ⁊ de celesti et pulcherrima babi
 tatione nō cogitam⁹: ita em̄ co: appo
 nim⁹ ad castra edificia domos ⁊ cete
 ra loca nostra edificāda: ac si ppetuo si
 lic habitare deberem⁹. Logitem⁹ igit
 de illa māsiōe eterna: qm̄ in spā ama
 bilis est pulchritudo. Et hoc de primo.
 Scdo po dictus est q̄ in spā ē mirabil⁹
 magnitudo. Terra vtiq; magna ē val
 de: sicut p̄z in q̄ sunt tot regna: tot re
 gīōes: tot mōtes q̄ sol⁹ de⁹ nouit. sed
 hec magnitudo nibū ē cōpariue ad ce
 lū p̄mū lune. s. imo ē q̄m p̄ct⁹. Sūt au
 tē. x. cella q̄z p̄mo vt dicit⁹ Rabīmo
 ses vsq; ad scd⁹ ē tātū spaciū q̄tū pos
 set aliq; tre de via plana in q̄ngentis
 ānis. i. q̄ls circū⁹ siue celū cuiusq; pla
 nete bz in spllitudīne vā q̄ngētoꝝ an
 noꝝ. lege in florib⁹ scd⁹ ⁊ hec Inuent
 es q̄ nō assero eē ꝑa vel falsa sicut nec
 recitās asserit. Sz q̄cqd̄ sit manifestū
 est q̄ celū empyreū ē maxie magnitu
 dīnis: cū sit decimū oēs alios circun
 dōns: hoc erit palaciū brōꝝ mirabilis
 magnitudinis. De quo palacio ⁊ eius

magnitudie dicit⁹ Baruch. iij. **Q̄** isrl⁹ q̄
 magna ē dom⁹ dei: ⁊ ingens loc⁹ pos
 sessionis ei⁹: hec ē dom⁹ maria. p̄mī
 sa bis q̄b⁹ d⁹: in codē. c. Audi isrl⁹ māda
 ra vite aurib⁹ p̄cipe vt scias p̄ndētā.
 Vide ḡ tibi p̄missum si p̄udēs fueris
 ꝑtra auaros q̄ ceci ad nil aliud tendūt
 q̄ ad mūdī dīuitias credētes se per b̄
 effici magnos. Tñ auar⁹ filis est vfo
 q̄ cū pelui ardēt et oīsa excecā: sic ra
 les ꝑ bacinū. i. ꝑ metallaz dīuitias bu
 sus mūdī in q̄b⁹ ardo: auaricie ē inclu
 sus q̄m ip̄am ꝑ auariciā. i. ꝑ appetitū i
 ordinatū respiciūt excecātur: ⁊ discre
 tiōis lumie p̄uātur: figurati. iij. Reg.
 vlti. vbi d⁹: q̄ rex babilonis eruit ocu
 los Ezechie: ⁊ vincium catbensis duxit
 eū in babilonē. Sic rex iferni diabol
 us et cecat boies cupidoo: auaros: lu
 mineq; discretionis: et sapiētie salura
 ris eos p̄iuat: ⁊ vinculis male ꝑuetu
 dīnis eos ligat: et sic in babilonē. i. in
 ifernū secū ducit. Nūc sūt dies illi de
 quib⁹ d⁹: **Yere. viij.** Lōsufi sunt sapien
 tes: ꝑteritū ⁊ capti sunt. Verbū enim
 dñi ꝑcecerūt: ⁊ sapia nulla ē in eis. ꝑ
 ꝑterea dabo mulieres eoꝝ exteris: a
 gros eoꝝ beredib⁹: q: a minimo vsq;
 ad maximū oēs auariciā sequunt. **Ma
 co. de lyra** exponēs ait. **Heredit⁹. i.** ex
 tranēis: nō ad modicū t̄ps: nō igit ar
 tendam⁹ vt magnificam⁹ ad hec tem
 poralia: sz ad celestē maximā possessio
 nē cell empyrei q̄ dabit scire cupiēt
 bus ⁊ faciētib⁹ ea q̄b⁹ celestis habita
 tio possidebit. Et hoc de secūdo. **Ter
 tio** dictū ē q̄ in illa habitatione erit ꝑ
 stabilis fortitudo: de q̄ fortitudine d⁹:
Apoca. xxi. Et habebat. s. ciuitas de q̄
 p̄t⁹ dictū est: murū magnus et altū: ꝑ
 quod designat⁹ aīr⁹ **Nic. de lyra** securi
 tas diuine ꝑtectionis q̄ maxime relu
 cet ī statu superne beatitudinis. Et in

eodem ca. beat⁹ Jobānes sub figura
describit status civitatis supne q̄ cau-
sa b̄neuitatis dimittit. Fortitudo bui⁹
loci acq̄retur p̄ virtutē fortitudinis q̄
est virtus animi: qua homo potens et
habilis efficitur ad resistendū malo: et
perseuerando in bono. S̄vere pauci
sunt bodie fortes tales: sed multi sunt
similes asino q̄ fortis est in pre posterio-
ri: et debilis in parte anteriori vbi est
crur. Isti sunt asinini fortes in malis
in pctis p̄mittendis: imo obstinati ni-
milo. Tales sunt fortes p̄ diuinijs acq̄-
rendis q̄ sunt posteriores: sed p̄ bonis
sunt debiles. Tales se excusant q̄ non
possent talia vel talia facere p̄ salute
sua q̄ sunt p̄ora opera et meliora: de q̄-
bus d̄: *Librenoz. i.* Abierūt absq̄ forti-
tudine ante faciē subsequētis. *i.* in ini-
ci p̄sequētis. *Norem⁹ ḡ* q̄ hoc fortissi-
mū palaciū dabit viris fortibus: *Pro-*
uer. xviii. Lurris fortissima nomē dñi:
ad ipm̄ currit iust⁹. *i.* fortiter resistēdo
pctis et exaltabit. *s.* vsq̄ ad celū empy-
reū. Et hoc d̄ tertio. *¶ Quarto* dicit q̄
in illa celesti habitacōe est laudabilis
sanctitudo: de q̄ dicit ps̄. Domū tuam
dñe decet sanctitudo in longitudinez
diez. *i.* in p̄petuū. Si em̄ ecclie n̄re dī
canf̄ sancte: q̄ rebus sancte dedicate:
q̄ tomagis illa celestis ciuitas d̄ dicit
sancta: in quā nihil imundū: nihil coin-
quinatū intrabit. *Apoc. xxi.* Fortis ca-
nes et venefici et impudici homicide et
ydolis seruētes: et ois q̄ amat et facit
mendaciū. *Nico. de ly.* Fortis canes. *i.*
gulosi et detractores contra bonos la-
trantes. et venefici. *i.* inuisi veneno in
uidie pleni: et impudici seipsos inficiē-
tes: et homicide corporales et sp̄uales: et
idolis seruētes: qd̄ ē pctis directe p̄tra-
deū: et omis q̄ amat et facit mendaciū.
Ille amat q̄ delectatur mendacia p̄-

ferēdo. sed ypocrita facit mendaciū.
Nā ypocritis ē mēdaciū in facie. *bec*
ille. Tales nō sunt digni tā sancta ha-
bitacōe. Sed sicut d̄ eodez ca. sedes
dei et agni in illa erunt: et serui ei⁹ ser-
uent illi: et viderūt faciem eius et no-
men ei⁹ in frontibus eoz. Istud ergo
habitaculū nō imerito vocari p̄r san-
ctuz: qm̄ dedicatū ad gl̄iam et b̄ritudis
nem oim̄ saluandoz. Ad quā introdu-
cemur dū nobis dices Venite bñ. *zc.*

Extra glia corporis

S erit vocalis collaudatio. vñ
glo. sup̄ illud ps̄. *Erultatōes*
dei in gutture eoz: *ait.* *Erultatōes* dei
nō sūt erūt in gutture eoz vel faucib⁹
. *i.* in lingua. Sic em̄ latebuntur i cubit⁹
bus et faucib⁹. *i.* in corde et lingua vt nō
sibi tribuāt q̄ boni sunt: s̄ deo a q̄ ac-
ceperūt q̄ sunt. Et in glo. ill⁹ vsus. *Ut*
faciāt in eis iudiciū: d̄. In corde et li-
gua nō desinent laudare deū a q̄ et̄na
bit. Et ita sup̄ eodē versu *Erultatōes*
dei in gutture eoz: *ait* *Nico. de lyra.*
Tunc in corporib⁹ gl̄iosis erit laus vo-
calis s̄m q̄ doctores tenēt et pbabilis-
ter. Et ratō *Ricardi* ad hoc est talis.
q̄ sensus p̄p̄nq̄ores sunt aie q̄ corp⁹:
sed corp⁹ p̄pter beatitudinē aie p̄mita-
bitur: ḡ et sensus p̄mfabitur aliq̄ dele-
cratione: sed delectatio nō p̄t esse in
sensu sine actu. *Frē* natura b̄nana erit
in beatis in maxima p̄fectōe: sed p̄fe-
ctiores sunt sensus suis actib⁹ p̄uncti
q̄ nō p̄uncti: ḡ in beatis omis sensus
crunt in actib⁹. *Hec* ille. *Collaudabūt*
iḡ sancti in regno celoꝝ. *i.* siml̄ lauda-
bunt vocalit̄ deus p̄pter q̄tuo: sp̄āl̄.
Primo p̄pter eoz creationem.
Secūdo p̄pter eoz redemptionē.
Tertio p̄pter eoz glorificationē.
Quarto p̄pter eoz gratificationē.

Sexta gloria corporis

Confiteor propter eorum creationem. Nam cognoscere se fuisse factos ad imaginem trinitatis. Iuxta illud Beati. Faciamus hominem ad imaginem similitudinem nostram: non immerito debebunt vocibus magnis deus collaudare. Quid enim nobilitas: quod maius potuit facere homini in sua creatione quam creare eum ad imaginem et similitudinem suam: **Q**uod deus? quod est hoc quod facti sumus? ad imaginem tuam et similitudinem? Ubi ait: **N**ic de lyra, dicit factam? in plurali ad denotandum pluralitatem in divinis, verum tamen quod ista pluralitas stat in unitate simplicis essentiae: non subdit in singulari nostram. Imago enim consistit in anima quantum ad proprietates naturales, scilicet memoriam: intellectum: et voluntatem. similitudo autem est ingratitudo, et ideo similitudo est quedam perfectio imaginis: quod gratia perfectio naturam, hoc ille. Tandem auctoritate tractat magister sen. di. ii. p. m. de civitate dei. **P**ropter securitatem scilicet. Et reuera hoc est multum mirabile quod nos sumus facti ad imaginem beatissime trinitatis, non dico secundum corpus: sed secundum animam: de quo nunc videmur modicum recordari, et si recordamur modicum cum videmur eadem pro tanto beneficio gratiam. De natura imaginis est quod proformatur sicut est cuius est imago: et quod ipsam quantum in se possibile respiciat. Esse igitur ad imaginem dei obligat nos ad mundiciam aie et ad virtutes: et ad opera bona faciendam, sed beu possumus dicere cum psalmo. **N**on enim in honore esset non intellerit proparatus est in membris insipientibus? et filius factus est illis. **S**ed exiit in celo empyreo pro resurrectione generalis collaudabunt deum de tanta bonitate spiritus creatoris, scilicet quod ipsos creantur ad suam imaginem pro qua fuerunt gratia et glorie susceptivi: discerentes ad ministrum. **B**enedicamus patri et filium cum sancto spiritu laudem? et super altarium in secula. **T**unc alij respondentes poterunt dicere. **B**e-

nedictus es domine in firmamento caelorum laudabilis et gloriosus et super altarium in secula. **Q**uod ad tuam imaginem nos creasti. et hoc de primo. **T**ercio collaudabunt deum propter suam redemptionem: et hoc materiae marie laudis. nam collaudabunt patrem: quod unicum filium nobis misit: discerentes illud Apoc. vij. **B**enedictio et claritas et sapientia: et gratia factio: bonorum virtus: et fortitudo deo nostro in secula seculorum amen. **L**audabunt filium qui carnem nostram assumpsit, viam patris nos docuit, facta instituit, pro salute nostra morte turpissimam sustinuit: et redemit a morte aeterna. **Q**uam laudem quem tantum poteris decere pro tantis beneficiis? **L**erte illud Apoc. v. **D**ignus est agnus qui occisus est accipere virtutem et divinitatem et sapientiam et fortitudinem: et bonum et gloriam et benedictionem. **L**audabunt spiritum sanctum qui in spiritu ut mater dei esset super nit: qui apostolos omnia genera linguarum in ecclesia instrueret edocuit: et multa alta beneficia contulit: dicere illud Sap. vij. **Q**uod bonum et suavis est dominus spiritus tuus in omnibus. **I**ste erunt laudes: iste caritatis: ista dulcia carmina: et filia qui dicet omnes sancti et sancte in illa curia caelesti. **C**ogita si potes quantum gaudium erit in tantis melodiosissimis cantibus. **Q**uis posset capere? **L**erte nullus vides. **T**ales non sunt cantilenae botum mundanorum et fatuarum mulierum qui coiter sunt in boneste: et magis ad malum quam ad bonum provocat: et quibus committitur peccata multa ducentia ad ploratum inferni. **D**e quolibet horum proboavit david: et pro eis dicit. **B**enedicamus dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo. **E**t hoc de secundo. **T**ertio vero collaudabunt deum propter eorum gratificationem. nam deo facere gratiam receperunt in sacramentis: et aliquid qua meruerunt vitam eternam. **R**o. vi. **B**ratia dei vita eterna. **I**sta est gratia gratum faciens: qui est dispositio pro qua

nia placēs deo efficiē et e^o benivolētiā
 assequit p quā imago dei in aia defor
 mis itez reformat: q̄ etiā bonos a ma
 lis discernit: q̄ s̄m Aug. sup Job. So
 la dei grā redēpti a pdictōe sunt disti
 cti. Et ista grā vt ex p̄ssus dicit est que
 dam spūalis forma q̄ in aia a deo ime
 diate creatur p quā aia ipsi deo cōfor
 matur distigif et ad vltā eternā accepta
 tur. Hec aut est fōs mētis depuratiu⁹.
 ipsa etiā lauat sozdes pcti. ab ipsa plu
 res riuuli virtutū emanāt. Et sicut fōs
 ad locū fluit inferiorē: sic ad locum bu
 milliorē fluit gratia. Jaco. iiii. De⁹ sup
 bts resistit: būilib⁹ aut dat grām. Ista
 est pous sustentatiuus ne bō cadat in
 fluuīū inferni: et de vna rīpa ad aliam
 trāsibimus. i. de hoc mundo ad glām.
 Sup istū pontē positi mortis p̄culuz
 nō tūcem⁹: s̄o ait apls Heb. xiiii. Pri
 mus est grā stabiltre cor. Act. xv. Per
 grām dñi Jesu credim⁹ saluari. Hanc
 igit gratificationē sancti cognoscētes
 se habuisse a deo dñ fuerūt in vīa spā
 liter sup hoc referēt. grāuatiōes dī.
 In ps. nō mo: tui laudabūt te dñe: ne
 q̄ omēs q̄ descendūt in infernū. Sed
 nos q̄ vultimus bñdicim⁹ dño p grām
 quā dedisti nobis in mūdo bñdicim⁹
 dño et hoc nūc et vsq̄ in sc̄m. Et h̄ de
 tertio. Quarto vero collaudabūt dñs
 ppter glorificationē. ista est vltima et
 summa cā gaudēdi: cantādī: et deū col
 laudandī q̄ tāta offeret bona. p meritū
 incōparabilib⁹ ad talē glīaz: de q̄ et si
 aliqd dixerim⁹: nihil tñ cōpatue dicit
 mus ad ea bona q̄ sibi vere sunt. Ideo
 ait. psal. Vri q̄ bitant i domo: tua dñe
 in sc̄l'a sc̄loz laudabūt te. Et Apoc. xix.
 Audiat vocē quasi multarū tubarū in
 celo dicentūz alieluya. Laus et glīa et
 virt⁹ deo nro. Et sc̄q̄tur. Gaudeam⁹ et
 exultem⁹ et dem⁹ glīam deo nostro: q̄

venerūt nuptie agni et vto: ei⁹ p̄para
 uit: et datū ē ei vt cooperiat se bñsimuz
 splendēs candidū. Istud bñsimū ē du
 plet scola. s̄glīa aie incorp̄s. Sic igit
 patz q̄ sibi erit vocalis collaudatio: ad
 quāvocabimur dū nob dicef Vēte re.

Eptia gloria cor

Sponsus erit delectabilis visio.
 Quō aut fieri talis visio de
 clarat Riebar. dicens q̄ du
 plet ē imutatio sensus. Quedā quā cō
 comitat natural' organ' trāsuntatio.
 Quedā quā talis transmutatio nō cō
 comitat: s̄z patif sensus passiōe aial'.
 In p̄ma imutatioē sensus ita recipit
 fō: mā sensibilis q̄ vere denoiatur ab
 ea: vt cū hō ita sentit calozes q̄ instrū
 mentū sensus ē calidū. In secūda mu
 tatioē ita recipit similitudinē forme
 sensibilib⁹ q̄ nō denoiatur ab ea sicut
 p̄z in visu. Visus em videndo albus nō
 efficit alb⁹. Albedo em vntroce nō p̄
 dicatur de albedie q̄ est i parte. et de
 ei⁹ similitudine q̄ est in octo: p̄ma imu
 tatio nō pōt esse sine material' trans
 mutatioē q̄ stare nō posset cū ipassibil
 tate b̄toz. S̄z sc̄da imutatio nō req̄rit
 d̄ necessitate nisi quāda imutatioē seu
 passiōes aialē. Sine hac aut eē nō p̄r:
 q̄ sensus ē q̄das passio aialis loq̄ndo
 de actu sentidī. Sc̄do ergo mō intel
 ligēdo q̄ in beatis q̄sibet sensus erit i
 actu: q̄ talis passio sensus est eius se
 cuudaria perfectio. Hec ille. Erit igit
 corporalis et delectabilis visio rerū in
 quattuor: p̄ncipaliter.

Pr̄mo erit visio assume bñanitat⁹.

Secūdo v̄rginis et dei matris.

Tertio felicit' societatis.

Quarto celestiu claritat⁹.

Pncipalis igit visio erit assume
 bñanitat⁹. Dicitū est enī ps̄l' p̄ Rī

Septima gloria corporis

ebar. q̄ virtute sup̄naturali būanitatē
 p̄st̄ oclis corp̄alib⁹ b̄ti videbūt in quo
 cūq; loco celi empyrei fuerint. Si pul
 crum est videre regē in ornāmētis re
 galsibus: q̄tomagis pulcrū in delecta
 bile erit quōdē regē regis in decore illo
 mario quō fulgebūt i celo? Utiq; n̄sibil
 ampl⁹ erit tam delectabile sicut ip̄m
 sic vidē. Nūc em̄ nō saturaf oclis visu.
 Eccl̄s. i. S; videre tūc saturabis. Tūc
 quidē beat⁹ igrediet̄ r̄ egrediet̄ r̄ pa
 scua iuenerit. Job. i. Quia vt ait Nico.
 de lyra Beat⁹ reficiet̄ iterū in aspectu
 diuinitatē: r̄ ceterū in aspectu huma
 nitaris p̄ quā saluaret̄. Ideo dicit in
 plurali pascua. Nec ille. Ut ad banc de
 lectabilē visionē puenire valeam⁹ mul
 tum diligēt̄er debem⁹ custodire oculos
 nostros: vt nō pdam⁹ tantā visionē sp̄
 sius xp̄i. Ideo dicit p̄p̄ba. Auerte ocu
 los meos ne videāt vāitatē: in via tua
 vniifica me. Et ob hoc d̄r Eccl̄. iij. Qui
 li sapiētis in capite ei⁹. caput nostrū ē
 xp̄s. In hoc capite debem⁹ oculos col
 locare: dicente p̄p̄ba. Oculi mei sp̄ ad
 dñm. Et si nūc nō possum⁹ oculos cor
 porales in eū figere: nec em̄ videre ta
 libus oculis: debem⁹ tñ oculos figere
 sp̄uales. s. intellectū r̄ affectū: vt inspe
 eta vsta xp̄i r̄ quersatiōe r̄ ei⁹ mādāt
 valeam⁹ ei⁹ p̄formari: sicut scriptor per
 hoc q̄ oculos ad exemplar dirigit̄ re
 cre scribit̄: vt dicam⁹ illud. iij. paral. et.
 deo n̄so. Eū ignozem⁹ qd̄ agere debea
 mus hoc solū habem⁹ residū vt oculos
 nostros dirigamus ad te. Affect⁹ etiā
 noster d̄s in xp̄o capite collocari: vt at
 tendētes q̄ p̄ nobis fecit r̄ q̄ra bene
 ficia nobis cōtulit r̄ cōferre pmisit: ip̄
 sum sup̄ oia diligam⁹. Sed ben̄ multi
 sunt filēs dorcis q̄ fruct⁹ ab arborē de
 uorāt r̄ oculos ad arborē nūq̄ leuāt: d̄
 q̄b⁹ d̄r in p̄s. Oculos suos statuerūt de

clinare in terrā. Nā tota eorū attentio
 et affectio est ad bec trena. Et de sicut
 oculus fm̄ diuersitatē rerū distantius
 est cognitū: q̄ rē quē videt a remot⁹
 iudicat parūā: r̄ quā videt de ppe iudi
 cat magnā vt apparet in sole quē par
 uum iudicat cū tñ sit octies maior: tot
 ta terra. Sic est de pctō: sb⁹ a deo r̄ a
 celesti p̄mio p̄ pcti distantia plurimū
 elongatis. Nā vt dicit p̄s. Zoget̄ a pec
 cato: sb⁹ salus. Ideo r̄ celeste p̄mium
 p̄pendūt. Terrenavero q̄bus per a
 morē sunt p̄p̄inqui magnipendūt r̄ ca
 ripendūt. In q̄z p̄sona d̄: Esa. xxxvij.
 Attenuati sunt oclī mei su. in excelsō.
 S; aspiciētes terrena bñt oculos for
 tes r̄ iudicant talia eorū affectioni p̄o
 p̄iqua fore magna. Ecōtra iustoz ocu
 lis celestia eorū affectioni p̄p̄inqua vi
 dētur maxima: dicētes cū p̄p̄ba. Ego
 cognoui q̄ magn⁹ est domin⁹. terrena
 vero cū sint a iustis remota puaviden
 tur: imo quasi nulla. Iere. iij. Asperi
 terrā r̄ ecce vacua erat et n̄sibil. Leue
 mus igit̄ oculos nostros ad deū: sicut
 legim⁹ de sancto martino r̄ plurib⁹ a
 līs q̄ oculis ac manib⁹ in celū erat sp̄
 futētus: vt mereamur xp̄m videre ocu
 lis corporalsb⁹ in assumpta humanita
 te: qm̄ illa erat matie v̄sio delectabil̄.
 Et hoc de p̄mo. ¶ Sc̄do dicit q̄ erit de
 lectabilis v̄sio virginis r̄ dei matris.
 Nec em̄ post xp̄m maxime erit pulcra
 r̄ excellēs in dotib⁹ corporis: r̄ in glo
 ria illi⁹. et ideo erit multū delectabile
 ip̄am virginē r̄ dei matrē videre. Nec
 em̄ post xp̄m sp̄aliter erit dilecta ab oī
 bus sc̄ris. Nā cognosceat ab oīb⁹ q̄ ip̄a
 ē mater dei. cognosceat q̄ ip̄a mediāte
 sunt redēpti. q̄ ip̄a fuit aduocata eorū
 d̄a erāt in mūdo. r̄ multa alia bñficia
 cognosceat q̄ nūc ignozāt: q̄ tñ ip̄a p̄cu
 rante fuerūt eis collata: iō summe eā

diligēt et amabūt: et maximā reueren-
tā exhibebūt. Et nō solū boies: s; etiā
āgell qñ reginā celoz et dñam āgeloz
bonoz abūt: iō om̄s ipsam cū maximō
gaudio videbūt. Eū q̄to gaudio vide-
deres matrē dulcissimā si esset regina
pacifica et maxima p̄speritate totius
orb̄? Vere tale gaudium n̄b̄l̄ ē ad gau-
dium illud qd̄ hēbūt sancti de sanctis-
sima matre dei. Hanc autē gl̄iam et pul-
critudinē virgo mater dei meruit suis
maximis virtutib; . s. humilitate: casti-
tate: et charitate. Hec autē non habuit
oculos sup̄bos. Nā oculi sublimes pre-
tendunt elatōnem animi: dicēte Bieg.
in moralib;. Eordis sup̄bi av̄s; ad mē-
bra foras ostendit: et p̄ oculos citi; iu-
dicat. Sciebat em̄ virgo b̄ndicta scri-
ptum esse Esa. v. Oculi sublimiū dep̄-
ment. diceresq; potnit illd̄ p̄s. Dñe nō
est exaltatū cor: mem̄ neq; elati sunt
oculi mei: neq; ābulavi in magnis etc.
Sciebat insup̄ q̄ sup̄bia ercecat oculo
rōnto. An̄ in figura d̄r de assyriis q̄
interpretantur sublimes. iiii. Regū. vi.
Percite gentē hāc cecitate. Vere pati-
tur ocul; fumo sup̄bie et ercecat vt vi-
dere nō possit. Iuxta illud. pp̄be. Ob-
scurent̄ oculos eoz ne videāt. Unde iux-
ter om̄s passides miserabilis: est ipsa
cectas. Nā ipsa est q̄ decipit cecū i ap̄-
prehēdēdo: in iudicādo: et eligēdo.
In apprehēdēdo: q; cec; nescit app̄-
bendere vtrū h̄ sit albū aut nigrū. In
iudicādo: q; qñq; se iudicat ad oriētes
ire: et vadit ad occidentē. Etiā in eligē-
do: q; loco auri eligit cuprus. Ita cec;
. s. peccato: res mūdanas q̄ sunt nigre
obscure: et viles reputat claras et uobi-
les: et ecōverso. Etiā peccato: decipit
in iudicādo siue deliberādo: q; sepe fit
vt deliberet et iudicet ire finaliter ad
paradisum: et tñ vadit ad infernū. de-

cipitur etiā: q; cōster eligit denariū p̄
paradiso. Sopbo. i. Ambulabūt vt ce-
ci: q; dño peccauerūt. Tales igit̄ picu-
la pcti nō pp̄dūt. Virgo autē humilis
clarissime vidēs oia ad salutē necessa-
ria ad tantā perfectiōem puenit: vt in
curia celesti sit delectabile eam vidēti
ab oibus beatis. Et hoc de sc̄do. Ter-
tio erit visio delectabilis felicitis socie-
tatis. Quot erūt b̄i in illa celesti gl̄ia
sol; deus et cui reuelare voluit nonst.
Tertū est tñ q̄ b̄toz erit maxim; nūe-
rus. Sicut d; Apoc. vii. Logita igitur
q̄rum gauderes si haberes maxim; as
multitudinē fratrum multū a te amato-
rum et videres oēs eos in maxima po-
testate: in maxima gl̄ia p̄petua: et in q̄
null; poss; eos molestare: Vere tu pl;
diligēs quēl; scrip̄t in paradisi gl̄ia q̄ vn-
q̄ dilexer; aliquā p̄sonā in h̄ sc̄lo: et p̄
p̄his plus gaudebis videre illos in illa
gl̄ia q̄ gauderes de q̄buscūq; amicis
hui; mūdi ex̄ntib; in q̄cūq; excellētia
mūdana siue in papatu siue in gl̄ia re-
gali. Quis igit̄ mortalis hoc gaudium in-
telligere poterit: qd̄ tñ nō erit p̄ncipa-
le gaudium. Ab illa celesti curia ois iui-
dia erit elongata: que tñ in hoc mūdo
multū regnat. Nullus em̄ tristabit de
bono alteri;: s; gaudebit vt dictus est.
Nūc p̄o iuidia silia elatiōis b; cursum
suis. Et eo em̄ q; aliq; vult ali; p̄ferri
ei; iudet p̄speritati: iō iuidia d̄r a nō
videndo: q; nō pōt videre bona alioz.
Hec em̄ est qua mediāte diabol; p̄cu-
ravit casum p̄moz parentis: mediāte
qua Layn̄ interfecit Ab̄el fratrem suū:
mediāte q̄ ioseph vedit; ē a suis fr̄ib;:
mediāte q̄ xp̄us a iudeis crucifit; est:
dicente scriptura Mat̄h. xxvi. de ipso
pylato q; sciebat q̄ per invidiā tradit;
dissent em̄. Inuidia imediāte opponit;
tur charitati que de; est. Non sic de illo

Octaua gloria corpis

lis qui sunt vlt' erūt in gloria: sed id vere de illis dicit qđ scribit .i. Macha. viij. Des obedūt vni: et nō est inuidia neq; zelus inter eos. Et hoc de tertio. Quarto dicitū est qđ tibi erit delectabilis visio celestiu claritatis. Nō em̄ solū delectabilis christū videbūt aut vrgi am videbūt oculis corporeis illud maximū et pulcherrimū palaciu celi em̄ pyret: et quecuq; voluerint videre itota mūdi machinavidebūt. Unde sicut pulchritudo dom' facit ad solaciū: cōplacētia atq; delectatiōez boim: sic vtiq; pulchritudo ill' perpetue dom' et bitatiōis faciet ad gaudiū et delectatiōē scđōrū. Si tātū delectār pulchra castra pulcherrime dom' et habitatiōes bus' mūdi in eis habitātes vt vtr ve lūnt ea dimittere: qđ faciet illa domus regia q̄ sine ppatōe pulchrior: erit oib' palacijs q̄ vnq; fuerūt: etiā si oīs illaz domoz pulchritudo posset simul esse? Hec ē dom' de qđ dicit in ps. Gloria et diuitie in domo ei'. Cogitem' igitur si patres qđ nō habem' hie civitatē manētē: s; futurā inq̄rim'. Iheb. xij. At em̄ ppha. Letatār' suz in his qđ dicta sunt mibi. Et qđ sūt dicta rūdet. In domuz dñi s'bitus. Et si hec est leticia in spe: q̄to plus in re. Vere multi vidētur de his nihil credere: et p̄ his eē infideles cū tātā diligeētā videāt habere de ist' domib' trāstōijs: et de illa celesti nō curēt. Hec qđ celestis habitatio dabit' vt p̄petuo in illa delectabil' viuar' bis qđ dicit. Uēte bñdicti patr' mei etc. Et hoc de septimo p̄ncipali.

Etana gloria cor

poris erit grata multū auditio. Dicitū est ps' qđ oēs sensus erūt euz suis actib': et b

rōnabilis: qđ si fit tibi vocalis collaudatio sicut ps' dicitū est: etiā credendum est qđ ille voces audient a tuis: euz in suis corpibus nulla mēbra vel organa desint. Uidem' em̄ experimētaliter qđ magna est delectatō et p̄placētia in cātu bñ ordiato et p̄positionato: sic credēdū est qđ illa celestis cōgregatio delectabilis audiedo tot et tā dulces voces. Unde tibi erit gratissima auditio ex quattuor. Et

Primo ex vocum sonoritate.

Secdo ex multoz quātitate.

Tertio ex dictozū veritate.

Quarto ex cunctoz bonitate.

Et igitur mirabilis et gratissima melodia in auditu evocū sonoritate. Ut quidē gravis ranca aspa et dissōna valde est vitupabilis et noctua: et discorde in armonia generatiua: et auditus audietū atrediativa: imo vor vni' si sit dissoluta multoz bñ canētū turbat voces: vt ait Pe. de berchipno. sed vor dulcis consona et ordinata inultas bz laudabiles p̄prietates. Est em̄ vor dulcis letificatiua: amoris excitatiua: puritatis p̄pletionis oñsua: laudis et p̄coniū magnificatiua. Hec ille. Quis dubitare dē qđ in illis gloriosis corpibus p̄fectissime disposit' becoia sint? Vere credendum est qđ tibi erūt voces dulcissime auditū maximā melodiaz faciētes multū resonātes letificantes cunctos exites in illa sacra societate. Ut em̄ forma p̄ncipalit' ex cānalib' guttur' et folliculis pulmonis qđ si sunt lenes et tēperate dulcē et tēparā et eq̄lein reddūt vocē. Tbi p̄o oia qđ faciunt ad vocē locūdā et p̄fectā in vni cōcurrēt. Uñ hec vor erit de qđ ppha in ps. Ut dñi in virtute: vor dñi in magnificētia. Et dñi vor dñi: qđ oīs vor sanctor' erit p̄ncipalit' ad gloriā et bonoz dñi:

et magnificentiā beatissime trinitatis: sicut magis dicitur in tertio articulo. Si enim nunc voces hominum bene cantantur: aut etiam organorum: aut aliorum instrumentorum: sunt gratissime auditui nostro: quanto magis voces ille sine copatione dulciores et meliores resonantes erunt auribus sanctorum gratiores: Legimus enim quod syrena est monstrum marinum habens in vmbilico et sursum formam virginis: inferitur figuram piscis. Que syrena dicitur a dulcedine carnis: quod sui carnis dulcedine nautas trahit et eos dormire facit: quos cum viderit sopitos ad nauem accedit et que poterit facit secum ducit: et proferens ad locum suum ipsam secum in uentre cogit: qui si noluerit vel non poterit ipsum perimere: et eius carnem deuorat. Hec Baribo. in libro prophetarum. Tales sunt cantus ceterum buis mundis: et mulier marie in choris: et alijs locis. Unde diabolus in bocassinis custodiis porcorum: qui quando vult porcos suos congregare facit unum clamare: sic oes alij clamant et veniunt. Sic diabolus quando vult congregare exercitum suum facit unam mulierem clamare in uentibus diuilla: et tunc oes stulti et stulte conueniunt: et ibi captiuum multum perdit: et tandem ad infernum deducuntur. O charissimi non est hic locus carandi tales caritenas: sed magis fletus. Quod. vi. Beati quod hunc fletus quod ridebitis: et sequi. De vobis qui ridebitis nunc: quod iugebitis: et fletis. Sicut enim sponsa que recipit alienum non meretur solari sed flagellari. Sic anima non meretur solari uel illius celestis patrie que recipit alienam. Berni. Delicata est diuina consolatio: et non dat admittentibus alienam. Abstrabe igitur te a carum fatio: ut possis audire illam eternam tubilationem: de qua Lactantius. Hic spiritus. id est christus spiritus. ecclesie desiderans nostram salutem. Sonet vox tua in auribus meis.

Vox enim tua dulcis. Si tempus sit dulcis vox cuiuslibet beati: non merito dicitur esse dulcis alteri beato. Et sic patet quod erit gratissima auditio et vox suauis sonoritate. Secundo erit gratissima et multum quaterate. Non enim erit una vox tantum resonans et dulcis in uibilatione: sed erunt tot voces quot sancti: de quibus multiplici voce ait Iob. Apoc. xlii. Audiueroce de celo tanquam uocem aquarum multarum: et tanquam uocem tonitruum magni: et uocem quam audiui tanquam cytharedorum cytharistarum in cytharis suis: et cantabant quasi canticum nouum. Dicit ergo Iobannes. Audi uocem experientiam autem in se de gaudio celo tanquam uocem multarum aquarum id est multorum populorum: siue sanctorum qui et multum populis electi sunt: qui dicunt aqua propter fluxum successiue generatio. Dicit etiam tanquam uocem tonitruum magni: quod loquere et late audis. Et dicitur: vox tonitruum propter magnam expressionem uehemetis desiderii quod desiderant laudare deum. Sicut enim tonitruum generat ex uapore incluso in nube que continere non potest: sic sancti in patria non possunt continere desiderium suum: quod uocibus illud exprimat. Dicitur etiam populus in prelo. Exultabit sancti in gloria. Exultare est pro gaudio quasi esse saltare. Sequitur. Et uocem quam audiui et cetera. Hic commendat illa melodia ab instrumento musico. Cythara lignis dicitur oes corde sunt infite. Hoc lignum designat meritum dulci passionis quam in ligno crucis sustinuit: cui omnia merita sanctorum affixa sunt: et cuius uirtute omnia efficaciter habentur: quod siue illo nullum sonum reddunt. Beati in patria sua christo attribuunt: id est choros suas ligno extendunt: et dum merita in singulis choridis. id est sanctis operando uidentur corrodere prima resultat uisus cythare. id est societatis sanctorum suauissimum uocis gaudium. Et sequitur. Et cantabant quasi

Octava gloria corporis

canticū nouū: q̄ hoc canticū tārū pla
cebit p̄ infinita secula q̄rū hora q̄ p̄
mo ic̄ipiet: ⁊ ideo sp̄ reputabit nouū.
Hoc est canticū de quo ait propheta in
ps̄. Cātate dño canticū nouū. **O** inestimabilis
melodia. **O** incōpabilis subila
rio: q̄s te crebrib̄ audire? Nōne d̄
qui gaudēt plus de sua infidelitate q̄
iusti d̄ fide: q̄ filles s̄ cigno q̄ ppe mo:
rē suā dulcē cātāt. filles etiā delphinis
⁊ syrenis: q̄ tūc saltāt ⁊ gaudent q̄n tē
pestas in mari d̄z insurgere. Sic mlti
gaudēt in morte pcti. Lerte tales non
merent̄ audire illā voces dulcissimas:
q̄ ex gaudio saltū sequit̄ rēpestas dā
natōis eterne: de q̄b̄ d̄: Job. xxi. Et
ultāt iustib̄ ⁊ tenēt tympanū ⁊ cytha:
rā: ⁊ gaudēt ad sonitū organi. Ducunt
in bonis dies suos: ⁊ in pūcto ad iser:
na descēdūt: q̄ d̄terit̄ dō recede a no
bis: sciam vtarū tuarū nolum̄. Lecti q̄
nō vldēt licē cōst̄ sūt tristes. Uñ dicit
Iobias. c. v. Quale gaudiū mibi erit
q̄ in tenebris sedeo ⁊ lumē celli nō vī
deo: sic sine lumie gr̄e nullū p̄t eē gau
diū spūale: et iō q̄ p̄ pcti lumine gra
tie sunt puati nūq̄ p̄fecte gaudent: q̄
semp̄ portāt secū causas tristit̄e. s. re
morium p̄cip̄ crimib̄ q̄ fecerunt. in
ps̄. Nō gaudebit inimic⁹ me⁹ sup̄ me.
sc̄z inimic⁹ gr̄e nō gaudebit de ea: s̄z t̄s
mo: dei delectabit eoz: ⁊ dabit leticiā
⁊ gaudiū. Eccl̄. i. Talib̄ d̄abit̄ gaudiū
illū eterne iubilatiōis. ⁊ h̄ de secundo.
Tertio dictū ē q̄ in illa eter. ta gloria
erit gratissima auditio ex dictoz v̄ita
te. bonis em̄ bona placēt. Ad hoc q̄ q̄
cāt⁹ placeat deo opz q̄ placeat ei can
to: materia: forma: et finis. Et in hoc
duo v̄tia pūcta s̄ p̄nt declarari. Can
to: ē q̄dē duo faciūt placere iuxta xp̄z:
sc̄z affectio mūda: et int̄ctio recta. Uñ
sicut vox mūda facit placere cantū: sic

affectio mūda. iō nō ē grat⁹ tantus re
proboz. Esa. xxxviii. ait Ezechias. Do
mine saluū me fac. s. a pctis ⁊ p̄. n. cā.
c. d̄leb⁹ ⁊c. Sc̄do requir̄ q̄ fit intentio
recta: sicut vox placet alta. int̄ctio enī
recta facit attingere ad altissimū. In
ps̄. Cantabo dño q̄ b̄n̄fecit mibi: ⁊ ps̄.
n. d. altis. Nō nūmo p̄p̄ cupiditatem:
nō mūdo p̄p̄ vanā gl̄iam: nō carnī p̄
pter lasciuā: s̄z dño p̄p̄ ei⁹ laudē. Uñ
d̄. ij. Paral. xi. Q̄z iofabbar statuit cā
tores d̄si: vt laudaret euz. Vere tales
sūt cantores illi sup̄n̄ tēpl̄: q̄ mundi
a pctis ⁊ oēm cātū suū faciūt p̄p̄ deū:
iō eoz cant⁹ summe placet ipsi deo et
cūctis ip̄s cantozib̄. Si enim cāto: d̄s
pl̄ceret q̄tūcūq̄ b̄n̄ ageret cāt⁹ eius
nō placeret ipsi odiēt. Ibi ps̄. i. glo
ria erit marim⁹ aino: vñ⁹ ad alteruz.
⁊ iō cant⁹ talis multū erit grat⁹ oib̄
⁊ ibidē crist̄ib̄. Videmus em̄ q̄ ma
tres q̄ multū diligūt natos suos si v̄s
dent siue audiūt eos b̄n̄ cārates in d̄s
uino fuitio multū delectant. Cātābūt
insup̄ d̄no vt dictū ē figurati p̄: im̄ Pa
ral. xvi. Ubi d̄: q̄ dauid cōstituit cor:
arebā d̄si sacerdotes canere iugiter.
Placet etiā cāt⁹ q̄n materia ē pulcra.
Materia aut̄ cāt⁹ beatoz erit de b̄n̄
ficijs d̄iuisis. In ps̄. Cātābim⁹ ⁊ psal
lem⁹ vtutes tuas. Cātābūt iḡ de v̄tu
te ⁊ potētia dei: quā oñdit i mūdi cre
atione. de ei⁹ mia quā oñdit in n̄ra re
dēptōe. de eius clemētia quā oñdit in
btōz saluatōe. ⁊ de multis alijs q̄ lōgū
foret enarrare. Dicēte p̄pha in p̄sona
culuss̄ b̄ti. Misericordia ⁊ iudiciū cāt⁹
tabo tibi d̄ne. Placet iterū cāt⁹ q̄n fit
letādo b̄n̄i: sicut cāt⁹ auctularū leti
o: est ⁊ maḡ grat⁹ q̄ cāt⁹ magnaruz
auiū. Utiq̄z cāt⁹ btōz fiet euz magna
b̄n̄litate ⁊ reuerētia ad ip̄m deū: ⁊ ad
seim̄scē: ideo erit gratissim⁹. Ideo in

persona cuiuslibet sancti dicitur. **B**auderunt labia mea cum carauero tibi et anima mea quam redemisti. **U**n talis caritas in omni bñdictione facit delectabile et se ipsum cantare et cunctos audientes. **Q**uia leticia quanta gaudium quanta exultatio erit in auditu tantorum cantantium? **Q**uis potest hoc cogitare? certe nullum mortaliū. **Q**uanta dñi optare bñdictionem et maximam melodiam ubi quae delectant in caritate in bonestis et lasciuis alijs quae ducunt ad infernum? **S**ed notate quod sicut opus patris facere vigilam quae festum: sic opus nos fieri cum silentibus: ut post possimus gaudere cum gaudentibus. **P**lacet ultimo cantus quoniam est sicut iam diximus in gratia actione. **S**icut filius israel carauerit post terram maris rubri dicitur ad hunc illud Ezechiel. xv. **E**ntem domino gloriose. **S**ic vitis carabunt deo gratia actiones referendo sancti: quod euaserunt pericula maris rubri. id est mundi peccatis pleni. **V**identes aduersarios suos. id est demones: et accrescentes sberfosos. id est damnatos perpetuo in illo maris maris igne et sulphure: et alijs multis penis pleno quod est infernum. **E**ntem in super. **P**ro adpote glorie dicitur Ezechiel. c. xliij. **P**ervos eos est alleluia carabis. **A**lleluia enim est caritas gaudium et exultatio. **I**nterpretatur enim alleluia laudate dominum: et ideo istud dicitur esse caritatem bonorum: quod scilicet deum laudando letant et eum benedicendo et amando continue occupantur. **I**stud etiam canticum inter cetera ecclesia sepe replicat ad benotandum quod laus divina de omnibus summe placere: et ab omnibus summe desiderari. **V**n Apoc. c. xiv. **E**t quatuor seniores: et quatuor: aialia adorauerunt deum sedente super thronum dicens amen. **A**lla. **U**n in c. illo quater possunt bene vocari alleluia propter sacramentum trinitatis et unitatis. **L**alis igitur cantus in animam facit et in auribus sanctorum delectationem et

dictorum veritate et cunctorum bonitate: quam gratissimam auditionem assequuntur ubi quibus dicitur Venite benedicti patris mei etc.

Una gloria cor

Non potest erit redolens odoratio. **P**ro quo notandum est **R**ichardus. quod perfectio glorie prohibebit ne perfectio unius poterit impediat alterius operationem: quod non potest facere natura in hoc corruptibili statu. **I**tem dicit quod in corporibus gloriosis erit odor: in sua ultima perfectione nullo modo per aliquam superflua bñdictione depressus: et ideo ab eis multiplicatur odor: ad olfactum sine aliqua evaporatione. **H**ec ille. **E**t tunc hoc possumus dicere quod ubi erit odoratio et quatuor: maxime. **E**t

Primo et domini fragrantia.

Secundo et virginis presentia.

Tertio et cetera assistentia.

Quarto et sui subsistentia.

Primo igitur erit ubi odoratio suavis summa et delectabilissima et christi fragrantia. **E**redendum est enim quod sicut christus excedit in gloria corporis omnes sanctos et sanctas paradisi: ita etiam excedit in his quae sequuntur bñdictionis modis gloriam: quorum unum erit odor: ille delectabilissimus quod multiplicatur in corpore christi usque ad olfactum cuiuslibet beati. **U**n de ecclesia considerans bñdictionem odorem excellentem ait christo illud Ezechiel. i. **T**rahe me post te currem in odorem unguentorum tuorum. **B**onum odor: confortat spiritus corporales: sic christi odor: suavissimus magnam confert consolationem et delectationem omnibus beatis. **S**icut enim videmus quod in apotheca sunt species redolentes: quarum una plus redollet altera. **S**ic credendum est quod in illa summa apotheca sunt valde plures species. id est sancti: quorum unum excedit alterum in

Monoglia corporis

odore. **Uñ** xps qd pl' ceter' redoler' si-
 gurari p' p' pantbera: de q' d' libro p'
 p'letatu. vii. q' ab ore e' exit odor: aro-
 matic' sup' modu' suavis: r' p'p' e' sua-
 uitate oia aiantia ipsaz sequunt'. Sic
 ipse xps est p'feres et se odore' suavis-
 simu': p'p' qd oes sc'i sp'm sequunt'. de
 qb' d' Apoc. x. iij. Sequunt' agnu' q'
 cu'q' ferit. b'nc odore' si no' valem' nuc
 sentire: r'hi possum' odore' sue bone vl'
 te qua' debem' imitari: sentire: r' vide-
 re. **Uñ** ipse dicit Job. viij. Ego suz lur-
 mud'. Qui seq'tur me no' ambulat i te-
 nebris: sed bebit lumē vite dicit dñs.
Uñ ipi r' e' cōuersatio fugat in nob'
 tenebras vicioz. **I**stud seq'tur ē app'
 b'ncō eū dilectōne operāte eoz q' sunt
 necessaria ad salutē. **Uñ** sicut bō p' qn'
 q' sensus naturales cognoscit oia: q'a
 ois n'ra cognitio incipit a sensu: ita p'
 qn'q' sensus spūales app'bedit q' ad sa-
 lutē p'tinent. **Uñ** dicit p' v'isus sapie r' di-
 scertōis. p' auditū obedientie r' subie-
 ctōis. p' odoratū redolētis cōtēplatio-
 nis: p' gustū suauitat' denotōis: p' ta-
 ctū penetrabil' p'passōis. **E**t sic no' p't
 q's v'itē si p'uef' qn'q' sensib' corp'alib'.
 et mēbrū d' mortuū qd non sentit: sic
 aia p' gras no' est v'ua nisi spūalib' sen-
 sib' sit dotata: imo si aia q' ad salutē p'
 r'net sentire no' p'p'edat mortua iudis-
 cat'. **E**t iō ad spūalē sentendū monet
 ap'ls Phil. ij. di. **N**oc sentite in vob' qd
 erāt i xpo s'bu. **S**ētam' i gr' mūdi picu-
 la siue dispēdia. **N**oc sētite cordis fla-
 grātia in vob' crucis sup'plicia i xpo ce-
 li solacia s'bu q' interp'at saluator. **S**
 multi de h' nihil sentiunt. **C**ausa est: q'
 mēbrū no' sentit dolore' nisi q'dm ma-
 ner i corpe. **O**leū mādragore sic boies
 dormire facit q' no' sentit sectōes vel
 pūcturas: r' semē iusquam si fiat d' co-
 iugentū ita stupefacit mēbrū cui ap-

ponit' q' qñ totaliter p'dit sensus: sic lē-
 niti oleo rosario deliciaz repleti sem-
 ne diuinitatū xpi bonū odorez non sen-
 tiūt: imo quasi insensibiles remanēt.
Sap. iij. **I**n p'stātia p'cupiscie trāsuer-
 tit sensus. **N**o sic k'mi: s'z sentiam' xpm
 donec iuentam' ipm. **S**icut canis dū
 sentit' p'edā no' cessat donec eam itue-
 nerit. **E**t h' de p'mo r'c. **D**icit sedo q' in
 gl'ia erit redolēs odoratio et p'sentia
 m'is dei. **H**ec eiz btā v'go sic post fillū
 suū spālem h'z corpis gl'iaz ita spālem
 h'z odore': r' ita etiā b'ri et ea spālez sen-
 sationē olfact' p' sequunt' r' spālez dele-
 ctatōes. **Uñ** de ea cātat sc'ra mater ec-
 clesia. **S**ic myrrba electa odore' d'disti
 suauitat' sc'ra dei gēitrix. **L**ū em' sit tā
 in corpore gliosa: vt ple credim' dedit
 odore' suū in celo empireo: in q' cū xpo
 filio suo regnat r' regnabit p'petuo: da-
 bitq' illū odorez toti curie celesti post
 diē iudicij. **H**ec etiā b' mūdo fragrat p'
 fame redolētia. **Q**uāta hui' v'rginis
 sit in toto orbe fama vidē pōt p' deuo-
 tionē singularē quā oēs tō iam b'nt ad
 eā. **Uñ** de ea possum' dicē illud Job.
 xij. **D**om'. i. ecclesia iplera ē ex odore v'ni-
 guētī. **E**t ipsa loq'tur dina sapia Eccli.
 xxiij. **d**istin. **Q**uasi balsamū no' mictū
 odor: me'. **N**ā sicut i balsamo totus est
 medicinale. s. folia: flores: r' fruct': sic i
 v'gine folia sc'tē locutōis: si oēs bone'
 ste cōuersatōis: r' fruct' bone opatōis
 oia fuerūt bona a dño accepta. **E**t i il-
 lo ca. ponitur aromatica et odor:ifica
 ad expressiōē bone fame ipsi'. **N**ā er-
 btām inq't Luc. x. me dicēt oēs gnatio-
 nes. i. b'itudinē meaz p'dicādo dilata-
 b'nt. **N**ec m'ra: q' p' ipsam oēs b'nficiū
 acceperūt: pctōes recōciliatōes: iustis
 b'nficiatōes: r' āgeli repatiōes. p' ipsam
 de' opatus ē salutē in medio t're: et iō
 ad ipsaz aspiciūt vt ad matrē dei q' est

fruct' oēs refidēs suo odore salnifico. Un' ipa pōr nob. pferre illd' Bēn. xxvij. Ecce odor filij mei sic odor agri plent. Hec ē igi' dñā q' singulari odore fame nunc fragrat: et fragrabit odore reali apud oēs scōs in gl'ia celesti. Et b' de scōo. Dicitū est tertio q' in celo erit odor redolēs ex cer' assistētia. nā z p'fir cre dēdus est q' oēs illi' celestis aporbece spēs. i. sc'i singulari odore redolebunt fm pl' z min'. Q' qnt' odor: q'ta redolētia tot spēs? St em' oēs spēs oim' aporbecaz q' vni' fuerūt aut erūt eēt in vni': nō tantū facerēt odorē: nec ita suanc' redolentia sicut faciet illa maria societas scōōū. Ibi odorati' erit i maria delectatiōe: imo et ipse tot' bō corpe et aia gliosus. su' illud Prouer. xxvij. Varijs odorib' delectat cor. Un' poterūt ipi b'ri dicē illud. ij. Eozint. ij. Xpi bon' odor sum'. Oēs libani rōne multitudinis arbor aromaticarū dī tot' odorific'. Eccl. xxiij. Quasi libanus odorē suavitat' b'nte. Tales suēt odoriferi p' sanctitatē z pfectiōez vite. Nā talis odor p'dicit ad odorē paradisi. Et nos q'dē si veltm' ad illū odorē paradisi puenire debem' bonā vitāz bēre. Salmo p'scis est qui dulces aquā sentis adeo cā sedt' vt nullis aduersis detineat: imo dū puenit ad loca molēdinaz caudā in ore recipit et exclusas p'stit: ita q' aliqñ mortu' reperit i palis. Sic boni viri tā odorantes p' fidē dulcedinē celestis p'ie oia mundana insipida z amara spernūt: z accipiunt caudā in ore. i. cōsiderātes finē suū mōlēdina. i. illa volubilia ad modū molēdinis trāsiliunt. su' illud ps. Dumtic si affluant nolite cor: apponere: imo aliq' amore illi' suauissim' odoris mortuū in palis. i. mortuū pauperrim' oib' reb' mūdi renūciādo. su' illd' Matb.

Si vis pfect' esse vade z vde oia q' habes: z da paup'ib': z hēbis thesaurū in celo. Et b' de tertio. Quarto dem' est q' in celo erit redolēs odoratio ex sui subsistētia. Quilibz scōs de seipso gaudebit: z odorē sui corpisonitē sentiet. Videm' em' q' aliq' nō bñtes ex se fragrātā in manu portāt aliqd' pomū vel aliqd' aliud. Vri em' hēbūt p' pomū odorifero suū gliosum corp'nis: q' erūt vna spēs illi' matime aporbece. Un' q'libz poterit dicere illud Cant. i. Dū esset rex in acubitu suo nardus mea. i. corp' meū dedit odorē suū. de b' corpe dī sap. vij. Eū essem magis bon' veni ad corp' cōiūnatū. i. p' bonitatē mentis veni ad gl'iaz corp'is. In corpe aut' vili oēs iuoluit merces p'ciosas. i. aiaz ad imaginē suā: z p'tutes in sacro baptisni. Sicut mercatores pāno vili et rudi iuoluit mercātias p'ciosas: et si rūpantur nō est cura: sic d' carne n'ra si maceret: si pberet nō d'z eē cura sic q' aia p'ciosa custodiat. Matb. xvij. Nolite timē eos q' occidūt corp': aiaz aut' nō p'nt occidere. Dicit aut' in illolib' de natur' rex q' mōstruz ē magnū qñ q's bz magnū corp' et parū caput: sic moralit' bourēdū est de multis boibus q' nimis hñt corp' magnū. i. carnalitatē. z tñ caput in quo vigēt sensus hñt parū. i. rōnem z mentē hñt modicā: q' pauca sciūt et modicū curāt de sua salute. nō sic paul' corp' suū diligebat sic mlit' carnales: s' dicebat illud. i. Eoritur. ir. Castigo corp' meū z i' fustitē redigo. i. spūs: q' ex tali scrustute ois fat' ipi' corp'is z aie: q' scis v'is dabit' i die iudicij: cū eis dicef' Venite be. zc.

Ecima glia cor

poris erit suavis degustatio. vbi dicit Ricbar. q' gu

Decima gloria corporis

stus nō erit in aliquo actu deseruere nutritiue: s; tantūmodo inq̄ntū est ap prebensiu' saporis. ⁊ hic pōt separi ab alio q̄ erit imutatio aialis sine imutatioe naturalis ⁊ materialis. Un̄ q̄daz dicunt q̄ erit quedā būlditas in lingua beatorū bñs illū saporē q̄ maxime cōpetit p̄fectōni sensus illi' q̄ in lingua beati seruabit incorruptibilis iperpetuus. Un̄ inq̄t doctor iste. Uidef mibi dicēduz q̄ bec būlditas aut fiet a deo in lingua p̄ creationē: aut causabit in ea ex vi bñtudinis aie: ⁊ erit p̄a būlditas: ⁊ in q̄ erit ver' sapor. h̄ ille. Er̄t ḡ bec degultatio sub modo q̄druplici.

Primo erit quasi cibus reficiens.

Secundo ip̄s sanctis sufficiens.

Tertio or̄s gustum perficiens

Quarto viuaciter afficiens.

Primo erit talis degustatio q̄si cib' reficiens. Hoc ē dicitur q̄ talis sapor erit in gustu brōdū: ac si eēt sapor melioris cibi q̄ posset imaginari: ⁊ aduc vt cred' d' excellētiore erit om̄i degustatione p̄ vita p̄senti imaginabili. Hoc est gustatio q̄ denegabitur vocatis ad cenā magnā: s; nolētib' ventre. Qu. xliij. vbi dī. Nō q̄daz fecit cenā magnā ⁊ vocauit multos: ⁊ misit seruū suū hora cene dicere iustat' vt venirēt: q; iā pata sūt oia: ⁊ ceperūt se oēs siml' excusare. Et sequit'. Dico aut' vobis q̄ nemo viroz illo: ū q̄ vocat' sūt gustabūt cenā meā. Per banc cenā intelligit' glia eterna. de qua dī: Apoca. xij. Beati q̄ ad cenā agni vocati sunt. Ad istā cenā vocauit multos: q; om̄s vocauit xps de' et bñ nemine volens perire: sed oēs saluos facere: vt dī. i. Tbī. ij. Et misit seruū suū. i. quēlibet p̄dicatōrē. ⁊ dī: in singulari: q; oēs ad eūde sine p̄dicant. s. ad salutē aiaz. dicere inuitat': q; erāt negligētes vt venirēt: q; pata sūt oia

vt nihil remaneret excusatiōis. S; se quis pessimū verbū: in q̄ ofidit' dānatio multoz. Nā ceperūt oēs se excusare: in q̄ ofidunt valde fuisse rep̄bēsbiles: q; cū libaliter inuitātur nolūt venire: ppf' qd' frat' p̄ffamilias ait. Dico aut' vob' ⁊c. Dignū ⁊ p̄gruū est vt si bñ inuitat' ad aliqd' bonū p̄cipēduz ⁊ ex negligētia v' malicia respuit q̄ ip̄o p̄luet. S; dubitat' de illo p̄bo oēs: q; si oēs se excusent null' videt' saluari. R̄nder iterū. Lep̄r se excusare oēs q̄ inq̄t venire nolūt: cuiusmodi sūt em̄i nērijs inbiātes. Nullā inq̄t em̄i ⁊c. Excusant se rerū opulētis implicātes: s; alter dicit. Inga boni em̄i ⁊c. Tertio excusant se carnis p̄placētis inuolūtes. s; alter dicit: vroz duri ⁊c. Tales inuitati venire p̄tēnūt. s; p̄cipit iuitari debiles pauperes cecos ⁊ claudos. Paupes spū q̄m ip̄oz ē regnū celoꝝ. debiles ad faciendū mala ⁊ fortes ad faciēduz bona: cecos in sapia mūdī: s; vidētes q̄ sunt salutis. claudos in q̄b' enervat' carnis duplicitia: ⁊ recte abulāt i via padisi. Tales nō se excusant. Et tertio qdā cogunt infirmitate vel aduersitate cū patiētias bñt i bñs ppf' deū. Qui ḡ voluerit gustare illā sempiternā cenā non se excuset. Nemo dicit: nō possum pctā dimittere: aliena ablata restituerē: inimicū dilligere: penitentia agere: imo totis vlr̄is laboramus vt ad illā gustādā veniam'. Et h̄ de p̄io. Secō dicit q̄ illa gustatio erit ip̄is sufficiens. Aliq' sūt degustatiōes q̄ nō sufficiūt: vt paru' ab' multum esuriet': vel paruus pot' multū sitiētī nō sufficit: cuiusmodi sūt h̄ terrenā q̄ nū' q̄ sufficiūt. s; illa degustatio erit sufficientissima: sic q̄ sancti nll' aliud vltra degustare desiderabūt. ⁊ d' ait pp̄ba. Vultate et videte qm̄ suau' is est dñs.

ideo dicitur cena magna: et vere magna: quia ipse deus cibis erit omnium in gloria existentium. Sed ad sensum nostrum ipse ut dicitur est sapor: creabit in ore et lingua cuiuslibet beati: et perpetuo preserua bitur: sic quod erit cuiuslibet sapor: multum sufficientis. Et hoc de secundo. Tertio talis degustatio erit omnis gustus perfectus. Potest etiam perfectur suo actu convenienti et delectabili. Sic utique gustus cuiuslibet beati ex tali sapore perfectus ut sit in operatio tali completissima. Ad Heb. v. Perfectorum est solidus cibus. id est beatorum compe et anima perfectorum est solidus cibus. id est sapor perfectus: quasi esset solidi siue perfecti cibi. Videmus enim quod alius est sapor: et alio modo perfectus gustus carnis et piscis mellis et lactis: et ut colitur quantum cibus est perfectus nutritus: tanto est sapor eius dulcior. Iste autem sapor beatorum potest figurari per saporum manna. de quo dicitur Exo. xvi. Quis gustus eius erat quasi similes cum melle. Simila autem Nisco. de lyra est farina delicatissima: et ita sapor ipsius mannae erat quasi sapor panis facti de similia commixtione mellis. Dicitur tamen Sap. xvi. Paratum panem de celo prestiterunt eis sine labore: omne delectamentum in se habentem: et omnis saporis suauitatem. sed hoc autem Nisco. de lyra. intelligendum est quod non erat ex natura mannae: sed ex merito sanctorum hominum quod cum comedebant quibus sapiebat sic desiderabant. malis autem hominibus ex eorum demerito desipiebat. Hec ille. Talis vere erit ille sapor celestis quod ex meritis dabitur ipsis beatis: et habebit in se omne delectamentum et omnis saporis suauitatem: et ita erit sapor solidus et optimus cibi et potus. Et hoc de tertio. Quarto dicitur est quod talis degustatio erit viuaciter afficiens. Nam sicut sensus: gustus: et omnes alii sensus corporis gloriosi erunt in operatio: ita disponere: ita actus illos erunt

in efficaci et viuaci apprehensione. Ut potest figurari per fauam mellis que gustauit Ionathas: de quo dicitur perit Regum xlii. quod ionathas extendit similitudinem visum quae habebat in manu: et intinxit in fauam mellis: et conuertit manum suam ad os suum: et illuminati sunt oculi eius. Sic ergo Ionathas per comestione mellis fortificatus in visu et forte et sumptione mellis et gustatione: ita utique beatus tamen ex dispositione corporis quod ex illo sapore habebit viuacem et excellentem multum gustationem: et sic erit beatitudo celestis prae stat omnium bonorum aggregatio perfectum: ut ait Bona. lib. iij. psal. ij. Quae statum dignetur nobis sua gratia altissimum dei filius in illo extremo iudicio concedere: cuius laus bonorum: pro complementum patris operis sit in sempiternum patris et spiritus sancto: quas tres personas unum deum credimus in eternum. Amen.

¶ Sicut speculum finalis retributionis compositum per reuerendum magistrum Petrum Reginaldum sacre theologie professorum: ordinis fratrum minorum. Anno nostrae salutis Millesimo quadringentissimo nouagesimo octauo: die vero. r. Aprilis.

Laudes deo.

Ne forte exiguas spernas documenta libelli
Perlege: et iucies noble dogma tibi.
Ut siquidem fugias viciu periculis amoris
Eernes virtuti premia digna dari.
At si forte nihil moueat te regia caeli
Tometa inferni plurima species.
Quin et iudicij disces hic iura supremi
Luce quibus surgent corpora muneribus.
Denique quibus erit totius machina mundi
Dum caeli motus desinet: accipies.
Quocirca ut res possis cognoscere finem
Sepe sit in manibus tibi lecto: opus.

Joh

Ad usum fratris Andree
spiritus sancti

me
1191

